CIIL Intensive Course Series-13

AN INTENSIVE COURSE IN ORIYA

BIJAYALAXMI MOHANTY

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
MANASAGANGOTRI, MYSORE-570 006

AN INTENSIVE COURSE

IN

ORIYA

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES

INTENSIVE COURSE SERIES -13

Editor

M.S. THIRUMALAI

Production

H.L.N. BHARATI

CIIL Intensive Course Series-13

AN INTENSIVE COURSE IN ORIYA

BIJAYALAXMI MOHANTY

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
MANASAGANGOTRI, MYSORE-570 006

CIIL Intensive Course Series-13

AN INTENSIVE COURSE IN ORIYA

BIJAYALAXMI MOHANTY

First Published : July 1989
Ashada 1911
Reprint : June 2010
Jeshta 1933

© *Central Institute of Indian Languages, Mysore 2010*

This material may not be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

Prof. Rajesh Sachdeva, Director i/c
Central Institute of Indian Languages
Manasagangotri, Mysore – 570 006, INDIA
Phone: 0091-0821-2515820 (Director) Fax: 0091-0821-2515032
E-mail: rajesh@ciil.stpmy.soft.net (Director) EPABX: 0091-0821-2345022
Website: http://www.ciil.org

For further information contact
Dr. K. Srinivasacharya, Head, Publications
E-mail: srinivasacharya@ciil.stpmy.soft. net

For any order contact
M.N. Chandrashekar, Publication Unit i/c
E-mail: chandrashekar@ciil.stpmy.soft. net

Rs. 300/-

Published by
Prof. Rajesh Sachdeva
Director i/c, Central Institute of Indian Languages, Mysore

Printed by
Dr. K. Srinivasacharya
Press & Publication i/c, CIIL Printing Press, Manasagangotri, Mysore-570 006
Cover Design: H. Manohara

FOREWORD

The Central Institute of Indian Languages was set up on the 17th July, 1969 with a view to assisting and co-ordinating the development of Indian languages. The Institute was charged with the responsibility of serving as a nucleus to bring together all the research and literary output from the various linguistic streams to a common head and narrowing the gap between basic research and developmental research in the fields of languages and linguistics in India.

The Institute and its seven Regional Language Centres are thus engaged in research and teaching which lead to the publication of a wide ranging variety of materials. Preparation of materials designed for teaching/learning at different levels and suited to specific needs is one of the major areas of interest of the Institute. Basic research relating to the acquisition of language and study of language in its manifold psycho-social relations constitute another broad range of its interest. The publications will include materials produced by the members of the staff of the Central Institute of Indian Languages and its Regional Language Centres and associated scholars from Universities and Institutions both Indian and foreign.

The Central Institute of Indian Languages has initiated an Basic Course Series in major Indian languages to provide suitable and comprehensive material for learning and teaching the language concerned for Indians. In a language teaching situation, the teacher is expected to combine the roles of a psycho-linguist, socio-linguist, linguist, language pedagogue, a creator of materials, a literary critic and a testing and evaluation expert. Most of his competences are naturally reflected in the materials, which simultaneously are graded from simple to complex, known to the unknown and contrived to the natural. This is a very difficult task. After research and experimeantation we have come out with more questions than answers at each stage of the material. For example, how basic is basic? What is grading? In what way can linguistic and cultural matter be graded? Is question, with which most learning begins, simpler than statement? How does one move from a purely language based competence to creating literary sensibilities? How does one build into the material conceptual prose? How are lessons to be presented? Should the translated discourse structure be made to look similar to the original discourse structure? Questions such as these have been answered

differently by different teachers and researchers. This search is a continuing phenomenon. Therefore, these materials represent our unfinished education in this area.

The format of the basic course is the result of a consensus arrived at by the Confererence of Principals and Lecturers of the Regional Language Centres of the Institute. Conversational Oriya by Pattanayak and Dash provided a model for this. About eight years of class room trail provided the flexibility to innovate. Early sections of the book were given to Sri G. N. Dash for vetting. Comments of Sri Dash were taken into consideration while finalising the manuscript. Smt. Bijayalaxmi Mohanty has taken meticulous care in preparing the text. She deserves all commendations. I congratulate the teachers, trainees, the people from the press and publication unit of the Institute who are responsible for the neat execution of the book. If the course stimulates further work on the Oriya language and benefits those wishing to learn Oriya as a second/foreign language, then the Institute's efforts would have been rewarded.

Director

EDITOR'S NOTE

The **Intensive Course Series** aims at imparting mainly a proficiency in the listening and speaking skills of the language learnt. The learning materials are presented in the script of the language throughout. In the Intensive Course Books, in languages which do not normally use Devanagari script, several lessons are presented in Devanagari in the beginning of the course books as a prop. The books under this series do not provide the learners with an introduction to the script of the language. However, the traditional alphabetic chart of the concerned language is given at the beginning of the book. In addition, the learners are expected to master the script of the language before they actually use the lessons of the Intensive Course.

Language teaching, in some sense, is an artificial activity. It requires breaking the global language into, at times, even arbitrary units. The book in this series are no exception to this inevitable consequence of the model followed. This was, however, borne in mind all through to keep the artificial element under control.

Each language learning manual in the Intensive Course Series covers the "basic" structures of that language used for certain identified topics of common interest. Lessons are generally presented in the form of conversations. These lessons are grouped under various units.

The variables for the choice of dialect through which the materials are presented, the methods for the administration of exercises and drills in the class, and other tips for both the teacher and the learner would be found in the Introduction part of this book. It should be emphasized here that the Intensive Course Series is an integral part of the scheme of language teaching of the Regional Language Centres of the Central Institute of Indian Languages. Books in the Intermediate Course Series and the Advanced Course Series are an extension of the books published under the Intensive Course Series.

M. S. THIRUMALAI

PREFACE

An Intensive Course in Oriya aims at providing materials to facilitate teaching of Oriya as a second/foreign language to adult learners whose mother tongues are other than Oriya and it forms part of the total process pursued with such aims by the C.I.I.L., Mysore. In preparing this book I owe my gratitude to Dr. D. P. Pattanayak, former Director, C.I.I.L., Mysore, but for whose valuable guidance and supervision, from time to time, this book would not have got its present shape.

I am extremely grateful to Dr. M. S. Thirumalai, Deputy Director, C.I.I.L. and the General Editor for the C.I.I.L. Intensive Course Series, for guiding me in the preparation of the book including its general format and technical details and in seeing through its final printing by the Govt. of India Text Book Press, Bhubaneswar, and the Publication Unit of the C.I.I.L. My gratitude to Dr. M. S. Thirumalai is immense and will always remain so.

I am grateful to Dr. Appanna Pradhan, former Principal, E.R.L.C. for his kind co-operation, encouragement and keen interest in seeing that this book is printed properly and in time.

I am grateful to Dr. G. N. Das, Professor, Department of Linguistics, Berhampur University, Berhampur, for his vetting and useful suggestions.

I am thankful to Dr. A. Pattanayak, Senior Lecturer in Oriya, E.R.L.C. for his co-operation while I was writing this book. I thank my erstwhile colleague, Smt. Trupti Mohanty of E.R.L.C. who helped me a lot while I was writing the book.

I also thank my students with whom the contents of the book were first tried out and by whom I was really much benefited through teaching and in preparing the book.

I am thankful to my colleagues of Assamese and Bengali Departments who have directly or indirectly helped me with their useful suggestions and discussions for preparing this book.

I immensely thank Sri Naredranath Sarangi, the Oriya typist, for typing the manuscript of the book several times and preparing the press copy in spite of his other preoccupations and indifferent helth. I sincerely thank the Librarian Smt. A. Mishra and L.L.T., Mr. P. I. Mathai and all the members of the staff of the office who are either directly or indirectly involved in some way or other with this book while it was under preparation.

I am most thankful to Mr. Gyan Singh, and Mr. Y. Viswanathan, the Managers, Mr. N. L. Majumdar and Mr. K. K. Biswas, Deputy Managers and the members of the Govt. of India Text Book Press, Bhubaneswar for their co-operation and involvement. It is only because of their sincere efforts the art-pulls of this book could be broughtout so neatly and perfectly. My special thanks are due to Mr. B. N. Mukherjee, Editor, Mr. J. N. Kanungo Reader, Mr. U. N. Sahoo, Copy-Holder, Mr. R. K. Mohanty, Mono-Operator, Mr. S. Sahoo, Artist, Mr. S. N. Panda, Section Holder, Mr. B. K. Rout Compositor and Mr. S. Sahoo, Compositor.

I am also thankful to the Publication Unit of the Institute, C.I.I.L. Mysore, for printing and publishing this book. I also thank Mr. Barik, Artist, C.I.I.L. Mysore for drawing the Oriya alphabet for the book.

I thank my daughter Lipi who inspite of her course studies willingly prepared the Devanagari transliteration for the first 10 lessons of the book.

I most humbly admit that I am responsible for any flaw to be found anywhere in the book. I shall be extremely happy if this book is found useful for the second/foreign language learners of the language. I will appreciate if the readers would send their critical comments with suggestions for further improvement of the book.

Finally, I express my gratitude to my husband, Prof. J. M. Mohanty, Head of the Department of English, Utkal University, Bhubaneswar for his continuous support while I was preparing this book and his meticulous care in bringing out this book in its present shape. To him this book is dedicated.

Bijayalaxmi Mohanty

INTRODUCTION

There are a large number of languages in the Indian sub-continent and they creat many problems, beginning from communication to linguistic. To solve and minimize these problems and to promote national integration among the people of India the phenomena of language learning has an important role to play.

Learning a second language or foreign language by conscious and deliberate efforts within a specified period by an individual is different from the acqisition of mother-tongue by a child in his early childhood by indeliberate and somehow natural slow process. The child is exposed to the environment of the mother-tongue and picks up the language in a slow and gradual process, that is, he himself listens, selects and grades the language items he is able to grasp from the environment of the language he lives in. Sometimes even the child is capable of acquiring more than one language at a time from different language environments. But for learning a new language at a later stage by an individual within a specified time, exposure to the environment of the concerned language is necessary. Along with it proper motivation on the part of the learner, carefully planned and prepared instructional materials, classroom facilities, and the need for competent instructors or language teachers are also necessary for successful results.

Keeping in view this conscious attempt to learn Oriya as a second or foreign language by the adult learners in a classroom set-up within a specified period, has been made in this book to provide instructional material following the principle of selection, gradation and presentation of the language items. The teachable items have been carefully selected, graded and presented pedagogically on the basis of a progression made from simple to complex, from known to unknown or from less difficult to more difficult elements of the language. It is hoped the learners, equipped with these instructional material, would find themselves in a better position to learn the language in a graded manner within a specified period.

Main Objects

The instructional material as contained in **An Intensive Course in Oriya** have been prepared keeping in view the need of the learners in the Eastern Regional Language Centre of the Ceatral Institute of Indian Languages. These learners are usually non-Oriya School teachers form different provinces of India, and the book is intended to be used in the first phase of the three-phase-course of 10 months intensive language training programme of 1100 hours of instruction. The first phase on the Basic Course covers a period of 14 weeks, i.e., 450 instructional hours. At the end of the Basic Course, the learners are to achieve the following objectives :

1. be able to perceive and reproduce orally the sounds of the language and to identify as well as discriminate those sounds in their meaningful sequence,

2. be able to form simple sentences orally from given patterns and lexical items from the real life situations,

3. be able to converse with the teacher and with fellow trainees on specified topics under controlled situation following real life situations,

4. be able to narrate specified events and topics orally,

5. be able to read simple and graded passages with comprehension, and

6. to write simple sentences and guided composition on specified topics as well as topics for which hints have been provided.

During the Basic Course period the learners have also to practice phonetic drills available elsewhere in Oriya Phonetic Reader. Also they are to be acquainted with the script made available to them in the C.I.I.L.—K.V.S. Mother Tongue Series—Oriya Script Book. These sound practice, script practice and pattern practice are done simultaneously to enable the learners to speak, read and write the language and learn it at a slow pace in real life situation.

In India, as many Indian learners are familiar with the Devanagari script, the first 10 lessons (only the dialogues) of the book are provided with Devanagari transcription and all other lessons with English translations, so that the learners can read and practice the patterns introduced in the lesson and

follow the context and meaning with less difficulty. A script chart of vowels, consonants and cluster-letters with some printing variations of Oriya language is also provided in the book to facilitate the process of learning.

Structure of the Book

An Intensive Course in Oriya consists of 4 broad units with a total of 65 lessons, each unit consisting of 16 lessons. Out of the 65 lessons, there are 11 revision lessons and 4 test lessons, thus resulting in total 50 lessons of pattern introduction. Out of the 16 lessons of each unit the last lesson of the unit is a test-lesson. The patterns introduced in the lessons consist of grammatical items which as a whole form the major basic structures of the language. Each lesson, on the other hand, introduces one or more sets of teachable items in a systematic progression which constitute as a whole, the language. The teachable items form the basis of gradation and the gradation is done on the basis of simpler to complex progression. The review lessons in the name of Revision Lessons are added at intervals after a set of related grammatical items are presented through some lessons. The test lesson at the end of each unit helps the learners to test themselves to what extent they have been able to master the language while learning the grammatical features of the language.

Structure of a Lesson

Each lesson, except the test lesson, is having a text in dialogue form along with the vocabulary, drills, exercises and notes based on the texts. The text in conversation form introduces grammatical features in a meaningful context following a real life situation. The different language varieties used in such conversations are the standard colloquial Oriya spoken by the educated mass of Orissa. The English translation of the conversations, given with each conversational text is intended only to convey the general idea inherent in the conversational passage to the learners.

In the language learning/teaching strategy the main purpose of introducing the language content in this conversational dialogue form is to provide an opportunity to the learners to inter-act and express their ideas and feelings with other fellow learners and with their fellow friends on different similar topics of daily life.

Each lesson, with the body of the texts, is provided with drills, exercises and notes on grammatical and cultural items. Drills are the most important and these are meant for oral practice of the teachable points introduced in the text. The drills enable the learners to practice and to master the rules governing the grammatical items relating to language. The practice also aims at producing meaningful correct utterances by the learners independently following the model of the structures introduced in each lesson.

These are the following types of drills introduced in a lesson :

1. Repetition drill
2. Build-up drill
3. Substitution drill
4. Substitution-agreement drill
5. Transformation drill
6. Combination drill
7. Response drill

Each drill has its specific linguistic goal to achieve in the learning process. Repetition and Build-up drills help the learners to practice a given structure with correct pronunciation and necessary intonation and to build up whatever meaningful structures could be derived from a given grammatical item by progressive addition of a number of words of a sentence/structure used in the text. In the substitution drill the model sentence is presented in which a particular word or phrase as a structural item is substituted by new word or phrase to enable the learners to practice and learn the various other manifestations of that word or phrase. The Substitution agreement drill helps the learners to practice subject-verb agreement, an important grammatical feature of Oriya, by substituting the subject/verb in a given sentence and to enable them to construct independently inumerable correct sentences which will automatically lead them to easy and free conversation. The Transformation drill helps the learners to distinguish between the formation of different types of grammatical structures, such as, negative, interrogative, imperative, causative etc., and their inter-relationship in a meaningful context. This also helps them to distinguish between various types of sentences, such as, simple, compound and complex etc. Through Response drill the learners practice how to put questions and to get appropriate answers for those questions relevant in a given context. The Combination drill provides practice for

combining simple sentences to get compound/complex sentences in a meaningful context. The teacher, who plays an important role in language teaching when administers these drills in a class room may decide wheather these drills should be administered individually or through mass-drill and he may also decide, depending on the requirements of the learners which drill needs more practice than the others. On the whole drills are the most important factors in the sense that through these drills the learners train themselves to produce correct and meaningful utterances while they speak the language.

As the drills help the learners to master the linguistic rules of the language through practice, so also the exercises help them to test and evaluate themselves to what extent they have grasped those rules they practiced through drills. The exercises are to be attempted only after the drils are administered and learned properly. The exercises are mostly of two types : objective and subjective types. The objective type exercises test the mastering the grammatical and structural items to produce correct sentence patterns with their various manifestations whereas the subjective type exercises test the mastery of correct and appropriate responses to questions given from a context of a real life situation. The subjective type exercises also test the comprehension of appropriate linguistic patterns and develop understanding in general situations. Through the Test lesson at the end of each unit with both objective and subjective type exercises the learners can evaluate themselves the mastery of the linguistic patterns as well as the language introduced in that unit.

A vocabulary list is provided with each lesson to introduce the new vocabularies occuring in the conversations given in the text. The meaning as well as various other usages of the vocabulary items are given in English and also the various uses of a word are restricted to the context in which it occurs in the text. All the words included in the vocabulary lists are also listed in the index in alphabetical order with their respective lesson number and page number. A list of additional words introduced in substitution drills of some lessons, wherever they are necessary following the context, is given separately in the index. The words included in the vocabulary belong to the same semantic area of the standard colloquial Oriya which in turn can facilitate ready recall and easy understanding of the learners. The learners may also refer to Oriya Pictorial Glossary (CIIL) as an additional source for learning new Oriya vocabulary. An Answer key for the objective types of questions is given in the

index so that the learners can check their own answers without the help of a teacher. A list of grammatical terms prepared padegogically is also given in the index which the leaners can use for ready reference.

The notes on grammatical items are pedagogical and functional in nature. The notes intend to provide the minimum necessary linguistic discriptions required for introducing the grammatical items as well as structures of the language to facilitate learning of the language. The notes include specific illustrative examples from the language for the grammatical items introduced in the text but no systematic general information about the grammar of the language as such. The use of technical grammatical terms of the grammar are avoided and also restricted to the minimum so that the learners, while learning the language, may be led to get a linguistic explanation of the use of the language but will not face difficulty to learn the grammar of the language.

The notes on culture are given in the lessons wherever necessary to provide general information about the traditional and cultural heritage of Orissan people and land.

As a General Text

Though An Intinsive Course in Oriya is used as a text for the Basic Course Phase with reference to teaching of Oriya as a second language in Eastern Regional Language Centre of C.I.I.L., yet it can be used as generalised course book for learning/teaching Oriya as a second foreign language within a specified period elsewhere. For learning/teaching Oriya as a second foreign language the four skills which are to be mastered most carefully following the basic principles of language learning/teaching method are listening, speaking, reading and writing.

Some Suggestions

In teaching the language the teacher, following the basic principles of listening, speaking, reading and writing, should adopt an ecletic approach that assimilates various other approaches like direct, grammar translation and linguistic etc., found in different teaching methods.

The learners most be guided by the teacher in the very beginning to develop their linguistic skills by their conscious efforts. They must listen very

carefully to the sounds of the language and get acquainted with them to produce themselves the same sounds, pronounce them clearly and distinctly and correctly identify and distinguish them from each other. The learners should not only listen to the sounds of the language, they should also listen to the words and structures of the language the people speak and express, so that they can properly comprehend and understand the language in real life situation.

The learners, for developing their reading skill, should put emphasis on the practice of reading aloud and reading with normal as well as rapid speed which ultimately lead them for better comprehension and understanding of the language. This will also help them to develop their speaking skill in general. For developing reading skill and reading comprehension, graded reading passages should be prepared by the teacher keeping in view the gradual progression and development in acquiring the language through the graded reading passages. The selected graded passages may contain exercises to test the reading ability and to increase the reading habit through evaluation.

For developing the writing skill attention should be given, beginning with script-teaching through teaching guided compositions to writing free compositions without guidance. For writing practice the dictation method, starting with words and sentences to short and long passages, is extremely useful. This method develops listening skill which ultimately leads to better reading speaking and helps in the process of learning the language. As this dictation method is one of the most important aspect of language teaching, dictation passages should be selected or prepared on graded basis taking care of the difficult areas of the learners, individually as well as collectively.

For guided compositions the learners should take the help of word cues, sentence cues and picture cues etc. They will develop the thinking process of the learners.

Along with the teaching materials for the development of the listening, reading, speaking and writing skills of the learners the teacher may also take the help of audio-visual aids, such as, tapes, records, charts, models, film-strips etc., as aids for teaching the language. He may also try to involve them in interesting activities like debates, role-play, discussions and narrations. Towards the end of the course the learners may be encouraged to compose some

poems, write short stories and translate short interesting passages etc., from their mother tongue to the target language.

Lastly, I would like to suggest that, the learner, who would like to learn the language and use this book on his own, without the help of a language instructor, must see that the drills given in the book are practiced and acquired properly and he must evaluate and check his own progress by attending to the exercises given in each lesson and the test lessons. The learner is also advised at the same time to take help of the native speakers, if possible, and to listen to the Oriya programmes of the All India Radio and to observe the Television programmes in Oriya.

ORIYA ALPHABET

Vowels

ଅ ଆ ଇ ଈ ଉ ଊ
ଋ ଏ ଐ ଓ ଔ
ଂ ଃ ଁ

Consonants

କ ଖ ଗ ଘ ଙ
ଚ ଛ ଜ ଝ ଞ
ଟ ଠ ଡ ଢ ଣ
ତ ଥ ଦ ଧ ନ
ପ ଫ ବ ଭ ମ
ଯ ର ଲ ଶ ଷ ସ

ହ କ୍ଷ ଜ୍ଞ ଳ
ଡ଼ ଢ଼

Secondary Symbols of Vowels

ଆ > ◻ > କା	ଏ > ◻ > କେ
ଇ > ◻ > କି	ଐ > ◻ > କୈ
ଈ > ◻ > କୀ	ଓ > ◻ > କୋ
ଉ > ◻ > କୁ	ଔ > ◻ > କୌ
ଊ > ◻ > କୂ	ଂ > ◻ > କଂ
ଋ > ◻ > କୃ	ଃ > ◻ > କଃ
	ଁ > ◻ > କଁ

Some Printing Variations

i. ଚ/ଭ/ର/ଳ + ଆ >
ଚା/ଭା/ରା/ଳା

ii. a. ଖ/ଥ/ଧ + ଇ >
ଖି/ଥି/ଧି

b. କ/ଚ/ଛ/ଜ/ଡ/ତ/ଦ/
ନ/ବ/ଭ/ର/ଳ/ହ/ଲ +
ଈ > କୀ/ଚୀ/ଛୀ/ଜୀ/ଡୀ/ତୀ/
ଦୀ/ନୀ/ବୀ/ଭୀ/ରୀ/ଳୀ/ହୀ/ଲୀ

iii. ଭ/ର/ଳ + ଈ > ଭୀ/ରୀ/ଳୀ

iv. ଭ/ର/ଳ + ଓ > ଭୋ/ରୋ/ଳୋ

Secondary Symbols of Consonants

ନ ◻ > ଗ୍	ବ ◻ > ସ୍
ମ ◻ > ଦ୍	ଲ ◻ > କ୍
ଯ ◻ > କ୍ଷ୍ୟ	ରେଫ୍ ◻ > ର୍
ର ◻ > କ୍ର	ହଳନ୍ତ୍ ◻ > ତ୍
ଳ ◻ > ପ୍ଳ	

Some Variations and Printing Variations

ନ + ନ > ନ୍ନ	ତ + ନ > ନ୍ତ/ନ୍ତ
ମ + ମ > ମ୍ମ	ତ + ମ > ମ୍ତ/ମ୍ତ
ଲ + ଲ > ଲ୍ଲ	ତ + ର > ତ୍ର/ତ୍ର
କ + ର > କ୍ର/କ୍ର	

ନ + ତ + ଉ > ନ୍ତୁ/ନ୍ତୁ

ନ + ତ + ର > ନ୍ତ୍ର/ନ୍ତ୍ର

ସ + ତ + ଉ > ସ୍ତୁ/ସ୍ତୁ

ସ + ତ + ର > ସ୍ତ୍ର/ସ୍ତ୍ର

Conjunct Letters

ଙ୍କ/ଙ୍ଖ/ଙ୍ଗ/ଙ୍ଘ < ଙ + କ/ଖ/ଗ/ଘ

ଞ୍ଚ/ଞ୍ଛ/ଞ୍ଜ/ଞ୍ଝ < ଞ + ଚ/ଛ/ଜ/ଝ

ଣ୍ଟ/ଣ୍ଠ/ଣ୍ଡ/ଣ୍ଢ < ଣ + ଟ/ଠ/ଡ/ଢ

ନ୍ତ/ନ୍ଥ/ନ୍ଦ/ନ୍ଧ < ନ + ତ/ଥ/ଦ/ଧ

ମ୍ପ/ମ୍ଫ/ମ୍ବ/ମ୍ଭ < ମ + ପ/ଫ/ବ/ଭ

କ୍ତ/କ୍ତ < କ + କ/ତ

ଚ୍ଚ/ଚ୍ଛ < ଚ + ଚ/ଛ

ଜ୍ଜ/ଜ୍ଝ/ଞ୍ଜ < ଜ + ଜ/ଝ/ଞ

ଟ୍ଟ < ଟ + ଟ

କ୍ତ/ଣ୍ଡ/ତ୍ଥ/ପ୍ତ/ମ୍ତ/ସ୍ତ < ତ + କ/
ତ/ଥ/ପ/ମ/ସ

ଦ୍ଧ/ଦ୍ଧ/ଦ୍ଭ < ଦ + ଦ/ଧ/ଭ

ପ୍ତ/ପ୍ତ/ପ୍ତ < ପ + ତ/ପ/ସ

ବ୍ଦ/ବ୍ଧ < ବ + ଦ/ଧ

ଲ୍କ/ଲ୍ତ < ଳ + କ/ପ

ଶ୍ଚ/ଶ୍ଛ < ଶ + ଚ/ଛ

ଷ୍ଟ/ଷ୍ଠ/ଷ୍ଡ/ଷ୍ଢ/ଷ୍ଣ/ଷ୍ପ < ଷ + ଟ/ଠ/
ଡ/ଣ/ପ/ଫ

ସ୍କ/ସ୍ଖ/ସ୍ତ/ସ୍ଥ/ସ୍ନ/ସ୍ପ < ସ + କ/
ଖ/ତ/ଥ/ପ/ଫ

କ୍ଷ୍ଣ < କ୍ଷ + ଣ

ଣ୍ଣ < ଣ + ଣ

ର୍ଣ୍ଣ < ର + ଣ + ଣ

CONTENTS

FOREWORD v

EDITOR'S NOTE vii

PREFACE ix

INTRODUCTION xi

ORIYA ALPHABET xix

UNIT I

Lesson Pages

1. Self-Introduction 1
   ନିଜ ବିଷୟରେ
2. Gopal and Rabin Talk about the Class-room 13
   ଗୋପାଳ ଓ ରବିନଙ୍କ କ୍ଲାସରୁମ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା
3. Meeting of Two Friends 25
   ଦୁଇବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭେଟ
4. Buying Books 38
   ବହି କିଣା
5. Meeting of Two Persons (Revision) . . 52
   ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ
6. When the Mother Goes to the Temple . 59
   ମା' ଯେତେବେଳେ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଏ
7. Conversation Between Two Trainees . . 69
   ଦୁଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା
8. Meeting of Two Ex-trainees at Puri . . 86
   ଦୁଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁରୀରେ ସାକ୍ଷାତ

Unit I contd. Pages

9. About Khandagiri and Udayagiri . . 100
ଖଣ୍ଡଗିରି ଉଦୟଗିରି ବିଷୟରେ

10. About Konark 112
କୋଣାର୍କ ବିଷୟରେ

11. Going to Market (Revision) . . . 128
ବଜାରକୁ ଯିବା

12. Visiting a Picture 133
ସିନେମା ଦେଖା

13. The Summer Season at Bhubaneswar . 145
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖରାଦିନ

14. Posting a Letter 159
ଚିଠି ପକାଇବା

15. Visiting the City of Bhubaneswar (Revision) 177
ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ପରିଦର୍ଶନ

16. Test Lesson 181

UNIT II

Lesson

17. The Car Festival at Puri 186
ପୁରୀ ରଥଯାତ୍ରା

18. Tulu's Birthday 203
ଟୁଲୁର ଜନ୍ମଦିନ

19. Research on Oriya Language . . . 219
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଗବେଷଣା

20. The Vegetarian and the Non-Vegetarian Food 230
ଆମିଷ ନିରାମିଷ ଖାଦ୍ୟ

21. The Foreigners in Orissa (Revision) . 246
ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦେଶୀଯାତ୍ରୀ

Unit II contd. Pages

22. Buying Vegetables 251
ପରିବା କିଣା

23. Talking to the Servant Boy . . . 267
ଘରର ପିଲା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

24. Scolding the Naughty Child . . . 282
ଅବୁଝା ପୁଅକୁ ଗାଳିଦେବା

25. Buying Magazines (Revision) . . . 296
ପତ୍ରିକା କିଣା

26. The Conversation Between Two Girl-friends 301
ଦୁଇବାନ୍ଧବୀଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା

27. About Sambalpuri Saree 313
ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ବିଷୟରେ

28. Language Centre Library 325
ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ଲାଇବ୍ରେରୀ

29. Conversation about Marriage (Revision) . 336
ବାହାଘର ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

30. Picnic at Nandan Kanan 343
ନନ୍ଦନକାନନରେ କଣ୍ଟେଇ

31. Talking to the Office Clerk . . . 357
ଅଫିସ କିରଣୀଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

32. Test Lesson 369

UNIT III

Lesson

33. Puja Holidays 373
ପୂଜାଛୁଟି

34. An Accident 390
ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣା

35. On Language Learning 401
ଭାଷାଶିକ୍ଷା

Unit III contd. Pages

36. Conversation Between Two Trainees (Revision) 411
ଦୁଇଜଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

37. An Invitation 414
ନିମନ୍ତ୍ରଣ

38. Festivals of Orissa 427
ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

39. Odissi Dance 443
ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ

40. Oriya Yatra (Revision) 456
ଓଡ଼ିଆ ଯାତ୍ରା

41. Teaching of Oriya in Schools . . . 461
ସ୍କୁଲରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା

42. N. I. Camp 474
ଜାତୀୟ ସଂହତି ଶିବିର

43. The Rainy Season 486
ବର୍ଷାଦିନ

44. The Circus (Revision) 498
ସର୍କସ

45. Environment Tours 501
ପରିବେଶ ଭ୍ରମଣ

46. Conversation with the Cowherd Boy . . 509
ଗାଈ ଚରା ପିଲା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

47. A Teacher-trainee Talks to a Villager . 515
ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

48. Test Lesson 524

UNIT IV

Lesson		Pages
49.	Journey to Mysore	528
	ମହୀଶୂର ଯାତ୍ରା	
50.	Tuni Apa's Marriage.	537
	ଟୁନିଅପାର ବାହାଘର	
51.	Flood	548
	ନଈ ବଢି	
52.	A Trip to Kashmir	557
	କାଶ୍ମୀର ଯାତ୍ରା	
53.	Arrangement of Cultural Function . .	564
	ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ	
54.	Orissa Tour	567
	ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ	
55.	The Patient and the Doctor . . .	574
	ରୋଗୀ ଓ ଡାକ୍ତର	
56.	Convocation in the Language Centre .	581
	ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବ	
57.	About a Stranger	589
	ଜଣେ ଅଜଣା ଲୋକ ବିଷୟରେ	
58.	A Sad News	593
	ଦୁଃଖସମାଚାର	
59.	The Sun-Temple, Jagannath Temple and Lingaraj-Temple	599
	ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର, ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର	
60.	Applique work of Pipili	605
	ପିପିଲି ଘୁଡ଼ୁଆ	
61.	ବିଲୁଆ ଓ ଭଲ ଜଥା	609

Unit IV contd. Pages

62. ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା 614
63. ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା 617
64. ବି ଅକଭୁଆଙ୍କ କାହାଣୀ 624
65. Test Lesson 624

APPENDIX I Word Index 627
APPENDIX II Additional Words used 646
APPENDIX III Key to Exercises 652
APPENDIX IV Grammatical terms used 679

UNIT I

LESSON 1

Self-Introduction

ନିଜ ବିଷୟରେ

ରମେଶ : ଆଜ୍ଞା, ନମସ୍କାର ।
रमेश : आज्ञा, नमस्कार ।

Ramesh : *Ajna, namaskar.*

ଅଧ୍ୟାପକ : ନମସ୍କାର ।
ଆପଣଙ୍କ ନାମ କ'ଣ ?
ଆପଣ ଜଣେ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ?
अध्यापक : नमस्कार ।
आपणंक नाँ कण ?
आपण कण जणे शिक्षक ?

Lecturer : *Namaskar*
What is your name ?
Are you a teacher ?

ରମେଶ : ହଁ, ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।
ମୋ ନାମ ରମେଶ ଶର୍ମା ।
रमेश : हें मूँ जणे शिक्षक ।
मो नाँ रमेश शर्मा ।

Ramesh : Yes, I am a teacher.
My name is Ramesh Sharma.

ଅଧ୍ୟାପକ : ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
अध्यापक : आपणंक घर कोउठि ?

Lecturer : Where is your home ?

ରମେଶ : ମୋ ଘର ଗୌହାଟୀରେ ।
रमेश : मो घर गौहाटीरे ।

Ramesh : My home is at Gauhati.

ଅଧ୍ୟାପକ : ଆଚ୍ଛା, ଗୌହାଟୀ ଜଣେ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?
अध्यापक : आच्छा, गौहाटि कण खुब् भल सहर ?

Lecturer : Well, is Gauhati a very good town ?

ରମେଶ : ହଁ, ଗୌହାଟୀ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଜଣେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ?
रमेश : हें, गौहाटि खुब् भल सहर ।
भुवनेश्वर कण ओडिशार राजधानी ?

Ramesh : Yes, Gauhati is a very good town.
Is Bhubaneswar the capital of Orissa ?

ଅଧ୍ୟାପକ : ହଁ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ବି ଭାରି ଭଲ ସହର ।

अध्यापक : हँ, भुवनेश्वर ओडिशार राजधानी । भुवनेश्वर बि भारि भल सहर ।

Lecturer : Yes, Bhubaneswar is the capital of Orissa. Bhubaneswar is also a very good town.

ରମେଶ : ସାର୍, ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?

रमेश : सार्, आपणंक घर कोउठि ?

Ramesh : Sir, where is your home ?

ଅଧ୍ୟାପକ : ମୋ ଘର ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ । ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।

अध्यापक : मो घर एइ भुवनेश्वररे । मुँ भुवनेश्वरर बासिंदा ।

Lecturer : My home is here at Bhubaneswar. I am an inhabitant of Bhubaneswar.

Variation

A : ମୋ ଘର ଆସାମ ।
मो घर आसाम ।

A : My home is in Assam.

ଆପଣଙ୍କ ଘର ?
आपणंक घर ?

Your home ?

B : ମୋ ଘର ଓଡ଼ିଶା ।
मो घर ओड़िशा ।
ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।
मुँ ओड़िशार लोक ।

B : My home is in Orissa. I am a man of Orissa.

ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଲେଖକ ?
आपण कण जणे लेखक ?

Are you a writer ?

A : ହଁ ।
हँ ।

A : Yes.

B : ଆଚ୍ଛା, ଗୌହାଟୀ କଣ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ସହର ?
आच्छा, गौहाटी कण खुब् बड़ सहर ?

B : Well, is Gauhati a very big town ?

A : ହଁ, ଗୌହାଟୀ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ସହର ।
हँ, गौहाटी खुब् बड़ सहर ।

A : Yes, Gauhati is a very big town.

Vocabulary

ଆଜ୍ଞା	well, allright	ନାମ	name
ଆପଣ	you	ବଡ଼	big
ଆପଣଙ୍କ	your	ବାସିନ୍ଦା	inhabitant
ଆଜ୍ଞା	a term of respectful address (*see* Cultural Note)	ବି	also
ଏଇ	this (indefinite, unspecific)	ଭଲ	good
କଣ	what	ଖୁବି	very
କ'ଣ	what	ମୁଁ	I
କୋଉଠି	where	ମୋ	my
ଖୁବ୍	very	ରାଜଧାନୀ	capital
ଘର	house, home, room	ଶିକ୍ଷକ	teacher
ଜଣେ	a (one)	ସହର	town
ନମସ୍କାର	*namaskar* (term of greeting)	ସାର୍	sir (a term of respectful address)
		ହଁ	yes
		ଲେଖକ	writer
		ଲୋକ	man

Drills

I Pronunciation drill (Pronounce the following)

Group 1 /n/ଣ/

ଜଣ	ପଣସ
ଜଣ	ମଣିଷ
ପଣ	ଜଣିଆ
କଣ	କାଣୁଆ

Group 2 /ଂ/

ହଁ	ମିଆଁ	ନାଲି	ମୁଁ
ଗଁ	ଟିଆଁ	କଲି	ଜେଲି
ଦିଅଁ	ନିଆଁ	କାଲି	ଯେଲି
	ଦିଆଁ	ପାଲି	ମିଆଲି

Group 3 /ସ/ସ/ଶ/ଷ/

(a)	ସକାଳ	ଆସାମ	ଅସ
	ସରସ	ଓସାର	ହସ
	ସମସ୍ତ	ବାସିନ୍ଦା	ମଇସା
	ସହଜ	ଆସିବା	ପଣସ
	ସଙ୍ଗୀତ	ବାସନ୍ତୀ	ସରସ
(b)	ଶବର	ଅଶୋକ	ଆଶା
	ଶରତ	ଅଶେଷ	ବାଇଶି
	ଶିକ୍ଷା	ବିଶେଷ	ବେଶୀ
	ଶୀତ	ମଶାରୀ	ଶଶୀ
	ଶୋକ	ଶଶୁର	ଶାଶୁ
(c)	ଷଣ୍ଢ	ଅଷାଢ଼	ଲ୍ଷ
	ଷୋଡଶ	ତଷମା	ଲ୍ଷୀ
	ଷଡଋତୁ	ଦୃଷକ	ଶ୍ରେଷ
	ଷଣ୍ଢ	ବୃଷଭ	ଶୋଷ

II Repetition drill

model

Teacher	ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
Student	ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

Likewise all the sentences in the lesson are to be repeated following the above model.

III Build up drill

କ'ଣ ?
ନାଁ କ'ଣ ?
ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

କୋଉଠି ?
ଘର କୋଉଠି ?
ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?

ଶିକ୍ଷକ ?
କେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ?
ଆପଣ କେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ?
ଆପଣ କଣ କେଉଁ ଶିକ୍ଷକ ?

ଶିକ୍ଷକ ।	ଗୌହାଟୀରେ ।
ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।	ଘର ଗୌହାଟୀରେ ।
ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।	ମୋ ଘର ଗୌହାଟୀରେ ।
ହଁ, ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।	
ମୁଁ ଗୌହାଟୀର ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।	
ସହର ?	ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ଭଲ ସହର ?	ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?	ଘର ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ଗୌହାଟୀ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?	ମୋ ଘର ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ଗୌହାଟି କଣ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?	
ରାଜଧାନୀ ?	ବାସିନ୍ଦା ।
ଓଡିଶାର ରାଜଧାନୀ ?	ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡିଶାର ରାଜଧାନୀ ?	ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଓଡିଶାର ରାଜଧାନୀ ?	ମୁଁ ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।
ସହର ।	
ଭଲ ସହର ।	
ଭଲି ଭଲ ସହର ।	
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭଲି ଭଲ ସହର ।	
ଭୁବନେଶ୍ୱର ବି ଭଲି ଭଲ ସହର ।	

IV Substitution drill

1. (a) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
   ମୋ — ମୋ ନାଁ କ'ଣ ?

   (b) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
   ମୋ — ମୋ ଘର କୋଉଠି ?

   (c) ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ?
   ଲେଖକ — ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଲେଖକ ?
   ଅଧ୍ୟାପକ — ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ?

   (d) ଗୌହାଟୀ କଣ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?
   ଭୁବନେଶ୍ୱର — ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?

2. (a) ମୋ ନାଁ ରମେଶ ।

ମହେନ୍ଦ୍ର	ମୋ ନାଁ ମହେନ୍ଦ୍ର ।
ଜୟନ୍ତ	ମୋ ନାଁ ଜୟନ୍ତ ।
ସୀମିତା	ମୋ ନାଁ ସୀମିତା ।
ଗୀତା	ମୋ ନାଁ ଗୀତା ।

(b) ମୁଁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।

ଲେଖକ	ମୁଁ ଜଣେ ଲେଖକ ।
ଛାତ୍ର	ମୁଁ ଜଣେ ଛାତ୍ର ।

(c) ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।

ଗୌହାଟୀର	ମୁଁ ଗୌହାଟୀର ବାସିନ୍ଦା ।
ଲେଖକ	ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲେଖକ ।

(d) ମୋ ଘର ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।

ଆପଣଙ୍କ	ଆପଣଙ୍କ ଘର ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।

(e) ମୋ ଘର ଗୌହାଟୀରେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ	ମୋ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ଆସାମରେ	ମୋ ଘର ଆସାମରେ ।
ଓଡ଼ିଶାରେ	ମୋ ଘର ଓଡ଼ିଶାରେ ।

V Transformation drill (Change into question form)

use of କଣ

1. (a) ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ?

(b) ଗୌହାଟୀ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ।
ଗୌହାଟୀ କଣ ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର ?

2. (a) ଆପଣଙ୍କ ଘର ଗୌହାଟୀରେ ।
ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଗୌହାଟୀରେ ?

(b) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ ରମେଶ ଶର୍ମା ।
ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କଣ ରମେଶ ଶର୍ମା ?

3. (a) ଆପଣ ଜଣେ ଲେଖକ ।
ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଲେଖକ ?

(b) ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ।
ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ?

VI Response drill

(a) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
ମୋ ନାଁ ରମେଶ ।

(b) ଆପଣଙ୍କ ରାଜଧାନୀ ନାଁ କ'ଣ ?
ଆମ ରାଜଧାନୀ ନାଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

(c) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
ମୋ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

(d) ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଓଡିଶାର ରାଜଧାନୀ ?
ହଁ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡିଶାର ରାଜଧାନୀ ।

(e) ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଛୋଟ ଭଲ ସହର ?
ହଁ, ଛୋଟ ଭଲ ସହର ।

(f) ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ?
ହଁ ।

Note : The short ହଁ yes or ନା no are complete answers. But the explanatory statement follows ହଁ or ନା to make the answer clearer. *See* the above examples in Response drill — (d), (e) and (f).

Exercises

1. Substitute the underlined words by selecting appropriate words from inside the brackets:

(a) <u>ଆପଣଙ୍କ</u> ନାଁ କ'ଣ ? (ଆପଣ, ମୁଁ, ମୋ)

(b) <u>ମୁଁ</u> ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ । (ଆପଣ, ମୋ, ଆପଣଙ୍କ)

(c) <u>ଆପଣ</u> କଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ? (ମୋ, ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କ)

(d) ମୋ ନାଁ <u>ରମେଶ</u> । (ଗୌହାଟୀ, ଶିକ୍ଷକ, ମନୋଜ)

(e) <u>ଗୌହାଟୀ</u> ଖୁବ୍ ଭଲ ସହର । (ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଆସାମ, ଓଡିଶା)

2. Fill up the blanks:

(a) ମୋ ନାଁ .....।
(b) ମୋ ଘର.....।
(c) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ.....?
(d) ଆପଣଙ୍କ ଘର.....?
(e) ଆପଣ.....ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ?
(f) ମୁଁ.....ଶିକ୍ଷକ ।
(g) ମୁଁ .....ଲୋକ ।
(h) ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର..... ।
(i) ଗୌହାଟୀ.....ବଡ଼ ସହର ।
(j) ଭୁବନେଶ୍ୱର.....ରାଜଧାନୀ ।

3. Transform the following into questions (use କଣ) :

(a) ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ।
(b) ଗୌହାଟୀ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ସହର ।
(c) ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।
(d) ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।
(e) ଆପଣଙ୍କ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

4. Answer the following:

(a) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
(b) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
(c) ଆପଣଙ୍କ ରାଜଧାନୀ ନାଁ କ'ଣ ?
(d) ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ?
(e) ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ?

Grammatical Note

1. In equational sentences the word for 'is' is silent in Oriya. The equational sentence is such where the predicate is a connective to constitute with or without attributive elements. In such sentence the predicate can attribute a noun or an adjective.

1. ରାମବାବୁ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ । (predicate attributing noun)
   Rama babu is a teacher.
2. ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭଲ ସହର । (predicate attributing adjective)
   Bhubaneswar is a good town.

2. Use of କଣ and କଅଣ

When question word କଣ is used in a sentence, it elicits yes/no type answer.

The question word କଅଣ or କ'ଣ in the sentence is used always to elicit an explanatory answer.

ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?	What is your name ?
ମୋ ନାଁ ରମେଶ ।	My name is Ramesh.
ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ନାଁ କ'ଣ ?	What is the name of the capital of Orissa ?
ଆମ ରାଜଧାନୀ ନାଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ।	The name of our capital is Bhubaneswar.

କଅଣ functions as a response word when somebody is called by his name in an informal and intimate relationship.

3. କୋଉଠି is a variation of କେଉଁଠି, and କେଉଁ is an interrogative adjective, and ଠି is a variation of ଠାରେ to refer place. But କେଉଁ or କୋଉ as interrogative adjective can occur with one of the different locational referents. କେଉଁ or କୋଉ as an interrogative adjective means, 'which'.

କେଉଁ ଲୋକ ?	କୋଉ ଲୋକ ?	Which man ?
କେଉଁ ସହର ?	କୋଉ ସହର ?	Which town ?
କେଉଁଠି ?	କୋଉଠି ?	Where ?
କେଉଁଠାରେ ?	କୋଉଠାରେ ?	Where ?

It is to note that words having interrogative function generally begin with କ sound.

4. ଆପଣ is the 2nd person, honorific singular personal pronoun. The possessive forms of the personal pronoun are formed by adding ର or ଙ୍କର to it and ଙ୍କର is always added to the plural and honorific singular noun and pronoun. ର may be deleted when it is used in the adjectival position to suggest belongingness.

ଆପଣଙ୍କର ଘର	your house
ଆପଣଙ୍କ ଘର	your house
ମୋର ନାଁ	my name
ମୋ ନାଁ	my name

ର also functions as a post-position to indicate relationship or belongingness. ର as a possessive marker must not be deleted when it does not occur in adjectival position.

ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ।	ଏ ମୋ ଘର ।
Capital of Orissa.	This is my house.
ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ।	ଏ ଘର ମୋର ।
Inhabitants of Bhubaneswar.	This house is mine.

ମୋ is the first person singular pronoun and also the oblique base of the personal pronoun ମୁଁ to which post-positions are added.

5. ଏଇ is a demonstrative pronoun meaning 'this'. But it has various uses. ଏଇ means 'please listen' while addressing somebody. This is also used as a convenient continuing medium for expressing and narrating one's feelings.

6. ଖୁବ୍ ଭଲ and ଭାରି ଭଲ function as adjectives in this lesson. ଖୁବ୍ and ଭାରି have same meaning but ଭାରି is used more frequently in spoken form.

7. ଜଣେ is used as an adjective to specify number (a person) of personal nouns.

8. ବି is a particle to emphasise the preceding noun to mean, 'also.'

9. ରେ is a post-position, added to nouns and locational nouns to specify place and time for the action to take place.

10. There are some common nouns like, ଘର, ସ୍କୁଲ, କଲେଜ, ରାଜଧାନୀ, ସହର etc. when referred to, are referred as ours ଆମ or ଆମର, the 1st person plural of ମୁଁ in Oriya.

ଆମ ଘର/ଆମର ଘର	our house
ଆମ ରାଜଧାନୀ/ଆମର ରାଜଧାନୀ	our capital
ଆମ ସ୍କୁଲ/ଆମର ସ୍କୁଲ	our school
ଆମ କଲେଜ/ଆମର କଲେଜ	our college
ଆପଣଙ୍କ ରାଜଧାନୀ ନାଁ କ'ଣ ?	What is the name of your capital ?
ଆମ ରାଜଧାନୀ ନାଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ।	The name of our capital is Bhubaneswar.

Cultural Note

1. ନମସ୍କାର is a term of greeting between two persons. It is a term of respectful greeting to the seniors, respected persons and teachers. It is done both during meeting and parting in Orissa.

2. ଆଜ୍ଞା is an address on a response by the junior to the senior. It is a term of respectful address in formal situations by the junior to the senior. It can be used as a term of assent or agreement. ଆଜ୍ଞା in special situation can be taken as an order to be carried out by somebody.

ସେ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଛନ୍ତି । He has given the order.

3. ସାର୍ is a loan wordin Oriya. It is a formal address to the teacher by th student. It is a term of address by the junior to theienior in formal or official situations.

4. ଆଚ୍ଛା is a term of reponse to mean allright. This can be used in the beginnig of a question and also to end the conversation, to epress different feelings. The intonation will vary ir such cases from expression to expression.

(a) ଆଚ୍ଛା ଆପଣଙ୍କ ନାମ ?	Well, what is your name ? (beginning)
(b) ଆଚ୍ଛା ହଉ ।	Allright. (end)

UNIT I

LESSON 2

Gopal and Rabin talk about the classroom

ଗୋପାଳ ଓ ରବିନଙ୍କ କ୍ଲାସରୁମ୍ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ଗୋପାଳ : ରବିନବାବୁ, ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?
गोपाल : रबिनबाबु, एइटा कण ओड़िआ क्लास ?

Gopal : Rabinbabu, is this Oriya class ?

ରବିନ୍ : ହଁ, ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ । ମୁଁ ଏଇ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର । ତମେ କୋଉ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?
रबिन : हें, एइटा ओड़िआ क्लास । मुं एइ ओड़िआ क्लासर छात्र । तमे कोउ बिभागर छात्र ?

Rabin : Yes, this is Oriya class.
I am the student of this Oriya class.
You are a student of which department?

ଗୋପାଳ : ମୁଁ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।
गोपाल : मुं बंगला बिभागर छात्र ।

Gopal : I am the student of Bengali department.

ରବିନ୍ : ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?
रबिन : सेइटा बंगला क्लास ?

Rabin : Is that Bengali class ?

ଗୋପାଳ : ହଁ, ସେଇ ଘରଟି ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ରୁମ । ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ବେଶୀ ଓ ଘର ବଡ଼ ।
गोपाल : हें, सेइ घरटि बंगला क्लासरुम । बंगला क्लासर छात्र बेशी ओ घर बड़ ।

Gopal : Yes, that is the Bengali classroom.
The room is large and the students are more in the Bengali class.

ରବିନ୍ : ତୁମ ବିଭାଗର ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ?
रबिन : तुम बिभागर सबु छात्र कण ओड़िशार लोक ?

Rabin : Are all the students of your department from Orissa?

ଗୋପାଳ : ନା, କିଛି ଲୋକ ଓଡ଼ିଶା ବାହାର ।
गोपाल : ना, किछि लोक ड़िशा बाहारर ।

Gopal : No, some people are from outside Orissa.

ରବିନ୍ : ଆମ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର କମ ।ମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ଲୋକ ଆଚ୍ଛା, ତୁମେ କଣ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେକ ?
रबिन : आम बिभागर छात्र कम ।मस्ते ओड़िशा बाहारर लोक । आच्छा तुमे कण ओड़िशा।ारर लोक ?

Rabin : The students in our department are few and all are from outside Orissa.
Well, are you from outside Orissa ?

ଗୋପାଳ . ନା, ମୋ ଘର କଟକ ମୁଁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।
गोपाल : ना, मो घर कटकरे । मुँ ओड़िशार लोक ।

Gopal : No, my house is at Cuttack.
I am from Orissa.

ରବିନ୍ : ଆଚ୍ଛା, ଏ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାମ ?
रबिन : आच्छा. ए भाषाकेन्द्रर नाँ कण ?

Rabin : What is the full name of this Language Centre ?

ଗୋପାଳ : ଆମ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ ଇଷ୍ଟ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
गोपाल : आम भाषाकेन्द्रर पूरा नाँ ।ईस्ट भाषाकेन्द्र ।

Gopal : The full name of our Language Centre is Eastern Regional Language Centre.

Variation

A : ଏଇଟା କ'ଣ ?
एइटा कण ?

A : What is this ?

B : ସେଇଟା ଅସମୀୟା କ୍ଲାସ ରୁମ୍ ।
सेइटा असमीया क्लास रुम् ।

B : That is Assamese class room.

A : ଆଉ ସେଇଟା ସେଠି ?
आउ सेइटा सेठि ?

A : And what is that there ?

B : ସେଇଟା ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଲାଇବ୍ରେରୀ ।
सेइटा भाषाकेन्द्रर लाइब्रेरी ।
ତମେ କେଉଁଠାର ଲୋକ ?
तमे केउँठार लोक ?

B : That is the Library of the Language Centre.
You belong to where ?

A : ମୁଁ ଆନ୍ଧ୍ରର ଲୋକ ।
मुँ आन्ध्रर लोक ।
ଆପଣ ଏଇଠାର ବାସିନ୍ଦା ?
आपण एइठार बासिंदा ?

A : I belong to Andhra.
Do you belong to this place ?
Are you an inhabitant of this place ?

B : ହଁ ।
हँ ।

B : Yes.

A : ଆପଣ କଣ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ?
आपण कण भाषाकेन्द्रर छात्र ?

A : Are you a student of the Language Centre ?

B : ନା, ମୁଁ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଲାଇବ୍ରେରୀୟାନ ।
ना, मुँ भाषाकेन्द्रर लाइब्रेरीयान ।

B : No, I am the Librarian of the Language Centre.

Vocabulary

ଏ	this
ଏଇଟା	this
ଏଇଠାରେ	at this place
ଓ	and
ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ	Oriya class
କମ୍	less
କିଛି	some
କୋଉ	which
କେଉଁଠାର/କୋଉଠାର	of which place
ଛାତ୍ର	student
ତମେ	you
ନା	no
ପୂରା	whole
ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର	Eastern Regional Language Centre
ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗ	Bengali deptt.
ବାହାରର	of outside
ବେଶୀ	more
ସବୁ	all
ସମସ୍ତେ	all
ସେଇ	that
ସେଇଟା	that
ସେଠି	there

Drills

I Pronunciation drill

Group 1 /ɖ/ଡ/

ଡବା	ଓଡ଼ିଆ	କଡ଼
ଡାଳ	ପଡ଼ିଆ	ବଡ଼
ଡିବି	ଗୁଡ଼ିକ	ମାଡ଼
ଡାକ	କଡ଼େଇ	ବାଡ଼ି
ଡଙ୍ଗା	ମାଡ଼ୁଆ	ଛିଡ଼ା

Group 2/l/ଲ/

ଲଙ୍ଗୁଡ଼	ଗାଲୁଆ	ଟେବୁଲ
ଲେକ	ଫୁଲୁକା	ପେନସିଲ
ଲଙ୍କା	କାଲୁଆ	ଲୁମାଲ
ଲୁଣିଆ	ଦିଲେଇ	ଟୁଲ୍
ଲହରୀ	ସିଲେଇ	ଲଲ

Group 3/l/ଳ/

	ଚଳଣୀ	ଫଳ
	କାଳେଣୀ	କଳ
	ଭାଳେଣୀ	ଜଳା
	ବଳୁଆ	ବାଳ
	ହଳୁଆ	ଜାଳ

II Repetition drill

model

Teacher ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?

Student ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?

All the sentences of t lesson are to be repeated following the above model.

III Build up drill

କ୍ଲାସ ?	ବାହାରର ।
ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।
କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	କିଛି ଲେକ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।
ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	
ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	

ଛାତ୍ର ?
କୋଉ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?
ତୁମେ କୋଉ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?

ଛାତ୍ର ।
ଓଡିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ।
ଏଇ ଓଡିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ।
ମୁଁ ଏଇ ଓଡିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ।
ମୁଁ ଓଡିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ।
ମୁଁ ଏଇ ଓଡିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ।

କ୍ଲାସ ?
ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ।
ସେଇଟା କ୍ଲାସ ?
ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?

କ୍ଲାସରୁମ ।
ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସରୁମ ।
ସେଇ ଘରଟି ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସରୁମ ।
ହଁ, ସେଇ ଘରଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସରୁମ ।

ଛାତ୍ର ।
ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।
ମୁଁ ଛାତ୍ର ।
ମୁଁ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।

ଘର ।
ଘର ଘର ।
ଛାତ୍ର ବେଶୀ ଓ ଘର ଘର ।
ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସର ଛାତ୍ରବେଶୀ ଓ ଘର ଘର ।

ଲେକ ?
ବାହାରର ଲେକ ?
ଓଡିଶା ବାହାରର ଲେକ ?
ତୁମେ ଓଡିଶା ବାହାରର ଲେକ ?
ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ ଓଡିଶା ବାହାରର ଲେକ ?
ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ କଣ ଓଡିଶା ବାହାରର ଲେକ ?

କଟକରେ ।
ଘର କଟକରେ ।
ମୋ ଘର କଟକରେ ।
ନା, ମୋ ଘର କଟକରେ ।

ଲେକ ।
ଓଡିଶାର ଲେକ ।
ମୁଁ ଓଡିଶାର ଲେକ ।

କ'ଣ ?
ନାଁ କ'ଣ ?
ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?
ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?
ଏ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?
ଆଜ୍ଞା, ଏ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?

ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
ନାଁ ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
ପୂରା ନାଁ ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।
ଆମ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ।

ଲେକ ?

ଓଡ଼ିଶାର ଲେକ ?

କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲେକ ?

ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲେ?

ସବୁ ଛାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଲେକ

ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର ଓାର ଲେକ ?

ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ଲେକ ?

IV. Substitution drill.

(a) ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ ? ?

ବଙ୍ଗଳା ?	ଏଇଟା କଣ ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?
ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ର	ଏଇଟା କଣ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ର ?

(b) ତୁମେ କୋଇ ବିଲଗରାନ୍ତ ?

କ୍ଲାସର	ତୁମେ କୋଇ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ?
ଇଷ୍ଟାକେ	ତୁମେ କୋଇ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ?

(c) ସେଇଟା କଣ ବଙ୍ଗଳା ? ?

ଏଇଟା	ଏଇଟା କଣ ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?
ସେଇ ଘରଟି	ସେଇ ଘରଟି କଣ ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?

(d) ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ? କଣ

ଓଡ଼ିଶାର ଲେ?

ବଙ୍ଗଳାର	ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ ବଙ୍ଗଳାର ଲେକ ?
ଆସାମର	ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ ଆସାମର ଲେକ୍ ?
କଟକର	ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ କଟକର ଲେକ ?
ଗୌହାଟୀର	ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ସବୁ ଛାତ୍ର କଣ ଗୌହାଟୀର ଲେକ ?

(e) ମୁଁ ଏଇ ଓଡ଼ିଆ ବିଲଗରର ଛ ।

ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗ	ମୁଁ ଏଇ ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗର ଛାତ୍ର ।
ଅସମୀୟା ବିଲ	ମୁଁ ଏଇ ଅସମୀୟା ବିଲଗର ଛାତ୍ର ।
ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର	ମୁଁ ଏଇ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଏଇ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ।
ତମେ	ତମେ ଏଇ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ।

(f) ଜିଜି ଲେଜ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।

ସବୁଲେଜ ସବୁଲେଜ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।

ସବୁଛାତ୍ର ସବୁଛାତ୍ର ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।

V. Transformation drill (Change into question, changing intonation)

(a) ତୁମେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।
ତୁମେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?

(b) ଆପଣ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।
ଆପଣ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?

(c) ତୁମ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
ତୁମ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ?

(d) ଆପଣ ଆସାମର ଲେଜ ।
ଆପଣ ଆସାମର ଲେଜ ?

(e) ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସରୁମ ।
ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସରୁମ ?

VI. Response drill

1. (a) ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?
ହଁ, ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ।

(b) ତୁମେ ଜଣ ଏଇଠାର ଲେଜ ?
ହଁ, ମୁଁ ଏଇଠାର ଲେଜ ।

2. (a) ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?
ନା, ସେଇଟା ଲାଇବ୍ରେରୀ ।

(b) ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ସବୁ ଛାତ୍ର ଜଣ ଓଡ଼ିଶାର ?
ନା, ଜିଜି ଲେଜ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।

3. (a) ତୁମ ଘର କୋଉଠି ?
ମୋ ଘର କଟକରେ ।

(b) ଆପଣଙ୍କ ଇଷ୍ଟାଜେନ୍ସ କୋଉଠି ?
ଆମ ଇଷ୍ଟାଜେନ୍ସ ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗରରେ ।

Exercises

1. Substitute the undlined words by selecting appropriate words from insidehe brackets:

   (a) ଏଇଟା କଣ ଆ କ୍ଲାସ ? (ସେଇଟା, ସେଇ, ସବୁ)
   (b) ମୁଁ ଏଇ ବଙ୍ଗଳଗରର ଛାତ୍ର । (ସେଇଟା, ସେଇ, ସବୁ)
   (c) ସେଇ ଘରଟି କା କ୍ଲାସରୁମ । (ଏଇଟା, ଏଇ, ସବୁ)
   (d) ଆପଣ ଓଡ଼ିଶାଲୋକ । (ତୁମେ, ମୋ, ଆପଣଙ୍କ)
   (e) ମୋ ଘର କଟକ । (ଆପଣ, ମୁଁ, ତମ)
   (f) ମୁଁ ଏଇଠାର କା । (ତମ, ଆପଣ, ମୋ)
   (g) ତୁମେ କୋଇ ଘର ଛାତ୍ର ? (ଲେକ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଲେଖକ)
   (h) ତୁମେ ଗୌହାଟି ବାସିନ୍ଦା । (ଲଖାକେନ୍ଦ୍ର, ଲେକ, ସହର)

2. Fill up the blanks:

   (a) ଏଇଟା.....ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?
   (b) ଆପଣ.....ବିଲଗର ଛାତ୍ର ?
   (c) ଆପଣଙ୍କ ଘର.....?
   (d) ଆପଣ.....ଲେକ ?
   (e) ସେଇଟା.....ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଲଖାକେନ୍ଦ୍ର ?
   (f) ତମ ଲଖାକେନ୍ଦ୍ରମାଁ.....?
   (g) ଓଡ଼ିଆ ବିଲଗରାଛ.....।
   (h) ମୁଁ.....ବିଲଗର ଛାତ୍ର ।
   (i) ଜିଲ୍ଲି.....ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ।
   (j) ବଙ୍ଗଳା ବିଲଗରର.....।

3. Transform the follving sentences into questions, using intonation:

   (a) ତୁମ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।
   (b) ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସର ୨ ବେଶୀ ।
   (c) ମୁଁ ଆସାମର ଲୋ
   (d) ଆପଣ ଲଖାକୋ ଛାତ୍ର ।
   (e) ତୁମେ ଅସମୀୟାଲଗର ଛାତ୍ର ।

(f) ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସର ଘର କେଣ୍ଠୀ ।
(g) ଆପଣ ଏଇଠାର ବାସିନ୍ଦା ।

4. Answer the following:

(a) ଆପଣ କୋଉ ଜିଲ୍ଲାର ଛାତ୍ର ?
(b) ଏଇଟା କଣ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ର ?
(c) ଏ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରର ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?
(d) ତୁମେ କଣ ଏଇଠାର ଲୋକ ?
(e) ବଙ୍ଗଳା ଜିଲ୍ଲାର ସବୁଛାତ୍ର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ?

Grammatical Note

1. (i) The demonstrative pronouns like ଏଇଟା, ସେଇଟା, ସେଇ, ଏଇ and ଏ etc. are introduced.

(ii) Questions eliciting answers can be either 'yes' or 'no' or of explanatory type. But usually this 'yes or no' type answers are followed by an explanation which may be either in affirmative or in negative. The question eliciting explanatory answers are either in affirmative or negative. In giving explanatory type of answers, 'yes' or 'no' are not to be used.

ଏଇଟା କଣ ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	Is this the Oriya class ? (Yes, and explanation)
ହଁ, ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ।	Yes, this is the Oriya class. (Yes, and explanation)
ତମେ କଣ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ଲୋକ ?	Are you from outside Orissa ? (Yes, and explanation)
ହଁ, ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ଲୋକ ।	Yes, I am from outside Orissa.
ନା, ମୋ ଘର କଟକରେ ।	No, my house is at Cuttack. (No, and explanation)

ନାଁ, ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ଲୋକ ନୁହେଁ ।	No, I am not from outside Orissa. (No, and explanation) *see* Lesson 3
ତମେ କୋଉ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?	You are from which department? (explanatory answer)
ମୁଁ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।	I belong to Bengali department. (explanatory answer)
ତମେ ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?	Are you a student of Bengali department ?
ନା, ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ।	No, I am a student of Oriya department.

It is to be remembered that କେଉଁ or କୋଉ as an interrogative adjective has to follow the referential animate or inanimate nouns. But when the referent is a locational noun like ଠି or ଠାରୁ the interrogative adjective with the referent, occurs as one word.

ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି/କେଉଁଠି ?	Where is your home ?
ତୁମେ କୋଉଠାରୁ/କେଉଁଠାରୁ ଲୋକ ?	Where are you from ?

Questions can be asked by changing intonation. In writing, the intonation is marked out by a question mark '?'. Questions using intonation always elicit 'yes or no' type answers.

ଏଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ?	Is this Oriya class ?
ତୁମେ ଏଇଠାର ଲୋକ ?	Are you from this place ?
ହଁ ।	Yes.
ନା ।	No.

(iii) The interrogative structure ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ? can elicit four types of responses as follows :

ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ?	ହଁ, ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ।
Is that Bengali class ?	Yes, that is Bengali class.
	ନା, ସେଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ।
	No, that is Oriya class.
	ନା, ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ନୁହଁ ।
	No, that is not Bengali class.
	ନା, ସେଇଟା ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ନୁହଁ, ସେଇଟା ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ ।
	No, that is not Bengali class, that is Oriya class.

2. Use of ଟ and ଟି, ଟା and ଟି function as definite articles in this lesson. Use of ଟି is more personal and intimate than the use of ଟା । ଟା is always used with time divisions where ଟି is never used with the time divisions.

(i)	ଛଟା/ସାଢ଼େ ଛଟା		six/half past six (relating to time)
	ଗୋଟାଏ/ସାଢ଼େ ଗୋଟାଏ		one/half past one (relating to time)
(ii)	ଦଶଟା ବହି	ten books	(relating to things)
	ଦଶଟି ବହି	ten books	

It is to be pointed out in this context that in Oriya ଏକଟି or ଏକଟା are never used, instead it is always ଗୋଟିଏ or ଗୋଟାଏ, meaning one. The time 1.00 P.M. or 1.00 A.M. is always described as ଗୋଟାଏ but never ଗୋଟିଏ, 1.30 P.M. or 1.30 A.M. and 2.30 P. M. or 2.30 A. M. are described as ସାଢ଼େଗୋଟାଏ

or ଦେଢ଼ଟା and ସାଢ଼େଦି'ଟା or ଅଢ଼େଇଟା respectively. ଦେଢ଼ is one and half and ସାଢ଼େ is always plus half. ସାଢ଼େ is always used in the time context to mean half past, where as ଦେଢ଼ can be used for other things to mean one and half, and ଅଢ଼େଇ to mean two and half, in local counting.

ଦେଢ଼ଟା ଆମ	One and half mango
ଅଢ଼େଇଟା କଦଳୀ	two and half bannanas

3. ତୁମେ is the 2nd person polite singular pronoun while ତମେ of ତୁମେ is a variant. ତୁମେମାନେ or ତମେମାନେ is the 2nd person polite plural pronoun where ମାନେ is the plural marker. ସମସ୍ତେ is the plural pronoun to mean 'all' for human beings only. ସବୁ, the plural referent, is also to mean 'all' for both animate and inanimate objects. It occurs more frequently as an adjective.
4. କିଛି is used to mean 'some' for both animate and inanimate.
5. ବେଶୀ and କମ୍ are opposite words.
6. ହଁ and ନା as two responses can be considered as sentences conveying complete meaning in particular contexts.
7. ଓ is a connective to mean 'and'. Also ଆଉ and ଏବଂ function as connectives in Oriya. ଆଉ is used as a term of continuation in a narrative description. ଆଉ also means 'more'.

Cultural Note

1. ବାବୁ as both polite and honorific term is usually added to a name or surname. At times it is used as a term of address by a person of low status to a person of higher status.
2. It is customary that a person has always two names. One is his nick-name which is invariably used by family members and the other his good-name or polite-name for all official purposes, or for all outside purposes. The nick-name in Oriya is called ଡାକ ନାଁ and the good-name is called ପୂରା ନାଁ or ଭଲ ନାଁ.

UNIT I

LESSON 3

Meeting of two friends

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭେଟ

ସରୋଜ : ଆରେ ଅଶୋକ ଯେ ! ନମସ୍କାର । କଣ ସବୁ ଭଲ ?

सरोज : आरे अशोक जे ! नमस्कार । कण सबु भल ?

Saroj : Hallo, Asok, *namaskar*. Is everything good ?

ଅଶୋକ : ନମସ୍କାର । ହଁ, ଏକପ୍ରକାର ଭଲ । ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ? ସେ କଣ ତୁମ ସାନ ଭଉଣୀ ?

अशोक : नमस्कार ! हँ एकप्रकार भल । तुम संगरे से किए ? से कण तुम सान भउणी ?

Asok : *Namaskar*. Yes, somehow good. Who is she with you ? Is she your younger sister ?

ସରୋଜ : ନା, ସେ ମୋ ସାନ ଭଉଣୀ ନୁହଁ । ସେ ମୋ ଭଣିଜୀ । ତା ନାଁ ଗୀତା ।

सरोज : ना, से मो सान भउणी नुहँ । से मोर भाणिजी । ता नाँ गीता ।

Saroj : No, she is not my younger sister. She is my niece. Her name is Gita.

ଅଶୋକ : ତୁମ ବଡ଼ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?

अशोक : तुम बड़ भाई एवे कोउठि ?

Asok : Where is your elder brother now?

ସରୋଜ : ସେ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ । ତାଙ୍କ ଚାକିରୀ ସେଇଠି । ଆଚ୍ଛା ଅଶୋକ ତୁମ ବସା ଏଠି କୋଉଠି?

सरोज : से एवे दिल्लीरे । तांक चाकिरी सेइठि । आच्छा अशोक तुम वसा एठि कोउठि ?

Saroj : He is now in Delhi. His service is there. Well, Asok, where is your quarters here ?

ଅଶୋକ : ମୋ ବସା ଏଇ ରସ୍ତା ସେ ପାରି । ଏଠିକି ଅତି ପାଖ । ତୁମେ ଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ?

अशोक : मो बसा एई रास्ता से परे । एठिकि अति पाख । तुमे आड़े कुआड़े ?

Asok : My quarters is on the otherside of the road. It's very near to this place. What brings you here ?

ସରୋଜ : ଏଇ ବଜାର ଆଡ଼େ । ଆଚ୍ଛା ନମସ୍କାର ।

सरोज : एई बजार आड़े । आच्छा नमस्कार ।

Saroj : I'm going to the market. Well, *namaskar*.

ଅଶୋକ : ନମସ୍କାର ।

अशोक : नमस्कार ।

Asok : *Namaskar*.

Variation

A : ସେ କିଏ ?
से किए ?

A : Who is he ?

B : ସେ ମୋ ସାନ ଭାଇ ।
से मो सान भाई ।

B : He is my younger brother.

A : ତାରି ନାଁ କଣ ଅଜୟ ?
तारि नां कण अजय ?

A : Is his name Ajay ?

B : ନା, ତା ନାଁ ଅଜୟ ନୁହେଁ । ତା ନାଁ ସୁଶାନ୍ତ ।
ना, ता नां अजय नुहें । ता नां सुशान्त ।

B : No, his name is not Ajay. His name is Susanta.

A : ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ?
तमे बर्त्तमान कोउठि ?

A : Where are you now ?

B : ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀରେ ।
मुं बर्त्तमान पुरीरे ।

B : I am now at Puri.

A : ତାଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
तांक घर कोउठी ?

A : Where is his house ?

B : ତାଙ୍କ ଘର ଏଇ ନିକଟରେ ।
ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ।
तांक घर एई निकटरे ।
एठु अल्प दूर ।

B : His house is nearby.
Only a small distance from here.

Vocabulary :

ଅତି	very	ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ	with you
ଅଳ୍ପ ଦୂର	a small distance	ନିକଟରେ	near
ଆଚ୍ଛା	allright	ନୁହେଁ	not
ଆରେ	hallo (also *see* Gr. Note)	ପାଖ	near
ଏଆଡ଼େ	in this direction	ବଜାରଆଡ଼େ	to the market
ଏକ ପ୍ରକାର	in a way, somehow	ବଡ଼ ଭାଇ	elder brother
ଏଠିକି	to this place	ବର୍ତ୍ତମାନ	now
ଏଠାରୁ	from this place	ବସା	lodgings or quarters
ଏବେ	now	ଭଲ	all right
କିଏ	who	ଭଣିଜୀ	niece
କୁଆଡ଼େ	where (direction)	ଯେ	an expression of unexpected presence
କୋଉଠି	where (place)	ରାସ୍ତା	road
ଚାକିରୀ	service, job	ସାନ ଭଉଣୀ	younger sister
ତା	his or her (fam.)	ସେ	he or she (fam.)
ତାରି	his only or her only	ସେଇଠି	there
ତାଙ୍କ	his/her (hon.)		

Drills

I. Pronunciation drill.

Group 1. /ଚ/ca/

ଚକ	କିଚକ	ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ
ଚୁଚି	ପାଟିଲ	ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ

ଗ୍ରଜ	ବିଗ୍ରହ	ନିଶ୍ଚୟ
ଚିନି	ସଚ୍ଚୋଟ	ପଶ୍ଚିମ
ଚୂଡ଼ା	ପଚ୍ଚର	

Group 2. /ଛ/cha/

ଛକ	ମିଛୁଆ	ମାଛ
ଛେପ	ପାଛୋଟି	ଗିଛି
ଛୁଆ	ବିଛୁଆଟି	ମାଛି
ଛେଳି	ପଛୁଆ	ଜାଛୁ
ଛାତ	ଉଛୁଳ	ଆଛା

II Repetition drill

model :

Teacher ଆଗେଶୋଳ ଯେ! ନମସ୍କାର ।
ଜଣ ! ଉଲ ?

Student ଆଗେଶୋଳ.....

All the sentences in thesson are to be repeated following the above model witlproper intonation.

III Build up drill

ଉଲ ?	ନୁହଁ ।
ସବୁ ଉଲ ?	ଉଲଣୀ ନୁହଁ ।
ଜଣ ଉଲ ?	ସାନ ଉଲଣୀ ନୁହଁ ।
ଜଣ ସବୁ ଉଲ ?	ମୋ ସାନ ଉଲଣୀ ନୁହଁ ।
	ସେ ମୋ ସାନ ଉଲଣୀ ନୁହଁ ।
କିଏ ?	ନା, ସେ ମୋ ସାନ ଉଲଣୀ ନୁହଁ ।
ସେ କିଏ ?	
ସାଙ୍ଗରେ କିଏ ?	ଗଣିକା ।
ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?	ମୋ ଗଣିକା ।
ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?	ସେ ମୋ ଗଣିକା ।

ସାନ ଭଉଣୀ ?
ତୁମ ସାନ ଭଉଣୀ ?
କଣ ତୁମ ସାନ ଭଉଣୀ ?
ସେ କଣ ତୁମ ସାନ ଭଉଣୀ ?

ଗୀତା ।
ନାଁ ଗୀତା ।
ତା ନାଁ ଗୀତା ।

କୋଉଠି ?
ଏବେ କୋଉଠି ?
ବଡ଼ଭଇ କୋଉଠି ?
ବଡ଼ଭଇ ଏବେ କୋଉଠି ?
ତୁମ ବଡ଼ଭଇ ଏବେ କୋଉଠି ?

ପାଖ ।
ଅତି ପାଖ ।
ଏଠିକି ପାଖ ।
ଏଠିକି ଅତି ପାଖ ।

ଦିଲ୍ଲୀରେ ।
ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।
ସେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।
ସେ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।

କୁଆଡ଼େ ?
ଏଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ?
ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ?
ତୁମେ ଏଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ?

ସେଇଠି ।
ଗୁଣିରୀ ସେଇଠି ।
ତାଙ୍କ ଗୁଣିରୀ ସେଇଠି ।

ବଜାରଆଡ଼େ ।
ଏଇ ଆଡ଼େ ।
ଏଇ ବଜାରଆଡ଼େ ।

କୋଉଠି ?
ଏଠି କୋଉଠି ?
ବସା ଏଠି କୋଉଠି ?
ତୁମ ବସା ଏଠି କୋଉଠି ?
ଆଜା, ଅଶୋକ ତୁମ ବସା ଏଠି କୋଉଠି ?

ପାଖରେ ।
ସେ ପାଖରେ ।
ଗଛ ସେପାଖରେ ।
ଏଇ ଗଛ ସେପାଖରେ ।
ମୋ ବସା ଗଛ ସେପାଖରେ ।
ମୋ ବସା ଏଇ ଗଛ ସେପାଖରେ ।

IV Substitution drill

(a) ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?

ତା	ତା ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
ତାଙ୍କ	ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
ଆପଣଙ୍କ	ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
ଅଶୋକଙ୍କ	ଅଶୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?

(b) ତୁମ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି '

ତା	ତା ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?
ତାଙ୍କ	ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?
ସରେଜଙ୍କ	ସରେଜଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?
ଆପଣଙ୍କ	ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?

(c) ସେ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।

କଟକରେ ।	ସେ ଏବେ କଟକରେ ।
ପୁରୀରେ ।	ସେ ଏବେ ପୁରୀରେ ।
ଆସାମରେ ।	ସେ ଏବେ ଆସାମରେ ।

(d) ଆଚ୍ଛା, ଅଶୋକ ତୁମ ବସା ଏଠି କେଠି ?

ଘର	ଆଚ୍ଛା, ଅଶୋକ ତୁମ ଘର ଏଠି କୋଉଠି ?
ଅଫିସ	ଆଚ୍ଛା, ଅଶୋକ ତୁମ ଅଫିସ୍ ଏଠି କୋଉଠି ?
ଲାଇବ୍ରେରୀ	ଆଚ୍ଛା, ଅଶୋକ ତୁମ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଏଠି କୋଉଠି ?
ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର	ଆଚ୍ଛା, ଅଶୋକ ତୁମ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ଏଠି କୋଉଠି ?

(e) ଏଠିକି ଅତି ପାଖ ।

ଖୁବ୍	ଏଠିକି ଖୁବ୍ ପାଖ ।
ଭରି	ଏଠିକି ଭରି ପାଖ ।

(f) ଏଇ ବଜାର ଆଡ଼େ ।

ସ୍କୁଲ	ଏଇ ସ୍କୁଲ ଆଡ଼େ ।
ଅଫିସ୍	ଏଇ ଅଫିସ୍ ଆଡ଼େ ।
ଲାଇବ୍ରେରୀ	ଏଇ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଆଡ଼େ ।
ବସା	ଏଇ ବସା ଆଡ଼େ ।

V. Transformation drill.

1. Change into question form using କଣ.

(a) ସେ ତା ସାନ ଭଉଣୀ ।
ସେ କଣ ତା ସାନ ଭଉଣୀ ?

(b) ସେ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ।
ସେ କଣ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ?

(c) ତା ନାଁ ଗୀତା ।
ତା ନାଁ କଣ ଗୀତା ?

(d) ତାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିରୀ ସେଇଠି ।
ତାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିରୀ କଣ ସେଇଠି ?

(e) ତାଙ୍କ ଘର ଏଇ ନିକଟରେ ।
ତାଙ୍କ ଘର କଣ ଏଇ ନିକଟରେ ?

2. Change into question form using proper intonation.

(a) ସେ ତା ସାନ ଭଉ ।
ସେ ତା ସାନ ଭଉ ?

(b) ତା ନାଁ ସୁଧାନ୍ତ ।
ତା ନାଁ ସୁଧାନ୍ତ ?

(c) ତାଙ୍କ ଘର ଏଠିକି ଅତି ପାଖ ।
ତାଙ୍କ ଘର ଏଠିକି ଅତି ପାଖ ?

(d) ସବୁ ଭଲ ।
ସବୁ ଭଲ ?

3. Change into negative.

(a) ସେ ମୋ ସାନ ଭଉଣୀ ।
ସେ ମୋ ସାନ ଭଉଣୀ ନୁହଁ ।

(b) ତା ନାଁ ଗୀତା ।
ତା ନାଁ ଗୀତା ନୁହଁ ।

4. Change into terrogative—negative.

(a) ତା ନାଁ କଣ ଅଜୟ
ତା ନାଁ କଣ ଅଜୟନୁହେଁ ?

(b) ସେ କଣ ତା ସାନ ଭଣୀ ?
ସେ କଣ ତା ସାନ ଭଣୀ ନୁହେଁ ?

VI. Response drill.

(a) ସେ କିଏ ?
ସେ ମୋ ଭାଇ ।

(b) କଣ ତୁମର ସବୁ ଜି?
ହଁ, ଭଲ ।

(c) ତାଙ୍କ ଘର କଣ ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ?
ହଁ, ତାଙ୍କ ଘର ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ।

(d) ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ ଭାଇ କୋଉଠି ?
ମୋ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ ଲିକତାରେ ।

(e) ତୁମ ସାନ ଭଉଣୀ କେ'ଣ ?
ମୋ ସାନ ଭଉଣୀ ଗୀତା ।

Exercises

1. Choose appropriate words from within the brackets and substitute the underled words :

(a) ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କିଏ ? (ଆମେ, ସେ, ତାଙ୍କ)

(b) ତା ବଡ଼ଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ? (ସେ, ଆପଣ, ତୁମ)

(c) ତୁମ ଘର କଣ ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ? (ମୁଁ, ତାଙ୍କ, ଆପଣ)

(d) ତା ନାଁ ସଙ୍ଗୀତା । (ସେ, ମୋ)

(e) ସେ ମୋ ସାନ ଭାଇ (ମୁଁ, ତୁମେ, ତୁମ)

(f) ତା ଝିଅଟି ସେଇଠି (ସେ, ମୋ, ମୁଁ)

(g) ଗୀତା ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗଣୀ । (ତା, ତୁମେ, ମୁଁ)

(h) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉ (ତୁ, ତୁମେ, ତୁମ)

2. Fill up the blanks with suitable words :

(a) ରମା ମୋ.....ଭଉଣୀ ।
(b) ମୋ ଘର ଏଠୁ .....ଦୂର ।
(c) ତାଙ୍କ ଘର ଏଠାରୁ .....ପାଖ ।
(d) ତା.....ଭଲ ନାଁ ଅଶୋକ ।
(e) ଦିଲ୍ଲୀ ଖୁବ୍ .....ସହର ।

3. Negate the following sentences :

(a) ମୋ ଘର ଏଠୁ ବହୁତ ଦୂର ।
(b) ତମେ ମୋ ସାନ ଭଉ ।
(c) ଆମ ଉଚ୍ଚଧ୍ୱନୀ ନାଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ।
(d) ତମ ନାଁ ଅଶୋକ ।
(e) ତୁମ ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ର ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ।

4. Fill up the blanks with suitable possessive pronouns (use only once) :

(a) ସେ.....ସାନ ଭଉ ନୁହେଁ ।
(b) .....ଘର କଣ ଏଠୁ କେଣ୍ଡା ଦୂର ?
(c) .....ଭଉ କୋଉଠି ?
(d) .....ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
(e) .....ନାଁ କ'ଣ ?

5. Frame ten meaningful sentences from the following table :
model : ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

ଆପଣଙ୍କ	ନାଁ	କ'ଣ ?
ତମ	ଘର	କିଏ ?
ତାଙ୍କ	ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ର	କୋଉଠି ?
ମୋ	ସାନଭଉ	
ଆମ		

6. Answer the following :

(a) ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ?
(b) ତୁମ ସାନଭାଇ ଏବେ କୋଉଠି ?
(c) ତୁମ ଘର ଜଣ ଏଠୁ କେଣ୍ଡା ଦୂର ?
(d) ତୁମ ପାଖରେ କେ ଜିଏ ?
(e) ତାଙ୍କ ନାଁ କଣ ଅଶୋକ ?

Grammatical Notes

1. Here ସେ is used to mean unexpected presence. Other uses of ସେ will be discussed later at appropriate points.

2. ତୁମ is the oblique base of 2nd person polite singular to which the possessive marker ର is added. ର is deleted when the possessive pronoun takes the adjectival position.

ଏ ତୁମ ଘର । This is your house.
ଏ ଘର ତୁମର । This house is yours.

3.(i) ସେ is 3rd person singular pronoun for both honorific and familiar, animate and inanimate referents. ସେ also functions as a demonstrative pronoun referring to inanimate objects.

ସେ ଜିନିଷଟା କୋଉଠି ? Where is that thing ?

ସେ has a colloquial variant form ଜିଏ referring to 'that man' or 'that woman'.

(ii) (a) ତା is the oblique base of familiar ସେ to which post-positions are added and from where the possessive marker ର may be deleted. ତାଙ୍କ is the honorific and plural oblique base of honorific ସେ.

ତା ଘର	His house.	hon.	ତାଙ୍କ ଘର	His house.
ତା ନାମ	His name.	plu.	ତାଙ୍କ ନାମ	His name.

(b) –ଇ is suffixed to emphasize the possessive pronouns like ମୋରି, ତୋରି, ତୁମରି, ତାରି, ତାଙ୍କରି etc. It can be used with 1st person singular, 2nd person singular polite possessive pronouns, and 3rd person singular honorific possessive pronouns. –ଇ cannot be used with 2nd person honorific singular and plural and 3rd person plural possessive.

The demonstrative pronoun ସେ can also take post-positions to refer to place and direction of place with the intervention of locational referent like ଠ, ଆଡ଼, ପାଖ etc.

ସେଠିକି	there	ସେଆଡ଼େ	towards that side
ସେଠାକୁ	to that place	ସେଇଆଡ଼େ	towards that side
ସେଠାରୁ	from there (place)	ସେଇଆଡ଼କୁ	towards that direction.
ସେଠି	there	ସେ ପାଖକୁ	to that side.
ସେଇଠି	there		

Note: The post-position ରି is variant of the post-position କୁ, after nouns or pronouns ending in –ଇ sound.

ପୁରୀରି	to Puri	ଏଠିରି	here
ଗୌହାଟୀରି	to Gauhati	ସେଠିରି	there

4. ଏ is a definite demonstrative pronoun to take post-positions with the locational nouns like ସେ to refer place and direction etc.

ଏଠିକି	here (place)	ଏଆଡେ	in this direction.
ଏଠାକୁ	to this place		
ଏଠୁ	from here	ଏଇଆଡେ	in this direction.
ଏଠାରୁ	from here		
ଏଇଠି	here		
ଏଠି	here		

Note : ଏ and ସେ as demonstrative pronouns refer to 'this' and 'that' with opposite meanings.

5. ଆଡେ is a post-position to refer direction.

6. (i) କିଏ is an interrogative pronoun. In a normal and familiar situation it enquires about the person who is unknown. Therefore we ask ସେ କିଏ ? or simply କିଏ ସେ ? But when କିଏ is used with other pronouns like ମୁଁ, ଆପଣ or ତୁମେ it refers to extra-ordinary situations.

(ii) କୁଆଡେ is an interrogative word. When post-positions are added to refer to place and direction, it becomes କୁଆଡ଼.

କୁଆଡେ	where
କୁଆଡ଼କୁ	to where
କୁଆଡ଼ରୁ	from where
କୁଆଡ଼ର	of where

7. ପଛ is used as an emphasis word. In familiar and intimate relations it can also be used for interrogation and completion of the sentence. It is very much in use in conversation.

8. The negative verb ନୁହେଁ is usually used to negate the equational sentence. ନୁହଁ is a variation of ନୁହେଁ. In plural and honorific constructions ନୁହେଁ becomes ନୁହଁନ୍ତି. Note the following changes in using negative ନୁହେଁ with different pronouns :

ମୁଁ ନୁହେଁ / ନୁହଁ । I am not.
ଆମେ ନୁହଁ / ନୋହୁଁ ।We are not.
ତୁ ନୁହେଁ/ନୁହଁ । You are not.
ତମେ ନୁହଁ । You are not.
ଆପଣ ନୁହଁନ୍ତି । You are not.
ସେ (fam.) ନୁହେଁ/ନୁହଁ । He is not.
ସେ (hon.) ନୁହଁନ୍ତି । He is not.
ସେମାନେ ନୁହନ୍ତି । They are not.

Note: For ଆମେ exclusive and inclusive *see* L–7, Gr. Note.

Cultural Note

1. When two friends meet on the road it is a common practice to enquire about each other by asking ଭଲ ଭଲ ? and the reply is usually ହଁ ଭଲ ।
2. In Orissa the eldest brother is usually addressed as ବଡ଼ ଭାଇ or simply ଭାଇ by younger ones. The other elder brothers are addressed by their name or position as per birth joined with the word ଭାଇ.

ମଝିଆ ଭାଇ	middle brother
ସାନ ଭାଇ	youngest brother
ବାବୁ ଭାଇ ବିନୁ ଭାଇ	(by prefixing names)

3. In Orissa the word ଘର is used to mean one's own home whereas the word ବସା is used to refer to one's temporary settlement. The word ଘର is also used for rooms in Oriya.

UNIT I

LESSON 4

Buying Books

ବହି କିଣା

ରମବାବୁ : ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?

रामबाबु : तम दोकानरे क'ण सबु भल उपन्यास अछि ?

Rambabu : What are the good novels in your shop ?

ବହି ଦୋକାନୀ : ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି । ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?

बहि दोकानी : अनेक भल उपन्यास अछि । आपणंकर काहा बहि दरकार ?

Book-Seller : There are many good novels. Whose books do you want ?

ରମବାବୁ : ମୋର କାନ୍ହୁବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିରଜା' ଦରକାର । ଗୋପୀବାବୁଙ୍କ 'ପରଜା' ବହି ବି ଦରକାର ।

रामबाबु : मोर कान्हुबाबुंक 'बालिराजा' दरकार । गोपीबाबुंक 'परजा' बहि बि दरकार ।

Rambabu : I need 'Baliraja' of Kanhubabu. I also need Gopibabu's 'Paraja'.

ବହି ଦୋକାନୀ : 'ପରଜା' ବହିଟି ନାହିଁ । କାନ୍ହୁବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିରଜା' ଅଛି । ଗୋପୀବାବୁଙ୍କ 'ମାଟିମଟାଳ' ଅଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?

बहि दोकानी : 'परजा' बहिटि नाहि । कान्हुबाबुंक 'बालिराजा' अछि । गोपीबाबुंक 'माटिमटाल' अछि । एगुड़िक आपणंकर दरकार ?

Book-Seller : I don't have 'Paraja'. I have Kanhu babu's 'Baliraja'. I have Gopibabu's 'Matimatala'. Do you need these ?

ରମବାବୁ : ହଁ, 'ମାଟିମଟାଳ' ଓ 'ବାଲିରଜା' ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ।

रामबाबु : हँ, 'माटिमटाल' ओ 'बालिराजा' दुइटाजाक दरकार ।

Rambabu : Yes, I need both 'Matimatala' and 'Baliraja'.

ବହି ଦୋକାନୀ : ଆଚ୍ଛା ହଉ ।
बहि दोकानी : आच्छा हउ ।

Book-Seller : All right.

Variation

A : ତମ ବଗିଚାରେ କ'ଣ କ'ଣ ଫୁଲଗଛ ଅଛି ?
तम बगिचारे क'ण क'ण फुलगछ अछि ?

A : What flower plants do you have in your garden ?

B : ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ଅଛି ।
बहुत प्रकारर फुलगछ अछि ।

B : There are many flower plants.

A : ହେନା, ରଜନୀଗନ୍ଧା ଆଉ ମଲ୍ଲୀଗଛ ଅଛି ?
हेना, रजनीगंधा आउ मल्ली गछ अछि ?

A : Do you have henna, tube rose and jasmine.

B : ହଁ । ଏ ଗଛଗୁଡ଼ାକ ତମର ନାହିଁ ?
हूँ । ए गछगुड़ाक तमर नाहिं ?

B : Yes. Don't you have these plants ?

A : ନା, ସେଗୁଡ଼ିକ ନାହିଁ ।
ना, सेगुड़िक नाहिं ।

A : No. Not those.

B : ତମର ଏ ଗଛତକ ଦରକାର ?
तमर ए गछतक दरकार ?

B : Do you need these plants ?

A : ହଁ, ସେଗୁଡ଼ାକ ମୋର ଦରକାର ।
हूँ, सेगुड़ाक मोर दरकार ।

A : Yes, I need those plants.

Vocabulary

ଅଛି	is	ନାହିଁ	is not
ଅନେକ	many	ଫୁଲଗଛ	flower plant
ଆଉ	and, more, again	ବହି	book
କାହାର/କାହା	whose	ବହୁତ ପ୍ରକାରର	of many types
ଏଗୁଡ଼ିକ	these	ଭଲ	good
ଏଗଛ ଗୁଡ଼ାକ	all these plants	ମଲ୍ଲୀ	jasmine
ଗଛତକ	all the trees	ରଜନୀଗନ୍ଧା	tube rose
ଦରକାର	want, need	ସେଗୁଡ଼ାକ	those
ଦୁଇଟାଯାକ	(all) two, both	ସେଗୁଡ଼ିକ	those
ଦୋକାନ	shop	ହେନା	henna

Drills

I. Build-up drill.

ଅଛି ?
ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
କ'ଣ ସବୁ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଅଛି ?
କ'ଣ ଅଛି ?
କ'ଣ ସବୁ ଅଛି ?
ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?

ଅଛି ।
ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।
ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।
ଅନେକ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।
ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।

ଦରକାର ?
ବହି ଦରକାର ?
ଆପଣଙ୍କର ବହି ଦରକାର ?
କାହା ବହି ଦରକାର ?
ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?

ଦରକାର ।
'ବାଲିଘଡ଼ା' ଦରକାର ।
ମୋର କାକୁ ବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ଦରକାର ।

ଦରକାର ।
'ପରଜା' ବହି ବି ଦରକାର ।
ଗୋପୀବାବୁଙ୍କ ବହି ବି ଦରକାର ।
ଗୋପୀବାବୁଙ୍କ 'ପରଜା' ବହି ବି ଦରକାର ।

ନାହିଁ ।
ବହିଟି ନାହିଁ ।
'ପରଜା' ବହିଟି ନାହିଁ ।

ଅଛି ।
'ବାଲିଘଡ଼ା' ଅଛି ।
କାକୁ ବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ଅଛି ।

ଅଛି ।
'ମାଟିମଟାଳ' ଅଛି ।
ଗୋପୀବାବୁଙ୍କ 'ମାଟିମଟାଳ' ଅଛି ।

ଦରକାର ?
ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ଏଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?

ଦରକାର ।
ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ।
'ବାଲିଘଡ଼ା' ଦରକାର ।
'ମାଟିମଟାଳ' ଦରକାର ।
'ମାଟିମଟାଳ' ଓ "ବାଲିଘଡ଼ା' ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ।

ନାହିଁ ?
ତମର ନାହିଁ ?
ଗଛଗୁଡ଼ାକ ତମର ନାହିଁ ?
ଏଗୁଡ଼ାକ ନାହିଁ ?
ଏ ଗଛଗୁଡ଼ାକ ତମର ନାହିଁ ?

ନାହିଁ ।	ଦରକାର ।
ସେଗୁଡ଼ିକ ନାହିଁ ।	ମୋର ଦରକାର ।
ନା, ସେଗୁଡ଼ିକ ନାହିଁ ।	ସେଗୁଡ଼ାକ ଦରକାର ।
	ହଁ, ଦରକାର ।
ଦରକାର ?	ହଁ, ମୋର ଦରକାର ।
ଗଛଟକ ଦରକାର ?	ହଁ ସେଗୁଡ଼ାକ ମୋର ଦରକାର ।
ଏଟକ ଦରକାର ?	
ଏ ଗଛଟକ ଦରକାର ?	

II. Repetition drill

model

Teacher ତମ ଦୋକାନରେ ବହି ଅଛି ?

Student ତମ ଦୋକାନରେ ବହି ଅଛି ?

All the sentences in the lesson are to be repeated following the above model.

III. Substitution drill

(a) ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?

ଆପଣଙ୍କ	ଆପଣଙ୍କ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
ତାଙ୍କ	ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?
ତା	ତା ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?

(b) ଅନେକ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।

ବହି	ଅନେକ ବହି ଅଛି ।
ମାଗାଜିନ୍	ଅନେକ ମାଗାଜିନ୍ ଅଛି ।

(c) ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?

ତୁମର	ତୁମର କାହା ବହି ଦରକାର ?
ତୋର	ତୋର କାହା ବହି ଦରକାର ?
ତାଙ୍କର	ତାଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?
ତାର	ତାର କାହା ବହି ଦରକାର ?

(d) ଏଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?

ସେଗୁଡ଼ିକ	ସେଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ଏଗୁଡ଼ାକ	ଏଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ସେଗୁଡ଼ାକ	ସେଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ଏ ଗଛଗୁଡ଼ିକ	ଏ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ସେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ	ସେ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ଏ ବହିଗୁଡ଼ାକ	ଏ ବହିଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?
ସେ ବହିଗୁଡ଼ାକ	ସେ ବହିଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?

(e) 'ମାଟିମଟାକ' ଓ 'ବାଲିଘଡା' ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ।

ସବୁଯାକ 'ମାଟିମଟାକ' ଓ 'ବାଲିଘଡା' ସବୁଯାକ ଦରକାର ।

(f) ଏ ଗଛଗୁଡ଼ାକ ତମର ନାହିଁ ?

ଏ ଗଛତକ	ଏ ଗଛତକ ତମର ନାହିଁ ?
ଏ ଗଛଯାକ	ଏ ଗଛଯାକ ତମର ନାହି ?
ସେ ଗଛଗୁଡ଼ାକ	ସେ ଗଛଗୁଡ଼ାକ ତମର ନାହିଁ ?
ସେ ଗଛତକ	ସେ ଗଛତକ ତମର ନାହିଁ ?
ସେ ଗଛଯାକ	ସେ ଗଛଯାକ ତମର ନାହିଁ ?
ଏ ସବୁ	ଏ ସବୁ ତମର ନାହିଁ ?
ସେ ସବୁ	ସେ ସବୁ ତମର ନାହିଁ ?

IV. Transformation drill

1. Change into negative using ନାହିଁ

(a) ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।
ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ନାହିଁ ।

(b) କାଛୁ ବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ବହି ଅଛି ।
କାଛୁ ବାବୁଙ୍କ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ବହି ନାହିଁ ।

(c) ଆପଣଙ୍କର ଏ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଦରକାର ।
ଆପଣଙ୍କର ଏ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଦରକାର ନାହିଁ ।

(d) 'ମାଟିମଟାକ' ଓ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ।
'ମାଟିମଟାକ' ଓ 'ବାଲିଘଡ଼ା' ଦୁଇଟାଯାକ ଦରକାର ନାହିଁ ।

(e) ଏଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ।
ଏଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ନାହିଁ ।

2. Change into question form using appropriate intonation. (*i.e.* interrogation marker '?')

(a) ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ଅଛି ।
ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ଅଛି ?

(b) ରଜନୀଗନ୍ଧା ଆଉ ମଲ୍ଲୀଗଛ ଅଛି ।
ରଜନୀଗନ୍ଧା ଆଉ ମଲ୍ଲୀଗଛ ଅଛି ?

(c) ସେଗୁଡ଼ିକ ତମ ଘରେ ନାହିଁ ।
ସେଗୁଡ଼ିକ ତମ ଘରେ ନାହିଁ ?

(d) ଏସବୁ ଫୁଲଗଛ ନାହିଁ ।
ଏସବୁ ଫୁଲଗଛ ନାହିଁ ?

(e) ତମର ଏ ଗଛଡକ ଦରକାର ।
ତମର ଏ ଗଛଡକ ଦରକାର ?

3. Change from singular to plural.

(a) ଏଇଟା କାହା ବହି ?
ଏଗୁଡ଼ିକ କାହାବହି ?

(b) ଏଇଟା କ'ଣ ?
ଏଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ?

(c) ସେଇଟି କାହା ଘର ?
ସେଗୁଡ଼ିକ କାହା ଘର ?

(d) ସେଇଟା କଣ ବହି ?
ସେଗୁଡ଼ିକ କଣ ବହି ?

(e) ଏ ବହିଟି କାହାର ?
ଏ ବହିଗୁଡ଼ିକ କାହାର ?

(f) ସେ କଲମଟି ତମର ?
ସେ କଲମଗୁଡ଼ିକ ତମର ?

(g) ଏ ଘରଟା ଆପଣଙ୍କର ?
ଏ ଘରଗୁଡ଼ାକ ଆପଣଙ୍କର ?

(h) ସେ ଖାତାଟା କାହାର ?
ସେ ଖାତାଗୁଡ଼ାକ କାହାର ?

(i) ଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ଟି କାହାର ?
ଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ଯାକ କାହାର ?
ଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ଟକ କାହାର ?

V. Response drill

(a) ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ବହି ଅଛି ?
ବହୁତ ବହି ଅଛି ।

(b) ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?
ମୋର କାଇ୍ବାବୁଙ୍କ ବହି ଦରକାର ।

(c) ତମ ଘରେ କ'ଣ ସବୁ ଫୁଲଗଛ ଅଛି ?
ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ଅଛି ।

(d) ତମର ଫୁଲଗଛ ଦରକାର ?
ହଁ, ମୋର ଫୁଲଗଛ ଦରକାର ।

(e) ତମର କ'ଣ ଦରକାର ?
ମୋର ଫୁଲଗଛ/ବହି ଦରକାର ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by suitable words from within the brackets :

(a) <u>ତମ</u> ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ? (ଆପଣଙ୍କ, ମୁଁ, ତମେ)

(b) ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ? (ତୁ, ତାଙ୍କର, ତମ)

(c) ତମର ଫୁଲଗଛ ଦରକାର ? (ତୋର, ତାଙ୍କ, ଆପଣ)

(d) ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି । (ଫୁଲଗଛ, ମାଟିମଟାଳ, ଗୋପୀବାବୁ)

(e) ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ ଅଛି । (ରଜନୀଗନ୍ଧା, ବହି, ପରକା)

2. Fill up the blanks :

(i) (a) ଅନେକ.....ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।

(b) ବହୁତ ପ୍ରକାରର.....ଅଛି ।

(c) ଦୋକାନରେ 'ପରକା'.....ନାହିଁ ।

(d) ମୋର ରଜନୀଗନ୍ଧା ଫୁଲ.....ଦରକାର ।

(e) ମୋର 'ମାଟିମଟାଳ'.....ବାଲିଘରା ଦୁଇଟା.....ଦରକାର ।

(f) ମୋର ହେନା, ରଜନୀଗନ୍ଧା.....ମଲ୍ଲୀ.....ଦରକାର ।

(g) ଆପଣଙ୍କର.....ବହି ଦରକାର ?

(h) ଏଇଟା.....ବହି ?

(i) ସେଇଟା.....ଘର ?

(j) ଆପଣଙ୍କର .....?

(k) ତମର.....ସବୁ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ?

(l) ଆପଣଙ୍କର.....ଦରକାର ?

(m) ତମ ଦୋକାନରେ.....ସବୁ ଜିନିଷ ଅଛି ?

(n) ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଫୁଲଗଛ.....?

(o) ଆମ ଘରେ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଫୁଲଗଛ..... ।

(ii) (a) ଏ ବହିଟି .....?

(b) ଏଇ ଜଣମଟି କଣ .....?

(c) ସେ ବହି .....ରମେଶର ।

(d) ସେଇ.....କାହା ଖାତା ?

(e) ଏ ଫୁଲ.....କାହାର ଦରକାର ?

3. Use appropriate post-positions to fill up the blanks :

(a) ମୋ ଦୋକାନ.....ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।

(b) ମୋ.....ଦୁଇଟିଯାକ ବହି ଦରକାର ।

(c) କାଳୁ ବାବୁ.....'ବାଲିଘରା' ବହି ଅଛି ।

(d) ଆପଣ.....ବହିଟି ଦରକାର ।
(e) ତମ ଘର.....ଫୁଲଗଛ ନାହିଁ ।
(f) ତମ.....ଏ ଗଛ ଦରକାର ?
(g) ତାଙ୍କ.....ବହୁତ ପ୍ରକାର.....ବହି ଅଛି ।
(h) ଏ ବହିଟି.....ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ନାହିଁ ।

4. Transform the following into negative :

(a) ମୋର 'ପରଜା' ବହିଟି ଅଛି ।
(b) ଦୋକାନରେ ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି ।
(c) ତାଙ୍କ ଘରେ ବହୁତ ଫୁଲଗଛ ଅଛି ।
(d) ଆପଣଙ୍କର ବହି ଦରକାର ।
(e) ତମର ଏ ଗଛତକ ଦରକାର ?
(f) ମୋର ରଜନୀଗନ୍ଧା ଫୁଲ ଦରକାର ।
(g) ମୋର ଦରକାର ।
(h) ତମର ଦରକାର ।

5. Answer the following :

(a) ଆପଣଙ୍କର କାହା ବହି ଦରକାର ?
(b) ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ବହି ଅଛି ?
(c) ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ଦରକାର ?
(d) ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ସବୁ ଫୁଲଗଛ ଅଛି ?
(e) ତମର 'ବାଲିଗଡା' ବହି ଦରକାର ?

Grammatical Note

1. The verb ଅଛ- is 'to be' or 'to exist' to which the person-number suffix is added. The suffix -ଇ (-i) is added to the verb ଅଛ- to refer to animate singular referents and to all inanimate singular and plural referents.

ମୋର ଗୋଟିଏ କୁକୁର ଅଛି ।	I have a dog.
ଆମ ବଗିଚାରେ ବହୁତ ଗଛ ଅଛି ।	There are many plants in our garden.

The suffix -ଅନ୍ତି is added to the verb stem for 2nd person honorific singular and plural and 3rd person animate plural referents.

ଆପଣ ଅଛନ୍ତି ।	You are.	2nd person honorific
ଆପଣମାନେ ଅଛନ୍ତି ।	You are.	2nd person honorific plural
ଲୋକମାନେ ଅଛନ୍ତି ।	There are people.	3rd person animate plural

The use of auxiliary verb ଅଛ is sometime defective and irregular. ଥ ('th–') is the variant of ଅଛ in past and future tenses.

2. The verb ଅଛ- has the negative counterpart ନାହିଁ-, the negative verb, to which the necessary person-number suffix is added in a negative construction. The parallel formations of the verbs ଅଛି and ନାହିଁ are as follows :

I am.	ମୁଁ ଅଛି ।	ମୁଁ ନାହିଁ ।	I am not.
We are. (excl)	ଆମେ ଅଛୁ ।	ଆମେ ନାହୁଁ ।	We are not.
We are. (incl)	ଆମେ ଅଛେ ।	ଆମେ ନାହେଁ ।	(not very much in use) We are not.
You are.	ତୁ ଅଛୁ ।	ତୁ ନାହୁଁ ।	You are not.
You are.	ତମେ ଅଛ ।	ତମେ ନାହଁ ।	You are not.
You are.	ଆପଣ ଅଛନ୍ତି ।	ଆପଣ ନାହାଁନ୍ତି ।	You are not. (-ଆନ୍ତି is a variant of -ଅନ୍ତି)

Note: The negative ନାହିଁ becomes ନାଇଁ in spoken form. ନାହଁ has a variant ନ- which always occurs with all other verb stems and takes person-number suffixes.

ମୁଁ ଯାଏ ନାହିଁ ।	I do not go.
ମୁଁ ଯାଏନି ।	
ମୁଁ ଯାଏ ନାଲି ।	

This variant ନି should not be confused with negative indeclinable ନ.

3. ଦରକାର and ଉଚିତ etc. function as adverbs.

4. ବି is a particle used pre-verbally to emphasise the preceding noun or pronoun or a noun clause.

ମୋର 'ପରଜା' କହି ବି ଦରକାର ।	I need *Paraja* too.
ମୋର ବି 'ପରଜା' ବହି ଦରକାର ।	I also need *Paraja*.

ମୋର ପରଜା କହି ବି ଦରକାର, ବାଲିରଜା ବହି ବି ଦରକାର ।
I need *Paraja*, I need *Baliraja* too.

5. The word ଭଲ has various functions in Oriya. In the first place it is an adjective to qualify a noun.

ଭଲ ଲୋକ ।	a good man.
ଭଲ କଥା ।	a good saying.
ଭଲ ଜିନିଷ ।	a good thing.

But ଭଲକଥା at times means all right. Similarly ଭଲ ନାମ refers to one's real name against one's nickname.

ତମ ଭଲ ନାମ କ'ଣ ?	What is your real name ?
ମୋ ଭଲ ନାମ ଜୟନ୍ତ ଦାସ ।	My real name is Jayant Das.

ଭଲ like ଦରକାର can be used as an adverb.

କ'ଣ ତମର ସବୁ ଭଲ ?	Well, are you all right?
ହଁ, ମୋର ସବୁ ଭଲ ।	Yes, I am all right.

6. (i) -ଟି is added to the measures of time, space and things and indicates specificity in singular number.

ଦିନ	day
ଦିନକ	a day, one day
ମୁଁ ଦିନକ ପାଇଁ ଯିବି ।	I shall go for a day.
ଘଣ୍ଟାକ କେତେ ମିନିଟ ?	How many minutes make an hour ?
ଟଙ୍କାକ କେତେ ପଇସା ?	How many paise make a rupee ?
ବୋଝର କେତେ ଦାମ୍ ?	What's the price of this load ?

Note the –କ constructions of time :

(a)	ବର୍ଷକ ବାରମାସ/ଛଅଋତୁ/୩୬୫ ଦିନ ।	A year has twelve months/ six seasons/365 days.
(b)	ମାସକ ତିରିଶି ଦିନ ।	A month has thirty days.
(c)	ଦିନକ ଚବିଶ ଘଣ୍ଟା ।	A day has twenty-four hours.
(d)	ଘଣ୍ଟାକ ଷାଠିଏ ମିନିଟ ।	An hour has sixty minutes.
(e)	ମିନିଟକ ଷାଠିଏ ସେକେଣ୍ଡ ।	A minute has sixty seconds.

(ii) ଟକ and ଯାକ are plural markers and are added to nouns and demonstrative pronouns like ଏ and ସେ to indicate specificity in number. Frequency of ଯାକ is more than ଟକ and ଯାକ can be added after the base formed by -କ and ଟକ.

ଟକ		ଯାକ	
ଏତକ	this much	ସବୁଯାକ	all those/all these
ସେତକ	that much	ଦିନଯାକ	whole day
ସବୁଟକ	all these	ଟଙ୍କାଯାକ	all the money
ସେଟକ ଦିନ/ ଦିନଟକ	all those days whole day	ଗୋଟାଯାକ/ ଗୋଟାକଯାକ	entirely (whole of)
ଟଙ୍କାଟକ	all the money	ଦିନକଯାକ	the whole day
ବୋଝଟକ	all the loads	ମାସକଯାକ	the whole month
ଭାତଟକ	the whole of rice	ସେତକଯାକ	all those

7. କାହା is an interrogative adjective. But when କାହା is used for describing possession or belongingness and is used

in the end of the interrogative sentence it becomes କାହାର. କାହା or କାହାର can be used in negative sentences also.

ଏଇଟା କାହା ବହି ?/ ଏଇଟା କାହାର ବହି ?	Whose book is this ?
ଏ ବହିଟି କାହାର ?	Whose book is this ?
ସେ କାହା କଥା ଶୁଣୁନି ।	He is not listening to anybody.
ସେ କାହାର କଥା ଶୁଣୁନି ।	He is not listening to anybody.

8. Like ଯାକ and ତକ, ଗୁଡ଼ା, ଗୁଡ଼ିକ and ଗୁଡ଼ାକ as plural markers can be used with both nouns and demonstrative pronouns like ଏ and ସେ. But the use of plural markers in Oriya is very irregular.

Cultural Note

1. ଗୋପୀବାବୁ : The famous writer Shri Gopinath Mohanty of Orissa, writes novels in Oriya. He also writes short stories and literary essays. He has also worked on tribal languages of Orissa. ଅମୃତର ସନ୍ତାନ and ପରଜା are two well known novels on the life of the tribal people. He has received Central Sahitya Akademy Award for the novel ଅମୃତର ସନ୍ତାନ and Bharatiya Jnanapitha Award for the novel ମାଟିମଟାଳ in the years 1955 and 1974 respectively. He was born in 1914 in Cuttack district.

2. କାନୁ ବାବୁ : The well known writer Sri Kanhu Charan Mohanty of Orissa, writes novels in Oriya. He is the elder brother of Sri Gopinath Mohanty and he has also received Sahitya Akademy Award (1958) for his book କା । ବାଲିଘର is one of his first novels.

Learn Numerals

1	୧	ଏକ	ପ୍ରଥମ	first
2	୨	ଦୁଇ	ଦ୍ୱିତୀୟ	second
3	୩	ତିନି	ତୃତୀୟ	third
4	୪	ଚାରି	ଚତୁର୍ଥ	fourth
5	୫	ପାଞ୍ଚ	ପଞ୍ଚମ	fifth
6	୬	ଛଅ	ଷଷ୍ଠ	sixth
7	୭	ସାତ	ସପ୍ତମ	seventh
8	୮	ଆଠ	ଅଷ୍ଟମ	eighth
9	୯	ନଅ	ନବମ	ninth
10	୧୦	ଦଶ	ଦଶମ	tenth

UNIT I

LESSON 5

(Revision Lesson)

Meeting of Two Persons

ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ନମସ୍କାର ।
प्रशान्त : नमस्कार ।

Prasanta : *Namaskar*

ଅମୀୟ : ନମସ୍କାର ।
अमीय : नमस्कार ।

Amiya : *Namaskar*

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ?
प्रशान्त : आपण कुआड़े ?

Prasanta : Why are you here ?

ଅମୀୟ : ମୋର ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ କାମ ଅଛି । ଆପଣ କଣ ଏବେ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ?
अमीय : मोर भाषाकेन्द्ररे काम अछि । आपण क'ण एबे भाषाकेन्द्रर छात्र ?

Amiya : I have some work in the Language Centre. Are you a student of the Language Centre, now ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ନା, ମୁଁ ଏଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ । ଆପଣଙ୍କର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ଅଛି ?
प्रशान्त : ना, मुँ एइ लक्ष्मीसागर स्कुलर शिक्षक । आपणंकर भुवनेश्वररे घर अछि ?

Prasanta : No. I am a teacher of Laxmisagar School.
Do you have a house at Bhubaneswar ?

ଅମୀୟ : ନା, ମୋର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ନାହିଁ । ମୋର କଲିକତାରେ ଘର ଅଛି । ମୋ ଚାକିରୀ ସେଇଠି ।
अमीय : ना, मोर भुवनेश्वररे घर नाहिं । मोर कलिकतारे घर अछि । मो चाकिरी सेईठि ।

Amiya : No, I don't have a house at Bhubaneswar. I have a house in Calcutta.
I serve there.

ପ୍ରଶାନ୍ତ : କଲିକତା କଣ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ସହର ?
प्रशान्त : कलिकता कण खुब बड़ सहर ?

Prasanta : Is Calcutta a very big city ?

ଅମୀୟ : ହଁ, କଲିକତା ବଡ଼ ସହର । ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
अमीय : हँ कलिकता बड़ सहर । आपणंक सांगरे से किए ?

Amiya : Yes, Calcutta is a big city. Who is he with you ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ସେ ମୋ ବଡ଼ ଭାଇ । ସେ ଜଣେ ଲେଖକ । ତାଙ୍କର ଓଡ଼ିଆରେ ଅନେକ ଉପନ୍ୟାସ ଅଛି । ବହୁତ ଗଳ୍ପ ବି ଅଛି ।
प्रशान्त : से मो बड़ भाई । से जणे लेखक । तांकर ओड़िआरे अनेक उपन्यास अछि । बहुत गल्प बि अछि ।

Prasanta : He is my elder brother. He is a writer. He has written many novels in Oriya. He has many stories too.

ଅମୀୟ : ତାଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
अमीय : तांक नाँ क'ण ?

Amiya : What is his name ?

ପ୍ରଶାନ୍ତ : ତାଙ୍କ ନାଁ ବସନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଆଚ୍ଛା ହଉ, ନମସ୍କାର । ପରେ ଦେଖାହେବ ।
प्रशान्त : तांक नाँ बसन्त पट्टनायक । आच्छा हउ, नमस्कार । परे देखा हेंब ।

Prasanta : His name is Basanta Pattanaik. O.K., *namaskar*. See you later.

ଅମୀୟ : ନମସ୍କାର ।
अमीय : नमस्कार ।

Amiya : *Namaskar*.

Exercises

1. Fill up the blanks with suitable words :
   (i) Use one word only once—
   - (a) .....ନାଁ କ'ଣ ?
   - (b) .....ଘର ଜୋଉଠି ?
   - (c) ସେ..... ସାଙ୍ଗ ।
   - (d) .....ନାଁ ମୀନାକ୍ଷୀ ।
   - (e) .....ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ।

(ii) Use one pronoun only once—

(a) .....ଜିଏ ?
(b) .....ଜଣେ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ ।
(c) .....ଜଣେ ଲେଖକ ।
(d) .....ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।
(e) .....ମୋ ସାନ ପୁଅ ।

(iii) Use suitable words—

(a) ମୋହନ ମୋ.....ଘର ।
(b) ଏଇଟା ମୋ.....ବହି ।
(c) ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗୋଟିଏ.....ସହର ।
(d) ତୁମ ଘର ଏଠୁ.....ଦୂର ।
(e) ବଙ୍ଗଳା ବ୍ୟାସର ଘରଟି.....ବଡ଼ ।
(f) ସେ ଜଣେ.....ଶିକ୍ଷକ ।
(g) ତାଙ୍କ.....ନାଁ ସୁଚିତ୍ରା ।
(h) ସେ ଜଣେ.....ଲେଖକ ।
(i) କଲିକତା ଖୁବ୍.....ସହର ।
(j) ମୋର.....ଉପନ୍ୟାସ ଦରକାର ।

2. Substitute the underlined words by appropriate words from inside the brackets :

(i) (a) <u>ଆପଣଙ୍କ</u> ନାଁ କ'ଣ ? (ଆପଣ, ମୁଁ, ତୁମ)
(b) <u>ମୋର</u> ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ନାହିଁ । (ମୋ, ଆପଣଙ୍କର, ତୁମେ)
(c) <u>ମୋ</u> ଘର କଲିକତାରେ । (ତାଙ୍କ, ତୁମେ, ମୁଁ)
(d) <u>ତାଙ୍କ</u> ନାଁ ବରତ ଦାସ । (ଆପଣଙ୍କ, ତୁମେ, ମୁଁ)
(e) ଏ ଘରଟି <u>ତାଙ୍କର</u> । (ଆପଣଙ୍କ, ମୋର, ତୁମ)
(f) ଏଇ ଗପବହିଟି <u>ତୁମର</u> । (ତାର, ମୋ, ତାଙ୍କ)
(g) <u>ତୋ</u> ଘର କୋଉଠି ? (ତୁମ, ତୁ, ମୁଁ)
(h) ଏ ପେନ୍‌ସିଲଟି <u>ତୋର</u> । (ମୋ, ତାର, ତୁମ)

(ii) (a) <u>ମୁଁ</u> ଜଣେ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକ । (ତୁମର, ସେ, ମୋ)
(b) <u>ତୁ</u> ଜଣେ ଛାତ୍ର । (ତୁମ, ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କ)

(c) ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ । (ମୁଁ, ତୁମେ, ତୋ)

(d) ଆପଣ ଜଣେ ଲେଖକ । (ମୋ, ସେ, ତୁମର)

(e) ତୁମେ ଏଇଠାର ବାସିନ୍ଦା । (ମୁଁ, ତୁମ, ତା)

(iii) (a) ମୁଁ ଇଷ୍ଟାଜେଡ୍ରେ ଛାତ୍ର । (ଅଧ୍ୟାପକ, ଲେଖକ)

(b) ସେ କଲେଜର ଅଧ୍ୟାପକ । (ଛାତ୍ର, ଲେଜ)

(c) ତୁମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲେଜ । (ଅଧ୍ୟାପକ, ବାସିନ୍ଦା)

(d) ତୁ ମୋ ସାନଭାଇ । (ବଡ଼ଭାଇ, ସାନଭଉଣୀ)

(e) ଆପଣ ଜଣ ଜଣେ ଲେଖକ ? (ଅଧ୍ୟାପକ, ଲେଜ)

(f) ମୋ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ । (ଇଷ୍ଟାଜେଡ୍ରରେ, ପୁରୀରେ)

(g) ଆପଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲେଜ । (ଦିଲ୍ଲୀର, କଲେଜର)

(h) ଦିଲ୍ଲୀ ଖୁବ ବଡ଼ ସହର । (ରାଜଧାନୀ, ଟାଉନ)

(i) ସେଇଟା ଇଷ୍ଟାଜେଡ୍ରର ଲାଇବ୍ରେରୀ । (ଅଫିସ୍, ଲେଜ)

(j) ମୋ ବଡ଼ ଭାଇ ଏବେ ଦିଲ୍ଲୀରେ । (ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏଇଠି)

3. Use appropriate post-positions (select from the following list) :

(ଙ୍କ, ଙ୍କର, ର, ରେ, ନି, ଆଡ଼େ)

(a) ସେ ମନ୍ଦିର .....ଅଛି ।

(b) ତୁମେ ଇଷ୍ଟାଜେଡ୍ .....ଛାତ୍ର ।

(c) ତାଙ୍କ ଘର ଦିଲ୍ଲୀ ..... ।

(d) ଆପଣ.....ମୁଖ ନା ବ'ଣ ?

(e) ତା.....ଭୁବନେଶ୍ୱର.....ଗୋଟିଏ ଘର ଅଛି ।

(f) ଆପଣ ମୋ.....ବଡ଼ଭାଇ ।

(g) ତୁମ ଘର ଏଠି..... ଅତି ପାଖ ।

(h) ଏ ବହିଟି ଆପଣ ..... ।

4. Complete the following sentences selecting the appropriate interrogative words from the following list :

(କଣ, କ'ଣ, କୋଉ, କୋଉଠି, କୋଉଠାରୁ, କିଏ, କୁଆଡ଼େ, କାହା)

(a) ତୁମେ.....ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ?
(b) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ..... ?
(c) ତାଙ୍କ ଘର ..... ?
(d) ଆପଣ.....କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ?
(e) ସେ.....ଲୋକ ?
(f) ସେ .....?
(g) ତୁ ଏଆଡ଼େ..... ?
(h) ଏଇଟା.....ବହି ?
(i) ଆପଣ.....ଏଠି ?

5. Transform the following sentences into negatives :

(a) ମୋର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ଅଛି ।
(b) ମୋର ରୁମ ପାଖରେ କାମ ଅଛି ।
(c) ତମର ଏ ବହିଟିଏ ଦରକାର ।
(d) ଆପଣଙ୍କର ଏ ବହି ଦରକାର ।
(e) ମୁଁ ଛାତ୍ରାବାସର ଅଧ୍ୟାପକ ।
(f) ଆପଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ।
(g) ଆମେ ଛାତ୍ରାବାସର ଛାତ୍ର ।
(h) ତମେ ଆସାମର ଲୋକ ।

6. Answer the following :

(i) Give reply in negative—

(a) ଆପଣଙ୍କର କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ଅଛି ?
(b) ତୁମର କଣ ଓଡ଼ିଆରେ ବହୁତ ଗପ ଅଛି ?
(c) ତାର ଛାତ୍ରାବାସରେ କାମ ଅଛି ?

(d) ଆପଣ କଣ ଇଶାକେନ୍ଦ୍ରର ଅଧ୍ୟାପକ ?

(e) ରୀତା କଣ ତୁମ ସାଙ୍ଗ ?

(ii) Give reply in affirmative—

(a) ତୁମ ଘରେ କଣ ଫୁଲଗଛ ଅଛି ?

(b) ତୁମର କଣ ଗପବହି ଦରକାର ?

(c) ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଲେଖକ ?

7. Answer the following : (Give the answers in complete sentences)

(a) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

(b) ଆପଣଙ୍କ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

(c) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?

(d) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କୋଉଠି ?

(e) ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସେ କିଏ ?

(f) ସେ କୋଉଠାର ଲୋକ ?

(g) ଆପଣ କୋଉ ବିଇଗର ଛାତ୍ର ?

(h) ଏଇଟି କାହା ବହି ?

(i) ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ?

(j) ଆପଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ?

8. Make separate sentences using the following words :

ମୁଁ, ତୁମେ, ଘର, ସହର, ଆପଣଙ୍କ, ତାକର, କଣ, କ'ଣ, କିଏ, କାହା

Parts of the body

ଅଣ୍ଟା	waist
ଆଙ୍ଗୁଠି	finger
ଆଣ୍ଠୁ	knee
ଆଖି	eye
ଓଠ	chin
କପାଳ	forehead
କାନ	ear

ଗାଲ	cheek
ଗୋଡ	leg
ଛାତି	chest
ଜଂଘ	thigh
ଜିଭ	tongue
ଦାନ୍ତ	tooth
ନଖ	nail
ନାକ	nose
ନାକପୂଡା	nostril
ଓଠ	lip
ପାଟି	mouth
ପାଦ	foot
ପାପୁଲି	palm
ପେଟ	belly
କାଳ	hair
କାହୁ	arm
କେକ	neck
ମୁଣ୍ଡ	head
ହାତ	hand

UNIT I

LESSON 6

When the Mother goes to the Temple

ମା' ଯେତେବେଳେ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଏ

ବୁଲୁ : ମା, ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
बुलु : मा, तु कुआड़े याउछु ?

Bulu : Mother, where are you going ?

ବୁଲୁମା : ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।
बुलुमा : मुँ मंदिरकु याउछि ।

Bulu's Mother : I am going to the temple .

ବୁଲୁ : ତୁ କୋଉ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?
बुलु : तु कोउ मंदिरकु याउछु ?

Bulu : To which temple are you going ?

ବୁଲୁମା : ମୁଁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।
बुलुमा : मुँ लिंगराज मंदिरकु याउछि ।

Mother : I am going to the Lingaraj temple.

ବୁଲୁ : ଆଜି ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି କି ?
बुलु : आजि लिंगराज मंदिररे क'ण हेउछि कि ?

Bulu : Is there anything happening in the Lingaraj temple to-day ?

ବୁଲୁମା : ନାହିଁ କିଛି ହେଉନି । ଆଜି ତୋ ଜନ୍ମଦିନ । ସେଥିପାଇଁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
बुलुमा : नाइँ किछि हेउनि । आजि तो जन्मदिन । सेथिपाइँ पूजा करिबाकु जाउछि ।

Mother : No, nothing. To-day is your birthday. That is why I am going to worship.

ବୁଲୁ : ତୁ କ'ଣ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?
बुलु : तु क'ण भोग करिबाकु नेउछु ?

Bulu : What are you taking as offering ?

ବୁଲୁମା : ଏଇ କିଛି ଫଳ ଆଉ କୋଉ ଉଖୁଡ଼ା ନଉଛି ।
बुलुमा : एइ किछि फल आउ कोरा उखुड़ा नउछि ।

Mother : (I am) taking some fruits and *kora ukhuda*.

Variation

A : କୁନି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
କୁନି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?

A : Kuni, where are you going ?

B : ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଯାଉଛି ।

ଆମ ସ୍କୁଲରେ ମ୍ୟାଜିକ ହେଉଛି ।
ଆମ ସ୍କୁଲରେ ମ୍ୟାଜିକ ହେଉଛି ।

ମୁଁ ମ୍ୟାଜିକ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ମ୍ୟାଜିକ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ କି ?
ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ କି ?

B : I am going to the school.

There is a magic show in our school.

I am going to see the magic show.

Where are you going ?

A . ମୁଁ ବୁଲି ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ବୁଲି ଯାଉଛି ।

A : I am going for a walk.

B : ଆଜି ତୋ ସ୍କୁଲ ଛୁଟି (କି) ?
ଆଜି ତୋ ସ୍କୁଲ ଛୁଟି (କି) ?

B : Is your school closed to-day ?

A : ହଁ ଆଜି ମୋ ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ।
ହଁ ଆଜି ମୋ ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ।

A : Yes, my school is closed to-day.

Vocabulary

ଆଉ	and	ତୁ	you (familiar, intimate)
ଆଜି	to-day	ତୋ	your
କିଛି	some	ଦେଖିବାକୁ	to see
କୁଆଡ଼େ	where	ନାହିଁ	no, nothing
କୁନି	Kuni (a nick name)	ନେଉଛୁ	(you are) taking
କୋରଉଖୁଡା	*Kora ukhuda* (a special type of offering to Lord Lingaraj).	ପୂଜା କରିବାକୁ	to worship
		ଫଳ	fruits
ଛୁଟି	leave, holiday	ବନ୍ଦ	closed
ଜନ୍ମଦିନ	birthday	ବୁଲି	for a walk

ବୁଲୁ	Bulu (a nick name)	ମ୍ୟାଜିକ୍	magic (show)
ବୁଲୁ ମା	Bulu's mother	ଯାଉଛୁ	(are) going
ଭୋଗ	offerings to the God	ସେଥିପାଇଁ	for that
ମନ୍ଦିରକୁ	to the temple	ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର	Lord Lingaraja's temple (at Bhubaneswar)

Drills

I Repetition drill.

model

Teacher ମା, ତୁ କୁଆଡେ ଯାଉଛୁ ?
Student ମା, ତୁ କୁଆଡେ ଯାଉଛୁ ?

All the sentences in the lesson are to be repeated following the above model.

II Build up drill.

ଯାଉଛୁ ।
କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ମା, କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ମା, ତୁ ଯାଉଛୁ ?
ମା, ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?

ଯାଉଛି ।
ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

ଯାଉଛି ।
ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

ଯାଉଛୁ ?
ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?
ତୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?
କୋଉ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?
ତୁ କୋଉ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?

ହେଉଛି କି ?
କ'ଣ ହେଉଛି କି ?
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି କି ?
ଆଜି କ'ଣ ହେଉଛି କି ?
ଆଜି ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି କି ?

ହେଉନି ।
କିଛି ହେଉନି ।
ଆଜି ହେଉନି ।
ଆଜି କିଛି ହେଉନି ।

ଜନ୍ମଦିନ ।
ତୋ ଜନ୍ମଦିନ ।
ଆଜି ଜନ୍ମଦିନ ।
ଆଜି ତୋ ଜନ୍ମଦିନ ।

ଯାଉଛି ।
ପୂଜାକରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ଯାଉଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ପୂଜାକରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ନେଉଛୁ ?
ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?
କ'ଣ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?
କ'ଣ ନେଉଛୁ ?
କ'ଣ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?

ତୁ ନେଉଛୁ ?
ତୁ କ'ଣ ନେଉଛୁ ?
ତୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?
ତୁ କ'ଣ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ ?

ନଉଛି ।
ଚୋରଉଖୁଡ଼ା ନଉଛି ।
କିଛି ଫଳ ଆଉ ଚୋରଉଖୁଡ଼ା ନଉଛି ।
କିଛି ଫଳ ନଉଛି ।
ଏଇ କିଛି ଫଳ ନଉଛି ।
ଏଇ କିଛି ଫଳ ଆଉ ଚୋରଉଖୁଡ଼ା ନଉଛି ।

III Substitution drill.

(a) ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?

ଆସୁଛୁ	ତୁ କୁଆଡ଼େ ଆସୁଛୁ ?
ନଉଛୁ	ତୁ କୁଆଡ଼େ ନଉଛୁ ?
ଦେଖୁଛୁ	ତୁ କୁଆଡ଼େ ଦେଖୁଛୁ ?

Note—It is to be noted that the present continuous forms of all the verbs cannot be substituted with the interrogative words. The use of some verbs will distort the meaning of the sentences.

(b) ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

ଘରକୁ	ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଛି ।
ସ୍କୁଲକୁ	ମୁଁ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଛି ।
କ୍ଲାସକୁ	ମୁଁ କ୍ଲାସକୁ ଯାଉଛି ।
ବଜାରକୁ	ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଉଛି ।

(c) ତୁ କୋଉ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ ?

ଘରକୁ	ତୁ କୋଉ ଘରକୁ ଯାଉଛୁ ?
ଅଫିସକୁ	ତୁ କୋଉ ଅଫିସକୁ ଯାଉଛୁ ?
ଦୋକାନକୁ	ତୁ କୋଉ ଦୋକାନକୁ ଯାଉଛୁ ?

(d) ଆଜି ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି ଜି ?

ସୂଚନାଭବନରେ	ଆଜି ସୂଚନାଭବନରେ କ'ଣ ହେଉଛି ଜି ?
ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପରେ	ଆଜି ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପରେ କ'ଣ ହେଉଛି ଜି ?
ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରରେ	ଆଜି ଇଷ୍ଟାକେନ୍ଦ୍ରରେ କ'ଣ ହେଉଛି ଜି ?

(e) ଆଜି ତୋ ଜନ୍ମଦିନ ।

ମୋ	ଆଜି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ।
ତୁମ	ଆଜି ତୁମ ଜନ୍ମଦିନ ।
ଆପଣଙ୍କ	ଆଜି ଆପଣଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ।
ତା	ଆଜି ତା ଜନ୍ମଦିନ ।
ତାଙ୍କ	ଆଜି ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ।

(f) ସେଥିପାଇଁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ରୋଗ	ସେଥିପାଇଁ ରୋଗ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
କାମ	ସେଥିପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

IV Transformation drill (to make negatives using ନି).

(a) ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉନି ।

(b) ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ହେଉଛି ।
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ହେଉନି ।

(c) ମୁଁ ରୋଗ କରିବାକୁ ଉଖୁଡ଼ା ନଉଛି ।
ମୁଁ ରୋଗ କରିବାକୁ ଉଖୁଡ଼ା ନଉନି ।

V Response drill.

(a) ମା, ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

(b) ମା, ତୋର ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ କି ?
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

(c) ଆଜି ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି କି ?
ଆଜି ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିରରେ ଚିତ୍ରି ହେଉଛି ।

(d) ତୁ କ'ଣ ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛୁ କି ?
ମୋର ଭଖୁଡ଼ା ଭୋଗ କରିବାକୁ ନେଉଛି ।

Exercises

1. Fill up the blanks choosing appropriate verbs from inside the brackets :

(i) (a) ତୁ କୁଆଡ଼େ .....? (ଯାଉଛ, ଯାଉଛି, ଯାଉଛୁ)
(b) ମୁଁ ସ୍କୁଲକୁ .....।(ଯାଉଛୁ , ଯାଉଛ, ଯାଉଛି)
(c) ଆଜି ସ୍କୁଲରେ କ'ଣ .....? (ହେଉଛ, ହେଉଛି, ହେଉଛୁ)
(d) ତୁ କ'ଣ .....? (ନେଉଛି, ନେଉଛୁ , ନେଉଛ)
(e) ଆମ ସ୍କୁଲରେ ମ୍ୟାଡ଼ିକ୍.....।(ହେଉଛ, ହେଉଛି, ହେଉଛୁ)

(ii) (a) ତୁକୁ କୁଆଡ଼େ .....? (ଖେଳୁଛ, ଯାଉଛୁ, କରୁଛୁ)
(b) ସ୍କୁଲରେ କ'ଣ.....?(ହେଉଛି, କରୁଛ, ଯାଉଛି)
(c) ତୁମି ମ୍ୟାଡ଼ିକ୍..... ।(ଦେଖୁଛି, ଶୁଣୁଛି, ଯାଉଛି)
(d) ମା କ'ଣ.....? (ଯାଉଛି, କରୁଛି, ହେଉଛି)

2. Fill up the blanks with suitable present continuous verb forms :

(i) (a) ତୁମି ମ୍ୟାଡ଼ିକ .....।
(b) ମା ପୂଜା .....।
(c) ମୁଁ ସ୍କୁଲ .....।
(d) ତୁ ଫୁଲି.....।
(e) ମନ୍ଦିରରେ ଘଣ୍ଟା .....।

(ii) (a) ମୁଁ ପୂଜା କରିବାକୁ .....।
(b) ତୁ ଫଳ ଭୋଗ କରିବାକୁ .....।

(c) ବୁଲୁ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖିବାକୁ .....।
(d) କୁନି ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ .....।

(iii) Use the infinitive form of the given verb +କୁ in the blank place (the first one is done for you) :

(a) ମୁଁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
(b) ତୁ ଘେଗ କିଣି .....ଯାଉଛୁ ।
(c) ବୁଲୁ ମ୍ୟାଜିକ୍ ଦେଖି .....ଆସୁଛି ।
(d) କୁନି ସିନେମା ଦେଖି .....କହୁଛି ।
(e) ମୁଁ ଫଳ ବିକି.....ନଉଛି ।
(f) ମା କ'ଣ ନେ.....ଯାଉଛି ?
(g) ତମେ ଖାତା ଦେ.....ଯାଉଛ ।

3. Transform the following into negative :

(a) ମୁଁ ଛବି ଦେଖୁଛି ।
(b) ମୁନା ବହି ପଢୁଛି ।
(c) ତୁ ଘଷା ଶିଖୁଛୁ ।
(d) ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ହେଉଛି ।
(e) ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ।

4. Make sentences using the following :

ଦେଖୁଛି, ଆସୁଛି, ଶୁଣୁଛି, ଯାଉଛୁ, କହୁଛୁ, ଲେଖୁଛୁ

5. Answer the following :

(a) ତୁ କ'ଣ କରୁଛୁ ?
(b) ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି ?
(c) କୁନି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ?

6. Make sentences using the present continuous forms of the following verbs with ମୁଁ and ତୁ as separate subjects :

ଯିବା, ଆସିବା, ଖାଇବା, ପିଇବା, ଦେଖିବା, ନାଚିବା, କିଣିବା, ଶୋଇବା, ବସିବା, ଆଣିବା, କହିବା

Grammatical Notes

1. The present continuous tense is formed as follows : verb stem + tense marker 'u' (ଉ) + auxiliary + person number suffix, ଯା + ଉ + ଅଛ + ଇ = ଯାଉଛି । ଉ is the present continuous or the imperfect tense marker.

   The subjects of the structures introduced in the lesson are 1st person singular personal pronoun ମୁଁ, 2nd person familiar singular pronoun ତୁ, and 3rd person inanimate singular objects.

   We have three types of structures here—

   (a) subject + interrogative marker + verb

   (b) subject + object + verb

   (c) subject + interrogative marker + verb + interrogative marker (for emphasis).

ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?	Where are you going ?
ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।	I am going to the temple.
ମନ୍ଦିରରେ କ'ଣ ହେଉଛି କି?	Is anything happening in the temple ?

Note : The plural form of 2nd person familiar singular is ତମେମାନେ or ତମେସବୁ.

2. କି is used as an interrogative marker. କି can also be used as an interrogative adjective.

As interrogative adjective		As interrogative marker	
କି ବହି ?	which book ?	ତୁ ଖାଇବୁ କି ?	Will you eat ?
କି କଥା ?	which thing ?	ତୁ ଯିବୁ କି ?	Will you go ?

ସେ କି ଘର ଲୋକ ? Which family does he come from ?

3. କୁ as a post position can be added to nouns, pronouns and verbs (including infinitives) to suggest relation of purpose, direction and destination.

ଘରକୁ	to home
ତାକୁ	to him
ଯିବାକୁ	to go

4. ନାହିଁ can be treated as a variant of negative reply ନା. The variant ନି of ନାହିଁ can be added to finite verbs in simple present, simple past and simple future tenses to negate the positive sentence.

Past		Present		Future	
ମୁଁ ଗଲି ।	I went.	ମୁଁ ଯାଏ ।	I go.	ମୁଁ ଯିବି ।	I will go.
ମୁଁ ଗଲିନି/	I did	ମୁଁ ଯାଏନି/	I do		
ନାହିଁ	not go.	ନାହିଁ	not go.	ମୁଁ ଯିବିନି/ନାହିଁ ।	I will not go.

Note : There are some verbs like ଦେବା, ନେବା, ହେବା, which at times take the form of ଦବା, ନବା and ହବା, respectively, in conversation and colloquial form.

ଦେଉଛି	giving	ନେଉଛି	taking	ହେଉଛି	being
ଦଉଛି		ନଉଛି		ହଉଛି	

Cultural Note

The famous Lingaraj temple of Lord Shiva is situated at Bhubaneswar. The massive temple is famous for its beautiful architecture and carvings. This temple was built around 1115 A.D. In the Lingaraj temple *kora* and *ukhuda* are offered to the Lord during worship. This offering is called *bhoga* and this *bhoga* is especially prepared for the Lord. *Kora* is prepared from grated coconut and sugar, and *ukhuda* is prepared from popped rice and molasses.

Learn Numerals

11	୧୧	ଏଗାର	ଏକାଦଶ	eleventh
12	୧୨	ବାର	ଦ୍ୱାଦଶ	twelveth
13	୧୩	ତେର	ତ୍ରୟୋଦଶ	thirteenth
14	୧୪	ଚଉଦ	ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ	fourteenth
15	୧୫	ପନ୍ଦର	ପଞ୍ଚଦଶ	fifteenth
16	୧୬	ଷୋଳ	ଷୋଡ଼ଶ	sixteenth
17	୧୭	ସତର	ସପ୍ତଦଶ	seventeenth
18	୧୮	ଅଠର	ଅଷ୍ଟାଦଶ	eighteenth
19	୧୯	ଊଣେଇଶ	ଊନବିଂଶ	nineteenth
20	୨୦	କୋଡ଼ିଏ	ବିଂଶ	twentieth

UNIT I

LESSON 7

Conversation between two Trainees

ଦୁଇ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ସୁରବାବୁ : ବ୍ରଜବାବୁ, ଆପଣ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ? ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କିଏ ?

सूरबाबु : ब्रजबाबु, आपण एते सकालु कुआड़े जाउछन्ति ? आपणक सांगरे सेमाने समस्त किए ?

Surababu : Brajababu, where are you going so early in the morning ? Who are they with you ?

ବ୍ରଜବାବୁ : ଆମେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛୁ । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଶିଖୁଛୁ । ଆପଣ କିଛି କରୁଛନ୍ତି କି ?

ब्रजबाबु : आमे बजारकु जाउछु । एमाने समस्ते मोर बंधु । आमे समस्ते एकाठि बंगला भाषा शिखुछु । आपण क'ण करुछन्ति कि ?

Brajababu : We are going to the market. They are all my friends. We are together learning Bengali language. Are you doing anything ?

ସୁରବାବୁ : ନା, ମୁଁ କିଛି କରୁନି ।

सूरबाबु : ना मुं किछि करुनि ।

Surababu : No, I am not doing anything.

ବ୍ରଜବାବୁ : ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି କି ?

ब्रजबाबु : आपणंकर आजि छुटि कि ?

Brajababu : Is it your holiday to-day ?

ସୁରବାବୁ : ନା, ଛୁଟି ନୁହେଁ । ମୁଁ ଆଜି ଛୁଟିନେଇ ଘରେ ଅଛି ।

सूरबाबु : ना, छुटि नुहें । मुं आजि छुटि नेई घरे अछि ।

Surababu : No, It's not a holiday.
I have taken leave to-day to stay at home.

ବ୍ରଜବାବୁ : ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସୂଚନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ? ମୋ ବନ୍ଧୁମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟା-ବେଳେ ସୂଚନା ଭବନ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁ-ଛନ୍ତି ।

ब्रजबाबु : आपण आजि संध्यारे सूचनाभवन जाउछन्ति ? मो बंधुमाने संध्या-बेले सूचना भवन जिबाकु चाहुँ-छन्ति ।

Brajababu : Are you going to Soochana Bhavan to-day evening ? My friends want to go to Soochana Bhavan in the evening.

ସୁରବାବୁ : ମୋର ଟିକେ ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି । ସୂଚନା ଭବନରେ ଆଜି କ'ଣ ହେଉଛି କି ?

सूरबाबु : ना, मोर टिके अन्य काम अछि । सूचना भवनरे आजि क'ण हेउछि कि ?

Surababu : (No) I have got some other work to do. What is going to be done at Soochana Bhavan today ?.

ବ୍ରଜବାବୁ : ସୂଚନା ଭବନରେ ଆଜି ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ ହେଉଛି । ଆଚ୍ଛା ହଉ, ଆମର ଡେରି ହେଉଛି । ଆମେ ତେବେ ଆସୁଛୁ । ନମସ୍କାର ।

ब्रजबाबु : सूचना भवनरे आजि ओड़िशी नाच हेउछि । आच्छा हउ, आमर डेरि हेउछि । आमे तेबे आसुछु । नमस्कार ।

Brajababu : There is going to be Odissi dance to-day at Soochana Bhavan. O.K. We are getting late. Let us go. *Namaskar.*

ସୁରବାବୁ : ନମସ୍କାର ।

सूरबाबु : नमस्कार ।

Surababu : *Namaskar.*

Variation

A : ଆପଣମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

आपणमाने कुआड़े जाउछन्ति ?

A : Where are you going ?

B : ଆମେ ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଉଛୁ ।

आमे पारेड़ पड़िआकु जाउछु ।

B : We are going to the Parade field.

A : ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ କ'ଣ ହେଉଛି ?
पारेड़ पड़िआरे क'ण हेउछि ?

B : ଆଜି ଚାରିଟାବେଳେ କଂଗ୍ରେସ ପାର୍ଟିର ସଭା ହେଉଛି ।
ଆପଣ ଯାଉଛନ୍ତି ?
आजि चारिटाबेले कंग्रेस पार्टिर सभा हेउछि । आपण जाउछन्ति ?

A : ନା, ମୁଁ ଯାଉନି । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ଯାଉଛି ।
ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ?
ना, मुँ जाउनि । मुँ बर्त्तमान कटक जाउछि ।
सेमाने आपणङ्कर बन्धु ?

B : ନା, ସେମାନେ ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି । ସେମାନେ ମୋର ଛାତ୍ର ।
ना, सेमाने बन्धु नुहन्ति । सेमाने मोर छात्र ।

A : What is going on in the Parade field.

B : There is a meeting of the Congress Party at four.
Are you going ?

A : No, I am not going. I am going to Cuttack now.
Are they your friends ?

B : No, they are not my friends.
They are my students.

Vocabulary

ଅନ୍ୟ	other	ଦେରି	late
ଆପଣମାନେ	you (plural)	ତେବେ	then
ଆମର	our	ନୁହେଁ	not
ଆମେ	we	ବଜାର	market
ଆସୁଛୁ	(are) coming	ଯାଉନି	(is) not going
ଏକାଠି	together	ଯାଉଛନ୍ତି	(are) going
ଏତେ	so much	ଶିଖୁଛୁ	(are) learning
ଏମାନେ	these men	ସକାଳୁ	in the morning
ଓଡ଼ିଶୀନାଚ	Odisi dance	ସଭା	meeting
କାମ	work	ସମସ୍ତେ	all
ଘରେ	at home	ସନ୍ଧ୍ୟା	evening
ଛୁଟି	leave	ସାଙ୍ଗରେ	with
ଟିକେ	a little	ସେମାନେ	they

Drills

1 Build up drill

ଯାଉଛନ୍ତି ?
କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ସବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ସବାକୁ କୁଆଡ଼େ ଆଉଛନ୍ତି ?
ଏତେ ସବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ଏତେ ସବାକୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ଆପଣ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ଆପଣ ସବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ଆପଣ ଏତେ ସବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ଆପଣ ଏତେ ସବାକୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ବୁଜବାବୁ, ଆପଣ ଏତେ ସବାକୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

କିଏ ?
ସେମାନେ କିଏ ?
ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?
ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?

ଯାଉଛୁ ।
ବଜାରକୁ ଯାଉଛୁ ।
ଆମେ ଯାଉଛୁ ।
ଆମେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛୁ ।

ବନ୍ଧୁ ।
ମୋର ବନ୍ଧୁ ।
ସମସ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ।
ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ।
ଏମାନେ ବନ୍ଧୁ ।
ଏମାନେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।

ଶିଖୁଛୁ ।
ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଶିଖୁଛୁ ।
ଏକାଠି ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଶିଖୁଛୁ ।
ଏକାଠି ଶିଖୁଛୁ ।
ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଶିଖୁଛୁ ।
ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଶିଖୁଛୁ ।
ସମସ୍ତେ ଶିଖୁଛୁ ।
ଆମେ ଶିଖୁଛୁ ।
ଆମେ ଏକାଠି ଶିଖୁଛୁ ।
ଆମେ ସମସ୍ତେ ଶିଖୁଛୁ ।
ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଶିଖୁଛୁ ।

ଯାଉଛନ୍ତି କି ?
କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?
କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?
ଆପଣ କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ଯାଉନି ।
କୁଆଡ଼େ ଯାଉନି ।
ମୁଁ ଯାଉନି ।
ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉନି ।
ନା, ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉନି ।

ଛୁଟି କି ?
ଆଜି ଛୁଟି କି ?
ଆପଣଙ୍କର ଛୁଟି କି ?
ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି କି ?

ନୁହେଁ ।
ଛୁଟି ନୁହେଁ ।
ନା, ଛୁଟି ନୁହେଁ ।

ଅଛି ।	ଅଛି ।
ଘରେ ଅଛି ।	କାମ ଅଛି ।
ଛୁଟିନେଇ ଘରେ ଅଛି ।	ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି ।
ଆଜି ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ ଅଛି ।	ଟିକେ କାମ ଅଛି ।
ମୁଁ ଆଜି ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ ଅଛି ।	ମୋର ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି ।
	ମୋର ଟିକେ ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି ।
ଯାଉଛନ୍ତି ?	ନା, ମୋର ଟିକେ ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି ।
ସୂତନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ?	
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯାଉଛନ୍ତି ?	ହେଉଛି ।
ଆଜି ଯାଉଛନ୍ତି ?	ନାଚ ହେଉଛି ।
ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସୂତନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ?	ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉଛି ।
ଆପଣ ଆଜି ଯାଉଛନ୍ତି ?	ଆଜି ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉଛି ।
ଆପଣ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯାଉଛନ୍ତି ?	ସୂତନା ଭବନରେ ଆଜି ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉଛି ।
ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସୂତନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ?	ହେଉଛି ।
	ଚେରି ହେଉଛି ।
ଗ୍ରହୁଁଛନ୍ତି ।	ଆମର ଚେରି ହେଉଛି ।
ଯିବାକୁ ଗ୍ରହୁଁଛନ୍ତି ।	ଅଛା ହଉ, ଆମର ଚେରି ହେଉଛି ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସୂତନାଭବନ ଯିବାକୁ ଗ୍ରହୁଁଛନ୍ତି ।	
ବନ୍ଧୁମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସୂତନାଭବନ ଯିବାକୁ ଗ୍ରହୁଁଛନ୍ତି ।	ଆସୁଛୁ ।
	ତେବେ ଆସୁଛୁ ।
ମୋ ବନ୍ଧୁମାନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସୂତନାଭବନ ଯିବାକୁ ଗ୍ରହୁଁଛନ୍ତି ।	ଆମେ ଆସୁଛୁ ।
	ଆମେ ତେବେ ଆସୁଛୁ ।

II Substitution drill

(1) ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?

ଏମାନେ	ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏମାନେ ସବୁ କିଏ ?
ସମସ୍ତେ	ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କିଏ ?
ତୁମ	ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?
ତାଙ୍କ	ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?
ତା	ତା ସାଙ୍ଗରେ ସେମାନେ ସବୁ କିଏ ?

(b) ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସୂଚନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପ	ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପ ଯାଉଛନ୍ତି ?
କଳାମଣ୍ଡପ	ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ କଳାମଣ୍ଡପ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ସିନେମା	ଆପଣ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଯାଉଛନ୍ତି ?

(c) ସୂଚନା ଭବନରେ ଆଜି ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉଛି ।

ସିନେମା	ସୂଚନା ଭବନରେ ଆଜି ସିନେମା ହେଉଛି ।
ଡ୍ରାମା	ସୂଚନାଭବନରେ ଆଜି ଡ୍ରାମା ହେଉଛି ।
ମିଟିଂ	ସୂଚନା ଭବନରେ ଆଜି ମିଟିଂ ହେଉଛି ।

(d) ଆପଣ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ଏମାନେ	ଏମାନେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
ବନ୍ଧୁମାନେ	ବନ୍ଧୁମାନେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

III Substitution-Agreement drill

(a) ଆପଣ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ତୁ	ତୁ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ମୁଁ	ମୁଁ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି ?
ଆମେ excl.	ଆମେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(b) ଆମେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛୁ ।

ସେମାନେ	ସେମାନେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
ବନ୍ଧୁମାନେ	ବନ୍ଧୁମାନେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(c) ଆପଣ କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

ତୁ	ତୁ କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛୁ କି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛି କି ?
ବନ୍ଧୁମାନେ	ବନ୍ଧୁମାନେ କଣ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative using the negative verb ନୁହେଁ —

(a) ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ନାଁ ମନୁ ।
ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ନାଁ ମନୁ ନୁହଁ ।

(b) ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ନୁହନ୍ତି ।

(c) ସେମାନେ ମୋର ଛାତ୍ର ।
ସେମାନେ ମୋର ଛାତ୍ର ନୁହଁନ୍ତି ।

(d) ସେ ମୋର ଛାତ୍ର ।
ସେ ମୋର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।

(e) ତମର ଆଜି ଛୁଟି ।
ତମର ଆଜି ଛୁଟି ନୁହେଁ ।

2. Transformation into negative using ନାହିଁ—

(a) ମୋର ଅନ୍ୟକାମ ଅଛି ।
ମୋର ଅନ୍ୟ କାମ ନାହିଁ ।

(b) ମୁଁ ଆଜି ଘରେ ଅଛି ।
ମୁଁ ଆଜି ଘରେ ନାହିଁ ।

(c) ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଉଛି ।
ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଉନି ।

(d) ଆମେ ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଉଛୁ ।
ଆମେ ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଉନୁ ।

(e) ଆପଣ ସୂଚନା ଭବନ ଯାଉଛନ୍ତି ।
ଆପଣ ସୂଚନା ଭବନ ଯାଉନାହାନ୍ତି ।

(f) ବନ୍ଧୁମାନେ ସୂଚନା ଭବନ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।
ବନ୍ଧୁମାନେ ସୂଚନା ଭବନକୁ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି ।

(g) ସୂଚନା ଭବନରେ ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉଛି ।
ସୂଚନା ଭବନରେ ଓଡ଼ିଶୀନାଚ ହେଉନି ।

(h) ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ ସଭା ହେଉଛି ।
ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ ସଭା ହେଉନି ।

3. Transformation into interrogative using କି—

(a) ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି ।

ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି କି ?

(b) ସେ ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ ଅଛି ।

ସେ ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ ଅଛି କି ?

(c) ଆପଣମାନେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଆପଣମାନେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି କି ?

(d) ସେମାନେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି ।

ସେମାନେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି କି ?

(e) ଆଜି ତୁମର ଛୁଟି ନାହିଁ ।

ଆଜି ତୁମର ଛୁଟି ନାହିଁ କି ?

V. Response drill

(i) (a) ଆପଣ ଏତେ ସକାଳୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଉଛି ।

(b) ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କିଏ ?

ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।

(ii) (a) ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ କଣ ହେଉଛି କି ?

ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆରେ ସଭା ହେଉଛି ।

(b) ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି କି ?

ନା, ମୋର ଆଜି ଛୁଟି ନୁହେଁ ।

ହଁ, ମୋର ଆଜି ଛୁଟି ।

(c) ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ?

ନା, ସେମାନେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି ।

ହଁ, ସେମାନେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।

Exercises

1. Fill up the blanks choosing appropriate verb-forms from inside the brackets :

   (a) ମୁଁ ବଜାର..... । (ପଢୁଛି, ଯାଉଛି, ଖାଉଛି)

   (b) ଆମେ ଭାଷା..... । (ଦେଖୁଛୁ, ଆସୁଛୁ, ଶିଖୁଛୁ)

   (c) ଆପଣ କଟକ..... । (ଯାଉଛନ୍ତି, ରହୁଛନ୍ତି, କରୁଛନ୍ତି)

   (d) ଆପଣମାନେ କାମ..... । (ଯାଉଛନ୍ତି, ପଢୁଛନ୍ତି, କରୁଛନ୍ତି)

   (e) ତୁ ପାଠ..... । (ଯାଉଛ, କରୁଛୁ, ପଢୁଛୁ)

2. Substitute the underlined words by words given in the brackets changing the verb-forms wherever necessary. See the model given below.

   ମୁଁ ସୂଚନା ଭବନକୁ ଯାଉଛି । (ଆମେ)

   ଆମେ ସୂଚନା ଭବନକୁ ଯାଉଛୁ ।

   (a) ମୁଁ ଭାଷା ଶିଖୁଛି । (ଆପଣ)

   (b) ଆମେ ବୁଲି ଯାଉଛୁ । (ତୁ)

   (c) ତୁ ଛବି ଦେଖୁଛୁ । (ମୁଁ)

   (d) ତୁ ପାଠ ପଢୁଛୁ ।(ଆମେ)

   (e) ଆପଣ ସରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । (ମୁଁ)

   (f) ଆପଣମାନେ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା କହୁଛନ୍ତି । (ଆମେ)

   (g) ସେମାନେ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଛନ୍ତି । (ଆପଣ)

   (h) ସେମାନେ ଆପେଲ ଖାଉଛନ୍ତି । (ତୁ)

   (i) ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଶିଖୁଛୁ । (ସେମାନେ)

   (j) ମୁଁ ପୂଜା କରୁଛି । (ସେମାନେ)

3. Fill up the blanks with suitable present continuous verb forms :

   (a) ମୁଁ ଘର ..... ।

   (b) ତୁହୁ ଛବି ..... ।

   (c) ଆପଣ ପୂଜା..... ।

   (d) ସୂଚନା ଭବନରେ ନାଚ ..... ।

   (e) ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳ..... ।

4. (i) Use the post-position ରୁ in the following sentences :

(a) ମୁଁ ମନ୍ଦିର ..... ଯାଉଛି ।
(b) ସେ ଷ୍ଟେସନ .....ଯାଉଛି ।
(c) ସେମାନେ ଫଳ ଆଣିବା .....ଯାଉଛନ୍ତି ।
(d) ବୁଲୁ ନାଚ ଦେଖିବା..... ..... ଆସୁଛି ।
(e) ତୁ ଖେଳ ପଡ଼ିଆ ..... ଯାଉଛୁ ।

(ii) Use the post-position ରେ in the following sentences :

(a) ବୁଲୁ ପଡ଼ିଆ..... ଖେଳୁଛି ।
(b) ସେ ମାର୍କେଟ ..... ବହି କିଣୁଛି ।
(c) ସୂଚନା ଭବନ..... ନାଚ ହେଉଛି ।
(d) ସିନେମା ହଲ.....ସେମାନେ ସିନେମା ଦେଖୁଛନ୍ତି ।
(e) ସେଠା.....କ'ଣ ହେଉଛି ?

5. Replace the underlined verbs by the verbs given in the brackets and make necessary changes in the subject-places :

model :

ଆପଣ ସ୍କୁଲ ଯାଉଛନ୍ତି । (ଯାଉଛି)
ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଯାଉଛି ।

(a) ମୁଁ ଛବି ଦେଖୁଛି । (ଦେଖୁଛୁ)
(b) ତୁ ବୁଲି ଯାଉଛୁ । (ଯାଉଛନ୍ତି)
(c) ସେମାନେ ସିନେମା ଦେଖୁଛନ୍ତି । (ଦେଖୁଛି)
(d) ଆପଣ କାମ କରୁଛନ୍ତି ।(କରୁଛି)
(e) ଆମେ ବଲ୍ ଖେଳୁଛୁ । (ଖେଳୁଛୁ)
(f) ସେମାନେ ସଭାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । (ଯାଉଛନ୍ତି)
(g) ତୁ ଛବି ଆଙ୍କୁଛୁ । (ଆଙ୍କୁଛୁ)
(h) ମୁଁ ବହି ପଢୁଛି । (ପଢୁଛନ୍ତି)

6. Transform the following sentences into negative :

(i) (a) ସେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ।
(b) ଆଜି ତୁମର ଛୁଟି ।
(c) ସେମାନେ ଛାତ୍ରଙ୍କର ଲୋକ ।

(d) ଆପଣ ଛାତ୍ର ।

(e) ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ ।

(f) ଆପଣ ଜଣେ ଲେଖକ ।

(ii) (a) ଆପଣଙ୍କର କଟକରେ ଘର ଅଛି ।

(b) ସେମାନେ ପାରେଡ଼ ପଡ଼ିଆକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(c) ତୁମର ଦୁଇଟା ବହି ଅଛି ।

(d) ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଛି ।

(e) ଛାତ୍ରାବାସରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି ।

(f) ତୁ ଭାତ ଖାଉଛୁ ।

(g) ଆପଣ ଗପ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ।

(h) ଆପଣମାନେ ପୁରୀ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(i) ସେଠାରେ ସଭା ହେଉଛି ।

(j) ଏଠାରେ ଛୁଟି ନାହିଁ ।

7. Transform the following sentences into interrogatives using କି :

(a) ତୁ ଫଳ ବିକୁଛୁ ।

(b) ଆପଣ ଘର ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

(c) ସେମାନେ ସେଠାରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

(d) ବନ୍ଧୁମାନେ ଆଜି ଆସୁଛନ୍ତି ।

(e) ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି ।

8. Answer the following :

(a) ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସେମାନେ କିଏ ?

(b) ଆପଣମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?

(c) ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଛୁଟି କି ?

(d) ଆପଣ ଏଇଠାର (ଏଠିକାର) ଛାତ୍ର କି ?

(e) ସୂଚନା ଭବନରେ କ'ଣ ହେଉଛି ?

(f) ସେମାନେ କଣ ସୂଚନା ଭବନକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?

5. There are five meaningful sentences in the following table. Make out the sentences and write them separately :

ମୁଁ	କଲେଜରେ	ପଢୁଛନ୍ତି
ତୁ	ଭୁଷାଜେନ୍ଦ୍ରର	ଅଛି
ତୁମେ	ଘରେ	ଛାତ୍ର
ଆପଣ	ମନ୍ଦିରକୁ	ଲୋକ
ସେ	ଭୁବନେଶ୍ୱରର	ଯାଉଛୁ

Grammatical Note

1. There are 3 persons for personal pronouns which have singular as well as plural forms in Oriya. They are as follows :

	Singular	Plural
1st person	ମୁଁ I	ଆମେ We *pl*
2nd person	ତୁ you *fam. sing.* ତୁମେ you *pol. sing.* ଆପଣ you *hon. sing.*	ତୁମେ/ତୁମେମାନେ you *pl.* ତୁମେ/ତୁମେମାନେ you *pl.* ଆପଣମାନେ you *pl.*
3rd person	ସେ He *hon. sing.* ସେ He *fam. sing.*	ସେମାନେ they *pl.*

Note: The 1st person plural ଆମେ has a variant ଆମ୍ଭେ which is at times used as 1st person singular in aristocratic and royal situations. The person speaks for himself as ଆମ୍ଭେ instead of ମୁଁ. This use is mainly found in old Oriya literature.

ଆମ୍ଭେ ଏ ଦେଶର ରଜା । I am the king of this kingdom.

Like ଆମ୍ଭେ the 2nd person ତୁମେ has a variant ତୁମ୍ଭେ the use of which is also restricted to old Oriya literature.

2. All the personal pronouns have their oblique bases to which post-positions are added. They are as follows :

Singular pronoun	Oblique base	Plural pronoun	Oblique base
ମୁଁ	ମୋ—	ଆମେ	ଆମ
ତୁ	ତୋ	ତୁମେମାନେ	ତୁମମାନ—
ତୁମେ—/ତମେ	ତୁମ—/ତମ	ତୁମେମାନେ	ତୁମମାନ—
ଆପଣ	ଆପଣ—	ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନ—
ସେ fam.	ତା—	ସେମାନେ	ସେମାନ—
ସେ hon.	ତାଙ୍କ —		

3. ମାନେ is the plural marker for both nouns and pronouns. To take post-positions ମାନେ drops ନ and becomes ମାନ/ମାନେ is usually used for human beings and non-human living beings. But the use of plural markers in Oriya is irregular in both animate and inanimate referents.

ଛାତ୍ରମାନେ/ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର	the students/of the students.
ଘୋଡ଼ାମାନେ/ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କର	the horses/of the horses.
ନଦୀମାନେ/ନଦୀମାନଙ୍କର	the rivers/of the rivers.
ଭାଷାମାନେ/ଭାଷାମାନଙ୍କର	the languages/of the languages etc.

4. (i) The present continuous verb form is formed as follows : verb stem + present continuous tense marker 'u' (ଉ)+ auxiliary+person marker. The 2nd person honorific singular and plural pronouns take the person marker ଅନ୍ତି.

ଆପଣ ଯାଉଛନ୍ତି ।	You are going.
ଆପଣମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି ।	You are going.

(ii) The 1st person plural pronoun may be exclusive or inclusive while using verbs. When the person talked to is excluded, it is exclusive and when the person talked

to is included, it is inclusive. In all forms of past, present and future tenses the 1st person plural exclusive suffix is '-u' ଉ

Exclusive

ଆମେ ଅଛୁ ।	We are. (present)
ଆମେ ଯାଉ ।	We go. (present, habitual)
ଆମେ ଗଲୁ ।	We went. (past)
ଆମେ ଯିବୁ ।	We will go. (future)

The first person plural inclusive suffix is '-e' (-ଏ) in all forms of present and past tenses and '-a' (-ଆ) in all forms of future tenses

Inclusive

ଆମେ ଅଛେ ।	We are. (present)
ଆମେ ଯାଇଛେ ।	We have gone. (present perfect)
ଆମେ ଯାଉଛେ ।	We are going. (present continuous)
ଆମେ ଗଲେ ।	We went. (simple past)
ଆମେ ଯାଇଥିଲେ ।	We had gone. (past perfect)
ଆମେ ଯାଉଥିଲେ ।	We were going. (past continuous)
ଆମେ ଯିବା ।	We shall go. (simple future)
ଆମେ ଯାଇଥିବା ।	We shall have gone. (future perfect)
ଆମେ ଯାଉଥିବା ।	We shall be going. (future continuous)

5. ସମସ୍ତେ and ସବୁ are Oriya plural pronouns. But ସମସ୍ତେ is used for human and nonhuman beings whereas ସବୁ can be used for all human, non-human and inanimate things. ସମସ୍ତ is the oblique base of ସମସ୍ତେ to take post-positions.

ସମସ୍ତେ ଯାଉଛନ୍ତି ।	All are going.
ସମସ୍ତ ଲୋକ ଯାଉଛନ୍ତି ।	All men are going.
ଏଠି ସମସ୍ତଙ୍କର ଘର ଅଛି ।	All have their houses here.
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭୋଗ ଦେଇଛି ।	I have given offering to all.
ଆମେ ସବୁ ଯାଉଛୁ ।	We all are going.

6. The equational sentences are negated by using the negative verb ନୁହେଁ. In honorific and plural constructions it becomes ନୁହଁନ୍ତି.

Note : The negative verb ନୁହେଁ has a variant ନୁହଁ which is more frequent in spoken form. But with 1st person plural and 2nd person familiar-polite singular it invariably occurs as ନୁହଁ.

ଆମେ ନୁହଁ ।	We are not.
ତମେ ନୁହଁ ।	You are not.

7. The participial constructions are formed with the non-finite verb. The non-finite is formed by adding perfect aspect '-i' (-ଇ) to the verb stem. The participle remains the same irrespective of the tense of the verb and person number of the subject in the sentence. The construction of the non-finite with the perfect aspect of the verb stem is called perfect-participle.

The action indicated by the perfect participle is usually independent of the main finite verb.

ମୁଁ ଛୁଟି ନେଇ ଘରେ ଅଛି ।	I am at home taking leave.
ମୁଁ ବହିନେଇ ଘରକୁ ଯାଉଛି ।	Taking the book I am going home.

The perfect participial construction can be referred to as participial clause. Participial clauses can be multiplied indefinitely.

ମୁଁ ଟଙ୍କା ନେଇ, ବଜାରକୁ ଯାଇ, ପରିବା ଆଣି ଘରକୁ ଯାଉଛି ।

I am going home after going to the market with money and buying vegetables.

8. The word ଟିକେ in Oriya refers to various meanings depending on its use. ଟିକେ is the variation of ଟିକିଏ meaning 'a little' or 'small'

ମୋର ଟିକେ ବଜାରରେ କାମ ଅଛି ।	I have some small work in the market.
ଏଠୁ ଟିକେ ଦୂରରେ ମୋ ଘର ।	My house is a little away from this place.
ମୋତେ ପିଇବାକୁ ଟିକେ ପାଣି ଦିଅ ।	Please give me a little water to drink.
ଏତେ ଟିକେ କଥାରେ ଗରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।	One should not get angry with for such a small matter.
ସେ କହିଟା ଟିକେ ଦେଖିବାକୁ ନେଇଛି ।	I have taken that book just to see.

In the above examples the difference of meaning in using the word ଟିକେ is clear. In the first example ଟିକେ refers to some work in the market. In the second example it refers to a little distance. In the third example it is used as a request for a glass of water. The fourth example refers to the casualness of the topic whereas in the fifth one the book has been taken for casual inspection.

The word ଟିକେ can always be replaced by the word ଟିକିଏ. Both the words are related to the word ଟିକି meaning 'small'. But whereas ଟିକି always refers to small size, ଟିକେ or ଟିକିଏ has various shades of meaning depending on the use.

9. କି is an iterrogative marker. କି is also a non-specific interrogative-adjective to refer to inanimate objects depending on situations. But at times it occurs before

animate nouns with the optional elision of the inanimate reference.

ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ କି ?	Are you going anywhere ?
କି ବହି ପଢୁଛ ?	What book are you reading ?
କି ଘର ପିଲା ?	The boy from which caste ?
କି ପିଲା ?	What type of boy ?
କି ଲୋକ ତୁମେ ?	What type of man you are ?

Cultural Note

1. In Orissa, in official level, ଛୁଟି refers to both holidays and any other type of leave.

2. At Bhubaneswar the Govt. Information Centre building is named as ସୂଚନା ଭବନ from where the daily news of the A. I. R. as well as other special news is broadcast. It has also an auditorium and a library.

3. Odisi is the well-known classical dance of Orissa.

Learn Numerals

୨୧	ଏକୋଇଶ୍
୨୨	ବାଇଶ୍
୨୩	ତେଇଶ୍
୨୪	ଚବିଶ୍
୨୫	ପଚିଶ୍
୨୬	ଛବିଶ୍
୨୭	ସତେଇଶ୍
୨୮	ଅଠେଇଶ୍
୨୯	ଅଣତିରିଶ୍
୩୦	ତିରିଶ୍

UNIT I

LESSON 8

Meeting of two Ex-trainees at Puri

ଦୁଇ ପୂର୍ବତନ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁରୀରେ ସାକ୍ଷାତ

ରଘବନ୍ : ଆରେ, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି ? ଆପଣ କଣ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର କି ?

राघबन् : आरे आपणंकु त चिह्निलापरि लागुछि ? आपण कण भाषा-केन्द्रर छात्र कि ?

Raghaban : Hallo, It seems I know you ? Are you a student of the Language Centre ?

କେଶବ : ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ, ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର ଛାତ୍ର । ଆପଣଙ୍କୁ ବି ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି । ଆଚ୍ଛା, ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?

केशब : मुँ वर्त्तमानर छात्र नुहँ, पाँच बर्ष तलर छात्र । आच्छा आपणंक नाँ क'ण ?

Keshaba : I am not a student now. I was a student five years ago. It seems I also know you. Well, what's your name ?

ରଘବନ୍ : ମୋ ନାଁ ପି. ରଘବନ୍ । ମୁଁ ବି ଚାରିବର୍ଷ ତଳର ଛାତ୍ର । ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳେ ରିଫ୍ରେସର କୋର୍ସରେ ବୋଧେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିଛି । ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ କି ?

राघबन् : मो नाँ पि. राघबन् । मुँ बि चारिबर्ष तलर छात्र । दुई बर्ष तले रिफ्रेसर कोर्सरे बोधे आपणंकु देखिछि । आपणंक नाँ क'ण कि ?

Raghaban : My name is P. Raghaban. I was also a student four years ago. Perhaps I met you two years ago in the Refresher Course. What's your name ?

କେଶବ : ମୋ ନାଁ କେଶବ ଦାସ । ଆପଣ ବୋଧେ କେରଳର ଲୋକ ?

केशब : मो नाँ केशब दास । आपण बोधे केरलर लोक ?

Keshaba : My name is Keshaba Das. Are you from Kerala ?

ରଘବନ୍ : ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ, ମହୀଶୂରର । ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଆସାମ ?
राघबन् : मुं केरलर लोक नुहें, महीसूरर । आपणंक घर कण आसाम ?

Raghaban : No, I am not from Kerala, I am from Mysore. Do you belong to Assam ?

କେଶବ : ନା, ମୋ ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ, ମୋ ଘର କଲିକତା । ମୁଁ ବଙ୍ଗାଳୀ ।
केशब : ना, मो घर आसाम नुहें, मो घर कलिकता । मुं बंगाली ।

Keshaba : No, I don't belong to Assam. I belong to Calcutta. I am a Bengali.

ରଘବନ୍ : ଆପଣ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
राघबन् : आपण काहिंकि पुरी आसिछन्ति ?

Raghaban : Why have you come to Puri ?

କେଶବ : ମୁଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆସିଛି । ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ?
केशब : मुं जगन्नाथ दर्शन पाइं आसिछि । आपण काहिंकि आसिछन्ति ?

Keshaba : I have come to visit Lord Jagannath. Why have you come ?

ରଘବନ୍ : ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାମରେ ଆସିଛି । ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ? ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ କି ?
राघबन् : मुं गोटाए कामरे आसिछि । आपणंक सांगरे से किए ? आपणंक बड़ भाई कि ?

Raghaban : I have come on a piece of work. Who is he with you ? Is he your elder brother ?

କେଶବ : ନା, ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ମୋ ଦାଦା ।
केशब : ना, से मो बड़भाई नुहन्ति । से मो दादा ।

Keshaba : No, he is not my elder brother. He is my uncle.

Variation

A : ଆପଣମାନେ ବୋଧହୁଏ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି ?
आपणमाने बोधहुए भुवनेश्वरर लोक नुहन्ति ?

A : Perhaps you do not belong to Bhubaneswar ?

B : ନା, ଆମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ନୋହୁଁ, ଆମେ ସମସ୍ତେ କେରଳର ।
ना, आमे भुवनेश्वरर लोक नोहुँ, आमे समस्ते केरलर ।

B : No, we do not belong to Bhubaneswar. We are all from Kerala.

A : ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ କି ?
सेमाने आपणङ्कर बन्धु कि ?

A : Are they your friends ?

B : ନା, ସେମାନେ ଆମର ବନ୍ଧୁ ନୁହନ୍ତି, ଆମର ସମ୍ପର୍କୀୟ ।
ना, सेमाने आमर बन्धु नुहन्ति, आमर सम्पर्कीय ।

B : No, they are not our friends, they are our relatives.

A : ସେମାନେ କାହିଁକି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଛନ୍ତି ?
सेमाने काहिँकि भुवनेश्वर आसिछन्ति ?

A : Why have they come to Bhubaneswar ?

B : ସେମାନେ ବୁଲି ଆସିଛନ୍ତି ।
सेमाने बुलि आसिछन्ति ।

B : They have come to visit the place.

Vocabulary

ଆରେ	(Expression of familiarity)
କାହିଁକି	why
ଗୋଟାଏ କାମରେ	on a piece of work
ଚିହ୍ନିଲପରି	as if known
ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ	to visit Lord Jagannath
କାକା	uncle (father's younger brother)
ଦୁଇବର୍ଷ ତଳର	two years ago
ଦେଖିଛି	has/have seen
ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର	five years ago
ବଡଭାଇ	elder brother

ବୁଲି (ବାହୁ)	to visit
ବୋଧେ	perhaps
ସମ୍ପର୍କୀୟ	relatives

Drills

I Build up drill—

ଘରୁଛି ?	ନୁହେଁ ।
ଚିହ୍ନିଲପରି ଘରୁଛି ?	ଲେଖକ ନୁହେଁ ।
ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଘରୁଛି ?	ମୁଁ ନୁହେଁ ।
ଆରେ, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଘରୁଛି ?	ମୁଁ କେରଳର ଲେଖକ ନୁହେଁ ।
	ମୁଁ କେରଳର ଲେଖକ ନୁହେଁ, ମହୀଶୂରର ।
ଛାତ୍ର ।	
ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର ଛାତ୍ର ।	
ମୁଁ ନୁହେଁ ।	ଆସାମ ?
ମୁଁ ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।	କଣ ଆସାମ ?
ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।	ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଆସାମ ?
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।	
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ, ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ତଳର ଛାତ୍ର ।	କଲିକତା ।
	ଘର କଲିକତା ।
	ମୋ ଘର କଲିକତା ।
କ'ଣ ?	
ନାଁ କ'ଣ ?	
ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?	ନୁହେଁ ।
ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?	ଆସାମ ନୁହେଁ ।
	ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ ।
ଦାସ ।	ମୋ ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ ।
କେଶବ ଦାସ ।	ନା, ମୋ ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ, ମୋ ଘର କଲିକତା ।
ନାଁ କେଶବ ଦାସ ।	
ମୋ ନାଁ କେଶବ ଦାସ ।	ଆସିଛନ୍ତି ?
ଲେଖକ ?	ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
କେରଳର ଲେଖକ ?	କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ବୋଧେ କେରଳର ଲେଖକ ?	ଆପଣ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଆପଣ କେରଳର ଲେଖକ ?	କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଆପଣ ବୋଧେ କେରଳର ଲେଖକ ?	ଆପଣ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?

ଆସିଛି ।	ବଡ଼ଭାଇ କି ?
ଦର୍ଶନ ପାଇ ଆସିଛି ।	ଆପଣଙ୍କ ଭଉଣୀ ?
ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ପାଇ ଆସିଛି ।	ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ କି ?
ମୁଁ ଦର୍ଶନ ପାଇ ଆସିଛି ।	
ମୁଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ପାଇ ଆସିଛି ।	
ଆସିଛି ।	ନୁହଁନ୍ତି ।
ମୁଁ ଆସିଛି ।	ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।
କାମରେ ଆସିଛି ।	ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।
ଗୋଟାଏ କାମରେ ଆସିଛି ।	ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।
ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାମରେ ଆସିଛି ।	ନା, ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।
କିଏ ?	
ସେ କିଏ ?	
ସାଙ୍ଗରେ କିଏ ?	ଦାଦା ।
ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?	ମୋ ଦାଦା ।
ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?	ସେ ମୋ ଦାଦା ।

II Substitution drill

(a) ଆରେ, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଚିହ୍ନିଲାପରି ଲାଗୁଛି ?

ଚିହ୍ନିଦାପରି	ଆରେ, ଆପଣଙ୍କୁତ ଚିହ୍ନିଦାପରି ଲାଗୁଛି ?
ତୁମକୁ	ଆରେ, ତୁମକୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି ?
ତୋତେ	ଆରେ, ତୋତେ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି ?
ତାକୁ	ଆରେ, ତାକୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି ?
ସେମାନଙ୍କୁ	ଆରେ, ସେମାନଙ୍କୁ ତ ଚିହ୍ନିଲପରି ଲାଗୁଛି ?

(b) ମୁଁ ବି ଗ୍ଲାସିବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।

ଦୁଇବର୍ଶ	ମୁଁ ବି ଦୁଇବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ତିନିବର୍ଶ	ମୁଁ ବି ତିନିବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ପାଞ୍ଚବର୍ଶ	ମୁଁ ବି ପାଞ୍ଚବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ଛଅବର୍ଶ	ମୁଁ ବି ଛଅବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ଦଶବର୍ଶ	ମୁଁ ବି ଦଶବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ଆମେ	ଆମେ ବି ଗ୍ଲାସିବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।
ତୁମେ	ତୁମେ ବି ଗ୍ଲାସିବର୍ଶ ତକର ଛାତ୍ର ।

ଆପଣ	ଆପଣ ବି ଗରିବଖି ଡକର ଛାତ୍ର ।
ସେ	ସେ ବି ଗରିବଖି ଡକର ଛାତ୍ର ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ବି ଗରିବଖି ଡକର ଛାତ୍ର ।

(c) ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।

ବାବା	ସେ ମୋ ବାବା ନୁହଁନ୍ତି ।
ବାପା	ସେ ମୋ ବାପା ନୁହଁନ୍ତି ।
ବଡ଼ଭଉଣୀ	ସେ ମୋ ବଡ଼ଭଉଣୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

(d) ସେ ମୋ ବାବା ।

ଭାଇ	ସେ ମୋ ଭାଇ ।
ମାମୁଁ	ସେ ମୋ ମାମୁଁ ।
ମାଉଁ	ସେ ମୋ ମାଉଁ ।

III Substitution-Agreement drill

(a) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।

ସେ *fam.*	ସେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହେଁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହଁନ୍ତି ।
ତୁମେ	ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହଁ ।
ତୁ	ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହଁ ।
ଆମେ	ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୋହୁଁ/ନୁହଁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଛାତ୍ର ନୁହଁନ୍ତି ।

(b) ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ, ମହୀଶୂରର ।

ଆମେ	ଆମେ କେରଳର ଲୋକ ନୋହୁଁ, ମହୀଶୂରର ।
ତୁ	ତୁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହଁ, ମହୀଶୂରର ।
ତୁମେ	ତୁମେ କେରଳର ଲୋକ ନୁହଁ, ମହୀଶୂରର ।
ଆପଣ	ଆପଣ କେରଳର ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି, ମହୀଶୂରର ।
ସେ *fam.*	ସେ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ, ମହୀଶୂରର ।
ସେ *hon.*	ସେ କେରଳର ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି, ମହୀଶୂରର ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କେରଳର ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି, ମହୀଶୂରର ।

(c) ଆପଣ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?

ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ତୁ	ତୁ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛୁ ?

ତମେ	ତମେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛ ?
ମୁଁ	ମୁଁ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛେ ?
ସେ *fam.*	ସେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛି ?
ସେ *hon.*	ସେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?

IV Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ।
ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ ।

(b) ଆପଣଙ୍କ ଘର ଆସାମ ।
ଆପଣଙ୍କ ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ ।

(c) ଆପଣଙ୍କ ଘର ଆସାମ ।
ଆପଣଙ୍କ ଘର ଆସାମ ନୁହେଁ ।

(d) ମୋ ନାଁ କେଶବ ଦାସ ।
ମୋ ନାଁ କେଶବ ଦାସ ନୁହଁ ।

(e) ମୋ ନାଁ ପି. ରଘବନ୍ ।
ମୋ ନାଁ ପି. ରଘବନ୍ ନୁହଁ ।

(f) ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ।
ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।

2. Transformation into interrogative, using କି—

(a) ଆପଣ ଉଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ।
ଆପଣ ଉଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର କି ?

(b) ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ।
ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ କି ?

(c) ସେ ମୋ ଦାଦା ।
ସେ ମୋ ଦାଦା କି ?

(d) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ କି ?

(e) ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଆସାମ ?
ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଆସାମ କି ?

(f) ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ?
ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି କି ?

(g) ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ ?
ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେ କିଏ କି

(h) ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ ।
ମୁଁ କେରଳର ଲୋକ ନୁହେଁ କି ?

(i) ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି ।
ସେ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁନ୍ତି କି ?

(j) ସେମାନେ ଆମର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଆମର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି କି ?

V Response drill

1. Negative reply—

(a) ଆପଣ କଣ କଲେଜର ଛାତ୍ର କି ?
ନା, ମୁଁ କଲେଜର ଛାତ୍ର ନୁହଁ ।

(b) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କଣ କେଶବ ଦାସ ?
ନା, ମୋ ନାଁ କେଶବ ଦାସ ନୁହେଁ ।

(c) ତାଙ୍କ ଘର କଣ ଆସାମ କି?
ନା, ତାଙ୍କ ଘର ଆସାମ ନୁହଁ ।

(d) ସେ କଣ ଆପଣଙ୍କ ବଡ଼ ଘର ?
ନା, ସେ ମୋ ବଡ଼ ଘର ନୁହଁନି ।

(e) ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ କି ?
ନା, ସେମାନେ ଆମର ବନ୍ଧୁ ନୁହଁନ୍ତି ।

2. Affirmative answer—

(a) ଆପଣ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଛନ୍ତି ?
ମୁଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପୁରୀ ଆସିଛି ।

(b) ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ?
ମୁଁ ବୁଲିବାକୁ ଆସିଛି ।

(c) ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ କଲିକତା ?
ହଁ, ମୋ ଘର କଲିକତାରେ ।

(d) ଆପଣ କଣ ଉଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ?
ହଁ, ମୁଁ ଉଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ।

Exercises

1. (i) Fill up the blanks with appropriate present perfect forms of the verbs given inside the brackets :

(a) ମୁଁ ଏ ବହି..... । (ପଢିବା)
(b) ସେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପୁରୀ..... । (ଆସିବା)
(c) ସେ (*fam.*) ରମାୟଣ ସିନେମା..... । (ଦେଖିବା)
(d) ଆପଣ ପୁରୀ..... । (ଯିବା)
(e) ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ନେଇ ..... । (ରହିବା)
(f) ମୁଁ ଆସାମ..... । (ଯିବା)
(g) ଆପଣମାନେ ଆଜି ହଷ୍ଟେଲରେ ମାଛ..... । (ଖାଇବା)
(h) ଆପଣ କାହିଁକି ବସ୍ତାଣ୍ଡରେ ..... ? (ବସିବା)
(i) ମୋର କ'ଣ..... ? (ହେବା)

(ii) Fill up the blanks with appropriate post-positions :

(a) ସେ ହଷ୍ଟେଲ..... ଯାଇନି ।
(b) ତାର ପୁରୀ..... ଘର ଅଛି ।

(c) ମୁଁ ସେଠା ..... ବାସିନା ।
(d) ସେମାନେ ମାଛ ଖିଆନା..... ଯାଉଛନ୍ତି ।
(e) ଭୁବନେଶ୍ୱର..... ପୁରୀ କେତେ ଦୂର ?

2. (i) Substitute the underlined words by the words given inside the brackets and make necessary changes in the corresponding verbs :

(a) ସେ ବଜାରକୁ ଯାଉଛି । (ସେମାନେ)
(b) ଆପଣମାନେ ସିନେମା ଦେଖିଛନ୍ତି । (ତୁ)
(c) ସେମାନେ ଠାକୁର ପୂଜା କରିଛନ୍ତି । (ମୁଁ)
(d) ଆପଣ ଏ ବହି ନେଇଛନ୍ତି । (ସେମାନେ)
(e) ମୋ ବନ୍ଧୁମାନେ ପୁରୀକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । (ଆପଣମାନେ)
(f) ଆପଣ ଘର ଖାଉଛନ୍ତି । (ମୁଁ)

(ii) Substitute the underlined words by the words given inside the brackets and make necessary changes in the negative verbs :

(a) ମୁଁ ଆସାମର ଲୋକ ନୁହେଁ । (ସେମାନେ)
(b) ଆପଣ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । (ମୁଁ)
(c) ସେମାନେ ଭଲ ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି । (ସେ *fam.*)
(d) ସେଇ ପିଲାଟି ବଙ୍ଗାଳୀ ନୁହେଁ । (ରମେଶ)
(e) ଆପଣମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନା ନୁହଁନ୍ତି । (ଆମେ)
(f) ତୁ ଏ ଘରର ପିଲା ନୁହଁ । (ସେ *fam.*)
(g) ସେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉ ନାହିଁ । (ତୁମେ)
(h) ସେ ଘରେ ନାହାନ୍ତି । (ମୁଁ)
(i) ସେମାନେ ଆଜି ଯାଉନାହାନ୍ତି । (ତୁ)
(j) ମୁଁ ଏ କାମ କରିନାହିଁ । (ଆପଣ)
(k) ସେମାନେ ପାଠ ପଢୁ ନାହାନ୍ତି । (ତୁମେ)
(l) ଆପଣମାନେ ସିନେମା ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । (ଆମେ *excl.*)

3. (i) Transform the following sentences into interrogative using କି :

(a) ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।
(b) ମୁଁ ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛି ।
(c) ସେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ।
(d) ଆପଣ କାମରେ ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।
(e) ସେମାନେ କଣ ପାଠ ପଢୁନାହାନ୍ତି ?
(f) ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ?
(g) ସେ-କି କାମ କରୁଛନ୍ତି ?
(h) ତୁମେ କଣ ଏଠାର ବାସିନ୍ଦା ନୁହଁ ?

(ii) Transform the following into interrogative-negative :

(a) ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ।
(b) ତାଙ୍କ ନାଁ ପ୍ରକାଶ ।
(c) ଆମେ ଏଠାରେ ବସିଛୁ ।
(d) ଆପଣ ପୁରୀ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(e) ଆମେ ବଙ୍ଗାଳୀ ।
(f) ସେମାନେ ସମ୍ବଲପୁର ଯାଇଛନ୍ତି ।
(g) ତୁମେ କଣେ କଲେଜ ଛାତ୍ର ।
(h) ତୁମେ ମୋର ବନ୍ଧୁଇ ।

4. Answer the following :

(a) ଆପଣ କାହିଁକି ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ?
(b) ଆପଣ କେଉଁଠାର ଲୋକ ?
(c) ଆପଣଙ୍କ ନାଁ କଣ ଗଣେଶ ?
(d) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁଇଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
(e) ଆପଣଙ୍କ ଘର କ'ଣ ବିହାର ?

Gramatical Note

1. The present perfect tense with the 1st person singular, 2nd person honorific singular and plural, and 3rd person singular and plural has been used. The present perfect verb

form is formed by verb stem + tense marker ଇ + auxiliary + person marker.

ଆସ + ଇ + ଅଛ + ନ + ଇ = ଆସିଛନି

1st person	2nd person	3rd person
ମୁଁ ଆସିଛି ।	ଆପଣ ଆସିଛନି ।	ସେ ଆସିଛି । (*fam.*)
I have come.	You have come	ସେ ଆସିଛନି । (*hon.*)
	ଆପଣମାନେ ଆସିଛନି ।	He has come.
	You have come	ସେମାନେ ଆସିଛନି ।
		They have come.

2. ତ here puts emphasis.

3. ପରି is a post-position added to the infinitive verb forms and to nouns to connote 'as if'. But ପରି is also added to nouns and oblique base of personal pronouns to mean 'like'.

ଜାଣିବା ପରି	as if known	ରମବାବୁଙ୍କ ପରି	like Ramababu
ଦେଖିବା ପରି	as if seen	ମୋ ପରି	like me
ବସିବା ପରି	as if sitting	ତୋ ପରି	like you
ବୁଲୁପରି	like Bulu	ସେମାନଙ୍କ ପରି	like them
ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ପରି	like the Language Centre		

The infinitive can take both -ଇବା or -ଇଲା before a post-position.

ଜାଣିଲା ପରି/ଜାଣିବା ପରି	as if known
ଦେଖିଲା ପରି/ଦେଖିବା ପରି	as if seen
ବସିଲା ପରି/ବସିବା ପରି	as if sat
ଶୋଇଲା ପରି/ଶୋଇବା ପରି	as if slept
ଖାଇଲା ପରି/ଖାଇବା ପରି	as if eaten

4. The word ବୋଧେ or ବୋଧହୁଏ connotes uncertainty. But at times ବୋଧେ functions as an interrogative marker with its

original meaning of uncertainty to elicit 'yes' or no' type of answer or an explanation.

ଆପଣ ପୁରୀ ଯାଇଛନ୍ତି ବୋଧେ ?	Perhaps you have gone to Puri ?
ହଁ ।	Yes.

5. କାହିଁକି meaning 'why' is an interrogative word to elicit explanatory answer.

6. An explanatory answer with alternative solution is elicited by using negative verbs like ନୁହେଁ or ନାହିଁ. The alternative solution can be duplicated by using କି, ବା or ନା as conjunction. In that case the negative verbs are also duplicated.

ଆପଣଙ୍କ ଘର ବୋଧେ କେରଳରେ ?
Perhaps your home is in Kerala ?

ମୋ ଘର କେରଳରେ ନୁହେଁ କି/ବା/ନା/ତାମିଲନାଡୁରେ ନୁହେଁ, ମୋ ଘର ବିହାରରେ ।
My home is neither in Kerala nor in Tamilnadu, it is in Bihar.

ମୋର କଟକରେ ଘର ନାହିଁ କି/ବା/ନା/ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ନାହିଁ କି/ବା/ନା/ଢେଙ୍କାନାଳରେ ନାହିଁ ।
I neither do have a house at Cuttack or Bhubaneswar or Dhenkanal.

7. When the years are numbered the numbers of the years are prefixed before the years. But when it refers to only one year it becomes ବର୍ଷେ instead of ଏକ ବର୍ଷ.

ବର୍ଷେ	(one year)
ଦୁଇ ବର୍ଷ	(two years)
ତିନି ବର୍ଷ	(three years)
ଚାରି ବର୍ଷ	(four years)

Here the unit marker 'ଏ' is used with one year and the final 'ଅ' sound is dropped from the word. The unit marker 'ଏ' is different from the post-position 'ଏ'.

This is also the case with the time division for ଦିନ (day), ମାସ (month), and ଥର (time).

ଦିନେ, ମାସେ, ଥରେ	one day, one month, at a time
ଦୁଇଦିନ, ଦୁଇମାସ, ଦିଥରେ	two days, two months, two times
ତିନିଦିନ, ତିନିମାସ, ତିନିଥରେ	three days, three months, three times

Cultural Note

1. Puri is a district of Orissa. It is also a town and one of the most sacred places of India. It is one of the four 'dhamas' (ଧାମ) along with Badrinath, Dwaraka and Rameswaram. Puri is famous for Lord Jagannath and also for its excellent sea beach.

2. A visit to see Lord Jagannath is called ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ. In Orissa visit to any god or goddess is called ଦର୍ଶନ which literally means 'to see', but the word is never used in connection with human beings or in references where there is no divine being.

3. In Orissa the eldest brother is called as 'ବଡ ଭାଇ' or simply as ଭାଇ. ବାବା is father's younger brother. Words like 'uncle' and 'cousin' mark the three dimensionality of relationship expressed by the Oriya words.

   It is to note that the word ବାବା in Bengali refers to elder brother. Therefore Bengali students sometimes confuse the use of this word in Oriya.

   In Oriya relations are known separately with separate terms, which are expressed by one word 'uncle' in English.

   Thus,

ବାବା	father's brother
ମାମୁଁ	mother's brother

ମଉସା	mother's sister's husband
ପିଉସା	father's sister's husband

Learn Numerals

୩୧	ଏକତିରିଶି
୩୨	ବତିଶ
୩୩	ତେତିଶ
୩୪	ଚଉତିରିଶ
୩୫	ପଞ୍ଚତିରିଶ
୩୬	ଛତିଶ
୩୭	ସତତିରିଶ
୩୮	ଅଠତିରିଶ
୩୯	ଅଣଚାଳିଶ
୪୦	ଚାଳିଶ

UNIT I

LESSON 9

About Khandagiri and Udayagiri

ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଉଦୟଗିରି ବିଷୟରେ

ଡଃ ଉଇଲିୟମ୍ସ : ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ଖଣ୍ଡଗିରି ବିଷୟରେ କିଛି ବହି ଅଛି କି ?

ड: उईलियमस् : आपणंक अफिसरे खण्डगिरि बिषयरे किछि बहि अछि कि ?

Dr. Williams : Do you have any book on Khandagiri in your office ?

ସଂଘମିତ୍ରା : ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି କି ?

संघमित्रा : आपण कण भुबनेश्वरकु नूआ आसिछन्ति कि ?

Sanghamitra : Have you come newly to Bhabaneswar ?

ଡଃ ଉଇଲିୟମ୍ସ : ହଁ, ମୁଁ ଓ ମୋର ଦୁଇଜଣ ସହକର୍ମୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ । ଆମେ ଓଡ଼ିଶାର ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।

ड: उईलियमस् : हँ, मुं ओ मोर दुईजण सहकर्मि ओड़िशाकु नूआ आसिछु । आमे ओड़िशार खण्डगिरि गुम्फा बिषयरे गबेषणा करुछु ।

Dr. Williams : Yes, I myself and two of my colleagues have come to Orissa newly. We are researching on Khandagiri caves of Orissa.

ସଂଘମିତ୍ରା : ଆପଣମାନେ କୋଉଠି ରହୁଛନ୍ତି ?

संघमित्रा : आपणमाने कोउठि रहुछन्ति ?

Sanghamitra : Where are you staying ?

ଡଃ ଉଇଲିୟମସ୍ : ଆମେ ପାନ୍ଥନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।

ड: उईलियमस् : आमे पान्थनिवासरे रहुछु ।

Dr. Williams : We are staying in the Panthanivas.

ସଂଘମିତ୍ରା : ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଦୁଇଜଣ କାହାନ୍ତି ?

संघमित्रा : आपणंक सहकर्मि दुइजण काहान्ति ?

Sanghamitra : Where are your two colleagues ?

ଡଃ ଉଇଲିୟମସ୍ : ସେମାନେ ସହର ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ड: उईलियमस् : सेमाने सहर देखिबाकु जाइछन्ति ।

Dr. Williams : They have gone to see the town.

ସଂଘମିତ୍ରା : ଆଚ୍ଛା, ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇ ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟି ଦେଉଛି । ଏଥିରେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ଅଛି ।

संघमित्रा : आच्छा, आपणंकु एई छोट सूचना बहिटि देउछि । एथिरे खण्डगिरि ओ भुबनेश्वर सहर बिषयरे किछि खबर अछि ।

Sanghamitra : O. K., I am giving you this small information booklet. There is some information here on Khandagiri and Bhubaneswar town.

ଡଃ ଉଇଲିୟମସ୍ : ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠୁ କେତେ ବାଟ ?

ड: उईलियमस् : खण्डगिरि एठु केते बाट ?

Dr. Williams : How far is Khandagiri from this place ?

ସଂଘମିତ୍ରା : ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠୁ ପ୍ରାୟ ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର । ଖଣ୍ଡଗିରିର ରଣୀଗୁମ୍ଫା ଓ ହାତୀ ଗୁମ୍ଫା ତ ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହାଛଡ଼ା ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ରଜା ଖାରବେଳ ଏ ସବୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।

संघमित्रा : खण्डगिरि एठु प्राय छअ, सात किलोमिटर दूर । खण्डगिरिर राणीगुंफा ओ हाथीगुंफा त खुब प्रसिध्ध । एहाछड़ा आहुरि अनेक गुफा मध्य अछि । राजा खारबेल ए सबु तिआरि करिछन्ति ।

Sanghamitra : Khandagiri is about 6 or 7 kms. from this place. The Queen's Cave and the Elephant Cave of Khandagiri are very famous. Besides there are many other caves too, in Khandagiri. The king Kharavela got those caves done.

ଡଃ ଉଇଲିୟମସ୍ : ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଏ ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି । ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ड: उईलियमस् : आच्छा, मुं ए सूचना बहिटा नेउछि । बहुत धन्यबाद ।

Dr. Williams : Well, I am taking this information booklet. Many thanks.

Variation

A : ଧଉଳି ଶାନ୍ତିସ୍ତୂପ ଏଠୁ କେତେ ଦୂର ?
धउलि शान्तिस्तुप एठु केते दूर ?

A : What is the distance of Dhauli Peace Pagoda from this place ?

B : ଏଠୁ ବେଶୀ ଦୂର ନୁହେଁ ।
एठु बेशी दूर नुहें ।

B : It is not very far from here.

A : ସେଇ ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟା କାହିଁ ? ସେଥିରେ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ରହିଛି ।
सेई छोट सूचना बहिटा काहिं ? सेथिरे ए बिषयरे किछि खबर रहिछि ।

A: Where is that small information booklet. There is some information there about it.

B : ସୂଚନା ବହିଟି ମୋ ସାନଭାଇ ପାଖରେ ଅଛି ।
सूचना बहिटि मो सान भाई पाखरे अछि।

B: The information booklet is with my younger brother.

A : ଆପଣଙ୍କ ସାନ ଭାଇ କାହିଁ ?
आपणङ्क सान भाई काहिं ?

A: Where is your younger brother ?

B : ଏଠି ନାହିଁ । ମୁଁ ତା ପାଖରୁ ବହିଟା ଆଣି ଦେଉଛି ।
एठि नाहिं । मुँ ता पाखरु बहिटा आणि देउछि ।

B: He is not here. I will get the book from him.

Vocabulary

ଅଫିସ୍ Office
ଆହୁରି more
ଏଠି here
ଏଠୁ from here
ଏଥିରେ in this
ଏହାଛଡା besides
କାହାନ୍ତି where (*hon. & plu.*)
କାହିଁ where
କେତେବାଟ how far
ଖବର news, information
ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା Khandagiri-cave
ଗବେଷଣା research
ଛଅ six
ଛୋଟ small
ଦୁଇଜଣ two persons
ଦୂର distance

ଧନ୍ୟବାଦ thanks
ନୂଆ new
ପ୍ରସିଦ୍ଧ famous
ପ୍ରାୟ almost
ବିଷୟରେ about
ମଧ୍ୟ also, too
ସହକର୍ମୀ colleagues, co-workers
ସାତ seven
ସୂଚନା ବହି information book, information booklet

Drills

I. Build up drill

ଅଛିକି ?
କିଛି ଅଛି କି ?
କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?
ଖଣ୍ଡଗିରି ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?
ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ଅଛି କି ?
ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?

ଆସିଛନ୍ତି ?
ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?

ଆସିଛୁ ।
ନୂଆ ଆସିଛୁ ।
ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସିଛୁ ।
ଓଡ଼ିଶାକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ।
ମୁଁ ଓ ମୋର ଦୁଇଜଣ ସହକର୍ମୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ।
ହଁ, ମୁଁ ଓ ମୋର ଦୁଇଜଣ ସହକର୍ମୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ।

କରୁଛୁ ।
ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।
ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।
ଆମେ ଓଡ଼ିଶାର ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।

ରହୁଛନ୍ତି ?
କୋଉଠି ରହୁଛନ୍ତି ?
ଆପଣମାନେ ରହୁଛନ୍ତି ?
ଆପଣମାନେ କୋଉଠି ରହୁଛନ୍ତି ?

ରହୁଛୁ ।
ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।
ଆମେ ରହୁଛୁ ।
ଆମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।

କାହାନ୍ତି ?
ସହକର୍ମୀ ଦୁଇଜଣ କାହାନ୍ତି ?
ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଦୁଇଜଣ କାହାନ୍ତି ?

ଯାଇଛନ୍ତି ।
ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।
ସହର ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଦେଉଛି ।
ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଛୋଟ ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଏଇ ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଏଇ ଛୋଟ ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଏଇ ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇ ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟି ଦେଉଛି ।
ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇ ଛୋଟ ସୂଚନା ବହିଟି ଦେଉଛି ।

ଅଛି ।
ଖବର ଅଛି ।
କିଛି ଖବର ଅଛି ।
ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ଅଛି ।
ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ଅଛି ।

ଏଥିରେ ଅଛି ।
ଏଥିରେ କିଛି ଖବର ଅଛି ।
ଏଥିରେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର ଅଛି ।

କେତେ ବାଟ ?
ଏଠୁ କେତେ ବାଟ ?
ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠୁ କେତେ ବାଟ ?

ଦୂର ।
ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ପ୍ରାୟ ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଏଠୁ ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଏଠୁ ପ୍ରାୟ ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠୁ ପ୍ରାୟ ଛଅ ସାତ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
ଉଣୀଗୁମ୍ଫା ଓ ହାତୀଗୁମ୍ଫା ତ ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।
ଖଣ୍ଡଗିରି ଉଣୀଗୁମ୍ଫା ଓ ହାତୀଗୁମ୍ଫା ତ ଖୁବ୍ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ଅଛି ।
ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
ଏହାଛଡ଼ା ଆହୁରି ଅନେକ ଗୁମ୍ଫା ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

କରିଛନ୍ତି ।
ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।
ସବୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।
ଏସବୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।
ରଜା ଖାରବେଳ ଏସବୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।

ନେଉଛି ।
ବହିଟା ନେଉଛି ।
ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି ।
ଏ ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି ।
ମୁଁ ଏ ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି ।
ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଏ ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି ।

ଧନ୍ୟବାଦ ।
ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ।
ଆପଣଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ।

II Substitution drill

(a) ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ଖଣ୍ଡଗିରି ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?

କୋଣାର୍କ	ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସରେ କୋଣାର୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?
ଭୁବନେଶ୍ୱର	ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?
ପୁରୀ	ଆପଣଙ୍କ ଅଫିସ୍‌ରେ ପୁରୀ ବିଷୟରେ କିଛି ସୂଚନା ବହି ଅଛି କି ?

(b) ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?

ପୁରୀକୁ	ଆପଣ କଣ ପୁରୀକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ଏଠାକୁ	ଆପଣ କଣ ଏଠାକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ସେଠାକୁ	ଆପଣ କଣ ସେଠାକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?

(c) ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଦୁଇଜଣ କାହାନ୍ତି ?

ଜଣକ	ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଜଣକ କାହାନ୍ତି ?
ତିନିଜଣ	ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ତିନିଜଣ କାହାନ୍ତି ?
ଚାରିଜଣ	ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀ ଚାରିଜଣ କାହାନ୍ତି ?
ମାନେ	ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀମାନେ କାହାନ୍ତି ?

(d) ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠୁ କେତେ ବାଟ ?

ସେଠୁ	ଖଣ୍ଡଗିରି ସେଠୁ କେତେ ବାଟ ?
ଏଠାରୁ	ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠାରୁ କେତେ ବାଟ ?
ସେଠାରୁ	ଖଣ୍ଡଗିରି ସେଠାରୁ କେତେ ବାଟ ?
ଏଠାକୁ	ଖଣ୍ଡଗିରି ଏଠାକୁ କେତେ ବାଟ ?
ସେଠାକୁ	ଖଣ୍ଡଗିରି ସେଠାକୁ କେତେ ବାଟ ?

III Substitution-Agreement drill

(a) ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?

ତୁ	ତୁ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ?
ତମେ	ତମେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛ ?
ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ସେ (*fam.*)	ସେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛି ?

ସେ (*hon.*)	ସେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛି ?
ଆମେ (*excl.*)	ଆମେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ?
ଆମେ (*incl.*)	ଆମେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛେ ?

(b) ଆମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।

ଆମେ (*incl.*)	ଆମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛେ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛନ୍ତି ।
ବନ୍ଧୁମାନେ	ବନ୍ଧୁମାନେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛନ୍ତି ।
ସେ	ସେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛି ।
ତୁମେ (*fam.*)	ତୁମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛ ।
ତୁ	ତୁ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

IV Transformation drill

Transforming present continuous verb forms into present perfect verb forms—

(a) ଆମେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛୁ ।
ଆମେ ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିଛୁ ।

(b) ଆମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହୁଛୁ ।
ଆମେ ପାଛ ନିବାସରେ ରହିଛୁ ।

(c) ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବୁଲି ଯାଉଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

(d) ମୁଁ ସୂଚନା ବହିଟା ନେଉଛି ।
ମୁଁ ସୂଚନାବହିଟା ନେଇଛି ।

(e) ସେମାନେ ଏ ସବୁ ତିଆରି କରୁଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଏ ସବୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।

V Response drill

(a) ଆପଣମାନେ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛନ୍ତି ?
ହଁ ଆମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନୂଆ ଆସିଛୁ ।

(b) ଆପଣ କୋଉଠି ରହୁଛନ୍ତି ?
ମୁଁ ଭଡ଼ାଘରେ ରହୁଛି ।

(c) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁ କାହାନ୍ତି ?
ସେ ବୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି ।

(d) ଆପଣଙ୍କ ସହକର୍ମୀମାନେ କାହାନ୍ତି ?
ସେମାନେ ଏଠାରେ ନାହାଁନ୍ତି ।

(e) ମୋ ବହିଟା କାହିଁ ?
ଆପଣଙ୍କ ବହି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଅଛି ।

(f) ଆପଣଙ୍କ କଲମ କାହିଁ ?
ମୋ କଲମ ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ ।

(g) ଆପଣଙ୍କ ସାନଭାଇ କାହିଁ ?
ସେ ବଜାରକୁ ଯାଇଛି ।

Exercises

1. Using the following sentence as the basic sentence, substitute the word in the subject place with the words given in the brackets, making necessary changes in the verb place :

   Basic sentence :

   ଆପଣ କଣ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?

   (ମୁଁ, ସେ, ଆପଣମାନେ, ସେମାନେ, ରମବାବୁ, ଆମେ)

2. Complete the following sentences using the most suitable words from inside the brackets :

   (a) ଆପଣ କଣ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ଖବର.....? (ଦେଖିଛନ୍ତି, ଶୁଣିଛନ୍ତି, କରିଛନ୍ତି)

   (b) ତାଙ୍କର ପୁରୀରେ ଘର.....। (ଅଛନ୍ତି, ଯାହାନ୍ତି, ଅଛି)

(c) ସେ ଏଠାକୁ ମୁଆ.....। (ଯାଉଛନ୍ତି, ଆସିଛନ୍ତି, ରହିଛନ୍ତି)

(d) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନେ.....? (କାହିଁ, କାହିଁକି, କାହାନ୍ତି)

(e) ମୋ ବହିଟା..... ? (କାହାଁନ୍ତି, କାହିଁ, କାହିଁକି)

(f) ଲଷ୍ଟାକେହ୍ନ ଏଠୁ..... ? (କେତେ, କେତେବେଳ, କେତେବାଟ)

(g) ମୋ ସାନଘର ଏଠି.....। (କାହାଁନ୍ତି, ନାହିଁ, କେତେ)

(h) ସଘମିତ୍ରାର ବାପା ଘରେ.....। (ନାହିଁ, ଅଛି, ନାହାଁନ୍ତି)

3. Transform the following present continuous verb forms into present perfect verb forms :

(a) ସେମାନେ ସିନେମା ଦେଖୁଛନ୍ତି ।

(b) ମୁଁ ସରବତ ପିଉଛି ।

(c) ଆପଣ ରେଡ଼ିଓରୁ ଖବର ଶୁଣୁଛନ୍ତି ।

(d) ଆମେ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ବୁଲୁଛୁ ।

(e) ସେ କଟକ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(f) ମୋ ସହକର୍ମୀମାନେ ହୋଟେଲରେ ଖାଉଛନ୍ତି ।

4. Ask questions using the following interrogative words :

କି, କାହିଁ, କାହାନ୍ତି, କେତେବାଟ, କଣ

5. Given below are the infinitive forms of some verbs along with some pronouns within the brackets. Frame sentences using each pronoun as a subject along with the corresponding present perfect form of the given verb : (The first one is done for you.)

model :

ଆଙ୍କିବା, ଜାଣିବା, ବସିବା, ଦେବା, ନେବା

(ମୁଁ, ଆପଣ, ସେ *fam.*, ସେମାନେ, ଆମେ *excl.*)

ମୁଁ ଛବି ଆଙ୍କିଛି ।

ଆପଣ ଛବି ଆଙ୍କିଛନ୍ତି ।

ସେ ଛବି ଆଙ୍କିଛି ।

ସେମାନେ ଛବି ଆଙ୍କିଛନ୍ତି ।
ଆମେ ଛବି ଆଙ୍କିଛୁ ।

6. Answer the following :

(a) ଆପଣ ଗମାଘଣ ପଢିଛନ୍ତି କି ?
(b) ସେ ହଷ୍ଟେଲରୁ ଯାଇଛନ୍ତି କି ?
(c) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁ କଣ ପୁରୀ ଯାଇଛନ୍ତି ?
(d) ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଛନ୍ତି ?
(e) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନେ କାହାନ୍ତି ?
(f) ଆପଣଙ୍କ ସାନଭାଇ କାହିଁ ?
(g) ଆପଣ କୋଉଠି ଖାଇଛନ୍ତି ?
(h) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
(i) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଇଛନ୍ତି କି ?
(j) ଆପଣଙ୍କ ଜନମ କାହିଁ ?

Grammatical Note

1. The present perfect verb forms corresponding to 1st person sing. and plu., 2nd person sing., hon. and plural, 3rd person sing., hon. and plu. are as follows—

1st person

sing.	ମୁଁ ଦେଖିଛି ।	I have seen.
plu. excl.	ଆମେ ଦେଖିଛୁ ।	We have seen.
plu. incl.	ଆମେ ଦେଖିଛେ ।	We have seen.

2nd person

sing.	ତୁ ଦେଖିଛୁ ।	You have seen.
sing. pol.	ତମେ ଦେଖିଛ ।	You have seen.
plu. pol.	ତମେମାନେ ଦେଖିଛ ।	You have seen.
sing. hon.	ଆପଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ।	You have seen.
plu. hon.	ଆପଣମାନେ ଦେଖିଛନ୍ତି ।	You have seen.

3rd person

sing. fam.	ସେ ଦେଖିଛି ।	He has seen.
sing. hon.	ସେ ଦେଖିଛନ୍ତି ।	He has seen.
plu. hon.	ସେମାନେ ଦେଖିଛନ୍ତି ।	They have seen.

2. (i) କାହିଁ is an interrogative marker to refer to both animate and inanimate referents, to mean 'where'. କାହାନ୍ତି is the hon. and plu. form of the interrogative marker କାହିଁ. କାଉଁ is a colloquial variation of କାହିଁ in spoken form.

(ii) କେତେ is a question word. But କେତେ can be used as an interrogative adjective to refer to amount, price, distance and time etc. Note the following examples –

ଆଳୁ କିଲୋ କେତେ ? What is the price of one kilo of potato ?
ଏ ଶାଢ଼ୀ ଦାମ୍ କେତେ ? What is the price of this saree ?
ଆପଣଙ୍କର ଘର ଏଠୁ କେତେ ଦୂର ? How far is your house from this place ?
କେତେ ବେଳ ହେଉଛି ? What is the time ?
କେତେଟା ବାଜିଛି ? What is the time now ?

କେତେ can also be used as an adjective in affirmative sentences to mean more.

ସେ କେତେ କଥା କହୁଛି । He is talking too much/too many things.
ମୁଁ ବାଟରେ କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖିଛି । I have seen too many people on the way.

Cultural Note

The twin hills, Khandagiri and Udayagiri, are situated at a distance of about 10 kms. from Bhubaneswar Railway Station. There are many ancient rock caves dug between the 1st century B.C. and the 4th century A.D. The caves were constructed for the Jain monks. Udayagiri contains several exellently carved caves of which *Rani Gumpha* or the Queen's Cave and *Hathi Gumpha* or

Elephant Cave are the most famous. In the *Hathi Gumpha* there is a stone inscription of the Emperor Kharavela, who is said to have reigned in the 1st century B. C. It is a tourist spot.

Learn Numerals

୪୧	ଏକଚାଳିଶ
୪୨	ବୟାଳିଶ
୪୩	ତେୟାଳିଶ
୪୪	ଚଉରଳିଶ
୪୫	ପଇଁଚଳିଶ
୪୬	ଛୟାଳିଶ
୪୭	ସତଚାଳିଶ
୪୮	ଅଠଚାଳିଶ
୪୯	ଅଣଚାଳିଶ
୫୦	ପଚାଶ

UNIT I

LESSON 10

About Konark

କୋଣାର୍କ ବିଷୟରେ

ଜିତୁ : କୁନୁ, ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?
जितु : कुनु, तु कोणार्क मंदिर देखिछु ?

Jitu : Kunu, have you seen the Konark temple ?

କୁନୁ : ହଁ । ଦେଖିଛି । ମୁଁ ଆଉ ମୁନୁ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇ ଦେଖିଛୁ ।
कुनु : हँ, देखिछि । मुँ आउ मुनु बापाङ्क साङ्गे जाई देखिछु ।

Kunu : Yes, I have seen it. Munu and myself have gone with the father to see it.

ଜିତୁ : ତମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?
जितु : तमे सबु सेठि समुद्र देखिछ ?

Jitu : Have you seen the sea there ?

କୁନୁ : ହଁ । ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ପ୍ରାୟ ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର । ତୁ କୋଣାର୍କ ଦେଖିନୁ ?
कुनु : हँ । समुद्र मंदिर पाखरु प्राय तिनि किलोमिटर दूर । तु कोणार्क देखिनु ?

Kunu : Yes. The sea is about 3 kms. from the temple. Haven't you seen Konark ?

ଜିତୁ : ନା ରେ ମୁଁ, ଦେଖିନି । ଦେଖିବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି । ଏ ବର୍ଷ ଖରାଛୁଟିରେ ମତେ ନେଇ ଯିବାପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
जितु : ना रे, मुँ देखिनि । देखिबाकु भारि इछा हेउछि । ए बर्ष खरा छुटिरे मते नेइ जिबा पाइँ बापा कहिछन्ति ।

Jitu : No, I have not seen it. I have a great desire to see it. The father has agreed to take me there during this year's summer vacation.

କୁନୁ : କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଯୋଉ ନଈକୂଳରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ତା ନାଁ କ'ଣ ଜାଣିଛୁ ?

कुनु : कोणार्क मंदिर जोउ नइ कूलरे तिआरि होइछि ता नाँ क'ण जाणिछु ?

Kunu : Do you know the name of the river on whose bank the temple is built ?

ଜିତୁ : ଜାଣିଛି । ତା ନାଁ ପରି ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ।

जितु : जाणिछि । ता नाँ परा चंद्रभागा ।

Jitu : Yes, I know. Its name is Chandrabhaga.

କୁନୁ : ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ନଈ ଏବେ ଆଉ ସେଠି ନାହିଁ । ଶୁଖି ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ର କୂଳଟା ଭାରି ବଢ଼ିଆ । କେତେ ଡଙ୍ଗା ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ କେତେ ଦୂରକୁ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି । ତେବେ ବି ଭାରି ଭଲ ଲାଗିବ ।

कुनु : चंद्रभागा नइ एवे आउ सेठि नाहिं । शुखि जाईछि । किन्तु समुद्र कूलटा भारि बढ़िआ । केते डङ्गा समुद्र भितरे केते दूरकु माछ धरिबाकु जाउछि । तते बि भारि भल लागिब ।

Kunu : But the river is no longer there. It has dried up. But the sea beach is very pleasant. A number of boats move into the sea and go to a distance for fishing. You will also like it very much.

ଜିତୁ : ତୁ ଖରାଛୁଟିରେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁନୁ ?

जितु : तु खरा छुटिरे आम साङ्गरे आसुनु ?

Jitu : Why don't you come with us in the summer vacation ?

କୁନୁ : ହଉ, ମୁଁ ଯିବି ।

कुनु : हउ, मुँ जिबि ।

Kunu : All right, I will come.

Variation

A : କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ?
कोणार्क मंदिर परा सूर्य मंदिर ?

A : Isn't the temple at Konark a Sun temple ?

B : ହଁ, କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମନ୍ଦିର । ତମେ କୋଣାର୍କ ଯାଇଛ ?
हँ, कोणार्क मंदिर सूर्यङ्क मंदिर । तमे कोणार्क जाईछ ?

B : Yes, the temple at Konark is the Sun's temple. Have you gone to Konark ?

A : ନା, ଯାଇନି ।
ना, जाईनि ।

A: No, I haven't.

B : ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ମୁଁ ଯାଉଛି ।
ତମେ ମୋ ସହିତ ଚାଲୁନ ?
आसन्ता रविबार दिन मुँ जाउछि.
तमे मो सहित चालुन ?

B: I am going to Konark on coming Sunday. Why don't you come with me ?

A : ହଉ ।
हउ ।

A: O. K.

Vocabulary

ଆସନ୍ତା	coming	ନଈକୂଳ	river bank
ଆସୁନୁ	come	ନାରେ	no (intimate)
ଇଚ୍ଛା	desire	ନେଇଯିବା ପାଇଁ	to take
ଏବର୍ଷ	this year	ଭଲ ଲାଗିବ	feeling happy
କିନ୍ତୁ	but	ଖୁବ ବଢିଆ	very beautiful
କେତେ ଡଙ୍ଗା	many boats	ମତେ	to me
କେତେ ଦୂରକୁ	a long distance	ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ	from the temple
କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର	Konark temple	ମାଛ ଧରିବାକୁ	to fish
ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର	Sun temple	ମୋ ସହିତ	with me
ଖରାଛୁଟି	Summer vacation	ଯୋଉ	which
ଚାଲୁନୁ	come	ରବିବାରଦିନ	on Sunday
ତତେ	to you (fam.)	ଶୁଖିଯାଇଛି	has dried up
ତା	that (inanimate)	ସମୁଦ୍ର	sea
ତିଆରିହେବା	to build	ସମୁଦ୍ର କୂଳ	sea beach
ତିନି କିଲୋମିଟର	3 Kms.	ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ	inside the sea

Drills

I Build up drill

ଦେଖିଛୁ ?
କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?
ତୁ ଦେଖିଛୁ ?
ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?

ଦେଖିଛି ।
ହଁ, ଦେଖିଛି ।

ଦେଖିଛୁ ।
ଯାଇ ଦେଖିଛୁ ।
ବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଦେଖିଛୁ ।
ମୁଁ ଆଉ ମୁନୁ ବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଦେଖିଛୁ ।

ଦେଖିଛ ?
ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?
ସେଠି ଦେଖିଛ ?
ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?
ତମେ ସବୁ ଦେଖିଛ ?
ତମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?

ଦୂର ।
ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ପ୍ରାୟ ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।

ଦେଖିନୁ ?
ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?
କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?
ତୁ ଦେଖିନୁ ?
ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?

ଦେଖିନି ।
ମୁଁ ଦେଖିନି ।
ନାରେ, ମୁଁ ଦେଖିନି ।

ହେଉଛି ।
ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।
ଖାଲି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।
ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।
ଦେଖିବାକୁ ଖାଲି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।

କହିଛନ୍ତି ।
ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ନେଇଯିବା ପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ମତେ କହିଛନ୍ତି ।
ମତେ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ମତେ ନେଇଯିବାପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ଖରା ଛୁଟିରେ ମତେ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ଏବର୍ଷ ଖରା ଛୁଟିରେ ମତେ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।

ନାହିଁ ।
ସେଠି ନାହିଁ ।
ଆଉ ସେଠି ନାହିଁ ।
ଏବେ ଆଉ ସେଠି ନାହିଁ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ନଈ ଏବେ ଆଉ ସେଠି ନାହିଁ ।

ବଢିଆ ।
ଖାଲି ବଢିଆ ।
ସମୁଦ୍ରକୂଳଟା ଖାଲି ବଢିଆ ।
ଚିତ୍ରା ସମୁଦ୍ର କୂଳଟା ଖାଲି ବଢିଆ ।

ଯାଉଛି ।
ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
କେତେ ଦୂରକୁ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି ।
ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ କେତେ ଦୂରକୁ ଯାଉଛି ।
କେତେ ତଙ୍ଗା ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ କେତେ ଦୂରକୁ ମାଛ ଧରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଲାଗିବ ।
ଭଲ ଲାଗିବ ।
ଖାଲି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ତେବେ ବି ଖାଲି ଭଲ ଲାଗିବ ।

ଆସୁନୁ ?
ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁନୁ ?
ଖରଛୁଟିରେ ଆସୁନୁ ?
ଖରଛୁଟିରେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁନୁ ?
ତୁ ଖରଛୁଟିରେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁନୁ ?

II Substitution drill

(a) ଜୁନୁ, ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?

ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର	ଜୁନୁ, ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗର ଦେଖିଛୁ ?
ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପ	ଜୁନୁ, ତୁ ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ ଦେଖିଛୁ ?
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର	ଜୁନୁ, ତୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?
ଧରଣି	ଜୁନୁ, ତୁ ଧରଣି ଦେଖିଛୁ ?
ଖଣ୍ଡଗିରି	ଜୁନୁ, ତୁ ଖଣ୍ଡଗିରି ଦେଖିଛୁ ?

(b) ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଦି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।

ଏକ କିଲୋମିଟର	ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଏକ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ତିନି କିଲୋମିଟର	ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ତିନି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଚାରି କିଲୋମିଟର	ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଚାରି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର	ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ପାଞ୍ଚ କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଆମଘର	ଆମଘର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଦି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ଲିଙ୍ଗରାଜେନ୍ଦ୍ର	ଲିଙ୍ଗରାଜେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଦି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।
ବଜାର	ବଜାର ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ ଦି କିଲୋମିଟର ଦୂର ।

(c) ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?

ଶିଶୁପାଳଗଡ଼	ତୁ ଶିଶୁପାଳଗଡ଼ ଦେଖିନୁ ?
ନନ୍ଦନକାନନ	ତୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖିନୁ ?
କଟକ ସହର	ତୁ କଟକ ସହର ଦେଖିନୁ ?

(d) ତତେ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।

ତୁମକୁ	ତୁମକୁ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ଆପଣଙ୍କୁ	ଆପଣଙ୍କୁ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ତାଙ୍କୁ	ତାଙ୍କୁ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ସେମାନଙ୍କୁ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ମତେ	ମତେ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।
ଆମକୁ	ଆମକୁ ଦି ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ ।

III Substitution-Agreement drill

(a) ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?

ତୁମେ	ତୁମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ସେ *hon.*	ସେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ସେ *fam.*	ସେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି ?
ଏମାନେ	ଏମାନେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛେ ?

(b) ତୁମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?

ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛନ୍ତି ।
ଆମେ excl.	ଆମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛେ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛୁ ?

(c) ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?

ତୁମେ	ତୁମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନାହାଁନ୍ତି ?
ସେ *hon.*	ସେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନାହାଁନ୍ତି ?
ସେ *fam.*	ସେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନାହାଁନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନି ?
ଆମେ excl.	ଆମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନେ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?

IV Transformation drill

1. Transformation of interrogative sentences intc interrogative negative—

(a) ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?
ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?

(b) ତମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?
ତମେ ସବୁ ସେଠି ସମୁଦ୍ର ଦେଖିନ ?

(c) [illegible]
[illegible]

(d) [illegible]
[illegible] ?

2. Transformation of interrogative negative-sentences into interrogative sentences—

(a) ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?
ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛୁ ?

(b) ତୁ ଖରା ଛୁଟିରେ ଆମ ସଙ୍ଗେ ଆସୁନୁ ?
ତୁ ଖରା ଛୁଟିରେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁଛୁ ?

(c) ତୁମେ ମୋ ସହିତ ଆସୁନ ?
ତୁମେ ମୋ ସହିତ ଆସୁଛ ?

3. Transformation of affirmative sentences into interrogative-negative—

(a) ମୁଁ ଆଉ ମୁନୁ ବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଦେଖିଛୁ ।
ମୁଁ ଆଉ ମୁନୁ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇ ଦେଖିନୁ ?

(b) ଘରି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।
ଘରି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ?

(c) ଏ ବର୍ଷ ଖରା ଛୁଟିରେ ମତେ ନେଇ ଯିବା ପାଇଁ ବାପା କହିଛନ୍ତି ।
ଏବର୍ଷ ଖରା ଛୁଟିରେ ମତେ ନେଇଯିବାପାଇଁ ବାପା କହିନାହାଁନ୍ତି ?

(d) ମୁଁ ଜାଣିଛି ।
ମୁଁ ଜାଣିନି ?

(e) ଚନ୍ଦ୍ରଭଗା ନଈ ଏବେ ଶୁଖିଯାଇଛି ।
ଚନ୍ଦ୍ରଭଗା ନଈ ଏବେ ଶୁଖିଯାଇନି ?

V Response drill

Answers in affirmative or in negative—

(a) ଆପଣ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ହଁ, ମୁଁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି ।
ନା, ମୁଁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନି ।

(b) ତମେ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛ ?
ହଁ, ମୁଁ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛି ।
ନା, ମୁଁ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିନି ।

(c) ତା ଘର ନାଁ କ'ଣ ଜାଣିଛ ?
ହଁ, ତା ଘର ନାଁ ମୁଁ ଜାଣିଛି ।
ନା, ତା ଘର ନାଁ ମୁଁ ଜାଣିନି ।

(d) କୋଣାର୍କ ପରି ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ?
ହଁ, କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ।
ନା, କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ନୁହେଁ ।

Exercises

1. Using the following sentence as the basic sentence, substitute the word in the subject place with the words given in the brackets, making necessary changes in the verb place :

Basic sentence : ଆପଣ କୋଣାର୍କ ଯାଇନାହାନ୍ତି ।

(ମୁଁ, ଆମେ *incl.*, ତୁ, ତୁମେ, ଆପଣମାନେ, ସେ *hon.*, ସେ *fam.*, ସେମାନେ)

2. Fill up the blanks selecting the most appropriate verb from inside the brackets :

(a) ସେ ବୁଲିବାକୁ..... । (ରହିଛି, ଯାଇଛି, ବସିଛି)
(b) ତୁମେ ଏଠାରେ..... । (ରହୁଛ, କରୁଛ, ଆସୁଛ)
(c) ଆପଣ କୁଆଡ଼େ..... ? (ନେଇଛନ୍ତି, ଯାଉଛନ୍ତି, କରୁଛନ୍ତି)
(d) ସେ କ'ଣ ..... ? (କରୁଛନ୍ତି, ବସୁଛନ୍ତି, ଶୋଉଛନ୍ତି)
(e) ସେମାନେ ଖବର..... । (ଆସୁଛନ୍ତି, ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଶୁଣୁଛନ୍ତି)
(f) ସେମାନେ ସେଠାକୁ ନୂଆ..... । (ଆସୁଛନ୍ତି, ଆସିଛନ୍ତି)
(g) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେସନ..... । (ଯାଉଛି, ଯାଇଛି)
(h) ତୁମେ ଏବେ କ'ଣ..... ? (ବସିଛ, କରୁଛ)
(i) ତାଙ୍କର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ଡ଼ଙ୍ଗା..... । (ଅଛି, ଅଛନ୍ତି)
(j) ଆପଣଙ୍କର ଦୁଇଟି ଘର..... । (ଅଛି, ଅଛନ୍ତି)

3. Transform the following sentences into interrogative-negative sentences (use question mark for change of intonation) :

   (a) ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଉଛି ।
   (b) ମୋର ଭାତ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।
   (c) ବାପା ଆଜି କଲିକତା ଯାଉଛନ୍ତି ।
   (d) ସେ ଜଣ ପାସ୍ କରିଛି ?
   (e) ଜଣ ବର୍ଷା ହେଉଛି ?
   (f) ଆମେ ସିନେମା ଯାଉଛେ ?
   (g) ତମେ ବୋଧେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁଛ ?
   (h) ଆମେ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ।
   (i) ତୁ ଏ କାମ କରିନୁ ।
   (j) ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲିନି ।

4. Answer the following :

   (a) ଆପଣ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛନ୍ତି ?
   (b) ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ କ'ଣ କରୁଛି ?
   (c) ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
   (d) ଆଜି କ୍ଲାସରେ ପଢ଼ା ହେଉଛି କି ?
   (e) ତୁମେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛ ?

5. Using the present perfect forms of your chosen verbs frame ten sentences (one verb to be used once).

Grammatical Note

1. The compound verbs in Oriya are formed in the following ways.

Noun + Verb N + V	ମାଛ ଧରିବା	to fish
Adjective + Verb A + V	ଭଲ ଲାଗିବା	to feel happy

Verb + Verb $V_1 + V_2$	ଖାଇ ଚାଲିବା	going to eat

The first two types are formed by adding the infinitive verb forms to the nouns or adjectives. Some more examples are given below. To this infinitive compound stem the tense and person-number suffixes are added to function as any unitary verb stem.

ମନ ହେବା	N+V	to desire
କାମ କରିବା	N+V	to work
ଭଲ ହେବା	A+V	to be good

But the verbal compound V_1+V_2 is formed in the following way : V. Stem + Perfect marker + Subsidiary + Tense marker + auxiliary + Person number suffix.

ଚଢ+ଇ+ଚାଲ+ଇ+ଅଛ+ଇ=ଚଢିଚାଲିଛି

In the verbal compound the main verb will always take the perfect marker whereas to the subsidiary, the tense marker and the person number suffixes are added to close the verbal construction.

ଶୁଖି ଯାଇଛି ।	has dried up	ନେଇ ଯାଉଛି ।	is taking
ଖାଇ ହେଇଛି ।	has eaten	ଖାଇ ଚାଲିଛି ।	is eating

Note : In the verbal compound the main verb will always take the perfect marker 'i'.

2. Infinitive in Oriya, is formed by adding -ବା or -ବା to the verb stem. The post-positions are added directly to the infinitives. The infinitives can be formed with verbal compounds also.

(i) ଦେବା (କୁ) to give
ଯିବା (କୁ) from going

କରିବା (ରେ) in doing
ନେବା (ପାଇଁ) for taking

(ii) ନେଇଯିବା (ରୁ) to take
ଦେଇଦେବା (ରୁ) from giving
ଖାଇଦେବା (ରେ) in eating
ନେଇଯିବା (ପାଇଁ) for taking

3. To elicit 'Yes' or 'No' type answer the interrogation can be used in negative sentences. These types of sentences can be named as interrogative-negative. Note the change of intonation in using interrogative and interrogative-negative sentences.

ତୁମେ କୋଣାର୍କ ଦେଖିଛ ? Have you seen Konark ?
ତୁମେ କୋଣାର୍କ ଦେଖିନ ? Haven't you seen Konark ?

Note : More politeness is expressed in using the interrogative-negative question form.

4.(i) ମୋ is the oblique base of the 1st person personal pronoun ମୁଁ, to which post-positions are added. ମୋ has a variant ମ, to which -ରେ is added to mean 'to me'.

ମୋରେ or ମରେ to me

(ii) ତୋ is the oblique base of the 2nd person personal pronoun ତୁ, to which post-positions are added. Like ମୋ, ତୋ has a variant ତ to which ରେ is added to mean 'to you'.

ତୋରେ or ତରେ to you

5.(i) ପାଇଁ (for) is a post-position. It is added to nouns, oblique base of pronouns and infinitives, and to interrogative question words.

ବୁଲୁ ପାଇଁ for Bulu
ମୋ ପାଇଁ for me

ଯିବା ପାଇଁ	for going
କ'ଣ ପାଇଁ	for what
କାହା ପାଇଁ	for whom

(ii) ରୁ is a post-position to refer 'from' (inside). It is added directly to inanimate nouns and indirectly by the intervention of locational nouns like ଠା and ପାଖ etc. In colloquial use ରୁ can be replaced by ଠୁ (from).

ମନ୍ଦିରରୁ/ମନ୍ଦିରଠୁ	from the temple
ଗଛରୁ/ଗଛଠୁ	from the tree
ସମୁଦ୍ରରୁ/ସମୁଦ୍ରଠୁ	from the sea
ମନ୍ଦିର ପାଖରୁ	from near the temple
ଗଛ ପାଖରୁ	from near the tree
ସମୁଦ୍ର ଠାରୁ	from the sea
ଜେଲଠାରୁ	from the jail

Note : Sometimes when the post-position -ରୁ is added to words ending in ର, ବ as in ଘର (house) ବେଳ (time) and ସକାଳ (morning) etc. the -ରୁ becomes -ର. So also the case with post-position -ରେ. -ରେ becomes -ଏ. These -ର and -ଏ merged with ର and ବ become :

ଘର ≐ ଘରୁ	from the house
ସକାଳ = ସକାଳୁ	from the morning
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ = ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳୁ	in (from) the evening
ଖରବେଳ = ଖରବେଳୁ	in (from) the noon
ଘର = ଘରେ	at home

ସକାଳ = ସକାଳେ	in the morning
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ = ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ	in the evening
ଖରବେଳ = ଖରବେଳେ	in the noon

When the post-position -ରୁ is added to animate nouns and oblique base of pronouns it cannot be used immediately after the animate nouns and to the oblique base of personal pronouns. ରୁ is to be used with a locational noun like ଠା, ପାଖ etc. or with an inanimate referential noun. Colloquial -ରୁ can be replaced by ଠୁ

ବୁଲୁଠାରୁ/ବୁଲୁଠୁ	from Bulu
କୁନୁଠାରୁ/କୁନୁଠୁ	from Kunu
ଜିତୁ ବହିରୁ	from the book of Jitu
ବାଘ ଗୋଡ଼ରୁ	from the leg of the tiger
ମୋଠାରୁ/ମୋଠୁ	from me
ତାଙ୍କ ପାଖରୁ	from him
ଆପଣଙ୍କ କଥାରୁ	from your words
ତା ମୁଣ୍ଡରୁ	from his head

6. ସେଇ or ଯୋଇ, 'of that', is a pronominal adjective. It is used for both animate and inanimate referents. ଯୋଇ forms a set with the correlative ସେଇ, 'that'. Its interrogative correlative is କୋଇ.

ଯୋଇ ଭାଇ ଆସିଥିଲେ ।	the brother who came
ଯୋଇ ଭାଇ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ସେଇ ଭାଇଙ୍କୁ ଖୋଜୁଛି ।	I am looking for the brother who came.
କୋଇ ଭାଇ ଆସିଥିଲେ ?	Which brother came ?

Note : ସୋର and କୋର are more frequent colloquial forms in comparison to the corresponding form ଯେଉଁ and କେଉଁ.

7. ପର is a particle. When it is added to an affirmative sentence it puts emphasis to whatever is said. But it can also be used in an interrogative sentence to elicit yes — no type answer. The intonation changes in interrogative sentence using ପର. In an interrogative sentence ପର can be used either after the subject or at the end of the sentence.

କୋଣାର୍କ ପର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ?	Is Konark a Sun Temple ?
କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ପର ?	Isn't Konark a Sun Temple ?

Note : ପର can also function as a completive.

ତମେ କାମ କରୁଛ ପର ।	You are doing some work.

8. ଦି is a variation of the word ଦୁଇ (two) to be prefixed before a noun.

ଦି ଭାଇ	two brothers
ଦି ବର୍ଷ	two years

9. ନାରେ is an intimate negative reply. There are some words in Oriya which express affection, intimacy and also at times anger and disaffection under different contexts depending upon the situations. Those are ଆରେ, ଦିରେ, କ'ଣ ଦିରେ, ହଉରେ, ନାରେ.

Cultural Note

1. Konark : Konark is the name of the village where the famous Sun Temple is situated. It is about 65 Kms. from Bhubaneswar and about 25 Kms. from Puri.

2. Konark Temple : The world famous Sun Temple at Konark was built in the 13th century (1238-1264) by Narasimha Dev I. The temple is in the form of a decorated chariot and dedicated to the Sun God. The whole temple is decorated with stone carvings of excellent architectural beauty. The carvings are the models of Odissi classical dance. The temple is a great tourist attraction.

3. The Sun Temple was built near the bank of the river Chandrabhaga which has now dried up. But now the place where it joined the sea is also called Chandrabhaga.

4. There are seven days in a week. In Oriya they are named as follows :

ସୋମବାର	Monday
ମଙ୍ଗଳବାର	Tuesday
ବୁଧବାର	Wednesday
ଗୁରୁବାର	Thursday
ଶୁକ୍ରବାର	Friday
ଶନିବାର	Saturday
ରବିବାର	Sunday

Learn Numerals

୫୧	ଏକାବନ
୫୨	ବାଉନ
୫୩	ତେପନ

୫୪	ଚଉବନ
୫୫	ପଞ୍ଚାବନ
୫୬	ଛପନ
୫୭	ସତାବନ
୫୮	ଅଠାବନ
୫୯	ଅଣଷଠି
୬୦	ଷାଠିଏ

UNIT I

LESSON 11

Revision Lesson

Going to Market

ବଜାରକୁ ଯିବା

ଜୟନ୍ତ : ରଜୀବ, ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ?	Jayant : Rajib, where are you going ?
ରଜୀବ : ମୁଁ ମାର୍କେଟ ଯାଉଛି ।	Rajib : I am going to the market.
ଜୟନ୍ତ : ମାର୍କେଟ ଏଠୁ କେତେ ଦୂର ?	Jayant : How far is the market from here ?
ରଜୀବ : ବେଶୀ ଦୂର ନୁହେଁ । ତୁମେ ମାର୍କେଟ୍ ଦେଖିନ ?	Rajib : Not very far. Haven't you seen the market ?
ଜୟନ୍ତ : ନା, ମୁଁ ଦେଖିନି ।	Jayant : No, I haven't seen it.
ରଜୀବ : ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସୁନ ? ତୁମର ବଜାରରୁ କିଛି କିଣିବାକୁ ନାହିଁ ?	Rajib : Why don't you come along with me ? Don't you have to buy anything from the market ?
ଜୟନ୍ତ : ନା, ନାହିଁ । ମୋର ଟିକେ ଅନ୍ୟ ଆଡ଼େ କାମ ଅଛି ।	Jayant : No, I don't have. I have a little work elsewhere.
ରଜୀବ : ଆଉ ତୁମ ରୁମ୍‌ର ବନ୍ଧୁମାନେ କାହାନ୍ତି ?	Rajib : Where are your roommates ?
ଜୟନ୍ତ : ସେମାନେ ପର ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।	Jayant : They have gone to see a film.
ରଜୀବ : କି ସିନେମା ଆସିଛି କି ?	Rajib : What film has come ?

ଜୟନ୍ତ : ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା 'ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ' ।

Jayant : An Oriya film–'Shri Jagannath'.

Exercises

1. Fill up the blanks choosing most appropriate words from within the brackets :

(i) (a) ତୁମେ କ'ଣ.....? (କରିଛି, କରୁଛ, କରିଛୁ)
(b) ଆମେ ସ୍କୁଲକୁ..... । (ଯାଉଛି, ଯାଉଛନ୍ତି, ଯାଉଛୁ)
(c) ସେଠାରେ କ'ଣ.....? (ହେଉଛି, ହେଉଛନ୍ତି, ହେଉଛ)
(d) ସେ କ'ଣ..... ? (ଖାଉଛୁ, ଖାଉଛି, ଖାଉଛ)
(e) ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେସନ..... । (ବାହାରୁଛନ୍ତି, ବାହାରୁଛ, ବାହାରୁଛି)

(ii) (a) ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ତୁମେ କିଛି ..... ? (କରିଛୁ, ରଖିଛ, ଶୁଣିଛ)
(b) ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଗରରେ ଘର..... । (ନାହିଁନ୍ତି, ନାହିଁ, ନୁହେଁ)
(c) ତାଙ୍କ ଖାତାଟା..... ? (କାହାନ୍ତି, କାହିଁ, କାହିଁକି)
(d) ଏ ବହିର ଦାମ..... ? (କେତେଦୂର, କେତେବାଟ, କେତେ)
(e) ପୁରୀ ଏଠୁ..... ? (କେତେଟଙ୍କା, କେତେବାଟ, କେତେ)
(f) ତୋ ବଡ଼ଭାଇ ଘରେ..... ? (ଅଛି, ଅଛନ୍ତି, ନାହିଁ)
(g) ତୁମ ବନ୍ଧୁ ଦୁଇଜଣ..... ? (କାହିଁ, କାହିଁକି, କାହାନ୍ତି)
(h) ସେମାନେ ଏଇ କାମ..... । (କରିଛନ୍ତି, ଶୁଣୁଛନ୍ତି, ରହିଛନ୍ତି)

(iii) (a) ମୁଁ ଷ୍ଟେସନକୁ..... । (ରହୁଛି, ଖାଉଛି, ଯାଉଛି)
(b) ସେମାନେ ଘଣ୍ଟା ..... । (ଦେଖୁଛନ୍ତି, ଲେଖୁଛନ୍ତି, ଶିଖୁଛନ୍ତି)
(c) ତୁମେ ସେଠାରେ..... । (ନେଉଛ, ରହୁଛ, କରୁଛ)
(d) ଆପଣମାନେ ସମୁଦ୍ରରେ ..... । (ବସୁଛନ୍ତି, ଗାଧୋଉଛନ୍ତି, ଦେଖୁଛନ୍ତି)
(e) ମୁନା ନଈରେ..... । (ବସୁଛି, ଯାଉଛି, ପହଁରୁଛି)

(iv) (a) ସେମାନେ ସମୁଦ୍ରକୂଳକୁ..... । (ଯାଉଛନ୍ତି, ରହିଛନ୍ତି, ନେଉଛନ୍ତି)
(b) ତୁମେମାନେ ଏଠାକୁ..... । (ରହିଛ, ଆସିଛ, ଯାଉଛ)
(c) ସେ ଏ କାମ..... । (ଦେଉଛି, କରିଛି, ଶୁଣିଛି)
(d) ଆପଣ କାହା ବହି..... ? (କରିଛନ୍ତି, ନେଉଛନ୍ତି, ଖାଉଛନ୍ତି)
(e) ଆମେ କ୍ଲାସରେ..... । (ରହିଛୁ, ବସିଛୁ, କରୁଛୁ)
(f) ମୁଁ ରତନା..... । (ଦେଖୁଛି, ଲେଖୁଛି, କରୁଛି)

(v) (a) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାକୁ .....। (ଆସୁଛି, ଯାଉଛି)
(b) ତୁମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ କୁଆ..... । (ଆସୁଛ, ଆସିଛ)
(c) ମୁଁ କାମ..... । (ଜାଣୁଛି, ଜାଣିଛି)
(d) ଆମେ ଆସାମକୁ..... । (ଆସିଛୁ , ଆସୁଛୁ)
(e) ସେମାନେ ଭଷା..... । (ଶିଖୁଛନ୍ତି, ପଢୁଛନ୍ତି)
(f) ତୁ କହି..... । (ପଢୁଛୁ , ଶିଖିଛୁ)

2. Using each of the following sentences as basic sentences substitute the words in the subject-places with those given in the brackets and bring corresponding changes in the verb-places :

(ମୁଁ , ଆମେ *excl.*, ତୁ , ତୁମେ, ଆପଣ, ସେମାନେ, ଜୈନାସଜାକୁ, ମମତା)

Sentences :

ଆପଣ ଭଷା ଶିଖୁଛନ୍ତି ।
ସେ କଣ ମହୀଶୂର ଯାଉଛନ୍ତି ?
ସେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହୁନି ।
ତୁ କୋଣାର୍କ ଦେଖିନୁ ।

3. Fill up the blanks choosing the appropriate post-positions as given in the brackets. Use each post-position atleast once :

(ଙ୍କ, କୁ, ପାଇଁ, ରୁ, ର, ରୁ, ରେ, ଙ୍କର)

(a) ଏଠି ସଜାଳ.....ବର୍ଷା ହେଉଛି ।
(b) ଆମ ଘର ଆଉ..... ବର୍ଷିଲା ନାହିଁ ।
(c) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘର..... ..... ଆସୁଛି ।
(d) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖରବେଳ.....ଭରି ଖଗ ।
(e) ସେ ବଜାର.....ଯାଉଛି ।
(f) ଅରବିନ୍ଦବାବୁ .....ପୁଅ ନା ଜ'ଣ ?
(g) ଆପଣ..... ମୁଁ ଦୂରଟଙ୍କା ଦେଉଛି ।
(h) ସେ ଫଳ ଆଣିବା.....ବଜାର ଯାଉଛି ।
(i) ତୁମେ ଭଷାବେଦ୍ ..... ଛାତ୍ର ।

(j) ସେମାନେ ଆସାମ.....ଆସିଛନ୍ତି ।
(k) ସେମାନ.....ଟିକଟ କାହିଁ ?
(l) ମୋର କଲେଜ.....କାମ ଅଛି ।
(m) ଆପଣମାନେ ବୋଧହୁଏ ଓଡ଼ିଶା ବାହାର.....ଲୋକ ?
(n) ଏଠା.....ପୁରୀ କେତେବାଟ ?
(o) ଆପଣ.....ଘର କୋଉଠି ?

4. Transform the following sentences into negative:

(a) ସେ ଉଷା ଶିଖୁଛି ।
(b) ସେମାନେ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।
(c) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେସନ ବାହାରୁଛି ।
(d) ଆପଣ ଏଇ କଲେଜର ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ ।
(e) ତାଙ୍କର କଟକରେ ଘର ଅଛି ।
(f) ତୁ ଭଲ ପିଲା ।
(g) ଆମେ କଲେଜର ଛାତ୍ର ।

5. Transform the following sentences into interrogative-negative (use question mark for intonation) :

(i) (a) ତୁମେ ଉମାଯଣ ପଢିଛ ।
(b) ମୁଁ ପାଠ ପଢୁଛି ।
(c) ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିଛୁ ।
(d) ସେ ଭଲ ପିଲା ।
(e) ତୁମେ ଜଣେ ଛାତ୍ର ।
(f) ସେଠାରେ ବର୍ଷା ହେଉଛି ।
(g) ସେ ଛବି ଦେଖିନି ।
(h) ମୁନା ସେଠିକି ଯାଇନି ।

(ii) (a) ବାପା ଆଜି ଆସୁଛନ୍ତି ?
(b) ତୁମେ ଏ କାମ କରିଛ କି ?
(c) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲ ଯାଉଛନ୍ତି ?
(d) ସେ ଗୋଟିଏ କବିତା ଲେଖିଛି ?
(e) ତୁ କଣ ହଷ୍ଟେଲ ଯାଉଛୁ କି ?

(f) ମୁଁ କଣ ଭାତ ଖାଇଛି କି ?
(g) ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଶିକ୍ଷକ ?
(h) ଆପଣମାନେ କଣ ଏଠାରେ ବସୁଛନ୍ତି ?

6. Transform the following sentences into interrogative (use both କଣ and କି). The first one is done for you.

ସେ କଣ କଲେଜ ଯାଉଛି କି ?

(a) ସେ କଲେଜ ଯାଉଛି ।
(b) ତୁମେ ଭାତ ଖାଉନ ।
(c) ତୁ ଏ ବହି ପଢିନୁ ।
(d) ତାଙ୍କ ସାନ ଭାଇ ଛାତ୍ରୀ କରୁଛି ।
(e) ମନ୍ଦିରରେ ପୂଜା ହେଉଛି ।

7. Make interrogative sentences using the following interrogative words :

କଣ, କ'ଣ, କାହିଁ, କାହାକି, କେତେ, କାହା, କେଉଁ, କାହିଁକି, କେଡ଼େ (size), କୁଆଡ଼େ, କୋଉଠି କିଏ, ପଛ, କୋଉ

8. Write *five* sentences about Bhubaneswar.

UNIT I

LESSON 12

Visiting a Picture

ସିନେମା ଦେଖା

ମହେଶ : ଆରେ ବିଜୟ, ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?	Mahesh : Hello Bijoy, when did you come ?
ବିଜୟ : ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମାରୁ ଫେରିଲି । ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ?	Bijoy : I have just returned from the pictures. Did you go to the pictures last evening ?
ମହେଶ : ନା, ମୁଁ କାଲି ଗଲି ନାହିଁ । ଆସନ୍ତାକାଲି ଯିବି । ତୁ କି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?	Mahesh : No, I didn't go yesterday. I would be going to-morrow. What picture did you see ?
ବିଜୟ : ମୁଁ ଶ୍ରୀୟାରେ ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।	Bijoy : I saw a Hindi picture in Sriya Talkies.
ମହେଶ : ଶ୍ରୀୟାରେ ପ୍ରତିଦିନ କେତେଟା ଶୋ ହୁଏ କି ?	Mahesh : How many times they show pictures in Sriya ?
ବିଜୟ : ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଚାରି ପାଞ୍ଚଟା ଶୋ ହୁଏ । ସକାଳେ, ଅପରାହ୍ନେ, ମାଟିନୀ ବେଳେ, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ । ପୁଣି ରାତିରେ ଗୋଟାଏ ଶୋ ହୁଏ ।	Bijoy : Almost four or five shows are held every day. There are morning, noon, matinee and evening shows. Besides there is one show at night.
ମହେଶ : ତୁ କଣ ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁ ?	Mahesh : Do you go to see films often ?

ବିଜୟ : ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଦେଖେନି । ମାସକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ । ତୁ ପରଶୁ କାଲି ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ?

Bijoy : No, I don't see often. May be one or two in a month. Aren't you going to see one tomorrow ?

ମହେଶ : ହଁ, ମୁଁ କାଲି ଶ୍ରୀୟାରେ ୩ଟାବେଳେ ମାଟିନି ଦେଖିବି । ଗୋଟାଏ ଭଲ ଇଂରାଜୀ ଛବି ଆସିଛି । ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?

Mahesh : Yes, I will go to a matinee tomorrow at 3 O' clock, at Sriya. A good English picture has come. Will you come along with me ?

ବିଜୟ : ନା, କାଲି ୩ଟାବେଳେ ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବ । ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି ।

Bijoy : No, there will be a meeting in our college at 3, tomorrow. I will not go with you.

Variation

A : ତୁ ଆଜି କେତେବେଳେ ପୁରୀ ଯିବୁ ?

A : When will you go to Puri to-day ?

B : ମୁଁ ଆଜି ଖରାବେଳେ ଯିବି ।

B : I will go at noon to-day.

A : ତୁ କଣ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ପୁରୀ ଯାଉ ?

A : Do you go to Puri every week ?

B : ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଯାଏ ।

B: Yes, I go every week.

A : ତୁ କାଲି ସିନେମାରୁ କେତେବେଳେ ଫେରିଲୁ ?

A : When did you return from the cinema yesterday ?

B : ମୁଁ ରାତି ନଟାରେ ଫେରିଲି ।

B : I returned at 9 P. M.

A : ତତେ ସିନେମା ଭଲ ଲାଗିଲା ?

A : Did you like the cinema ?

B : ହଁ, ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା ।

B : Yes, very much.

Vocabulary

ଆସନ୍ତାକାଲି	tomorrow	ଚାରିଟା	four
ଆସିବା	to come	ଛବି	picture
ଇଂରାଜୀ	English	ତିନିଟାବେଳେ	at 3 P. M.
କେତେଟା	how many	ପ୍ରତିଦିନ	everyday
କେତେବେଳେ	when	ପୁଣି	again
ଖରାବେଳେ	at noon	ମାସକୁ	per month
ଗତକାଲି	yesterday	ରାତିରେ	at night
ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା	one or two	ସଭା	meeting

Drills

I Build up drill

ଆସିଲୁ ?
କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?
ତୁ ଆସିଲୁ ?
ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?
ଆରେ ବିଜୟ, ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?

ଫେରିଲି ।
ସିନେମାରୁ ଫେରିଲି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରିଲି ।
ମୁଁ ଫେରିଲି ।
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫେରିଲି ।
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମାରୁ ଫେରିଲି ।

ଗଲୁ ?
ସିନେମା ଗଲୁ ?
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗଲୁ ?
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ?
କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ?
ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ?

ନାହିଁ ।
ଗଲି ନାହିଁ ।
କାଲି ଗଲି ନାହିଁ ।
ମୁଁ ଗଲି ନାହିଁ ।
ମୁଁ କାଲି ଗଲି ନାହିଁ ।
ନା, ମୁଁ କାଲି ଗଲି ନାହିଁ ।

ଟିକି ।
ଆସନ୍ତାକାଲି ଟିକି ।

ଦେଖିଲୁ ?
ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?
କି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?
ତୁ କି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?

ଦେଖି ଆସିଲି ।
ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।
ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।
ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।
ଶ୍ରୀନଗରେ ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।
ମୁଁ ଶ୍ରୀନଗରେ ଗୋଟାଏ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଦେଖି ଆସିଲି ।

ହୁଏ କି ?
ସୋ ହୁଏ କି ?
କେତେଟା ସୋ ହୁଏ କି ?
ପ୍ରତିଦିନ ସୋ ହୁଏ କି ?
ପ୍ରତିଦିନ କେତେଟା ସୋ ହୁଏ କି ?
ଶୀୟାରେ ପ୍ରତିଦିନ କେତେଟା ସୋ ହୁଏ କି ?

ହୁଏ ।
ସୋ ହୁଏ ।
ଘରିଟା ସୋ ହୁଏ ।
ପ୍ରତିଦିନ ହୁଏ ।
ପ୍ରତିଦିନ ଘରିଟା ସୋ ହୁଏ ।

ଦେଖୁ ?
ସିନେମା ଦେଖୁ ?
ବେଶୀ ଦେଖୁ ?
ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁ ?
କଣ ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁ ?
ତୁ କଣ ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁ ?

ଦେଖେନି ।
ବେଶୀ ଦେଖେନି ।
ମୁଁ ବେଶୀ ଦେଖେନି ।
ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଦେଖେନି ।

ଦେଖେ ।
ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।
ମାସକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।

ଯିବୁ ?
ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ?
କାଲି ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ?
ତୁ ଯିବୁ ?
ତୁ ପରଶୁ କାଲି ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ?

ଦେଖିବି ।
ମାଟିନି ଦେଖିବି ।
ଶୀତାବେଳେ ମାଟିନି ଦେଖିବି ।
ଶୀତାବେଳେ ଦେଖିବି ।
ଶୀୟାରେ ଦେଖିବି ।
କାଲି ଦେଖିବି ।
ମୁଁ କାଲି ଶୀୟାରେ ଶୀତାବେଳେ ମାଟିନି ଦେଖିବି ।
ହଁ, ମୁଁ କାଲି ଶୀୟାରେ ଶୀତାବେଳେ ମାଟିନି ଦେଖିବି ।

ଆସିଛି ।
ଇଂରାଜୀ ଛବି ଆସିଛି ।
ଭଲ ଇଂରାଜୀ ଛବି ଆସିଛି ।
ଗୋଟାଏ ଭଲ ଇଂରାଜୀ ଛବି ଆସିଛି ।

ଆସିବୁ ?
ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?
ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?
ତୁ ଆସିବୁ ?
ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?

ହେବ ।
ସଭା ହେବ ।
କଲେଜରେ ସଭା ହେବ ।
ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବ ।
ଶୀତାବେଳେ ସଭା ହେବ ।
କାଲି ସଭାହେବ ।
କାଲି ଶୀତାବେଳେ ସଭା ହେବ ।
କାଲି ଶୀତାବେଳେ ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବ ।
ନା, କାଲି ଶୀତାବେଳେ ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବ ।

ଯିବିନି ।
ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି ।
ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି ।
ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବିନି ।

II Substitution drill

(a) ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?

ଦେଖିଲୁ	ତୁ କେତେବେଳେ ଦେଖିଲୁ ?
ଫେରିଲୁ	ତୁ କେତେବେଳେ ଫେରିଲୁ ?
ହସିଲୁ	ତୁ କେତେବେଳେ ହସିଲୁ ?
ଗଲୁ	ତୁ କେତେବେଳେ ଗଲୁ ?

(b) ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?

ଯିବୁ	ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ?
ଖାଇବୁ	ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବୁ ?
ରହିବୁ	ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ରହିବୁ ?

(c) ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଦେଖେନି ।

ଯାଏନି	ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଯାଏନି ।
ଖାଏନି	ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଖାଏନି ।
ପଢେନି	ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ପଢେନି ।
ଗପେନି	ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଗପେନି ।

(d) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମାରୁ ଫେରିଲି ।

ଘରୁ	ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରୁ ଫେରିଲି ।
ସ୍କୁଲରୁ	ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରିଲି ।
ବଜାରରୁ	ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାରରୁ ଫେରିଲି ।

(e) ମାସକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।

ଦିନକୁ	ଦିନକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।
ସପ୍ତାହକୁ	ସପ୍ତାହକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।
ବର୍ଷକୁ	ବର୍ଷକୁ ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା ଦେଖେ ।
ଦୁଇଟା କି ତିନିଟା	ସପ୍ତାହକୁ ଦୁଇଟା କି ତିନିଟା ଦେଖେ ।
ଚାରିଟା କି ପାଞ୍ଚଟା	ବର୍ଷକୁ ଚାରିଟା କି ପାଞ୍ଚଟା ଦେଖେ ।

III Transformation drill

1. Transforming simple past tense into present perfect tense—

(a) ତୁ କେତେବେଳେ ଫେରିଲୁ ?
ତୁ କେତେବେଳେ ଫେରିଛୁ ?

(b) ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ?
ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଯାଇଛୁ ?

(c) ତୁ କି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?
ତୁ କି ସିନେମା ଦେଖିଛୁ ?

(d) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମାରୁ ଫେରିଲି ।
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମାରୁ ଫେରିଛି ।

(e) ନା, ମୁଁ କାଲି ଗଲିନାହିଁ ।
ନା, ମୁଁ କାଲି ଯାଇନାହିଁ ।

2. Transforming into negative—

(a) ତୁ ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁ ।
ତୁ ବେଶୀ ସିନେମା ଦେଖୁନି ।

(b) ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁ ।
ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସିନେମା ଗଲୁନି ।

(c) ତୁ ପରେ କାଲି ସିନେମା ଯିବୁ ।
ତୁ ପରେ କାଲି ସିନେମା ଯିବୁନି ।

(d) ପ୍ରତିଦିନ ଘରିଟା ସୋ ହୁଏ ।
ପ୍ରତିଦିନ ଘରିଟା ସୋ ହୁଏନି ।

(e) କାଲି ମାଟାବେଳେ ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବ ।
କାଲି ମାଟାବେଳେ ଆମ କଲେଜରେ ସଭା ହେବନି ।

IV Response drill

(a) ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ ?
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସିଲି ।

(b) ତୁ କାଲି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?
ନା, ମୁଁ କାଲି ସିନେମା ଦେଖିନି ।

(c) ତୁ କି ସିନେମା ଦେଖିଲୁ ?
ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ଦେଖିଲି ।

(d) ତୁ କାଲି କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ?
ମୁଁ କାଲି କଟକ ଯିବି ।

(e) ତୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବୁ ?
ନା, ମୁଁ ଯିବିନି ।

(f) ତୁ କଣ ବେଶୀ ଭାତ ଖାଉ ?
ନା, ମୁଁ ବେଶୀ ଭାତ ଖାଏନି ।

Exercises

1. Fill up the blanks as per instruction using the appropriate simple past, simple present or simple future tenses of verbs given in the brackets :

(a) ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ବୁଲି..... .....। (ଯିବା) Present
(b) ତୁ ଦଶଟାବେଳେ ଭାତ.....। (ଖାଇବା) Future
(c) ମୁଁ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ.....। (ପଢ଼ିବା) Present
(d) ତୁ କଣ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ସିନେମା..... ..... ? (ଦେଖିବା) Present
(e) ତୁ କାଲି କେତେବେଳେ.....? (ଆସିବା) Past
(f) ଗତକାଲି ଖୁବ୍ ବର୍ଷା.....। (ହେବା) Past
(g) ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ପଢ଼ା ଆରମ୍ଭ.....। (ହେବା) Past
(h) ମୁଁ ଆସନ୍ତାକାଲିଠାରୁ ଏ ନୂଆ ଘରେ.....। (ରହିବା) Future
(i) ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଉଦୟ.....। (ହେବା) Present
(j) ତୁ ଗେରନ୍ତୁ.....। (ଉଠିବା) Future

2. Transform the following sentences into negative :

(a) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲକୁ ଫେରିଲି ।
(b) ତୁ ବେଶୀ ପାଠ ପଢୁ ।
(c) ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି ।
(d) ମୁଁ ଭାତ ଖାଇଛି ।

3. Answer the following :

(a) ତୁ କାଲି କେତେବେଳେ ଆସିବୁ ?

(b) କାଲି ବୁଧବାର ହେବ କି ?
(c) କାଲି ବର୍ଷା ହେଲା କି ?
(d) ସେ କେତେବେଳେ ସ୍କୁଲକୁ ଯାଏ ?
(e) ତୁ ବେଶୀ ଘଡ଼ି ଖାଉ ?

4. Make sentences using the following verbs :

ପଢ଼ିଲି, କିଣିଲି, ହେବ, ଶିଖିଲି, ରହିବୁ, ବସେ, ଖାଏ,

5. Make sentences using the appropriate post-positions with the following infinitives :

କିଣିବା, ଦେଖିବା, ଶିଖିବା, ରହିବା, ପଢ଼ିବା

Grammatical Note

1. The simple present tense has a habitual use for meanings where truth cannot be denied.

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଉଦୟ ହୁଏ ।	The sun rises in the east.
ରାତି ପରେ ଦିନ ଆସେ ।	The day comes after night.

The habitual present tense has no special tense marker and the person-number suffix is directly added to the verb stem.

-ଏ is the suffix for 1st person sing., 3rd person fam. sing., and sing. inanimate referents in habitual present tense.

ମୁଁ ପଢ଼େ ।	I read.
ସେ ପଢ଼େ ।	He reads.
ଦିନ ଯାଏ ।	Days pass.

-ଉ is the suffix for 2nd person sing., and 1st person plu., in habitual present tense. The 1st person inclusive plural use is not possible in habitual present tense.

ତୁ ଖାଉ ॥ ତୁ ରହୁ ।	You eat. ॥ You stay.
ଆମେ ଖାଉ ॥ ଆମେ ରହୁ ।	We eat. ॥ We stay.

-ଇଲା- and -ଇବା- are suffixes for simple past and simple future tenses respectively, which are added to the verb stems and to which the person-number suffixes are postposed.

ଖା+ଇଲ୍+ଅ=ଖାଇଲା (ସେ ଖାଇଲା)	He ate.
ଖା+ଇବ୍+ଅ=ଖାଇବ (ସେ ଖାଇବ)	He will eat.

In simple past tense the verb stem ଯା changes to ଗ-, to which the tense marker and the necessary person-number suffixes are added. Also the verb stem କର୍ changes to କ-, to take the past tense marker -ଲି, to which the person-number suffixes are added.

ମୁଁ ଯାଏ ।	I go.	ମୁଁ ଗଲି ।	I went.
ତୁ ଯାଉ ।	You go.	ତୁ ଗଲୁ ।	You went.
ମୁଁ କରେ ।	I do.	ମୁଁ କଲି ।	I did.
ତୁ କରୁ ।	You do.	ତୁ କଲୁ ।	You did.

In simple past and simple future, -ଇ- and -ବ- are the tense markers respectively to be added to the verb stems -ଦେ-, -ନେ- and -ହେ-. To this the person number suffixes are added.

Verb stem+tense marker+person-number suffix.

ଦେ + ଇ + ଲ = ଦେଇଲୁ
ଦେ + ବ୍ + ଲ = ଦେବୁ

Simple past		Simple future	
ତୁ ଦେଇଲୁ ।	You gave.	ତୁ ଦେବୁ ।	You will give.
ତୁ ନେଇଲୁ ।	You took.	ତୁ ନେବୁ ।	You will take.
ତୁ ହେଇଲୁ ।	You were.	ତୁ ହେବୁ ।	You will be.

'-ଲ' is the 1st person sing. suffix both in simple past and simple future । -ଲ- is the suffix for 2nd person sing. polite

and 1st person plural in both simple past and simple future.

Simple past		Simple future	
ମୁଁ ଆସିଲି ।	I came.	ମୁଁ ଆସିବି ।	I will come.
ତୁ ଆସିଲୁ ।	You came.	ତୁ ଆସିବୁ ।	You will come.

2 (i) କେତେ as an interrogative adjective when prefixed to ବେଳ refers always to time. But there is difference between କେତେବେଳ and କେତେବେଳେ in meaning and use. କେତେବେଳ refers to time-duration whereas କେତେବେଳେ is an interrogative word to refer 'at what time' or 'when'.

(ii) The word କେତେଟା has double uses, referring to things and time in a given situation. When referring to things କେତେଟା refers to how many. Here ଟା can be replaced by ଟି following the specific use of ଟା and ଟି. (Ref. Lesson—2, Gr. Note No. 2).

କେତେ ବେଳ ହେଉଛି ?	What is the time ?
କେତେବେଳେ ଯିବ ?	When will (you) go ?

But when କେତେଟା refers to time, (What is the time ?) it always enquires about the time and it is always କେତେଟା and never କେତେଟି in Oriya. The word କେତେଟି has a variant use କେତୋଟି.

କେତେଟା ବହି ? (things)	How many books ?
କେତେଟା ଫଳ ?	How many fruits ?
କେତେଟା ବାଜିଛି ? (time)	What is the time ?
କେତେଟାବେଳେ ଆସିବି ?	At what time shall I come ?

(iii) Both କେତେଟା and କେତୋଟି have unspecific references in affirmative sentences.

ସେ କେତେଟା ବହି ଆଣିଛି ।
ତୁ କେତେଟା ପିଠୁଳି ଖାଇଛୁ ।

(iv) କି is an interrogative adjective, but has also an unspecificity in describing things.

କି ସିନେମା Which picture ? ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା One or two.
କି କଥା Which subject ? ସେ ପଢୁନି କି ଶୋଇନି He is neither reading nor sleeping.

3. The structures of negative verb ନାହିଁ with simple past, simple present and simple future tenses are as follows :

Simple past : V. stem + tense marker + person-number suffix + neg.
I didn't eat. ମୁଁ ଖାଇଲିନି । ସେମାନେ ଖାଇଲେନି । They didn't eat.
Simple present : V. stem + tense marker + person-number suffix + neg.
I do not see. ମୁଁ ଦେଖେନି । ସେମାନେ ଦେଖନ୍ତିନି । They do not see.
Simple future : V. stem + tense marker + person-number suffix + neg.
I will not go. ମୁଁ ଯିବିନି । ସେମାନେ ଯିବେନି । They will not go.

4. ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା is an indefinite expression or a phrase of limited unspecificity. The unspecificity is entailed by the use of କି where କି functions as English 'or'.

ଥରେ କି ଦିଥର	Once or twice.
ମାସେ କି ଦିମାସ	In a month or two.
ଜଣେ କି ଦିଜଣ	One or two persons.
ତିନିଜଣ କି ଚାରିଜଣ	Three or four persons.

Cultural Note.

1. In Oriya ଆଜି is 'today'. But କାଲି is used both for 'yesterday' and 'tomorrow', even though we have ଗତକାଲି

for 'yesterday' and ଆସନ୍ତାକାଲି for 'tomorrow'. The difference of use is known from the context and the use of the past tense and future tense verbs. Besides ଆଜି and କାଲି there is ପରଦିନ to refer both 'day before' and 'day after'. The day before is also called ଆଗଦିନ.

Learn Numerals

୬୧	ଏକଷଠି
୬୨	ବାଷଠି
୬୩	ତେଷଠି
୬୪	ଚଉଷଠି
୬୫	ପଞ୍ଚଷଠି
୬୬	ଛଷଠି
୬୭	ସତ୍‌ଷଠି
୬୮	ଅଠ୍‌ଷଠି
୬୯	ଅଣଉଣ୍ଡରୀ
୭୦	ସତୁରୀ

UNIT I

LESSON 13

The Summer Season at Bhubaneswar

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖରା ଦିନ

ଦୀନବନ୍ଧୁ : ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ । ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?

Dinabandhu : Bhubaneswar is too hot in summer. Is it very hot in your country ?

ଜେମସ୍ : ନା, ଆମ ଦେଶରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି । ସେଠି ଖରାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।

James : No, it is not too hot in our place. It is usually cold in summer.

ଦୀନବନ୍ଧୁ : ଆମର କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନ ଖରାବେଳେ ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।

Dinabandhu : But it is very hot here during midday in summer. A cool breeze blows towards evening. One feels very pleasant in the evening at Bhubaneswar.

ଜେମସ୍ : ହଁ, ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖୋଲା ଜାଗାରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାହୁଏ ?

James : Yes, it is pleasant to take a walk in the evening in the open air. When does it become evening during summer ?

ଦୀନବନ୍ଧୁ : ଖରାଦିନେ ଏଠି ଡେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ । ପ୍ରାୟ ସାତଟା ବେଳକୁ । ଆମର ଖରା ଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ଆଉ ରାତି ଛୋଟ ।

Dinabandhu : The evening comes late in summer, at about 7 P. M. We have the days longer and nights shorter in summer.

ଜେମସ୍ . ଆଚ୍ଛା, ତୁମେ କଣ ଖରଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?	James : Well, do you take a walk in the evenings in summer days ?
ଦୀନବନ୍ଧୁ : ହଁ, ଆମେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।	Dinabandhu : Yes, we go together for a walk everyday evening.

Variation

A : ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କଣ ଶୀତ ଦିନେ ଅତି ଶୀତ ହୁଏ ।	A : Is it too cold in the winter at Bhubaneswar ?
B : ନା, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅତି ବେଶୀ ଶୀତ ହୁଏ ନାହିଁ ।	B : No, it is not very cold at Bhubaneswar.
A : ଆଚ୍ଛା, ଶୀତ ଦିନେ କଣ ରାତି ବଡ଼ ?	A : Well, are the nights longer during the winter.
B : ହଁ, ଶୀତ ଦିନେ ରାତି ବଡ଼, ଦିନ ଛୋଟ ।	B : Yes, the nights are longer and the days shorter in the winter.
A : ଆପଣ କଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ?	A : Do you take a walk in the morning everyday ?
B : ହଁ, ମୁଁ ସକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଦୁଇବେଳା ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ।	B : Yes, I take a walk both in the morning and evening.
A : (ଆପଣ) କଣ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠନ୍ତି ?	A : Do you get up early in the morning ?
B : ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ବଡ଼ି ଭୋରୁ ଉଠେ ।	B : Yes, I get up very early in the morning everyday.

Vocabulary

ଅତି ବେଶୀ	too much	ଦେଶ	country/place
କିନ୍ତୁ	but	ପବନ	wind
କେତେବେଳେ	when	ବହିବା	to blow
ଖରା	the sun	ବୁଲିବାକୁ	to take a walk
ଖରାଦିନେ	in the summer		
ଖରାଦିନେ	at noon	ଭଲ ଲାଗିବା	to like
ଖୋଲା ଜାଗାରେ	in the open	ଭୋର	early morning
ଛୋଟ	small	ରାତି	night
ଦେରି	late	ଶୀତଦିନେ	in the winter
ଥଣ୍ଡା	cold	ସାଙ୍ଗମାନେ	friends
ଦିନ	day	ସାଙ୍ଗହେଇ	together
ଦୁଇବେଳା	two times (morning and evening)	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ	in the evening

Drills

I. Build up drill

ହୁଏ ।
ଖରାହୁଏ ।
ଖୁବ୍ ଖରାହୁଏ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ହୁଏ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖରାହୁଏ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରାହୁଏ ।
ଖରାଦିନେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।
ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।

ହୁଏନି ।
ଖରା ହୁଏନି ।
ବେଶୀ ହୁଏନି ।
ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି ।
ଆମ ଦେଶରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି ।
ନା, ଆମ ଦେଶରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି ।

ହୁଏ ?
ଖରା ହୁଏ ?
ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ?
କଣ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ?
ତୁମ ଦେଶରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?
ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?

ଥଣ୍ଡା ।
ଖରାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ସେଠି ଥଣ୍ଡା ।
ସେଠି ବି ଥଣ୍ଡା ।
ସେଠି ଖରାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।

ଖରା ।
ବେଶୀ ଖରା ।
ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା ।
ଖରାବେଳେ ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା ।
ଖରାଦିନେ ଖରାବେଳେ ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା ।
କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନେ ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା ।
ଆମର କିନ୍ତୁ ଖରାଦିନେ ଖରାବେଳେ ବହୁତ ବେଶୀ ଖରା ।

ବହେ ।
ପବନ ବହେ ।
ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ବହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ପବନ ବହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।

ଲାଗେ ।
ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।

ଭଲ ଲାଗେ ।
ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
ଖୋଲା ଯାଗାରେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖୋଲାଜାଗାରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
ହଁ, ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖୋଲାଜାଗାରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।

ହୁଏ ?
ସନ୍ଧ୍ୟାହୁଏ ?
କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାହୁଏ ?
ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?
ଖରାଦିନେ କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?
ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?

ହୁଏ ।
ଡେରିରେ ହୁଏ ।
ଏଠି ଡେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ।
ଖରାଦିନେ ଏଠି ଡେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟାହୁଏ ।

ବେଳକୁ ।
ସାତଟା ବେଳକୁ ।
ପ୍ରାୟ ସାତଟା ବେଳକୁ ।

ଛୋଟ ।
ଭାରି ଛୋଟ ।
ଦିନ ବଡ଼ ଆଉ ଭାରି ଛୋଟ ।
ଖରାଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ଆଉ ଭାରି ଛୋଟ ।
ଆମର ଖରାଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ଆଉ ଭାରି ଛୋଟ ।

ଯାଅ ?
ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଯାଅ ?
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
ଖରାଦିନେ ଯାଅ ?
ଖରାଦିନେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
କଣ ଯାଅ ?
କଣ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
କଣ ଖରାଦିନେ ଯାଅ ?
ତୁମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
ଆଚ୍ଛା, ତୁମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?

ଯାଉ ।
ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯାଉ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।
ପ୍ରତିଦିନ ଯାଉ ।
ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।
ସାଙ୍ଗମାନେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।
ହଁ, ଆମେ ସାଙ୍ଗମାନେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।

II Substitution drill

(a) ଖରଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।

ହେଲା	ଖରଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହେଲା ।
ହେବ	ଖରଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହେବ ।
ସମ୍ବଲପୁରରେ	ଖରଦିନେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।
ରାଉରକେଲାରେ	ଖରଦିନେ ରାଉରକେଲାରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।
ଓଡ଼ିଶାରେ	ଖରଦିନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।

(b) ତୁମ ଦେଶରେ କେଣ୍ଟା ଖରା ହୁଏ ?

ହେଲା	ତୁମ ଦେଶରେ କଣ କେଣ୍ଟା ଖରା ହେଲା ?
ହେବ	ତୁମ ଦେଶରେ କଣ କେଣ୍ଟା ଖରା ହେବ ?
ରାଜ୍ୟରେ	ତୁମ ରାଜ୍ୟରେ କଣ କେଣ୍ଟା ଖରା ହୁଏ ?
ଜାଗାରେ	ତୁମ ଜାଗାରେ କଣ କେଣ୍ଟା ଖରା ହୁଏ ?

(c) ସେଠି ଖରଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।

ଏଠି	ଏଠି ଖରଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ଆମ ଦେଶଠି	ଆମ ଦେଶଠି ଖରଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ବର୍ଷାଦିନେ	ସେଠି ବର୍ଷାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ଶୀତଦିନେ	ସେଠି ଶୀତଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ଗରମଦିନେ	ସେଠି ଗରମଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।

(d) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।

ଖରବେଳକୁ	ଖରବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ଦିପହରବେଳକୁ	ଦିପହରବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।

ଛଟା ବେଳକୁ	ଛଟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ବାରଟାବେଳକୁ	ବାରଟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ଦୁଇଟା ବେଳକୁ	ଦୁଇଟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ଗରମ	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଗରମ ପବନ ବହେ ।
ଉଷୁମ	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଉଷୁମ ପବନ ବହେ ।
ଝଡ଼	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଝଡ଼ (ପବନ) ବହେ ।
ବତାସ	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ବତାସ ପବନ ବହେ ।
ଝାଞ୍ଜି	ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଝାଞ୍ଜି ପବନ ବହେ ।

(e) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।

ସକାଳେ	ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସକାଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ଖରାବେଳେ	ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖରାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ଦୁପହରବେଳେ	ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଦୁପହରବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।

(f) ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?

ଭୋର	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ଭୋର ହୁଏ ?
ସକାଳ	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସକାଳ ହୁଏ ?
ସନ୍ଧ	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ ହୁଏ ?
ରାତି	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ରାତି ହୁଏ ?
ହେଲା	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ରାତି ହେଲା ?
ହେବ	ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ରାତି ହେବ ?
ବର୍ଷାଦିନେ	ବର୍ଷାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?
ଶୀତଦିନେ	ଶୀତଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?
ଗରମଦିନେ	ଗରମଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?

III Substitution-Agreement drill

(a) ତୁମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?

ତୁ	ତୁ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ?
ଆମେ	ଆମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ?

ସେ *fam.*	ସେ କଣ ଖରଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ?
ସେ *hon.*	ସେ କଣ ଖରଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କଣ ଖରଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ?

(b) ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।

ଯାଏ	ମୁଁ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ।
ଯାଉ	ତୁ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।
ଯାଆନ୍ତି	ଆପଣ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ।
ଯାଅ	ତୁମେ/ତୁମେସବୁ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ।
ଯାଆନ୍ତି	ସେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ।
ଯାଏ	ସେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ।
ଯାଆନ୍ତି	ସେମାନେ ସାଙ୍ଗହୋଇ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି ।

IV Transformation drill

1. Transformation into negative—

(i) (a) ଖରଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।
ଖରଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏନି ।

(b) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେନି ।

(c) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେନି ।

(d) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖୋଲା ଜାଗାରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖୋଲା ଜାଗାରେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।

(e) ଖରଦିନେ ଏଠି ଢେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ।
ଖରଦିନେ ଏଠି ଢେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏନି ।

(ii) (a) ସେଠି ଖରାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ।
ସେଠି ଖରାଦିନେ ବି ଥଣ୍ଡା ନୁହଁ ।

(b) ଆମର ଖରାଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ଆଉ ରାତି ଛୋଟ ।
ଆମର ଖରାଦିନେ ଦିନ ବଡ଼ ରାତି ଛୋଟ ନୁହଁ ।

2. Transformation into interrogative-negative—

(a) ତୁମ ଦେଶରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?
ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି ?

(b) ତୁମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?
ତୁମେ କଣ ଖରାଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅନି ?

(c) ଆପଣ କଣ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠନ୍ତି ?
ଆପଣ କଣ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠନ୍ତିନି ?

3. Transformation of the habitual simple present tense verbs into simple past, simple future and present continuous—

(a) ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।
ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହେଲା । (simple past)
ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହେବ । (simple future)
ଖରାଦିନେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଖୁବ୍ ଖରା ହେଉଛି । (present continuous)

(b) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହିଲା । (simple past)
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହିବ । (simple future)
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି । (present continuous)

(c) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗେ ।
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗିଲା । (simple past)
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗିବ । (simple future)
ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଘରି ଭଲ ଲାଗୁଛି । (present continuous)

(d) ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?
ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହେଲା ? (simple past)

ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହେବ ? (simple future)

ତୁମ ଦେଶରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହେଉଛି ? (present continuous)

(e) ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?

ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବ ? (simple future)

ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହେଉଛି ? (present continuous)

Note : Simple past is not possible in this construction.

V Response drill

1. The following answers are both in affirmative and negative.

(a) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କଣ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?

ହଁ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ।

ନା, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏନି ।

(b) ତୁମେ କଣ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?

ହଁ, ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏ ।

ନା, ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଏନି ।

(c) ସେ କଣ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠେ ?

ହଁ, ସେ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠେ ।

ନା, ସେ ଅତି ସକାଳୁ ଉଠେନି ।

2. Note the following answers.

(a) ଖରାଦିନେ ଏଠି କେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ?

ଖରାଦିନେ ଏଠି ଦେରିରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ହୁଏ ।

(b) ତୁମେ କେତେବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଅ ?

ଆମେ ଘରିଟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉ ।

(c) ସେମାନେ ସକାଳେ କେତେବେଳେ ଉଠନ୍ତି ?

ସେମାନେ ସକାଳେ ଛଅଟାବେଳେ ଉଠନ୍ତି ।

Exercises

1. Substitute the word in the subject place of the given basic sentence using the words given in the brackets and make corresponding changes in the verbs :

   Basic sentence : ସେମାନେ ଏଇ ଘରେ ରହନ୍ତି ।

   (ମୁଁ, ଆମେ, ତୁ , ତୁମେ, ଆପଣ, ସେ *fam.*, ସେ *hon.*, ସେମାନେ, ବନ୍ଧୁମାନେ)

2. Fill up the blanks choosing the most appropriate verb from among those given in the brackets :

   (a) ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ବୁଲିବାକୁ..... । (ଖାଅ, ବସ, ଯାଅ)
   (b) ସେ ସେଣ୍ଟରରେ କାମ..... । (ରହେ, କରେ, ପଢ଼େ)
   (c) ସେମାନେ ଖବର କାଗଜ..... । (କରନ୍ତି, ଲେଖନ୍ତି, ରଖନ୍ତି)
   (d) ଆମେ ପ୍ରତିଦିନ କଲେଜକୁ..... । (ଦେଖ, ଆସ, ପଢ଼)
   (e) ତୁମେ ମିଠା..... । (ବସ, ହସ, ଖାଅ)

3. Fill up the blanks as per instruction using the necessary simple past or simple present or simple future tense form of the verbs given in the brackets :

   (a) ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ.....। (ଉଠିବା) (simple present)
   (b) ସେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ଟା ବେଳେ ସ୍କୁଲ.....। (ଯିବା) (-do-)
   (c) ତୁ ଗତକାଲି ସିନେମା.....? (ଯିବା) (simple past)
   (d) ତୁ କଣ କାଲି କଲେଜ.....? (ଆସିବା) (simple future)
   (e) ସେମାନେ ସବୁବେଳେ ଏ କାମ.....ନାହିଁ । (କରିବା) (-do-)
   (f) ମୁଁ କାଲି ଜଟକରେ.....ନାହିଁ । (ରହିବା) (simple past)
   (g) ତୁମର ଏ କଥା କହିବା ଠିକ୍.....ନାହିଁ । (ହେବା) (-do-)
   (h) ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ସର୍ବଦା ସାହାଯ୍ୟ.....।(କରିବା) (simple present)
   (i) ଈଶ୍ୱର ତୁମ ପ୍ରତି ସହାୟ.....। (ହେବା) (simple future)
   (j) ଆପଣମାନେ ମନ ଦେଇ ପାଠ.....। (ପଢ଼ିବା) (-do-)

4. Answer the following :

   (a) ତୁମେ କେତେଟାବେଳେ କଲେଜ ଯାଅ ?
   (b) ସେ କେତେବେଳେ ବିହଣାରୁ ଉଠେ ?

(c) ତୁ କାଲି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଯିବୁ କି ?
(d) ତାଙ୍କୁ କଣ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ?
(e) ଏଠି କଣ ଶୀତ ଦିନେ ଥଣ୍ଡା ବେଶୀ ?
(f) ଖରଦିନେ କଣ ଏଠି ଦିନ ଛୋଟ ?

5. Make sentences using the following words :

ସନ୍ଧ, ଭଲ, ଶୀତ, ଖରା, ବେଶି, ଥଣ୍ଡା, ଦିନ, ଛୋଟ

Grammatical Note

1. (i) In this type of habitual passive like construction the verb is regulated by the object instead of the subject of the construction. In such type of sentence the following base of the pronoun with necessary post-position is used in the subject place. See the following examples –

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହେ ।	The cold wind blows in the evening at Bhubaneswar.
ଆମର ଏଠି ଖରଦିନେ ଖୁବ୍ ଖରା ହୁଏ ।	It is quite hot in the summer here.
ମତେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।	I feel very pleasant in the evening at Bhubaneswar.

ଆମକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ତତେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ତୁମକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ଆପଣଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ତାଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଭଲ ଲାଗେ ।

Note : The verb does not change by changing the subject (pronoun base + post position) in the subject place.

(ii) -ନ୍ତି or -ନ୍ତି is the suffix for plural, and honorific singular and plural, in simple present tense.

ବସନ୍ତି, ହସନ୍ତି etc.	(they) sit, (they) laugh.
ଯାଆନ୍ତି, ଖାଆନ୍ତି etc.	(they) go, (they) eat.

(iii) -ଅ is the suffix for 2nd person polite singular in simple present tense.

ଯାଅ, ଆସ, ବସ etc.

As in Oriya ଆ, ଅ construction is not preferred. ଯାଅ becomes ଯା and ଖାଅ becomes ଖା etc. in spoken language.

2. The post-position ରେ at times becomes ର with the final letter of the words like :

ବର୍ଷା ଦିନରେ/ବର୍ଷାଦିନେ
ଶରତ ବେଳରେ/ଶରତବେଳେ
ସକାଳରେ/ସକାଳେ
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳରେ/ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ

3. There is difference between ଜେତେବେଳେ and ଯେତେବେଳେ in use. ଜେତେବେଳେ refers to specific hour of the time where as ଯେତେବେଳେ refers to time which may or may not be specific. (Also see the previous lesson for this use).

Cultural Note

1. Even if we have six seasons in a year, we actually experience three seasons. These are, ଶରତ, ବର୍ଷା, ଶୀତ.

2. Each month has two *pakhyas*, Shukla *pakhya* (the bright fortnight) and Krishna *pakhya* (the dark fortnight), following the increase and decrease of the moon.

3. The seasons of the year as given in the Oriya calendar are as follows :

ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁ	The summer season	ଖରା ମାସ — ବୈଶାଖ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ
ବର୍ଷା ଋତୁ	The rainy season	ବର୍ଷା ମାସ — ଆଷାଢ଼, ଶ୍ରାବଣ
ଶରତ ଋତୁ	The autumn season	ଶରତ ସମୟ— ଋତୁ, ଆଶ୍ୱିନ/ଅଶ୍ୱିନ
ହେମନ୍ତ ଋତୁ	The autumn season	ଶିଶିର ସମୟ— କାର୍ତ୍ତିକ, ମାର୍ଗଶୀର/ମଗୁଶିର
ଶୀତ ଋତୁ	The winter season	ଶୀତ ମାସ— ପୁଷ/ପୌଷ, ମାଘ
ବସନ୍ତ ଋତୁ	The spring season	ବସନ୍ତ ସମୟ—ଚୈତ୍ର/ଚଇତ, ଫାଲ୍ଗୁନ/ଫଗୁଣ

Learn Numerals

୨୧	ଏକୋଇରୀ
୨୨	ବାଇରୀ
୨୩	ତେଇରୀ
୨୪	ଚଉରୀ
୨୫	ପଞ୍ଚେଇରୀ
୨୬	ଛଇରୀ
୨୭	ସତେଇରୀ
୨୮	ଅଠେଇରୀ
୨୯	ଅଣାଅଶୀ
୮୦	ଅଶୀ

ବାରମାସ

ଗ୍ରୀଷ୍ମେ ବୈଶାଖ, ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ,
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ରୌଦ୍ର ପରକାଶ ।
ବର୍ଷାରେ ଆଷାଢ଼, ଶ୍ରାବଣ,
ମେଘ ବରଷେ ଘନ ଘନ ।
ଭାଦ୍ର, ଆଶ୍ୱିନ, ଶରତରେ,
ନିର୍ମଳ ଶୋଭା ଜଗତରେ ।
ହିମେ କାଳିକ, ମାର୍ଗଶିର,
ଘଟିରେ ପଡ଼ଇ ଶିଶିର ।
ଶୀତରେ ପୌଷ, ମାଘ ମାସ,
ଦେହରେ ରଖ ଶୀତ ବାସ ।
ଫାଲ୍‌ଗୁନ, ଚୈତ୍ର, ବସନ୍ତରେ,
ମୃଦୁ ମଳୟ ମନ ହରେ ।
ବାରମାସର କଥା ଏହି,
ଶୁଣ ବାଳକେ ମନ ଦେଇ ।

ମଧୁସୂଦନ ରାଓ (୧୮୫୩-୧୯୧୨)

UNIT I

LESSON 14

Posting a Letter

ଚିଠି ପଜାଇବା

ସ୍ୱାମୀ : କ'ଣ ହେଲା ?

Husband : What has happened?

ସ୍ତ୍ରୀ : କ'ଣ ଆଉ ହେବ ? ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?

Wife : What else ? You have forgotten to post the letter ?

ସ୍ୱାମୀ : ଆରେ ନା, ମୁଁ ଭୁଲିନି । ଆଜି ତ ରବିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ । କାଲି ଚିଠିଟା ଡାକଘରେ ପଜାଇ ଦେବି ।

Husband : Oh no, I haven't forgotten. Today is Sunday, and the post office is closed. I will post the letter tomorrow.

ସ୍ତ୍ରୀ : ଆଚ୍ଛା, ତାହେଲେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରୁ ଆଉ ଦୁଇଟା ଲଫାଫା ଓ ଦୁଇଟା କାର୍ଡ ଆଣିବ ।

Wife : Then please get two more envelops and two more post cards from the post-office.

ସ୍ୱାମୀ : ତମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବ କି ?

Husband : Whom do you write so many letters ?

ସ୍ତ୍ରୀ : କାହିଁକି ? ବୋଉ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଦେବି, ଆଉ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଗୀତୁ ମିତୁଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠେଇବି । ସେମାନେ ଏଥର ଏକ୍ସ-କରସନରେ ବମ୍ବେ ଯିବେ ।

Wife : Why ? I will write one to my mother, and the other two I will send to Gitu and Mitu. They would be going to Bombay on excursion this time.

ସ୍ୱାମୀ : ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?

Husband : When will they go ?

ସ୍ତ୍ରୀ : ସେମାନେ ଆର ମାସକୁ ଯିବେ । କାହିଁକି ପଚାରୁଛ ? ତମେ ଟଙ୍କା ମନି-ଅର୍ଡର କରିବ କି ?

Wife : They would be going next month. Why do you ask? Would you be sending a money order ?

ସ୍ୱାମୀ : ହଁ ।

Husband : Yes.

ସ୍ତ୍ରୀ : ହଉ, କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ । ଇଫାପା ଆଉ କାର୍ଡ କି ଆଣିବ ।

Wife : Alright. But please remember to post the letter tomorrow. Also bring envelops and post cards .

Variation

A : ଟିକେ ଦେଖିବେ, ଏ ଚିଠିଟି କାହାର ?

A : Please see, whose letter is this?

B : ଏ ଚିଠି ତ ରମବାବୁଙ୍କର । ରମବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଚିଠି ଦେଲନି ?

B : This letter is Ramababu's. Why didn't you give the letter at Ramababu's house ?

A : ଆଜ୍ଞା ଯାଉଛି ଦେବି ।

A : Yes, I am going to give.

B : ତମେ ଏଠାକୁ ନୂଆ ଆସିଛ କି ?

B : Are you new to this place ?

A : ହଁ, ମୁଁ ଏଠାର ନୂଆ ପୋଷ୍ଟମାନ । ଆଜ୍ଞା, ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଟେଲିଗ୍ରାମ କି ଅଛି ।

A : Yes, I am the new post-man here. Well, he has a telegram also.

Vocabulary

ଆଉ	more/and	କାହାର	whose
ଆଣିବା	to bring	କିନ୍ତୁ	but
ଆର ସପ୍ତାହ	next week	କେବେ	when
ଏତେ	so many	ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି	a letter
ଏଥର	this time	ଚିଠିଟା	the letter
କାର୍ଡ	post card	ଟେଲିଗ୍ରାମ	telegram
କାହା ପାଖକୁ	to whom	ଡାକଘର	post office

ତାହେଲେ	then	ପଠେଇବା	to send
ଦୁଇଖଣ୍ଡ	two (pieces)	ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ	to post
ଦେବା	to give	ବନ୍ଦ	(is) closed
(ଚିଠି) ପକାଇବା	to drop (the letter)	ବୋଉ	mother
		ଭୁଲିଯିବା	to forget
ପଚାରିବା	to ask	ମନେକରି	remembering/ not forgetting

Drills

I. Build up drill

ହେଲା ?	ଭୁଲିନି ।
କ'ଣ ହେଲା ?	ମୁଁ ଭୁଲିନି ।
	ନା, ମୁଁ ଭୁଲିନି ।
	ଆରେ, ମୁଁ ଭୁଲିନି ।
	ଆରେ ନା, ମୁଁ ଭୁଲିନି ।

ହେବ ?	ବନ୍ଦ ।
ଆଉ ହେବ ?	ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
କ'ଣ ହେବ ?	ରବିବାର ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
କ'ଣ ଆଉ ହେବ ?	ଆଜିତ ରବିବାର ।
	ଆଜି ତ ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
	ଆଜି ତ ରବିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।

ଭୁଲିଗଲ ?	ଦେବି ।
କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?	ପକାଇ ଦେବି ।
ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?	ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବି ।
ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?	କାଲି ଦେବି ।
ତମେ ଭୁଲିଗଲ ?	କାଲି ପକାଇ ଦେବି ।
ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?	କାଲି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବି ।

। ବର୍ତ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ

। ବର୍ତ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ଅର୍ଥରେ

। ବର୍ତ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ଅର୍ଥରେ

। ବର୍ତ୍ତି

। ଭବିଷ୍ୟତ କାଳର ପ୍ରତିପ୍ରତ୍ୟୟ ଶବ୍ଦରେ ଯଥା, 'ଚିତ୍ର ଶବ୍ଦ କାଳର ଚାରେ

। ଭବିଷ୍ୟତ କାଳର ପ୍ରତିପ୍ରତ୍ୟୟ ଶବ୍ଦରେ ଯଥା

। ଭବିଷ୍ୟତ କାଳର ପ୍ରତିପ୍ରତ୍ୟୟ

। ଭବିଷ୍ୟତ କାଳର ବ୍ୟୟ

। ଭବିଷ୍ୟତ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳେ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳେ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳେ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳେ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଚଳେ

? ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରରେ

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା ଚିତ୍ରରେ ଛାତ୍ର ଚଳୁଛନ୍ତି, 'ଚାଲି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା ଚିତ୍ରରେ ଛାତ୍ର ଚଳୁଛନ୍ତି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା ଚିତ୍ରରେ ଛାତ୍ର ଚଳୁଛନ୍ତି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା ଚିତ୍ରରେ ଛାତ୍ର ଚଳୁଛନ୍ତି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା ଚିତ୍ରରେ ଛାତ୍ର ଚଳୁଛନ୍ତି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି ଏ ଘରେ ଚାଲିଛି ଯାହା

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି ଚାଲିଛି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚାଲି

। ଚନ୍ଦ୍ରରେ

ସେମାନେ ଯିବେ ।
ସେମାନେ ଏକ୍‌ସକରସନରେ ଯିବେ ।
ସେମାନେ ବସେଟ୍ ଏକ୍‌ସକରସନରେ ଯିବେ ।
ସେମାନେ ଏଥର ବସେଟ୍ ଏକ୍‌ସକରସନରେ ଯିବେ ।

ଯିବେ ।	କରିବ କି ?
କେବେ ଯିବେ ?	ମନିଅର୍ଡର କରିବକି ?
ସେମାନେ ଯିବେ ।	ଟଙ୍କା ମନିଅର୍ଡର କରିବ କି ?
ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?	ତମେ କରିବ କି ?
	ତମେ ମନିଅର୍ଡର କରିବକି ?
	ତମେ ଟଙ୍କା ମନିଅର୍ଡର କରିବ କି ?
ଯିବେ ।	ପକେଇବ ।
ଆର ମାସରେ ଯିବେ ।	ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
ସେମାନେ ଆର ମାସରେ ଯିବେ ।	କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
	ମନେ କରି ପକେଇବ ।
	ମନେକରି ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
	ହଉ, କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
ପଗ୍ଭରୁଛ ?	ଆଣିବ ।
କାହିଁକି ପଗ୍ଭରୁଛ ?	କାର୍ଡ ବି ଆଣିବ ।
	ଆଉ କାର୍ଡ ବି ଆଣିବ ।
	ଲଫାପା ଆଣିବ ।
	ଲଫାପା ବି ଆଣିବ ।
	ଲଫାପା ଆଉ କାର୍ଡ ବି ଆଣିବ ।

II. Substitution drill

(a) କ'ଣ ହେଲା ?

କାହିଁକି	କାହିଁକି ହେଲା ?
କୋଉଠି	କୋଉଠି ହେଲା ?
କଣ	କଣ ହେଲା ?
କିପରି	କିପରି ହେଲା ?
କେମିତି	କେମିତି ହେଲା ?

କେତେ	କେତେ ହେଲା ?
କେତେବେଳେ	କେତେବେଳେ ହେଲା ?
କେତେଟା	କେତେଟା ହେଲା ?

(b) କ'ଣ ଆଉ ହେବ ?

କଣ	କଣ ଆଉ ହେବ ?
କୋଉଠି	କୋଉଠି ଆଉ ହେବ ?
କାହିଁକି	କାହିଁକି ଆଉ ହେବ ?
କିପରି	କିପରି ଆଉ ହେବ ?
କେମିତି	କେମିତି ଆଉ ହେବ ?
କେତେ	କେତେ ଆଉ ହେବ ?
କେତେବେଳେ	କେତେବେଳେ ଆଉ ହେବ ?
କେତେଟା	କେତେଟା ଆଉ ହେବ ?

(c) ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?

ନେବାକୁ	ତମେ ଚିଠିଟା ନେବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ଆଣିବାକୁ	ତମେ ଚିଠିଟା ଆଣିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ଦେବାକୁ	ତମେ ଚିଠିଟା ଦେବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ଉଶିବାକୁ	ତମେ ଚିଠିଟା ଉଶିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?

(d) ଆରେ ନା, ମୁଁ ଭୁଲିନି ।

କରିନି	ଆରେ ନା, ମୁଁ କରିନି ।
ଦେଖିନି	ଆରେ ନା, ମୁଁ ଦେଖିନି ।
ନେଇନି	ଆରେ ନା, ମୁଁ ନେଇନି ।
ଯାଇନି	ଆରେ ନା, ମୁଁ ଯାଇନି ।

(e) ଆଜି ରବିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।

ସୋମବାର	ଆଜି ସୋମବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
ଗୁରୁବାର	ଆଜି ଗୁରୁବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
ଶନିବାର	ଆଜି ଶନିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
ଅଗଷ୍ଟ ୧୫	ଆଜି ଅଗଷ୍ଟ ୧୫, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
ଜାନୁଆରୀ ୨୬	ଆଜି ଜାନୁଆରୀ ୨୬, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।

(i) ? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪

(h) ? ৩০৩ ৩৯ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪

(g) ? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪

(f) ? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪
? ৩৯৫ ৪৬৪৬ ৪৬৪৬৪

(j) ସେମାନେ ଆର ସପ୍ତାହରେ ଯିବେ ।

ଆର ମାସରେ	ସେମାନେ ଆର ମାସରେ ଯିବେ ।

(k) ସେମାନେ ଆର ଥର (ରୁ) ଯିବେ ।

ଆର ଦିନ(ରୁ)	ସେମାନେ ଆର ଦିନ (ରୁ) ଯିବେ ।
ଆର ବର୍ଷ(ରୁ)	ସେମାନେ ଆର ବର୍ଷ(ରୁ) ଯିବେ ।

(l) କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।

ସୁବିଧାକରି	କାଲି ସୁବିଧା କରି କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
ଦେଖିକରି	କାଲି ଦେଖିକରି କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
ମନେପକେଇ	କାଲି ମନେ ପକେଇ କିନ୍ତୁ ଚିଠିଟା ପକେଇବ ।
କଥାଟା	କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ କଥାଟା ପକେଇବ ।
ବିଷୟଟା	କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ ବିଷୟଟା ପକେଇବ ।
ପ୍ରସଙ୍ଗଟା	କାଲି ମନେକରି କିନ୍ତୁ ପ୍ରସଙ୍ଗଟା ପକେଇବ ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?

ତୁ	ତୁ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲୁ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲି ?
ଆମେ	ଆମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲୁ ?
ଆମେ (*incl.*)	ଆମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲେ ?
ସେ (*fam.*)	ସେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ସେ (*hon.*)	ସେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲେ ?

(b) ଆରେ ନା, ମୁଁ ଭୁଲିନି ।

ଭୁଲିନୁ	ଆରେ ନା, ତୁ ଭୁଲିନୁ ।
ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି	ଆରେ ନା, ଆପଣ ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି ।
ଭୁଲିନୁ	ଆରେ ନା, ଆମେ ଭୁଲିନୁ ।
ଭୁଲିନେ	ଆରେ ନା, ଆମେ ଭୁଲିନେ ।
ଭୁଲିନି	ଆରେ ନା, ସେ ଭୁଲିନି ।
ଭୁଲିନାହାନ୍ତି	ଆରେ ନା, ସେ ଭୁଲିନାହାନ୍ତି ।

ଭୁଲିନାହାନ୍ତି	ଆରେ ନା, ସେମାନେ ଭୁଲିନାହାନ୍ତି ।
ଭୁଲିନ	ଆରେ ନା, ତମେ ଭୁଲିନ ।

(c) ମୁଁ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇଦେବି ।

ଆମେ (*excl.*)	ଆମେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବୁ ।
ଆମେ (*incl.*)	ଆମେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବା ।
ତୁ	ତୁ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇଦେବୁ ।
ତମେ/ତମେମାନେ	ତମେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇଦେବ ।
ଆପଣ/ଆପଣମାନେ	ଆପଣ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବେ ।
ସେ (*fam.*)	ସେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବ ।
ସେ (*hon.*)	ସେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବେ ।

(d) ତମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବ କି ?

ଲେଖିବୁ	ତୁ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବୁ କି ?
ଲେଖିବେ	ଆପଣ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବେ କି ?
ଲେଖିବୁ	ଆମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବୁ କି ?
ଲେଖିବା	ଆମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବା କି ?
ଲେଖିବ	ସେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବ କି ?
ଲେଖିବେ	ସେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବେ କି ?
ଲେଖିବି	ମୁଁ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବି କି ?
ଲେଖିବେ	ସେମାନେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବେ କି ?

(e) ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?

ତୁ	ତୁ କେବେ ଯିବୁ ?
ତୁମେ/ତୁମେମାନେ	ତୁମେ କେବେ ଯିବ ?
ଆପଣ/ଆପଣମାନେ	ଆପଣ କେବେ ଯିବେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ କେବେ ଯିବି ?
ଆମେ (*excl.*)	ଆମେ କେବେ ଯିବୁ ?
ଆମେ (*incl.*)	ଆମେ କେବେ ଯିବା ?
ସେ (*fam.*)	ସେ କେବେ ଯିବ ?
ସେ (*hon.*)	ସେ କେବେ ଯିବେ ?

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) କ'ଣ ହେଲା ?
କ'ଣ ହେଲା ନାହିଁ/ନି ?

(b) କ'ଣ ଆଉ ହେବ ?
କ'ଣ ଆଉ ହେବନି ?

(c) ଆଜି ତ ରବିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ।
ଆଜି ତ ରବିବାର, ଡାକଘର ବନ୍ଦ ନୁହଁ ।

(d) ଏ ଚିଠି ତ ରମଦାବୁଢ଼ାର ।
ଏ ଚିଠି ତ ରମଦାବୁଢ଼ାର ନୁହଁ ।

(e) ସେମାନେ ବୋଧେ ଏଥର ବମ୍ବେରୁ ଏକସ୍‌କରସନ୍‌ରେ ଯିବେ ।
ସେମାନେ ବୋଧେ ଏଥର ବମ୍ବେରୁ ଏକସ୍‌କରସନ୍‌ରେ ଯିବେନି ।

2. Transformation of କଣ to କ'ଣ—

(a) କଣ ଖାଇବ ?
କ'ଣ ଖାଇବ ?

(b) କଣ ନବୁ ?
କ'ଣ ନବୁ ?

(c) କଣ ଦେଖିବ ?
କ'ଣ ଦେଖିବ ?

(d) କଣ ଲେଖିବା ?
କ'ଣ ଲେଖିବା ?

3. Transformation into interrogative-negative—

(a) ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲନି ?

(b) ଆଉ ଦୁଇଟା ଲଫାଫା ଓ ଦୁଇଟା କାର୍ଡ ଆଣିବ ।
ଆଉ ଦୁଇଟା ଲଫାଫା ଓ ଦୁଇଟା କାର୍ଡ ଆଣିବନି ?

4. Transformation of the verb into present continuous tense—

(a) କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେବି ।
କାଲି ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକାଇ ଦେଉଛି ।

(b) ବୋଉ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଦେବି ।
ବୋଉ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଦେଉଛି ।

(c) ସେମାନେ ଆଉ ସପ୍ତାହରେ ଯିବେ ।
ସେମାନେ ଆଉ ସପ୍ତାହରେ ଯାଉଛନ୍ତି ।

(d) ତମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖିବ ଜି ?
ତମେ ଏତେ ଚିଠି କାହା ପାଖକୁ ଲେଖୁଛ ଜି ?

(e) ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?
ସେମାନେ କେବେ ଯାଉଛନ୍ତି ଜି ?

(f) ତମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ତୁମେ ଚିଠିଟା ପୋଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଉଛ ?

(g) କ'ଣ ହେଲ ?
କ'ଣ ହେଉଛି ?

(h) କ'ଣ ଆଉ ହେବ ?
କ'ଣ ଆଉ ହେଉଛି ?

V. Response drill

(a) ତମେ କାହା ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛ ?
ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛି ।

(b) କ'ଣ ହେଲ ?
କିଛି ହେଉନି ।

(c) ତମେ ବଜାର ଯିବାକୁ ଭୁଲିଗଲ ?
ନା, ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଯିବି ।

(d) ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?
ସେମାନେ ଆଉ ରବିବାର ଯିବେ ।

(e) ସେ ଟଙ୍କା ମନିଅର୍ଡର କରିବେ କି ?
ନା, ସେ ଚିଠି ଦେବେ ।

Exercises

1. Substitute the word in the subject place of the given basic sentence with the words given in the brackets and make corresponding changes in the verb form :

   (ତୁ, ତୁମେ, ଆପଣ, ସେ *fam*, ସେ *hon*, ସେମାନେ)

   Basic sentence — ସେ କାମ କରିବାକୁ କେରଳ ଗଲା ।
   ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରତିଦିନ ଚିଠି ଦେବ ।

2. Substitute the underlined words in the following sentences with the appropriate words as given in the brackets :

   (ଉଠିଛି, ଯାଉଛି, ବର୍ଷିଲା, ହେବ, ଆସିଲା)

   (a) ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠିବାକୁ ଯାଉଛି ।
   (b) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରକୁ ଗଲା ।
   (c) କାଲି ମେଘ ବର୍ଷିବ ।
   (d) ତୁମକୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
   (e) ଆଜି ଲାଇବ୍ରେରୀକୁ ନୂଆ ବହି ପାଣ୍ଠିର ଆସିଛି ।

3. Fill up the blanks with the simple past tense of the verbs given in the right hand side brackets :

   (a) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେଜରୁ..... ।(ଫେରିବା)
   (b) ତୁମକୁ ସେ କଥା କିଏ..... ? (କହିବା)
   (c) ସେମାନେ ହଲ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ସଭା..... । (କରିବା)
   (d) କ'ଣ ତୋ କାମ.....? (ସରିବା)
   (e) ସେଠି କାହିଁକି ଏମିତି ..... ? (ହେବା)

4. Fill up the blanks with simple future tense of the verbs given in the right hand side brackets :

   (a) ତୁମେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି..... । (ଲେଖିବା)
   (b) ସେ ମନଦେଇ ପାଠ..... ।(ପଢ଼ିବା)
   (c) ସେ କେତେବେଳେ.....? (ଯିବା)

(d) ତୁ କାହିଁକି ଏ ସବୁ.....? (ନେବା)

(e) ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କିଏ..... ? (ଖାଇବା)

5. Transform the following sentences into interrogative-negative :

(a) ତାଙ୍କର ବହି ଦରକାର ହେବ ।

(b) ସେ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଯିବ ।

(c) ସେ କ'ଣ ଖାଇଲେ ?

(d) ତୁ କଣ ସିନେମା ଦେଖିବୁ ?

(e) ସେମାନେ କାହିଁକି ରହିଲେ ?

6. Transform the underlined verbs of the following sentences into present perfect verb forms :

(a) ମାଳତୀ ଘରକୁ <u>ଯିବ</u> ।

(b) ସେ ବହୁତ ଭାତ <u>ଖାଏ</u> ।

(c) ମୋଟା ଲୋକମାନେ ଖାଇବାକୁ <u>ଆସିଲେ</u> ।

(d) ଏଠି କ'ଣ <u>ହେଉଛି</u> ?

(e) ଅନୁପମ ସୀତାର <u>ବଢ଼ାଏ</u> ।

7. Answer the following :

(a) ତମର କ'ଣ ହେଉଛି ?

(b) ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର କଲ ?

(c) ସେ କେତେବେଳେ ବୁଲିବାକୁ ଯିବେ ?

(d) ସେ କାହିଁକି ଆସିଛି ?

(e) ତମେ ବାଟରେ କାହାକୁ ଦେଖିଲ ?

(f) ତମେ କେବେ ଘରକୁ ଫେରିବ ?

(g) ଆଜି ଆପଣ କାହାକୁ ଚିଠି ଦେବେ ?

8. There are five groups of words below and the words in each group, if arranged correctly, can form five meaningful sentences.

Arrange the words to form five meaningful sentences in the table given below following the model given in (a) :

(a) ସେଠିକି, ଜାଇବି, ଯିବ, ତମେ ?
(b) ବୁଧବାର, ହେବ, ଦିନ, ସଭା ।
(c) ଦେଇ, ପାଖରୁ, ଚାଙ୍କ, ଚିଠି ।
(d) ପଠେଇବ, ଡାକଘରେ, ଚିଠିଟି, ତମେ ।
(e) ମିନତି, କରୁଛି, ବହୁତ, କଥା ।
(f) ଲେଖିବ, କାହାକୁ, ସେ, ଚିଠି ?

a.	ତମେ	ଜାଇବି	ସେଠିକି	ଯିବ ?
b.				
c.				
d.				
e.				
f.				

Grammatical Note

1. The simple past and simple future tense of 2nd and 3rd persons along with plural uses may be noted :

Past tense—

2nd person : You forgot. ତୁ ଭୁଲିଗଲୁ ।
You forgot. ତମେ/ତମେମାନେ ଭୁଲିଗଲ ।
You forgot. ଆପଣ/ଆପଣମାନେ ଭୁଲିଗଲେ ।

3rd person : He forgot. ସେ ଭୁଲିଗଲ । *fam.*
He forgot. ସେ ଭୁଲିଗଲେ । *hon.*
They forgot. ସେମାନେ ଭୁଲିଗଲେ ।

Future tense—

2nd person : You will forget. ତୁ ଭୁଲିଯିବୁ ।
You will forget. ତମେ/ତମେମାନେ ଭୁଲିଯିବ ।
You will forget. ଆପଣ/ଆପଣମାନେ ଭୁଲିଯିବେ ।

3rd person : He will forget. ସେ ଭୁଲିଯିବ । *fam.*
He will forget. ସେ ଭୁଲିଯିବେ । *hon.*
They will forget. ସେମାନେ ଭୁଲିଯିବେ ।

2. ତ is used to put emphasis.

3. ଏତେ is a proncminal adjective used to refer to amount, distance, volume and size etc. ଏତେ has relational counterparts like ସେତେ and ଯେତେ. ଏତେ to refer to mainly size which has the relational counterpart ସେତେ and ଯେତେ.

ଏତେ ପଇସା ।	so much money (amount)
ଏତେ ବଡ଼ ।	so big (size)
ଏତେ ବାଟ ।	such a lot of distance/so far away (distance)
ଦୁଧରେ ଏତେ ପାଣି ।	so much water in milk (volume)

4. (i) କାହା is an interrogative adjective, used to ask 'whose'. But when it is not used into adjectival position the possessive marker ର must be post-posed to it.

ଏଇଟା କାହା ଘର ?	Whose house is this ?
ଏ ଘର କାହାର ?	Whose house is this ?

(ii) When the post-position କୁ is added to the interrogative adjective କାହା it becomes କାହାକୁ to connote 'whom' in English. କାହାକୁ as an interrogative word is used for human and non-human referents. At times it is also used to refer to inanimate referents. କାହାକୁ can be used in negative sentences with a sense of unspecific nobody or nothing.

ତମେ କାହାକୁ ଡାକୁଛ ?	Whom do you call/want ?
ଗାଈ, ଛେଳି ଭିତରୁ କାହାକୁ ଆଣିବି ?	What shall I get between the cow and the goat ?
ଭାତ, ଡାଲି, ତରକାରୀ ସବୁ ଅଛି । କାହାକୁ ଆଗ ଆଣିବି ?	There are rice, dal and curry, everything. Which one shall I bring first ?
ମୁଁ ଆଜି ଆମ ଘରକୁ କାହାକୁ ଡାକିନି ।	I haven't invited anybody to our house to-day.

5. କେବେ is an interrogative word to ask 'when'. But it is used in connection with distant time, not the immediate time. To ask about the immediate time କେତେବେଳେ or କେତେବେଳକୁ are used.

ସେମାନେ କେବେ ଯିବେ ?	When will they go ?
ସେମାନେ ସପ୍ତାହେ ପରେ ଯିବେ ।	They will go after a week.
ସେମାନେ କେତେବେଳେ ଯିବେ ?	When (at what time) will they go ?
ସେମାନେ ସକାଳେ ଯିବେ ।	They will go in the morning.
ସେମାନେ କେତେବେଳେ ଯିବେ ?	At what time they will go ?
ସେମାନେ ଛଟା ବେଳେ ଯିବେ ।	They will go at 6 p.m.

6. ମନେକରି is a verbal construction to mean 'having remembered'.

7. The compound verbs like ଭୁଲିଯିବା, ପକାଇଦେବା etc. are formed following the V_1+V_2 rule. (*See* the Grammatical Note on compound verbs in Lesson 10.)

10. Look at the conversation-pattern in this lesson. The questions and answers follow the context of the conversation-topic.

Cultural Note

1. The mother is called ବୋଉ which should not be confused with ବୋହୂ, the daughter-in-law.

2. The husband and wife usually address each other using ତୁମେ, the polite form.

Learn Numerals

୮୧	ଏକାଅଶୀ
୮୨	ବୟାଅଶୀ
୮୩	ତେୟାଅଶୀ
୮୪	ଚଉରାଅଶୀ
୮୫	ପଞ୍ଚାଅଶୀ
୮୬	ଛୟାଅଶୀ
୮୭	ସତାଅଶୀ
୮୮	ଅଠାଅଶୀ
୮୯	ଅଣାନବେ
୯୦	ନବେ

Some family-relations

ବାପା father	ମା mother
ବଡ଼ବାପା father's elder brother	ବଡ଼ ମା, ବଡ଼ ବୋଉ father's elder brother's wife
ବାବା father's younger brother	ଖୁଡ଼ୀ father's younger brother's wife
ମଉସା mother's sister's husband	ମାଉସୀ mother's sister
ପିଉସା father's sister's husband	ପିଉସୀ father's sister
ଜେଜେବାପା paternal grand father	ଜେଜେମା paternal grand mother
ଅବା maternal grand father	ଅଉ maternal grand mother
ମାମୁଁ mother's brother	ମାଇଁ mother's brother's wife
ଭାଇ brother	ଭାଉଜ, ନୂଆବୋଉ elder brother's wife
ଭଉଣୀ sister	ଭିଣେଇ, ଭିଣୋଇ elder sister's husband

ଝିଅ daughter
ପୁଅ son
ଶ୍ୱଶୁର father-in-law
ଦେଉଶୁର husband's elder brother
ଦିଅର husband's younger brother
ନଣନ husband's sister
ଶଳା wife's brother
ସମ୍ବନ୍ଧି fathers of husband and wife (to each other)
ପୁତୁର nephew (brother's son)
ଭଣଜା nephew (sister's son)
ନାତି grand son

ଜ୍ୱାଇଁ, ଜୋଇଁ son-in-law
ବୋହୂ daughter-in-law
ଶାଶୁ mother-in-law
ଭଉଜୋହୂ younger brother's wife
ଜାଆ brothers' wives (to each other.)
ନଣନେଇ husband's sister's husband.
ଶାଳୀ wife's sister
ସମ୍ବନ୍ଧିଣୀ mothers of husband and wife (to each other)
ଝିଆରୀ niece (brother's daughter)
ଭଣିଜୀ niece (sister's daughter)
ନାତୁଣୀ grand daughter

UNIT I

LESSON 15

Revision Lesson

Visiting the City of Bhubaneswar

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ପରିଦର୍ଶନ

ମନୋହର : ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହର ଭିତରେ ଆଉ ସହର ଘୁରି ପାଖରେ ଅନେକ ଦେଖିବା ଜାଗା ଅଛି । ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସବୁ ଜାଗା ବୁଲି ଦେଖିଲେ ?

Manohar : There are many places to visit inside Bhubaneswar as well as around it. Have you seen all the places at and around Bhubaneswar ?

ଜନସନ୍ : ନା, ଭୁବନେଶ୍ୱରର କିଛି ଜାଗା ମୁଁ ଦେଖିନି । ଏଠି କ'ଣ କ'ଣ ଦେଖିବା ଜାଗା ଅଛି ?

Jonson : No, I haven't seen any place at Bhubaneswar. What are the places worth seeing here ?

ମନୋହର : ସହର ଭିତରେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, କେଦାରଗୌରୀ ମନ୍ଦିର, ମୁକ୍ତେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର, ରାଜାରାଣୀ ମନ୍ଦିର, ଷ୍ଟେସନ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ କୋଠା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା ରହିଛି । ଆଉ ସହର ଘୁରି ପାଖରେ ଶିଶୁପାଳଗଡ଼, ଧଉଳି-ଗିରି, ଖଣ୍ଡଗିରି, ଉଦୟଗିରି ଓ ନନ୍ଦନକାନନ ଅଛି । ଆପଣ ଦିନ-ବେଳେ ସବୁ ବୁଲି ଦେଖି ପାରିବେ ।

Manohar : There are Lingaraj temple, Kedargouri temple, Mukteswar temple, Rajarani temple, Station, Utkal University and a number of big buildings as well as Orissa Assembly inside the town. And there are Shishupalagada, Dhauligiri, Khandagiri, Udayagiri and Nandana Kanana etc. around the city. You can see them all during the day time.

ଜନସନ୍ : ଏଠି ଜଣ ଦିନବେଳେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?	Jonson : Is it very hot here during the day ?
ମନୋହର : ଏଠି ଖରାବେଳେ ଖରା କିନ୍ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା-ବେଳେ ଥଣ୍ଡା । ଆପଣ ସବାକୁ ଟୁରିଷ୍ଟ ଗାଡ଼ିରେ ସହର ଚାରିପାଖର ଜାଗା ସବୁ ବୁଲି ଦେଖିବେ ।	Manohar : It is hot during the day but cool in the evening. You may go and see the places around the city in a tourist vehicle.
ଜନସନ୍ : ଆଚ୍ଛା, ତମେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଆସୁନ ? ସବୁଆଡ଼େ ସାଙ୍ଗହୋଇ ବୁଲି ଦେଖିବା ।	Jonson : Well, why don't you come along with me ? We may see all the places together.
ମନୋହର : ନାହିଁ, ମୋର ଟିକେ ଅନ୍ୟ କାମ ଅଛି । ଆପଣ ବସ୍‌ରେ ଯିବେ । କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ।	Manohar : No. I have some other work to do. You please go in the bus. There will be no inconvenience.

Exercises

1. Fill up the blanks choosing the most appropriate words from inside the brackets :

(i) (a) ତୁମର କ'ଣ..... ? (ହୁଏ, ହେଲା, ହେଉ)
(b) ସେ ସବୁ ବୁଲି.....କି ? (ଦେଖ, ଦେଖିଲେ, ଦେଖିବା)
(c) ସେମାନେ ମନ୍ଦିରରୁ ଷ୍ଟେସନରୁ..... । (ଯିବେ, ଯାଉଛି, ଗଲା)
(d) ମୁଁ ବସରେ ମ୍ୟୁଜିୟମ..... । (ଯାଉ, ଗଲି, ଯିବା)
(e) ଏଠି ଭୀଷଣ ଗରମ..... ।(ହେଲା, ହେଲେ, ହୁଏ)

(ii) (a) ତୁମେ ଏ କାମଟା ମନେକରି..... । (ଧରିବ, ବସିବ, କରିବ)
(b) ସେ କାହିଁକି ଏମିତି..... ? (କଲା, ପୁରିଲା, ବର୍ଷିଲା)
(c) ସେଠି କ'ଣ ଛରି ବର୍ଷା..... ? (କଲା, ହେଲା, ଦେଲା)
(d) ଆମେ ସବୁକଥା..... । (କହିବୁନି, ବସିବୁନି, ଦେଖିବୁନି)
(e) ସେ କାହିଁକି ସେଠାରୁ..... ? (କହେନା, ବସେନା, ଯାଏନା)

(iii) (a) ଆମ ପାଟିର ସଭା..... ହେବ ? (କାହା, କେତେବେଳେ, କେତେଟା)
(b) ଆମେ..... ବସେ ଯିବା ? (କେତେଟା, କେବେ, କି)
(c) ସ୍କୁଲ..... ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ? (କେବେ, କେତେଟି, କେତେଟାବେଳେ)
(d) ପିଲାମାନେ..... ସବୁବେଳେ ପାଟି କରୁଛନ୍ତି ? (କାହା, କେବେ, କାହିଁକି)
(e) ଏ ବହି..... ? (କାହା, କେବେ, କାହାର)
(f) ଆପଣ..... କଥା କହୁଛନ୍ତି ? (କାହାକୁ, କାହିଁ, କାହାଠାରୁ)

(iv) (a) ଆପଣ.....କ'ଣ କରନ୍ତି ? (କେତେଟା, ଦିନବେଳେ, କାହାଠାରୁ)
(b) ଏଠି କଣ.....ସିନେମା ହୁଏ ? (କେତେଟା, ଦିନବେଳେ, କଣ)
(c) ମୁଁ..... ଘରକୁ ଫେରେ । (ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ, ସକାଳ, କଣ)
(d) ତୁମେ କାହିଁକି.....ଖାଇବ ନାହିଁ ? (ଦିନ, ବେଳେ, ଘଡିରେ)
(e) ଇଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ..... ପଢ଼ା ହୁଏ । (ଘଡି, ଦିନରେ, କି)

2. Substitute the underlined words with the appropriate words from the brackets :

(a) ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ <u>ଆସୁଛୁ</u> । (ଆସିବୁ, ଆସିଲୁ)
(b) କାଲି ଆମର ସଭା <u>ହେଲା</u> । (ହେବ, ହୁଏ)
(c) ତୁମେ ଏମିତି କହିବା କଣ ଠିକ୍ <u>ହେବ</u> ? (ହେଲେ, ହେଉଛି)
(d) କଲେଜ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ଟାରେ ଆରମ୍ଭ <u>ହେବ</u> ? (ହୁଏ, ହେଲେ)
(e) ସେ କାହିଁକି ଏଠାକୁ <u>ଆସୁଛି</u> ? (ଆସୁନି, ଆସୁ)

3. Transform into negative :

(a) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅନେକ ଦେଖିବା ଜାଗା ଅଛି ।
(b) ଆପଣ ସବୁ ବୁଲି ଦେଖିବେ ।
(c) ଏଠି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗରମ ହୁଏ ।
(d) କଟକରେ ପ୍ରତିଦିନେ ଥଣ୍ଡା ହୁଏ ।
(e) ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭିତରେ ଧଉଳିଗିରି ଓ ନନ୍ଦନକାନନ ଅଛି ।

4. Frame questions to elicit answers as given below, using the question words given in the brackets :

(a) ମୁଁ ଆଜି କଟକ ଯିବି । (କେତେବେଳ)
(b) ଏଠାରେ ସଭା ହେଉଛି । (କଣ)

(c) ଏଠି ବହୁତ ମନ୍ଦିର ଓ ବଡ଼ କୋଠା ଅଛି । (କି)
(d) ସେ ଆଗ ମାସରେ କଲିକତା ଯିବେ । (କେବେ)
(e) ଏ ଘର ମନୋହରର । (କାହାର)
(f) ଏଇଟା ତାଙ୍କ ବହି । (କାହା)
(g) କଲେଜ ୪ ଟାବେଳେ ଛୁଟି ହେଲା । (କେତେଟାବେଳେ)
(h) ସେ ୨୦ ଟଙ୍କା ନେଇଛି । (କେତେ)
(i) ତୁମ ବହିଟା ଏଇଠି ଅଛି । (କାହିଁ)
(j) ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ମାଛ ଧରହେଉଛି । (କ'ଣ)

5. Answer the following questions :
   (a) ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହରରେ କ'ଣ କ'ଣ ଦେଖିବା ଜାଗା ଅଛି ?
   (b) ସହର ଗଣ୍ଡିପାଖରେ କି କି ଜାଗା ଅଛି ?
   (c) ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର କି କି ଜାଗା ବୁଲି ଦେଖିଲେ ?
   (d) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କଣ ଦିନବେଳେ ବେଶୀ ଖରା ହୁଏ ?
   (e) ଟୁରିଷ୍ଟ ବସ କେତେବେଳେ ଯାଏ ?
6. Using the simple past, simple present and simple future tenses write *five* related sentences on any topic.
7. Write *five* sentences in Oriya on the topic you like best.
8. Write the Oriya numerals from 1 to 20.
9. Write the numerals from 1 to 50.

Learn Numerals

୯୧	ଏକାନବେ
୯୨	ବୟାନବେ
୯୩	ତେୟାନବେ
୯୪	ଚଉରାନବେ
୯୫	ପଞ୍ଚାନବେ
୯୬	ଛୟାନବେ
୯୭	ସତାନବେ
୯୮	ଅଠାନବେ
୯୯	ଅନେଶୋତ
୧୦୦	ଶହେ
୧୦୦୦	ହଜାରେ/ଏକ ହଜାର
୧୦,୦୦୦	ଦଶ ହଜାର

UNIT I

LESSON 16

Test Lesson

Exercises

1. Substitute the underlined words with the appropriate words from the right hand side brackets :

(i) (a) ତାଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ? (ମୁଁ, ଆପଣଙ୍କ, ସେ)

(b) ଆପଣ କଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ? (ସେ, ମୋ, ତୁ)

(c) ଏଇଟା କଣ ବଙ୍ଗଳା କ୍ଲାସ ? (ସେଇଟା, କୋଇଟା, ସବୁ)

(d) ସେଗୁଡ଼ିକ କଣ ତୁ ନବୁ ? (ଏଗୁଡ଼ା, ସେଇ, ଏଇ)

(e) ଏଇ ଘରେ କିଏ ରହୁଛି ? (ସେ, ସେଗୁଡ଼ା, ସେଇଟା)

(ii) (a) ମୋ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ । (ତାଙ୍କ, ତୁ, ତୁମେ)

(b) ତା ବଡ଼ଭାଇ ଏବେ କଟକ ଯାଇଛନ୍ତି । (ସେ, ତୁମ, ମୁଁ)

(c) ତୁମ ଘର ଏଇ ସହରରେ । (ମୋ, ତୁ, ଆପଣ)

(d) ଆମର ମଫସଲରେ ଘର ନାହିଁ । (ତୋର, ମୁଁ, ଆପଣ)

(e) ଆପଣଙ୍କ ପୁରରେ ଗୋଟିଏ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଅଛି । (ତୁ, ସେମାନଙ୍କ, ସେମାନେ)

(iii)(a) ଏ ବହିଟି ତୁମର । (ତାଙ୍କର, ସେ, ମୁଁ)

(b) ରମ ତାଙ୍କର ପୁଅ । (ଆପଣ, ମୋର, ଘର)

(c) ଆଜି ସେମାନଙ୍କର ଜଲେଜ ବନ୍ଦ । (ତୁ, ତୋର, ତୋତେ)

(d) ତୁମେ ରବିବାବୁଙ୍କର ବଡ଼ଭାଇ । (ତାର, ଆପଣଙ୍କର, ସେ)

(e) ଏଇଟା ବାବୁଲୁର ଜାମା । (ମୁଁ, ତୁ, ରମାର)

(iv)(a) ତୁମ ଘର ଗୌହାଟୀରେ । (ସହର, କଟକର, ସମ୍ବଲପୁରରେ)

(b) ସେ ଓଡ଼ିଶାର ଲେଖକ । (ଘର, ବାସିନ୍ଦା, ସହର)

(c) ତାଙ୍କ ବଗିଚାରେ ବହୁତ ଫୁଲଗଛ ଅଛି । (ଆମଗଛ, ଉପନ୍ୟାସ, ଭଲ)

(d) ମୋର ବହିଟିକ ଦରକାର । (ଦୁଇଟାଯାକ-ବହି, ଡକ, ଯାକ)

(e) ମୁଁ ଇଷ୍ଟାଙ୍କେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର । (ବାସିନ୍ଦା, ଲେଖକ, ଅଧ୍ୟାପକ)

2. Fill up the blanks choosing appropriate words from the brackets :

(i) (a) ଆପଣ.....ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ? (କଣ, କଅଣ)
(b) ସେ.....ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ? (କଅଣ, କୋଉ)
(c) ଏ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ନାଁ ..... ? (କଅଣ, କି)
(d) ସେ ..... ? (କୋଉ, କିଏ)
(e) ତାଙ୍କ ଘର..... ? (କୋଉ, କୋଉଠି)
(f) ଏଇଟା..... ବହି ? (କି, କ'ଣ)
(g) ସେ .....ଝିଅ ? (କିଏ, କାହା)
(h) ସେ ଝିଅଟି..... ? (କାହା, କିଏ)
(i) ସେଇ ବଗିଗୁଟା..... ? (କାହା, କାହାର)
(j) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ..... ଯାଉଛନ୍ତି ? (କୋଉଠି, କୁଆଡ଼େ)
(k) ମୁନା.....ଯାଇଛି ? (କୋଉଠିକି, କୋଉ)
(l) ରମେଶବାବୁ ଆଜି କୁଆଡ଼େ ଯିବେ..... ? (କି, କିଏ)
(m) ତୁମେ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ.....ଆସିଛ ? (କାହା, କାହିଁକି)
(n) ମୋ କଲମଟା ..... ? (କାହାଁନ୍ତି, କାହିଁ)
(o) ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ ..... ? (କାହିଁ, କାହାଁନ୍ତି)
(p) ସେ .....ଲୋକ ? (କୋଉଠାର, କାହିଁକି)
(q) ତୁମେ.....ଘରକୁ ଯିବ ? (ବୋଧେ, କିଏ)
(r) ଅଜିତବାବୁଙ୍କ ଅଫିସ ଏଠୁ.....ବାଟ ? (କାହିଁ, କେତେ)
(s) ଏ ବହିର ଦାମ..... ? (କି, କେତେ)
(t) ସିନେମା..... ଆରମ୍ଭ ହେବ ? (କେତେ, କେତେବେଳେ)
(u) ତୁ ..... ଆମ ଖାଇଛୁ ? (କେତେଟା, କଅଣ)
(v) ମୁଁ.....ବେଳେ ତୁମକୁ ଭେଟିବି ? (କଅଣ, କେତେଟା)
(w) ସେମାନେ.....ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବେ ? (କେବେ, କେତେବେଳେ)

(ii) (a) କଲିକତା..... ବଡ଼ ସହର । (ଖୁବ୍, ଅଧିକ)
(b) ସେ ଜଣେ ..... ଲୋକ । (ବହୁତ, ଭଲ)
(c) ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ..... । (କମ୍, ପୁରା)
(d) ତୁମ..... ନାଁ କ'ଣ ? (ବଡ଼, ପୁରା)
(e) ମୋ..... ନାଁ ଲୁସି । (ଡ଼ାକ, ପୁରା)

(f) ତୁ ତାର.....ଭଉଣୀ । (ବାପା, ସାନ)
(g) ମୁଁ.....ବହି ପଢୁଛି । (ଗୋଟିଏ, ଏଇଟି)

3. Using the word given in the right hand side brackets replace the underlined word and make corresponding changes in the verb form in (i), and in the place of subject in (ii).

(i) (a) ଆମେ ଭାଷା ଶିଖୁଛୁ । (ମୁଁ)
(b) ସେମାନେ କଟକରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଉଛନ୍ତି । (ଆମେ, *incl.*)
(c) ଆପଣମାନେ ସିନେମା ଦେଖିଛନ୍ତି । (ତୁମେ)
(d) ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଏ କାମ କରିଛୁ । (ସେମାନେ)
(e) ତୁମେ ଏବେ ଦୋକାନରେ ଅଛ କି ? (ତୁ)
(f) ରମେଶବାବୁ ଘରେ ଅଛନ୍ତି କି ? (ସେ, *fam.*)
(g) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେଜ ଯିବି । (ସେ, *hon.*)
(h) ସେ ଏ ବର୍ଷ ବି. ଏ. ପାସ୍ କରିବ । (ଆପଣ)
(i) ତୁମେମାନେ କାଲି ବଜାରକୁ ଗଲ କି ? (ସେମାନେ)
(j) ମୁଁ ଆଜି ସକାଳେ ଭତ ଖାଇଲି । (ତମେ)
(k) ସେ ଭୋରରୁ ଉଠେ । (ସେମାନେ)
(l) ତମେ ପ୍ରତିଦିନ ବଜାର ଯାଅ । (ତୁ)

(ii) (a) ଆମେ ଛବି ଦେଖୁଛୁ । (ଦେଖିଛି)
(b) ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ? (ଆସିଛ)
(c) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେସନ ଗଲେ । (ଗଲା)
(d) ତମେ ଅଫିସ ଯିବ କି ? (ଯିବୁ)
(e) ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ରୁଟି ଖାଉ । (ଖାଆନ୍ତି)
(f) ଆପଣ ପୁରୀ ଯାଇଛନ୍ତି । (ଯାଇଛୁ)
(g) ତୁ କ'ଣ କରୁଛୁ ? (କରିଛେ)
(h) ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଏ । (ଯାଉ)
(i) ଆପଣ ଏଇ କାମଟି କରିବେ । (କରିବି)
(j) ତୁ କାଲି ହଷ୍ଟେଲରେ ରହିଲୁ । (ରହିଲେ)

4. Fill up the blanks with appropriate verbs :

(a) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକରୁ..... ।
(b) ତୁମେ କଲେଜରେ .... ।
(c) ତାର ଯିବାକୁ ମନ..... ।
(d) ସେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ..... ।
(e) ମୁଁ ଠାକୁର ପୂଜା..... ।

5. Transform the following sentences according to the instruction given in the brackets :

(a) ସେମାନେ ଭରତର ଲୋକ । (negative)
(b) ତମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା । (negative)
(c) ସେ ସକାଳେ ଘରେ ରହେ । (negative)
(d) ତାଙ୍କର ରଉରକେଲାରେ ଘର ଅଛି । (interrogative)
(e) ସେ ପାଠ ପଢୁଛି । (interrogative- negative)
(f) ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ଉଦୟ ହେଲେ । (simple present)
(g) ମୁଁ ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢିବି । (simple Present)
(h) ସେ କାଲି କଲିକତା ଯିବେ । (present continuous)
(i) ତୁ କାହିଁକି ପାଟି କରୁଛୁ ? (simple past)
(j) ତାର କ'ଣ ହେଉଛି ? (simple past)
(k) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରୁ ଆସିଛି । (present continuous)
(l) ସେମାନେ କଲେଜ ଯାଉଛନ୍ତି । (simple future)
(m) ରମବାବୁ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଛୁଟି ନେଇଛନ୍ତି । (simple future)
(n) ଆମେ କଲିକତାରୁ ଆସିଲୁ । (present perfect)
(o) ସେମାନେ ଆଜି ଛୁଟି ନେଉଛନ୍ତି । (present perfect)
(p) ଛେଳିଟି ଘାସ ଖାଉଛି । (plural)
(q) ସେମାନେ କୋଉଠି ଅଛନ୍ତି ? (singular)
(r) ବାପା ଆଜି କଲିକତା ଯିବେ । (interrogative-negative)
(s) ତାଙ୍କ ନାଁ ମନୋଜ । (interrogative)
(t) ସେମାନେ ଏ ଘରେ ରହୁ ନାହାନ୍ତି । (affirmative)

6. Frame sentences using the following interrogative words :

କ'ଣ, କାହିଁକି, କିଏ, କେତେ, କି, କେବେ, କେତେବେଳେ, କେତେଟା, କୋଉ, କେଉଁଠି

7. Answer the following questions.

   (a) ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଉଦୟ ହୁଏ ?
   (b) ଖଗଦିନେ କ'ଣ ହୁଏ ?
   (c) ଜହ୍ନ କେତେବେଳେ ଉଏଁ ?
   (d) ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ କେତେଟାବେଳେ କ୍ଲାସକୁ ଆସ ?
   (e) ଆପଣମାନେ କେବେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିବେ ?
   (f) ରବିବାର ଦିନ ଡାକଘର ଖୋଲା କି ?
   (g) ତମେ ଡାକଘରୁ କ'ଣ ଆଣିବ ?
   (h) ସେ କଣ ଚିଠି ପଢୁଛନ୍ତି କି ?
   (i) ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରିନ୍‌ସପାଲଙ୍କ ପୂରା ନାଁ କ'ଣ ?
   (j) ଏଇ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ କେତୋଟି ବିଭାଗ ଅଛି ?

8. Write *five sentences* about Konark.

9. (a) Write the Oriya months of the year in Oriya.
   (b) Write the names of the seasons in Oriya.

10. Write the numerals from 51 to 100 in Oriya.

UNIT II

LESSON 17

The Car Festival at Puri

ପୁରୀ ରଥଯାତ୍ରା

ରମେଶ : ଆରେ ତପୁ, ତୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

Ramesh : Hallo Tapu, is your brother at home ?

ତପୁ : ହଁ, ଅଛନ୍ତି, ଡାକି ଦେଉଛି ।

Tapu : Yes, he is at home. I am calling him.

ରମେଶ : ସୋମନାଥ, ଆରେ ତମେ ଅଛ ? ମୁଁ ଭାବିଲି, ତମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହଁ । କଣ ଆଜି ପୁରୀ ଯିବନି ?

Ramesh : Hallo Somanath, are you in ? I thought probably you would not be at home. Won't you go to Puri to-day ?

ସୋମନାଥ : ହଁ, ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା । ନଯିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ? ସେଠି ମୋ ତଳ ଭଇ ରହୁଛି । ତା ପାଖରେ ଯାଇ ରହିବା ।

Somanath : Yes, to-day is the Car-festival. How do you talk of not going ? My younger brother stays there. We will stay with him.

ରମେଶ : ତମ ବଡ଼ ଭଇ ପରି ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?

Ramesh : I think your elder brother is at Puri also, isn't it ?

ସୋମନାଥ : ହଁ, ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଟୁରରେ ଯାଇଥାନ୍ତି । ମୋ ସାନଭଇ ଘରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ । ତା ଘର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଉପରେ । ତା ଘର

Somanath : Yes, he has got a house at Puri. But he does not usually stay at home. He often goes out on tour. It would be better to stay at my younger brother's place. His house is on the Bada

ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ରଥ ଦେଖିବା ।	Danda and we can see the cars if we sit on his verandah.
ରମେଶ : ଆଚ୍ଛା, ଠାକୁରଙ୍କ ରଥଗୁଡ଼ିକର (କ'ଣ କ'ଣ) ନାଁ କହିଲ ?	Ramesh : Well, please tell me the names of the Cars of the deities.
ସୋମନାଥ : ତମେ ଜାଣିନ ? ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ, ବଳଭଦ୍ରଙ୍କର ତାଳଧ୍ୱଜ, ଆଉ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ଦେବଦଳନ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ୨୩ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଆଉ ତାର ୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ । ସେମିତି ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ୨୨ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଓ ସେଥିରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲାଗିଥାଏ । ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥର ଉଚ୍ଚତା ୨୧ ହାତ ଓ ତାର ୧୨ଟି ଚକ ।	Somanath : Don't you know ? The name of Lord Jagannath's Car is Nandighose, Lord Balabhadra's Taladhwaja and Subhadra's Debadalan. Lord Jagannath's Car is 23 cubit high and it has 16 wheels. Similarly Lord Balabhadra's Car is 22 cubit high, and it has 14 wheels. The car of Subhadra is 21 cubit, and it has 12 wheels.
ରମେଶ : ତାହେଲେ ତମେ ରେଡ଼ି ହୁଅ । ସକାଳ ୮ଟା ବସରେ ଯିବା ।	Ramesh : All right, you get ready. We will go by morning 8 O'clock bus.
ସୋମନାଥ : ହଉ ।	Somanath : O. K.

Variation

A : ଆଚ୍ଛା, ରଥଗୁଡ଼ିକର କଣ ଅଲଗା ରଙ୍ଗ ନଥାଏ ?	A : Well, are there not different colours for different Cars ?
B : ହଁ, ପ୍ରତି ରଥର ଅଲଗା ରଙ୍ଗ । ନନ୍ଦିଘୋଷର ରଙ୍ଗ ହଳଦିଆ, ତାଳଧ୍ୱଜର ରଙ୍ଗ ନୀଳ ଆଉ ଦେବଦଳନର ରଙ୍ଗ କଳା ।	B : Yes, every Car has a different colour. The colour of Nandighose is yellow, Taladhwaja's blue and Debadalan's black.

ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ଠାକୁରମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପୁଣି ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ଦିନ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ଫେରନ୍ତି ।

The deities go to the Gundicha temple on the Car-festival day. And they return to the main temple on the Return-festival day.

A : ଏ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ପରା ବହୁ ଯାତ୍ରୀ ଆସିଥାନ୍ତି ?

A : Is it that a large number of pilgrims come to witness this world-famous Car-festival ?

B : ହଁ, ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ବହୁତ ଯାତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି ।

B : Yes a large number of pilgrims come from far and near.

Vocabulary

ଅଧିକାଂଶ ସମୟ most of the time.
ଅଲଗା different
ଉଚ୍ଚ high
ଉଚ୍ଚତା height
ଉପରେ on
କ'ଣ କ'ଣ what are
କିପରି how
ଚକ wheel
ଟୁର୍ tour
ଠାକୁର the Lord/the deity
ଡାକିଦେବା to call
ଥାଏ is (habitual past)
ଦେଶ ବିଦେଶ from far and near, from far and wide
ନଯିବା କଥା of not going
ପୃଥିବୀ world
ପ୍ରତି each
ପ୍ରସିଦ୍ଧ famous
ପୁଣି again
ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡ (the name of the road on which the cars of the Lord move.) The Great Road
ବଡ଼ ଦେଉଳ (the temple of the Lords) The Great Temple
ବସ bus
ବହୁ ଯାତ୍ରୀ many pilgrims
ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା return car festival
ରଙ୍ଗ colour
ରଥ car/chariot
ରଥଯାତ୍ରା the car festival
ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ the car festival day
ସୁବିଧା convenient
ସେଥିରେ in that
ସେମିତି like wise, like that, so also

ହଉ yes (giving consent)
ହଳଦିଆ yellow
ହାତ (a kind of hand-measurement which begins from elbow to tip of the middle finger of the hand) cubit.

Drills

I. Build up drill

ଅଛନ୍ତି ?
ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ?
ଭାଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତୋ ଭାଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତପୁ ତୋ ଭାଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଆରେ ତପୁ, ତୋ ଭାଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

ଡାକି ଦେଉଛି ।
ଅଛନ୍ତି, ଡାକି ଦେଉଛି ।
ହଁ, ଡାକି ଦେଉଛି ।
ହଁ, ଅଛନ୍ତି, ଡାକି ଦେଉଛି ।

ଅଛ ?
ତମେ ଅଛ ?
ଆରେ, ତମେ ଅଛ ?
ସୋମନାଥ, ଆରେ, ତମେ ଅଛ ?

ନାହିଁ ।
ଘରେ ନାହିଁ ।
ବୋଧେ ନାହିଁ ।
ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।
ତମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।
ଭାବିଲି, ତମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।
ମୁଁ ଭାବିଲି ତମେ ନାହିଁ ।
ମୁଁ ଭାବିଲି ତମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।

ଯିବାନି ?
ପୁରୀ ଯିବାନି ?
ଆଜି ଯିବାନି ?
କଣ ଯିବାନି ?
କଣ ପୁରୀ ଯିବାନି ?
କଣ ଆଜି ଯିବାନି ?
କଣ ଆଜି ପୁରୀ ଯିବାନି ?

ରଥ ଯାତ୍ରା ।
ଆଜି ତ ରଥ ଯାତ୍ରା ।
ହଁ, ଆଜି ତ ରଥ ଯାତ୍ରା ।

କିପରି ?
କହୁଛ କିପରି ?
ନଯିବା କହୁଛ କିପରି ?
ନଯିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?

ରହୁଛି ।
ଭାଇ ରହୁଛି ।
ମୋ ତଳ ଭାଇ ରହୁଛି ।
ସେଠି ରହୁଛି ।
ସେଠି ମୋ ତଳ ଭାଇ ରହୁଛି ।

ରହିବା ।
ଯାଇ ରହିବା ।
ତା ପାଖରେ ଯାଇ ରହିବା ।

ଥାଆନ୍ତି ?
ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?
ପର ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?
ବଡ଼ ଭଇ ପର ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?
ତମ ବଡ଼ଭଇ ପର ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।

ଅଛି ।
ଘର ଅଛି ।
ତାଙ୍କର ଅଛି ।
ପୁରୀରେ ଅଛି ।
ପୁରୀରେ ଘର ଅଛି ।
ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ଅଛି ।
ହଁ, ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ଅଛି ।

ନଥାନ୍ତି ।
ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।
ପ୍ରାୟ ନଥାନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।

ଯାଇଥାନ୍ତି ।
ଟୁରରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଟୁରରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ହେବ ।
ସୁବିଧା ହେବ ।
ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।
ସାନ ଭଇ ଘରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।
ମୋ ସାନ ଭଇ ଘରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।

ଉପରେ ।
ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ ଉପରେ ।
ତା ଘର ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡ ଉପରେ ।

ଦେଖିବା ।
ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ଦେଖିବା ।
ତା ଘର ବାରଣ୍ଡାରେ ବସି ଦେଖିବା ।

କହିଲ ?
ନାଁ କହିଲ ?
କ'ଣ କ'ଣ ନାଁ କହିଲ ?
ରଥଗୁଡ଼ିକର କ'ଣ କ'ଣ ନାଁ କହିଲ ?
ଠାକୁରଙ୍କ ରଥଗୁଡ଼ିକର କ'ଣ କ'ଣ ନାଁ କହିଲ ?
ଆଚ୍ଛା, ଠାକୁରଙ୍କ ରଥଗୁଡ଼ିକର କ'ଣ କ'ଣ ନାଁ କହିଲ ?

ଜାଣିନ ?
ତମେ ଜାଣିନ ?

ଥାଏ ।
ଚକ ଥାଏ ।
୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ ।
୨୩ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଆଉ ତାର ୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ୨୩ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଆଉ ତାର ୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ ।

ଲାଗିଥାଏ ।
ସେଥିରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲାଗିଥାଏ ।
ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ୨୨ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଓ ସେଥିରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲାଗିଥାଏ ।
ସେମିତି ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ୨୨ ହାତ ଉଚ୍ଚ ଓ ସେଥିରେ ୧୪ଟି ଚକ ଥାଏ ।

ଯିବା ।
ବସ୍‌ରେ ଯିବା ।
୮ଟା ବସ୍‌ରେ ଯିବା ।
ସକାଳ ବସ୍‌ରେ ଯିବା ।
ସକାଳ ୮ଟା ବସ୍‌ରେ ଯିବା ।

II. Substitution drill

(a) ତୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

ତମ (ମାନଙ୍କ)	ତମ(ମାନଙ୍କ) ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଆପଣ (ମାନଙ୍କ)	ଆପଣ(ମାନଙ୍କ) ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ମୋ	ମୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଆମ (ମାନଙ୍କ)	ଆମ(ମାନଙ୍କ) ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତା	ତା ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତାଙ୍କ	ତାଙ୍କ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ସେମାନଙ୍କ	ସେମାନଙ୍କ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

(b) ତୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

ଦାଦା	ତୋ ଦାଦା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ବାପା	ତୋ ବାପା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ବଡ଼ଭଇ	ତୋ ବଡ଼ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ବଡ଼ବାପା	ତୋ ବଡ଼ବାପା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଜେଜେ	ତୋ ଜେଜେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ମା	ତୋ ମା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ଅପା	ତୋ ଅପା ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ନାନୀ	ତୋ ନାନୀ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

(c) କଣ ଆଜି ପୁରୀ ଯିବାନି ?

କଟକ	କଣ ଆଜି କଟକ ଯିବାନି ?
ଢେଙ୍କାନାଳ	କଣ ଆଜି ଢେଙ୍କାନାଳ ଯିବାନି ?
ବଲଙ୍ଗିର	କଣ ଆଜି ବଲଙ୍ଗିର ଯିବାନି ?
କୋରପୁଟ	କଣ ଆଜି କୋରପୁଟ ଯିବାନି ?
ସୁନ୍ଦରଗଡ଼	କଣ ଆଜି ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଯିବାନି ?
ଫୁଲବାଣୀ	କଣ ଆଜି ଫୁଲବାଣୀ ଯିବାନି ?
ମୟୂରଭଞ୍ଜ	କଣ ଆଜି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଯିବାନି ?

(d) ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ।

ବାହୁଡ଼ାଯାତ୍ରା	ଆଜିତ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ।
ଦୋଳଯାତ୍ରା	ଆଜିତ ଦୋଳଯାତ୍ରା ।
ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା	ଆଜି ତ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ।

(e) ନଯିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?

ନକରିବା କଥା	ନକରିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?
ନଦେଖିବା କଥା	ନଦେଖିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?
ନହେବା କଥା	ନହେବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?
ନ ସରିବା କଥା	ନ ସରିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?
ନ ଶିଖିବା କଥା	ନ ଶିଖିବା କଥା କହୁଛ କିପରି ?

(f) ପୁରୀରେ ମୋ ତଳ ଭଇ ଥାଏ ।

ଉପର ଭଇ	ପୁରୀରେ ମୋ ଉପର ଭଇ ଥାଏ ।
ସାନଭଇ	ପୁରୀରେ ମୋ ସାନଭଇ ଥାଏ ।
ତଳ ଭଉଣୀ	ପୁରୀରେ ମୋ ତଳ ଭଉଣୀ ଥାଏ ।
ଉପର ଭଉଣୀ	ପୁରୀରେ ମୋ ଉପର ଭଉଣୀ ଥାଏ ।

(g) ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ଅଛି ।

ତୋର	ପୁରୀରେ ତୋର ଘର ଅଛି ।
ତମର	ପୁରୀରେ ତମର ଘର ଅଛି ।
ଆପଣଙ୍କର	ପୁରୀରେ ଆପଣଙ୍କର ଘର ଅଛି ।
ମୋର	ପୁରୀରେ ମୋର ଘର ଅଛି ।
ଆମର	ପୁରୀରେ ଆମର ଘର ଅଛି ।
ତାର	ପୁରୀରେ ତାର ଘର ଅଛି ।
ସେମାନଙ୍କର	ପୁରୀରେ ସେମାନଙ୍କର ଘର ଅଛି ।

(h) କିନ୍ତୁ ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।

ଅନେକ ସମୟରେ	କିନ୍ତୁ ସେ ଅନେକ ସମୟରେ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।
ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ	କିନ୍ତୁ ସେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଆରେ, ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

ସେ *hon.*	ଆରେ, ସେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତୁ	ଆରେ, ତୁ ଘରେ ଅଛୁ ?
ତୁମେ	ଆରେ, ତୁମେ ଘରେ ଅଛ ?
ଆପଣ	ଆରେ, ଆପଣ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ମୁଁ	ଆରେ, ମୁଁ ଘରେ ଅଛି ?

ଆମେ *incl.*	ଆରେ, ଆମେ ଘରେ ଅଛେ ?
ଆମେ *excl.*	ଆରେ, ଆମେ ଘରେ ଅଛୁ ?
ସେ *fam.*	ଆରେ, ସେ ଘରେ ଅଛି ?
ସେମାନେ	ଆରେ, ସେମାନେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

(b) ମୁଁ ଭବିଲି ତମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହଁ ।

ତୁ	ମୁଁ ଭବିଲି ତୁ ବୋଧେ ଘରେ ନାହୁଁ ।
ଆପଣ	ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବୋଧେ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି ।
ଆମେ *excl.*	ମୁଁ ଭବିଲି ଆମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହୁଁ ।
ଆମେ *incl.*	ମୁଁ ଭବିଲି ଆମେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହେଁ ।
ସେ *fam.*	ମୁଁ ଭବିଲି ସେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।
ସେ *hon.*	ମୁଁ ଭବିଲି ସେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ମୁଁ ଭବିଲି ସେମାନେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହାଁନ୍ତି ।

(c) ବଡ଼ ଭଇ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।

ସେ *hon.*	ସେ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ପୁରୀରେ ଥାଏ ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ପୁରୀରେ ଥାଉ ।
ତୁ	ତୁ ପୁରୀରେ ଥାଉ ।
ତୁମେ (ମାନେ)	ତୁମେ ପୁରୀରେ ଥାଅ ।
ଆପଣ(ମାନେ)	ଆପଣ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ପୁରୀରେ ଥାଏ ।

(d) ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।

ମୁଁ	ମୁଁ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାଉ ।
ତୁ	ତୁ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାଉ ।
ତୁମେ(ମାନେ)	ତୁମେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାଅ ।
ଆପଣ (ମାନେ)	ଆପଣ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାଏ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।

(e) ତମେ ଜାଣିନ ?

ତୁ	ତୁ ଜାଣିନୁ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ ଜାଣିନି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଜାଣିନୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଜାଣିନେ ?
ସେ *fam.*	ସେ ଜାଣିନି ?
ସେ *hon.*	ସେ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଜାଣି ନାହାଁନ୍ତି ?

IV Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) ତୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ।
ତୋ ଭଇ ଘରେ ନାହାନ୍ତି ।

(b) ତା ପାଖରେ ଯାଇ ରହିବା ।
ତା ପାଖରେ ଯାଇ ରହିବାନି ।

(c) ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ଅଛି ।
ପୁରୀରେ ତାଙ୍କର ଘର ନାହିଁ ।

(d) ମୋ ସାନ ଭଇ ଘରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବ ।
ମୋ ସାନଭଇ ଘରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବନି ।

(e) ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ।
ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ନୁହଁ ।

(f) ବଡ଼ଠାକୁରଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ ।
ବଡ଼ଠାକୁରଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ ନୁହଁ ।

(g) ମୋ ତଳଭଇ ପୁରୀରେ ଥାଏ ।
ମୋ ତଳଭଇ ପୁରୀରେ ନଥାଏ ।

(h) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥରେ ୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥରେ ୧୬ଟି ଚକ ନଥାଏ ।

(i) ତମ ବଡ଼ଭଇ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।
ତମ ବଡ଼ଭଇ ପୁରୀରେ ନଥାନ୍ତି ।

(j) ସେ ଟୁର୍‌ରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
ସେ ଟୁର୍‌ରେ ଯାଇ ନଥାନ୍ତି ।

(k) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ 'ରଥରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲଗିଥାଏ ।
ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲଗି ନ ଥାଏ ।

2. Transformation into interrogative-negative—

(a) ତୋ ଭଇ ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?
ତୋ ଭଇ ଘରେ ନାହାନ୍ତି ?

(b) ଆରେ, ତମେ ଅଛ ?
ଆରେ, ତମେ ନାହଁ ?

(c) ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ।
ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ନୁହଁ ?

(d) ତମ ବଡ଼ଭଇ ପରି ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ?
ତମ ବଡ଼ଭଇ ପରି ପୁରୀରେ ନଥାନ୍ତି ?

(e) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲଗିଥାଏ ।
ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥରେ ୧୪ଟି ଚକ ଲଗି ନଥାଏ ?

3. Transformation into affirmative—

(a) ସେ ବୋଧେ ଘରେ ନାହିଁ ।
ସେ ବୋଧେ ଘରେ ଅଛି ।

(b) କଣ ଆଜି ପୁରୀ ଯିବାନି ?
ଆଜି ପୁରୀ ଯିବା ।

(c) ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ନଥାନ୍ତି ।
ସେ ପ୍ରାୟ ଘରେ ଥାଆନ୍ତି ।

4. Transformation of perfect infinitive to imperfect infinitive—

(a) ସେ କରିଥିବା କାମ ମୁଁ ଦେଖିଛି ।
ସେ କରୁଥିବା କାମ ମୁଁ ଦେଖିଛି ।

(b) ଲାଇବ୍ରେରୀ ଖୋଲିଥିବା କଥା ସେ ଜାଣେ ।
ଲାଇବ୍ରେରୀ ଖୋଲୁଥିବା କଥା ସେ ଜାଣେ ।

(c) ତୁ ପଢିଥିବା ପାଠ ମୁଁ ପଢୁଛି ।
ତୁ ପଢୁଥିବା ପାଠ ମୁଁ ପଢୁଛି ।

V Response drill

(a) ତମେ ପୁରୀ ଯାଇଛ ?
ହଁ, ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଇଛି ।
ନା, ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଇନି ।

(b) ଆପଣମାନେ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିଛନ୍ତି ?
ହଁ, ଦେଖିଛୁ ।
ନା, ଦେଖିନୁ ।

(c) ତାଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ କୋଉଠି ଥାଆନ୍ତି ?
ତାଙ୍କ ବଡ଼ଭାଇ ବିଦେଶରେ ଥାଆନ୍ତି ।

(d) ପୁରୀ ଠାକୁରଙ୍କ ରଥଗୁଡ଼ିକର ନାଁ କ'ଣ କହିଲେ ?
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ, ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ନାଁ ତାଳଧ୍ୱଜ, ଆଉ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥ ନାଁ ଦେବଦଳନ ।

(e) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର ଉଚ୍ଚତା କେତେ ?
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର ଉଚ୍ଚତା ୨୩ ହାତ ।

(f) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର କେତୋଟି ଚକ ?
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର ୧୬ଟି ଚକ ।

(g) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥରେ କେତୋଟି ଚକ ଥାଏ ?
ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥରେ ୧୪ଟି ଚକ ଥାଏ ।

(h) ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ଠାକୁରମାନେ କୁଆଡ଼େ/କୋଉଠିକି ଯାଆନ୍ତି ?
ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ଠାକୁରମାନେ ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଆନ୍ତି ।

(i) ଠାକୁରମାନେ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ କେବେ ଫେରନ୍ତି ?
ଠାକୁରମାନେ ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ବାହୁଡ଼ାଯାତ୍ରା ଦିନ ଫେରନ୍ତି ।

(j) ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ କଣ ବହୁତ ଯାତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି ?
ହଁ, ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଦେଶବିଦେଶରୁ ବହୁତ ଯାତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି ।

Exercises

1. Substitute the words in the subject places of the given basic sentences with the words given in the brackets and make corresponding changes in the verbs :

(ମୁଁ, ଆମେ *incl.*, ତୁ, ତୁମେ, ଆପଣ, ସେ *hon*, ସେ *fam*, ସେମାନେ)

Basic sentence : ଗଜୁ ସବୁବେଳେ ଘରେ ଥାଏ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରୀରେ ଥାଆନ୍ତି ।

2. Substitute the underlined words in the following sentences with the appropriate words given in the brackets :

(ଥାଏ, ଥାନ୍ତି, ରହନ୍ତି, ହେଉଛି, ଶେଷହେଲା)

(a) ସେ କଲିକତାରେ <u>ରହନ୍ତି</u> ।
(b) ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଅନେକ ଜିନିଷ <u>ଅଛି</u> ।
(c) ସେମାନେ ପୁରୀରେ <u>ରହୁଛନ୍ତି</u> ।
(d) ଏଠି ସବୁବେଳେ ମେଘ <u>ହୁଏ</u> ।
(e) କଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତର <u>କରି ସାରିଲ</u> ?

3. Fill up the blanks choosing appropriate words from the brackets :

(ନଥାଏ, ନାହିଁ, ଥାନ୍ତି, ଥାଏ, ଅଛି, ଅଛନ୍ତି, ନଥାନ୍ତି)

(a) ମୋ ଭାଇଙ୍କର କାର..... ।
(b) ତାଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ଭାଇ..... ।
(c) ସେ ସବୁବେଳେ ଘରେ..... ।
(d) ତୁମର ଛାତ୍ରମାନେ କୋଉଠି..... ?
(e) ବରୁଆବାବୁଙ୍କ ବଗିଚାରେ ଫୁଲଗଛ ..... ?
(f) ୧୦ଟାବେଳେ ଆମ ଘରେ ଲୋକ ..... ।
(g) ସେଇ ସମୟରେ ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଉ ..... ।

4. Transform each of the following sentences according to the instruction given in the right hand side brackets :

(a) ଆମର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଛେଳି ଅଛନ୍ତି । (negative)

(b) ଆପଣଙ୍କର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ଅଛି । (negative)
(c) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥରେ ୨୪ଟି ଚକ ଥାଏ । (negative)
(d) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ । (interrogative-negative)
(e) ତୁମେ ତ ସବୁବେଳେ ଘରେ 'ନ ଥାଅ । (affirmative)
(f) ମୋ ବଡଭାଇ କଲିକତାରେ ଥାଆନ୍ତି । (interrogative-negative)
(g) ତୁ ସେଠି ଅଛୁ । (interrogative-negative)
(h) ଆଜି କଣ ବାହୁଡା ? (interrogative-negative)
(i) ସେ ସବୁବେଳେ କ୍ଲାସରେ ନଥାନ୍ତି । (interrogative)
(j) ସକାଳୁ ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଫୁଟି ନଥାଏ । (affirmative)

5. Answer the following questions :

(a) ଆପଣ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିଛନ୍ତି ?
(b) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁମାନେ କୋଉଠି ଥାଆନ୍ତି ?
(c) ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥଗୁଡ଼ିକର ନାଁ କ'ଣ ?
(d) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥର ରଙ୍ଗ କ'ଣ ?
(e) ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥର ରଙ୍ଗ କଣ ଅଲଗା ?
(f) ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥର କେତୋଟି ଚକ ?
(g) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥର ଉଚ୍ଚତା କେତେ ?
(h) ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥ କେତେ ଉଚ୍ଚ ?
(i) ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ଠାକୁରଙ୍କ ରଥ ସବୁ କୋଉଠିକି ଯାଏ ?
(j) ବାହୁଡ଼ା ଦିନ ରଥ ସବୁ କୋଉଠିକି ଫେରେ ?

6. Write *five* sentences about ନନ୍ଦିଘୋଷ

Grammatical Note

1. The auxiliary verb ଅଛ- has a negative counterpart ନାହିଁ-. The variant form ଥ- of ଅଛ- is used in the past and future tenses. Its negative ନ is also included in this lesson. For ଅଛ- and ନାହିଁ- also *see*, Lesson-4, Gr. Note.

   The auxiliary ଅଛ- usually refers to present or to habitual present whereas the variant ଥ- usually refers to habitual past which may continue to the present time.

ସେ ସେଠି ଅଛି । He is there. (habitual construction)
ସେ ସେଠି ଥାଏ । He stays there.

(i) Both the auxiliary ଅଛ and its negative counterpart ନାହିଁ- take the same person-number suffix. The person-number suffixes are added to ଅଛ-, ନାହିଁ- and the variant ଥ- as follows—

(a) -ଇ is the suffix for 1st person singular, 3rd person familiar singular.

ଅଛି/ନାହିଁ

(b) -ଉ is the suffix for 1st person plural, and 2nd person singular familiar.

ଅଛୁ/ନାହୁଁ/ଥାଉ

(c) -ଏ is the suffix for 1st person plural inclusive of ଅଛ- and ନାହିଁ and 1st person singular, 3rd person singular, and inanimate plural of variant ଥ-.

ଅଛେ/ନାହେଁ/ଥାଏ

-ଅ is the suffix for 2nd person polite singular and plural.

ଅଛ/ନାହିଁ/ଥାଅ

-ଅନ୍ତି- or -ଆନ୍ତି is the suffix for 2nd person singular and plural honorific, 3rd person singular honorific and plural, and for plural non-human referents.

ଅଛନ୍ତି/ନାହାନ୍ତି/ଥାଆନ୍ତି

(ii) When the variant ଥ- is negated the indeclinable ନ always precedes the variant ଥ-, both in singular and plural constructions. The perfect and imperfect negative constructions of the auxiliary variant ଥ- are as follows :

Singular		Plural and Honorific	
ଯାଇଥାଏ	—	ଯାଇଥାନ୍ତି	(perfect)
ଯାଇନଥାଏ	—	ଯାଇନଥାନ୍ତି	
ଯାଉଥାଏ	—	ଯାଉଥାନ୍ତି	
ଯାଉନଥାଏ	—	ଯାଉନଥାନ୍ତି	(imperfect)

2. The infinitive is formed by adding -ଇବା or -ବା- to the verb stem in Oriya.

ଆଣ୍ + ଇବା = ଆଣିବା
ଯା + ବା = ଯିବା
ଦେ + ବା = ଦେବା
ନେ + ବା = ନେବା

The infinitives are sometimes used as verbal adjectives to function as an adjective before the noun. When this infinitival-verbal adjective is negated the auxiliary negative ନ precedes the verbal adjective.

ଯିବା କଥା	କରିବା କାମ
ନ ଯିବା କଥା	ନ କରିବା କାମ

3. (i) The habitual present perfect or present imperfect tense with the auxiliary variant ଥ- is formed as follows:
V. stem + tense marker + auxiliary variant + person-number suffix.

ଯାଇଥାଏ	ଯାଇଥାନ୍ତି	(perfect)
କରିଥାଏ	କରିଥାନ୍ତି	
ଯାଉଥାଏ	ଯାଉଥାନ୍ତି	(imperfect)
କରୁଥାଏ	କରୁଥାନ୍ତି	

(ii) The infinitive form of the auxiliary variant ଥ- is ଥିବା. -ଥିବା is added to the perfect or imperfect tense of the verb stem to function as follows —

ଯାଇଥିବା ରଥ (perfect)
କହିଥିବା କଥା
ଯାଉଥିବା ରଥ (imperfect)
କହୁଥିବା କଥା
ଯାଇଥିବାର
କହିଥିବାରୁ
କରିଥିବାବେଳେ etc.
ଯାଉଥିବାର
କହୁଥିବାରୁ
କରୁଥିବାବେଳେ etc.

4. There are four long sentences used towards the end of the lesson. But they are actually the combination of 2 or 3 sentences, combined either by coma or conjoints like ଓ and ଆଉ.

5. କ'ଣ କ'ଣ and କି କି are interrogative markers.

6. ତ is used for emphasis. But when ତ is used in an interrogative sentence it functions both as an emphasizer and as an interrogative marker to elicit 'yes no type' answer. The intonation also changes with the use of ତ from that of an affirmative to an interrogative sentence. As an interrogative marker ତ is usually used in the end of the sentence like କି.

ତମେ ତ ଯିବ । You will go. (affirmative)
ତମେ ଯିବ ତ ? Are you going ? (interrogative)

Cultural Note

1. ରଥଯାତ୍ରା is the world famous Car Festival of Lord Jagannath. Three chariots are made for three deities and the names of the chariots are different for each deity. Lord Balabhadra is also called ବଡ଼ଠାକୁର.

2. ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ : The road which joins the ବଡ଼ ଦେଉଳ with ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର and on which the chariots of the Lords are drawn is called ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ.
3. ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର : The ଗୁଣ୍ଡିଚା ମନ୍ଦିର is also called ମାଉସୀମା ମନ୍ଦିର. On the Car Festival day the Lords go to this temple and stay there for 8 days and then return to their temple ବଡ଼ ଦେଉଳ on ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା or Return Car Festival day.
4. The elder brother or sister who is immediately before a person is called ଉପର ଭାଇ or ଉପର ଭଉଣୀ. Similarly the younger brother or sister who is next below is called ତଳ ଭାଇ or ତଳ ଭଉଣୀ.

Colour

ଧଳା	white
କଳା	black
ନାଲି (ଲାଲ)	red
ନେଳି (ନୀଳ)	blue
ସବୁଜ (ଶାଗୁଆ)	green
ହଳଦିଆ	yellow
ଗୋଲାପି	pink
ମାଟିଆ	brown
ବାଇଗଣି	violet
ପାଉଁଶିଆ	ash colour

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ରଂଗ (Rainbow colour)—

ବା	ବାଇଗଣି
ଘ	ଘନନୀଳ
ନି	ନୀଳ
ସ	ସବୁଜ
ହ	ହଳଦିଆ
ଲ	ଲାଲ
ନା	ନାରଙ୍ଗୀ

UNIT II

LESSON 18

Tulu's Birthday

ଟୁଲୁର ଜନ୍ମଦିନ

ଟୁଲୁ : ପପୁ, କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା । ତୁ ଆସିଲୁନି ?	Tulu : Papu, my birthday was yesterday. Why didn't you come ?
ପପୁ : ସେ କଥା ମୋର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା । ତା ଛଡ଼ା ମୁଁ ବି କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି । କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ କି ?	Papu : I had completely forgotten that. Besides I had gone to my uncle's place yesterday evening. Who had come to attend ?
ଟୁଲୁ: ତୋ ଛଡ଼ା ଆଉ ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ ।	Tulu : All except you came.
ପପୁ : ସମସ୍ତେ ଭରି ମଜା କରିଥିବ । ନୁହେଁ ? ତୋର ତ ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ?	Papu : All of you must have enjoyed a lot. Isn't it ? You must have got new shirts ?
ଟୁଲୁ : ହଁ, ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିଲା । ମୋର ପୂଜା ହେଲା । ବୋଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା । ଆମେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗହେଇ ଖାଇଲୁ । ତୁ କଅଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ? ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?	Tulu : Yes, I had new shirts. I was also worshipped. The mummy had prepared a number of cakes. We all ate together. Why did you go to your uncle's place. Did your uncle come yesterday ?
ପପୁ : ହଁ, ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ । ମାମୁଁ ଘର ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରାହେଲା ।	Papu : Yes, the uncle came. They had arranged fishing from the pond at my uncle's place.

ଟୁଲୁ : ତମ ମାମୁଁ ଘର ପୋଖରୀରେ ବୋଧେ ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।

Tulu : Probably there may not be many fishes in your uncle's pond ?

ପପୁ : ହଁ, ନଥିବେ ନା ! ବହୁତ ଅଛନ୍ତି । ଆର ଶନିବାର ଦିନ ତ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ । ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଆମ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବା ।

Papu : No, not that. Plenty of them. The school would be closed on next Saturday. We will go together to my uncle's place.

Variation

ମୁନୁ : ତୁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଘରେ ଥିବୁ ?

Munu : Will you be at home tomorrow evening ?

ଟୁକୁ : ନା, ନଥିବି । ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିବି ।

Tuku : No, I will not be there. I would have gone to the market.

ମୁନୁ: କାହିଁକି ବଜାରକୁ ଯିବୁ ?

Munu : Why would you be going ?

ଟୁକୁ : ମୋର ସାହିତ୍ୟ ବହି କିଣାହେବ । ତୁ ତ କାଲି ସ୍କୁଲ ଯାଇ ନଥିଲୁ ?

Tuku : I would be purchasing my literature book. You didn't go to the school yesterday ?

ମୁନୁ : ନା, ମୁଁ କାଲି ସ୍କୁଲ ଯାଇ ନଥିଲି । ମୋର ଦେହ ଖରାପ ଥିଲା ।

Munu : No, I didn't . I was ill.

Vocabulary

ଆଉ ସମସ୍ତେ	all others	ନୂଆ ଜାମା	new clothes
କ'ଣ ପାଇଁ	what for (why)	ଦେହ ଖରାପ	illness
କିଏ କିଏ	who (are)	ପିଠା	cakes
କେତେ ପ୍ରକାର	many kind	ପୋଖରୀ	pond
ଗାଡ଼ିଆ	pond	ମଜା	fun
ଜନ୍ମଦିନ	birthday	ମାମୁଁଘର	maternal uncle's house.
ତା ଛଡା	besides		
ତୋ ଛଡା	besides you	ମୋଟେ	at all

Drills

I. Build up drill

ଥିଲା ।
ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ପପୁ, କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।

ନଥିଲା ।
ମନେ ନଥିଲା ।
ମୋଟେ ନଥିଲା ।
ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ମୋର ନଥିଲା ।
ମୋର ମୋଟେ ନଥିଲା ।
ମୋର ମନେ ନଥିଲା ।
ମୋର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ସେ କଥା ମୋର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।

ଯାଇଥିଲି ।
ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯାଇଥିଲି ।
କାଲି ଯାଇଥିଲି ।
କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ବି କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।

ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ କିଏ ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ ?

ଆସିଥିଲେ ।
ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ ।
ଆଉ ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ ।
ତୋ ଛଡ଼ା ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ ।
ତୋ ଛଡ଼ା ଆଉ ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ ।

କରିଥିବ ।
ମଜା କରିଥିବ ।
ଭରି ମଜା କରିଥିବ ।
ସମସ୍ତେ ମଜା କରିଥିବ ।
ସମସ୍ତେ ଭରି ମଜା କରିଥିବ ।

ହେଇଥିବ ?
ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ?
ତୋର ହେଇଥିବ ?
ତୋର ତ ହେଇଥିବ ?
ତୋର ତ ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ?

ହେଇଥିଲା ।
ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିଲା ।
ହଁ, ନୂଆଜାମା ହେଇଥିଲା ।

ହେଲା ।
ପୂଜା ହେଲା ।
ମୋର ପୂଜା ହେଲା ।

କରିଥିଲ ।
ପିଠା କରିଥିଲ ।
କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲ ।
ବୋଉ କରିଥିଲ ।
ବୋଉ ପିଠା କରିଥିଲ ।
ବୋଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲ ।

ଖାଇଲୁ ।
ସାଙ୍ଗହେଇ ଖାଇଲୁ ।
ସମସ୍ତେ ଖାଇଲୁ ।
ଆମେ ଖାଇଲୁ ।
ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲୁ ।
ଆମେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲୁ ।

ଯାଇଥିଲୁ ?
ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?
କ'ଣ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲୁ ?
କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?
ତୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?

ବୋଧେ ?
ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?
ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?

ଆସିଥିଲେ ।
ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ।
ହଁ, ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ।

ହେଲ ।
ଧରା ହେଲ ।
ମାଛ ଧରା ହେଲ ।
ପୋଖରୀରୁ ଧରା ହେଲ ।
ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରା ହେଲ ।
ମାମୁଁଘର ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରା ହେଲ ।

ନଥିବେ ।
ମାଛ ନଥିବେ ।
ବେଶୀ ନଥିବେ ।
ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।
ବୋଧେ ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।
ପୋଖରୀରେ ନଥିବେ ।
ପୋଖରୀରେ ବୋଧେ ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।
ମାମୁଁଘର ପୋଖରୀରେ ବେଧେ ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।
ତମ ମାମୁଁ ଘର ପୋଖରୀରେ ବୋଧେ ବେଶୀ ମାଛ ନଥିବେ ।

ନଥିବେ ?
ନଥିବେ ନା ?

ଥିବ ।
ବନ୍ଦ ଥିବ ।
ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।
ଶନିବାର ଦିନ ତ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।
ଆର ଶନିବାର ଦିନ ତ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।

ଯିବା ।
ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବା ।
ଆମ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବା ।
ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଯିବା ।
ସାଙ୍ଗହେଇ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବା ।
ସାଙ୍ଗହେଇ ଆମ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯିବା ।

II. Substitution drill

(a) କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।

ଆମ	କାଲି ଆମ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ତୋ	କାଲି ତୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ତୁମ	କାଲି ତୁମ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ଆପଣଙ୍କ	କାଲି ଆପଣଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ତା	କାଲି ତା ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ତାଙ୍କ	କାଲି ତାଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ସେମାନଙ୍କ	କାଲି ସେମାନଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
ବାହାଘର	କାଲି ମୋ ବାହାଘର ଥିଲା ।
ବ୍ରତଘର	କାଲି ମୋ ବ୍ରତଘର ଥିଲା ।

(b) ସେ କଥା ମୋର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।

ଆମର	ସେ କଥା ଆମର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ତୋର	ସେ କଥା ତୋର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ତୁମର	ସେ କଥା ତୁମର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ଆପଣଙ୍କର	ସେ କଥା ଆପଣଙ୍କର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ତାର	ସେ କଥା ତାର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ତାଙ୍କର	ସେ କଥା ତାଙ୍କର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ସେମାନଙ୍କର	ସେ କଥା ସେମାନଙ୍କର ମୋଟେ ମନେ ନଥିଲା ।
ଜମା	ସେ କଥା ମୋର ଜମା ମନେ ନଥିଲା ।
ଆଦୌ	ସେ କଥା ମୋର ଆଦୌ ମନେ ନଥିଲା ।
ଟିକେ ବି	ସେ କଥା ମୋର ଟିକେ ବି ମନେ ନଥିଲା ।
ମୋଟରୁ	ସେ କଥା ମୋର ମୋଟରୁ ମନେ ନଥିଲା ।

(c) ତୋର ତ ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ?

ନୂଆ ଲୁଗା	ତୋର ତ ନୂଆ ଲୁଗା ହେଇଥିବ ?
ନୂଆ ଶାର୍ଟ	ତୋର ତ ନୂଆ ଶାର୍ଟ ହେଇଥିବ ?
ନୂଆ ପ୍ୟାଣ୍ଟ	ତୋର ତ ନୂଆ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ହେଇଥିବ ?

(d) ବୋଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା ।

ବହୁତ	ବୋଉ ବହୁତ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା ।
ଅନେକ	ବୋଉ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା ।
ବିଭିନ୍ନ	ବୋଉ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା ।

ତୁମ୍ଭେ
ମୁଁ
ଆମ୍ଭେମାନେ
ତୁମ୍ଭେମାନେ
ସେମାନେ

(i) ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(h) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(g) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ମୁଁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(f) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(e) ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(i) ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(h) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(g) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ମୁଁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(f) ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

(e) ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ତୁ ?
ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କି ?
ସେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହେ ।
ଆମ୍ଭେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହ କି ?
ସେମାନେ ଖେଳିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ତୁ ଆସିଲୁନି ?

ମୁଁ	ମୁଁ ଆସିଲିନି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଆସିଲୁନି ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଆସିଲେନି ?
ତମେ	ତମେ ଆସିଲନି ?
ଆପଣ	ଆପଣ ଆସିଲେନି ?
ସେ *fam.*	ସେ ଆସିଲାନି ?
ସେ *hon.*	ସେ ଆସିଲେନି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଆସିଲେନି ?

(b) ମୁଁ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ତୁ	ତୁ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ।
ତମେ	ତମେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲ ।
ଆପଣ	ଆପଣ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ସେ *fam.*	ସେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲ ।
ସେ *hon.*	ସେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କାଲି ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ।

(c) ସମସ୍ତେ ଭରି ମଜା କରିଥିବ ।

ମୁଁ	ମୁଁ ଭରି ମଜା କରିଥିବି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଭରି ମଜା କରିଥିବୁ ।
ତୁ	ତୁ ଭରି ମଜା କରିଥିବୁ ।
ତମେ/ମାନେ	ତମେ ଭରି ମଜା କରିଥିବ ।
ଆପଣ/ମାନେ	ଆପଣ ଭରି ମଜା କରିଥିବେ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଭରି ମଜା କରିଥିବ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଭରି ମଜା କରିଥିବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଭରି ମଜା କରିଥିବେ ।

(d) ଆମେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲୁ ।

ତମେ	ତମେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲ ।

ସେମାନେ	ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲେ ।
ବନ୍ଧୁମାନେ	ବନ୍ଧୁମାନେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲେ ।
ପିଲମାନେ	ପିଲମାନେ ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲେ ।

(e) ତୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?

ମୁଁ	ମୁଁ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?
ସେ *fam.*	ସେ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲ ?
ସେ *hon.*	ସେ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କ'ଣ ପାଇଁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ?

(f) ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?

ଦାଦା	ଦାଦା ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?
ଜେଜେ	ଜେଜେ ଆସିଥିଲେ ବୋଧେ ?
ତମେ	ତମେ ଆସିଥିଲ ବୋଧେ ?
ତୁ	ତୁ ଆସିଥିଲୁ ବୋଧେ ?
ମୁନା	ମୁନା ଆସିଥିଲ ବୋଧେ ?

IV. Transformation drill (note the change of meaning)

1. Transformation into negative/interrogative-negative-

(a) କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।
କାଲି ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ନଥିଲା ।

(b) ମୁଁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇ ନଥିଲି ।

(c) କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସି ନଥିଲେ ?

(d) ତୋର ତ ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ?
ତୋର ତ ନୂଆ ଜାମା ହେଇ ନଥିବ ?

(e) ହଁ, ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିଲା ।
ନା, ନୂଆ ଜାମା ହେଇନଥିଲା ।

(f) ଆର ଶନିବାର ଦିନ ତ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।
ଆର ଶନିବାର ଦିନ ତ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ନଥିବ ।

(g) ମୋର ପୂଜା ହେଲା ।
ମୋର ପୂଜା ହେଲନି ।

(h) ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖାଇଲୁ ।
ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଖାଇଲୁନି ।

2. Transformation of the simple past tense to past perfect—

(a) ତୁ କାଲି ଆସିଲୁ ?
ତୁ କାଲି ଆସିଥିଲୁ ?

(b) ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲୁ ।
ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଥିଲୁ ।

(c) ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରା ହେଲା ।
ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରା ହେଇଥିଲା ।

3. Transformation of the following verbs into past perfect—

(a) ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିବି ।
ମୁଁ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିଲି ।

(b) ମୋର ସାହିତ୍ୟ ବହି କିଣା ହେବ ।
ମୋର ସାହିତ୍ୟ ବହି କିଣା ହେଇଥିଲା ।

(c) ତୁ କାହିଁକି ବଜାରକୁ ଯାଉଥିଲୁ ?
ତୁ କାହିଁକି ବଜାରକୁ ଯାଇଥିଲୁ ?

4. Transformation into future perfect—

(a) ସେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ।
ସେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିବ ।

(b) ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିଲା ।
ନୂଆ ଜାମା ହେଇଥିବ ।

(c) ମୋର ପୂଜା ହେଲା ।
ମୋର ପୂଜା ହେଇଥିବ ।

(d) ବୋଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିଲା ।
ବୋଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା କରିଥିବ ।

(e) କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ ?
କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିବେ ?

(f) କାହିଁକି ବଜାରକୁ ଯିବୁ ?
କାହିଁକି ବଜାରକୁ ଯାଇଥିବୁ ?

5. Use of the tag ନା--

(a) ତମେ ଯିବ ?
ତମେ ଯିବନା ?

(b) ସେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ।
ସେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ନା !

(c) ତାର ପୂଜା ହେଲନି ।
ତାର ପୂଜା ହେଲନି ନା !

V. Response drill

(a) କାଲି ଟୁଲୁର କ'ଣ ଥିଲା ?
କାଲି ଟୁଲୁର ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା ।

(b) ପପୁ କାହିଁକି ଆସି ନଥିଲା ?
ପପୁର ମନେ ନ ଥିଲା । ପପୁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ।

(c) ପପୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ?
ପପୁ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ।

(d) ଟୁଲୁ ଜନ୍ମଦିନକୁ କିଏ କିଏ ସବୁ ଆସିଥିଲେ ?
ପପୁ ଛଡ଼ା ଆଉ ସମସ୍ତେ ଆସିଥିଲେ । ଟୁଲୁ ସାଙ୍ଗମାନେ ଆସିଥିଲେ ।

(e) ସମସ୍ତେ କଣ କରିଥିବେ ?
ସମସ୍ତେ ଭାରି ମଜା କରିଥିବେ ।

(f) କାହାର ପୂଜା ହେଲା ?
ଟୁଲୁର ପୂଜା ହେଲା ।

(g) କିଏ ପିଠା କରିଥିଲା ?
ବୋଉ ପିଠା କରିଥିଲା ।

(h) ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ କ'ଣ କଲେ ?
ସମସ୍ତେ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ଖାଇଲେ ।

(i) କିଏ ଆସିଥିଲେ ?
ମାମୁଁ ଆସିଥିଲେ ।

(j) ଶନିବାର ଦିନ କ'ଣ ବନ୍ଦ ଥିବ ?
ଶନିବାର ଦିନ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।

(k) କୋଉ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରହେଲା ?
ମାମୁଁ ଘର ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରହେଲା ।

(l) କୋଉ ଦିନ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ?
ଆର ଶନିବାର ଦିନ ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ ଥିବ ।

Exercises

1. Using each of the following sentences as the basic sentence substitute the words in the subject places with the appropriate words given in the brackets and make corresponding changes in the verb places :

(ମୁଁ, ଆମେ (excl.), ତୁ, ତୁମେ, ଆପଣ, ସେମାନେ)

Basic sentences : ମୁନା କାଲି ମାମୁଁଘରକୁ ଯାଇଥିଲା ।
ଅଶୋକ ବାବୁ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିବେ ।
ସେ କାଲି ଘରେ ନଥିଲେ ।
ତୁମେ କାଲି ଘରେ ନଥିବ ?

2. Substitute the underlined words in the following sentences choosing the suitable words from the brackets :

(ଯାଇଥିବ, ଯାଇଥିଲେ, ମରହେଲା, ନଥିବେ, ହେଇଥିବ)

(a) ସେମାନେ ବଜାରକୁ <u>ଗଲେ</u> ।

(b) ଠାକୁର ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରହେଲା ।

(c) ମାମୁଁ ପୁରୀରେ ଥିଲେ ।

(d) ଗତବର୍ଷ ଜୁଲାଇରେ ରଥଯାତ୍ରା ହେଇଥିଲା ।

(e) ସେ ବଜାରକୁ ଯିବ ।

3. Fill up the blanks with appropriate words from the brackets :

(ଥିବ, ଆଉ କିଏ, ବାହାଘର, ଜମା, ଥିଲେ, ହେଇଥିଲା, ଆସିଥିଲା, ଯାଇଥିବି, ନଥିବୁ, ଥିବେ)

(a) ଆସନ୍ତାକାଲି ତାର..... ହେବ ।

(b) ତୁମ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ମୋର..... ମନ ନଥିଲା ।

(c) ତାଙ୍କ ଘରେ ମୋଟେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ..... ।

(d) କାଲି ଏଠିକି ନୃପେନ..... ।

(e) ଗତବର୍ଷ ପୂଜା କେବେ..... ?

(f) କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମୁଁ ବଜାର..... ।

(g) ମାମୁଁ କାଲି ଘରେ ..... ।

(h) ତୁ ତ ସେତେବେଳେ ସ୍କୁଲରେ ..... ?

(i) କାଲି ରବିବାର ସ୍କୁଲ ବନ୍ଦ..... ।

(j) ..... ସବୁ ଆସି ନଥିଲେ ?

4. Transform each of the following sentences according to the instruction given :

(a) କାଲି ଶିବୁର ବ୍ରତଘର ଥିଲା । (negative)

(b) ତୁମେ କଣ କାଲି ଆସିଥିବ ? (negative)

(c) ପୋଖରୀରୁ କଣ ମାଛ ମରହେବ ? (statement)

(d) ଆମର ପୂଜାକୁ ନୂଆ ଲୁଗା ହେଇଥିଲା । (future perfect)

(e) ତୁ ତ କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବଜାରକୁ ଆସି ନ ଥିବୁ ? (past perfect)

(f) ଘରକୁ ଯିବାକୁ ବୋଉ କହିଥିଲା । (simple past)

(g) ସେ କାହିଁକି ଏମିତି କାମ କଲା ? (simple future)

(h) ବୁଧବାର ଦିନ ଆମ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ମରା ହେବ । (future perfect)

(i) ମୋର ଗୋଟାଏ କୁକୁର ଅଛି । (simple past)

(j) ତାର ବି ଦେହ ଖରାପ ହେଇଥିଲା । (simple present)

5. Answer the following questions :

(a) ଟୁଲୁର କ'ଣ ହେଇଥିଲା ?
(b) ପପୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ?
(c) କିଏ ପିଠା କରିଥିବ ?
(d) ଶନିବାର ଦିନ କଣ ହେଇଥିବ ?
(e) କୋଉ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଧରା ହେଲା ?
(f) ଟୁଲୁର କି ବହି କିଣା ହେବ ?
(g) ମୁନୁ କାହିଁକି ସ୍କୁଲ ଯାଇ ନଥିଲା ?

6. Write *five* sentences about your "ମାମୁଁଘର"

Grammatical Note

1. (i) To the variant ଥି-, the past tense marker -ଇଲ- and future tense marker -ଇବ- are added to make simple past and simple future tenses and to these the person-number suffixes are added to close the constructions.

ଥି + ଇଲ୍ + ଆ = ଥିଲା simple past
ଥି + ଇବ୍ + ଅ = ଥିବ simple future
ଥି + ଇଲ୍ + ଏ = ଥିଲେ simple past
ଥି + ଇବ୍ + ଏ = ଥିବେ simple future

(ii) The past perfect and future perfect tenses are constructed as follows:

(a) Verb stem + perfect tense marker ଇ + auxiliary variant ଥି+past tense marker+person-number suffix.

(b) Verb stem + perfect tense marker ଇ + auxiliary variant ଥି+future tense marker+person-number suffix.

ଯା + ଇ + ଥି + ଇଲ୍ + ଇ = ଯାଇଥିଲି । past perfect
ଯା + ଇ + ଥି + ଇବ୍ + ଇ = ଯାଇଥିବି । future perfect
ହେ + ଇ + ଥି + ଇଲ୍ + ଆ = ହେଇଥିଲା । past perfect
ହେ + ଇ + ଥି + ଇବ୍ + ଅ = ହେଇଥିବ । future perfect

2. To elicit the response from the hearer ନୁହେଁ ('Is not it')is frequently used in Oriya.

ସେ କାଲି ମାମୁଁଘରକୁ ଯାଇଥିଲା । ନୁହେଁ ?	He had gone to his uncle's place yesterday. Isn't it ?

3. ମୋଟେ, ମୋଟରୁ, କମା, କମାରୁ, କେବେ, କେବେହେଲେ, କେଉଁ, କେଉଁହେଲେ etc. when used in negative constructions connote 'at all' or 'never'. But when these are used in affirmative constructions these connote 'only' or 'at least'. The two words କଦାପି and ଆଦୌ always connote 'never' and are always used in negative constructions.

ମୁଁ ଆଜି ମୋଟେ ଭତ ଖାଇନି ।	I haven't eaten my food today/. I haven't eaten rice today.
ସେ କମା ଭଲ ପାଠ ପଢେନି ।	He doesn't read well.
ମୁଁ ମୋଟେ ଥରେ ପୁରୀ ଯାଇଛି ।	I have gone to Puri only once.
ଆପଣ କେବେହେଲେ ଥରେ ମନ୍ଦିର ଯିବେ ।	You please go to the temple sometime at least once.
ସେ କଦାପି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବନି ।	He will never go to his house.
ତୁ ଆଦୌ ମିଛ କଥା କହୁନି ।	You never tell lies.

4. (i) କିଏ କିଏ as interrogative words denote 'who are the persons'. କ'ଣ ପାଇଁ is equal to କାହିଁକି in use. But କ'ଣ ପାଇଁ is more frequent in conversation.

(ii) The word କେତେ at times functions as interrogative adjective in interrogative sentences. But it can also be used in an affirmative sentence to denote something indefinite.

5. Note the peculiarities of the idiomatic constructions with the word ମନ—

ମୋର ମନେ ଥିଲା ।	I remembered.
ମୋର ମନ ଥିଲା ।	I had a mind to....

ସେ ମନକୁ କହିଲେ ।	He told by himself.
ସେ ମନରୁ କହିଲେ ।	He toldfrom his memory.
ସେ ମନେ ମନେ କହିଲେ ।	He told to himself.
ଏ କଥା ତାଙ୍କ ମନରେ ଥିଲା ।	This thing was in his mind.
ସେ ମନା କଲେ ।	He denied.
ସେ ମନକୁ ମନ କହିଲେ ।	He told willingly.

6. ନା is used here as a tag. The tone changes in using this tag—ସେ ଖାଇବେନି ନା !

Cultural Note

1. ଜନ୍ମଦିନ : The birthdays of children are usually celebrated in each family. On such occasions different types of cakes are prepared and children are worshipped in the name of God by female members of the family who wish for their long life, good health and prosperity.

2. ମାମୁଁଘର : The mother's parental home is called ମାମୁଁଘର । Usually children are fond of going there.

3. Any illness of the body or physical illness is usually called ଦେହ ଖରାପ in Oriya.

Some Oriya cakes

ପିଠା

ଖଜା

ଆରିସା

କାକରା

ମଣ୍ଡା

ପୋଡ଼ପିଠା

ସରୁ ଚକୁଳି

ବୁଢା ଚକୁଳି

ବଗ

ଦହିବଗ

ଛୁଞ୍ଚିପତର

ଏଣ୍ଡୁରି

ଚିତଉ

ରସାବଳୀ

UNIT II

LESSON 19

Research on Oriya Language

ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଗବେଷଣା

ରାଜେଶ : ଦୀପଙ୍କର, ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?	Rajesh : Dipankar, what was your area/topic of research?
ଦୀପଙ୍କର : ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି । ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ କିଏ କହୁଥିଲ ?	Dipankar : I was researching on Oriya language. Who had told you about my research ?
ରାଜେଶ : ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।	Rajesh : Shikha told me.
ଦୀପଙ୍କର : ଶିଖା ବି ତ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ?	Dipankar : I hope Shikha must be doing her research now?
ରାଜେଶ : ହଁ, ସେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।	Rajesh : Yes, she has gone to America for her research.
ଦୀପଙ୍କର : ସେ ଆମେରିକା ଯାଇଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।	Dipankar : I had heard about her going to America.
ରାଜେଶ : ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି ତ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?	Rajesh : Some others might be working on Oriya language?
ଦୀପଙ୍କର : ହଁ, ଆଉ କେହି କେହି କରୁଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଛଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।	Dipankar : Yes, I have heard about others' working. You might have heard that, apart from Oriya language, research is also being done on tribal languages of Orissa.

ରାଜେଶ : ଓଡ଼ିଆ ଓ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଗୌଣ-ଭାଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?	Rajesh : Is it that along with Oriya and tribal languages, there may also be research on some of the minor languages of Orissa ?
ଦୀପଙ୍କର : ହଁ, ହେଉଛି ।	Dipankar : Yes, it is being done.

Variation

A. ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ପରି ?	A : The main language of Orissa is Oriya, isn't it ?
B. ହଁ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷୀ ଲୋକଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆହୁରି ଅନେକ ଅନ୍ୟ ଭାଷା କହୁଥିବା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।	B : Yes. There are also many other language – speaking-groups in Orissa other than the Oriya speakers.
A. ସେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ?	A: They should be learning Oriya, isn't it ?
B. ହଁ, ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଓଡ଼ିଆରେ ପଢନ୍ତି । କେତେକ ଗୌଣଭାଷା ପଢିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ।	B : Yes, most of them learn Oriya. There are also provisions for teaching of some minor languages in Orissa.

Vocabulary

ଅଧିକାଂଶ	most	କେତୋଟି	a few
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା	tribal language	କେହି	who else, somebody
ଆହୁରି	more	କେହି କେହି	others, some others
ଉପରେ	on	ଗବେଷଣା	research
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା	Oriya language	ଗୌଣଭାଷା	minor language
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷୀ	Oriya speaking	ଛଡ଼ା	besides
କେତେକ	a few, some	ପ୍ରଧାନ ଭାଷା	dominant/main language

ବିଷୟ	subject	ରିସର୍ଚ୍ଚ	research
ବ୍ୟବସ୍ଥା	provision	ସହିତ	with
ମତେ	to me		

Drills

I. Build up drill

କରୁଥିଲ ?
ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
ତମେ କରୁଥିଲ ?
ତମେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
ଦୀପଙ୍କର, ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?

କରୁଥିଲି ।
ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଉପରେ କରୁଥିଲି ।
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ମୁଁ କରୁଥିଲି ।
ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।

କହୁଥିଲ ?
କିଏ କହୁଥିଲ ?
ତମକୁ କହୁଥିଲ ?
ତମକୁ କିଏ କହୁଥିଲ ?
ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା କିଏ କହୁଥିଲ ?
ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ କିଏ କହୁଥିଲ ?
ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ କିଏ କହୁଥିଲ ?

କହୁଥିଲ ।
ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ମତେ କହୁଥିଲ ।
ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।

କରୁଥିବ ?
ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ?
ଶିଖା ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ?
ଶିଖା ବି କରୁଥିବ ?
ଶିଖା ବି ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ?
ଶିଖା ବି ତ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ?

ଯାଇଛି ।
ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।
ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।
ସେ ଯାଇଛି ।
ସେ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।
ସେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।
ହଁ, ସେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।

ଶୁଣିଥିଲି ।
ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।
ଆମେରିକା ଯାଇଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।
ସେ ଯାଇଥିବା କଥା ଶୁଣିଥିଲି ।
ସେ ଯାଇଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।
ସେ ଆମେରିକା ଯାଇଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।

କରୁଥିବେ ?

ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

କେହି ତ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

ଆଉ କେହି ତ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି ତ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

ଶୁଣିଛି ।

ମୁଁ ଶୁଣିଛି ।

ଆଉ କେହି କେହି କରୁଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଛି ।

ହଁ, ଆଉ କେହି କେହି କରୁଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଛି ।

ଶୁଣିଥିବ ।

ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।

ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ଶୁଣିଥିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଛଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।

ହେଉଥିବ ତ?

ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

ଓଡ଼ିଆ ଓ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

ହେଉଛି ।

ହଁ, ହେଉଛି ।

II. Substitution drill

(a) ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?

ଆଲୋଚନା	ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲ ?
କଥାବାର୍ତ୍ତା	ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲ ?
ବିଗ୍ଭର	ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ବିଗ୍ଭର କରୁଥିଲ ?

(b) ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜନୀତି	ମୁଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜନୀତି ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାବିଜ୍ଞାନ	ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାବିଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।

(c) ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।

ତତେ	ତତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।

ତମକୁ	ତମକୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ଆପଣଙ୍କୁ	ଆପଣଙ୍କୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ତାକୁ	ତାକୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ତାଙ୍କୁ	ତାଙ୍କୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ସେମାନଙ୍କୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ଆମକୁ	ଆମକୁ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।

(d) ସେ ଆମେରିକା ଯିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।

ବିଷୟ	ସେ ଆମେରିକା ଯିବା ବିଷୟ ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।
ଜାଣିଥିଲି	ସେ ଆମେରିକା ଯିବା କଥା ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ।
ଭାବିଥିଲି	ସେ ଆମେରିକା ଯିବା କଥା ମୁଁ ଭାବିଥିଲି ।

(e) ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ କିଏ କହୁଥିଲ ?

ରମ	ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ ରମ କହୁଥିଲ ?
ବୀଣା	ମୁଁ ଗବେଷଣା କରୁଥିବା କଥା ତମକୁ ବୀଣା କହୁଥିଲ ?

III. Substitution-Agreement drill

(a) ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?

ତୁ	ତୁ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲୁ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?
ସେ *fam.*	ସେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
ସେ *hon.*	ସେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?

(b) ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।

ତୁ	ମତେ ତୁ କହୁଥିଲୁ ।
ତମେ	ମତେ ତମେ କହୁଥିଲ ।
ଆପଣ	ମତେ ଆପଣ କହୁଥିଲେ ।
ସେ *fam.*	ମତେ ସେ କହୁଥିଲ ।
ସେ *hon.*	ମତେ ସେ କହୁଥିଲେ ।

ସେମାନେ	ମତେ ସେମାନେ କହୁଥିଲେ ।
ହରିଶବାବୁ	ମତେ ହରିଶବାବୁ କହୁଥିଲେ ।
ତପନ	ମତେ ତପନ କହୁଥିଲ ।

(c) ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ମୁଁ ଶୁଣିଥିଲି ।

ଆମେ *excl.*	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ଆମେ ଶୁଣିଥିଲୁ ।
ଆମେ *incl.*	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ଆମେ ଶୁଣିଥିଲେ ।
ତୁ	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ତୁ ଶୁଣିଥିଲୁ ।
ତମେ	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିଲ ।
ଆପଣ	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥିଲେ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ସେ ଶୁଣିଥିଲ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ସେ ଶୁଣିଥିଲେ ।
ସେମାନେ	ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଥିବା କଥା ସେମାନେ ଶୁଣିଥିଲେ ।

(d) ସେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ?

ସେ *fam.*	ସେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବ ?
ସେ *hon.*	ସେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ?
ତୁ	ତୁ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବୁ ?
ତମେ	ତମେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ତ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବା ?

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) ତମେ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ।
ତମେ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁ ନ ଥିଲ ।

(b) ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁ ନ ଥିଲି ।

(c) ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ମତେ ଶିଖା କହୁ ନଥିଲ ।

(d) ଶିଖା ବି ତ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିବ ।
ଶିଖା ବି ତ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁ ନ ଥିବ ।

(e) ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି ଗବେଷଣା କରିଥିବେ ।
ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି ଗବେଷଣା କରି ନ ଥିବେ ।

(f) ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣି ନ ଥିବ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭଷାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉ ନ ଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।

(g) କେତୋଟି ଗୌଣଭଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ।
କେତୋଟି ଗୌଣଭଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉ ନଥିବ ।

(h) ସେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଉଛି ।
ସେ ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଉନି ।

(i) ଆହୁରି ଅନେକ ଭଷାର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।
ଆହୁରି ଅନେକ ଭଷାର ଲୋକ ନାହାଁନ୍ତି ।

(j) ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଓଡ଼ିଆରେ ପଢ଼ନ୍ତି ।
ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଓଡ଼ିଆରେ ପଢ଼ନ୍ତିନି ।

2. Transformation of past imperfect to past perfect—

(a) ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
ତମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିଥିଲ ?

(b) ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲି ।
ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରିଥିଲି ।

(c) ମତେ ଶିଖା କହୁଥିଲ ।
ମତେ ଶିଖା କହିଥିଲ ।

3. Transformation of future perfect to future continuous—

(a) ଆଉ କେହି ତ ଗବେଷଣା କରିଥିବେ ?
ଆଉ କେହି ତ ଗବେଷଣା କରୁଥିବେ ?

(b) ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।
ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣୁଥିବ ।

V. Response drill

(a) ଦୀପଂକର କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?
ଦୀପଂକର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ।

(b) ଶିଖା ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ କୁଆଡେ ଯାଇଛି ?
ଶିଖା ରିସର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ।

(c) . ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି ଗବେଷଣା କରୁଛନ୍ତି କି ?
ହଁ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଆଉ କେହି କେହି ଗବେଷଣା କରୁଛନ୍ତି ।

(d) ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଛଡ଼ା ଆଉ କୋଉ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଛି ?
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଛି ।

(e) ଓଡ଼ିଆ ଓ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଛଡ଼ା ଆଉ କି ଭାଷାରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ?
ଓଡ଼ିଆ ଓ ଆଦିବାସୀ ଭାଷା ଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଗୌଣଭାଷା ଉପରେ ବି ଗବେଷଣା ହେଉଛି ।

(f) ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଭାଷାର ନାଁ କ'ଣ ?
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଭାଷାର ନାଁ ଓଡ଼ିଆ ।

(g) ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ କେଉଁ ଭାଷାରେ ପଢ଼ନ୍ତି ?
ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପଢ଼ନ୍ତି ।

Exercises

1. Using each of the following sentences as basic sentences substitute the words in the subject places with appropriate words from inside the brackets :

(ମୁଁ, ଆମେ *incl*, ତୁ, ତୁମେ, ଆପଣ, ସେ *fam*, ସେ *hon*, ସେମାନେ)

Basic Sentences

ହୀରା ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲା ।
ଗଜେଶବାବୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଉଥିବେ ।

2. Fill up the blanks choosing appropriate words from the brackets :

(ନଥିବେ, ଉପରେ, ଯାଉଥିଲେ, କଥା, ଯାଉଥିବେ, କେହି କେହି, କେହି, ଯାଉଥିବ, ଛଡ଼ା, ଯାଉଥିବା)

(a) ସେ ରଜନୀତି..... ରିସର୍ଚ୍ଚ କରୁଛନ୍ତି ।
(b) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଆଡ଼େ..... ?
(c) ତୁମ..... ମୁଁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲି ।
(d) ରମା ବିଦେଶ.....କଥା କିଏ ଜାଣିଥିଲ ?
(e) ତା ..... ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ମୋର କମା ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ।
(f) ଆଜି ଆମ ଘରେ.....ଲୋକ ନାହାଁନ୍ତି ।
(g) ଆଉ..... ବି ଏ କଥା ଶୁଣିଥିବେ ।
(h) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଷ୍ଟେସନକୁ..... ।
(i) ତୁମେ କଟକ..... କଥା ମୁଁ ଭବି ନଥିଲି ।
(j) ତାଙ୍କ ଘରକୁ କେହି ଯାଉ..... ।

3. Transform each of the following sentences according to the instruction given :

(a) ମୁଁ ଭଷା ବିଜ୍ଞାନ ପଢିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । (negative)
(b) ସେମାନେ ବୋଧେ ସିନେମା ବାହାରୁ ଥିବେ । (negative)
(c) ମୋର କାମ କରିବାକୁ ମନ ନାହିଁ । (affirmative)
(d) ଓଡ଼ିଆ ପର ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଭଷା ନୁହଁ ? (affirmative)
(e) ସେଠି ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୂଜା ହେଉଥିଲା । (future perfect)
(f) ମୁନା ସ୍କୁଲକୁ ଯାଉଛି । (past continuous)
(g) ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଆଲୋଚନା ହେଉଛି । (future continuous)
(h) ସେ କ୍ଲାସରେ ଫାଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । (future continuous)
(i) କାଲି ବର୍ଷା ହେଇଥିବ । (past continuous)
(j) ତୁମ କଥା ମୋର ମନେ ଥିଲା । (simple present)

4. Answer the following questions :

(a) ତୁମେ କୋଉ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲ ?
(b) ଆପଣ କ'ଣ ପଢିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ?
(c) ଆଉ କେହି ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢୁଥିଲେ କି ?

(d) ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଛଡ଼ା ଆଉ କୋଉ ଭଷାର ଗବେଷଣା ହେଉଛି ?
(e) ଓଡ଼ିଶାରେ କେଉଁ ଭଷାର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?
(f) ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ କେଉଁ ଭଷାରେ ପଢ଼ନ୍ତି ?
(g) ଆଉ କି ଭଷା ପଢିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ?

5. Following the Lesson, write 7 sentences on your own language.

Grammatical Note

1. The past imperfect and future imperfect tenses are constructed as follows :

   Verb stem + imperfect tense marker -ଉ- + auxiliary variant ଥି- + past tense marker -ଇଲ୍- + person-number suffix.

   ଯା+ଉ+ଥି+ଇଲ୍+ଇ= ଯାଉଥିଲି past imperfect.

   Verb stem+imperfect tense marker -ଉ-+auxiliary variant ଥି- + future tense marker -ଇବ- + person-number suffix.

   ଯା+ଉ+ଥି+ଇବ୍+ଇ=ଯାଉଥିବି future imperfect.

2. କେହି is an interrogative adjective to qualify the number of persons either in singular or in plural. କେହି can also be used in affirmative, negative and interrogative-negative sentences. But when କେହି is duplicated in use it adds more unspecificity to the number of persons.

   ଘରେ କେହି ଅଛି ? ଘରେ କେହି ଅଛନ୍ତି ? Is there anybody at home ?
   ସେଠି କେହି ନାହାଁନ୍ତି । Nobody is there.
   ସେଠି କଣ କେହି ନାହାନ୍ତି ? Is there nobody there ?
   ସେ ଘରକୁ କେହି ବୋଧେ କଗିଛି । Perhaps someone is keeping that house under watch.
   କେହି କେହି ଘରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । Some have gone home.
   କେହି କେହି ଯାଇ ନାହାଁନ୍ତି । Some have not gone home.

କେହି କେହି ଯିବେ କି ? Will some persons go ?

Cultural Note

1. The major or the dominant language of the province is called ପ୍ରଧାନ ଭାଷା. The major language of Orissa is ଓଡ଼ିଆ (Oriya).

2. Besides the dominant language there are many minor languages in the province. Those languages are called ଗୌଣ ଭାଷା (minor languages).

3. The tribal languages are the languages spoken by the tribal people of different provinces. The tribal language is called ଆଦିବାସୀ ଭାଷା in Oriya. The tribal languages have no script and therefore the scripts of the dominant languages are now being adopted by different tribal languages in India.

UNIT II

LESSON 20

The Vegetarian and the Non-vegetarian Food

ଆମିଷ ଓ ନିରମିଷ ଖାଦ୍ୟ

ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ : ଯଦୁବାବୁ, ଆପଣ କଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?	Purnababu : Jadubabu, do you eat non-vegetarian food ?
ଯଦୁବାବୁ : ହଁ, ମୁଁ ମାଛମାଂସ ଖାଏ । କାହିଁକି, ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?	Jadubabu : Yes, I eat non-vegetarian food. Why, don't you eat ?
ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ : ନା, ମୁଁ ଖାଏନି । ମତେ ମାଛ-ମାଂସ ଭଲ ଲାଗେ ନି । ନହେଲେ ଖାଇବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।	Purnababu : No, I don't. I don't like fish or meat. Otherwise I have no other difficulty in eating.
ଯଦୁବାବୁ : ମୁଁ ଭାବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ । କେତେ ଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି, ପୁଣି କେତେ ଲୋକ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।	Jadubabu : I thought probably you would be a non-vegetarian. There are so many who eat non-vegetarian food. Again there are also many who don't.
ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ : ନା, ଆମଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି । କେବଳ ମତେ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।	Purnababu : No, people in my family are not vegetarians. Only I don't like to eat fish or meat.
ଯଦୁବାବୁ : ତାହେଲେ ଆପଣ ଆଜି ଆମଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ? ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।	Jadubabu : Then what would you eat at my place to-day ? We are having fish-curry.
ପୂର୍ଣ୍ଣବାବୁ : ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି । (ମୋର) କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି ।	Purnababu : I will eat only vegetarian dishes. I will have no difficulty.

Variation

A : ଆପଣ କଣ ଚା ସିଗାରେଟ୍ ଖାଉ ନଥିବେ କି ?	A : Wouldn't you be smoking or taking tea ?
B : ନା, ମୁଁ ଖାଏନି ।	B : No, I don't.
A : ଆପଣ କଡ଼ା ପାନ ଖାଆନ୍ତି ନା ସାଦା ପାନ ଖାଆନ୍ତି ?	A : What would you like—spiced or simple pan ?
B : ମୁଁ ସାଦା ପାନ ଖାଏ ।	B : I like simple pan.
A : ମୁଁ ମନେକଲି ଆପଣ କଡା ପାନ ଖାଇବେ । ସେଥିପାଇଁ ଦୁଇଟା ଆଣିଲି ।	A : I thought you would probably like spiced pan. That's why I got two.

Vocabulary

ଅସୁବିଧା difficulties
ଆମଘରେ at our home
ଆମ ଘର ଲୋକେ our family members
ଆମିଷ non-vegetarian food
କଡାପାନ spiced pan/pan with jarda
କେବଳ only
ଖାଲି only
ଚା tea
ତାହେଲେ then
ନହେଲେ otherwise
ନିରମିଷାଷୀ vegetarian
ପୁଣି again
ମନେକଲି thought
ମାଛ ତରକାରୀ fish-curry
ମାଛମାଂସ fish and meat
ସାଦା ତରକାରୀ vegetarian curry
ସାଦାପାନ simple pan/pan without jarda
ସିଗାରେଟ cigarette
ସେଥିପାଇଁ for that reason, that is why.

Drills

I. Build up drill

ଖାଆନ୍ତି ?	ଖାଏ ।
ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?	ମାଛମାଂସ ଖାଏ ।
କଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?	ମୁଁ ଖାଏ ।
ଆପଣ କଣ ମାଛ ମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?	ମୁଁ ମାଛମାଂସ ଖାଏ ।
ଯଦୁବାବୁ, ଆପଣ କଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?	ହଁ' ମୁଁ ମାଛମାଂସ ଖାଏ ।

କ'ଣ ?
ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ଆପଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
କାହିଁକି, ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ଖାଏନି ।
ମୁଁ ଖାଏନି ।
ନା, ଖାଏନି ।
ନା, ମୁଁ ଖାଏନି ।

ନାହିଁ ।
ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
କିଛି ନାହିଁ ।
କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
ଖାଇବାରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
ଖାଇବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।

ନହେଲେ ନାହିଁ ।
ନହେଲେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
ନହେଲେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
ନହେଲେ ଖାଇବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।

ଖାଉଥିବେ ।
ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ଆପଣ ଖାଉଥିବେ ।
ଆପଣ ବି ଖାଉଥିବେ ।
ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ମୁଁ ଭାବିଲି ଆପଣ ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ମୁଁ ଭାବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।

ଖାଆନ୍ତିନି ।
କେତେ ଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
ପୁଣି କେତେଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି, ପୁଣି କେତେ ଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।

ନୁହଁନ୍ତି ।
ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ଆମ ଘର ଲୋକେ ନୁହଁନ୍ତି ।
ଆମ ଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ନା, ଆମ ଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଭଲ ଲାଗେନି ।
ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ମତେ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
କେବଳ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
କେବଳ ମତେ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ଖାଇବେ?	ଖାଇବି ।
କ'ଣ ଖାଇବେ?	ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ଆମଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ସାଦା ଖାଇବି ।
ଆପଣ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ଆପଣ ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ଆପଣ ଆଜି କ'ଣ ଖାଇବେ ?	
ଆପଣ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	
ତାହେଲେ ଆଜି କ'ଣ ଖାଇବେ ?	
ତାହେଲେ ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ମୁଁ ଖାଇବି ।
ତାହେଲେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ମୁଁ ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ତାହେଲେ ଆପଣ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ମୁଁ ଖାଲି ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ତାହେଲେ ଆପଣ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?	ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।

ହେଇଛି ।	
ତରକାରୀ ହେଇଛି ।	ହେବନି ।
ମାଛ ହେଇଛି ।	ଅସୁବିଧା ହେବନି ।
ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।	କିଛି ହେବନି ।
ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।	କିଛି ଅସୁବିଧା ହେବନି ।

II. Substitution drill

(a) ଆପଣ କଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?

ଦୁଧ ଦହି	ଆପଣ କଣ ଦୁଧ ଦହି ଖାଆନ୍ତି ?
ଘତ	ଆପଣ କଣ ଘତ ଖାଆନ୍ତି ?
ରୁଟି	ଆପଣ କଣ ରୁଟି ଖାଆନ୍ତି ?
ଗୁ, ପାନ	ଆପଣ କଣ ଗୁ, ପାନ ଖାଆନ୍ତି ?

(b) ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତି ନା କ'ଣ ?

ଯାଆନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ଯାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ବସନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ବସନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ରହନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ରହନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ହସନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ହସନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

(c) ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ତତେ	ତତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ତାକୁ	ତାକୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ତୁମକୁ	ତୁମକୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ତାଙ୍କୁ	ତାଙ୍କୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ସେମାନଙ୍କୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ଆପଣଙ୍କୁ	ଆପଣଙ୍କୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ସିନେମା	ମତେ ସିନେମା ଭଲ ଲାଗେନି ।
ନାଚଗୀତ	ମତେ ନାଚଗୀତ ଭଲ ଲାଗେନି ।
କଳିକଜିଆ	ମତେ କଳିକଜିଆ ଭଲ ଲାଗେନି ।

(d) ନହେଲେ ଖାଇବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।

ପିନ୍ଧିବାରେ	ନହେଲେ ପିନ୍ଧିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
କହିବାରେ	ନହେଲେ କହିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
ଯିବାରେ	ନହେଲେ ଯିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହି ।
ପଢିବାରେ	ନହେଲେ ପଢିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।

(e) ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।

ମନେକଲି	ମୁଁ ମନେକଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ଚିନ୍ତାକଲି	ମୁଁ ଚିନ୍ତାକଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ବିଚାରକଲି	ମୁଁ ବିଚାରକଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ଠିକ୍‌କଲି	ମୁଁ ଠିକ୍‌କଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।

(f) କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ପୁଣି କେତେ ଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।

ବହୁତଲୋକ	ବହୁତ	ବହୁତଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ପୁଣି ବହୁତଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
ଅନେକଲୋକ	ଅନେକ	ଅନେକ ଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ପୁଣି ଅନେକଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
ଅଧିକାଂଶଲୋକ	ଅଧିକାଂଶ	ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ପୁଣି ଅଧିକାଂଶଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
କିଛିଲୋକ	କିଛି	କିଛିଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ପୁଣି କିଛିଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
	ଆଉ	କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ଆଉ କେତେଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।

ଓ	କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ଓ କେତେଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
ଏବଂ	କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ଏବଂ କେତେଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।
ଆହୁରି	କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ଆହୁରି କେତେଲୋକ ଖାଆନ୍ତିନି ।

(g) ଆମ ଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଆମିଷାଷୀ	ଆମ ଘର ଲୋକେ ଆମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ମାଛମାଂସ ପ୍ରିୟ	ଆମ ଘର ଲୋକେ ମାଛମାଂସ ପ୍ରିୟ ନୁହଁନ୍ତି ।

(h) କେବଳ ମତେ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ଖାଲି	ଖାଲି ମତେ ମାଛମାଂସ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।

(i) ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।

ଆଳୁ	ଆମର ତ ଆଳୁ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ବିଲତିବାଇଗଣ	ଆମର ତ ବିଲତିବାଇଗଣ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ମାଂସ	ଆମର ତ ମାଂସ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ସାଗୁ	ଆମର ତ ସାଗୁ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ଫୁଲକୋବି	ଆମର ତ ଫୁଲକୋବି ତରକାରୀ ହେଇଛି ।

(j) ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।

କେବଳ	ମୁଁ କେବଳ ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ମାଂସ ତରକାରୀ	ମୁଁ ଖାଲି ମାଂସ ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ମାଛ ତରକାରୀ	ମୁଁ ଖାଲି ମାଛ ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
କୋବି ତରକାରୀ	ମୁଁ ଖାଲି କୋବି ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ପଣସ ତରକାରୀ	ମୁଁ ଖାଲି ପଣସ ତରକାରୀ ଖାଇବି ।

(k) ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

ଯାଆନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ଯାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ହସନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ହସନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ବସନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ବସନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?
ପଢ଼ନ୍ତିନି	ଆପଣ କଣ ପଢ଼ନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

(l) ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ମିଠା	ମତେ ମିଠା ଭଲ ଲାଗେନି ।
ବିଲାତିବାଇଗଣ	ମତେ ବିଲାତିବାଇଗଣ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ସିନେମା	ମତେ ସିନେମା ଭଲ ଲାଗେନି ।
ଏସବୁ	ମତେ ଏ ସବୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
ସେ ସବୁ	ମତେ ସେ ସବୁ ଭଲ ଲାଗେନି ।
କିଛି	ମତେ କିଛି ଭଲ ଲାଗେନି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ମୁଁ ଭାବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।

ତୁମେ	ମୁଁ ଭାବିଲି ତୁମେ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବ ।
ତୁ	ମୁଁ ଭାବିଲି ତୁ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବୁ ।
ସେ *fam.*	ମୁଁ ଭାବିଲି ସେ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବ ।
ସେ *hon.*	ମୁଁ ଭାବିଲି ସେ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ସେମାନେ	ମୁଁ ଭାବିଲି ସେମାନେ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।

(b) କେତେଲୋକ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।

କେତେଜଣ	କେତେଜଣ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।
ତମେସବୁ	ତମେସବୁ ତ ଆମିଷ ଖାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।
ତୁ	ତୁ ତ ଆମିଷ ଖାଉ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ତ ଆମିଷ ଖାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ତ ଆମିଷ ଖାଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ତ ଆମିଷ ଖାଏ ।
ସେ *hon.*	ସେ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ତ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।

(c) ପୁଣି କେତେଲୋକ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।

କେତେଜଣ	ପୁଣି କେତେଜଣ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।
ସେମାନେ	ପୁଣି ସେମାନେ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।
ତୁ	ପୁଣି ତୁ ବି ଖାଉନି ।
ତୁମେ	ପୁଣି ତୁମେ ବି ଖାଅନି ।

ଆପଣ	ପୁଣି ଆପଣ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।
ସେ *fam.*	ପୁଣି ସେ ବି ଖାଏନି ।
ସେ *hon.*	ପୁଣି ସେ ବି ଖାଆନ୍ତିନି ।
ମୁଁ	ପୁଣି ମୁଁ ବି ଖାଏନି ।
ଆମେ *excl.*	ପୁଣି ଆମେ ବି ଖାଉନି ।
ଆମେ *incl.*	ପୁଣି ଆମେ ବି ଖାଉନେ ।

(d) ଆମଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।

ତାଙ୍କଘର ଲୋକେ	ତାଙ୍କଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହେଁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ତୁମେ	ତୁମେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ତୁ	ତୁ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁ ।
ଆମେ	ଆମେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁ ।

(e) ଆପଣ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?

ତୁ	ତୁ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବୁ ?
ତୁମେ	ତୁମେ ଆମ ଘରେ ଆଜି କ'ଣ ଖାଇବ ?
ସେ *fam.*	ସେ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବ ?
ସେ *hon.*	ସେ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଆଜି ଆମ ଘରେ କ'ଣ ଖାଇବେ ?

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) ଆପଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ।
ଆପଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତିନି ।

(b) ମୁଁ ମାଛମାଂସ ଖାଏ ।
ମୁଁ ମାଛମାଂସ ଖାଏନି ।

(c) ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉ ନଥିବେ ।

(d) ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇନି ।

(e) ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ।
ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବିନି ।

2. Transformation into affirmative—

(a) ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲଗେ ନି ।
ମତେ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲଗେ ।

(b) କେତେଲୋକ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତିନି ।
କେତେଲୋକ ଆମିଷ ଖାଆନ୍ତି ।

(c) ଆମଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି ।
ଆମଘର ଲୋକେ ନିରମିଷାଷୀ ।

3. Transformation using ନା କ'ଣ—

(a) ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ?
ଆପଣ କଣ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

(b) ତାକୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲଗେନି ?
ତାକୁ ମାଛମାଂସ ଭଲ ଲଗେନି ନା କ'ଣ ?

(c) ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ନା କ'ଣ ?

(d) ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ।
ଆମର ତ ମାଛ ତରକାରୀ ହେଇଛି ନା କ'ଣ ?

V. Combination drill

1. Combination of two sentences using alternative ନା—

(i) (a) ତମେ ମାଛ ଖାଇବ । ତମେ ମାଛ ଖାଇବ ନା ମାଂସ ଖାଇବ ?
ତମେ ମାଂସ ଖାଇବ । ତମେ ମାଛ ଖାଇବ ନା ମାଂସ ?

(b) ତମେ ଘୃ ଖାଇବ ।
ସେ ଘୃ ଖାଇବ । ତମେ ଘୃ ଖାଇବ ନା ସେ (ଘୃ) ଖାଇବ ?

(c) ମୁଁ ଯିବି ।
ସେ ଯିବ । ମୁଁ ଯିବି ନା ସେ ଯିବ ?

(d) ତୁ ପାନ ଖାଇବୁ ।
ତୁ ସିଗାରେଟ ଖାଇବୁ । ତୁ ପାନ ଖାଇବୁ ନା ସିଗାରେଟ୍ ?

(ii)(a) ତୁ କଟକ ଯିବୁନି ।
ତୁ ଏଠି ରହିବୁନି । ତୁ କଟକ ଯିବୁନି ନା ଏଠି ରହିବୁନି ।

(b) ତୁ ସିନେମା ଦେଖିବୁନି ।
ତୁ ଥିଏଟର ଦେଖିବୁନି । ତୁ ସିନେମା ଦେଖିବୁନି ନା ଥିଏଟର ଦେଖିବୁନି ।

(c) ପାଟି ହେଉନି ।
କ୍ଲାସ ହେଉନି । ପାଟି ହେଉନି ନା କ୍ଲାସ ହେଉନି ।

2. Combination using କି—

(i) (a) ତୁ କଡ଼ା ପାନ ଖାଇବୁ ।
ତୁ ସାଦା ପାନ ଖାଇବୁ । ତୁ କଡ଼ା ପାନ ଖାଇବୁ କି ସାଦା ?

(b) ସେ ଯିବ ।
ମୁଁ ଯିବି । ସେ ଯିବ କି ମୁଁ ଯିବି ?

(c) ଏଇଟା ମୁଁ ନେବି ।
ଏଇଟା ସେ ନେବ । ଏଇଟା ମୁଁ ନେବି କି ସେ ?

(d) ଏଇଟା ତୁ ଖାଇବୁ ।
ସେଇଟା ତୁ ଖାଇବୁ । ଏଇଟା ଖାଇବୁ କି ସେଇଟା ?

(e) ଆପଣ ଯିବେ ।
ଆପଣ ରହିବେ । ଆପଣ ଯିବେ କି ରହିବେ ?

(ii) (a) ସେ ଭାତ ଖାଇବନି ।
ସେ ରୁଟି ଖାଇବନି । ସେ ଭାତ ଖାଇବନି କି ରୁଟି ଖାଇବନି ।

(b) ଆମେ କଲେଜ ଆସିବୁନି ।
ଆମେ ପାଠ ପଢିବୁନି । ଆମେ କଲେଜ ଆସିବୁନି କି ପାଠ ପଢିବୁନି ।

(c) ସେ ସିନେମା ଯିବନି ।
ସେ ଡ୍ରାମା ଦେଖିବନି । — ସେ ସିନେମା ଯିବନି କି ଡ୍ରାମା ଦେଖିବନି ।

(d) ଡ୍ରାମା ହେଉନି ।
ଯାତ୍ରା ହେଉନି । — ଡ୍ରାମା ହେଉନି କି ଯାତ୍ରା ହେଉନି ।

(e) ପୂଜା ନାହିଁ ।
ପର୍ବ ନାହିଁ । — ପୂଜା ନାହିଁ କି ପର୍ବ ନାହିଁ ।

3. Combination using ବି—

(i) (a) ମୁଁ ଘରକୁ ଯିବି ।
ମୁଁ ଦୋକାନକୁ ଯିବି । — ମୁଁ ଘରକୁ ଯିବି, ମୁଁ ଦୋକାନକୁ ବି ଯିବି ।

(b) ବର୍ଷା ହେବ ।
କୁଆପଥର ପଡ଼ିବ । — ବର୍ଷା ହେବ, କୁଆପଥର ବି ପଡ଼ିବ ।

(c) ତୁମେ ଖାଇବ ।
ସେ ଖାଇବ । — ତୁମେ ଖାଇବ, ସେ ବି ଖାଇବ ।

(d) ସେ ରସଗୋଲା ଖାଇବ ।
ସେ ସନ୍ଦେଶ ଖାଇବ । — ସେ ରସଗୋଲା ଖାଇବ, ସନ୍ଦେଶ ବି ଖାଇବ ।

(ii) (a) ତୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବୁ ।
ତୁ ଭୋଗ ଖାଇବୁ । — ତୁ ମନ୍ଦିରକୁ ବି ଯିବୁ, ଭୋଗ ବି ଖାଇବୁ ।

(b) ସେ ଘରେ ରହୁଛି ।
ସେ ଦୋକାନରେ ରହୁଛି । — ସେ ଘରେ ବି ରହୁଛି, ଦୋକାନରେ ବି ରହୁଛି ।

(c) ତାର ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି ।
ତାର ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି । — ତାର ଖାଇବାକୁ ବି ଇଚ୍ଛା ଅଛି, ତାର ରହିବାକୁ ବି ଇଚ୍ଛା ଅଛି ।

(d) ସେଠି ସଭା ହେବ ।
ଏଠି ସଭା ହେବ । — ସେଠି ବି ସଭା ହେବ, ଏଠି ବି ସଭା ହେବ ।

(e) ସେ ଆସନ୍ତି ।
ଆପଣ ଆସନ୍ତି । — ସେ ବି ଆସନ୍ତି, ଆପଣ ବି ଆସନ୍ତି ।

VI. Response drill

(a) ଆପଣ ମାଛମାଂସ ଖାଆନ୍ତି ?
ହଁ, ମୁଁ ଖାଏ ।

(b) ଆପଣଙ୍କୁ ଆମିଷ ଭଲ ଲାଗେ ?
ନା, ଭଲ ଲାଗେନି ।

(c) ଆପଣଙ୍କର ଆଜି କି ତରକାରୀ ହେଇଥିଲା ?
ଆମର ମାଂସ ତରକାରୀ ହେଇଥିଲା ।

(d) ଆପଣ ପାନ ଖାଆନ୍ତି କି ସିଗାରେଟ୍ ?
ମୁଁ ପାନ ଖାଏନି କି ସିଗାରେଟ ଖାଏନି ।

(e) ଆପଣ କଡ଼ାପାନ ଖାଆନ୍ତି ନା ସାଦାପାନ ଖାଆନ୍ତି ?
ମୁଁ କଡ଼ାପାନ ଖାଏନି ନା/କି ସାଦାପାନ ଖାଏନି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by selecting the most appropriate words from the brackets :

(ନା, ହେଇଥିଲା, ଯାଉନଥିବେ, ସ୍ଥିରକଲି, ଗୋଳମାଳ, ଖାଲି, ମେଘ, ଭତ, ଯାଉଥିବେ, ଆସିବାରେ)

(a) ଆପଣ ରୁଟି ଖାଆନ୍ତି ?
(b) ସେଠି କଣ ବର୍ଷା ହେଉନି ନା କ'ଣ ?
(c) ସେମାନଙ୍କୁ କଳି କଜିଆ ଭଲ ଲାଗେନି ।
(d) ମତେ କେବଳ ମାଛ ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ।
(e) ତାଙ୍କର ସେଠାକୁ ଯିବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।
(f) ମୁଁ ଠିକ୍ କଲି ଆଜି ଯିବିନି ।
(g) ସେମାନେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିବେ ।
(h) ସେ ପ୍ରତିଦିନ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଆନ୍ତି ।
(i) ଆମର ଆଜି ମାଛ ତରକାରୀ ହେଉଛି ।
(j) ତମେ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯିବ କି ?

2. Fill up the blanks with suitable words :

(a) ଆପଣ କଣ ବେଶୀ ବୁଲାବୁଲି..... ?

(b) ସେ..... ଘୃ ଖାଏନା ।

(c) ମତେ ମାଛ..... ଭଲ ଲାଗେ ।

(d) ମୋର କିଛି..... ନାହିଁ ।

(e) ଏଠି..... ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ।

3. Transform the following sentences according to the instructions given :

(a) ତୁ ମାଛ ଖାଉନୁ । put emphasis (ନା କ'ଣ)

(b) ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଏ । negative

(c) ଏଠି ସମସ୍ତେ ନିରମିଷାଷୀ ନୁହଁନ୍ତି । affirmative

(d) ତମକୁ ରସଗୋଲା ଭଲ ଲାଗେନି ନା କ'ଣ ? use କି

(e) ତମେ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯାଉଛ । combine using ନା
ତମେ ଘରକୁ ଯାଉଛ ।

(f) ତୁ କୁଆଡେ ଯିବୁ ? combine using ନା
ତୁ ଏଇଠି ରହିବୁ ।

(g) ସେଠି ପୂଜା ହେଉଛି । combine using କି
ସେଠି ନାଚ ହେଉଛି ।

(h) ସେ ତୁମ ଘରେ ରହିବନି । combine using କି
ସେ ବଜାରକୁ ଯିବନି ।

(i) ତାଙ୍କର ଘର ନାହିଁ । combine using ବି
ତୋର ରହିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ ।

(j) ସେ ସେଠି ଭାଷଣ ଦେବେ । combine using ବି
ସେ ଏଠି ଭାଷଣ ଦେବେ ।

4. Answer the following :

(a) ଆପଣ ଆଜି କି ତରକାରୀ ଖାଇଲେ ?

(b) ସେ ଘୃ ଖାଏ ନା ପାନ ଖାଏ ?

(c) ତୁମେ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବ କି ସିନେମାକୁ ଯିବ ?
(d) ସେ ଘରକୁ ଯିବେ ନା କ'ଣ ?
(e) ଆପଣ ଘରକୁ ଯିବେ କି ଏଠି ଦଶମାସ ରହିବେ ?
(f) ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଅସୁବିଧା ଅଛି କି ?

Grammatical Note

1. Note the sentence—ମୁଁ ଭବିଲି ଆପଣ ବି ଆମିଷ ଖାଉଥିବେ ।
This sentence can be divided into two parts as there are two different verbs in use, ଭବିଲି and ଖାଉଥିବେ. The past tense verb of the first clause ମୁଁ ଭବିଲି does not affect the future continuous verb of the other clause of the sentence. In the clause ମୁଁ ଭବିଲି both the subject ମୁଁ and the verb ଭବିଲି can be replaced meaningfully by any other subject and any other verb—form without affecting the meaning of the whole sentence.

ମୁଁ ଭବିଲି.....
ସେ ଭବିଲା .....
ସେ ଭବିଥିଲେ .....

2. Note the construction, ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ? This question is asked to elicit the response 'yes' or 'no'.

3. To the infinitive form of any verb, post-positions like ରେ, ର, ରୁ, ଠାରୁ, କୁ, ପାଇଁ etc. are added. The infinitives are formed by adding -ଇବା or -ବା to the verb stem (*see* Lesson-10, Gr. Note-2).

ଖାଇବାରେ	ଖାଇବାଠାରୁ	ଖାଇବାପାଇଁ
ଖାଇବାର	ଖାଇବାକୁ	

4. ନହେଲେ, ତାହେଲେ etc. are used as 'conditional conjoints'.

5. The words like ମାଛମାଂସ can be called synonyms in Oriya. There are many words which function as synonyms. Two types of synonyms are given below—

ମାଛମାଂସ	ଘରଫର
ଘରଦ୍ୱାର	ଛେଳିଫେଳି
ଲୁଗାପଟା	ଜାମାଫାମା
କୁକୁରବିଲେଇ	ମାଛଫାଛ
ଗାଈଗୋରୁ	ଦୋକାନଫୋକାନ
ଦୋକାନବଜାର	ବହିଫହି

Note : The letter ଫ functions as the echo sound to form synonym-letter. These are also called echo words.

6. କଡ଼ା and ସାଦା function as opposite words here. The opposite words are called antonyms.

7. Look at the following uses of କଡ଼ା and ସାଦା

କଡା : (a)	କଡା ପାନ	spiced pan, pan with tobacco
	କଡା ଗନ୍ଧ	pungent smell
	କଡା ଲୋକ	a strict man
	କଡା ଚା	strong tea
(b)	କବାଟର କଡା	door handles
	ହାତ କଡା	handcuff
ସାଦା :	ସାଦା ରଂଗ	white colour
	ସାଦା ପାନ	pan without tobacco
	ସାଦା ସିଧା ଲୋକ	simple, straight-forward man
	ସାଦା ତରକାରୀ	vegetarian curry

8. Some opposite words (antonyms)

କଡ଼ା	ସାଦା
ସୁବିଧା	ଅସୁବିଧା
ଭଲ	ଖରାପ, ମନ୍ଦ

ଅଛି	ନାହିଁ
ଆମିଷ	ନିରମିଷ
ବନ୍ଦ	ଖୋଲ
ବେଳ	ଅବେଳ
ଉପରେ	ତଳେ

Cultural Note

Any curry in Oriya is called ତରକାରୀ । ତରକାରୀ becomes ତୁଣ or ତିଅଣ in colloquial use. There are many types of curries in Oriya.

କେତୋଟି ଓଡ଼ିଆ ତରକାରୀର ନାଁ—

ଭଜା	ଭର୍ତ୍ତା	ମାଛ ତରକାରୀ
ସନ୍ତୁଳା	ଶାଗ	ମାଂସ ତରକାରୀ
ଗଇ	ଚଡ଼ଚଡ଼ି	ପଣସ ତରକାରୀ
ଖଟା (ଆମ୍ବିଳ)	ଦହିକଡ଼ି	ଆଳୁ ତରକାରୀ
ବେସର	ଘାଣ୍ଟ	
ମହୁଲ		
ଶାକର		
ଡାଲନା/ଡାଲଣା		

UNIT II

LESSON 21

Revision Lesson

The Foreigners in Orissa

ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦେଶୀ ଯାତ୍ରୀ

ବିକାଶ : ଏବର୍ଷ ବାହୁଡ଼ାଯାତ୍ରା ଭରି ଭଲ ହେଇ-ଥିଲା । ରଥ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲନି ?

Bikash : This year the Return Car-festival was excellent. Why didn't you come to witness it ?

ବ୍ରଜମୋହନ : ବାହୁଡ଼ା ଦିନ ପର ମୋ ପୁଅର ଜନ୍ମଦିନ ଥିଲା । ତାର ପୂଜା ହେଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆସି ପାରିଲିନି । ବାହୁଡ଼ା ଦିନ ପୁରୀରେ ବହୁତ ଲୋକ ହୋଇ-ଥିବେ । ନୁହେଁ ?

Braja : My son's birthd..y fell on the Return Car-festival day. He was worshipped. That's why I couldn't come. There must have been a very big crowd at Puri, wasn't it ?

ବିକାଶ : ହଁ, ରଥ ଦେଖିବାକୁ ବହୁତ ବିଦେଶୀ ବି ଆସିଥିଲେ । ଦୁଇ ଜଣ ବିଦେଶୀ ରଥଯାତ୍ରା ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରୁଛନ୍ତି ।

Bikash : Yes, a number of foreigners also came to witness the Car-festival. Two foreigners are researching on the Car-festival.

ବ୍ରଜମୋହନ : ତାହେଲେ ସେମାନେ ତ ପ୍ରତି-ବର୍ଷ ଆସୁଥିବେ ?

Braja : Then they may be coming every year ?

ବିକାଶ : ହଁ, ସେମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥବେଳକୁ ଆସନ୍ତି ।

Bikash : Yes, they come every year at the time of the Car-festival.

ବ୍ରଜମୋହନ : ଏଥର ସେମାନେ କଣ ତୁମ ଘରେ ଥିଲେ ?

Braja : Did they stay at your place this time ?

ବିକାଶ : ନା, ସେମାନେ ପୁରୀ ମଠରେ ରହିଥିଲେ ।	Bikash : No, they stayed at a Math at Puri.
ବ୍ରଜମୋହନ : ସେମାନେ ଆମିଷ ଖାଉଥିଲେ ନା ନିରାମିଷ ? ସେମାନଙ୍କର ଖାଇବାକୁ ଅସୁବିଧା ହେଉଥିବ ତ ?	Braja : Were they eating vegetarian food or non-veg. ? Probably they had difficulties about food.
ବିକାଶ : ସେମାନେ ପୁରୀ ପାନ୍ଥ ନିବାସରେ ଖାଉଥିଲେ । ପୁରୀ ପାନ୍ଥ ନିବାସରେ ତ ଆମିଷ ଖାଇବାର ସୁବିଧା ଅଛି । ତାଙ୍କର କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଉନଥିଲା ।	Bikash : They used to eat at Puri Panth Nivas. There are provisions for non-vegetarian food at Pantha Nivas. They had no difficulties.
ବ୍ରଜମୋହନ : ମୁଁ ଭାବିଲି ସେମାନଙ୍କର ରହିବାରେ ଖାଇବାରେ ଅସୁବିଧା ହେଉଥିବ ।	Braja : I thought they probably had difficulties in lodging and boarding.
ବିକାଶ : ନା, ସେମିତି କିଛି ଅସୁବିଧା ହେଇନି ।	Bikash : No, they didn't have that much difficulty.

Exercises

1. Substitute the underlined words by most appropriate words from the brackets :

   (i) (ଅସୁବିଧା, ଦୋଳ, ସବୁବର୍ଷ, ଥିବା, ମାମୁଁଘର, ବହୁତ, ସେପରି, ବିଷୟରେ, ତୁଣ, ଆଲୋଚନା)

   (a) ଆଜି ତ ରଥଯାତ୍ରା ।

   (b) ଏଠାକୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବହୁତ ଲୋକ ଆସନ୍ତି ।

   (c) ତୁମ ଘରେ କଣ ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେବନି ?

   (d) ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ ଯାଉଥିବା ରଥସବୁ ଦେଖି ହେବ ।

   (e) ମୁଁ କାଲି ଗାଁକୁ ଯାଇଥିଲି ।

   (f) ପୋଖରୀରୁ କେତେ ମାଛ ଧରାହେଲା ।

   (g) ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ଗବେଷଣା ହେଉଥିବ ତ ?

(h) ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ କିଏ ଗବେଷଣା କରୁଛି ?

(i) ତମର କି ତରକାରୀ ହେଇଛି ?

(j) ତାଙ୍କର ସେମିତି କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ।

(ii) (କି, ଯାଉଥିବେ, ଅଛି, ନଥିବ, କହିଲ, ଜାଣିଥିବ, ନଥିଲ, ଗଲେ, ପଢ଼ନ୍ତି, ଡାକିଥିଲି)

(a) ଭାରତରେ ଭାଷା ଉପରେ ଗବେଷଣା ହେଉଥିବା କଥା ତମେ ଶୁଣିଥିବ ।

(b) ତୁମକୁ ଏ କଥା କିଏ କହୁଥିଲ ?

(c) ସେଦିନ ମୋର କଟକ ଯିବାର ଥିଲା ।

(d) ତୁମ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ବୋଧେ ବନ୍ଦ ଥିବ ।

(e) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥରେ ୧୬ଟି ଚକ ଥାଏ ।

(f) ଆପଣ ତ ପ୍ରତିଦିନ କଲେଜ ଯାଆନ୍ତି ।

(g) ସେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲେ ?

(h) ତୁମ କ୍ଲାସରେ କେତେଜଣ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ?

(i) ଆପଣ ମାଛ ତରକାରୀ ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ?

(j) ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଡାକିବି ।

2. Fill up the blanks choosing suitable words from the brackets :

(କେମିତି, ଦୋକାନ, କେହି, ସେମିତି, ସାଦା, କେହି କେହି, ଭାଷାଭାଷୀ, କି, ସେଥିପାଇଁ, ବି)

(a) ଏ ଘରେ କଣ..... ଅଛନ୍ତି ?

(b) ..... କହନ୍ତି ଏଠି ବହୁତ ବର୍ଷା ହୁଏ ।

(c) ତମେ.....ଏମିତି କଥା କହୁଛ ?

(d) ତୋର ତ.....କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ ?

(e) ମୁଁ ଖଣ୍ଡେ.....ପାନ ଖାଇବି ।

(f) ଆଜି ସବୁ..... ବଜାର ବନ୍ଦ ।

(g) ଏଠି ଓଡ଼ିଆ..... ଲୋକ ରହନ୍ତି ।

(h) ତୁମକୁ ମୁଁ କିଛି କହିବିନି..... ଏ କାମ କରିବିନି ।

(i) ..... ସେ କାହିଁକି ଆସିବେ ?

(j) ମୋର.....କଣ ଯିବାକୁ ମନ ନାହିଁ ?

3. Transform the following sentences according to the instructions given :

(a) ସେ କଣ କେବେ ଘରେ ଥାନ୍ତି ? (negative)
(b) ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । (simple present)
(c) ଆରେ, ତମେ ଅଛ ? (negative)
(d) ସେ କେତେବେଳେ ଘରେ ଥାଏ ? (simple past)
(e) କାଲି ସେ ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲା । (simple past)
(f) ସେ ବେଶୀ ମାଛ ଖାଆନ୍ତି । (future continuous)
(g) ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଏ କାମ କରିଥିବ । (present perfect)
(h) କିଏ ଏ ବିଷୟ ଜାଣିଥିବ ? (simple present)
(i) ଆପଣ କଣ ପାନ ଖାଆନ୍ତିନି ? use ନା କ'ଣ
(j) ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି ? use କି
(k) ସେମାନଙ୍କର କଣ ଅସୁବିଧା ହେଲା ନା କ'ଣ ? (past perfect)
(l) ମୁଁ କଲିକତା ଯିବି । use ବି

4. Combine the following sentences using the cue given :

(a) ତମେ କଣ ଯିବ ?
ତମେ କଣ ରହିବ ? use ନା

(b) ସେ ପାନ ଖାଇବ ।
ସେ ସିନେମା ଦେଖିବ । use ନା

(c) ଏଠି କ୍ଲାସ ହେଉଛି ।
ସେଠି କ୍ଲାସ ହେଉଛି । use କି

(d) ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଯିବିନି ।
ମୁଁ ପାଠ ପଢିବିନି । use କି

(e) ବର୍ଷା ହେଉଛି ।
କୁଆପଥର ପଡୁଛି । use ବି

(f) ସେ ରସଗୋଲା ଖାଇବ ।
ସେ ବୁଲି ଯିବ । use ବି

5. Answer the following questions basing on the lessons from 17 to 21 :

(a) 'ବଡ଼ଠାକୁର' କାହା ନାଁ ?
(b) ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥ ନାଁ କ'ଣ ?
(c) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥର ନାଁ କ'ଣ ଓ ତାଙ୍କ ରଥରେ କେତୋଟି ଚକ ?
(d) ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥ ନାଁ କ'ଣ ଓ ତାଙ୍କ ରଥର ରଙ୍ଗ କ'ଣ ?
(e) ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ ଠାକୁରମାନେ କୋଉଠିକି ଯାଆନ୍ତି ?
(f) ପପୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ?
(g) ଟୁଲୁର କ'ଣ ହେଇଥିଲା ?
(h) ମାମୁଁଘର ପୋଖରୀରୁ କ'ଣ ଧରହେଲା ?
(i) ଟୁଲୁର ନୂଆଜାମା ହେଇଥିଲା କି ?
(j) ଦୀପଙ୍କର କୋଉ ଭଷାରେ ଗବେଷଣା କରୁଥିଲେ ?
(k) ଓଡ଼ିଶାରେ କି କି ଭଷା ଅଛି ?
(l) କିଏ ଆମେରିକା ଯାଇଛି ?
(m) ଆପଣଙ୍କୁ କି ତରକାରୀ ଭଲ ଲାଗେ ?
(n) ଆପଣ ଆମିଷାଷୀ ନା ନିରାମିଷାଷୀ ?
(o) ବିଦେଶୀମାନେ କାହିଁକି ପୁରୀ ଆସିଥିଲେ ?

6. Frame sentences using the following words :

କେହି, କେହି କେହି, ନା, କି, କାହିଁକି, କେମିତି, କିପରି, ପର, ତ, କି କି

7. Write the opposites of the following words :

ବନ୍ଦ, ବେଳ, କଡ଼ା, ଉପର, ସୁବିଧା

8. There are two sets of related words. Show which word is related to which other word ?

(a) ସାଦା, ଲୁଗା, ମାଛ, ଗାଈ, ଘର, ଛେଳି, ଜାମା
(b) ପଟା, ଗୋରୁ, ଦ୍ୱାର, ଫେଳି, ସିଧା, ଫାମା, ମାଂସ

9. Write short notes on :

ଗୁଣ୍ଡିଘରଘର, ବଡ଼ଦାଣ୍ଡ, ଜନୁଦିନ

10. Write the numerals from 61 to 80.

UNIT II

LESSON 22

Buying Vegetables

ପରିବା କିଣା

ଗୋପୀବାବୁ : ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ପରିବା ଅଛି ?

Gopibabu : What vegetables do you have in your shop ?

ପରିବାବାଲି : ଆଜ୍ଞା, ଆଳୁ, କୋବି, ବିଲାତି-ବାଇଗଣ, ବାଇଗଣ, ମଟର—ସବୁ ରକମ ଅଛି ।

Vegetable Vendor : Oh sir, all types—patatoes, cabbages, tomatoes, bringals and peas.

ଗୋପୀବାବୁ : ଏ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଦର କଅଣ ?

Gopibabu : What's the rate of tomatoes ?

ପରିବାବାଲି : ଆଜ୍ଞା, କିଲୋ ଦି ଟଙ୍କା । ଆପଣ ଦି ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।

Vegetable Vendor : Two rupees a kilo, sir. Please have two or three kilos.

ଗୋପୀବାବୁ : ନାଇଁ, ବହୁତ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ । ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ମହରଗ ? ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ନେବ ? ଆଉ ଏ ଫୁଲକୋବି ଗୋଟାକୁ କେତେ ?

Gopibabu : No, you are quoting a high price. Are these vegetables really so dear ? Tell me correctly how much you charge ? What is the rate of this single cauliflower ?

ପରିବାବାଲି : ହଉ, ଦେଢ଼ଟଙ୍କାରେ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ । କୋବି ଗୋଟାକୁ ଅଶୀ ପଇସା । କେତେଟା କୋବି ଦେବି ?

Vegetable Vendor : O. K. sir, please pay one and half rupee for tomatoes. Cauliflowers cost eighty paise each. How many cauliflowers, please ?

ଗୋପୀବାବୁ : କୋବି ଚାରିଟା ଦିଅ । ଆଉ ବିଲତି ବାଇଗଣ ବି କିଲୋ ଦିଅ । ତମର କଣ କଞ୍ଚା ଲଙ୍କା ନାଇଁ କି ?	Gopibabu : Please give four cauliflowers. Also give two kilos of tomatoes. Don't you have green chilli ?
ପରିବାବାଲା : ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ । ଅଦା ରସୁଣ ଆଉ ଧନିଆପତ୍ର ଅଛି । ଆପଣ ଅଦା ରସୁଣ ନିଅନ୍ତୁ, ନହେଲେ ଧନିଆ ପତ୍ର ନିଅନ୍ତୁ ।	Vegetable Vendor : No, I don't have green chilli. I have ginger, garlic and coriander leaves. You may please take ginger and garlic or if you like coriander leaves.
ଗୋପୀବାବୁ : ଭଲ ଭଲ କୋବି ବାଛି କରି ଦିଅ । ଧନିଆପତ୍ର ପାଞ୍ଚବିଡ଼ା ଦିଅ ।	Gopibabu : Please select some good cauliflowers for me. Also please give five bunches of coriander leaves.
ପରିବାବାଲା : ହଉ ଦଉଛି ।	Vegetable Vendor : O. K. sir.

Variation

A : ତମ ଦୋକାନରେ କଣ ସବୁ ଭଲ ଫଳ ଅଛି ?	A : What fresh fruits do you have in your shop ?
B : ଆପେଲ, ଅଙ୍ଗୁର, ସିଲଟ କମଳା ଆଉ ପାଚିଲା କଦଳୀ ଅଛି । ଆଜ୍ଞା ସବୁ ଭଲ ।	B : There are apples, grapes, oranges and ripe bannanas—all fresh.
A : ଆପେଲ କିଲୋ କେତେ ?	A : How much a kilo of apple costs ?
B : ଆଜ୍ଞା ତିନି ଟଙ୍କା । ଘରି ଶସ୍ତା । କିଲୋ ଦିକିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।	B : Three rupees, sir. Quite cheap. Please take one or two kilos.
A : ହଉ, ଆପେଲ କିଲୋ ଦିଅ, ଆଉ ଅଙ୍ଗୁର ଅଧକିଲୋ ଦିଅ ।	A : O. K., give one kilo apple and half kilo of grapes.

B : ଆଜ୍ଞା ଏ ସିଲଟ କମଳା ଭଲ । ଟଙ୍କାରେ ଛଅଟା । ଟଙ୍କାକର କିଣନ୍ତୁ ।

B : These oranges are also good. Six for a rupee. Please take a rupee worth.

A : ନାଇଁ କମଳା ଦିଅନି । ଖାଲି ଆପେଲ ଆଉ ଅଙ୍ଗୁର ଦିଅ ।

A : No, don't give oranges. Give only apples and grapes.

Vocabulary

ଅଦା	ginger	ଦି କିଲୋ	two kilos
ଅଶୀ ପଇସା	eighty paise	ଦି ଟଙ୍କା	two rupees
ଆଳୁ	patato	ଦେଢଟଙ୍କା	one rupee and fifty paise
ଏତେ	so much		
କଞ୍ଚାଲଙ୍କା	green chilli	ଧନିଆ ପତ୍ର	coriander leaves
କ'ଣ କ'ଣ	what (are)	ପରିବା	vegetables
କିଲୋ	kilo	ପାଞ୍ଚ ବିଡ଼ା	five bunches
କେତୋଟି	how many	ବାଇଗଣ	brinjal
କୋବି	cauliflower	ବାଛିକରି	selecting
ଗୋଟାକୁ	per each	ବିଲତି ବାଇଗଣ	tomato
ଠିକ୍ କରି	exactly	ଭଲ ଭଲ	better ones
ଦର	rate	ମଟର	peas
ଦାମ୍	price	ମହରଗ	costly
		ରସୁଣ	garlic

Drills

I. Build up drill

ଅଛି ?	ଅଛି ।
ପରିବା ଅଛି ?	ସବୁ ରକମ ଅଛି ।
କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ?	ସବୁ ଅଛି ।
କ'ଣ କ'ଣ ପରିବା ଅଛି ?	ଆଳୁ, କୋବି, ବିଲତିବାଇଗଣ, ବାଇଗଣ,
ଦୋକାନରେ ଅଛି ?	ମଟର ଅଛି ।
ଦୋକାନରେ ପରିବା ଅଛି ?	ଆଜ୍ଞା ଆଳୁ, କୋବି, ବିଲତିବାଇଗଣ, ବାଇଗଣ
ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ଅଛି ?	ମଟର ସବୁ ରକମ ଅଛି ।
ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ପରିବା ଅଛି ?	

କଅଣ ?
ଦର କଅଣ ?
ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଦର କଅଣ ?
ଏ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଦର କଅଣ ?

ଦି ଟଙ୍କା ।
କିଲୋ ଦି ଟଙ୍କା ।
ଆଜ୍ଞା, କିଲୋ ଦି ଟଙ୍କା ।

ନିଅନ୍ତୁ ।
ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଦି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଦି ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଦି ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।

କହୁଛ ।
ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।
ବହୁତ ଦାମ କହୁଛ ।
ବହୁତ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।
ନାଇଁ, ବହୁତ ବେଶୀ ଦାମ୍ କହୁଛ ।

ମହରଗ ?
ଏତେ ମହରଗ ?
କଣ ଏତେ ମହରଗ ?
ପରିବା ସବୁ ଏତେ ମହରଗ ?
କଣ ପରିବା ସବୁ ଏତେ ମହରଗ ?
ଏ ସବୁ ଏତେ ମହରଗ ?
ଏ ସବୁ କଣ ଏତେ ମହରଗ ?
ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ମହରଗ ?

ନେବ ?
କେତେ ନେବ ?
କୁହ କେତେ ନେବ ?
ଠିକ୍ କେତେ ନେବ ?
ଠିକ୍ କୁହ କେତେ ନେବ ?
ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ନେବ ?

କେତେ ?
ଗୋଟାକୁ କେତେ ?
କୋବି ଗୋଟାକୁ କେତେ ?
ଏ ଫୁଲ କୋବି ଗୋଟାକୁ କେତେ ?
ଆଉ କେତେ ?
ଆଉ ଏ ଫୁଲ କୋବି ଗୋଟାକୁ କେତେ ?

ନିଅନ୍ତୁ ।
ବିଲାତି ବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଦେଢ଼ ଟଙ୍କାରେ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଦେଢ଼ ଟଙ୍କାରେ ବିଲାତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।
ହଉ, ଦେଢ଼ ଟଙ୍କାରେ ବିଲାତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଅଶୀ ପଇସା ।
ଗୋଟାକୁ ଅଶୀ ପଇସା ।
କୋବି ଗୋଟାକୁ ଅଶୀ ପଇସା ।

ଦେବି ?
କୋବି ଦେବି ?
କେତେଟା ଦେବି ?
କେତେଟା କୋବି ଦେବି ?

ଦିଅ ।
ଗୁରିଟା ଦିଅ ।
କୋବି ଦିଅ ।
କୋବି ଗୁରିଟା ଦିଅ ।

ଦିଅ ।
ଦି କିଲେ ଦିଅ ।
ବିଲ୍ଲତିବାଇଗଣ ଦିଅ ।
ବିଲ୍ଲତିବାଇଗଣ ଦି କିଲେ ଦିଅ ।
ଆଉ ବିଲ୍ଲତିବାଇଗଣ ଦି କିଲେ ଦିଅ ।

ନାଇଁ କି ?
କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ କି ?
କଣ ନାଇଁ କି ?
କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁକି ?
ତମର ନାଇଁକି ?
ତମର କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁକି ?
ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁକି ?

ନାଇଁ ।
କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ ।
ନାଇଁ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ ।

ଅଛି ।
ଧନିଆପତ୍ର ଅଛି ।
ରସୁଣ ଆଉ ଧନିଆପତ୍ର ଅଛି ।
ଅଦା, ରସୁଣ ଆଉ ଧନିଆପତ୍ର ଅଛି ।

ଦିଅ ।
ବାଛିକରି ଦିଅ ।
କୋବି ବାଛିକରି ଦିଅ ।
ଭଲ ଭଲ ଦିଅ ।
ଭଲ ଭଲ କୋବି ବାଛିକରି ଦିଅ ।
ଧନିଆପତ୍ର ପାଞ୍ଚବିଡ଼ା ଦିଅ ।

II. Substitution drill

(a) ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ପରିବା ଅଛି ?

କି କି	ତମ ଦୋକାନରେ କି କି ପରିବା ଅଛି ?
କ'ଣ ସବୁ	ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ସବୁ ପରିବା ଅଛି ?
କେତେ ପ୍ରକାର	ତମ ଦୋକାନରେ କେତେ ପ୍ରକାର ପରିବା ଅଛି ?
କେତେ ରକମ	ତମ ଦୋକାନରେ କେତେ ରକମ ପରିବା ଅଛି ?
ଜିନିଷ	ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ଜିନିଷ ଅଛି ?
ଫଳ	ତମ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ଫଳ ଅଛି ?

(b) ଏ ବିଲ୍ଲତିବାଇଗଣ ଦର କଅଣ ?

ଦାମ	ଏ ବିଲ୍ଲତି ବାଇଗଣ ଦାମ କଅଣ ?
କେତେ	ଏ ବିଲ୍ଲତି ବାଇଗଣ ଦାମ କେତେ ?

(c) ଆଜ୍ଞା, କିଲେ ଦି ଟଙ୍କା ।

ଟଙ୍କାଏ	ଆଜ୍ଞା, କିଲେ ଟଙ୍କାଏ ।
ତିନିଟଙ୍କା	ଆଜ୍ଞା, କିଲେ ତିନି ଟଙ୍କା ।
ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା	ଆଜ୍ଞା, କିଲେ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ।

(d) ଆପଣ ବି ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଦିଅନ୍ତୁ	ଆପଣ ବି ତିନି କିଲୋ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ରଖନ୍ତୁ	ଆପଣ ବି ତିନି କିଲୋ ରଖନ୍ତୁ ।
ନିଅନ୍ତୁ	ଆପଣ ବି ତିନି କିଲୋ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଖାଆନ୍ତୁ	ଆପଣ ବି ତିନି କିଲୋ ଖାଆନ୍ତୁ ।

(e) ନାଇଁ, ବହୁତ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।

ଖୁବ୍	ନାଇଁ, ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।
ଅତି	ନାଇଁ, ଅତି ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।
ଭରି	ନାଇଁ, ଭରି ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।
ଟିକେ	ନାଇଁ, ଟିକେ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।

(f) ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ମହରଗ ?

ଦର	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ଦର ?
ଦାମ	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ଦାମ ?
ମହଙ୍ଗା	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ମହଙ୍ଗା ?
ଶସ୍ତା	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ଶସ୍ତା ?
ବେଶୀଦାମ	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ବେଶୀ ଦାମ ?
ବେଶୀଦର	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ ବେଶୀ ଦର ?
କମ ଦାମ	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ କମ ଦାମ ?
କମ ଦର	ଏ ପରିବା ସବୁ କଣ ଏତେ କମ ଦର ?

(g) ଠିକ କରି କୁହ କେତେ ନବ ?

ଦବ	ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ଦବ ?
ରଖିବ	ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ରଖିବ ?
ଖାଇବ	ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ଖାଇବ ?
ହବ	ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ହବ ?
ପଢ଼ିବ	ଠିକ୍ କରି କୁହ କେତେ ପଢ଼ିବ ?

(h) ଆଉ ଏ ଫୁଲକୋବି ଗୋଟାକୁ କେତେ ?

ଦୁଇଟାକୁ	ଆଉ ଏ ଫୁଲକୋବି ଦୁଇଟାକୁ କେତେ ?
ତିନିଟାକୁ	ଆଉ ଏ ଫୁଲକୋବି ତିନିଟାକୁ କେତେ ?
ପାଞ୍ଚଟାକୁ	ଆଉ ଏ ଫୁଲକୋବି ପାଞ୍ଚଟାକୁ କେତେ ?
କଖାରୁ	ଆଉ ଏ କଖାରୁ ଗୋଟାକୁ କେତେ ?

ନାଉ	ଆଉ ଏ ନାଉ ଗୋଟାକୁ କେତେ ?
ପଣସ	ଆଉ ଏ ପଣସ ଗୋଟାକୁ କେତେ ?

(i) ହଉ, ଦେଢ଼ଟଙ୍କାରେ ବିଲତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଟଙ୍କାକରେ	ହଉ, ଟଙ୍କାକରେ ବିଲତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଦି ଟଙ୍କାରେ	ହଉ, ଦିଟଙ୍କାରେ ବିଲତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।
ତିନି ଟଙ୍କାରେ	ହଉ, ତିନି ଟଙ୍କାରେ ବିଲତିବାଇଗଣ ନିଅନ୍ତୁ ।

(j) କୋବି ଗୋଟାକୁ ଅଶୀ ପଇସା ।

ଗୋଟିକୁ	କୋବି ଗୋଟିକୁ ଅଶୀ ପଇସା ।
ଦୁଇଟିକୁ	କୋବି ଦୁଇଟିକୁ ଅଶୀ ପଇସା ।
ଟଙ୍କାଏ	କୋବି ଗୋଟାକୁ ଟଙ୍କାଏ ।
ଦି ଟଙ୍କା	କୋବି ଗୋଟାକୁ ଦି ଟଙ୍କା ।
ଦେଢ଼ ଟଙ୍କା	କୋବି ଗୋଟାକୁ ଦେଢ଼ ଟଙ୍କା ।

(k) କେତେଟା କୋବି ଦେବି ?

କେଇଟା	କେଇଟା କୋବି ଦେବି ?
କେଇଟି	କେଇଟି କୋବି ଦେବି ?
କେତ୍ତେଟି	କେତେଟି କୋବି ଦେବି ?
କେତୋଟି	କେତୋଟି କୋବି ଦେବି ?

(l) କୋବି ଗୁରିଟା ଦିଅ ।

ନିଅ	କୋବି.ଗୁରିଟା ନିଅ ।
ରଖ	କୋବି ଗୁରିଟା ରଖ ।
ଦେଖ	କୋବି ଗୁରିଟା ଦେଖ ।
ଥୁଅ	କୋବି ଗୁରିଟା ଥୁଅ ।
କିଣ	କୋବି ଗୁରିଟା କିଣ ।
ଗନ୍ଧ	କୋବି ଗୁରିଟା ଗନ୍ଧ ।
ବାନ୍ଧ	କୋବି ଗୁରିଟା ବାନ୍ଧ ।
କାଟ	କୋବି ଗୁରିଟା କାଟ ।

(m) ଆଉ ବିଲତିବାଇଗଣ ଦି କିଲୋ ଦିଅ ।

କିଲୋ	ଆଉ ବିଲତିବାଇଗଣ କିଲୋ ଦିଅ ।
ଦେଢ଼ କିଲୋ	ଆଉ ବିଲତି ବାଇଗଣ ଦେଢ଼ କିଲୋ ଦିଅ ।

ଅଡ଼େଇକିଲେ	ଆଉ ବିଲତିବାଇଗଣ ଅଡ଼େଇକିଲେ ଦିଅ ।
ପାଞ୍ଚକିଲେ	ଆଉ ବିଲତିବାଇଗଣ ପାଞ୍ଚକିଲେ ଦିଅ ।

(n) ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ କି ?

ଅଛି	ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଅଛି କି ?
ଥିଲା	ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଥିଲା କି ?
ନଥିଲା	ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନଥିଲା କି ?
ଥାଏ	ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଥାଏ କି ?
ନଥାଏ	ତମର କଣ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନଥାଏ କି ?

(o) ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନାଇଁ ।

ଅଛି	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଅଛି ।
ଥିଲା	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଥିଲା ।
ନଥିଲା	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନଥିଲା ।
ଥିବ	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଥିବ ।
ନଥିବ	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନଥିବ ।
ଥାଏ	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଥାଏ ।
ନଥାଏ	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ନଥାଏ ।
ସରିଯାଇଛି	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ସରିଯାଇଛି ।
ସରିନି	ନାଇଁ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ସରିନି ।

(p) ଭଲ ଭଲ କୋବି ବାଛି କରି ଦିଅ ।

ଦେଖିକରି	ଭଲ ଭଲ କୋବି ଦେଖିକରି ଦିଅ ।
ସଜାଡ଼ିକରି	ଭଲ ଭଲ କୋବି ସଜାଡ଼ିକରି ଦିଅ ।
ବାନ୍ଧିକରି	ଭଲ ଭଲ କୋବି ବାନ୍ଧିକରି ଦିଅ ।
ଗନ୍ଧିକରି	ଭଲ ଭଲ କୋବି ଗନ୍ଧିକରି ଦିଅ ।

(q) ଧନିଆପତ୍ର ବି ପାଞ୍ଚବିଡ଼ା ଦିଅ ।

ବିଡ଼ାଏ	ଧନିଆପତ୍ର ବି ବିଡ଼ାଏ ଦିଅ ।
ଦି ବିଡ଼ା	ଧନିଆପତ୍ର ବି ଦି ବିଡ଼ା ଦିଅ ।
ବିଡ଼ାଏ ଦି ବିଡ଼ା	ଧନିଆପତ୍ର ବି ବିଡ଼ାଏ ଦିବିଡ଼ା ଦିଅ ।
ଦିବିଡ଼ା ତିନିବିଡ଼ା	ଧନିଆପତ୍ର ବି ଦିବିଡ଼ା ତିନିବିଡ଼ା ଦିଅ ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଆପଣ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅନ୍ତୁ ।

ମୁଁ	ମୁଁ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ଦି ଟିନି କିଲେ ନଉ/ନେଉ ।
ତୁ	ତୁ ଦି ଟିନି କିଲେ ନେ ।
ତୁମେ	ତୁମେ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଦି ଟିନି କିଲେ ନଉ/ନେଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅନ୍ତୁ ।

(b) ତୁମେ ଠିକ୍ କରି କୁହ ।

ମୁଁ	ମୁଁ ଠିକ୍ କରି କହେ ।
ଆମେ	ଆମେ ଠିକ୍ କରି କହୁ ।
ତୁ	ତୁ ଠିକ୍ କରି କହ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଠିକ୍ କରି କହନ୍ତୁ/କୁହନ୍ତୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଠିକ୍ କରି କହୁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଠିକ୍ କରି କହନ୍ତୁ/କୁହନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଠିକ କରି କୁହନ୍ତୁ ।

(c) ତମେ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅ ।

ମୁଁ	ମୁଁ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଏ ।
ଆମେ	ଆମେ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦେଉ/ଦଉ ।
ତୁ	ତୁ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦେ ।
ଆପଣ	ଆପଣ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦେଉ/ଦଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।

IV. Transformation drill

Transformation into negative using ନି—

(a) ଆପଣ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଦି ଟିନି କିଲେ ନିଅନ୍ତୁନି ।

(b) କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅ ।
କୋବି ଗ୍ରିଟା ଦିଅନି ।

(c) ଟଙ୍କାକର ମଟର କିଣନ୍ତୁ ।
ଟଙ୍କାକର ମଟର କିଣନ୍ତୁନି ।

(d) ଅଧକିଲୋ ଅଙ୍ଗୁର ଖାଅ ।
ଅଧକିଲୋ ଅଙ୍ଗୁର ଖାଅନି ।

(e) ବଜାରକୁ ଯାଅ ।
ବଜାରକୁ ଯାଅନି ।

(f) ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁନି ।

V. Combination drill

To combine using ନହେଲେ—

(a) ଆପଣ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ବଜାରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ । — ଆପଣ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ନହେଲେ ବଜାରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(b) ତୁମେ ଆପେଲ ଖାଅ ।
ତୁମେ ଅଙ୍ଗୁର ଖାଅ । — ତୁମେ ଆପେଲ ଖାଅ ନହେଲେ ଅଙ୍ଗୁର ଖାଅ ।

(c) ତମେ ବଲ ଖେଳ ।
ତମେ ଟେନିସ ଖେଳ । — ତମେ ବଲ ଖେଳ ନ ହେଲେ ଟେନିସ ଖେଳ ।

(d) ତମେ ସ୍କୁଲ ଯାଅ ।
ତମେ ଘରେ ପଢ଼ । — ତମେ ସ୍କୁଲ ଯାଅ ନହେଲେ ଘରେ ପଢ଼ ।

VI. Response drill

Note :—When the order or request is made the response is done in some action. But the response sentence takes different verb forms.

(a) ଏ ବହିଟି ତାକୁ ଦିଅ ।
ହଁ, ଦଉଛି ।
ହଁ, ଦେବି ।
ହଁ, ଦେଲି ।

(b) ଆପଣ ଗ୍ର ଖାଆନ୍ତୁ/ପିଅନ୍ତୁ ।
ଆଜ୍ଞା, ଖାଉଛି ।
ଆଜ୍ଞା, ଖାଇଲି ।
ହଉ, ଖାଇବି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by selecting the most appropriate words from the brackets :

(i) (କିଣ, ଦେଖାନ୍ତୁ, ଖାଅ, ନିଅନ୍ତୁ, ଦିଅନି)

(a) ଆପଣ ଏ ବିଲାତିବାଇଗଣ ଦେଖନ୍ତୁ ।

(b) ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଅ ।

(c) ମତେ ଘଣ୍ଟିଟା କୋବି ଦିଅନ୍ତୁ ।

(d) ତୁମେ କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଓ ବାଇଗଣ ବିକ ।

(e) ତମେ ବେଶୀ ପରିବା ରଖନି ।

(ii) (ପ୍ରକାର, କି କି, ଦାମ, ମହରଗ, ଦେଖିକରି)

(a) ତମ ଘରେ କ'ଣ କ'ଣ ବହି ଅଛି ?

(b) ଏଠି ପରିବା ଦର କଣ ବେଶୀ ?

(c) ଜିନିଷପତ୍ର ଦାମ କଣ ଏଠି ଏତେ ବେଶୀ ?

(d) ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କଣ ସବୁ ରକମର ଜିନିଷ ମିଳେ ?

(e) ଭଲ ଜିନିଷ ବାଛିକରି ଦିଅ ।

(iii) (ଦିଟା, କିଲୋକୁ, ଅଧକିଲୋ, ଟଙ୍କାଏ, ଟଙ୍କାକର, ଟଙ୍କାକୁ, ଗୋଟାଏ, କିଲୋ, ତିନିଟା, ଘଣ୍ଟିକିଲୋ)

(a) କୋବି ଗୋଟାକୁ ଟଙ୍କାଏ ।

(b) ମଟର କିଲୋ ଦିଅ ।

(c) ଆଳୁ କିଲୋ ଦେଢ଼ଟଙ୍କା ।

(d) ମୁଁ ଘଣ୍ଟିଟା ବନ୍ଧାକୋବି ନେବି ।

(e) ଆପେଲ ଟଙ୍କାରେ ଛଅଟା ।

(f) ମତେ ଦିଟଙ୍କାରେ କଦଳୀ ଦିଅ ।

(g) ଅଧକିଲୋ ବାଇଗଣ ଦାମ କେତେ ?

(h) ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଆଉ ଦିଅ ।

(i) ଆପଣ ଦିକିଲୋ ଗାଜର ନିଅନ୍ତୁ ।

(j) ସେ ଟଙ୍କାକୁ ଦିଟା ପଣସ କିଣିଲା ।

2. Fill up the blanks selecting the most suitable words from the brackets :

(ଶସ୍ତା, କେତେଟା, ଦର, ଗୋଟାକୁ, ଦାମ, ମହରଗ, ଦିନକୁ, କିଲୋକୁ, ଭଲ, ପାଚିଲା)

(a) ଏଠି ଲୁଗାପଟା.....କେମିତି ?
(b) ଏ କଲମଟାର..... କେତେ ?
(c) କଖାରୁ..... ଟଙ୍କାଏ ।
(d) ଆପଣ..... ଶାଢ଼ୀ ନେବେ ?
(e) ସହରରେ ଜିନିଷପତ୍ର ଭରି ..... ।
(f) ଆମ ଗାଁରେ ପରିବାପତ୍ର ଭରି..... ।
(g) ତୁମେ..... କେତେ ମଜୁରୀ ପାଅ ?
(h) ବାଇଗଣ..... ଦିଟଙ୍କା ।
(i) ସେ କଣ..... କଦଳୀ ଖାଇବ ?
(j) ଏ ଅଙ୍ଗୁର ଭରି ..... ।

3. Fill up the blanks :

(a) ମୁଁ..... ପରିବା କିଣିଲି ।
(b) ତାକୁ ମୁଁ .....ଦେଲି ।
(c) କଲିକତାରେ.....ଦଶଟା ଆପେଲ ମିଳୁଛି ।
(d) ସେ.....ମାଂସ ନେଲେ ।
(e) ମତେ ଦଶ..... କଞ୍ଚାଲଙ୍କା ଦିଅ ।

4. Transform the following sentences into present imperative :

(a) ଆପଣ ବହୁତ ସିନେମା ଦେଖନ୍ତି ।
(b) ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଘରକୁ ଆସିଲ ।
(c) ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ବୁଲି ଯାଆନ୍ତି ।
(d) ମତେ ଦିଟଙ୍କା ଦେଇଛ ।
(e) ତୁମେ ଗୋଟିଏ ଗପ କହିଛ ।
(f) ତମେ କଲମଟା ନେଇନ ।

5. Combine the following sentences using ନହେଲେ :

(a) ଆପଣ କଲେଜ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(b) ତମେ ବଜାରରୁ ଫଳ ଆଣ ।
ତମେ ଘରେ ବସି ପଢ଼ ।

6. Write *five* sentences about the market of your own village.

Grammatical Note

1. (i) The imperative is formed in Oriya by changing the intonation. In imperative use there must be two parties-whereas one party gives the order the other party carries it out. In imperative use, even if the past, present and future tenses can be applied, the action is done only in present and future time and never in past time. The simple past, simple present and simple future tenses may not be confused with the imperative use. Some examples of present-imperative are as follows :

ମୁଁ ଦିଏ ।	I give. (habitual)
ମୁଁ ଦିଏ ।	Let me give. (imperative)
ଆମେ ଯାଉ ।	We go. (habitual present)
ଆମେ ଯାଉ ।	Let us go. (imperative)
ତୁ ଯା (ଆ) ।	You go. (imperative, familiar)
ତମେ ଯାଅ ।	You go. (habitual present)
ତମେ ଯାଅ ।	You go. (imperative)
ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ।	You go. (imperative)
ସେ ଯାଉ ।	Let him go. (imperative)
ସେ ଯାଆନ୍ତୁ ।	Let him go. (imperative)
ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।	Let them go. (imperative)

Thus for forming present-imperative,

(a) -ଏ is used as the 1st person sing. suffix.

ମୁଁ ଆସେ ।

(b) -ଅ is the 2nd person polite sing. and plu. suffix.

ତମେ ଖାଅ ।
ତମେମାନେ ଖାଅ ।

(c) -ଉ is the 1st person plu. and 3rd person sing. suffix. -ଉ is also the suffix for 2nd person sing. and plu. and 3rd person sing. hon. and plu. after adding -ଅନ୍ତ to the verb stem.

ଆମେ ଯାଉ ।	ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ।	ସେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ସେ ଯାଉ ।	ଆପଣମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।	ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(d) In 2nd per. familiar the verb root is used for the imperative.

ତୁ ଯା/ଖା । ତୁ ରହ/ବସ୍/ହସ୍ etc.
ତୁ ପି । ତୁ ଦେ/ନେ etc.

(ii) The imperative can be negated by adding ନାହିଁ or ନି to the verb. But this cannot be used in 1st per. sing. and pl. and 3rd per. sing. construction.

ଦିଅ ଦିଅନାହିଁ/ଦିଅନି ।
ଦିଅନ୍ତୁ ଦିଅନ୍ତୁନାହିଁ/ଦିଅନ୍ତୁନି ।
ଦେ ଦେ'ନାହିଁ/ଦେନି ।

(iii) The negative ନ when precedes the imperative verb it seeks permission for not doing something.

ମୁଁ ଦିଏ ।	ମୁଁ ନଦିଏ ।	ସେ ଯାଉ ।	ସେ ନଯାଉ ।
ତୁ ଦେ ।	ତୁ ନ ଦେ ।	ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ।	ଆପଣ ନ ଯାଆନ୍ତୁ । etc.

2. The participle is formed by using the perfective form as participle. The participle remains unchanged irrespective of the person, number or tense of the main verb.

ଭଲ ଦେଖି ବାଛି କରି କୋବି ଦିଅ ।

(i) The participial construction can be extended as follows—

ମୁଁ ବଜାର ଯାଇ, ପରିବା କିଣି ଷ୍ଟେସନକୁ ଯାଇ ଘରକୁ ଫେରିବି ।

(ii) The perfect and imperfect participles can be duplicated.

ସେ ବଜାରରେ ବୁଲି ବୁଲି ଫେରିଲା । (perfect participle)
He returned after going round the market.
ମୁଁ ଫଳ କିଣୁ କିଣୁ ତାକୁ ଦେଖିଲି । (imperfect participle)
I saw him while buying fruits.
(for participial construction *see* also Lesson-23)

3. The post-position କୁ is used to mean 'per'.

ଗୋଟାକୁ	per one
ଦିନକୁ	per day
ଥରକୁ	per once
ମାସକୁ	per month

4. ଏତେ, ସେତେ and ଏଡ଼େ, ସେଡ଼େ and କେଡ଼େ are pronominal adjectives which refer to quantity and size respectively.

ଏତେ କଥା କାହିଁକି କହୁଛ ?	Why do you talk much ?
ସେତେ ଭାତ ସେ ଖାଇବନି ।	He will not eat that much of rice.
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବାଘଟାଏ ଦେଖିଲି ।	I saw such a big tiger.
ସେଡ଼େ ବଡ଼ କୁମ୍ଭୀର କୋଉଠି ଦେଖିଛ ?	Have you seen such a big crocodile anywhere ?.

5. ନହେଲେ is used for alternative constructions to mean 'either or' or 'otherwise'.

ତୁମେ ଯାଅ ନହେଲେ ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ । Either you go or let them go.

Cultural Note

In Oriya rupee is ଟଙ୍କା. The measure for solid is called କିଲୋ and for liquid ଲିଟର. The bunch is called ବିଡ଼ା.

Oriya names of some vegetables and fruits :

ଖରା ଓ ବର୍ଷା ଦିନିଆ ପରିବା ଓ ଫଳ		ଶୀତ ଦିନିଆ ପରିବା ଓ ଫଳ	
ପରିବା	ଫଳ	ପରିବା	ଫଳ
ଜହ୍ନି	ଆମ୍ବ	ବନ୍ଧାକୋବି	ଆପେଲ
ଭେଣ୍ଡି	ପିଜୁଳି	ଓଲକୋବି	ଅଙ୍ଗୁର
କଖାରୁ	ପଣସ	ଫୁଲକୋବି	କମଳା
ସାରୁ	ସପୁରୀ	ମୂଳା	ସପେଟା
ଶାଗ	ତାଳ	ବିଲତିବାଇଗଣ	
ଛୁଇଁ	ଜାମୁକୋଳି	ପିଆଜ ସଣ୍ଢା	
ଲଉ	ବରକୋଳି	ମଟର	
ପାଣିକଖାରୁ	ନରକୋଳି	ଗାଜର	
ଛଚିନ୍ଦ୍ରା	ପାଚିଲା କଦଳୀ	ବିଟ୍	
ପୋଟଳ	ଲଙ୍କାଆମ୍ବ	ଆଳୁ	
ଓଉ		ଦେଶୀଆଳୁ	
କଞ୍ଚାକଦଳୀ		ପାଳଙ୍ଗଶାଗ	
ମଞ୍ଜା			
ଭଣ୍ଡା			
ଅମୃତଭଣ୍ଡା			

UNIT II

LESSON 23

Talking to the Servant Boy

ଘରକର ପିଲା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ମୋହନବାବୁ : ଆରେ କେଦାର, ତୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା । ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।

Mohanbabu : Kedar, go to the hospital quickly. Take all these medicines for the mother.

କେଦାର : ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଭତ ବସେଇଚି । ଭତ ତ ହେଇନି ।

Kedar : I am cooking please. Rice is not yet cooked.

ମୋହନବାବୁ : ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ? ଭତ ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।

Mohanbabu : Does it mean that you will go after two hours ? It may take an hour or more for rice to be cooked.

କେଦାର : ତାହେଲେ ଭତ ହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ଯିବି ।

Kedar : Then I will take out the rice-pot from fire and go.

ମୋହନବାବୁ : ହଁ, ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ । ଗେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇଯା ।

Mohanbabu : Yes, you go immediately and take the medicines to the mother. Close the kitchen-door and go.

କେଦାର : ବାବୁ, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି, ଆପଣ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତୁ । ଆଉ ମତେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ । ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ରିକ୍‌ସାରେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।

Kedar : Sir, the front door is open, please keep a watch. Please give me five rupees. I will give the medicines to the mother and come back in a rickshaw soon.

ମୋହନବାବୁ : ହଉ ନେ ।

Mohanbabu : O. K., take it.

Variation

ମା : ଟିମା, ତୁ ଏଇ ରନ୍ଧାଘର ଦୁଆରମୁହଁରେ ବସ୍ । ଭତ ଆଉ ତରକାରୀ ବସିଛି । ତୁ ଜଗିଥା ।	Mother : Tima, you sit here on the kitchen door. Rice and curry are being cooked. Keep watch.
ଟିମା : ମା, ଭତହାଣ୍ଡିରେ ଚାଉଳ ପକେଇଚ ?	Tima : Mother, have you put rice in the rice-pot ?
ମା : ହଁ ପକେଇଛି, ଚୁଲି ଜଳୁଛି, ତୁ ଅନେଇଥା । ମୁଁ ଏଇ ପଡ଼ିଶାଘରେ ଟିକେ ବୁଲିଆସେ ।	Mother : Yes, I have done. The hearth is burning. Keep watch. I will have a quick round in the neighbour's house.
ଟିମା : ହଉ, ମୁଁ ଏଇଠି ବସିଚି ।	Tima : Yes, Mother, I am here.

Vocabulary

ଅନେଇ ଥା keep watch *imp.*
ଏ this
ଏଇଠି here
ଔଷଧ medicine
କି or
ଖୋଲ open
ଘଣ୍ଟାଏ one hour
ଚାଉଳ ପକେଇବା to put rice in the cooking pot
ଜଗିଥା keep watch *imp.*
ଟିକେ please
ଡାକ୍ତରଖାନା hospital
ତାବୋଲି for that
ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ after two hours
ନଜର ରଖିବା to keep an eye
ଦୁଆର ମୁହଁ the entrance of the room
ନେ take *imp.*
ନେଇଯା take *imp.*
ପଡ଼ିଶାଘର neighbour's house
ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା five rupees
ଫେରି ଆସିବା to return
ଭତ ହାଣ୍ଡି rice-cooking pot
ଭତ ବସେଇବା to cook rice
ଭତ ହେବା rice to be cooked
ଭତ ହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲାଇବା to take out the rice-cooking pot
ଯା go *imp.*
ରନ୍ଧାଘର kitchen
ରେଷେଇଘର କବାଟ the door of the kitchen
ଶୀଘ୍ର quickly
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ immediately

Drills

I. Build up drill

ଯା ।
ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା ।
ଶୀଘ୍ର ଯା ।
ତୁ ଯା ।
ତୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା ।
କେଦାର ଯା ।
ଆରେ କେଦାର, ତୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା ।

ଯିବୁ ?
ପରେ ଯିବୁ ?
ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
କଣ ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ତୁ ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ତୁ କଣ ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ଦି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?

ନେଇ ଯା ।
ସବୁ ନେଇଯା ।
ଔଷଧ ନେଇ ଯା ।
ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।
ବୋଉ ପାଇଁ ନେଇ ଯା ।
ବୋଉପାଇଁ ସବୁ ନେଇ ଯା ।
ବୋଉପାଇଁ ଏସବୁ ନେଇ ଯା ।
ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।

ଲାଗିବ ।
ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ଭତ ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।

ବସେଇଚି ।
ଭତ ବସେଇଚି ।
ମୁଁ ଭତ ବସେଇଚି ।
ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଭତ ବସେଇଚି ।

ଯିବି ।
ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ଯିବି ।
ଭତ ହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ଯିବି ।
ତାହେଲେ ଯିବି ।
ତାହେଲେ ଭତ ହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ଯିବି ।

ହେଇନି ।
ଭତ ହେଇନି ।
ଭତ ତ ହେଇନି ।

ଦେଇଆ ।
ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ବୋଉକୁ ଦେଇଆ ।
ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ହଁ, ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।

କରିଦେ ।	ଦିଅନ୍ତୁ ।
ବନ୍ଦ କରିଦେ ।	ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେ ।	ମତେ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେଷେଇ ଘର ବନ୍ଦ କରିଦେ ।	ଆଉ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେଷେଇ ଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେ ।	ଆଉ ମତେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ଅଛି ।	
ଖୋଲା ଅଛି ।	
କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି ।	
ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି ।	ଆସିବି ।
ବାବୁ, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି ।	ଫେରି ଆସିବି ।
	ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।
ରଖନ୍ତୁ ।	ଶୀଘ୍ର ଆସିବି ।
ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।	ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।
ଟିକେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।	
ଟିକେ ରଖନ୍ତୁ ।	
ଆପଣ ରଖନ୍ତୁ ।	
ଆପଣ ଟିକେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।	

II Substitution drill

(a) ତୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା ।

ବଜାର	ତୁ ଶୀଘ୍ର ବଜାର ଯା ।
ସ୍କୁଲ	ତୁ ଶୀଘ୍ର ସ୍କୁଲ ଯା ।
ଦୋକାନ	ତୁ ଶୀଘ୍ର ଦୋକାନ ଯା ।
ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର	ତୁ ଶୀଘ୍ର ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର ଯା ।
ଚଞ୍ଚଳ	ତୁ ଚଞ୍ଚଳ ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା ।

(b) ବୋଉପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇଯା ।

ବାପାଙ୍କପାଇଁ	ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇଯା ।
ମୋ ପାଇଁ	ମୋ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।
ତା ପାଇଁ	ତା ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।
ସେମାନଙ୍କପାଇଁ	ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇଯା ।
ଘରପାଇଁ	ଘର ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।

ଔଷଧଗୁଡ଼ା	ବୋଉପାଇଁ ଏ ଔଷଧଗୁଡ଼ା ନେଇ ଯା ।
ଫଳଗୁଡ଼ା	ବୋଉପାଇଁ ଏ ଫଳଗୁଡ଼ା ନେଇ ଯା ।
ବହିଗୁଡ଼ା	ବୋଉପାଇଁ ଏ ବହିଗୁଡ଼ା ନେଇ ଯା ।
ଜିନିଷସବୁ	ବୋଉପାଇଁ ଏ ଜିନିଷସବୁ ନେଇ ଯା ।
ଲୁଗାସବୁ	ବୋଉପାଇଁ ଏ ଲୁଗାସବୁ ନେଇ ଯା ।
ନେଇ ଆ	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଆ ।
ଦେଇ ଆ	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ଦେଇ ଆ ।
ରଖିଯା	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ରଖି ଯା ।
ରଖି ଆ	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ରଖି ଆ ।

(c) ମୁଁ ପଗ ଭତ ବସେଇଚି ।

ଡାଲି	ମୁଁ ପଗ ଡାଲି ବସେଇଚି ।
ତରକାରୀ	ମୁଁ ପଗ ତରକାରୀ ବସେଇଚି ।
ହାଣ୍ଡି	ମୁଁ ପଗ ହାଣ୍ଡି ବସେଇଚି ।
ଦୁଧ	ମୁଁ ପଗ ଦୁଧ ବସେଇଚି ।
ପାଣି	ମୁଁ ପଗ ପାଣି ବସେଇଚି ।

(d) ଭତ ତ ହେଇନି ।

ଡାଲି	ଡାଲି ତ ହେଇନି ।
ତରକାରୀ	ତରକାରୀ ତ ହେଇନି ।
ପିଠା	ପିଠା ତ ହେଇନି ।
ପୂଜା	ପୂଜା ତ ହେଇନି ।
ଜାମା	ଜାମା ତ ହେଇନି ।
ଶାର୍ଟ	ଶାର୍ଟ ତ ହେଇନି ।

(e) ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?

ୟା/ଆ ବୋଲି	ୟା/ଆ ବୋଲି ତୁ କଣ ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ଏହା ବୋଲି	ଏହା ବୋଲି ତୁ କଣ ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ଘଣ୍ଟାଏ	ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ଯିବୁ ?
ତିନିଘଣ୍ଟା	ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ତିନି ଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?
ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା	ତା ବୋଲି ତୁ କଣ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ପରେ ଯିବୁ ?

(f) ଭତ ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲଗିବ ।

ଡାଲି	ଡାଲି ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲଗିବ ।

ତରକାରୀ	ତରକାରୀ ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ପୂଜା	ପୂଜା ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ଦେଖା	ଦେଖା ହେବାକୁ ତ ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ଦିଘଣ୍ଟା	ଭାତ ହେବାକୁ ତ ଦିଘଣ୍ଟା କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ତିନିଘଣ୍ଟା	ଭାତ ହେବାକୁ ତ ତିନିଘଣ୍ଟା କି ବେଶୀ ଲାଗିବ ।
ଦିଘଣ୍ଟା କି ତିନିଘଣ୍ଟା	ଭାତ ହେବାକୁ ତ ଦିଘଣ୍ଟା କି ତିନିଘଣ୍ଟା ବେଶୀ ଲାଗିବ ।

(g) ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇ ଦେଇ ଯିବି ।

ବସେଇ	ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ବସେଇ ଦେଇ ଯିବି ।
ରଖିଦେଇ	ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ରଖିଦେଇ ଯିବି ।
ଥୋଇଦେଇ	ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ଥୋଇଦେଇ ଯିବି ।
ଧରିନେଇ	ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ଧରିନେଇ ଯିବି ।
ଟେକିନେଇ	ତାହେଲେ ଭାତହାଣ୍ଡି ଟେକିନେଇ ଯିବି ।

(h) ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।

ଖାଇ	ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଖାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ନେଇ	ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ନେଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
କିଣି	ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର କିଣି ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ଆଣି	ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଆଣି ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।
ଆସି	ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଆସି ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।

(i) ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।

ଶୋଇବାଘର	ଶୋଇବାଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।
ଦାଣ୍ଡଘର	ଦାଣ୍ଡଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।
ମଝିଘର	ମଝିଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।
ଷ୍ଟୋରଘର	ଷ୍ଟୋରଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।
ବସିବାଘର	ବସିବାଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।

(j) ବାବୁ, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି ।

ବାରି କବାଟ	ବାବୁ, ବାରି କବାଟ ଖୋଲା ଅଛି ।
ମେଲା	ବାବୁ, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ମେଲା ଅଛି ।
ବନ୍ଦ	ବାବୁ, ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ବନ୍ଦ ଅଛି ।

(k) ଆପଣ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତୁ ।

ଦେଇଥାନ୍ତୁ	ଆପଣ ଟିକେ ନଜର ଦେଇଥାନ୍ତୁ ।

କରିଥାନ୍ତୁ	ଆପଣ ଟିକେ ନଜର କରିଥାନ୍ତୁ ।
ଆଖି	ଆପଣ ଟିକେ ଆଖି ରଖିଥାନ୍ତୁ ।
ଦୃଷ୍ଟି	ଆପଣ ଟିକେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥାନ୍ତୁ ।

(l) ଆଉ ମତେ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ତାକୁ	ଆଉ ତାକୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ତାଙ୍କୁ	ଆଉ ତାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ଆଉ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
କେଦାରକୁ	ଆଉ କେଦାରକୁ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।

(m) ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ରିକ୍‌ସାରେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।

ଗାଡ଼ିରେ	ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ଗାଡ଼ିରେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।
ମଟରରେ	ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ମଟରରେ ଶୀଘ୍ର ଫେରି ଆସିବି ।
(ଚାଲି ଆସିବି)	ମାଆଙ୍କୁ ଔଷଧ ଦେଇ ମୁଁ ରିକ୍‌ସାରେ ଶୀଘ୍ର ଚାଲି ଆସିବି ।

(n) ହଉ ନେ ।

ଦେ	ହଉ ଦେ ।
ଯା	ହଉ ଯା ।
ଆ	ହଉ ଆ ।
ଖା	ହଉ ଖା ।
ପି	ହଉ ପି ।
ବ (ବସ୍)	ହଉ ବସ୍ ।
ର (ରହ)	ହଉ ରହ ।
ହସ୍	ହଉ ହସ୍ ।
ଦେଖ୍	ହଉ ଦେଖ୍ ।
ନାଚ୍	ହଉ ନାଚ୍ ।
ଆଙ୍କ୍	ହଉ ଆଙ୍କ୍ ।

III Substitution-Agreement drill

(a) ତୁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯା (ଆ) ।

ତମେ	ତମେ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଆନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଏ ।

ଆମେ	ଆମେ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଆନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଡାକ୍ତରଖାନା ଯାଆନ୍ତୁ ।

(b) (ତୁ) ବୋଉପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯା ।

(ତମେ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଅ ।
(ଆପଣ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ସବୁ ଔଷଧ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(ମୁଁ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଏ ।
(ଆମେ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଉ ।
(ସେ)	ବୋଉପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଉ ।
(ସେ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(ସେମାନେ)	ବୋଉ ପାଇଁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(c) ମୁଁ ପଗ ଭତ ବସେଇଚି ।

ଆମେ	ଆମେ ପଗ ଭତ ବସେଇଚୁ ।
ତମେ	ତମେ ପଗ ଭତ ବସେଇଚ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ପଗ ଭତ ବସେଇଚନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ପଗ ଭତ ବସେଇଚି ।
ସେ *hon.*	ସେ ପଗ ଭତ ବସେଇଚନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ପଗ ଭତ ବସେଇଚନ୍ତି ।

(d) ତୁ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆ ।

ତମେ	ତମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇଆସ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସେ ।
ଆମେ	ଆମେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସୁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ବୋଉକୁ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସନ୍ତୁ ।

(e) ରେଷେଇ ଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯା ।

ଯାଅ	ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯାଅ ।
ଯାଆନ୍ତୁ	ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।

ଯାଏ	ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯାଏ ।
ଯାଉ	ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯାଉ ।
ଯାଉ	ରେଷେଇଘର କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଯାଉ ।

(f) ଆପଣ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତୁ ।

ତୁ	ତୁ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥା ।
ତମେ	ତମେ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଅ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଆନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥାଆନ୍ତୁ ।

IV Transformation drill

1. Transformation into negative.

(i) use of ନା—

(a) ତୁ ଘରକୁ ଯା ।
ତୁ ଘରକୁ ଯାନା ।

(b) ତୁମେ ଚା ପିଅ ।
ତୁମେ ଚା ପିଅନା ।

(c) ରାମୁ, ରିକ୍‌ସା ନେଇ ଯା ।
ରାମୁ, ରିକ୍‌ସା ନେଇ ଯାନା ।

(d) ହରିଶ୍, ସବୁ ଅଫିସ କାମ କର ।
ହରିଶ୍, ସବୁ ଅଫିସ କାମ କରନା ।

(ii) use of ନି—

(a) ଆପଣ କଳଖିଆ ଖାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ କଳଖିଆ ଖାଆନ୍ତୁନି ।

(b) ଆପଣ ଏ ଜିନିଷ ରଖନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଏ ଜିନିଷ ରଖନ୍ତୁନି ।

(c) ତମେ ଏଠି ବସ ।
ତମେ ଏଠି ବସନି ।

(d) ତମେ କାମ ଛାଡ଼ି ସିନେମା ଯାଅ ।
ତମେ କାମ ଛାଡ଼ି ସିନେମା ଯାଅନି ।

(e) ତୁ ଏବେ ବଜାର କରିବାକୁ ଯା ।
ତୁ ଏବେ ବଜାର କରିବାକୁ ଯା'ନି ।

(iii) use of ନ—

(This is for seeking permission for not doing a thing.)

(a) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଏ !
ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନଯାଏ ।

(b) ଆମେ ଏଥର ସିନେମା ଦେଖୁ ।
ଆମେ ଏଥର ସିନେମା ନଦେଖୁ ।

(c) ତୁ ଏ କାମ କର ।
ତୁ ଏ କାମ ନ କର ।

(d) ତମେ ପ୍ରତିଦିନ ଆସ ।
ତମେ ପ୍ରତିଦିନ ନ ଆସ ।

(e) ଆପଣ ଦୋକାନକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଦୋକାନକୁ ନଯାଆନ୍ତୁ ।

(f) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରିକ୍‌ସାରେ ଯାଉ ।
ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରିକ୍‌ସାରେ ନ ଯାଉ ।

(g) ସେ ଏ କାମ ଦେଖନ୍ତୁ ।
ସେ ଏ କାମ ନ ଦେଖନ୍ତୁ ।

(h) ସେମାନେ ଏଠିକି ଆସନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ ଏଠିକି ନ ଆସନ୍ତୁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by appropriate words selected from inside the brackets :

   (i) (ଓହ୍ଲା, ଦେଖାନ୍ତୁ, ଆ, ରଖିଦିଅ, ରଖ, ଦେଉଥାନ୍ତୁ)

   (a) ତୁ ମନ୍ଦିରରୁ ଭୋଗ ନେଇ ଯା ।

   (b) ଚୂଲୀ ଉପରେ କ୍ଷୀର ବସାଅ ।

   (c) ଚୂଲୀ ଉପରୁ ଭାତହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇ ଦେ ।

   (d) ମତେ ଆପଣଙ୍କ କଲମଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।

   (e) ଆମ ଘର ଉପରେ ଟିକେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ ।

   (f) ତୁ ସେ କଥା ଠିକ୍ କରି ମନେ ପକା ।

   (ii) (ବୁଝି, ଦେଖୁ, ଜିନିଷ, ପରିବା, ଭିତରେ, ରଖି,)

   (a) ତୁ ଏ ଶୋଇବା ଘର ଚଉକିରେ ବସ୍ ।

   (b) ଆପଣ ଟିକେ ମୋ ଜିନିଷପତ୍ର ଜଗିଥାନ୍ତୁ ।

   (c) ହାଣ୍ଡିରେ ଗୁଉଳ ପକେଇଚ ?

   (d) ଆପଣ ବେଶୀଗୁଡ଼ା ଭାତ ଖାଆନ୍ତୁନି ।

   (e) ତମେ କଥାଟା ଠିକ୍ କରି ଜାଣି ନିଅ ।

   (f) ତୁ ବାହାରକୁ ଅନେଇ ବସିଥା ।

2. Fill up the blanks with the suitable words from inside the brackets :

   (ଯାଏ, ରଖନ୍ତୁ, ଯାଉ, ରଖିଥାଅ, ନେଇ ଯା)

   (a) ଏ ଜିନିଷ ପତ୍ର ସବୁ ଘରକୁ..... ।

   (b) ତମେ ମୋ ସୁଟକେଶଟା ..... ।

   (c) ଦାଣ୍ଡ କବାଟ ବନ୍ଦ ..... ।

   (d) ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାର ..... ।

   (e) ଆମେ ଆଜି କଟକ ..... ।

3. Fill up the blanks with suitable words :

   (a) ତମେ ଶୋଇବା ଘର ଦୁଆର ..... ବସ ।

(b) ତୁ ତରକାରୀକୁ ..... ବସିଥା ।
(c) ଆପଣ ଆଜି ପୁରୀ ..... ନାହିଁ ।
(d) ତମେ ଟିକେ ମୋ ବ୍ୟାଗ ଉପରେ .....ରଖ ।
(e) ଆପଣମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ..... ଯାଆନ୍ତୁ ।

4. Transform into negatives :

(Use ନ or ନା or ନି wherever necessary)

(a) ତୁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେ ।
(b) ତାଙ୍କୁ ବହିଟା ଦିଅ ।
(c) ମୁଁ ଏଥର ଯାଏ ।
(d) ଆପଣ ମତେ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
(e) ସେ ଏଠୁ ଯାଉ ।
(f) ରମବାବୁ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(g) ସେମାନେ ଏ କାମ କରନ୍ତୁ ।

5. Answer the following questions :

(a) କେଦାର କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?
(b) କେଦାର କାହା ପାଇଁ ଔଷଧ ନେବ ?
(c) କେଦାର କ'ଣ ବସେଇଚି ?
(d) ଭତ ହେବାକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ ?
(e) ମୋହନବାବୁ କ'ଣ କରିବେ ?

6. Frame sentences using the following words and phrases :

ରନ୍ଧାଘର, ଦୁଆରମୁହଁ, ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ, ଘଣ୍ଟାଏ କି ବେଶୀ, ଗୁଉଳ ପକେଇବା, ଡାଲି ବସେଇବା, ଖୋଲ ରଖିବା, ପଢ଼ିଶାଘର, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ଅନେଇଥାଅ ।

Grammatical Note

1. This lesson deals with imperative constructions.

(i) Look at the following imperative constructions :

ବାଘ ଛେଳିକୁ ଖାଉ । Let the tiger eat the goat.
ତୋ ଘର ଧ୍ୱଂସ ହେଉ । Let your house be ruined.
ସେମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେଉ । Let good come to them.

(ii) The verbal compounds can also be formed with imperatives. Look at the following perfect and imperfect imperative constructions. The sense of a continuation of action is implicit in them.

Perfect:

ମୁଁ ଟଙ୍କା ନେଇଥାଏ । Let me take some money./I usually take money.
ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇଥାଉ । Let us go now./Let us leave now.
ତୁ ଭତ ଖାଇଥା । You better eat rice.
ତମେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାଅ । You better go there/You often go there.
ଆପଣ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତୁ । You please keep an eye.
ସେ ଘରେ ଶୋଇଥାଉ । Let him sleep at home.
ସେମାନେ ଟଙ୍କା ଦେଇଥାନ୍ତୁ । Let them give the money.
ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେଇଆସେ । Let me go and give (him) the money.
ତୁ ବହି ନେଇ ଯା । You please take away the book.
ତମେ କାମ କରିଯାଅ । You go on working./You continue working.
ଆପଣ ନୋଟ ଲେଖି ନିଅନ୍ତୁ । You please take down the notes.
ସେ ଔଷଧ ଦେଇ ଆସୁ । Let him (go and) give the medicine.
ସେମାନେ ଫଳ ଦେଇ ଆସନ୍ତୁ । Let them (go and) give the fruits.

Imperfect:

ମୁଁ ପଢୁଥାଏ । I used to read./ Let me read.
ତୁ ପଢୁଥା । You continue reading./You read.
ତମେ ଖାଉଥାଅ । You please eat./You continue eating.
ଆପଣ ଖାଉଥାଆନ୍ତୁ । You please eat./You please go on eating.
ସେ ଯାଉଥାଉ । Let him go./Let him be going.
ସେମାନେ ଯାଉଥାଆନ୍ତୁ । Let them be going./Let them go.

2. The Perfect and imperfect imperative constructions are negated by using negative ନ.

ତୁ ଖାଉ ନ ଥା । Don't eat.
ତମେ ଯାଉ ନ ଥାଅ । Don't go.

3. The causative verb stem is formed by adding causative suffix to any simple verb. When the simple verb stem participates in causative formation, the monosyllabic stem changes in some verbs from ଆ- to ଏ-, from ଓ- to ଉ- and from ଆ- to ଉ-.

(i) ଆଣ୍ ଆଣିବା becomes in causative ଅଣାଇବା or ଅଣେଇବା
 କାଟ୍ କାଟିବା = କଟାଇବା/କଟେଇବା
କର୍ କରିବା = କରାଇବା/କରେଇବା

(ii) ଶୋ ଶୋଇବା = ଶୁଆଇବା/ଶୁଏଇବା

(iii) ଖା ଖାଇବା = ଖୁଆଇବା/ଖୁଏଇବା etc.

Note : (a) The verbs ଦେ and ନେ become ଦିଆଇବା and ନିଆଇବା in causative construction whereas the verb ଯିବା and ଆସିବା do not participate in causative formation.

(b) There are some simple verb stems which are like causative stems. Some of them are as follows:

ଅଣାଇବା/ଅଣେଇବା	to bend
ପକାଇବା/ପକେଇବା	to throw
ଉଠାଇବା/ଉଠେଇବା	to raise

To the causative stem the tense and person number suffixes and necessary post-positions are added. The causative stem is formed as follows:

The simple verb stem + causative suffix -ଆ

Following the sandhi rules in Oriya, the -ଆ also becomes -ଏ before ଇ । ଉଠ୍ + ଆ + ଇବ + ଆ = ଉଠେଇବା, ବସ୍ + ଆ + ଇଲ୍ + ଆ = ବସେଇଲ ।

4. ପରେ means later. Note the constructions with ପରେ.

ପରେ later, after, afterwards
ପରେ ପରେ just after
ଏହାପରେ/ତାପରେ after this, then

ତାହାପରେ/ତାପରେ then
ଯାହାପରେ after him or after which
କାହାପରେ after whom

Cultural Note

1. Usually a house contains different rooms and a front and a back. The rooms are named according to the use. Thus there are, ଶୋଇବାଘର (sleeping room), ଦାଣ୍ଡଘର (entrance room), ବସିବା ଘର (sitting room or drawing room), ରନ୍ଧାଘର or ରେଷେଇଘର (kitchen), ଭଣ୍ଡାରଘର (store room), ଗୁହାଳଘର (cow shed), ଅଫିସ୍‌ଘର (office room) etc. The front of the house is called ଦାଣ୍ଡ and the front door is ଦାଣ୍ଡ କବାଟ. Similarly the back of the house is called ବାରି and the back door is ବାରିକବାଟ. The face or entrance of the rooms is called ଦୁଆରମୁହଁ and to specify the ଦୁଆରମୁହଁ the name of the room concerned is prefixed to it. Thus ରେଷେଇଘର ଦୁଆରମୁହଁ, ଶୋଇବାଘର ଦୁଆରମୁହଁ etc.

2. ପଡ଼ିଶା is neighbour, and the neighbouring houses are called ପଡ଼ିଶାଘର ।

UNIT II

LESSON 24

Scolding the Naughty Child

ଅବୁଝା ପୁଅକୁ ଗାଳିଦେବା

ଟୁକୁବୋଉ : ହେ ଟୁକୁ, ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ । ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?	Tuku's Mother : O' Tuku, please read attentively. Otherwise how shall you pass in the examinations ?
ଟୁକୁ : ବୋଉ, ମିତା ଅପା ଆଜି ସିନେମା ଯିବ । ମୁଁ ଯିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।	Tuku : Mummy, Mitaapa would be going to the films to-day. I will go with her.
ଟୁକୁବୋଉ : ନା, ତୁ ମୋଟେ ଯା'ନି । ମିତା ଅପା ଯାଉ । ତୁ ଘରେ ବସି ପଢୁଥା । ତୋର ପରୀକ୍ଷା ପାଖ । ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଆନି ।	Tuku's mother : No, you don't go at all. Let Mitaapa go. You stay at home and read. Your examination is at hand. Don't go anywhere.
ଟୁକୁ : ନାଇଁ, ମୁଁ ଯିବି । ଆଜି ଦିନକ ତ ।	Tuku : No, Mummy, I will go. It's only for once, to-day.
ଟୁକୁବୋଉ : ହଉ ତୁ ନ ପଢ୍ । ମୋର କ'ଣ ଅଛି । ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେବୁ । ତାହେଲେ ଯାଇ ବୁଝିବୁ ଯେ ।	Tuku's mother : All right, you may not read. What's that to me ? You will fail in your examinations. Then only you will know.
ଟୁକୁ : ତୁ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।	Tuku : Please give me money for going to films.
ଟୁକୁବୋଉ : ନା, ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।	Tuku's mother : No, I will not give you any money for that.

ଟୁକୁ : ହଉ ନ ଦେ । ମୁଁ ବାପାଙ୍କଠୁ ନେବି ।	Tuku : O.K., don't give. I will get money from the father.
ଟୁକୁବୋଉ : ନା, ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରି ଦେବି । ଟୁକୁ, ସୁନା ପୁଅ । ମନ ଦେଇ ଘରେ ପଢ୍ । ଆଜି ସିନେମା ଯା'ନି । ପରେ ଯିବୁ ।	Tuku's mother : No, I will ask your father not to give you any money. Tuku, my darling boy. Please be attentive, and read at home. Don't go to the film to-day. You will go later.
ଟୁକୁ : ହଉ, ତୁ ମତେ ନେଇଯିବୁ ।	Tuku : O. K. then. You will take me with you.

Variation

A : ଆପଣ ଘରେ ବସି ଖବର କାଗଜ ପଢୁଥାନ୍ତୁ । ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବଜାରରୁ ଆସୁଛି ।	A : You please be at home and read the newspaper. I would be coming back soon from the market.
B : ଆପଣ କଣ ଆଜି ସିନେମା ଯିବେ ?	B : Would you like to go to the films to-day ?
A : ନା, ମୁଁ ଯିବିନି ।	A : No, I will not.
B : ଆଚ୍ଛା, ଆପଣ ନ ଯାଆନ୍ତୁ । ମୁଁ ଏକା ଏକା ଯିବି ।	B : O. K., you needn't go. I will go alone.
A : ଜିନୁକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।	A : You may take Jinu with you.
B : ନା, ଜିନୁ ନ ଯାଉ । ତାର ପରୀକ୍ଷା । ସେ ଘରେ ରହି ପଢୁଥାଉ ।	B : No, let him not go. He has his examinations. Let him read at home.

Vocabulary

ହେ	(an address)	ପାଠ ପଢୁ	let him read his lessons
ମନଦେଇ	attentively	ନହେଲେ	otherwise

ପରୀକ୍ଷା examination, test
ପାସ୍ to pass
କେମିତି how
ଅପା (elder sister)
ମୋଟେ not at all
ଯା'ନି do not go
ଘରେ ବସି ପଢୁଥା read at home
ପରୀକ୍ଷା ପାଖ examination is at hand.
କୁଆଡ଼େ no where, anywhere
ଆଜି ଦିନକ to-day only

ଫେଲ fail

ତାହେଲେ ଯାଇ then only
ବୁଝିବୁ realize, understand, know
ତତେ to you
ବାପାଙ୍କଠୁ from father
ଦେବାକୁ to give
ମନାକରିଦେବି (I will) tell him not to give
ସୁନା ପୁଅ good boy, darling boy
ପରେ later
ମତେ ନେଇଯିବୁ (you will) take me with you
ଘରେ ବସି while sitting at home
ଏକା alone
ଘରେ ରହି while staying at home

Drills

I. Build up drill

ପଢ଼ ।
ପାଠ ପଢ୍ ।
ମନ ଦେଇ ପଢ୍ ।
ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ୍ ।
ବସି ପଢ୍ ।
ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।
ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।
ହେ ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।

ଯିବ ।
ସିନେମା ଯିବ ।
ଆଜି ଯିବ ।
ଆଜି ସିନେମା ଯିବ ।
ମିତା ଅପା ଯିବ ।
ମିତା ଅପା ଆଜି ଯିବ ।
ମିତା ଅପା ଆଜି ସିନେମା ଯିବ ।
ବୋଉ, ମିତା ଅପା ଆଜି ସିନେମା ଯିବ ।

କେମିତି ?
କରିବୁ କେମିତି ?
ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିବୁ କେମିତି ?
ନ ହେଲେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?

ଯିବି ।
ଯିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।
ମୁଁ ଯିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।

ଯା'ନି ।
ମୋଟେ ଯା'ନି ।
ତୁ ଯା'ନି ।
ତୁ ମୋଟେ ଯା'ନି ।
ନା, ତୁ ମୋଟେ ଯା'ନି ।

ପାଖ ।
ପରୀକ୍ଷା ପାଖ ।
ତୋର ପରୀକ୍ଷା ପାଖ ।

ପଢୁଥା ।
ବସି ପଢୁଥା ।
ଘରେ ପଢୁଥା ।
ଘରେ ବସି ପଢୁଥା ।

ଯା'ନି ।
କୁଆଡ଼େ ଯା'ନି ।

ଯିବି ।
ମୁଁ ଯିବି ।
ନାଇଁ, ମୁଁ ଯିବି ।
ଦିନକ ତ ।
ଆଜି ଦିନକ ତ ।
ନାଇଁ, ମୁଁ ଯିବି, ଆଜି ଦିନକ ତ ।

ନପଢ୍ ।
ତୁ ନ ପଢ୍ ।
ହଉ, ନପଢ୍ ।
ହଉ, ତୁ ନପଢ୍ ।

ଅଛି ?
କ'ଣ ଅଛି ?
ମୋର କ'ଣ ଅଛି ?

ହେବୁ ।
ଫେଲ ହେବୁ ।
ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେବୁ ।
ତୁ ଫେଲ ହେବୁ ।
ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେବୁ ।

ବୁଝିବୁ ଯେ ।
ତାହେଲେ ବୁଝିବୁ ଯେ ।
ତାହେଲେ ଯାଇ ବୁଝିବୁ ଯେ ।

ଦେ ।
ଟଙ୍କା ଦେ ।
ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ତୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ତୁ ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ତୁ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।

ଦେବିନି ।
ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ମୁଁ ଦେବିନି ।
ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ତତେ ଦେବିନି ।
ତତେ ମୁଁ ଦେବିନି ।
ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ନା, ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।

ଦେ ।
ନ ଦେ ।
ହଉ ନ ଦେ ।

ନେବି ।
ବାପାଙ୍କଠୁ ନେବି ।
ମୁଁ ନେବି ।
ମୁଁ ବାପାଙ୍କଠୁ ନେବି ।

କରି ଦେବି ।
ମନା କରି ଦେବି ।
ଦେବାକୁ ମନା କରି ଦେବି ।
ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରି ଦେବି ।
ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରି ଦେବି ।
ମୁଁ ମନା କରି ଦେବି ।
ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ମନା କରି ଦେବି ।
ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରି ଦେବି ।

ପୁଅ ।
ସୁନା ପୁଅ ।
ଟୁକୁ, ସୁନା ପୁଅ ।

ପଢ୍ ।
ଘରେ ପଢ୍ ।
ମନଦେଇ ପଢ୍ ।
ମନଦେଇ ଘରେ ପଢ ।

ଯା'ନି ।
ସିନେମା ଯା'ନି ।
ଆଜି ଯା'ନି ।
ଆଜି ସିନେମା ଯା'ନି ।

ଯିବୁ ।
ନେଇଯିବୁ ।
ମତେ ନେଇଯିବୁ ।
ତୁ ନେଇଯିବୁ ।
ତୁ ମତେ ନେଇଯିବୁ ।

II. Substitution drill

(a) ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।

ପାଠଲେଖ	ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ଲେଖ ।
ବହି ଦେଖ	ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ବହି ଦେଖ ।
ଚିତ୍ର କର	ଟୁକୁ, ମନ ଦେଇ ବସି ଚିତ୍ର କର ।
ରଙ୍ଗ ଦେ	ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ରଙ୍ଗ ଦେ ।
କରି	ଟୁକୁ, ମନ ଦେଇ କରି ପାଠ ପଢ୍ ।
ଶୁଣି	ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ଶୁଣି ପାଠପଢ୍ ।
ବୁଝି	ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବୁଝି ପାଠପଢ୍ ।
ମନ ଲଗାଇ	ଟୁକୁ, ମନ ଲଗାଇ ବସି ପାଠପଢ୍ ।

(b) ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିବୁ କେମିତି ?
କିପରି ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବୁ କିପରି ?
କୁଆଡୁ ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବୁ କୁଆଡୁ ?

ଇଣ୍ଟରଭିଉରେ	ନହେଲେ ଇଣ୍ଟରଭିଉରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ଗଣିତରେ	ନହେଲେ ଗଣିତରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ସାହିତ୍ୟରେ	ନହେଲେ ସାହିତ୍ୟରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ଭୂଗୋଳରେ	ନହେଲେ ଭୂଗୋଳରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ଇତିହାସରେ	ନହେଲେ ଇତିହାସରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ବିଜ୍ଞାନରେ	ନହେଲେ ବିଜ୍ଞାନରେ ପାସ୍ କରିବୁ କେମିତି ?
ଭଲକରିବୁ	ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବୁ କେମିତି ?
ଫାଷ୍ଟ୍ ହେବୁ	ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫାଷ୍ଟ୍ ହେବୁ କେମିତି ?
ପୋଜିସନ୍‌ରଖିବୁ	ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ପୋଜିସନ୍ ରଖିବୁ କେମିତି ?
ଡିଷ୍ଟିଙ୍କସନ୍	ନହେଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଡିଷ୍ଟିଙ୍କସନ୍ ରଖିବୁ କେମିତି ?

(c) ମିତା ଅପା ଆଜି ସିନେମା ଯିବ ।

କାଲି	ମିତା ଅପା କାଲି ସିନେମା ଯିବ ।
ପଅରଦିନ	ମିତା ଅପା ପଅରଦିନ ସିନେମା ଯିବ ।
ବୁଧବାର	ମିତାଅପା ବୁଧବାର ସିନେମା ଯିବ ।
ଶନିବାର	ମିତାଅପା ଶନିବାର ସିନେମା ଯିବ ।
ସୋମବାର	ମିତାଅପା ସୋମବାର ସିନେମା ଯିବ ।

(d) ମୁଁ ଯିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।

ରହିବି	ମୁଁ ରହିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।
ଖାଇବି	ମୁଁ ଖାଇବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।
ଆସିବି	ମୁଁ ଆସିବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ।
ସହିତ	ମୁଁ ଯିବି ତା ସହିତ ।
ସାଥିରେ	ମୁଁ ଯିବି ତା ସାଥିରେ ।

(e) ତୁ ମୋଟେ ଯା'ନି ।

ଆ'ନି	ତୁ ମୋଟେ ଆ'ନି ।
ଖା'ନି	ତୁ ମୋଟେ ଖା'ନି ।
ରହନି	ତୁ ମୋଟେ ରହନି ।
ଦେଖ୍‌ନି	ତୁ ମୋଟେ ଦେଖ୍‌ନି ।
ବସ୍‌ନି	ତୁ ମୋଟେ ବସ୍‌ନି ।
ଜମା	ତୁ ଜମା ଯା'ନି ।
ଆଦୌ	ତୁ ଆଦୌ ଯା'ନି ।

କଦାପି	ତୁ କଦାପି ଯା'ନି ।
କେବେହେଲେ	ତୁ କେବେହେଲେ ଯା'ନି ।
କେବେ ବି	ତୁ କେବେ ବି ଯା'ନି ।
କେଭେ	ତୁ କେଭେ ଯା'ନି ।

(f) ଘରେ ବସି ପଢୁଥା ।

ଦେଖୁଥା	ଘରେ ବସି ଦେଖୁଥା ।
ଲେଖୁଥା	ଘରେ ବସି ଲେଖୁଥା ।
ଖାଉଥା	ଘରେ ବସି ଖାଉଥା ।
ରହି	ଘରେ ରହି ପଢୁଥା ।
ଥାଇ	ଘରେ ଥାଇ ପଢୁଥା ।
ଶୋଇ	ଘରେ ଶୋଇ ପଢୁଥା ।

(g) କୁଆଡ଼େ ଯାଆନି ।

ଖାଆନି	କୁଆଡ଼େ ଖାଆନି ।
ରହନି	କୁଆଡ଼େ ରହନି ।
ଆସନି	କୁଆଡ଼େ ଆସ୍‌ନି ।
ଅନାନି	କୁଆଡ଼େ ଅନାନି ।

(h) ଆଜି ଦିନକ ତ ।

ଘଡିକ	ଆଜି ଘଡିକ ତ ।
ସକାଳକ	ଆଜି ସକାଳକ ତ ।
ଖରବେଳକ	ଆଜି ଖରବେଳକ ତ ।

(i) ହଉ ତୁ ନ ପଢ୍ ।

ଯା	ହଉ ତୁ ନ ଯା ।
ଆ	ହଉ ତୁ ନ ଆ ।
ର (ହ)	ହଉ ତୁ ନ ର ।
ଖା	ହଉ ତୁ ନ ଖା ।
ବସ୍	ହଉ ତୁ ନ ବସ୍ ।
ଦେଖ୍	ହଉ ତୁ ନ ଦେଖ୍ ।

(j) ମୋର କ'ଣ ଅଛି ?

ତୋର	ତୋର କ'ଣ ଅଛି ?
ତମର	ତମର କ'ଣ ଅଛି ?

ଆପଣଙ୍କର	ଆପଣଙ୍କର କ'ଣ ଅଛି ?
ତାର	ତାର କ'ଣ ଅଛି ?
ତାଙ୍କର	ତାଙ୍କର କ'ଣ ଅଛି ?
ସେମାନଙ୍କର	ସେମାନଙ୍କର କ'ଣ ଅଛି ?
ଆମର	ଆମର କ'ଣ ଅଛି ?

(k) ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ ହେବୁ ।

ଖରାପ କରିବୁ	ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ଖରାପ କରିବୁ ।

(l) ତାହେଲେ ଯାଇ ବୁଝିବୁ ଯେ ।

ଜାଣିବୁ	ତାହେଲେ ଯାଇ ଜାଣିବୁ ଯେ ।
ଦେଖିବୁ	ତାହେଲେ ଯାଇ ଦେଖିବୁ ଯେ ।
ଶୁଣିବୁ	ତାହେଲେ ଯାଇ ଶୁଣିବୁ ଯେ ।

(m) ତୁ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।

ଘରକୁ	ତୁ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ବଜାରକୁ	ତୁ ବଜାରକୁ ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ହାଟକୁ	ତୁ ହାଟକୁ ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।
ମାର୍କେଟକୁ	ତୁ ମାର୍କେଟକୁ ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।

(n) ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।

ତାକୁ	ସିନେମା ଯିବାକୁ ତାକୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ତାଙ୍କୁ	ସିନେମା ଯିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ଆପଣଙ୍କୁ	ସିନେମା ଯିବାକୁ ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ସିନେମା ଯିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେବିନି ।
ପଇସା	ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ପଇସା ଦେବିନି ।
ଟଙ୍କାପଇସା	ସିନେମା ଯିବାକୁ ତତେ ମୁଁ ଟଙ୍କାପଇସା ଦେବିନି ।

(o) ମୁଁ ବାପାଙ୍କଠୁଁ ନେବି ।

ବାପାଙ୍କଠାରୁ	ମୁଁ ବାପାଙ୍କଠାରୁ ନେବି ।
ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ	ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ପାଖରୁ ନେବି ।
ବାପାଙ୍କ ପକେଟରୁ	ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ପକେଟରୁ ନେବି ।
ବାପାଙ୍କ ବ୍ୟାଗରୁ	ମୁଁ ବାପାଙ୍କ ବ୍ୟାଗରୁ ନେବି ।

(p) ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।

ମାଆଙ୍କୁ	ମୁଁ ମାଆଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ଭଇଙ୍କୁ	ମୁଁ ଭଇଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ଜେଜେଙ୍କୁ	ମୁଁ ଜେଜେଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ମାମୁଁଙ୍କୁ	ମୁଁ ମାମୁଁଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ଅଜାଙ୍କୁ	ମୁଁ ଅଜାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ଆଈଙ୍କୁ	ମୁଁ ଆଈଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।
ନାହିଁ କରିଦେବି	ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ନାହିଁ କରିଦେବି ।
ନାହିଁ କହିଦେବି	ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ନାହିଁ କହିଦେବି ।

(q) ଟୁକୁ, ସୁନା ପୁଅ ।

ଭଲ	ଟୁକୁ, ଭଲ ପୁଅ ।
ବୁଦ୍ଧିଆ	ଟୁକୁ, ବୁଦ୍ଧିଆ ପୁଅ ।
ଗ୍ଲକ	ଟୁକୁ, ଗ୍ଲକ ପୁଅ ।

(r) ପରେ ଯିବୁ ।

ପଛେ	ପଛେ ଯିବୁ ।

(s) ତୁ ମତେ ନେଇଯିବୁ ।

ତାକୁ	ତୁ ତାକୁ ନେଇଯିବୁ ।
ତାଙ୍କୁ	ତୁ ତାଙ୍କୁ ନେଇଯିବୁ ।
ଆମକୁ	ତୁ ଆମକୁ ନେଇଯିବୁ ।
ସେମାନଙ୍କୁ	ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇଯିବୁ ।

(t) ମନଦେଇ ଘରେ ପଢ୍ ।

ମନ ଲଗାଇ	ମନ ଲଗାଇ ଘରେ ପଢ୍ ।
ମନ ଲଗେଇ	ମନ ଲଗେଇ ଘରେ ପଢ୍ ।
ମନ ବୁଝାଇ	ମନ ବୁଝାଇ ଘରେ ପଢ୍ ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଟୁକୁ, ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।

ତୁ	ତୁ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।
ତମେ	ତମେ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ଼ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

ମୁଁ	ମୁଁ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ଼େ ।
ଆମେ	ଆମେ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢୁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି ।

(b) ତୁ ମୋଟେ ଯା'ନା ।

ତମେ	ତମେ ମୋଟେ ଯାଅନା ।
ଆପଣ	ଆପଣ ମୋଟେ ଯାଆନ୍ତୁନି ।

(c) ମିତା ଅପା ଯାଉ ।

ସେ *fam.*	ସେ ଯାଉ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ତୁ	ତୁ ଯା (ଆ) ।
ତମେ	ତମେ ଯାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(d) ତୁ ଘରେ ବସି ପଢୁ ଥା ।

ତମେ	ତମେ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଆନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାଆନ୍ତୁ ।

(e) ହଉ ତୁ ନ ପଢ୍ ।

ତମେ	ହଉ ତମେ ନ ପଢ଼ ।
ଆପଣ	ହଉ ଆପଣ ନ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ହଉ ମୁଁ ନ ପଢ଼େ ।
ଆମେ	ହଉ ଆମେ ନ ପଢୁ ।
ସେ *fam.*	ହଉ ସେ ନ ପଢୁ ।
ସେ *hon.*	ହଉ ସେ ନ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ହଉ ସେମାନେ ନ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।

(f) ତୁ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେ ।

ତମେ	ତମେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦିଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦିଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦେଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।

(g) ହଉ, ତୁ ନ ଦେ ।

ତମେ	ହଉ, ତମେ ନ ଦିଅ ।
ଆପଣ	ହଉ, ଆପଣ ନ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ହଉ, ମୁଁ ନ ଦିଏ ।
ଆମେ	ହଉ, ଆମେ ନ ଦେଉ ।
ସେ *fam.*	ହଉ, ସେ ନ ଦେଉ ।
ସେ *hon.*	ହଉ, ସେ ନ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ହଉ, ସେମାନେ ନ ଦିଅନ୍ତୁ ।

IV Transformation drill

1. Transformation into imperative imperfect—

(a) ତୁ ମନଦେଇ ପାଠ ପଢ୍ ।
ତୁ ମନଦେଇ ପାଠ ପଢୁଥା ।

(b) ଆପଣ ଆଜି ସିନେମା ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଆଜି ସିନେମା ଯାଉଥାନ୍ତୁ ।

(c) ତମେ ଘରକୁ ଯାଅ ।
ତମେ ଘରକୁ ଯାଉଥାଅ ।

(d) ସେ ଏ କାମ କରୁ ।
ସେ ଏ କାମ କରୁଥାଉ ।

2. Transformation into imperative perfect—

(a) ତୁ ସେଠିକି ଯା ।
ତୁ ସେଠିକି ଯାଇଥା ।

(b) ଆପଣ ଭତ ଖାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଭତ ଖାଇଥାନ୍ତୁ ।

(c) ତମେ ଏ ଜିନିଷ ରଖ ।
ତମେ ଏ ଜିନିଷ ରଖିଥାଅ ।

(d) ସେ ଏଠିକି ଆସୁ ।
ସେ ଏଠିକି ଆସିଥାଉ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the most appropriate words from the brackets :

(i) (ଯାଉଥାଉ, ଦେଇଥାଅ, ପଢ଼ନ୍ତୁ, ଆ'ନି, ହେଉଥା,)

(a) ତୁ ମିତା ଅପା ସାଙ୍ଗେ ଯା'ନି ।
(b) ଆପଣ ଘରେ ବସି ପଢୁଥାନ୍ତୁ ।
(c) ମତେ ତୁମ ଶାର୍ଟଟା ଦିଅ ।
(d) ସେ ଏକା ଯାଉ ।
(e) ତୁ ବଡ଼ ମଣିଷ ହୋ ।

(ii) (ପଛେ, ଅବିକା, କୋଉଠିକି, ତାହେଲେ, ମନ ଲଗାଇ)

(a) ମନଦେଇ ବସି ପାଠ ପଢ୍ ।
(b) ନହେଲେ ଏ କାମ କେମିତି ହେବ ?
(c) ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବଜାରକୁ ଆସୁଛି ।
(d) ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯାଆନି ।
(e) ସେ ପରେ ଯିବ ।

2. Fill up the blanks with the appropriate words from the brackets :

(a) ତୁମେ.....ଯାଅ । (ଏକା, ସାଙ୍ଗ)
(b) ଏ..... ଆପଣ ପଢ଼ନ୍ତୁ । (ପରୀକ୍ଷା, ଖବରକାଗଜ)
(c) ଆଜି..... ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଯିବି ନାହିଁ । (ଦିନେ, ଦିନକ)

(d) ତତେ ସିନେମା ଛାଡ଼ିବାକୁ ମୁଁ.....କରିଦେବି । (ମନେ ମନେ, ମନା)

(e) ତୁ.....ଏ ଖାତାଟା ମୋଠୁ ନେଇଯିବୁ । (ପରେ, ଉପରେ)

3. Transform into imperative perfect :

(a) ତୁ ଏ ବହିଟା ନେ ।

(b) ତମେ କଲେଜ ଯାଅ ।

(c) ସେ ନୂଆ ଜାମାଟି ପିନ୍ଧୁ ।

(d) ମୁଁ ଏଥର ଖାଏ ।

(e) ଆମେ ଏ ସିନେମା ଦେଖୁ ।

4. Transform into imperative imperfect :

(a) ତୁ ଆଗରେ ଯା ।

(b) ସେ ମନଦେଇ ପଢୁ ।

(c) ଆପଣ କାଗଜ ଦେଖନ୍ତୁ ।

(d) ତମେ ପାଠ ପଢ଼ ।

(e) ସେ ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କାର ମାଂସ କିଣନ୍ତୁ ।

5. Write *five* sentences on scolding a naughty child of your school (use imperative sentences.)

Grammatical Note

1. ହେ is an informal address word for equals, juniors and unknown inferior persons.

ହେ, ରାମବାବୁ !	Hallo, Rambabu !
ହେ, ମୁନା	Hallo, Muna.
ହେ, ରିକସାବାଲା	Ho, Rikshawala.

2. 2nd person familiar singular, 3rd person familiar singular as well as some more negative constructions of imperative are introduced. Note the change of intonation in imperative constructions.

(i) ତୁ ପାଠ ପଢ୍ । You please, read. (imperative)
ତୁ ଛବି ଦେଖ୍ । You please, look at the picture. (imperative)

ତୁ ଭାତ ଖା । You please, eat rice.
ତୁ ସରବତ୍ ପି । You please drink sarbat.

(ii) ସେ ଏବେ ଘରକୁ ଯାଉ । Let him go home now.
ସେ ଛବି ଆଙ୍କୁ । Let him draw the picture.
ସେ କବିତା ଲେଖୁ । Let him write the poem.
ସେ ଗପଟି ପଢୁ । Let him read the story.

Some negative constructions in imperative—

(i) ତୁ ଯାଆନି । Don't go.
ତୁ ଖା'ନି । Don't eat.
ତୁ ଲେଖ୍‌ନି । Don't write.
ତୁ କର୍‌ନି । Don't do.

(ii) ତୁ ନ ଖେଳ୍ । You may not play.
ତୁ ନ ଲେଖ୍ । You may not write.
ସେ ନ ଖାଉ । Let him not eat.
ସେ ନ ଶୋଉ । Let him not sleep.

3. ଯେ functions here as a completive emphasizer. But ଯେ has some other uses which will be discussed in latter lessons.

ତୁ ନ ଯାଆ ଯେ ।
ସେ ନ ଆସୁ ଯେ ।

Cultural Note

1. Any sister, older in age, is called ଅପା. The name of the sister is optionally prefixed to ଅପା.

2. ସୁନାପୁଅ means 'a good, or very good boy'. But it is an affectionate term for a small child. The boy is called ସୁନାପୁଅ and the girl is called ସୁନାଝିଅ.

UNIT II

LESSON 25

(Revision Lesson)

Buying Magazines

ପତ୍ରିକା କିଣା

ବିଷ୍ଣୁବାବୁ : ତମେ ବୋଧେ ଏଠି ପ୍ରତିଦିନ ଖବରକାଗଜ ଦିଅ ?

Bishnubabu : Perhaps you supply the newspapers here everyday ?

ଖବରକାଗଜବାଲ : ଆଜ୍ଞା ହଁ, ମୁଁ ଏଠି ସବୁଦିନେ କାଗଜ ଦିଏ । ଆପଣ କଣ ଖବରକାଗଜ ରଖିବେ ? ମୋ ପାଖରେ 'ସମାଜ', 'ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର' 'ଧରିତ୍ରୀ', 'ପ୍ରଗତିବାଦୀ' ଅଛି ।

Newspaper hawker : Yes sir, I supply the newspapers here everyday. Do you want to buy any paper ? I have'Samaja', 'Prajatantra', 'Dharitri', and 'Pragatibadi' with me.

ବିଷ୍ଣୁବାବୁ : ଆଚ୍ଛା, ତମେ କଣ କିଛି ପତ୍ରିକା ରଖିଛ ?

Bishnubabu : Well, do you sell any magazine ?

ଖବରକାଗଜବାଲ : ହଁ ଆଜ୍ଞା, 'ଝଂକାର', 'ଆସନ୍ତା କାଲି', 'ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ', 'ସୁଚରିତା' ପତ୍ରିକା ସବୁ ମୁଁ ଏଇ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଦିଏ । ଆପଣଙ୍କର କୋଉ ପତ୍ରିକା ଦରକାର ?

The hawker : Yes, I give 'Jhankara', 'Asantakali', 'Panchajanya', 'Sucharita' etc. in the house of this gentleman. Which magazine do you want ?

ବିଷ୍ଣୁବାବୁ : ଆଚ୍ଛା, ମତେ ତାହେଲେ ଏ ମାସର 'ଝଙ୍କାର,' 'ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ' ଆଉ 'ସୁଚରିତା' ଦେଇଥାଅ । କାଲିଠୁ ପ୍ରତିଦିନ 'ସମାଜ' ବି ଦେବ ।

Bishnubabu : Well, give me 'Jhankara', 'Panchajanya' and 'Sucharita' of this month. Also give 'Samaja' everyday from tomorrow.

ଖବରକାଗଜବାଲା : ଆଜ୍ଞା, ଏଇ ପତ୍ରିକା ସବୁ ନିଅନ୍ତୁ । ଏ ପତ୍ରିକା ସବୁର ଦାମ୍ ମତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆର ମାସର ପ୍ରତି ପହିଲରେ 'ସମାଜ' ଓ ପତ୍ରିକା ଦାମ୍ ମତେ ଦେବେ ।

The hawker : Sir, please, take these magazines. Please pay for these magazines now. You will pay for the 'Samaja' and other magazines on the first of every month from the next month.

ବିଷ୍ଣୁବାବୁ : ଆଚ୍ଛା ହଉ, ଆରେ ମୁନା, ବୋଉଠୁ ଟଙ୍କା ଆଣି କାଗଜବାଲାକୁ ଦେଇଯା ।

Bishnubabu : O. K., hallo Muna, please get money from your mother and give to the hawker.

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with suitable words from inside the brackets :

(i) (ରଖିଦେ, ଆନା, ହୁଅ, ଦେଖାଅ, ରଖ, ପଢ଼ନ୍ତୁ)

(a) ଆପଣ ଏ ପତ୍ରିକା ସବୁ ରଖନ୍ତୁ ।

(b) ତମେ ମତେ ଦିଟା ବହି ଦିଅ ।

(c) ତୁ ଏ ଜିନିଷପତ୍ର ଜଗିଥା ।

(d) ମିତା ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଆଡ଼େ ଯା'ନି ।

(e) ତମେ ଦିନେ ବଡ଼ମଣିଷ ହେବ ।

(f) ଚୁଲୀ ଉପରେ କ୍ଷୀର ବସା ।

(ii) (କିଲେ, ଟଙ୍କାରେ, ଥରକ, ପରେ, ପରିବା, ଏବେ)

(a) ହାଣ୍ଡିରେ ଗୁଉଳ ପକାଅ ।

(b) ତମେ ପଛେ ଆସିବ ।

(c) ତୁ ଅବିକା ଯା'ନି ।

(d) ଆପେଲ ଟଙ୍କାକୁ କେତେଟା ?

(e) ତମେ ପାଞ୍ଚକିଲୋ ଆଳୁ ନିଅ ।

(f) ଆଜି ଦିନକ ପାଇଁ ମୁଁ ଆସିବି ।

2. Substitute the underlined words with alternative appropriate words in the following sentences :

(a) ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଗୋଟାକୁ ଦିଟଙ୍କା ।
(b) ମତେ କିଲୋ ମଟର ଦିଅ ।
(c) ମାଂସ କିଲୋ କେତେ ?
(d) ପଣସ ଟଙ୍କାକୁ ଦିଟା ।
(e) ମୁଁ ଟଙ୍କାକର ଚକଲେଟ କିଣିଲି ।
(f) ସେ ମାସକ ପାଇଁ ଆସିଛି ।

3. Fill up the blanks with the appropriate words chosen from inside the brackets :

(ମହଙ୍ଗା, ଭରି, ଖବରକାଗଜ, ଖଟା, ପାଚିଲା, ପରିବାପତ୍ର, ଦିନେ, ଟଙ୍କାର, ଅପେକ୍ଷା, ଓଡ଼ିଆ)

(a) ଏଠି ଲୁଗାପଟା..... ଶସ୍ତା ।
(b) ଆପଣ କଣ..... ରଖିବେ ?
(c) ତମେ କେତେଟା..... କଦଳୀ ନେବ ?
(d) ଏ ଅଙ୍ଗୁରଗୁଡ଼ା ଭରି ..... ।
(e) ମୁଁ..... କିଣି ଘରକୁ ଫେରିବି ।
(f) ଆପଣ ମତେ..... କରିବେ ।
(g) ଆପଣ ଏ..... ପତ୍ରିକା ରଖନ୍ତୁ ।
(h) କଟକରେ କଣ ଜିନିଷପତ୍ର ଏତେ..... ?
(i) ତମେ କେତେ..... ସଉଦା କିଣିବ ?
(j) ..... ତମେ ସବୁ କଥା ବୁଝିବ ।

4. Fill up the blanks with appropriate words :

(a) ତମେ କଣ ଏଠାର..... ବାଲ ?
(b) ପ୍ରତିମାସରେ ମତେ ଗୋଟାଏ..... ଦିଅ ।
(c) ମତେ ଗୋଟିଏ..... କୁହନ୍ତୁ ।
(d) .....ତୁମର ମଜୁରୀ କେତେ ?
(e) .....ପହିଲାରେ ତମ ଟଙ୍କା ନେଇଯିବ ।

5. (i) Transform into negative :

(a) ତୁ ଏ ଜିନିଷଗୁଡ଼ା ନେ ।
(b) ସେ ଭତ ଖାଉ ।
(c) ତମେ ସେ କାମ କର ।
(d) ଆପଣ ଏ ଆମ୍ବ କିଣନ୍ତୁ ।
(e) ତୁ ବହିଗୁଡ଼ା ନେଇଯିବୁ ।

(ii) Transform into present imperative :

(a) ସେମାନେ ଭତ ଖାଆନ୍ତି ।
(b) ତୁ ଆମ ଘରକୁ ବୁଲି ଆସୁ ।
(c) ତମେମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଗପ ଶୁଣୁଛ ।
(d) ମୁଁ ଏଥର ଘରକୁ ଯାଉଛି ।
(e) ଆମେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରୁଛୁ ।

6. Answer the following questions :

(a) ଆପଣଙ୍କ ରଜ୍ୟରେ ପରିବାପତ୍ର ଦର କ'ଣ/କେମିତି ?
(b) ଆପଣଙ୍କ ରଜ୍ୟରେ ମାଂସ କିଲୋ କେତେ ?
(c) ଆପଣଙ୍କ ହଷ୍ଟେଲରେ କେତେଜଣ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ?
(d) ଆପଣ କିଛି ପତ୍ରିକା କିଣନ୍ତି କି ?
(e) ଓଡ଼ିଶାର କେତୋଟି ଖବରକାଗଜର ନାଁ ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ?

7. Write *five* sentences by way of requesting the newspaper agent for regularly supplying a newspaper to you.

Cultural Note

1. The newspaper hawker is usually called ଖବରକାଗଜବାଲା. The word ବାଲା is used as a suffix to suggest persons in business. Hence ପରିବାବାଲା, ଫେରିବାଲା, ମାଛବାଲା etc. But ବାଲା is also at times used with a view to criticise or appreciate a person depending on the situation and context.

To criticise : ତମେ ତ ଭରି କହିଲବାଲା ।
ସେ ଭରି ନେଲବାଲା ।

To appreciate : ସେ ଜଣେ ଭାରି କହିଲବାଲା ଲୋକ ।

ସେ ଜଣେ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦକରିବାବାଲା ।

But ବାଲା as an independent word is the name of a bangle-like ornament made of brass or gold which women in Orissa used to wear round their wrists. It has progressively fallen to disuse, though in relatively more affluent families brass is replaced by gold.

2. 'ସମାଜ', 'ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର', 'ଧରିତ୍ରୀ', 'ଖବରକାଗଜ' and 'ପ୍ରଗତିବାଦୀ' are some of the daily newspapers of Orissa. 'ଝଙ୍କାର', 'ଆସନ୍ତାକାଲି', 'ସମାବେଶ', 'ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ' and 'ସୁଚରିତା' are some of the periodical Oriya magazines of Orissa.

UNIT II

LESSON 26

The Conversation between two Girl-Friends

ଦୁଇ ବାନ୍ଧବୀଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ସ୍ୱାତୀ : ଆରତୀ ମତେ ଗିଲସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।	Swati : Arati, please give me a glass of water.
ଆରତୀ : ତୁ ଟିକେ ଚା ପି ।	Arati : Please, have a cup of tea.
ସ୍ୱାତୀ : ନା, ମୁଁ ଚା ପିଇବିନି । ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲସେ ଦେ, ପିଇବି ।—ମାଉସୀ, ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁକି ?	Swati : No, I won't take tea. Please give me a glass of cold water to drink.—Aunti, aren't you well ?
ଆରତୀ ମା : ନା ମା, ମୋ ଦେହ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।	Mother of Arati : No dear, I am not well.
ସ୍ୱାତୀ : ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲି ଗଲେ । ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।	Swati : You please take a short walk in the morning. You will surely feel better.
ଆରତୀ : ମା ପରା ସକାଳୁ ବୁଲିଯିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।	Arati : But the mother does not at all want to take a walk in the morning.
ସ୍ୱାତୀ : ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ । ସେ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।	Swati : Please now onwards take her along with you for a walk. Let us see how she will not go.
ଆରତୀ : ହଉ, କାଲିଠୁ ଯିବି ।	Arati : O. K., I will do it from tomorrow.

Variation

ମିଲୁ : ଲିପି, ମତେ ତମ ଅଙ୍କ ଖାତାଟା ଟିକେ ଦେଲ ।	Milu : Lipi, please give me your arithmatic copy-book.

ଲିପି : ତମେ ମୋ ଖାତା କ'ଣ କରିବ ?	Lipi : What will you do with my copy-book ?
ମିଲୁ : ମତେ ଗୋଟାଏ ଅଙ୍କ ଆସୁନି । ତମେ କେମିତି କରିଛ ଦେଖିବି ।	Milu : I cannot work out a sum. I want to see how you have done it.
ଲିପି : ଏଇ ନିଅ, ତମ ବଗିଚାରୁ ଦିଟା ଗୋଲପ ଫୁଲ ଅଣେଇ ଦେଲ । ଫୁଲଗୁଡ଼ା କି ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛି !	Lipi : Here it is. Please get me a few roses from your garden. How beautiful these flowers look !
ମିଲୁ : ତମେ ଗୋଲପ ଡାଳ ନବ କି ?	Milu : Would you like to take a rose stem ?
ଲିପି : ଦେଲ ଟିକିଏ ଡାଳ । ଆମ ବଗିଚାରେ ଲଗେଇବି ।	Lipi : Please give me a few. I will plant them in our garden.
ମିଲୁ : ହଉ ଏ ଫୁଲ ନିଅ । ଗୋଲପ ଡାଳ କି ନିଅ ।	Milu : O. K., take these roses. Also take these rose stems.

Vocabulary

ଅଙ୍କ ଆସିବା	to workout arithmatic	ଥଣ୍ଡା	cold
		ଦିଟା	two
ଅଙ୍କ ଖାତା	arithmatic copy-book	ଦେହ	body
ଏଣିକି	from now on	ନିଶ୍ଚୟ	definitely
ଏବେ	now	ପାଣି	water
କେମିତି	how	ବଗିଚାରେ ଲଗେଇବା	to plant in the garden
ଗଲସେ	a glass-full		
ଗୋଲପଫୁଲ	rose flower	ଭଲ ଥିବା	to be alright, in good condition
ଚା	tea		
ଡାଳ	branch or stem	ମାଉସୀ	aunt
		ରାଜି ହେବା	to agree to

Drills

I. Build up drill

ଦେଲୁ ।
ପାଣି ଦେଲୁ ।
ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ମତେ ଦେଲୁ ।
ମତେ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।

ପି ।
ଗୁ ପି ।
ଟିକେ ଗୁ ପି ।
ଟିକେ ପି ।
ତୁ ପି ।
ତୁ ଗୁ ପି ।
ତୁ ଟିକେ ପି ।
ତୁ ଟିକେ ଗୁ ପି ।

ପିଇବିନି ।
ଗୁ ପିଇବିନି ।
ମୁଁ ପିଇବିନି ।
ମୁଁ ଗୁ ପିଇବିନି ।
ନା, ମୁଁ ଗୁ ପିଇବିନି ।

ପିଇବି ।
ଦେ, ପିଇବି ।
ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ, ପିଇବି ।
ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ, ପିଇବି ।

ନାହିଁ କି ?
ଭଲ ନାହିଁ କି ?
ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ କି ?
ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁକି ?
ମାଉସୀ, ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁକି ?

ନାହିଁ ।
ଭଲ ନାହିଁ ।
ଏବେ ନାହିଁ ।
ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।
ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।
ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।
ମୋ ଦେହ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।
ନା ମା, ମୋ ଦେହ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।

ବୁଲିଗଲେ ।
ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ସକାଳୁ ବୁଲିଗଲେ ।
ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ପ୍ରତିଦିନ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।

ରହିବ ।
ଭଲ ରହିବ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।

ହେଉନି ।
ଗଜି ହେଉନି ।
ଜମା ହେଉନି ।
ଜମା ଗଜି ହେଉନି ।
ବୁଲିବାକୁ ଗଜି ହେଉନି ।
ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଜମା ଗଜି ହେଉନି ।
ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଜମା ଗଜି ହେଉନି ।

ନେଇଗଲୁ ।	ଦେଖିବା ।
ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।	କେମିତି ନଯିବେ ଦେଖିବା ।
ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।	ସେ କେମିତି ନଯିବେ ଦେଖିବା ।
ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।	
ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।	ଯିବି ।
ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।	କାଲିଠୁ ଯିବି ।
ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ	ହଉ, ଯିବି ।
ନେଇଗଲୁ ।	ହଉ, କାଲିଠୁ ଯିବି ।

II. Substitution drill

(a) ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।

ବାଲିଟିଏ	ଆରତୀ, ମତେ ବାଲିଟିଏ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ହାଣ୍ଡିଏ	ଆରତୀ, ମତେ ହାଣ୍ଡିଏ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ଗିନାଏ	ଆରତୀ, ମତେ ଗିନାଏ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ତାଟିଆଏ	ଆରତୀ, ମତେ ତାଟିଆଏ ପାଣି ଦେଲୁ ।
କପେ	ଆରତୀ, ମତେ କପେ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ଘୃ	ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ ଘୃ ଦେଲୁ ।
ସରବତ	ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ ସରବତ ଦେଲୁ ।
ପଣା	ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ ପଣା ଦେଲୁ ।
କ୍ଷୀର	ଆରତୀ, ମତେ ଗିଲାସେ କ୍ଷୀର ଦେଲୁ ।

(b) ତୁ ଟିକେ ଘୃ ପି ।

ଅଳ୍ପ	ତୁ ଅଳ୍ପ ଘୃ ପି ।
କପେ	ତୁ କପେ ଘୃ ପି ।
ପାଣି	ତୁ ଟିକେ ପାଣି ପି ।
କ୍ଷୀର	ତୁ ଟିକେ କ୍ଷୀର ପି ।
ଔଷଧ	ତୁ ଟିକେ ଔଷଧ ପି ।
ସରବତ	ତୁ ଟିକେ ସରବତ ପି ।
ଖା	ତୁ ଟିକେ ଘୃ ଖା ।
ନେ	ତୁ ଟିକେ ଘୃ ନେ ।
ଘଖ	ତୁ ଟିକେ ଘୃ ଘଖ ।

(c) ନା, ମୁଁ ଘି ପିଇବିନି ।

ଖାଇବିନି	ନା, ମୁଁ ଘି ଖାଇବିନି ।
ନେବିନି	ନା, ମୁଁ ଘି ନେବିନି ।
ସିଗାରେଟ	ନା, ମୁଁ ସିଗାରେଟ ଖାଇବିନି ।
ପାନ	ନା, ମୁଁ ପାନ ଖାଇବିନି ।

(d) ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ ।

ଗରମ	ଗରମ ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ ।
ଉଷୁମ	ଉଷୁମ ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ ।
ନଖଉଷୁମ	ନଖଉଷୁମ ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ ।
ଅଳ୍ପ ଥଣ୍ଡା	ଅଳ୍ପ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲାସେ ଦେ ।
ନେ	ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲାସେ ନେ ।
ପି	ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଗିଲାସେ ପି ।

(e) ମାଉସୀ ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁକି ?

ପେଟ	ମାଉସୀ ଆପଣଙ୍କ ପେଟ ଭଲ ନାହିଁକି ?
ମନ	ମାଉସୀ ଆପଣଙ୍କ ମନ ଭଲ ନାହିଁକି ?

(f) ନା, ମୋ ଦେହ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।

ଖରାପ	ନା, ମୋ ଦେହ ଏବେ ଖରାପ ନାହିଁ ।
ଅସୁସ୍ଥ	ନା, ମୋ ଦେହ ଏବେ ଅସୁସ୍ଥ ନାହିଁ ।
ପେଟ	ନା, ମୋ ପେଟ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।
ମନ	ନା, ମୋ ମନ ଏବେ ଭଲ ନାହିଁ ।

(g) ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।

ସବୁଦିନ	ଆପଣ ସବୁଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ନିତି	ଆପଣ ନିତି ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନ	ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ରୋଜ୍	ଆପଣ ରୋଜ୍ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ଭୋରରୁ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ଭୋରରୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ବଡ଼ିଭୋରରୁ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ବଡ଼ିଭୋରରୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ରାତିରେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ବୁଲିଆସିଲେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଆସିଲେ ।

ଦେଖିଗଲେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ଦେଖିଗଲେ ।
ଦେଖିଆସିଲେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ଦେଖିଆସିଲେ ।
ନେଇଗଲେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ନେଇଗଲେ ।
ନେଇଆସିଲେ	ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ନେଇଆସିଲେ ।

(h) ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।

ନିଶ୍ଚେ	ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚେ ଭଲ ରହିବ ।
ପେଟ	ଆପଣଙ୍କ ପେଟ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ମନ	ଆପଣଙ୍କ ମନ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ଗୋଡ଼	ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ହାତ	ଆପଣଙ୍କ ହାତ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ପିଠି	ଆପଣଙ୍କ ପିଠି ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ରହିବ ।
ଭଲ ହେବ	ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ହେବ ।
ଭଲ ଲାଗିବ	ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ଲାଗିବ ।

(i) ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି !

ତ	ମା ତ ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।
ବି	ମା ବି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।
ଚାଲିବାକୁ	ମା ପରି ସକାଳୁ ଚାଲିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।
ଖାଇବାକୁ	ମା ପରି ସକାଳୁ ଖାଇବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।
ବସିବାକୁ	ମା ପରି ସକାଳୁ ବସିବାକୁ ଜମା ରାଜି ହେଉନି ।
ମୋଟେ	ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ମୋଟେ ରାଜି ହେଉନି ।
ଟିକେ ବି	ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଟିକେ ବି ରାଜି ହେଉନି ।
ଆଦୌ	ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ ଆଦୌ ରାଜି ହେଉନି ।
କେଉେ	ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ କେଉେ ରାଜି ହେଉନି ।
କେବେ ବି	ମା ପରି ସକାଳୁ ବୁଲିବାକୁ କେବେ ବି ରାଜି ହେଉନି ।

(j) ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।

ଏଥର	ତୁ ଟିକେ ଏଥର ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ଏବେ	ତୁ ଟିକେ ଏବେ ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ	ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି/ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ଚଲେଇ	ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଚଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ଦେଖେଇ	ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ବୁଝେଇ	ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଝେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ଡକେଇ	ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଡକେଇ ନେଇଗଲୁ ।

(k) ସେ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।

କିପରି	ସେ କିପରି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।
ନ ଖାଇବେ	ସେ କେମିତି ନ ଖାଇବେ ଦେଖିବା ।
ନ କରିବେ	ସେ କେମିତି ନ କରିବେ ଦେଖିବା ।
ନ ନେବେ	ସେ କେମିତି ନ ନେବେ ଦେଖିବା ।
ନ ରହିବେ	ସେ କେମିତି ନ ରହିବେ ଦେଖିବା ।

(l) ହଉ, କାଲିଠୁ ଯିବି ।

ଆଜିଠୁ	ହଉ, ଆଜିଠୁ ଯିବି ।
ପରଦିନଠୁ	ହଉ, ପରଦିନଠୁ ଯିବି ।
ପଥରଦିନଠୁ	ହଉ, ପଥରଦିନଠୁ ଯିବି ।
ତା ଆର ଦିନଠୁ	ହଉ, ତା ଆର ଦିନଠୁ ଯିବି ।
ତହିଁ ଆର ଦିନଠୁ	ହଉ, ତହିଁ ଆର ଦିନଠୁ ଯିବି ।
ଆସିବି	ହଉ, କାଲିଠୁ ଆସିବି ।
କରିବି	ହଉ, କାଲିଠୁ କରିବି ।
ଦେଖିବି	ହଉ, କାଲିଠୁ ଦେଖିବି ।
ବସିବି	ହଉ, କାଲିଠୁ ବସିବି ।
ରହିବି	ହଉ, କାଲିଠୁ ରହିବି ।

III Substitution-Agreement drill

(a) ଆରତୀ ମତେ ଗିଲସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।

ତୁ	ତୁ ମତେ ଗିଲସେ ପାଣିଦେଲୁ ।
ତମେ	ତମେ ମତେ ଗିଲସେ ପାଣି ଦେଲ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ମତେ ଗିଲସେ ପାଣି ଦେଲେ ।

(b) ତୁ ଟିକେ ଚା ପି ।

ତମେ	ତମେ ଟିକେ ଚା ପିଅ ।

ଆପଣ	ଆପଣ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଅନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଅନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଟିକେ ଗ୍ଲାସ ପିଅନ୍ତୁ ।

(c) ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।

ତୁ	ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲୁ ।
ତମେ	ତମେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲ ।

(d) ତୁ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।

ତମେ	ତମେ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଟିକେ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲେ ।

(e) ସେ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।

ସେ *fam.*	ସେ କେମିତି ନ ଯିବ ଦେଖିବା ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।
ତୁ	ତୁ କେମିତି ନ ଯିବୁ ଦେଖିବା ।
ତମେ	ତମେ କେମିତି ନ ଯିବ ଦେଖିବା ।
ଆପଣ	ଆପଣ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା ।
ମୁଁ	ମୁଁ କେମିତି ନ ଯିବି ଦେଖିବା ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କେମିତି ନ ଯିବୁ ଦେଖିବା ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କେମିତି ନ ଯିବା ଦେଖିବା ।

IV. Transformation drill

1. Transformation of simple past form imperative into simple present form imperative. Note the use of causative and imperative both in one structure.

(a) ମତେ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେଲୁ ।
ମତେ ଗିଲାସେ ପାଣି ଦେ ।

(b) ଆପଣ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ଆପଣ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ ।

(c) ମତେ ତମ ଅଙ୍କ ଖାତାଟା ଦେଲ ।
ମତେ ତମ ଅଙ୍କ ଖାତାଟି ଦିଅ ।

(d) ତୁ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲୁ ।
ତୁ ଏଣିକି ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲେଇ ନେଇ ଯା ।

(e) ତମ ବଗିଚାରୁ ଦିଟା ଗୋଲପ ଫୁଲ ଅଣେଇ ଦେଲ ।
ତମ ବଗିଚାରୁ ଦିଟା ଗୋଲପ ଫୁଲ ଅଣେଇ ଦିଅ ।

2. Transformation into causative.

(a) ତୁ ଟିକେ ଚା ପି ।
ତୁ ତାକୁ ଟିକେ ଚା ପେଇ ଦେ/ପିଏଇ ଦେ/ପିଆଇ ଦେ ।

(b) ଆପଣ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ ।
ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲେଇ ଆଣିଲେ/ବୁଲେଇ ଦେଲେ/ବୁଲେଇ ନେଲେ ।

(c) ତୁ ଟିକେ ଗଜି ହେଲୁ ।
ତୁ ଟିକେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗଜି କରେଇଲୁ/କଗଇଲୁ ।

(d) ତୁ ଚିତ୍ର ଦେଖ୍ ।
ତୁ ଚିତ୍ର ଦେଖେଇ ଦେ/ଦେଖାଇ ଦେ ।

(e) ତମେ ହାଣ୍ଡିରେ ଗୁଉଳ ପକାଅ ।
ତମେ ହାଣ୍ଡିରେ ଗୁଉଳ ପକେଇ ଦିଅ/ ପକାଇ ଦିଅ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the appropriate words from inside the brackets :

(ଦେଖୁ, ବସିଲୁ, ନେଲ, ଦେନି, ଦେଲ)

(a) ତାକୁ ଗିଲାସେ ସରବତ <u>ଦିଅ</u> ।

(b) ତୁ ତାଙ୍କୁ ଚା <u>ଦେଲୁନି</u> ।

(c) ତମେ ମୁନାକୁ ବୁଲେଇ <u>ନିଅ</u> ।

(d) ସେ ଏ ଘର <u>ଜଗୁ</u> ।

(e) ତୁ ସେଇଠି <u>ବସ୍</u> ।

2. The words given in the brackets are to be used in the following sentences. Select the appropriate words and put them in the right places :

(ଅଣ୍ଡା, ନିଶ୍ଚୟ, ଜମା, ବେଶୀ, ବି, ଏଣିକି)

(a) ଆପଣ ଭଲରେ ପହଞ୍ଚିଥିବେ ।

(b) ମତେ ଗିଲାସେ ମିଠା ସରବତ ଦିଅ ।

(c) ସେ ପ୍ରତିଦିନ ତୁମ ଘରକୁ ଯାଉ ।

(d) ତୁ ବେଶୀ ଭାତ ଖାଆନି ।

(e) ତାକୁ ଟିକେ ତରକାରୀ ଦେ ।

(f) ମୁଁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ କେବେହେଲେ ଯାଏନି ।

3. Fill up the blanks with appropriate imperative verbs:

(a) ତୁ ତା ଖାତାଟା ଅଣେଇ ..... ।

(b) ମତେ ଏ ଅଙ୍କଟା ବୁଝେଇ ..... ।

(c) ତମେ ତାଙ୍କୁ କାମ ବତେଇ ..... ।

(d) ତୁ ତାଠାରୁ କାମଟା କରେଇ ..... ।

(e) ଆପଣ ଏ କାଗଜଟା ରମେଶକୁ ଦେଖେଇ ..... ।

4. Transform into past form imperative:

(a) ତୁ ବହି ନେଇ ଘରକୁ ଯା ।

(b) ଆପଣ କଫି ପିଅନ୍ତୁ ।

(c) ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ବସି ପଢ୍ ।

(d) ମତେ ଗୋଟେ ଚମ୍ପା ଫୁଲ ଦିଅ ।

(e) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପଇଡ଼ ଅଣେଇ ଦିଅ ।

5. Frame sentences using the following verbs :

ଅଣେଇବା, ଜଣେଇବା, ପଠେଇବା, ଉଠେଇବା, ଲେଖେଇବା

Grammatical Note

1. (i) The simple past form imperative is used only with 2nd person and in such imperative use the time is usually present and at times future, but never past.

   ତୁ ବହିଟା ଦେଲୁ । Please give me the book. (present)

   ତମେ ଭତ ଖାଇଲ । Please eat rice. (future)

   ଆପଣ ଟିକେ ବୁଲିବାକୁ ଗଲେ । Please go for a walk.

   (ii) The use of imperative compound verbs will be as follows—

   ତୁ ଭତ ଖାଇଦେଲୁ । Please eat rice.
   ଆପଣ ଏ କାମ କରିଦେଲେ । Please do this work.
   ତମେ ଟିକେ ତାଙ୍କୁ ବୁଲେଇ ନେଇଗଲ । Please take him for a walk.

2. ଏଣିକି refers to mean from this day onwards, or to this direction. And ସେଣିକି, ତେଣିକି refers to mean to that direction. କେଣିକି refers to mean 'in which direction'. କେଣିକି is used dialectally.

   ଏଣିକି ଆସ । Come in this direction. *imp.*
   ସେଣିକି ଯାଅ । Go to that direction. *imp.*
   ତେଣିକି ଦେଖ । Look to that direction. *imp.*
   କେଣିକି ଯିବି ? I will go in which direction ?

3. The interrogative word କେମିତି can be used in affirmative and negative sentences.

   ସେ କେମିତି ଯିବ ଦେଖିବା । Let us see how he will go.
   ସେ କେମିତି ନଯିବ ଦେଖିବା । Let us see how he will not go.
   ସେ କେମିତି ଯିବ ମୁଁ ଜାଣିନି । I do not know how he will go.

4. 'A glass of' is called ଗିଲାସେ.

ଗିଲାସେ ପାଣି ପିଅ । Drink a glass of water.
ଗିଲାସେ ଦୁଧ ପିଅ । Drink a glass of milk.

Cultural Note

1. ମା and ବାପା are affectionate terms used for the children. ମା is used for daughter and ବାପା for son.

2. The mother of a friend is usually addressed as ମାଉସୀ.

UNIT II

LESSON 27

About Sambalpuri Saree

ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ବିଷୟରେ

ରୀତା : ବାପା, ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।

Rita : Father, you will please send a Sambalpuri saree for me from Sambalpur.

ବାପା : ତୋର କୋଉ ଡ଼ିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ସେକଥା ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?

Father : How would I know which design you will prefer in a saree.

ରୀତା : କେତେ ତ ଭଲ ଡ଼ିଜାଇନ ଅଛି । ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡ଼ିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇ ଦେବେ ।

Rita : There are so many beautiful designs. You will please choose a new design and send that to me.

ବାପା : ନାଇଁ, ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡ଼ିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ । କେତେଟା ପରଦା ଡ଼ିଜାଇନ ବି ଅଣା ।

Father : No, you have to first choose the saree design and then tell me. Also get some curtain designs.

ରୀତା : ହଉ, ମୁଁ ଆଜି ଉତ୍କଳିକାରୁ ଡ଼ିଜାଇନ ମଗଉଛି । ଆଗ ଦାମ ଲିଷ୍ଟ୍‌ଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛି । ଶାଢ଼ୀ ଆଉ ପରଦା ଡ଼ିଜାଇନ ବାଛିଦେବି । ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।

Rita : O. K., I am getting the designs from Utkalika to-day. I am also getting the price list. I will select the designs for sarees and curtains. You will please buy the saree at your earliest and send that to me.

ବାପା : ଆଚ୍ଛା ହଉ ।

Father : All right.

Variation

A : ଆପଣ ଏ ଜିନିଷ ସବୁ ଆମ ଦୋକାନକୁ ଅଣାନ୍ତୁ । ଆମର ଯୋଉ ଜିନିଷ ଦରକାର ଆମେ ସେ ଜିନିଷ ବାଛି ରଖିବୁ ।

A. Please get all these items to our shop. We will select the pieces we need and keep them.

B : ଆଜ୍ଞା ହରି, ତୁ ଏ ଜିନିଷ ଲିଷ୍ଟ ରଖିଥା । କାଲି ସବୁ ଜିନିଷ ଆଣି ଦେବୁ ।

B : Oh Hari, please keep this list of things. Get all of them to-morrow.

A : ଆପଣ ଆଉ କିଛି ନୂଆ ଜିନିଷ ଅଣେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେଗୁଡ଼ା ବି ଆମେ ରଖିବୁ ।

A : Please also get some more new items. We will also keep them.

B : ହଉ ।

B : All right.

Vocabulary

ଆଗ	first	ପରଦା	screen/curtain
କେତେଟା	a few, some	ବାଛି	selecting
ଖଣ୍ଡେ	one piece	ବାପା	father
ଗୋଟାଏ	one	ଭଲ	beautiful
ଜିନିଷ	things	ଭଲ ଭଲ	of good quality
ଡ଼ିଜାଇନ	design	ଶାଢ଼ୀ-ଦୋକାନ	saree-house
ଦାମ ଲିଷ୍ଟ	price list	ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ	Sambalpuri saree
ନୂଆ ଡ଼ିଜାଇନ	a new design	ସେଗୁଡ଼ା	those
ପଠାଇବେ	(please) send	ସେଥିରୁ	from that

Drills

I. Build up drill

ପଠାଇବେ ।
ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ଖଣ୍ଡେ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ସମ୍ବଲପୁରରୁ ପଠାଇବେ ।
ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ମୋ ପାଇଁ ପଠାଇବେ ।
ମୋ ପାଇଁ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।
ବାପା, ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।

ଜାଣିବି ?
କେମିତି ଜାଣିବି ?
ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ତୋର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?

ଅଛି ।
ଡିଜାଇନ ଅଛି ।
ଭଲ ଡିଜାଇନ ଅଛି ।
କେତେ ତ ଭଲ ଡିଜାଇନ ଅଛି ।

ପଠାଇଦେବେ ।
ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।
ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।
ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।
ଗୋଟାଏ ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।
ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।

ମଗା ।
ଦୋକାନରୁ ମଗା ।
ଶାଢ଼ୀ ମଗା ।
ଶାଢ଼ୀ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।
ଆଗ ମଗା ।
ଆଗ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।
ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ମଗା ।
ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।
ତୁ ମଗା ।
ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।

ଦବୁ ।
ମତେ ଦବୁ ।
ବାଛି ଦବୁ ।
ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।

ଅଣା ।
ଡିଜାଇନ ବି ଅଣା ।
ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣା ।
କେତେଟା ଅଣା ।
କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣା ।

ମଗଉଛି ।
ଡିଜାଇନ ମଗଉଛି ।
ଉଛଳିକାରୁ ମଗଉଛି ।
ଉଛଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ମଗଉଛି ।
ଆଜି ଉଛଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ମଗଉଛି ।
ମୁଁ ମଗଉଛି ।
ମୁଁ ଆଜି ଉଛଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ମଗଉଛି ।
ହଉ, ମୁଁ ଆଜି ଉଛଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ମଗଉଛି ।

ମଗେଇ ପଠଉଛି ।
ଦାମ୍ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛି ।
ଆଗ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛି ।

ବାଛି ଦେବି ।
ଡିଜାଇନ ବାଛି ଦେବି ।
ପରଦା ଡିଜାଇନ ବାଛି ଦେବି ।
ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ବାଛି ଦେବି ।
ଶାଢ଼ୀ ଆଉ ପରଦା ଡିଜାଇନ ବାଛି ଦେବି ।

ପଠାଇବେ ।
କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବେ ।
ଶୀଘ୍ର କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।

II. Substitution drill

(a) ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠାଇବେ ।

ତା ପାଇଁ	,,	,,	,,
ତାଙ୍କପାଇଁ/ସେମାନଙ୍କପାଇଁ	,,	,,	,,
ତମପାଇଁ	,,	,,	,,
ଆପଣଙ୍କପାଇଁ	,,	,,	,,
ତୋ ପାଇଁ	,,	,,	,,
ଆମପାଇଁ	,,	,,	,,
ମୋ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଖଣ୍ଡେ	,,	ପାଟ	,,
,, ,, ,,	,,	ମଠା	,,
,, ,, ,,	,,	ଟସର	,,
,, ,, ,,	,,	ସିଲ୍କ	,,
,, ,, ,,	,,	ଓଡ଼ିଶୀ	,,

(b) ତୋର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ଧରଣର ତୋର କୋଉ ଧରଣର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?

ରକମର	ତୋର କୋଉ ରକମର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ପ୍ରକାରର	ତୋର କୋଉ ପ୍ରକାରର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ତାର	ତାର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ତାଙ୍କର	ତାଙ୍କର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ସେମାନଙ୍କର	ସେମାନଙ୍କର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ତମର	ତମର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
ଆପଣଙ୍କର	ଆପଣଙ୍କର କୋଉ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର, ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?

(c) କେତେ ତ ଭଲ ଡିଜାଇନ ଅଛି ।

ସୁନ୍ଦର	କେତେ ତ ସୁନ୍ଦର ଡିଜାଇନ ଅଛି ।
ବଢିଆ	କେତେ ତ ବଢିଆ ଡିଜାଇନ ଅଛି ।
ନୂଆ	କେତେ ତ ନୂଆ ଡିଜାଇନ ଅଛି ।

(d) ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇବେ ।

ଦେଖି	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଦେଖି ପଠାଇବେ ।
କିଣି	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଆଣି	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଆଣି ପଠାଇବେ ।
ଧୋତି	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଧୋତି ବାଛି ପଠାଇବେ ।
ଲୁଗା	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଲୁଗା ବାଛି ପଠାଇବେ ।
ଶାର୍ଟ	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାର୍ଟ ବାଛି ପଠାଇବେ ।
ପ୍ୟାଣ୍ଟ	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ପ୍ୟାଣ୍ଟ ବାଛି ପଠାଇବେ ।
ଜାମା	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଜାମା ବାଛି ପଠାଇବେ ।
ଫ୍ରକ	ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଫ୍ରକ ବାଛି ପଠାଇବେ ।

(e) ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।

ଅଣା	ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ଅଣା ।
ଦେଖା	ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ଦେଖା ।
କିଣା	ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ କିଣା ।

(f) ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।

ଏଥିରୁ	ଏଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ତା ଭିତରୁ	ତା ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।
ସେ ଭିତରୁ	ସେ ଭିତରୁ ଗୋଟାଏ ଭଲ ଡିଜାଇନ ବାଛି ମତେ ଦବୁ ।

(g) କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣା ।

ମଗା	କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ମଗା ।
ଦେଖା	କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଦେଖା ।
ଅଙ୍କା	କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଙ୍କା ।

(h) ମୁଁ ଆଜି ଉଚ୍ଚଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ମଗାଉଛି ।

ପଠଉଛି	ମୁଁ ଆଜି ଉଚ୍ଚଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ପଠଉଛି ।
ଅଣଉଛି	ମୁଁ ଆଜି ଉଚ୍ଚଳିକାରୁ ଡିଜାଇନ ଅଣଉଛି ।

(i) ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।

ଜଲଦି	ଆପଣ ଜଲଦି ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଚଞ୍ଚଳ	ଆପଣ ଚଞ୍ଚଳ ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।
ତୁରନ୍ତ	ଆପଣ ତୁରନ୍ତ ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବେ ।
ଅଣାଇବେ	ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ଅଣାଇବେ ।
ଦେଖାଇବେ	ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ଦେଖାଇବେ ।
ରଖେଇବେ	ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ରଖେଇବେ ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ବାପା ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବେ ।

ଆପଣ	ଆପଣ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବେ ।
ତମେ	ତମେ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବ ।
ତୁ	ତୁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପଠେଇବେ ।

(b) ଆପଣ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବେ ।

ତମେ	ତମେ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବ ।
ତୁ	ତୁ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ବାଛି ପଠାଇଦେବୁ ।

(c) ତୁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗା ।

ତମେ	ତମେ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାନ୍ତୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାଉ ।

ସେ *hon.*	ସେ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ଆଗ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଦୋକାନରୁ ମଗଉ ।

(d) ତୁ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣ ।

ତମେ	ତମେ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣାଅ ।
ଆପଣ	ଆପଣ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣାନ୍ତୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣାନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣାନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ କେତେଟା ପରଦା ଡିଜାଇନ ବି ଅଣଉ ।

(e) ମୁଁ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛି ।

ତୁ	ତୁ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛୁ ।
ତମେ	ତମେ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛି ।
ସେ *hon.*	ସେ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛନ୍ତି ।
ଆମେ	ଆମେ ଦାମ ଲିଷ୍ଟଟା ବି ମଗେଇ ପଠଉଛୁ ।

IV. Transformation drill

1. Transformation of the of imperative verbs into causative—

(a) ତୁ ଶାଢ଼ୀ କିଣ୍ ।
ତୁ ଶାଢ଼ୀ କିଣା ।

(b) ତମେ ଶାଢ଼ୀ ବାଛ ।
ତମେ ଶାଢ଼ୀ ବଛାଅ ।

(c) ଆପଣ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଆଣନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଶାଢ଼ୀ ଡିଜାଇନ ଅଣାନ୍ତୁ ।

(d) ସେ ପରଦା ଦେଖୁ ।
ସେ ପରଦା ଦେଖାଉ ।

(e) ସେ ଜିନିଷ ରଖନ୍ତୁ ।
ସେ ଜିନିଷ ରଖାନ୍ତୁ ।

(f) ସେମାନେ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରାନ୍ତୁ ।

(g) ମୁଁ କାମ କରେ ।
ମୁଁ କାମ କରାଏ ।

(h) ଆମେ ବହି ପଢୁ ।
ଆମେ ବହି ପଢ଼ାଉ ।

Note: In this imperative-causative transformation the imperative is applied to the causative stems. Since the causative stem functions as any common verb stem it can have past, present, future imperative and negative etc. The contingent tense can also be applied to the causative stem which will be disscussed later. A few more lessons will be given on causative.

2. Transformation of the past form imperative into future form imperative—

(a) ତୁ ଶାଢ଼ୀଟା କିଣିଲୁ ।
ତୁ ଶାଢ଼ୀଟା କିଣିବୁ ।

(b) ତମେ ଘରକୁ ଗଲ ।
ତମେ ଘରକୁ ଯିବ ।

(c) ଆପଣ ପରଦା କିଣିଲେ ।
ଆପଣ ପରଦା କିଣିବେ ।

(d) ମୁନା ଦୋକାନକୁ ଆସିଲୁ ।
ମୁନା ଦୋକାନକୁ ଆସିବୁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with appropriate words from inside the brackets :

   (ମଗେଇ ପଠଉଛି, ଦେଖା, ଅଣାଅ, ଅଣଉଛି, ନେ)

   (a) ତମେ ହରି ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ଭଲ ଶାର୍ଟ ଆଣିଛ ।

   (b) ତୁ ବାହାରୁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ା ଘରକୁ ନେଲୁ ।

   (c) ସେ ଦୋକାନକୁ ଅନେକ ନୂଆ ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ଆଣୁଛି ।

   (d) ମୁଁ ବଜାରରୁ ମିଠା ମଗଉଛି ।

   (e) ତୁ ମତେ ତମ ଘରଟା ଦେଖେଇବୁ ।

2. Fill up the blanks with appropriate words from inside the brackets :

   (କି କି, ନୂଆ, ଭଲ, ସମ୍ବଲପୁରୀ, ଭଲ ଭଲ)

   (a) ମୋ ପାଇଁ.....ଖୁଦର ବଗଦ ଦେବ ।

   (b) ଏ.....ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀଟା କୋଉଠୁ ପାଇଲୁ ?

   (c) ତମ ଦୋକାନରେ କିଛି.....ଡିଜାଇନର ପରଦା ଅଛି ?

   (d) ଆପଣ ବମ୍ବେରୁ.....ଜିନିଷ ଆଣିବେ ?

   (e) ସମ୍ବଲପୁରରେ.....ଡିଜାଇନର ଶାଢ଼ୀ ମିଳେ ?

3. Five small sentences are given below. Using each of the sentences add as many words, to construct five meaningful sentences from each one :

   (a) ବହିଗୁଡ଼ିକ ପଠାଇଦେବେ ।

   (b) କେମିତି ଜଣେଇବି ?

   (c) ଜିନିଷସବୁ ଘରକୁ ଅଣା ।

   (d) ତୁ ଏ କାମ କରିବୁ ।

   (e) ତୋର ଶାଢ଼ୀ ଦରକାର ।

4. Transform the following imperative sentences into causative imperative:

   (a) ତୁ ବହି ଆଣ୍ ।

   (b) ତମେ ଛବି ଦେଖ ।

(c) ଆପଣ ଏ ଖବର ଜାଣନ୍ତୁ ।
(d) ଆମେ ବହି ବାଛୁ ।
(e) ମୁଁ ତୁମ କାମ କରେ ।

5. Write *five* related sentences on the need of buying books from a book shop. (Use imperative and causative verb forms)

Grammatical Note

1. The simple future tense and the future imperative should not be confused. In future imperative the order is given in the present time or future time but never in past time. The future imperative is possible only in 2nd person. The future imperative is as follows:-

ତୁ (ଟିକିଏ) ବହିଟା ଦବୁ ।	You will give the book.
ତୁ (ଆଗ) ଖାଇବୁ ।	You will eat first.

2. The imperative can be applied in causative verbs. Note the difference in causative imperative constructions and present imperative constructions.

	Present Imperative		Imperative used in causative
1st person	ମୁଁ ଆଣେ ।	Let me bring.	ମୁଁ ଅଣାଏ ।
sing. & plu.	ଆମେ ଆଣୁ ।	Let us bring.	ଆମେ ଅଣଉ ।
2nd person	ତୁ ଆଣ୍ ।	You bring.	ତୁ ଅଣା ।
hon. & non-	ତମେ ଆଣ ।	You bring.	ତମେ ଅଣାଅ ।
hon. & plu.	ଆପଣ ଆଣନ୍ତୁ ।	You bring.	ଆପଣ ଅଣାନ୍ତୁ ।
3rd person	ସେ ଆଣୁ ।	Let him bring.	ସେ ଅଣଉ ।
hon. & sing.	ସେ ଆଣନ୍ତୁ ।	Let him bring.	ସେ ଅଣାନ୍ତୁ ।
hon. & plu.	ସେମାନେ ଆଣନ୍ତୁ ।	Let them bring.	ସେମାନେ ଅଣାନ୍ତୁ ।

3. (i) It is mentioned before that the causative verb stem functions as any other common verb stem. But there

are some exceptions in causative use. The verbs like ଯିବା, ଆସିବା, ହେବା, ପାଇବା etc. cannot function directly as causative verb stem. The verbs like ଦେବା and ନେବା become ଦିଆଇବା and ନିଆଇବା in causative form. But ଦେବା, ନେବା and ହେବା can be added to a causative stem to function as verb stem.

ଖୁଆଇ ଦେବା, ବୁଲାଇ ନେବା, ଦେଖାଇ ହେବା

(ii) Some verbs in Oriya like ପଠେଇବା to send, ପକେଇବା to drop, ଗନ୍ଧେଇବା to smell etc. can participate both in causative and non-causative constructions.

Causative	Non-causative
ପଠେଇବା :	
ତୁ ଚିଠି ପଠା ।	ତୁ ବହି ପଠଉଛୁ ।
You send the letter.	You are sending the book.
ପକେଇବା :	
ତମେ ଚିଠି ଡାକରେ ପକାଅ ।	ତମେ ଚିଠି ଡାକଘରେ ପକଉଛ ।
Please drop the letter in the post-office.	You are dropping the letter in the post-office.
ଗନ୍ଧେଇବା :	
ସେ ତତେ ଗନ୍ଧଉଛି ।	ତୁ ଗନ୍ଧଉଛୁ ।
He is smelling foul to you.	You are smelling foul.

4. In the compound form of causative verbs the causative always takes the perfective form as follows—

causative stem + perfect marker ଇ + subsidiary + auxiliary + tense + person number

ବୁଲା+ଇ+ନେ+ଉ+ଅଛ୍+ଇ=ବୁଲେଇ ନେଉଛି ।

ଖୁଆଇ ଦେବି ।	(I) will feed you.
ଦେଖେଇ ନେବି ।	(I) will show you.

5. Two dependent clauses of a structure can be joined by using pronominal relatives like ଯିଏ and ସିଏ, ଯୋଉ and ସେଇ—

ତମେ ଯୋଉ କଥା କହୁଥିଲ ସେ (ଇ) କଥା ମୁଁ ଜାଣେ ।
I know whatever you were speaking about.

ଏଠିକି ଯିଏ ଆସିଥିଲେ ସିଏ ମୋ ବଡ଼ଭାଇ ।
He who came here was my elder brother.

6. Two independent clauses can be joined by using ଆଉ, ଓ, ଏବଂ, କିମ୍ବା, ବା—

ସେ ଘରକୁ ଗଲ ଏବଂ ଘରେ ଭତ ଖାଇଲା ।
He went home and he ate rice at home.

ସେ ସିନେମା ଯିବ ଆଉ/ଓ/ଏବଂ ମୁଁ ବି ସିନେମା ଯିବି ।
He will go to picture and I will go to picture too.

ତମେ ଏ କାମ କର କିମ୍ବା/ବା ତମେ ଘରକୁ ଯାଅ ।
Either you do this work or you go home.

Cultural Note

1. Sambalpur is famous for two things— (a) for Sambalpuri saree, and (b) Hirakud dam on the river Mahanadi. The saree is world famous and the dam is longest in India.

2. ଉତ୍କଳିକା is a shop in the eastern tower of the main market building at Bhubaneswar where different varieties of Orissan handicrafts are available.

UNIT II

LESSON 28

Language Centre Library

ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ର ଲାଇବ୍ରେରୀ

ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ : ମିସ୍ ମିଶ୍ର, ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

Principal : Miss Mishra, have you accessioned the Oriya books that came ?

ଲାଇବ୍ରେରୀୟାନ : ହଁ ସାର୍, ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି । କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନି । ଦିନେ ବି ଦିନ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜାଡ଼ି ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।

Librarian : Yes Sir, I have accessioned the Oriya books. But I have not yet done so for Assamese and Bengali books. I will get the books arranged and listed in a day or two with the help of Pada.

ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ : ନାଇଁ, ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ । ତର ତର ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?

Principal : You need not do it in a hurry. Now you have time at your disposal. Do it slowly and list the books correctly at your convenience. What's the need of doing it in a hurry ?

ଲାଇବ୍ରେରୀୟାନ : ସାର୍, ଏ ବହି ସବୁରୁ ଧୂଳି, ଅଳନ୍ଧୁ ଆଉ ଉଇମାଟି ଝାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି ? ଏ ବହି-ଗୁଡ଼ା ବନ୍ଧେଇବା ପାଇଁ ବି ଜଣେ ବହି ବନ୍ଧାଳି ଦରକାର ।

Librarian : Sir, would you please allot somebody to clean dust, cobwebs and white ants from the books ? A binder is also required for binding these books.

ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ : ଆଚ୍ଛା ହଉ, ଏହି ଝାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକକୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠାଉଛି । ବାଇଣ୍ଡରକୁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଖବର ପଠେଇବା ।

Principal : O. K. I am sending somebody at once to clean dust from the books. I will send a message to the binder this afternoon.

Variation

ଅଫିସ୍ ସୁପରିନ୍‌ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ : ଗୋବର୍ଦ୍ଧନବାବୁ, ଆପଣ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେନି ?

A : Gobardhanbabu, didn't you get money from the bank to-day ?

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନବାବୁ : ନାଇଁ, ଆଜି ଅଣେଇ ନାହିଁ । କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବି । ଆଜି ତ ଟଙ୍କା ଜରୁରୀ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମଗେଇନି । କାହିଁକି, କଣ ଅସୁବିଧା ହେଉ କି ?

B : No, I haven't got it done today. I will get it done tomorrow morning through Panda. There is no urgency for money to-day. That's why I have not got it ? Why, do you have any difficulty ?

ଅଫିସ୍ ସୁପରିନ୍‌ଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ୍ : ନା, ଅସୁବିଧା କିଛି ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ମୁଁ ଟଙ୍କା କଥା ମନେପକେଇ ଦେଉଥିଲି ।

A : No, there is no difficulty. I was just reminding you about money.

Vocabulary

ଅଳନ୍ଧୁ cobweb
ଅସୁବିଧା inconvenience
ଉଚ୍ଚମାଟି white ant soil
ଉପରଓଳି afternoon
ଜରୁରୀ urgent
ଝାଡ଼ିବା to brush
ଟଙ୍କା money
ଟଙ୍କା କଥା about money
ଠିକ୍ ଭାବରେ correctly
ତରତର ହେଇ hastily
ତାଲିକା list
ଦିନେ ଦି ଦିନ in a day or two
ଧୀରେ ଧୀରେ slowly
ଧୂଳି dust
ବନ୍ଧେଇବା to bind
ବ୍ୟସ୍ତ worry

ବହି ବନ୍ଧାଳି binder
ବ୍ୟାଙ୍କ Bank
ଭିତରେ within
ମନେପକାଇବା to remind (ମନେପକେଇଦବା)
ସଜଡ଼େଇ arranging
ସମୟ time
ସୁବିଧା କରି at (your) convenience

Drills

I Build up drill

କରେଇଲେ ?
ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

କରେଇ ଦଉଛି ।
ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡ଼େଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ କରେଇ ଦଉଛି ।
ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜାଡ଼ି ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।

କରେଇଛି ।
ତାଲିକା କରେଇଛି ।
ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।
ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।
ହଁ ସ୍ୟାର୍, ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।

ଦରକାର ନାହିଁ ।
କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ନାଁ, ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

କରେଇ ନାହିଁ ।
ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନାହିଁ ।
ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇ ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇ ନାହିଁ ।

ଅଛି ।
ସମୟ ଅଛି ।
ହାତରେ ଅଛି ।
ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।
ଉପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।
[illegible] ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ [illegible] ଅଛି ।

ଲେଖେଇ ନେବେ ।	ଦରକାର ।
ଠିକ୍ ଭବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।	ବହି ବନ୍ଧାଳି ଦରକାର ।
ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭବରେ ଲେଖେଇନେବେ ।	ଜଣେ ବହି ବନ୍ଧାଳି ଦରକାର ।
ସୁବିଧା କରି ଲେଖେଇ ନେବେ ।	ବନ୍ଧେଇବା ପାଇଁ ବି ଜଣେ ବହି ବନ୍ଧାଳି ଦରକାର ।
ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।	ଏ ବହିଗୁଡ଼ା ବନ୍ଧେଇବା ପାଇଁ ବି ଜଣେ ବହି ବନ୍ଧାଳି ଦରକାର ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।	
ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା କରି ଲେଖେଇ ନେବେ ।	
ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା କରି ଠିକ୍ ଭବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।	
	ପଠଉଛି ।
କ'ଣ ଦରକାର ?	ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠଉଛି ।
କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?	ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠାଉଛି ।
ତର ତର ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?	ଜଣେ ଲୋକକୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠଉଛି ।
ଦେବେ କି ?	ବହି ଝାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକକୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠଉଛି ।
ଲୋକ ଦେବେ କି ?	ଆଚ୍ଛା ହଉ, ବହି ଝାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକକୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠଉଛି ।
ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି ?	
ଝଡେଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି?	
ଉଇମାଟି ଝଡ଼େଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି ?	
ଅଳନ୍ଥୁ ଆଉ ଉଇମାଟି ଝଡ଼େଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି ?	ପଠେଇବା ।
	ଖବର ପଠେଇବା ।
ଧୂଳି, ଅଳନ୍ଥୁ ଆଉ ଉଇମାଟି ଝଡ଼େଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି ?	ଆଜି ଉପରଓଳି ପଠେଇବା ।
	ଆଜି ଉପରଓଳି ଖବର ପଠେଇବା ।
ଏ ବହି ସବୁରୁ ଧୂଳି, ଅଳନ୍ଥୁ ଆଉ ଉଇମାଟି ଝଡ଼େଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଲୋକ ଦେବେ କି?	ବାଇଣ୍ଡରକୁ ଆଜି ଉପରଓଳି ପଠେଇବା ।
	ବାଇଣ୍ଡରକୁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଖବର ପଠେଇବା ।

II Substitution drill

(a) ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

ଗୁଡ଼ିକର	ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

ମାନଙ୍କର	ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହିମାନଙ୍କର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ଯାଇଥିବା	ଆପଣ ଯାଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ନେଇଥିବା	ଆପଣ ନେଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?
ଦେଇଥିବା	ଆପଣ ଦେଇଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

(b) ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।

ଲେଖେଇଛି	ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା ଲେଖେଇଛି ।
ଅଣେଇଛି	ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା ଅଣେଇଛି ।
ପଠେଇଛି	ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା ପଠେଇଛି ।

(c) କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇ ନାହିଁ ।

ଲେଖେଇ	କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର ଲେଖେଇ ନାହିଁ ।
ଦେଖେଇ	କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର ଦେଖେଇନାହିଁ ।

(d) ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।

ତିନି ଗୁରି	ତିନି ଗୁରି ଦିନ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ମାସେ ଦି ମାସ	ମାସେ ଦି ମାସ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ଏଇ ଭିତରେ	ଏଇ ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ଏହାରି ଭିତରେ	ଏହାରି ଭିତରେ ପଦକୁ କହି ବହିଗୁଡ଼ା ସଜଡେଇ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।

(e) ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ତର ତର	ଆପଣ ତରତର ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ତରବର	ଆପଣ ତରବର ହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ଉଚ୍ଚନହେଇ	ଆପଣ ଉଚ୍ଚନହେଇ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।
ଆବଶ୍ୟକ	ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।
ପ୍ରୟୋଜନ	ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ।

(f) ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।

ଏବେ — ଏବେ ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।

ଅଦିକା — ଅଦିକା ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।

ଏଇକ୍ଷିଣା — ଏଇକ୍ଷିଣା ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।

ଏଇକ୍ଷଣି — ଏଇକ୍ଷଣି ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସମୟ ଅଛି ।

ବେଳ — ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ବେଳ ଅଛି ।

(g) ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ ଭାବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ — ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

ସୁବିଧା ଦେଖି — ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା ଦେଖି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ — ଧୀରେ ଧୀରେ ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ତାଲିକା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

(h) ତର ତର ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?

ତରବର — ତରବର ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?

ବ୍ୟସ୍ତ — ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?

ଅଧୀର — ଅଧୀର ହେଇ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ?

(i) ବାଇଣ୍ଡରକୁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଖବର ପଠେଇବା ।

ଦେବା — ବାଇଣ୍ଡରକୁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଖବର ଦେବା ।

III Substitution-agreement drill

(a) ଆପଣ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

ତମେ — ତମେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲ ?

ତୁ — ତୁ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲୁ ?

ସେ *fam.* — ସେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲ ?

ସେ *hon.* — ସେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

ସେମାନେ — ସେମାନେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

ମୁଁ — ମୁଁ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲି ?

ଆମେ *excl.* — ଆମେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲୁ ?

ଆମେ *incl.* — ଆମେ ଆସିଥିବା ଓଡ଼ିଆ ବହି ସବୁର ତାଲିକା କରେଇଲେ ?

(b) ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।

ଆମେ *excl.* — ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛୁ ।

ଆମେ *incl.* — ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛେ ।

ତୁ — ତୁ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛୁ ।

ତମେ	ତମେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛି ।
ସେ *hon.*	ସେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛନ୍ତି ।

(c) ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନେ ।
ତୁ	ତୁ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନୁ ।
ତମେ	ତମେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନ ।
ଆପଣ	ଆପଣ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନାହାନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନି ।
ସେ *hon.*	ସେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇନାହାଁନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କିନ୍ତୁ ଅସମୀୟା ଓ ବଙ୍ଗଳା ବହିର କରେଇ ନାହାଁନ୍ତି ।

(d) ମୁଁ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛୁ ।
ତୁ	ତୁ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛୁ ।
ତମେ	ତମେ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ସେ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ସେ *hon.*	ସେ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛନ୍ତି ।

(e) ଆପଣ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

ତମେ	ତମେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇନେବ ।
ତୁ	ତୁ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବା ।
ସେ *fam.*	ସେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବ ।
ସେ *hon.*	ସେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା ଠିକ୍ ଘରେ ଲେଖେଇ ନେବେ ।

——

(f) ଆପଣ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେନି ?

ତମେ	ତମେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲନି ?
ତୁ	ତୁ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲୁନି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲିନି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲୁନି ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେନି ?
ସେ *fam.*	ସେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲନି ?
ସେ *hon.*	ସେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେନି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେନି ?

(g) ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବା ।
ତୁ	ତୁ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବୁ ।
ତମେ	ତମେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବ ।
ଆପଣ	ଆପଣ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବେ ।
ସେ *fam.*	ସେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବ ।
ସେ *hon.*	ସେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କାଲି ସକାଳେ ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବେ ।

IV Transformation drill

I. Transformation into negative—

(a) ଆପଣ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା କରେଇ ନେବେ ।
ଆପଣ ସୁବିଧା କରି ତାଲିକା କରେଇ ନେବେନି ।

(b) ମୁଁ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉଛି ।
ମୁଁ ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ଦଉନି ।

(c) ତମେ କାଲି ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବ ।
ତମେ କାଲି ପଣ୍ଡା ହାତରେ ଅଣେଇବନି ।

(d) ଆପଣ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇଛନ୍ତି ।
ଆପଣ ଓଡ଼ିଆ ବହିର ତାଲିକା କରେଇ ନାହାନ୍ତି ।

(e) ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଟଙ୍କା କଥା ମନେ ପକେଇ ଦଉଥିଲେ ।
ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଟଙ୍କା କଥା ମନେ ପକେଇ ଦଉ ନଥିଲେ ।

2. Transformation into present imperative—

(a) ତମେ କାଲି ଟଙ୍କା ଅଣେଇବ ।
ତମେ କାଲି ଟଙ୍କା ଅଣାଅ ।

(b) ଆପଣ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ।

(c) ତୁ କାଲି ତାଲିକା ଅଣେଇଥିଲୁ ।
ତୁ କାଲି ତାଲିକା ଅଣା ।

3. Transformation into present continuous—

(a) ସେ ତାଲିକା କରେଇଛନ୍ତି ।
ସେ ତାଲିକା କରଉଛନ୍ତି ।

(b) ସେ ଆପଣଙ୍କ ଟଙ୍କା ମଗେଇଛନ୍ତି ।
ସେ ଆପଣଙ୍କ ଟଙ୍କା ମଗଉଛନ୍ତି ।

(c) ସେମାନେ ଏ ଲିଷ୍ଟ ଲେଖେଇ ନାହାନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଏ ଲିଷ୍ଟ ଲେଖଉ ନାହାଁନ୍ତି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by appropriate words from inside the brackets :

(ଅଣେଇଲେ, ବନ୍ଧେଇବୁନି, ଲେଖେଉଛି, କରେଇଲ, ଝଡ଼େଇଛନ୍ତି)

(a) ତମେ ବାହାଘର ତାଲିକା <u>କରିଲ</u> ?

(b) ରମେଶକୁ କହି ମୁଁ ଆଜି ଘରକୁ ଚିଠି <u>ଲେଖୁଛି</u> ।

(c) ତୁ କଣ୍ଡ ଏ ବହିଗୁଡ଼ା <u>ବାନ୍ଧିବୁନି</u> ?

(d) ଆପଣ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା <u>ଆଣିଲେ</u> ?

(e) ସେମାନେ ଗତକାଲି ଗଛରୁ ଫଳ <u>ଝାଡ଼ିଛନ୍ତି</u> ।

2. Fill up the blanks with appropriate words from inside the brackets :

(ଠିକ୍‌ଭବରେ, ଧୂଳି, ତରତର, ବ୍ୟାଙ୍କରେ, ବନ୍ଧାଳିକି, ଅଳନ୍ତୁ, ବ୍ୟସ୍ତ, କଣ୍ଟରୀ, ଧୀରେ ଧୀରେ, ହାତରେ)

(a) ଏ ଘର ଭିତରେ ଘରି.....ହେଉଛି ।
(b) ତମେ ବହି.....ଖବର ଦେଲ ?
(c) ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ଏ ଘର .....ଝଡ଼େଇଛି ।
(d) ତୁ..... ହେଇ କୁଆଡ଼େ ଦଉଡୁଛୁ ?
(e) ତୋ.....କେତେ ଟଙ୍କା ଅଛି ?
(f) ଆପଣ କାହିଁକି ଏତେ.....ହେଉଛନ୍ତି ?
(g) ଟଙ୍କା ଆଣିବା କଣ .....ଦରକାର ?
(h) ସେମାନେ ଏତେ ..... କାହିଁକି ଘୂଲୁଛନ୍ତି ?
(i) ଆପଣଙ୍କ..... କେତେ ସମୟ ଅଛି ?
(j) .....କଥାଟା ବୁଝେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

3. Transform the following verb stems into causative verb stems and make sentences using at least 10 causative verb stems :

ଆଣିବା, ଦେଖିବା, ବସିବା, ହସିବା, ଜାଗିବା, ଉଠିବା, ଲୁଚିବା, ବୁଝିବା, ପଢ଼ିବା, ଲେଖିବା, ଧରିବା, ଜାଣିବା, ବଢ଼ିବା, ଆଙ୍କିବା, କାଟିବା

4. Write 10 related sentences on E.R.L.C. Library.

Grammatical Note

1. Some more causative verbs with different tenses have been introduced in this lesson. As the causative verb-stem functions as any common verb-stem the application of tenses in the causative follows the same rules as in any common verb stem. (Note the tense-use in the body of the lesson and in the drill)

2. ଦିନେ ଦି ଦିନ is an indefinite expression for 'in a day or two'.

3. The word ଭିତରେ has various uses. ଭିତରେ may mean inside, between, among and within. It is also used in metaphorical sense meaning depth. ମଧ୍ୟରେ is equivalent to ଭିତରେ in use. But the use of ଭିତରେ is more frequent in spoken form.

ବହି ଭିତରେ ଲେଖ ନାହିଁ ।
Do not write inside the book.

ତୁମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ କିଏ ଡେଙ୍ଗା ?
Who is taller in between you two ?

ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ନାହିଁ ।
They do not talk among themselves.

ଏ ଘଟଣା ଭିତରେ ବହୁତ କଥା ଅଛି ।
A lot of things are there within this matter.

ତୁମେ ଏତେ ଭିତରେ ଅଛ ବୋଲି ମୁଁ କେମିତି ଜାଣିବି ?
How do I know that you are at such depth ?

4. Note the different uses of the word ହାତରେ—

ସେ ହାତରେ ଭତ ଖାଏ ।
He eats with his hand.

ମଣିଷ ହାତରେ କ'ଣ ଅଛି ?
What is there in a man's hand ?

ତା ହାତରେ ତ ସବୁ କାମ ହେବ ।
All things can be done by his hand.
(He is capable of doing anything.)

UNIT II

LESSON 29

(Revision Lesson)

Conversation about Marriage

ବାହାଘର ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ସରୋଜିନୀ : କ'ଣ କରୁଛ ? ତମର ଏତେ ବେଳଯାଏ ଖିଆପିଆ ସରିନି ଟି ?	Sarojini : What are you doing ? Haven't you finished eating yet ?
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ଆମର ଖିଆପିଆ ହେଇନି ।	Jyotsnamayee : No, we haven't started eating.
ସରୋଜିନୀ : ଏତେବେଳଯାଏ କାହିଁକି ଖାଇନ? ମାମୀ ନାହିଁକି ?	Sarojini : Why haven't you eaten so far ? Isn't Mami there ?
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ମାମୀ ବାବଲୁକୁ ଖୁଆଉଛି । ଆମେ ଖାଇବୁ ତ, ଏତେ ତର ତର କାହିଁକି ? ତମେ ଏଇଠି ବସ । କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ।	Jyotsnamayee : Mami is feeding Bablu. We will eat surely, why in a hurry ? Please sit here. Let us have a talk.
ସରୋଜିନୀ : ଶୁଣିଲି ତମେ ଝିଅ ବାହାଘର କରୁଛ ? କଣ ବାହାଘର ଠିକ୍ ହେଇ ଯାଇଛି ?	Sarojini : I hear that you are going to have your daughter's marriage ? Is the marriage fixed ?
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ନା'ମ, ବର ଠିକ୍ ହେଇନି ଆଉ ବାହାଘର କେମିତି ହେବ ? ମୋ ଝିଅ ପାଇଁ ଭଲ ବରଟିଏ କୋଉଠି ଦେଖ ।	Jyotsnamayee : No, the bridegroom is not yet selected. How can the marriage take place ? Please find out a good bridegroom for my daughter.

ସରୋଜିନୀ : ମାମୀକି ଟିକେ ଡକେଇଲ । ମୁଁ ତାକୁ ବହୁତ ଦିନ ହେବ ଦେଖିନି । ତମେ କେମିତିକା ପାତ୍ର ଖୋଜୁଛ ?

Sarojini : Please call Mami here. I haven't seen her for a long time. What type of bridegroom are you looking for ?

ଜୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ଏଇ ମାମୀ, ଏଠିକି ଆ । ମାଉସୀ ଡାକୁଛନ୍ତି । ଆଗ ବାବଲୁକୁ ଖୁଆଇ ସାରି ଶୁଆଇ ପକା । ଆଉ କପେ ଚା କରି ଆଣ ।

Jyotsnamayee : Hallo, Mami, please come here. Aunti wants you. Please feed Bablu first and let him sleep. Also please get a cup of tea.

ସରୋଜିନୀ : ନା, ନା, ମୋର ଚା ଦରକାର ନାଇଁ । ଝିଅକୁ କଣ ଆଉ ପଢ଼େଇବନି କି ? ଏତେ ଶୀଘ୍ର କାହିଁକି ବାହାଘର ଖୋଜୁଛ ?

Sarojini : No, no, please I don't need tea. Won't you permit your daughter to read further ? Why do you look for her marriage so soon ?

ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ନା, ବି. ଏ. ପାସ କଲା । ଆଉ ତାକୁ ପଢ଼ାଇବୁନି । ବର ଘର ଠିକ୍ କରି ଏଇ ଭିତରେ ବାହା କରେଇ ଦେବୁ । ଆଉ ପାତ୍ର କଥା ପଚାରୁଛ ? ପାତ୍ରଟି ଯୋଗ୍ୟ ଆଉ ବରଘର ଆମର ସମାନ ବନ୍ଧୁ ହେବା କଥା । ଆଉ ଅଧିକ କ'ଣ ?

Jyotsnamayee : She passed her B. A. We will not let her read further. We want to fix up her marriage and get her married soon. Do you want to have an idea about the party ? Well, the boy should be qualified and their family should be at par with ours. What else one needs ?

ସରୋଜିନୀ : ହଉ, ମୁଁ ଦି ଚାରି ଦିନ ଭିତରେ ଖବର ପଠେଇବି । ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଏଥର ଉଠେ । ତମେ ଯାଅ, ଖିଆପିଆ କରିବ ।	Sarojini : O. K., I will send some information in a day or two. Let me go now. You please go and have your food.
ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ : ତମେ ମତେ ଶୀଘ୍ର ଖବର ଜଣେଇବ ।	Jyotsnamayee : Please let me know as soon as possible.

Vocabulary

ଏତେବେଳଯାଏ	till this time	ଖୋଜିବା	to look for
ଏଥର	this time, now	ଝିଅ	daughter
କଥାବାର୍ତ୍ତା	conversation	ପାତ୍ର	bridegroom/party
କପେ	one cup	ବନ୍ଧୁ	friend (by relation)
କେମିତି	how	ବର	bridegroom
କେମିତିକା	of what type	ବର ଘର	family of the bridegroom (may also, metaphorically, marriage)
କୋଉଠି	some where	ବାହାଘର	marriage
ଖିଆ ପିଆ	to have food	ଯୋଗ୍ୟ	qualified
ଖୁଆଇବା	to feed	ସମାନ	equal

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences by using the words given in the brackets and make changes wherever necessary :

   (i) (a) ଆପଣ ଦି ତିନି କିଲେ <u>ନିଅନ୍ତୁ</u> । (ରଖ)
   (b) ତମେ ଚାରିଟା କୋବି <u>କିଣ</u> । (କିଣ୍)
   (c) ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ତୁ ଏ ଜିନିଷ ସବୁ <u>ନେଇ ଯା</u> । (ନିଅନି)
   (d) <u>ବୋଉ</u> ପଗ ଘଡ ବସେଇଚି । (ତୁ)
   (e) ଟୁକୁ ମନଦେଇ ବସି ପାଠ <u>ପଢୁ</u> । (ପଢ଼େ)
   (f) ତମେ ସବୁ ମୋଟେ ମୋ କଥା <u>ମାନୁନ</u> । (ମାନୁ ନାହାଁନ୍ତି)

(g) ଆପଣ ଘରେ ବସି ପେପର ପଢୁ ଥାଆନ୍ତୁ । (ପଢୁଥା)

(h) ତୁ ନ ପଢ଼, ମୋର କ'ଣ ଅଛି ? (ପଢ଼ନ୍ତୁ)

(i) ମିଶ୍ରବାବୁ, ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ଟିକେ ବୁଲିଗଲେ । (ବୁଲିଗଲ)

(j) ତମେ ଏଣିକି ପ୍ରତିଦିନ ତାକୁ ଅଣ୍ଡା ଖୁଆଅ । (ଖୁଆ)

(k) ସେ କେମିତି ନ ଯିବେ ଦେଖିବା । (ଯିବା)

(l) ଆପଣ ପରିବାପତ୍ର ବଜାରରୁ ଅଣାନ୍ତୁ । (ଅଣାଏ)

(m) ତୁ ବି ବହିଗୁଡ଼ାକ ମଗେଇ ପଠା । (ପଠାଉ)

(n) ଦି ଘରି ଦିନ ଭିତରେ ମୁଁ ଲେଖାଗୁଡ଼ା ଲେଖେଇ ନଉଛି । (ଦେଖେଇଦେଉ)

(o) ମାମୀକି ତମେ ଡକେଇଥିଲ ? (ଡକେଇଥିଲେ)

(ii) (a) ଆପଣ ସୁବିଧାକରି ଜିନିଷପତ୍ର ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । (ତୁ)

(b) ମୁଁ କାଲି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇବି । (ଆମେ *excl.*)

(c) ତମେ ବହିପତ୍ର ସଜାଡ଼ି କରି ରଖେଇ ଦିଅ । (ସେ *fam.*)

(d) ସେମାନେ ଟିକେ ତା ଉପରେ ନଜର ରଖିଥାନ୍ତୁ । (ମୁଁ)

(e) ତୁ ଏଇଠି ବସି ସାପ ଖେଳ ଦେଖ୍ । (ସେ *fam.*)

2. Substitute the underlined words in the following sentences by the most appropriate words from inside the brackets :

(ନାହିଁ, ଜଲ୍‌ଦି, ଗ୍ଲାସ୍, ଆଖି, ମେଲ, ଜମା, ଟିକେ, ଅଢ଼େଇ, ସୁନ୍ଦର, ସୁନ୍ଦର, ବ୍ୟସ୍ତ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

(a) ଆପଣ ଦି ଟଙ୍କାରେ ଏ ବାଇଗଣ କିଣନ୍ତୁ ।

(b) ତମେ ବହୁତ ବେଶୀ ଦାମ କହୁଛ ।

(c) ତୁ ଟିକେ ନଜର ରଖିଥା ।

(d) ଦାଣ୍ଡ କବାଟ କଣ ଖୋଲା ହେଇଛି ?

(e) ସେମାନେ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ମୋଟେ ନ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(f) ମୁନା ଆମର ଘରି ବୁଦ୍ଧିଆ ।

(g) ମୁଁ ବାପାଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ମନା କରିଦେବି ।

(h) ତୁ ଶୀଘ୍ର ଶାଢ଼ୀ କିଣି ପଠାଇବୁ ।

(i) ଭଲ ଭଲ ଜିନିଷ ସବୁ ମୋ ପାଇଁ କିଣିବ ।

(j) ତମେ ଏତେ ତରତର ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

(k) ଏତେବେଳ ଯାଏ କାହିଁକି ଖାଇନ ?

Fill up the blanks with appropriate words from inside the brackets :

(ବିଡ଼ା, କେମିତି, ରେଷେଇ, ଚଞ୍ଚଳ, ଏଥର, ଖିଆପିଆ, କଦାପି, ନିତି, ଲଗାଇ, ବଢିଆ, ଅଳସୁ, ମନ)

(a) ମୁଁ..... ଯାଉଛି ।

(b) ତମେ କଣ ଆଜି..... କରିବନି କି ?

(c) ତୁ ଏ କାମ..... କରନି ।

(d) ମନ..... ପାଠ ପଢ଼ ।

(e) ମୁଁ.....ଘେରରୁ ଉଠେ ।

(f) ଆଜି ମୋ.....ଆଦୌ ଭଲ ନାହିଁ ।

(g) ଆପଣ ଟିକେ ..... ଡ଼ାକ୍ତରଖାନା ଯାଆନ୍ତୁ ।

(h) ଏ ଶାଢ଼ୀଟା କି..... ହେଇଛି !

(i) ତମେ ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ..... ଝଡ଼େଇଲ ?

(j) ମୁଁ ଦି.....ଶାଗ ନେବି ।

(k) ତୁ ପରିବାପତ୍ର..... ଘରେ ରଖ୍ ।

(l) ସେ.....ଆଉ କେତେବେଳେ ଯିବ ?

4. Fill up the blanks (use causative verbs only) :

(a) ତମେ ଚୁଲୀରେ କ'ଣ..... ?

(b) ମନେକରି ତମ ଶାଢ଼ୀଟା ..... ।

(c) ତାକୁ ଟିକେ ଚାକିରୀରେ..... ।

(d) ବାବ୍‌ଲୁକୁ ଔଷଧ..... !

(e) ସେ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ କଣ ଟଙ୍କା ..... ?

5. Transform the following sentences as per the instruction given :

(a) ତାକୁ ଚାରିଟା କୋବି ଦେବ । past imperative

(b) ତମେ ଅଙ୍ଗୁର ଖାଅନି । causative imperative

(c) ଆପଣ ଜଳଖିଆ ଖାଆନ୍ତୁ । negative

(d) ତମେ ମନ ଦେଇ ପାଠ ପଢ଼ । imperative imperfect
(e) ଏ ଜିନିଷ ସବୁ ନେଇ ଘରେ ରଖ୍ । imperative-perfect
(f) ତୁ ଚିତ୍ର ଦେଖ୍ । causative simple past
(g) ତମେ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରଅ । negative
(h) ଆପଣ ଗୁରିଟା ପରଦା କିଣନ୍ତୁ । future imperative
(i) ତୁ କାଲି ବହି ଆଣିଥିଲୁ ? causative past-perfect
(j) ସେ କଣ ତା କାମ କରୁଥିଲା ? causative past-imperfect

6. Answer the following questions basing on the lessons from 22 to 28 :

(a) ହାଟରେ କି କି ପରିବା ମିଳେ ?
(b) ଫଳ ଦୋକାନରେ କି କି ଫଳ ବିକ୍ରୀ ହୁଏ ?
(c) କେଦାରକୁ ମୋହନବାବୁ କୁଆଡ଼େ ପଠାଉଥିଲେ ?
(d) ଟୁକୁକୁ ତା ବୋଉ କ'ଣ କରିବାକୁ କହିଲେ ?
(e) ମିଲୁ ଲିପିକୁ କ'ଣ ମାଗିଲା ?
(f) ଆପଣ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ମଗେଇଛନ୍ତି କି ?
(g) ଆପଣ ଆଜି ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଟଙ୍କା ଅଣେଇଲେ କି ?
(h) ତମେ 'କନ୍‌ଭରସେସନାଲ ଓଡ଼ିଆ' ବହି ବନ୍ଧେଇଲ ?
(i) ମାମୀ କ'ଣ କରୁଥିଲା ?
(j) ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାମୟୀ ମାମୀ ପାଇଁ କ'ଣ ଖୋଜୁଥିଲେ ?

7. Make sentences :

ଯୋଗ୍ୟ, ସମାନ, ବରଘର, ବାହାଘର, ତରତର, ଅଧିକ, ଖବର, ଏଥର, ଠିକକରି, ଏତେବେଳଯାଏ

8. What are the different uses of the following words :

ବର, ପାତ୍ର, କଡ଼ା, ପୁରୀ, ରଙ୍ଗ

9. Some words are usually suffixed with other words. Select the appropriate suffixes for the following words and write the suffixed words :

ପରିବା, ଘର, ମାଛ, ଜଣା, ଭଲ, ଶୁଣା, ବର, ମାଂସ, ପତ୍ର, ମନ

10. Write the numerals from 81 to 100.

Grammatical Note

1. ମ is used to put emphasis. This is used to juniors and intimate persons. (The use of ମ is more frequent in conversation between women). Note the following uses—

   କ'ଣ ମ 'what' (question)
   ନାଇଁ ମ 'no' (negative reply)
   ବୋଉ ମ 'listen mother' (addressing mother)

2. ଟିଏ and ଟାଏ are formed by adding ଏ suffix to ଟି and ଟା to mean 'one'.

   ଗପଟିଏ କୁହ । Tell (me) a story.
   ଚିଲଟାଏ ଆକାଶରେ ଉଡୁଛି ! A kite is flying in the sky.

3. ଟି is used in interrogative sentences colloquially to put emphasis on the question.

   ତମେ ଘରକୁ ଯାଉଛ ଟି ?

   (This ଟି should not be confused with the definite article ଟି.)

UNIT II

LESSON 30

Picnic at Nandan Kanan

ନନ୍ଦନ କାନନରେ ବଣଭୋଜି

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଆପଣ ପର ଆମକୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?

Student : Sir, didn't you promise to take us to Nandankanan to see ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଉ ଚାଲ ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।

Teacher : O. K., let us go and have picnic at Nandan-kanan one day .

ଛାତ୍ର : ସାର୍, କୋଉଦିନ ଯିବା ?

Student : When would it be, sir ?

ଶିକ୍ଷକ : ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଚାଲ ଯିବା । ସେଇ ଦିନକୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତାହେଲେ ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ନବା ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ପଚାରି ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।

Teacher : Let us go there on Sunday next. We have to make all arrangements for that day. You would better consult the hostel-cook and make a list of things we would be taking.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, କିଏ ସେଠି ରେଷେଇ କରିବ ?

Student : Sir, who would be cooking there ?

ଶିକ୍ଷକ : କାହିଁକି, ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନବା । ସେ ରାନ୍ଧିବେ । ତମେ ସବୁ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ହରିଆକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଡକେଇ ନେଇ ଯିବ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

Teacher : Why, we will take the hostel-cook with us. He will cook and all of you will help him. Also ask Haria to come with us. He will help all of you there.

ଛାତ୍ର : ହଷ୍ଟେଲରୁ ହଣ୍ଡା, କଡ଼େଇ ଆଉ ବାସନ କୁସନ ସବୁ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ନବାକୁ ହବ । ନୁହେଁ ସାର୍ ?

Student : We will have to make a list of utensils, big-size pots and pans from the hostel. Isn't it, Sir ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ସେ କଥା ନନାଙ୍କୁ ବୁଝେଇ ଦବ । ଆଉ ତାଙ୍କଠୁ ଡାଲି, ଚାଉଳ ପରିବାପତ୍ର ହିସାବ ଲିଷ୍ଟ ବି କରେଇ ନେବ ।

Teacher : Yes, just explain that to the cook. Also take his help to make out a list of the amounts of dal, rice and vegetables etc. you may need.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଆମେ କୋଉଥିରେ ଯିବା ?

Student : Sir, how do we go ?

ଶିକ୍ଷକ : ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

Teacher : We have to make arrangements for availing the school bus.

ଛାତ୍ର : ସାର୍ ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିଯିବନି ତ ?

Student : Oh, sir, won't the wheels be flat as we go ?

ଶିକ୍ଷକ : ଓଃ, ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?

Teacher : Oh, why are you talking ominously from the beginning.

ଛାତ୍ର : ନାଇଁ ସାର୍, ଆଉ ସେମିତି କଥା କହିବୁନି । ସାର୍, ଆମେ ବୋଟିଂ କରିବୁ ତ ?

Student : Right sir, we will not say things like that any more. Would you please permit us for boating ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ ବୋଟିଂ କରିବଯେ, ବୋଟ୍ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟାମୀ, ଚଗଲମୀ କରିବନି । ସବୁଆଡ଼ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିବ । ମନେ ରଖିଥା, ନନ୍ଦନକାନନ ପିକ୍‌ନିକ୍ ବିଷୟରେ ପରେ ଲେଖେଇବି ।

Teacher : Yes, you may go for boating but you should not play any pranks inside the boat. You may go round and see. Remember, I will ask you to write about the picnic at Nandankanan afterwards.

ଛାତ୍ର : କେତେ ମାଙ୍କଡ଼, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ବଣମଣିଷ ସେଠି ଅଛନ୍ତି । ସବୁ ଆମକୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ସାର୍ । କେତେ ମଜା ହେବ ।

Student : Oh, there are so many monkeys, animals, birds and gorillas. Sir, you should take us round everywhere. It will be a great fun.

ଶିକ୍ଷକ : ଏଇପିଲେ ସେମିତି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।

Teacher : O. K. children, don't be so impatient.

Variation

ବାବୁଲି : ବାପା, ତମ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ସମସ୍ତେ ପଗ ଚିଲିକାକୁ ବଣଭୋଜି କରିବାକୁ ଯିବେ ? କଣ କାଲି ଯିବେ ?

A : Father, is it that all of your department people would be going to have picnic at Chilika ? Are they going to-morrow ?

ବାପା : ହଁ, ଆମେ କାଲି ଯିବୁ ।

B: Yes, we will go to-morrow.

ବାବୁଲି : ବାପା, ମତେ ଚିଲିକା ଦେଖେଇ ନବନି ? ମତେ ଚିଲିକାରେ ଡଙ୍ଗାରେ ବସେଇବନି ?

A : Father, won't you take me to see Chilika ? Won't you take me in a boat in Chilika ?

ବାପା : ହଉ, ତୁ କାଲି ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ । ତତେ ଡଙ୍ଗାରେ ବସେଇବି ।

B : Allright, you may go with me tomorrow I will take you out in a boat.

ବାବୁଲି : କାଲି ତମେ କେତେବେଳେ ବାହାରିବ ?	A : When will you start tomorrow ?
ବାପା : ଆମେ ଭୋର ୪ଟାରେ ବାହାରିବା । ବୋଉକୁ କହିବୁ ତତେ ଗତିରୁ ଉଠେଇ ଦବ । ତୁ ତ ଶୋଉଛୁ ଯେ, ଡାକି ଡାକି ସହଜେ ଉଠୁନୁ ।	B : We will start at four in the morning. Ask your mother to wake you up at night. When you sleep you never get up easily when called.
ବାବୁଲି : ତା ବୋଲି ତମେ ମତେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବନି ।	A : But you should not leave me behind for that.
ବାପା : ହଉ ।	B : All right.

Vocabulary

ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ restless, impatient
ଅମଙ୍ଗଳିଆ ominous
ଆରମ୍ଭରୁ from the beginning
ଉଠେଇବା, ଉଠେଇଦେବା to wake up
ଏମିତି like this
ଓଃ (an exclamation—expression of astonishment, expression at the unexpected presence of somebody, expression of anger)
କଡ଼େଇ, କରେଇ pan
କେଡ଼େ how big or how much
କେତେ many, much
କୋଉଥିରେ in which
କୋଉଦିନ which day
ଚଗଲମୀ to play pranks
ଚାଉଳ rice
ଚାଲିଯିବା to go away
ଚିଲିକା (the famous lake in Orissa).
ଛାଡ଼ିବା to leave
ଡଙ୍ଗା boat
ଡାକି ଡାକି in being called/calling
ଡାଲି dal
ତା ବୋଲି so that, for that
ଦୁଷ୍ଟାମୀ wickedness/naughtiness
ପଚାରିବା to ask
ପରେ later
ପଶୁପକ୍ଷୀ animals and birds
ପିଲେ (an address to children)

ଫାଟିବା to burst
ବଣଭୋଜି picnic
ବଣ ମଣିଷ gorilla
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ arrangement
ବସ୍ bus
ବସ୍ ଚକ wheels of the bus
ବାସନକୁସନ utensils
ବାହାରିବା to start
ବୁଲବୁଲି to move about
ବୋଟିଂ boating
ମଜା fun
ମନେରଖିବା to remember
ମାଙ୍କଡ଼ monkey
ଯାଉଯାଉ while going
ରାନ୍ଧିବା to cook
ରୋଷେଇ କରିବା to cook
ସବୁଆଡ଼ all around
ସହଜେ easily
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା to help
ସେଇଦିନକୁ on that day
ସେମିତି like that
ହଣ୍ଡା big sized brass-pot for cooking rice etc. in a feast
ହଷ୍ଟେଲ ନନା the cook of the hostel
ହିସାବ accounts,

Drills

I Build up drill

କହୁଥିଲେ ?
ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ନନ୍ଦନକାନନ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ଆମକୁ କହୁଥିଲେ ?
ଆମକୁ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ଆପଣ ପଗ କହୁଥିଲେ ?
ସାର, ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?

କରିବା ।
ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।
ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।
ଦିନେ କରିବା ।
ଦିନେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।
ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।
ହଉ ଗ୍ଲଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।

ଯିବା ?
କୋଉ ଦିନ ଯିବା ?
ସାର, କୋଉ ଦିନ ଯିବା ?

ଯିବା ।
ଗ୍ଲ ଯିବା ।
ରବିବାର ଦିନ ଗ୍ଲ ଯିବା ।
ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଗ୍ଲ ଯିବା ।

ପଡ଼ିବ ।
କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।
ପଗ୍ଧରି ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।
ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ପଗ୍ଧରି ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।
ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ନବା, ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ପଗ୍ଧରି ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।
ତାହେଲେ ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ନବା, ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ପଗ୍ଧରି ଲେଖେଇ ନେଇଥାଅ ।

କରିବ ?
ଗ୍ରେଷେଇ କରିବ ?
ସେଠି ଗ୍ରେଷେଇ କରିବ ?
ସେଠି କରିବ ?
କିଏ କରିବ ?
କିଏ ସେଠି କରିବ ?
କିଏ ସେଠି ଗ୍ରେଷେଇ କରିବ ?
ସାର୍, କିଏ ସେଠି ଗ୍ରେଷେଇ କରିବ ?

ନବା ।
ସାଙ୍ଗରେ ନବା ।
ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ନବା ।
ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନବା ।
କାହିଁକି, ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନବା ।

ଗନ୍ଧିବେ ।
ସେ ଗନ୍ଧିବେ ।

କରିବ ।
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
ତମେ ସବୁ ତାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ନେଇଯିବ ।
ଡକେଇ ନେଇଯିବ ।
ହରିଆକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଡକେଇ ନେଇଯିବ ।

କରିବ ।
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
ସେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।
ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ହବ ।
ନବାକୁ ହବ ।
କରେଇ ନବାକୁ ହବ ।
ଲିଷ୍ଟ ନବାକୁ ହବ ।
ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ନବାକୁ ହବ ।
ହଣ୍ଡା, କଡ଼େଇ ଆଉ ବାସନକୁସନ ସବୁ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ନବାକୁ ହବ ।
ହଷ୍ଟେଲରୁ ନବାକୁ ହବ ।
ହଷ୍ଟେଲରୁ ହଣ୍ଡା, କଡ଼େଇ ଆଉ ବାସନକୁସନ ସବୁ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ନବାକୁ ହବ ।

ବୁଝେଇ ଦବ ।
ନନାଙ୍କୁ ବୁଝେଇ ଦବ ।
ସେକଥା ନନାଙ୍କୁ ବୁଝେଇ ଦବ ।

କରେଇ ନବ ।
ଲିଷ୍ଟ ବି କରେଇ ନବ ।
ଡାଲି, ଗୁଉଳ, ପରିବାପତ୍ର ହିସାବ ଲିଷ୍ଟ ବି କରେଇ ନବ ।
ତାଙ୍କଠୁ ଡାଲି, ଗୁଉଳ, ପରିବାପତ୍ର ହିସାବ ଲିଷ୍ଟ ବି କରେଇ ନବ ।
ଆଉ ତାଙ୍କଠୁ ଡାଲି, ଗୁଉଳ, ପରିବାପତ୍ର ହିସାବ ଲିଷ୍ଟ ବି କରେଇ ନବ ।

ଯିବା ?
କୋଉଥିରେ ଯିବା ?
ଆମେ ଯିବା ?
ଆମେ କୋଉଥିରେ ଯିବା ?
ସାର, ଆମେ କୋଉଥିରେ ଯିବା ?

ପଡ଼ିବ ।
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଯିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଫାଟିବନି ତ ?
ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?
ଯାଉ ଯାଉ ଫାଟିବନି ତ ?
ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?
ଆରେ, ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?

ଉଠଉଛ ?
କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ଓଃ, ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?

କହିବୁନି ।
କଥା କହିବୁନି ।
ସେମିତି କଥା କହିବୁନି ।
ଆଉ ସେମିତି କଥା କହିବୁନି ।
ନାଇଁ ସାର୍, ଆଉ ସେମିତି କଥା କହିବୁନି ।

କରିବୁ ତ ?
ବୋଟିଂ କରିବୁ ତ ?
ଆମେ କରିବୁ ତ ?
ସାର୍, ଆମେ ବୋଟିଂ କରିବୁ ତ ?

କରିବନି ।
ଚଗଲମୀ କରିବନି ।
ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରିବନି ।
ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଚଗଲମୀ କରିବନି ।
କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଚଗଲମୀ କରିବନି ।
ବୋଟ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଚଗଲମୀ କରିବନି ।
ବୋଟିଂ କରିବ ଯେ, ବୋଟ ଭିତରେ କିନ୍ତୁ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ଚଗଲମୀ କରିବନି ।

ଦେଖିବ ।
ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିବ ।
ସବୁଆଡ଼ ଦେଖିବ ।
ସବୁ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିବ ।

ଲେଖେଇବି ।
ପରେ ଲେଖେଇବି ।
ପିକ୍‌ନିକ୍ ବିଷୟରେ ପରେ ଲେଖେଇବି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ବିଷୟରେ ଲେଖେଇବି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ପିକ୍‌ନିକ୍ ବିଷୟରେ ପରେ ଲେଖେଇବି ।
ମନେରଖିଥା, ନନ୍ଦନକାନନ ପିକ୍‌ନିକ୍ ବିଷୟରେ ପରେ ଲେଖେଇବି ।

ଅଛନ୍ତି ।
ସେଠି ଅଛନ୍ତି ।
ମାଙ୍କଡ଼ ଅଛନ୍ତି ।
ପଶୁପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି ।
ବଣମଣିଷ ଅଛନ୍ତି ।
ମାଙ୍କଡ଼, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ବଣମଣିଷ ସେଠି ଅଛନ୍ତି ।
କେତେ ମାଙ୍କଡ଼, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ବଣମଣିଷ ସେଠି ଅଛନ୍ତି ।

ଦେଖେଇବେ ।
ଆମକୁ ଦେଖେଇବେ ।
ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ।
ସବୁ ଦେଖେଇବେ ।
ସବୁ ଆମକୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ସାର୍ ।

ହେବ ।
ମଜା ହେବ ।
କେଡ଼େ ମଜା ହେବ ।

ହୁଅନା ।
ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।
ସେମିତି ହୁଅନା ।
ପିଲେ, ସେମିତି ହୁଅନା ।
ଏଇ ପିଲେ, ସେମିତି ହୁଅନା ।
ଏଇ ପିଲେ, ସେମିତି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।

II Substitution drill

(a) ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?

ଭୁବନେଶ୍ୱର	ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
କୋଣାର୍କ	ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ କୋଣାର୍କ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ପୁରୀ	ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ ପୁରୀ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ବୁଲେଇ	ଆପଣ ପଗ ଆମକୁ ନନ୍ଦନକାନନ ବୁଲେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?

(b) ହଉ ଗ୍ଲଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।

ଆସ	ହଉ, ଆସ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।
ଥରେ	ହଉ ଗ୍ଲଲ, ଥରେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବା ।

ବଣଭୋଜି ହଉ ଗୁଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ବଣଭୋଜି କରିବା ।
ଭୋଜି ହଉ ଗୁଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ଭୋଜି କରିବା ।
ଫିଷ୍ଟ ହଉ ଗୁଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ଫିଷ୍ଟ କରିବା ।

(c) ସାର୍, କୋଉ ଦିନ ଯିବା ?
କେବେ ସାର୍, କେବେ ଯିବା ?
କେତେବେଳେ ସାର୍, କେତେବେଳେ ଯିବା ?

(d) ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଗୁଲ, ଯିବା ।
ଆସ ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଆସ, ଯିବା ।
ରହିବା ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଗୁଲ, ରହିବା ।
କରିବା ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଗୁଲ, କରିବା ।
ଦେଖିବା ଆସନ୍ତା ରବିବାର ଦିନ ଗୁଲ, ଦେଖିବା ।

(e) ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସମୟକୁ ସେଇ ସମୟକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବେଳକୁ ସେଇ ବେଳକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସୁବିଧା ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ସୁବିଧା କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଯୋଗାଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ଯୋଗାଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ହେବ ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ହେବ ।

(f) ସାର୍ ଆମେ କୋଉଥିରେ ଯିବା ?
କୋଉ ଗାଡ଼ିରେ ସାର୍ ଆମେ କୋଉ ଗାଡ଼ିରେ ଯିବା ?
କେମିତି ସାର୍ ଆମେ କେମିତି ଯିବା ?

(g) ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ବୁଝାବୁଝି ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ପଚରାପଚରି ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ପଚରାପଚରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(h) ଆରେ, ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?
ଆସ୍ତୁ ଆସ୍ତୁ ଆରେ, ଆସ୍ତୁ ଆସ୍ତୁ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?
ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ଆରେ, ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?

ଉଠୁ ଉଠୁ — ଆରେ, ଉଠୁ ଉଠୁ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?
ପଶୁ ପଶୁ — ଆରେ, ପଶୁ ପଶୁ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ?

(i) ଓଃ, ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ପ୍ରଥମରୁ — ଓଃ, ପ୍ରଥମରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ମୂଳରୁ — ଓଃ, ମୂଳରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ଅଶୁଭ — ଓଃ, ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅଶୁଭ କଥା କାହିଁକି ଉଠଉଛ ?
ପକଉଛ — ଓଃ, ଆରମ୍ଭରୁ ଏମିତି ଅମଙ୍ଗଳିଆ କଥା କାହିଁକି ପକଉଛ ?

(j) ସବୁଆଡ଼ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖିବ ।
ଗ୍ଲି ଗ୍ଲି — ସବୁଆଡ଼ ଗ୍ଲି ଗ୍ଲି ଦେଖିବ ।
ରହି ରହି — ସବୁଆଡ଼ ରହି ରହି ଦେଖିବ ।

(k) ଏଇ ପିଲେ, ସେମିତି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।
ପିଲମାନେ — ଏଇ ପିଲମାନେ, ସେମିତି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।
ପିଲଏ — ଏଇ ପିଲଏ, ସେମିତି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନା ।
ଅସ୍ଥିର — ଏଇ ପିଲେ, ସେମିତି ଅସ୍ଥିର ହୁଅନା ।
ଅଥୟ — ଏଇ ପିଲେ, ସେମିତି ଅଥୟ ହୁଅନା ।

V. Substitution-Agreement drill

ଆପଣ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ।
ତମେ — ତମେ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବ ।
ତୁ — ତୁ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବୁ ।
ସେ *fam.* — ସେ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବ ।
ସେ *hon.* — ସେ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ।
ସେମାନେ — ସେମାନେ ଆମକୁ ସବୁ ବୁଲେଇ ଦେଖେଇବେ ।

VI. Response drill

(a) ସାର କ'ଣ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
ସାର୍ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ।

(b) ଗେଷେଇ କରିବାକୁ ସେମାନେ କାହାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେବେ ?
ଗେଷେଇ କରିବାକୁ ସେମାନେ ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେବେ ।

(c) ସେମାନେ କି କି ଲିଷ୍ଟ କରେଇବେ ?
ସେମାନେ ବାସନକୁସନ ଲିଷ୍ଟ ଓ ଡାଲି ଗୁଉଳ ଓ ପରିବାପତ୍ର ଲିଷ୍ଟ କରେଇବେ ।

(d) ସେମାନେ କୋଉଥିରେ ଯିବେ ?
ସେମାନେ ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବେ ।

(e) ନନ୍ଦନକାନନ ବିଷୟରେ କିଏ ପରେ ଲେଖେଇବେ ?
ନନ୍ଦନକାନନ ବିଷୟରେ ସାର୍ ପରେ ଲେଖେଇବେ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with other suitable words :

(a) ଆପଣ ପର ଆମକୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଦେଖେଇ ନେବାକୁ କହୁଥିଲେ ?
(b) ହଉ ଗୁଲ, ଦିନେ ନନ୍ଦନକାନନରେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିବ ।
(c) ସେଇ ଦିନକୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରେଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
(d) ହଷ୍ଟେଲ ନନାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନବା ।
(e) ହଷ୍ଟେଲରୁ ବାସନକୁସନ ସବୁ ଲିଷ୍ଟ କରେଇ ନେବ ।
(f) ସ୍କୁଲ ବସ୍‌ରେ ଯିବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
(g) ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍ ଚକ ଫାଟିବନି ତ ।
(h) ଆରମ୍ଭରୁ ଅଶୁଭ କଥା କାହିଁକି କହୁଛ ?
(i) ସବୁଆଡ଼ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖ ।
(j) ଫିଲେ, ସେମିତି ଅସ୍ଥିର ହୁଅନା ।

2. Fill up the blanks with appropriate words :

(a) ତା.....ସାଙ୍ଗରେ କ'ଣ କ'ଣ ନେଉଛ ?
(b) ସେ ..... ଥିରେ ଯିବ ?
(c) ପିଲଏ, ତମେ ସବୁ ..... ହୁଅନା ।
(d) ଗଲବେଳେ ବସ୍..... ଫାଟିବନି ତ ?
(e) ହରିଆ ତମକୁ..... କରିବ ।

3. Make sentences using the following perfect non-finite and imperfect non-finite verbs :

   (a) ଦେଖି ଦେଖି, ଗ୍ରହି ଗ୍ରହି, ବୁଲି ବୁଲି, ଗ୍ରଲି ଗ୍ରଲି, ବସି ବସି, ଖୋଜି ଖୋଜି

   (b) ଦେଖୁ ଦେଖୁ, ଗ୍ରହୁଁ ଗ୍ରହୁଁ, ବୁଲୁ ବୁଲୁ, ଆସୁ ଆସୁ, କରୁ କରୁ, ଲେଖୁ ଲେଖୁ

4. Write *five* words suffixing ପଣ like ପରିବାପଣ.

5. Write *five* words suffixing ଆ like ଅମଙ୍ଗଳିଆ.

6. Write *ten* synonyms like ପଶୁପକ୍ଷୀ or ବାସନକୁସନ.

7. Answer the following questions :

   (a) ଆପଣ ନନ୍ଦନକାନନରେ କେବେ ପିକ୍‌ନିକ୍ କରିଛନ୍ତି ?
   (b) ଆପଣ କେବେ ପିକ୍‌ନିକ୍ ଗଚେଇଛନ୍ତି ?
   (c) ହଷ୍ଟେଲ ନନା କଣ କରନ୍ତି ?
   (d) ଆପଣ କୋଉଥିରେ ନନ୍ଦନକାନନ ଯିବେ ?
   (e) ଆପଣ ଚିଲିକାରେ ବୋଟିଂ କରିଛନ୍ତି କି ?

8. Write *ten* sentences on having a picnic at Chilika.

Grammatical Note

1. Some more causative constructions are given.

2. The English imperative construction 'Let us go' or 'Let us do' in Oriya becomes ଗ୍ରଲ or ଆସ.

   ଗ୍ରଲ୍/ଗ୍ରଲ/ଗ୍ରଲନ୍ତୁ ଯିବା । Let us go.

   ଆସ୍/ଆସ/ଆସନ୍ତୁ ଖାଇବା । Let us eat.

3. Look at the two types of construction in Oriya—
   (a) active construction, (b) passive like construction.
   These will be discussed later. In passive like constructions some verb stems are suffixed with ହେବା or ଯିବା.

Active verb stem	Passive like verb stem
(a) ଗନ୍ଧିବା	(a) ଗନ୍ଧାହେବା, ଗନ୍ଧାଯିବା
ଲେଖିବା	ଲେଖା ହେବା, ଲେଖା ଯିବା
ଗେଷେଇ କରିବା	ଗେଷେଇ ହେବା
ମଜା କରିବା	ମଜା ହେବା

4. Adding pronominal adjective like ଯୋଉ, interrogative adjective like କୋଉ, demonstrative pronouns like ଏ and ସେ, to ଥିରେ, the words like ଯୋଉଥିରେ, କୋଉଥିରେ ଏଥିରେ and ସେଥିରେ are formed respectively.

ଯୋଉଥିରେ	wherever/however
କୋଉଥିରେ	whichever/however
ଏଥିରେ	in this or in it
ସେଥିରେ	in that

5. The non-finite verbs are used for perfect and imperfect participial constructions. The perfect and imperfect participles can be duplicated to indicate an incomplete action. ଇ is the marker of perfect participle and ଉ is the marker of imperfect participle.

Perfect duplicated participle	Negative	Imperfect duplicated participle	Negative
ଯାଇ ଯାଇ	ନ ଯାଇ ନ ଯାଇ	ଯାଉ ଯାଉ	ଯାଉନଯାଉ
ଆସି ଆସି	ନ ଆସି ନ ଆସି	ଗ୍ରହୁଁ ଗ୍ରହୁଁ	ଗ୍ରହୁଁନଗ୍ରହୁଁ
କରି କରି	ନ କରି ନ କରି	ଆସୁ ଆସୁ	ଆସୁନଆସୁ
ଦେଖି ଦେଖି	ନ ଦେଖି ନ ଦେଖି	ପଢୁ ପଢୁ	ପଢୁନପଢୁ

(Note the nagative construction of the participles.
For participial constructions also *see* Lesson 7, Gr. Note)

6. ଆ is post-posed to nominals to indicate belongingness.

ଭୁବନେଶ୍ୱରିଆ	ଅମଙ୍ଗଳିଆ
ଢେଙ୍କାନାଳିଆ	ବର୍ଷାଦିନିଆ
କଟକିଆ	ସରକାରୀଆ
	ସେମିତିଆ
	ଏମିତିଆ
	କେମିତିଆ

7. ପିଲେ is an address for children.

8. ଯେ here is functioning as coordinating conjuction where the two clauses of the sentence are so compounded that the action indicated in the clause following ଯେ is dependent upon and regulated by the action signalled by the clause preceeding ଯେ. କିନ୍ତୁ here regulates the action indicated by the clause following ଯେ.

ତମେ ଯିବ ଯେ, କିନ୍ତୁ ସେଠି କଥା କହିବନି ।

You may go but don't talk there.

Cultural Note

1. Nandankanan is a tourist place, 12 kms. away from Bhubaneswar. A lake divides the Nandankanan area into the Botanical Garden and the Zoo. The lake has boating facility. It is also good for picnic and overnight stay.

2. The Chilika lake is about 100 kms. from Bhubaneswar. This large lake is separated by a small sandy ridge from the Bay of Bengal. It has many islands inside it, and thousands of migratory birds come to rest here every winter. It has many picnic spots round its coast.

UNIT II

LESSON 31

Talking to the Office Clerk

ଅଫିସ କିରଣୀଙ୍କ ସହିତ କଥାବର୍ତ୍ତା

କିରଣୀ : ସାର୍, ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?

Clerk : Sir, did you send for me ?

ଅଫିସର : ନା, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲି । ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି । ସେ କାହାଁନ୍ତି ?

Officer : No, I didn't send for you. I had sent for Ramanath babu for going to Hirakud. Where is he ?

କିରଣୀ : ସାର୍, ସେ ଆଜି ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।

Clerk : He is on leave to-day.

ଅଫିସର : ତାହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ । ଅତି ଜରୁରୀ ଦରକାର । ସେ ଏଇ ଫାଇଲ ନେଇ ଆଜି ରାତି ବସ୍‌ରେ ହୀରକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।

Officer : Then please ask him to come. It is very urgent. Let him go to the Hirakud branch office to-day by night bus with this file.

କିରଣୀ : ଆଜ୍ଞା, ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।

Clerk : I am sending for him immediately, sir.

ଅଫିସର : ରଜୁକୁ ବି ଡକେଇ ଥିବେ । ସେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ । ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ । ମୁଁ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।

Officer : Also please send for Raju. He will accompany him. You need not tell anything about to-day's trip to Ramanath babu. I will personally explain to him about that.

କିରଣୀ : ଆଜ୍ଞା ହଉ । ରଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ବି ଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।

Clerk : Yes sir, I will ask Raju to see you after an hour or two.

Variation

A : ଆରେ ନରି, ତୁ ଆଜି ଗାଁକୁ ଯା ।	A : Hallo Nari, please go to the village to-day.
B : ଆଜ୍ଞା, ସାନବାବୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଚାକିରୀ ଖବର ଜଣେଇ ଥିଲେ ?	B : Sir, have you informed the young master about his job ?
A : ନା, ମୁଁ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନି । ତୁ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦବୁ ।	A : No, I haven't. You please inform him about that.
B : ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଆସିବାକୁ କହିବି ?	B : Should I ask him to come ?
A : ହଁ, ତାକୁ କହିବୁ ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆସି ତା ଚାକିରୀରେ ଜଏନ୍ କରୁ ।	A : Yes, ask him to come and join his job immediately.
B : ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏ ଖବର ଜଣେଇଦେବି । ଆଉ ମୁଁ ଦି ଚାରି ଦିନ ଛାଡ଼ି ଗାଁରୁ ଆସିବି ।	B : I will give him that news. And I will return from the village after three or four days.
A : ହଉ ।	A : O. K.

Vocabulary

ଗାଁ village
ଘଣ୍ଟାଏ ଦି ଘଣ୍ଟା one or two hours
ଚାକିରୀ service, job
ଛାଡ଼ି after
ଜଏନ to join
ନିଜେ (one) self
ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସ୍ branch office

Drills

I. Build up drill

ଡକେଇଥିଲେ ?	ଡକେଇ ନଥିଲି ।
ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?	ଆପଣଙ୍କୁ ଡକେଇ ନଥିଲି ।
ସାର୍, ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?	ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲି ।
	ନା, ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲି ।

ଡକେଇଥିଲି ।
ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି ।
ହୀରାକୁଦ ଯିବାକୁ ଡକେଇଥିଲି ।
ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ଡକାଇଥିଲି ।
ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ହୀରାକୁଦ ଯିବାକୁ ଡକେଇଥିଲି ।

ଯାଆନ୍ତୁ ।
ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ହୀରାକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଗତି ବସ୍‌ରେ ହୀରାକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆଜି ଗତି ବସ୍‌ରେ ହୀରାକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଏଇ ଫାଇଲ ନେଇ ଆଜି ଗତି ବସ୍‌ରେ ହୀରାକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ସେ ଏଇ ଫାଇଲ ନେଇ ଆଜି ଗତି ବସ୍‌ରେ ହୀରାକୁଦ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।

କାହାନ୍ତି ?
ସେ କାହାନ୍ତି ?

ଅଛନ୍ତି ।
ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଆଜି ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଆଜି ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।
ସାର୍, ସେ ଆଜି ଛୁଟିରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଡକେଇ ପଠଉଛି ।
ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।
ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।
ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।
ଆଜ୍ଞା, ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।

ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।
ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।
ତାଙ୍କୁ ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।
ତାହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।

ଡକେଇ ଥିବେ ।
ଗଜୁକୁ ଡକେଇଥିବେ ।
ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବେ ।

ଦରକାର ।
ଜରୁରୀ ଦରକାର ।
ଅତି ଦରକାର ।
ଅତି ଜରୁରୀ ଦରକାର ।

ଯିବ ।
ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
ସେ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।
ସେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବ ।

ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।

ବୁଝେଇ କହିବି ।
ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।
ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।
ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।
ମୁଁ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।

କହିବି ।
ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ଗଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।

II Substitution drill

(a) ସାର୍, ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?

ତତେ	ସାର୍, ତତେ ଡକେଇଥିଲେ ?
ତୁମକୁ	ସାର୍, ତୁମକୁ ଡକେଇଥିଲେ ?
ଆପଣଙ୍କୁ	ସାର୍, ଆପଣଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲେ ?
ତାକୁ	ସାର୍, ତାକୁ ଡକେଇଥିଲେ ?
ତାଙ୍କୁ	ସାର୍, ତାଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲେ ?
ସେମାନଙ୍କୁ	ସାର୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲେ ?

(b) ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲି ।

ପଠେଇ	ଆପଣଙ୍କୁ ତ ପଠେଇ ନଥିଲି ।
ଉଠେଇ	ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଉଠେଇ ନଥିଲି ।
ପଢ଼େଇ	ଆପଣଙ୍କୁ ତ ପଢ଼େଇ ନଥିଲି ।
ବସେଇ	ଆପଣଙ୍କୁ ତ ବସେଇ ନଥିଲି ।

(c) ହୀରାକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି ।

ଆସିବାକୁ	ହୀରାକୁଦ ଆସିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି ।
ଦେଖିବାକୁ	ହୀରାକୁଦ ଦେଖିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି ।

(d) ଅତି ଜରୁରୀ ଦରକାର ।

ଖୁବ୍	ଖୁବ୍ ଜରୁରୀ ଦରକାର ।

ଭରି ଭରି ଜରୁରୀ ଦରକାର ।
ବହୁତ ବହୁତ ଜରୁରୀ ଦରକାର ।
ଅରଜେଣ୍ଟ ଅତି ଅରଜେଣ୍ଟ ଦରକାର ।

(e) ରଜୁକୁ ବି ଡକେଇ ଥିବେ ।
ଅଣେଇଥିବେ ରଜୁକୁ ବି ଅଣେଇଥିବେ ।
ଦେଖେଇଥିବେ ରଜୁକୁ ବି ଦେଖେଇଥିବେ ।
ବସେଇଥିବେ ରଜୁକୁ ବି ବସେଇଥିବେ ।
ଶୁଣେଇଥିବେ ରଜୁକୁ ବି ଶୁଣେଇଥିବେ ।

(f) ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ଆସିବା କଥା ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଆସିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ରହିବା କଥା ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ରହିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ଦେଖିବା କଥା ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ଲେଖିବା କଥା ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଲେଖିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।

(g) ରଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ଦି ତିନି ଘଣ୍ଟା ରଜୁକୁ ଦି ତିନି ଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ତିନି ଚାରି ଘଣ୍ଟା ରଜୁକୁ ତିନି ଚାରି ଘଣ୍ଟା ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ପରେ ରଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ଆଗରୁ ରଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ଆଗରୁ ଆସିବାକୁ କହିବି ।
ପୂର୍ବରୁ ରଜୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଦିଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ ଆସିବାକୁ କହିବି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଆପଣ ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?
ତମେ ତମେ ମତେ ଡକେଇଥିଲ ?
ତୁ ତୁ ମତେ ଡକେଇଥିଲୁ ?
ସେ *fam.* ସେ ମତେ ଡକେଇଥିଲା ?
ସେ *hon.* ସେ ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?
ସେମାନେ ସେମାନେ ମତେ ଡକେଇଥିଲେ ?

(b) ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲି ।
ଆମେ *excl.* ଆମେ ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲୁ ।

ସେ *fam.*	ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲା ।
ସେ *hon.*	ସେ ଆପୁଣଙ୍କୁ ତ ଡ଼କେ଼ଇ ନଥିଲେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ତ ଡକେଇ ନଥିଲେ ।

(c) ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଡକେଇଥିଲି ।

ଆମେ *excl.*	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଆମେ ଡକେଇଥିଲୁ ।
ଆମେ *incl.*	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଆମେ ଡକେଇଥିଲେ ।
ତୁ	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ତୁ ଡକେଇଥିଲୁ ।
ତମେ	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ତମେ ଡକେଇଥିଲ ।
ଆପଣ	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଆପଣ ଡକେଇଥିଲେ ।
ସେ *fam.*	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ସେ ଡକେଇଥିଲା ।
ସେ *hon.*	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ସେ ଡକେଇଥିଲେ ।
ସେମାନେ	ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ସେମାନେ ଡକେଇଥିଲେ ।

(d) ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।

ତମେ	ତମେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାଅ ।
ତୁ	ତୁ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠା ।
ମୁଁ	ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାଏ ।
ଆମେ	ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡ଼କେ଼ଇ ପଠଉ ।
ସେ *fam.*	ସେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠଉ ।
ସେ *hon.*	ସେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଆଜି ଡକେଇ ପଠାନ୍ତୁ ।

(e) ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛୁ ।
ତୁ	ତୁ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛୁ ।

ତମେ	ତମେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛ ।
ସେ *fam.*	ସେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛି ।
ସେ *hon.*	ସେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛନ୍ତି ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକେଇ ପଠଉଛେ ।

(f) ଆପଣ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇ ଥିବେ ।

ତମେ	ତମେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବ ।
ତୁ	ତୁ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବା ।
ସେ *fam.*	ସେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଗଜୁକୁ ବି ଡକେଇଥିବେ ।

(g) ଆପଣ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।

ତମେ	ତମେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବ ।
ତୁ	ତୁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବାକଥା ଜଣେଇ ନଥିବି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବା ।
ସେ *fam.*	ସେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବ ।
ସେ *hon.*	ସେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଯିବା କଥା ଜଣେଇ ନଥିବେ ।

(h) ମୁଁ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବା ।
ତୁ	ତୁ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବୁ ।
ତମେ	ତମେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବେ ।
ସେ *fam.*	ସେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବ ।

ସେ *hon.* ସେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବେ ।
ସେମାନେ ସେମାନେ ନିଜେ ତାଙ୍କୁ ସେ କଥା ବୁଝେଇ କହିବେ ।

(i) ମୁଁ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନି ।
ଆମେ *excl* ଆମେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନୁ ।
ତୁ ତୁ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନୁ ।
ତମେ ତମେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନ ।
ଆପଣ ଆପଣ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇ ନାହାଁନ୍ତି ।
ସେ *hon* ସେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନି ।
ସେ *fam* ସେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇ ନାହାଁନ୍ତି ।
ସେମାନେ ସେମାନେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇ ନାହାଁନ୍ତି ।
ଆମେ *incl* ଆମେ ତାକୁ କିଛି ଜଣେଇନେ ।

(j) ତୁ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦବୁ ।
ତମେ ତମେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦବ ।
ଆପଣ ଆପଣ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦେବେ ।
ମୁଁ ମୁଁ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦେବି ।
ଆମେ *excl* ଆମେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦବୁ ।
ଆମେ *incl* ଆମେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦବା ।
ସେ *fam* ସେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦେବ ।
ସେ *hon* ସେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦେବେ ।
ସେମାନେ ସେମାନେ ତାକୁ ଜଣେଇ ଦେବେ ।

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative—

(a) ମୁଁ ତମକୁ ଡକେଇଥିଲି ।
ମୁଁ ତମକୁ ଡକେଇ ନଥିଲି ।

(b) ତମେ ତାଙ୍କୁ ଗପ ଶୁଣେଇ ଥିବ ।
ତମେ ତାଙ୍କୁ ଗପ ଶୁଣେଇ ନଥିବ ।

(c) ତୁ ତାଙ୍କୁ ଡକା ।
ତୁ ତାଙ୍କୁ ଡକାନି ।

(d) ଆପଣ ତାକୁ ଡକେଇ ପଠେଇଛନ୍ତି ।
ଆପଣ ତାକୁ ଡକେଇ ପଠେଇ ନାହାଁନ୍ତି ।

(e) ସେ ତମକୁ ଡକେଇବ ।
ସେ ତମକୁ ଡକେଇବନି ।

2. Transformation into causative—

(a) ତୁ ତାକୁ ଡାକୁଛୁ ?
ତୁ ତାକୁ ଡକଉଛୁ ?

(b) ତମେ ଭତ ଖାଉଥିଲ ।
ତମେ ଭତ ଖୁଆଉଥିଲ ।

(c) ସେ ଆଜି ନାଚିବ ।
ସେ ଆଜି ନଚେଇବ ।

(d) ଆପଣ ସିନେମା ଦେଖିଥିବେ ।
ଆପଣ ସିନେମା ଦେଖେଇଥିବେ ।

(e) ସେମାନେ ଘୋର ଧରିଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଘୋର ଧରେଇଛନ୍ତି ।

(f) ଆମେ ଗପ କହିଲୁ ।
ଆମେ ଗପ କୁହେଇଲୁ ।

(g) ଗମ ବାହାରୁ ବହିସବୁ ଘରକୁ ଆଣ୍ ।
ଗମ ବାହାରୁ ବହିସବୁ ଘରକୁ ଅଣା ।

V. Response drill

(a) ରଜୁକୁ ଏଠିକି କିଏ ଡକେଇଛି ?
ରଜୁକୁ ଏଠିକି ମୁଁ ଡକେଇଛି ।

(b) ଏ କଥା ତମକୁ କିଏ ଜଣେଇଲା ?
ଏ କଥା ମତେ ରମାନାଥବାବୁ ଜଣେଇଲେ ।

(c) ତମେ ଗାଁରୁ କେବେ ଆସିବ ?
ମୁଁ ଗାଁରୁ ଦି ଚାରି ଦିନ ଛାଡ଼ି ଆସିବି ।

(d) ତାକୁ ମୁଁ କ'ଣ ଜଣେଇବି ?
ତାକୁ ମୁଁ ତମେ କହିବା କଥା ଜଣେଇବି ।

(e) ତମେ ଏ ଫାଇଲ କେତେବେଳେ ଦେଖେଇବ ?
ମୁଁ ଫାଇଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖେଇବି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with appropriate words from inside the brackets :

(ହସେଇନି, କୁହଉଛି, ଦେଖେଇଲନି, ଅଣେଇ, ଶୁଣେଇବି)

(a) ହୀରକୁଦ ଯିବାକୁ ତାଙ୍କୁ ଡକେଇଥିଲି ।
(b) ତମକୁ ଏ ଖବର ମୁଁ ପରେ ଜଣେଇବି ।
(c) ବାବୁଙ୍କୁ ଏ କଥା ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଜଣଉଛି ।
(d) ମୁଁ ତ ତମକୁ ଡକେଇନି ।
(e) ସେ ତାକୁ କାମ କରେଇଲନି ।

2. Fill up the blanks with appropriate words from inside the brackets :

(ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ଜରୁରୀ, ସକାଳ, ସାଙ୍ଗରେ, ନିଜେ, ଘରି ଛଅଦିନ ଛାଡ଼ି, ଦି ଘରିଘଣ୍ଟା, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ଦୂରରେ, ଛାଡ଼ି)

(a) ତାଙ୍କୁ ମୋର ଆଜି..... ଦରକାର ।
(b) ସେ..... ବସ୍‌ରେ ରଉରକେଲା ଯାଆନ୍ତୁ ।
(c) ସେ ତ ଏଇ.....ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଯାଉଥିଲେ ।
(d) ତମେ ତାକୁ.....ନେଇ ଅଫିସ୍ ଯାଅ ।
(e) ତୁମକୁ ପର ମୁଁ..... ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ କହିଥିଲି ?
(f) ରମାନାଥବାବୁଙ୍କୁ ଟିକେ ଷ୍ଟେସନରେ..... ଆସ ।
(g) ତମେ ଘରକୁ ଯିବା..... ଏ ଖବର ବି ବାପାଙ୍କୁ ଜଣେଇବ ।
(h) ମୁଁ.....କଲିକତା ଯିବି ।
(i) ଆମ ଗାଁଠୁ ଦି କିଲୋମିଟର.....ଆମ ବ୍ରାଞ୍ଚ ଅଫିସ୍ ।
(j) ତୁ..... ତୋ କଥା ଜଣେଇବା ଉଚିତ ।

3. Make two sentences with two different meanings from each of the following words :

ଛୁଟି, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ଛାଡ଼ି, କଥା, କିଛି

4. Transform the following sentences into causative :

(a) ତମେ ତାକୁ ଡାକୁଛ ।
(b) ସେ ଗ୍ଲେର ଧରିଛି ।
(c) ତୁ ଘରକୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଆଣ୍ ।
(d) ସେମାନେ କାହାକୁ ଦେଖୁଥିଲେ ?
(e) ସେ ଗପ ଶୁଣୁଥିବେ ।

5. Answer the following :

(a) ଆପଣ ଲାଇବ୍ରେରୀ ବହି କେବେ ଫେରେଇବେ ?
(b) ସେ କେତେବେଳେ ଖାତା ଦେଖେଇବେ ?
(c) ଆପଣ ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲଙ୍କୁ ଏ ଖବର କେତେବେଳେ ଜଣେଇବେ ?
(d) ଅଫିସର କାହାକୁ ଡକେଇଥିଲେ ?
(e) ନରି ସାନବାବୁଙ୍କୁ କି ଖବର ଜଣେଇବ ?

Grammatical Note

1. The use of past perfect, present imperfect, future perfect and negative of causative compound verbs may be noted.

2. The word ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ has two usages. It connotes 'immediately' as well as 'along with'.

ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଘରକୁ ଗଲା । (immediately, or little while ago)
ତୁ ତା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯା । (along with)

3. Causative Past Perfect :

ସେ ତାକୁ ସିନେମା ଦେଖେଇ ଥିଲେ ।	He has shown him the picture.

ସେ ତାକୁ ସିନେମା ଦେଖେଇ ନଥିଲେ । (neg.)	He hadn't taken him to the picture.

Causative present imperfect :

ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଡକଉଛି ।	I am sending for him immediately.
ମୁଁ ଏ ବହି ତମ ପାଖକୁ ପଠଉନି । (neg.)	I am not sending this book to you.

Causative future perfect :

ତମେ ଏ ବହି ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ଫେରେଇଥିବ ।	You would have returned this book in the library.
ତମେ ଏ ବହି ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ଫେରେଇ ନ ଥିବ । (neg.)	You would not have returned this book in the library.

Cultural Note

1. ହୀରାକୁଦ is 16 kms. from Sambalpur. Hirakud Dam on the river Mahanadi is one of the longest dams in the world.

2. The head of the family is usually addressed ବାବୁ by the servants, and the sons of the family are called ବଡ ବାବୁ, ମଝିଆ ବାବୁ, ସାନ ବାବୁ according to their age or by prefixing their names to ବାବୁ.

UNIT II

LESSON 32

Test Lesson

Exercises

1. Substitute the underlined words selecting the appropriate words from the brackets :

(i) (ଯାଇଥିବ, ନଥିଲା, ଥାଅ, ରହନ୍ତି, ନେଇଯା, ପଢ଼, ଆସନା, ଦେଖାନ୍ତୁ, ଥିଲା, ଦେନା, ଅଣା, କରନ୍ତୁନି, ଲେଖୁ ଲେଖୁ, ଉଠେଇଥିଲ, ଦେଖୁ ଦେଖୁ, ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି, ମଗେଇନେବ, ମଗେଇଛି, ଧମକେଇଲେ, ଅଣେଇଥିବ)

(a) ତମେ କୋଉଠି ରୁହ ?

(b) ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବେଶୀ ଜିନିଷ ନଥାଏ ।

(c) ସେ ବୋଧେ ବାହାରକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଇଥିଲା ।

(d) ତାଙ୍କର ମନ ଦୁଃଖ ହେଇ ନଥିବ ।

(e) କଲିକତା ଲୋକେ ସୁଖରେ ଥାଆନ୍ତି ।

(f) ମତେ ଆପଣଙ୍କ ରୁମାଲଟା ଦିଅନ୍ତୁ ।

(g) ତୁ ଏ ଟଙ୍କା ରଖିଥା ।

(h) କ୍ଲାସରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ବସ ।

(i) ତମେ ଆଜି କଟକ ଯାଅନି ।

(j) ଆପଣ ସେପରି କାମ କରନ୍ତୁନି ।

(k) ସେ ଛବିଟା ତାକୁ ଦେଖା ।

(l) ତୁ ମୋ ପାଇଁ ବହି ଆଣ୍ ।

(m) ମୁଁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ଅଣେଇଛି ।

(n) ମୋ ପାଇଁ ମେଖଳା ଗୁଦର ମଗେଇଥିବ ।

(o) ଆପଣ କାହିଁକି ତାକୁ ଏମିତି ଦଉଡେଇଲେ ?

(p) ମୋଠାରୁ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖେଇନେବ ।

(q) ତମେ କାହାକୁ ଡକେଇଥିଲ ?

(r) ଗୁହୁଁ ଗୁହୁଁ ଚଢ଼େଇଟାକୁ ସେ ଉଡ଼େଇଦେଲେ ।

(s) ମୁଁ ହଷ୍ଟେଲରୁ ଗୁଲି ଗୁଲି ଆସିଲି ।

(t) ସେ ପଢୁ ପଢୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଛି ।

(ii) (ବ୍ୟସ୍ତ, ଉଚ୍ଚନ୍ନ, ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ, ପରେ, ସାନ, ମୋଟେ, ବିଷୟ, କଡ଼ା, ମଝିରେ, କି କି, ଏଆଡକୁ, ଇଂରଜୀ, ଆଦୌ, ଆଜ୍ଞା, ବ୍ୟତୀତ)

(a) ସେ ମୋ ତଳ ଭଇ ।

(b) ତୁମେ ଜମା ଭଲ ଲୋକ ନୁହଁ ।

(c) ସେ କଥା ମୁଁ ଅଫିସରୁ ଶୁଣିଥିଲି ।

(d) ତୁମ ଛଡ଼ା ଆଉ କିଏ ଏ କାମ କରିଥିବ ?

(e) ସେ ଦେଶୀ ଘି ଖାଏନା ।

(f) ତମେ କଣ ସାଦା ପାନ ଖାଅ ।

(g) ଏ ଦୋକାନରେ କ'ଣ କ'ଣ ବହି ଅଛି ?

(h) ତୁ ଘର ଭିତରେ ବସ୍ ।

(i) ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ଓଡ଼ିଆ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼େ ।

(j) ତମେ ଏଣିକି ଘୁହଁ ।

(k) ତମେ ତ ଭଲ କଥା କହୁଛ ?

(l) ତୁ ଏମିତି ତରତର କାହିଁକି ହେଉଛୁ ?

(m) ଧୀରେଧୀରେ ସେ ପଢି ଶିଖିଲା ।

(n) ସେ ଏତେ ଅଧୀର ହେଉଛି କାହିଁକି ?

(o) ସେ ଦି ଦିନ ଛାଡ଼ି ଆସୁ ।

2. Substitute the underlined words with the given words and make corresponding changes in the sentences :

(a) ସେ କଲିକତାରେ ଥାନ୍ତି । (ଥାଉ)

(b) ତୁ ତ ସେତେବେଳେ ଘରେ ନଥିବୁ । (ଥିବ)

(c) ଆପଣ କ'ଣ ପଢିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ? (ଆସିଥିଲୁ)

(d) ତୁ ମାଛ ଖା । (ଖାଆନ୍ତୁ)

(e) ସେ ଘରକୁ ଯାଉ । (ଯାଉଥାନ୍ତୁ)

(f) ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଏ କାମ କରେଇଥିବ । (କରେଇଥା)

(g) ସେମାନେ ବହୁତ ମାଛ ଖୁଏଇଲେ । (ଖୁଏଇଲି)

(h) ଆପଣ ଏ ବହିଗୁଡ଼ା ଅଣାନ୍ତୁନି । (ଅଣାଅନା)

(i) ଆମେ ଘରେ ରହିଛେ । (ରହୁଛି)

(j) ମୁଁ ତାକୁ ଡକେଇଛି । (ଡକେଇଛୁ)

3. Fill up the blanks choosing the most appropriate words from the brackets :

(a) ଅବିନାଶବାବୁ..... ବର୍ତ୍ତମାନ ଯିବେ ? (ବୋଧେ, ହୁଏତ)

(b) କାଲି ମିନାକ୍ଷୀର..... ହେଉଛି । (ବାହାଘର, ବ୍ରତଘର)

(c) ତମ ନ ଯିବା.....ମୁଁ ଜାଣିବି କେମିତି ? (ଗପ, କଥା)

(d) ତା.....କିଏ ଏ କାମ କରେଇଥିବ ? (ଛାଡ଼ି, ଛଡ଼ା)

(e) ମତେ..... ଭଲ ଲାଗେନି । (କଳିକଜିଆ, ଭଲକଥା)

(f) ଏ ଘରେ.....ଲୋକ ନାହାଁନ୍ତି । (କେହି, କିଏ)

(g) .....କହନ୍ତି ସେମାନେ ପଢିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । (କେହି କେହି, କେଉଁ)

(h) କୋବି.....କେତେଟା ? (ଟଙ୍କାକର, ଟଙ୍କାରେ)

(i) ପଣସ..... କେତେ ଦାମ୍ ? (ଗୋଟାକୁ, ଟଙ୍କାକୁ)

(j) ସେ ଗେଷ୍ଟେଇଘର ଦୁଆର..... ବସିଛି । (ମୁହଁରେ, ଭିତରୁ)

(k) ସେ କଣ..... ଯିବ ? (ଏକୁଟିଆ, ସହିତ)

(l) ସେମାନେ..... ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲେ । (ସହିତ, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ)

(m) .....ତମର ମଜୁରୀ କେତେ ? (ଦିନକୁ, ଦିନପାଇଁ)

(n) ତମେ.....ଆମ ଘରକୁ ଆସିବ । (ବେଶୀ, ନିଶ୍ଚୟ)

(o) .....ପରିବା ସବୁ ବାଛି ଆଣିବ । (ଭଲ ଭଲ, ଠିକ୍ ଠିକ୍)

4. Transform the following sentences according to the instruction given :

(a) ଜିତେନ୍ଦ୍ର ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ଭଲପାଏ । negative

(b) ସେ ବାଣିବିହାରରେ ଏକ ସିନେମା ହଲ ତିଆରି କରଉଛନ୍ତି । negative

(c) ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ଏଠୁ ଯାଆନ୍ତୁ । negative

(d) ତମେ ସବୁଦିନେ କାମ କରଉଥାଅ । negative

(e) ସୁପରିଟେଡେଣ୍ଟ ଫାଇଲ ସବୁ ରଖିଲେ । causative

(f) ତୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଭତ ଖା । causative-imperative

(g) ତମେ କି କାମ କର ? causative

(h) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଭଷା ଶିଖା ହେଉଛି । combine using ନା
ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଭଷା ଗବେଷଣା ହେଉଛି ।

(i) ସେ କଲେଜରେ ପାଠ ପଢନ୍ତି । combine using ବି
ସେ ଅଫିସରେ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି ।

(j) ଆପଣ କଣ ଭତ ଖାଇଲେ ? combine using ବି
ଆପଣ ଜଳଖିଆ ଖାଇଲେ ?

(k) ଆପଣ ସିନେମା ଦେଖନ୍ତିନି ? use ନା କ'ଣ

(l) ତମେ ବଜାରକୁ ଯାଅ । combine using ନ ହେଲେ
ତମେ ଘରେ ବସି ପଢ଼ ।

(m) ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡକୁ ଯିବ । explanatory-interrogative

(n) ଗମବାବୁ ଭତ ଖାଉଛନ୍ତି । 'yes-no' type-interrogative

(o) ତୁ ଆଜି ଗତି ବସରେ ଗଉରକେଲ ଯିବୁ । past form imperative

5. Write the opposites of the following words :

ଦିନ, ବର, ଶୁଭ, ଠିକ୍, ଧୀରେ ଧୀରେ, ନୂଆ, ଭଲ, ମିଠା, ଆମିଷ, ପାଟିଲ, ଶସ୍ତା, ସାଦା, ସୁବିଧା, ବେଳ

6. Make sentences using the following words :

ଚାହିଁ ଚାହିଁ, ବସି ବସି, ହସି ହସି, ଦେଖୁ ଦେଖୁ, ବୁଲୁ ବୁଲୁ, ଆସୁ ଆସୁ,

7. Write ten words like ଲୁଗାପଟା.

8. Do you know the different uses of the following words ? Use each in a sentence.

ଜମା, ସାଦା, ଭରି, ବର, ଟିକେ, ନା,

9. Write in Oriya five sentences about Lord Jagannath.

10. Compose a passage in ten sentences about a picnic you have attended.

UNIT III

LESSON 33

Puja Holidays

ପୂଜା ଛୁଟି

ସୁଜାତା : ଏ ବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

Sujata : I may go to Calcutta this year during the Puja vacation to see Dussera.

ମଞ୍ଜୁ : କଣ ଏଲ୍. ଟି. ସି. ନେଇ ଯିବ ?

Manju : Are you going on L.T.C. ?

ସୁଜାତା : ହଁ ଭାବୁଛି, ଏଲ୍.ଟି.ସି. ନେଇ ଯିବି । ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?

Sujata : Yes, I think, I may have L.T.C. Are you not going anywhere in the vacation ?

ମଞ୍ଜୁ : ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜା ଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।

Manju : No, I cannot go out this year during the Puja vacation.

ସୁଜାତା : କାହିଁକି ଯାଇପାରିବନି ?

Sujata : Why can't you go ?

ମଞ୍ଜୁ : ମୁଁ ମୋ ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି । ଜମିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି । ଆଚ୍ଛା, ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାର ?

Manju : I will go to my mother-in-law's village. I will have to sort out some matters relating to land. Well, can you go to Calcutta alone ?

ସୁଜାତା : ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେ । ଏଥର କିନ୍ତୁ ଶାଶୁ, ଶଶୁର ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ । ଇଏ ବି ଯାଇ ପାରନ୍ତି । ଆଚ୍ଛା, ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ କାମ କରି ପାରିବ ?

Sujata : Yes, I can go alone. But this time my mother-in-law and father-in-law are accompanying me. My husband may also come with me. Well, can you do one thing for me ?

ମଞ୍ଜୁ : କ'ଣ ? କି କାମ ?	Manju : Yes, what's it ?
ସୁଜାତା : ଗଲବେଳେ ମୋର କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇ ପାରେ । କାଳେ ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଚାରୁଥିଲି ।	Sujata : When I go, I may keep some of my luggages at your place ? I am asking lest you may have some difficulties.
ମଞ୍ଜୁ : ଆରେ ନା'ମ, ମୋର ଅସୁବିଧା କାହିଁକି ହେବ ? ଆମ ଘରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି । ତମେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇ ପାର ।	Manju : Oh, no, why it should be ? There is enough space in our house. Please keep your things without any hesitation.
ସୁଜାତା : ତାହେଲେ, ରଖିଲବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।	Sujata : O. K. I will let you know when I want to keep.

Variation

A : ଏଥର ଶୀତ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଭାବୁଛୁ ?	A : Where are you thinking of going during the winter holidays this time ?
B : ମୁଁ ମହୀଶୂର ଯାଇପାରେ । ତୁ ଚାଲ, ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବୁ ।	B : I may go to Mysore. Come on, come along with me.
A : ନାରେ, ମୋର ବହୁତ କାମ କରିବାକୁ ଅଛି ।	A : No, sorry, I have a lot of work to do.
B : କି କାମ ମ ?	B : What's that ?
A : ଏମ. ଏ. ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ପଢ଼ାପଢି କରିବାକୁ ଅଛି । ପୁଣି ସେତେବେଳେ କିଛି ଲେଖାଲେଖି ବି କରି ପାରିବି ।	A : I have to prepare for my M.A. examination. Then I may devote sometime to writing at that time.
B : ଆରେ, ତୁ ଗପ କବିତା ଲେଖିପାରୁ ?	B : Oh, dear, do you write stories and poems ?
A : ହଁ, କିଛି କିଛି ଲେଖିପାରେ ।	A : Yes, to some extent.

Vocabulary

ଇଏ he (husband)
ଏକା, ଏକାଟିଆ alone
ଏଥର this time
ଏଲ୍· ଟି· ସି· Leave Travel Concession
କବିତା poem
କାଳେ in case
କିଛି କିଛି few, some
ଗପ story
ଗଲାବେଳେ while (I) will go
ଜମିବାଡ଼ି landed property
ଜାଗା space
ଦଶରା (ଦଶହରା) (a festival for Goddess Durga)
ପଢ଼ାପଢ଼ି to read, to study
ପୂଜାଛୁଟି Puja vacation
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି arranging
ବାହାରକୁ to go out
ବିନା ଚିନ୍ତାରେ without hesitation
ଯଥେଷ୍ଟ enough
ଯାଇପାରେ (I) may go
ଯାଇପାରନ୍ତି (he) may go
ଯାଇ ପାରିବିନି (I) cannot go
ରଖିଲାବେଳେ while (I) will keep
ଶଶୁର father-in-law
ଶାଶୁ mother-in-law
ଶାଶୁଘର ଗାଁ mother-in-law's village
ଶୀତ ଛୁଟି winter holiday
ଲେଖାଲେଖି to write

Drills

I. Build up drill

ଯାଇପାରେ ।
କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇପାରେ ।
ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ ଯାଇପାରେ ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ ମୁଁ ଯାଇପାରେ ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଏବର୍ଷ ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଏବର୍ଷ ପୂଜା ଛୁଟିରେ ଦଶହରା ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

ଯିବ ?
ଏଲ. ଟି. ସି. ନେଇଯିବ ?
କଣ ଏଲ. ଟି. ସି. ନେଇଯିବ ?

ଯିବି ।
ଏଲ. ଟି. ସି. ନେଇ ଯିବି ।
ଭାବୁଛି ଏଲ. ଟି. ସି. ନେଇ ଯିବି ।
ହଁ ଭାବୁଛି, ଏଲ. ଟି. ସି. ନେଇ ଯିବି ।

ଯିବନି ?
କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?
ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?
କଣ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?
ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?

ଯାଇ ପାରିବିନି ।
ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ ଯାଇପାରିବିନି ।
ପୂଜା ଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।
ଏଥର ପୂଜା ଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।
ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।

ଯାଇପାରିବନି ?
କାହିଁକି ଯାଇପାରିବନି ?

ଯିବି ।
ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ମୋ ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ମୁଁ ମୋ ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।

ଅଛି ।
ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।
କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।
ଜମିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।

ଯାଇପାର ?
ଏକା ଯାଇପାର ?
କଲିକତା ଯାଇପାର ।
କଲିକତା ଏକା ଯାଇ ପାର ?
ତମେ ଏକା ଯାଇପାର ?
ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାର ?
ଆଜ୍ଞା, ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାର ?

ଯାଇପାରେ ।
ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେ ।
ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେ ।

ଯିବେ ।
ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ଶଶୁର ଯିବେ ।
ଶାଶୁ ଯିବେ ।
ଶାଶୁ ଶଶୁର ଯିବେ ।
ଶାଶୁ ଶଶୁର ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ଏଥର କିନ୍ତୁ ଶାଶୁ ଶଶୁର ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।

ଯାଇପାରନ୍ତି ।
ଇଏ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।
ଇଏ ବି ଯାଇପାରନ୍ତି ।

କରି ପାରିବ ?
କାମ କରିପାରିବ ?
ଗୋଟିଏ କାମ କରିପାରିବ ?
ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରିପାରିବ ?
ଆଜ୍ଞା, ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରି-ପାରିବ ?

ରଖିଯାଇପାରେ ।
ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ରଖିଯାଇପାରେ ।
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ମୁଁ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
କିଛି ଜିନିଷ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖି ଯାଇପାରେ ।
ମୋର କିଛି ଜିନିଷ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇ ପାରେ ।
ଗଲାବେଳେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ଗଲାବେଳେ ତମଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ଗଲାବେଳେ ମୋର କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ବନ୍ଧାବନ୍ଧି କରି ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।

ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ଅଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ଜାଗା ଅଛି ।
ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି ।
କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ଆମଘରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି ।
	ଆମଘରେ ତ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି ।
କାଳେ କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	
କାଳେ କିଛି ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ରଖିଯାଇ ପାର ।
କାଳେ ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାର ।
	ତମେ ରଖିଯାଇପାର ।
କାଳେ ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇପାରେ, ସେଥିପାଇଁ ପଗ୍ଭରୁଥିଲି ।	ତମେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାର ।

ହେବ ?	
କାହିଁକି ହେବ ?	ଦେବି ।
ଅସୁବିଧା ହେବ ?	ଖବର ଦେବି ।
ଅସୁବିଧା କାହିଁକି ହେବ ?	ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
ମୋର ଅସୁବିଧା କାହିଁକି ହେବ ?	ରଖିଲବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
ଆରେ ନା ମ, ମୋର ଅସୁବିଧା କାହିଁକି ହେବ ?	ତାହେଲେ, ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
	ତାହେଲେ, ରଖିଲବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।

II. Substitution drill

(a) ଏ ବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

ଶୀତଛୁଟିରେ/ବଡ଼ଦିନଛୁଟିରେ	ଏବର୍ଷ ଶୀତଛୁଟିରେ/ବଡ଼ଦିନଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଖଗଛୁଟିରେ/ଗ୍ରୀଷ୍ମଛୁଟିରେ	ଏବର୍ଷ ଖଗଛୁଟିରେ/ଗ୍ରୀଷ୍ମଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଏଥର	ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

ଆସିପାରେ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ଆସିପାରେ ।
ପହଞ୍ଚିପାରେ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଦଶଗ ଦେଖିବାକୁ କଲିକତା ପହଞ୍ଚିପାରେ ।

(b) ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବନି ?

କୋଉଠିକି	ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୋଉଠିକି ଯିବନି ?
କୋଉଠିକୁ	ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୋଉଠିକୁ ଯିବନି ?
କୋଉ ଜାଗାକୁ	ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୋଉ ଜାଗାକୁ ଯିବନି ?
କୁଆଡ଼େ/କୁଆଡ଼ିକି	ତମେ କଣ ଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼କୁ/କୁଆଡ଼ିକି ଯିବନି ?

(c) ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।

କୁଆଡ଼କୁ	ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼କୁ ଯାଇପାରିବିନି ।
କୋଉଠିକି	ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ କୋଉଠିକି ଯାଇପାରିବିନି ।
କୋଉ ଜାଗାକୁ	ନା, ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ କୋଉଜାଗାକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।
ଏବର୍ଷ	ନା, ମୁଁ ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।
ଏଇ	ନା, ମୁଁ ଏଇ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।

(d) କାହିଁକି ଯାଇପାରିବନି ?

କ'ଣ ପାଇଁ	କ'ଣ ପାଇଁ ଯାଇ ପାରିବନି ?
କ'ଣ ହେଲା	କ'ଣ ହେଲା ଯାଇପାରିବନି ?
କୋଉଥିପାଇଁ	କୋଉଥିପାଇଁ ଯାଇପାରିବନି ?

(e) ମୁଁ ମୋ ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।

ଶଶୁରଘର	ମୁଁ ମୋ ଶଶୁରଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ମାମୁଁଘର	ମୁଁ ମୋ ମାମୁଁଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ଅଜାଘର	ମୁଁ ମୋ ଅଜାଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।
ଆଇଘର	ମୁଁ ମୋ ଆଇଘର ଗାଁକୁ ଯିବି ।

(f) ଜମିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।

ସମ୍ପତ୍ତିବାଡ଼ି	ସମ୍ପତ୍ତିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।

ଜମିଜମା	ଜମିଜମା କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।
ଘରଦ୍ୱାର	ଘରଦ୍ୱାର କଥା କିଛି ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।
କେତେ	ଜମିବାଡ଼ି କଥା କେତେ ବୁଝାବୁଝି କରିବାକୁ ଅଛି ।
ଦେଖାଦେଖି	ଜମିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ଦେଖାଦେଖି କରିବାକୁ ଅଛି ।
ଲେଖାଲେଖି	ଜମିବାଡ଼ି କଥା କିଛି ଲେଖାଲେଖି କରିବାକୁ ଅଛି ।

(g) ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାର ?

ଏକାଟିଆ	ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକାଟିଆ ଯାଇପାର ?
ଏକୁଟିଆ	ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକୁଟିଆ ଯାଇପାର ?
ଏକାଏକା	ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକାଏକା ଯାଇପାର ?
ଏକାକୀ	ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକାକୀ ଯାଇପାର ?

(h) ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେ ।

ଆସିପାରେ	ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଆସିପାରେ ।
ବସିପାରେ	ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ବସିପାରେ ।
ଖାଇପାରେ	ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଖାଇପାରେ ।
ଲେଖିପାରେ	ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଲେଖିପାରେ ।
ଦେଖିପାରେ	ହଁ, ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଦେଖିପାରେ ।

(i) ଏଥର କିନ୍ତୁ ଶାଶୁଶଶୁର ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।

ବାପାବୋଉ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ବାପାବୋଉ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ଭଇଭଉଜ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ଭଇଭଉଜ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ଅଜାଆଈ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ଅଜାଆଈ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ମାମୁଁମାଇଁ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ମାମୁଁମାଇଁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ଜେଜେବାପା/ଜେଜେମା	ଏଥର କିନ୍ତୁ ଜେଜେବାପା/ଜେଜେମା ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବେ ।
ସହିତ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ଶାଶୁଶଶୁର ମୋ ସହିତ ଯିବେ ।
ସାଙ୍ଗେ	ଏଥର କିନ୍ତୁ ଶାଶୁଶଶୁର ମୋ ସାଙ୍ଗେ ଯିବେ ।

(j) ଇଏ ବି ଯାଇପାରନ୍ତି ।

ଆସିପାରନ୍ତି	ଇଏ ବି ଆସିପାରନ୍ତି ।
ଦେଖିପାରନ୍ତି	ଇଏ ବି ଦେଖିପାରନ୍ତି ।
ବସିପାରନ୍ତି	ଇଏ ବି ବସିପାରନ୍ତି ।
ନେଇପାରନ୍ତି	ଇଏ ବି ନେଇପାରନ୍ତି ।
ଖାଇପାରନ୍ତି	ଇଏ ବି ଖାଇପାରନ୍ତି ।

(k) ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରିପାରିବ ?

ଲଗି	ତମେ ମୋ ଲଗି ଗୋଟାଏ କାମ କରିପାରିବ ?
କଥା	ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କଥା କରିପାରିବ ?
ସୁବିଧା	ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ସୁବିଧା କରିପାରିବ ?
ଜିନିଷ	ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ କରିପାରିବ ?

(l) ଆମ ଘରେ ତ ଯଥେଷ୍ଟ ଜାଗା ଅଛି ।

ବହୁତ	ଆମ ଘରେ ତ ବହୁତ ଜାଗା ଅଛି ।
ଅନେକ	ଆମ ଘରେ ତ ଅନେକ ଜାଗା ଅଛି ।

(m) ତମେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାର ।

ଦ୍ୱିଧାରେ	ତମେ ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ରଖିଯାଇପାର ।
କଥାରେ	ତମେ ବିନା କଥାରେ ରଖିଯାଇପାର ।
ଅସୁବିଧାରେ	ତମେ ବିନା ଅସୁବିଧାରେ ରଖିଯାଇପାର ।
ବିଘ୍ନରରେ	ତମେ ବିନା ବିଘ୍ନରରେ ରଖିଯାଇପାର ।

(n) ରଖିଲବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।

ରଖିବାବେଳେ	ରଖିବାବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
ଆସିଲ/ଆସିବାବେଳେ	ଆସିଲ/ଆସିବାବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
ଦେଲ/ଦେବାବେଳେ	ଦେଲ/ଦେବାବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।
ନେଲ/ନେବାବେଳେ	ନେଲ/ନେବାବେଳେ ମୁଁ ଖବର ଦେବି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଏ ବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

ଆମେ *excl.*	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଆମେ କଲିକତା ଯାଇପାରୁ ।
ତୁ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ତୁ କଲିକତା ଯାଇପାରୁ ।
ତମେ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ତମେ କଲିକତା ଯାଇପାର ।
ଆପଣ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଆପଣ କଲିକତା ଯାଇପାରନ୍ତି ।
ସେ *fam.*	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ସେ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ସେ *hon.*	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ସେ କଲିକତା ଯାଇପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ ସେମାନେ କଲିକତା ଯାଇପାରନ୍ତି ।

(b) ମୁଁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରୁନୁ ।।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବାନି ।
ତୁ	ତୁ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବୁନି ।
ତମେ	ତମେ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବନି ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବେନି ।
ସେ *fam.*	ସେ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବନି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଏଥର ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବେନି ।

(c) ତମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାର ?

ତୁ	ତୁ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରୁ ?
ଆପଣ	ଆପଣ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରନ୍ତି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରେ ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରୁ ?
ସେ *fam.*	ସେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରେ ?
ସେ *hon.*	ସେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରନ୍ତି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରନ୍ତି ?

(d) ତମେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବ ?

ତୁ	ତୁ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବୁ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବା ?
ସେ *fam.*	ସେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବ ?
ସେ *hon.*	ସେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଗୋଟାଏ କାମ କରି ପାରିବେ ?

(e) ମୁଁ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରୁ ।
ତୁ	ତୁ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରୁ ।
ତମେ	ତମେ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାର ।
ଆପଣ	ଆପଣ କିଛି ଜିନିଷ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।

ସେ *fam.*	ସେ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ସେ *hon.*	ସେ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ କିଛି ଜିନିଷ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।

(f) ତମେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାର ।

ତୁ	ତୁ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରୁ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ବିନାଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
ସେ *hon.*	ସେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ବିନା ଚିନ୍ତାରେ ରଖିଯାଇପାରନ୍ତି ।

IV. Transformation drill

1. Transformation into negative and interrogative-negative—

(i) (a) ଏବର୍ଷ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ଏବର୍ଷ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇନପାରେ ।
ଏବର୍ଷ ମୁଁ କଲିକତା ନଯାଇପାରେ ।

(b) ଇଏ ବି ଆସିପାରନ୍ତି ।
ଇଏ ବି ଆସି ନପାରନ୍ତି ।
ଇଏ ବି ନଆସିପାରନ୍ତି ।

(c) ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଦେଖିପାରେ ।
ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଦେଖି ନପାରେ ।
ମୁଁ ଏକାଟିଆ ନଦେଖିପାରେ ।

(d) କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ତମ ଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।
କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ତମ ଘରେ ନରଖିଯାଇପାରେ ।
କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ତମଘରେ ରଖି ନଯାଇପାରେ ।
କିଛି ଜିନିଷ ମୁଁ ତମଘରେ ରଖିଯାଇ ନପାରେ ।

(e) ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇଯାଇପାରେ ।
ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ନ ହୋଇଯାଇପାରେ ।

ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇ ନଯାଇପାରେ ।
ତମର କିଛି ଅସୁବିଧା ହୋଇଯାଇ ନପାରେ ।

(ii) (a) ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।
ମୁଁ କଲିକତା ଯାଇପାରେନି ।

(b) ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେ ।
ମୁଁ ଏକାଟିଆ ଯାଇପାରେନି ।

(c) ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଏ କାମ କରିପାରିବ ।
ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଏ କାମ କରିପାରିବନି ।

(d) ମୁଁ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବି ।
ମୁଁ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ।

(iii) (a) ଆପଣ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରନ୍ତି ?
ଆପଣ କଣ କଲିକତା ଏକା ଯାଇପାରନ୍ତିନି ?

(b) ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରିପାରିବ ?
ତମେ ମୋ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ କାମ କରିପାରିବନି ?

(c) ମୁଁ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବି ?
ମୁଁ ପୂଜାଛୁଟିରେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବିନି ?

V. Response drill

(a) ସୁଜାତା ପୂଜାଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରେ ?
ସୁଜାତା ପୂଜାଛୁଟିରେ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

(b) ମଞ୍ଜୁ ପୂଜାଛୁଟିରେ କାହିଁକି ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବନି ?
କାରଣ ମଞ୍ଜୁ ତା ଶାଶୁଘର ଗାଁକୁ ଯିବ ।

(c) ସୁଜାତା କଣ ଏକାଟିଆ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ?
ହଁ, ସୁଜାତା ଏକାଟିଆ କଲିକତା ଯାଇପାରେ ।

(d) ସୁଜାତା ଗଲାବେଳେ କ'ଣ ମଞ୍ଜୁଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ?
ସୁଜାତା ଗଲାବେଳେ ତାର କିଛି ଜିନିଷ ମଞ୍ଜୁଘରେ ରଖିଯାଇପାରେ ।

(e) ବିଜୟା କଣ ଗପ କବିତା ଲେଖିପାରେ ?
ନା, ବିଜୟା ଗପ କବିତା ଲେଖିପାରେନି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words selecting the most appropriate words from the brackets :

(i) (a) ମୁଁ ପୁଣି ନୂଆ ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯାଇପାରେ । (ହୋଇପାରେ, ଆସିପାରେ, ଥାଇପାରେ)

(b) ତମେ କଣ ଗପ ବି ଲେଖିପାର ? (ପଢିପାର, ଦେଇପାର, କରିପାର)

(c) ସେ ହୁଏତ, କାଲି ଆସିପାରେ । (ରହିପାରେ, ହୋଇପାରେ, ସହିପାରେ)

(d) ଆଜି ମୁଁ କିଛି କାମ କରିପାରିବିନି । (ପଢିପାରିବିନି, ଦେଇପାରିବିନି, ଲେଖିପାରିବିନି)

(e) ତୁ କଣ ବଜାର କରି ପାରିବୁ ? (ଜାଣିବୁ, ଟାଣିବୁ, ନେବୁ)

(ii) (a) ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବେନି । (କୋଉଠିକି, କେଉଁ, କୁଆଡୁ)

(b) କାହିଁକି ତାଙ୍କର ସୁବିଧା ହୋଇପାରିଛି ? (କୋଉଥିପାଇଁ, କି, କାହାର)

(c) ସୁଜାତା ଆଜି ତା ଅଜାଘରକୁ ଯିବ । (ଶୋଇବାଘର, ମାମୁଁଘର, ଗ୍ରଳଘର)

(d) ସେ କାହିଁକି ଏକା ଏକା ଫେରୁଛି ? (ଏକୁଟିଆ, ଏକ, ଏକବାରେ)

(e) ତୁ ବିନା କାରଣରେ ରଗୁଛୁ । (ବ୍ୟସ୍ତରେ, କଥାରେ, ଅବିଚାରରେ)

2. Substitute the underlined words with the words given in the brackets and make necessary changes in the sentences :

(a) ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇପାର । (ତୁ)

(b) ସେ ହୁଏତ ଆସିପାରେ । (ସେମାନେ)

(c) ତୁ କେତେବେଳେ ଆସିପାରିବୁ ? (ଆମେ) *incl.*

(d) ମୁଁ ମୋଟେ ଏ କାମ କରିପାରିବିନି । (ତମେ)

(e) ସେ କଣ ଏଠାକୁ ଆସିପାରିବ ? (ଆପଣ)

(f) ଛାତ୍ରମାନେ ଭଲକରି ଭାଷା ଶିଖି ପାରୁନାହାଁନ୍ତି । (ସେ) *fam.*

(g) ସେ ଜୀବନରେ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବନି । (ମୁଁ)

3. Fill up the blanks choosing appropriate words from the brackets :

(i) (ରଖିଦେଇଯାଇପାରେ, ଉଠିପାରେ, ଆସିପାରେ, କରିପାରିବ, ଯାଇପାରନ୍ତି)

(a) ସେ ହୁଏତ ଏଠାକୁ..... ।

(b) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ .....।

(c) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ କାମଟା ..... ?

(d) ତମ ଘରେ କେତେଗୁଡ଼ା ଜିନିଷ ମୁଁ .....।

(e) ମୁଁ ଖୁବ୍ ଭୋରରୁ..... ।

(ii) (ବୁଝାବୁଝି, ପୂଜାଛୁଟିରେ, ଏକାଟିଆ, କୁଆଡ଼େ, ଗଲାବେଳେ)

(a) ..... ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?

(b) ମୁଁ ତ ..... ଯାଇପାରିବିନି ।

(c) ତମେ କଣ..... ହୋଟେଲରେ ଖାଇପାରିବ ?

(d) ସେ କଥା କ'ଣ.....କଲ ?

(e) ..... କିଛି ବହି ମତେ ଦେଇପାରିବ ?

4. Transform into negative :

(a) ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇପାରେ ।

(b) ସକାଳୁ ଉଠି ମୁଁ ସବୁକାମ କରିପାରେ ।

(c) ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିପାରନ୍ତି ।

(d) ସେ ଏକା ବଜାରକୁ ଯାଇପାରିବ ।

(e) ତମେ ବି କାମ କରିପାରିବ ।

5. Answer the following :

(a) ତମେ ଏବର୍ଷ ପୂଜାଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାର ?

(b) ମଞ୍ଜୁ ପୂଜାଛୁଟିରେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରିବନି ?

(c) ଆପଣ କଣ ଏକା ହଷ୍ଟେଲ ଯାଇପାରନ୍ତି ?

(d) ସେ କଣ ଗପ କବିତା ଲେଖିପାରେ ?

(e) ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ କିଏ ଗପ କବିତା ଲେଖିପାରନ୍ତି ?

6. Use the following words in sentences :

ଏଥର, ଏକାଟିଆ, ଇଏ, କାଳେ, ବିନା, ଆରେ, ମ, କିଛି କିଛି, କାମ, କଥା

Grammatical Note

1. (i) Look at the following examples :

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ଯାଇପାରେ ।

I may go to Cuttack now.

ସେ କାଲି ସକାଳେ ଆସିପାରେ ।

He may come tomorrow morning.

ତମେ ଷ୍ଟେସନ ଯାଇ ଟ୍ରେନ ଧରିପାର ।

You may go to the station and catch the train.

In the above examples the verb root ପାର୍ to express probability always occurs with the subsidiary stem, and in such constructions the person-number suffixes are added directly to the verb root ପାର୍. The subsidiary always takes the perfective form. The person-number suffixes for this type of constructions are same as in case of simple present tense.

(ii) The perfect and imperfect tenses to express probability are as follows :

Perfect :

(a) (referring to present or future time)

ମୁଁ ତମ ଘରେ ସବୁ ଜିନିଷ ରଖି ଯାଇପାରେ ।

I may keep all things at your house.

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମା ଦେଖି ଯାଇପାରେ ।

He may now go to see a film.

(b) (referring to past time)

ସେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗତକାଲି ଆସି ଥାଇ ପାରନ୍ତି ।

He might have come to him yesterday.

ତମେ କାଲି ଏ କାମ କରି ଥାଇପାର ।
You might have done this work yesterday.

Imperfect :

ସେ ତମ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ନେଉଥାଇପାରେ ।
He might be taking money from your pocket.

ଆପଣ ପ୍ରତିଦିନ ସେଠାକୁ ଆସୁଥାଇପାରନ୍ତି ।
You might be coming there daily.

(iii) The verb ପାର୍ to express probability is negated as follows :

(a) ତମେ କାଲି ଘରକୁ ଯାଇପାର । (future time)
You may go home tomorrow.

ତମେ କାଲି ଘରକୁ ନଯାଇପାର ।
You may not be going home tomorrow.

ତମେ କାଲି ଘରକୁ ଯାଇ ନପାର ।
You may not be going home tomorrow.

(b) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମା ଦେଖି ଯାଇପାରେ । (present time)
He may go to see the pictures now.

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମା ଦେଖିଯାଇନପାରେ ।
He may not be going to see the pictures now.

ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସିନେମା ଦେଖି ନଯାଇପାରେ ।
He may not go to see the picture now.

(c) ସେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗତକାଲି ଆସିଥାଇ ପାରନ୍ତି । (past time)
He might have come to him yesterday.

ସେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗତକାଲି ଆସି ଥାଇ ନପାରନ୍ତି ।
He might not have come to him yesterday.

ସେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗତ କାଲି ଆସି ନଥାଇ ପାରନ୍ତି ।

(d) ସେ ତମ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ନେଉଥାଇ ପାରେ ।
He might be taking money from your pocket.

ତମ ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ନେଉଥାଇ ନପାରେ ।
He might not be taking money from your pocket.

2. The verb root ପାର୍ to express probability, should not be confused with the verb ପାରିବା (infinitive to express 'can') which functions as any other common verb in Oriya.

The present indefinite construction of the verb ପାରିବା should not be confused with the verb ପାର୍- to express probability.

Look at the following constructions :

(a) ମୁଁ କାଲି ଭୋରରୁ ଉଠିପାରେ । (probability)
I may get up early in the morning tomorrow.

(b) ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ଭୋରରୁ ଉଠିପାରେ । ('can' form)
I can get up early in the morning everyday.

3. The onomatopoeic compound words are formed by combining the imitative sounds and the onomatopoeic compound words in rhythms. In Oriya these are formed as follows :

(a) ଦେଖାଦେଖି
ବୁଝାବୁଝି
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି
ଟଣାଟଣି
କୁହାକୁହି

(b) ଦେଖାଶୁଣା
ଜଣାଶୁଣା
ପଢ଼ାଶୁଣା
ରଖାଥୁଆ
କୁହାବୋଲ

(c) ଜାମାଫାମା
ଛେଳିଫେଳି
ଗୁ ଫା
ଟଙ୍କାଫଙ୍କା
ଦୋକାନଫୋକାନ

(d) ଲୁଗାପଟା
ଘରଦ୍ୱାର
ପିଠାପଣା
ଦରଦାମ୍
ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

4. The verbal adjectives are formed by prefixing -ଇଲା or -ଲା or ବା- to the verb root.

   ଗଲାବେଳେ/ଯିବାବେଳେ
   ଆସିଲାବେଳେ/ଆସିବାବେଳେ
   ନେଲା ସମୟରେ/ନେବା ସମୟରେ
   କରିଥିଲାକାମ/କରିବାକାମ
   ଦେଖିଲା ଜିନିଷ/ଦେଖିବା ଜିନିଷ

5. କାଳେ as a conditional term is used with ସେଥିପାଇଁ to construct conditional structures. This type of conditional structure has two parts. The first part beginning with କାଳେ describes the cause and the second part beginning with ସେଥିପାଇଁ describes the effect. The structure communicates probability and its resultant action.

   କାଳେ ସେ ଆସିବେ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଆସିଥିଲି ।
   I came in case he would have come.

Cultural Note

ଦଶରା — The festival for worshipping Goddess Durga in the month of Ashweena is called ଦଶହରା or ଦଶରା in Orissa. Durga Puja is most famous in Calcutta and the Bengalis call it ପୂଜା । (Ashweena : September-October)

ପୂଜା ଛୁଟି — The vacation during which the Durga Puja is celebrated is called ପୂଜାଛୁଟି ।

ଶାଶୁଘର — The mother-in-law's house is called ଶାଶୁଘର in Oriya.

ଇଏ — In Orissa a husband cannot be addressed by his name by the wife. Therefore he has to be addressed by pronouns like ଇଏ or ସିଏ etc.

ଏଲ୍.ଟି.ସି. — A travelling-grant, *i. e.*, Leave-Travel Concession granted to the Central Government employees.

UNIT III

LESSON 34

An Accident

ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣା

ବିଜୟବାବୁ : ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।

Bijayababu : You might have heard about the accident that took place in Nandankanan lake.

ରମାକାନ୍ତବାବୁ : ହଁ, ଆଜିକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲି । ବାପା ଓ ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।

Ramakantababu : Yes, I saw it on to-day's paper. A father and a son slipped from the boat and got drowned in the lake.

ବିଜୟବାବୁ : ଏମିତି କେମିତି ହେଲ କେଜାଣି ? ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?

Bijayababu : How did it happen ? Couldn't they know that there was deep water ?

ରମାକାନ୍ତବାବୁ : ଏମିତି ବି ହେଇପାରେ, ପୁଅକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।

Ramakantababu : It may be that to save his son the father had jumped into water.

ବିଜୟବାବୁ : ହଁ, ସେପରି କିଛି ହେଇଥାଇ-ପାରେ । ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ତ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।

Bijayababu : Yes, it may be so. But such an accident took place for the first time in the Nandankanan lake.

ରମାକାନ୍ତବାବୁ : ହଁ, ଦୁର୍ଘଟଣା ତ ଦୁର୍ଘଟଣା । ତାକୁ କାହାର ହାତ ଅଛି ? ତାକୁ ବା ମଣିଷ କ'ଣ କରିପାରିବ ?

Ramakantababu : Right, but accident is an accident. Who can help it ? What can man do to that ?

ବିଜୟବାବୁ : ତେବେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରିବାତ । ନହେଲେ ପ୍ରତି ମୂହୁର୍ତ୍ତରେ ଯେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିପାରେ ।

Bijayababu : Yet, we may be somehow cautious. Otherwise there may be accidents every moment.

ରମାକାନ୍ତବାବୁ : ହଁ, ସେ କଥା ସତ ।

Ramakantababu : Yes, you are right.

Variation

A : ରଜା, ତମର କାହା ସାଙ୍ଗରେ ସାଇକେଲ ଧକା ହେଲ ?

A : Raja, who did you dash with your cycle ?

B : ଆଉ କାହା ସାଙ୍ଗରେ ହୋଇପାରେ ? ଝୁଲୁ ସାଇକେଲ ସାଙ୍ଗରେ ମୋ ସାଇକେଲ ଧକା ହେଲ ।

Raja : Who else ? Jhulu's cycle dashed with my cycle.

A : ତମର କଣ କିଛି ହେଇଛି କି ?

A: Has anything happened to you ?

B : ନା, ବେଶୀ କିଛି ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବଗ ହେଇନି । ଆମେ ଦିହେଁ ସାଇକେଲ ଆସ୍ତେ ଚଲଉଥିଲୁ ବୋଲି ବେଶୀ କିଛି ହେଲନି ।

B : No, there have not been many injuries. Nothing much happened as we were cycling slowly.

A : ତମେ କଣ ଟିକେ ହୁସିଆର ହେଇ ସାଇକେଲ ଚଲେଇ ପାରୁନ ?

A : Can't you ride your cycles more carefully ?

B : ହଁ ଯେ, ହେଲେ ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ କିଏ କ'ଣ କରି ପାରିବ ?

B : That's O. K. But who can do anything to accidents ?

Vocabulary

ଆଜିକା କାଗଜ To-day's newspaper
ଆସ୍ତେ slowly
ଏଇ ପ୍ରଥମ for the first time
ଏପରି like this
କଥା about
କରି ପାରିବ can do
କାହା ସାଙ୍ଗରେ with whom
କେଜାଣି who knows

ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବର wounds
ଖସିପଡ଼ିବା to fall down
ଗଣ୍ଡ deep water
ଘଟିବା to happen
ଡଙ୍ଗାରୁ from the boat
ତେବେ then
ଦିହେଁ both
ଦୁଇଜଣ two persons, both
ଦୁର୍ଘଟଣା accident
ଧକା accident
ନହେଲେ otherwise
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ every moment
ବା else
ବୁଡ଼ିଗଲେ drowned
ବୋଲି that
ରକ୍ଷା କରିବାକୁ to save
ଶୁଣିଥିବେ must have heard
ସତ true
ସାଇକେଲ cycle
ସାବଧାନ careful
ସେକଥା that thing
ସେପରି like that
ହ୍ରଦ lake
ହୁସିଆର careful
ହେଲେ then
ହୋଇପାରେ may happen
ହୋଇଥାଇପାରେ might have happened

Drills

I. Build up drill

ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।
ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି ।

ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ଖସିପଡ଼ି ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ଦୁଇଜଣ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ଦୁଇଜଣ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ବାପା ଓ ପୁଅ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।
ବାପା ଓ ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।

ଦେଖିଲି ।
କାଗଜରେ ଦେଖିଲି ।
ଆଜିକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲି ।

କେଜାଣି ?
କେମିତି ହେଲା କେଜାଣି ?
ଏମିତି କେମିତି ହେଲା କେଜାଣି ?

ଜାଣିପାରିଲେନି ?
ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
କଣ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
କଣ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?

ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।
ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।
ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।
ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।
ପୁଅକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।
ଏମିତି ବି ହେଇପାରେ, ପୁଅକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।

ହୋଇଥାଇପାରେ ।
କିଛି ହୋଇଥାଇପାରେ ।
ସେପରି କିଛି ହୋଇଥାଇପାରେ ।
ହଁ, ସେପରି କିଛି ହୋଇଥାଇ ପାରେ ।

ପ୍ରଥମ ।
ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ଏପରି ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ହ୍ରଦରେ ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ହ୍ରଦରେ ତ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।

ଦୁର୍ଘଟଣା ।
ଦୁର୍ଘଟଣା ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ।
ହଁ, ଦୁର୍ଘଟଣା ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ।

ଅଛି ?
ହାତ ଅଛି ?
କାହାର ହାତ ଅଛି ?
ତାକୁ କାହାର ହାତ ଅଛି ?

କରିପାରିବ ?
କ'ଣ କରିପାରିବ ?
ମଣିଷ କ'ଣ କରିପାରିବ ?
ତାକୁ ବା ମଣିଷ କ'ଣ କରିପାରିବ ?

ହୋଇ ପାରିବା ତ ?
ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରିବାତ ?
ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରିବା ତ ?
ତେବେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରିବା ତ ?

ଘଟିପାରେ ।
ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିପାରେ ।
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିପାରେ ।
ନହେଲେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିପାରେ ।

ସତ ।
ସେ କଥା ସତ ।
ହଁ, ସତ ।
ହଁ, ସେ କଥା ସତ ।

II. Substitution drill

(a) ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।

,,	,,	ଘଟିଥିବା	,,	,,	,,	,,	।
,,	,,	ଜାଣିଥାଇ	,,	,,	,,	,,	।
,,	,,	ପଢିଥାଇ	,,	,,	,,	,,	।
,,	,,	ଦେଖିଥାଇ	,,	,,	,,	,,	।
,,	,,	ବୁଝିଥାଇ		,,	,,	,,	।

(b) ଆଜିକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲି ।

କାଲିକା	କାଲିକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲି ।
ପରଦିନକା	ପରଦିନକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲି ।
ସମାଜରେ	ଆଜିକା ସମାଜରେ ଦେଖିଲି ।
ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରରେ	ଆଜିକା ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରରେ ଦେଖିଲି ।
ଖବରରେ	ଆଜିକା ଖବରରେ ଦେଖିଲି ।
ନିଉଜରେ	ଆଜିକା ନିଉଜରେ ଦେଖିଲି ।

(c) ବାପା ଓ ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।

	,,	,,	,,	ଡେଇଁପଡ଼ି	,,	,,	।
ମା ଓ ଝିଅ		,,	,,	ଖସିପଡ଼ି	,,	,,	।
ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ		,,	,,	,,	,,	,,	।
ବାପ ଓ ପୁଅ		,,	,,	,,	ନଈପାଣିରେ	,,	।
	,,	,,	,,	,,	କେନାଲପାଣିରେ	,,	।
	,,	,,	,,	,,	ହ୍ରଦପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲେ ।		

(d) ଏମିତି କେମିତି ହେଲ କେଜାଣି ?

କାହିଁକି	ଏମିତି କାହିଁକି ହେଲ କେଜାଣି ?

(e) ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେମାନେ ଜାଣିପାରିଲେନି ?

,,	,,	,,	ବୁଝିପାରିଲେନି ?
,,	,,	,,	ଦେଖିପାରିଲେନି ?

(f) ଏମିତି ବି ହେଇପାରେ, ପୁଅକୁ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ବାପା ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥିବେ ।

ସେମିତି ବି	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	।
ଏପରି ବି	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	।
ସେପରି ବି	,,	,,	,,	,,	,,	,,	,,	।

(g) ସେପରି କିଛି ହୋଇଥାଇପାରେ ।

ଘଟିଥାଇପାରେ	ସେପରି କିଛି ଘଟିଥାଇପାରେ ।
ଲେଖିଥାଇପାରେ	ସେପରି କିଛି ଲେଖିଥାଇପାରେ ।
ନେଇଥାଇପାରେ	ସେପରି କିଛି ନେଇଥାଇପାରେ ।

(h) ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ତ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।
,, ଲେକ୍‌ରେ ,, ,, ,, ,, ।
,, ହ୍ରଦରେ ,, ,, ହେବା ,, ।

(i) ହଁ, ଦୁର୍ଘଟଣା ତ ଦୁର୍ଘଟଣା ।
ଆକ୍‌ସିଡ଼େଣ୍ଟ ତ ଆକ୍‌ସିଡ଼େଣ୍ଟ ହଁ, ଆକ୍‌ସିଡ଼େଣ୍ଟ ତ ଆକ୍‌ସିଡ଼େଣ୍ଟ ।
ବିପଦ ତ ବିପଦ ହଁ, ବିପଦ ତ ବିପଦ ।

(j) ତେବେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇ ପାରିବା ତ !
ହୁସିଆର ତେବେ ଟିକିଏ ହୁସିଆର ହୋଇପାରିବା ତ !

III. Substitution-Agreement drill

(a) ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।

,,	,,	,,	ତମେ ଶୁଣିଥାଇପାର ।
,,	,,	,,	ତୁ ଶୁଣିଥାଇପାରୁ ।
,,	,,	,,	ସେ ଶୁଣିଥାଇପାରେ । *fam.*
,,	,,	,,	ସେ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି । *hon.*
,,	,,	,,	ସେମାନେ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।
,,	,,	,,	ମୁଁ ଶୁଣିଥାଇପାରେ ।
,,	,,	,,	ଆମେ ଶୁଣିଥାଇପାରୁ । *excl.*

(b) ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?

ସେ *fam.*	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେ ଜାଣି ପାରିଲନି ?
ସେ *hon.*	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ସେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
ତୁ	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ତୁ ଜାଣି ପାରିଲୁନି ?
ତମେ	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ତମେ ଜାଣି ପାରିଲନି ?
ଆପଣ	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ଆପଣ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
ମୁଁ	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲିନି ?
ଆମେ *excl.*	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ଆମେ ଜାଣି ପାରିଲୁନି ?
ଆମେ *incl.*	ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି କଣ ଆମେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?

(c) ତାକୁ ବା ମଣିଷ କ'ଣ କରିପାରିବ ?

କିଏ	ତାକୁ ବା କିଏ କ'ଣ କରିପାରିବ ?
ତମେ	ତାକୁ ବା ତମେ କ'ଣ କରିପାରିବ ?
ତୁ	ତାକୁ ବା ତୁ କ'ଣ କରିପାରିବୁ ?
ଆପଣ	ତାକୁ ବା ଆପଣ କ'ଣ କରିପାରିବେ ?
ସେ *fam.*	ତାକୁ ବା ସେ କ'ଣ କରିପାରିବ ?
ସେ *hon.*	ତାକୁ ବା ସେ କ'ଣ କରିପାରିବେ ?
ସେମାନେ	ତାକୁ ବା ସେମାନେ କ'ଣ କରିପାରିବେ ?
ମୁଁ	ତାକୁ ବା ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବି ?
ଆମେ *excl.*	ତାକୁ ବା ଆମେ କ'ଣ କରିପାରିବୁ ?
ଆମେ *incl.*	ତାକୁ ବା ଆମେ କ'ଣ କରିପାରିବା ?

(d) ତେବେ ଆମେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବା ତ ।

ଆମେ *excl.*	ତେବେ ଆମେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବୁ ତ ?
ମୁଁ	ତେବେ ମୁଁ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବି ତ ?
ତୁ	ତେବେ ତୁ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବୁ ତ ?
ତମେ	ତେବେ ତମେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବ ତ ?
ଆପଣ	ତେବେ ଆପଣ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବେ ତ ?
ସେ *fam.*	ତେବେ ସେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବ ତ ?
ସେ *hon.*	ତେବେ ସେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବେ ତ ?
ସେମାନେ	ତେବେ ସେମାନେ ଟିକିଏ ସାବଧାନ ହୋଇପାରିବେ ତ ?

IV Transformation drill

Transformation into negative—

(a) ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣି ନଥାଇପାରନ୍ତି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ନ ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।
ନନ୍ଦନକାନନ ହ୍ରଦରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ ଶୁଣିଥାଇ ନପାରନ୍ତି ।

(b) ସେପରି କିଛି ହୋଇଥାଇପାରେ ।
ସେପରି କିଛି ନ ହୋଇଥାଇପାରେ ।
ସେପରି କିଛି ହୋଇନଥାଇପାରେ ।
ସେପରି କିଛି ହୋଇଥାଇ ନପାରେ ।

V Response drill

(a) କିଏ ନନ୍ଦନକାନନରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ?
ରମାକାନ୍ତବାବୁ ନନ୍ଦନକାନନରେ ହୋଇଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଶୁଣିଥାଇପାରନ୍ତି ।

(b) ରମାକାନ୍ତବାବୁ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା କେବେକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲେ ?
ରମାକାନ୍ତବାବୁ ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା କାଲିକା କାଗଜରେ ଦେଖିଲେ ।

(c) ବାପା ଓ ପୁଅ କିପରି ହ୍ରଦପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ?
ବାପା ଓ ପୁଅ ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।

(d) କ'ଣ ଅଛି ବୋଲି ବାପା ଓ ପୁଅ ଜାଣି ପାରିଲେନି ?
ଗଣ୍ଡ ଅଛି ବୋଲି ସେମାନେ ଜାଣି ପାରିଲେନି ।

(e) କଣକୁ କାହାର ହାତ ନାହିଁ ?
ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ କାହାର ହାତ ନାହିଁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences by selecting the most appropriate words from the brackets:

(a) ବାଟରେ ଦେଖିଥିବା ଦୁର୍ଘଟଣା କଥା ଆପଣ <u>ଜାଣିଥାଇପାରନ୍ତି</u> । (କହିଥାଇପାରନ୍ତି, ଦେଖିଥାଇପାରନ୍ତି)

(b) ଏମିତି ଘଟଣା ବି <u>ଘଟିଥାଇପାରେ</u> । (ନାଚିଥାଇପାରେ, ହୋଇଥାଇପାରେ)

(c) ତମେ ସେ କଥା <u>ଜାଣିଥାଇପାର</u> । (ହସିଥାଇପାର, ବୁଝିଥାଇପାର)

(d) ସେ ପାଣିକି <u>ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥାଇପାରେ</u> । (ଖସିପଡ଼ିଥାଇପାରେ, ବସିପଡ଼ିଥାଇପାରେ)

(e) ଦୁର୍ଘଟଣା ତ ପ୍ରତିଦିନ <u>ଘଟିଥାଇପାରେ</u> । (ହୋଇଥାଇପାରେ, ଯାଇଥାଇପାରେ)

2. Substitute the underlined words with the given words and bring necessary changes in the following sentences wherever necessary :

(a) <u>ଏମିତି</u> ବି ତ ଘଟିପାରେ ।(ସେମିତି)

(b) <u>ଆପଣ</u> ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଘଟଣା ଦେଖିବାକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି । (ତୁ)

(c) <u>ତମେ</u> ସାଙ୍ଗକୁ ରକ୍ଷାକରିବାକୁ ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥାଇପାର । (ସେ *fam.*)

(d) <u>ଆମେ</u> ଆଜି ସିନେମା ଯାଇପାରୁ । (ସେମାନେ)

(e) ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ <u>ମଣିଷ</u> ବା କ'ଣ କରିପାରେ ? (କିଏ)

3. Fill up the blanks selecting the appropriate words from the brackets :

(ଖଣ୍ଡିଆଖାବଗ, ହାତ, ମଣିଷ, ଧକା, ପ୍ରଥମ, ସାବଧାନ, ଚିଲିକା, କେବେକା, ହୁସିଆର, ଗଣ୍ଡ)

(a) .....ହ୍ରଦରେ ବି ଦୁର୍ଘଟଣା ହୁଏ ।

(b) ତୁମେ.....କାଗଜରେ ଏଇ ଖବର ଦେଖିଲ ?

(c) ଚିଲିକା ହ୍ରଦରେ ବି ବଡ଼ ବଡ଼.....ଥାଇପାରେ ।

(d) ନନ୍ଦନକାନନରେ ଏପରି ଦୁର୍ଘଟଣା ଏଇ.....ଘଟିଥାଇପାରେ ।

(e) ଗାଡ଼ିମଟରକୁ.....ହେବା ଦରକାର ।

(f) ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ କଣ କାହାର.....ଅଛି ?

(g) ଏମିତି ଘଟଣାକୁ..... ବା କ'ଣ କରିପାରେ ?

(h) ତମର କୋଉଠି ସାଇକେଲ.....ହେଲା ?

(i) କେହି.....ହେଇ ନାହାଁନ୍ତି ତ ?

(j) ସେ ଭରି.....ହୋଇ ଗାଡ଼ି ଚଲାଏ ।

4. Transform the following sentences into negative:

(a) କାଲି ସକାଳେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥାଇପାରେ ।

(b) ତୁମେ ଏଇ କଥା କହିପାର ।

(c) ସେଠି ମଟର ଧକା ହୋଇପାରିଥାଏ ।

(d) ଏ କାମ ସେ କରିଥାଇପାରେ ।

(e) ଏମିତି ଘଟଣା ଘଟିପାରେ ।

5. Make questions using each of the following sentences as answers : (Make one question for one answer.)

(a) ନନ୍ଦନକାନନରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ହେବା ଏଇ ପ୍ରଥମ ।

(b) ସେମାନେ ଡଙ୍ଗାରୁ ଖସିପଡ଼ି ହ୍ରଦର ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଗଲେ ।

(c) ପୁଅକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ସେ ପାଣିକି ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥାଇପାରନ୍ତି ।

(d) ତା ସାଇକେଲ ସାଙ୍ଗରେ ତମ ସାଇକେଲ ଧକା ହେଲା ।

(e) ତମେ ଟିକିଏ ହୁସିଆର ହୋଇ ଗାଡ଼ି ଚଲାଅ ।

Grammatical Note

1. This lesson is also on probability ପାରୁ-. The situational probability is introduced here.

2. When two verbs are compounded to describe some incomplete action the members of the compound are always in perfective form.

   ଖସିପଡ଼ି
   ବସିପଡ଼ି
   ଡେଇଁପଡ଼ି

3. ବୋଲି is a conditional conjoint to combine two sentences in which the cause and effect are described.

   ତମେ ଆସିଲ ବୋଲି ମୁଁ ଆସିଲି ।

4. ଯେ and ସେଥିପାଇଁ are used here as conditional terms to suggest that depending on some situation something else may happen.

   ସେ ଆସିବେ ଯେ ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନ ଯାଉଛି ।
   I am going to the station because he is to come.

5. କା is post-posed to words like ଆଜି, କାଲି, ଆଜିକାଲି, କେବେ etc. to indicate a particular time or period.

   ଆଜିକା
   କାଲିକା
   ଆଜିକାଲିକା
   କେବେକା

6. ବା is used with interrogative pronoun to put emphasis.

   ଏମିତି ଘଟଣାକୁ ମଣିଷ ବା କ'ଣ କରିପାରିବ ?
   What can a man do in such an event ?

7. Sometimes some words are used in such a way that they convey a meaning totally different from their usual meaning. When it happens it is called idiomatic or proverbial use.

ତାକୁ କାହାର ହାତ ଅଛି ?

Here in this sentence ହାତ refers directly to ones helplessness and indirectly to destiny. Here the whole sentence refers to what the word ହାତ refers.

Note : The accident narrated in this Lesson really happened in Nandankanan lake on 24-5-81.

UNIT III

LESSON 35

On Language Learning

ଭଷା ଶିକ୍ଷା

ଅଧ୍ୟାପିକା : ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ନ କରିପାର । ତମମାନଙ୍କ ନ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇ ନ ପାରୁ । ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।

Lady Lecturer : You may or may not try to learn the language. But we will not be held responsible if you do not learn the language. You will have to labour to learn a language.

ଛାତ୍ର : ଆମେ ତ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।

Student : We do labour.

ଅଧ୍ୟାପିକା : ନା, ତମେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ । ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବା, କହିବା ଓ ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର । କିନ୍ତୁ ଲେଖିବା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ଅଧିକ ନଜର ନ ଦେଇପାର ।

Lady Lecturer : No, your labour is not enough. At present you have to put more emphasis on listening, speaking and reading. You may not give that emphasis on writing now.

ଛାତ୍ର : ଆମେ ତ ଶୁଣୁଛୁ, କହୁଛୁ ଆଉ ପଢୁଛୁ । ଲେଖିବାକୁ ବି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ।

Student : We are listening, speaking and reading. We are also trying to write.

ଅଧ୍ୟାପିକା : ଭଷାକୁ ଠିକ୍ ଭବରେ ଶୁଣିବା, ଠିକ୍‌ଭବରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା ଓ କହିବା, ଠିକ୍ ଭବରେ ପଢିବା ଆଉ ଲେଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବା ହିଁ ଭଷା ଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା । ଏହାଛଡ଼ା ନୂଆ

Lady Lecturer : The basic principle of language learning is to listen correctly, to pronounce and to speak correctly, and to practice to

ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।

read and write correctly. In addition you should also try to know more and more new words and their uses.

ଛାତ୍ର : ମାଡାମ୍, ଆପଣଙ୍କ ଏଇ ବହିଟା ନେଇ ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ? ମୁଁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଫେରେଇ ଦେବି ।

Student : Madam, may I please borrow your book to have a look ? I will return it to-day afternoon.

ଅଧ୍ୟାପିକା : ହଉ ନିଅ । ଦେଖିସାରି ଦେବ । ସେଇଟା ଲାଇବ୍ରେରୀ ବହି । ସାବଧାନରେ ରଖିବ ।

Lady Lecturer : Yes, you may have it, and return when you finish. That is a library book. Keep it carefully.

Variation

A : ତମେ ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରିପାର ।

A : You may try a number of ways to learn the language.

B : ସାର, କି କି ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରିହେବ ?

B : Sir, what are the ways one may try ?

A : କହିବା, ପଢିବା, ଲେଖିବା ଛଡ଼ା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବହି ପଢିବା କଥା । ପୁଣି ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ମଧ୍ୟ ଭଷାର ବ୍ୟବହାର ଓ କହିବାର ଢଙ୍ଗକୁ ଅନୁସରଣ କରିହେବ । ଲୋକଙ୍କ କଥାରୁ ଶବ୍ଦର ନୂଆ ନୂଆ ବ୍ୟବହାରକୁ ବି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା ।

A : Besides speaking, reading and writing one should read different types of books. Also one may talk to different people to note the language uses and imitate the modes of speaking. One may also observe the new uses of words from people's talks.

B : ସାର, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ଅନୁରୋଧ କରିପାରେ କି ?

B : Sir, may I make a request to you ?

A : କି ଅନୁରୋଧ ?

B : ମୋର ଏ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଟିକେ ସଂଶୋଧନ କରିଦେବେ କି ?

A : ଆଚ୍ଛା, ମୋ ଟେବୁଲ ଉପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ତମେ ରଖିଦେଇ ଯାଇପାର ।

A : What's that ?

B : Would you please correct my writings ?

A : O. K. You may keep those writings on my table.

Vocabulary

ଅଧିକ more
ଅନୁରୋଧ request
ଅନୁସରଣ କରିବା to follow, to imitate
ଅଭ୍ୟାସ କରିବା to practice
ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା to pronounce
ଉପରଓଳି afternoon
କଥାବାର୍ତ୍ତା conversation
କହିବା to speak
କହିବାର ଢଙ୍ଗ mode of speaking
କି କି ପ୍ରକାର what types
ଚେଷ୍ଟା କରିବା to try, to take care
ଜୋର emphasis, stress
ଠିକ୍‌ଭାବରେ correctly
ଦାୟୀ responsible
ଦେଖିସାରି after seeing
ନଜର to give an eye
ନୂଆ ନୂଆ new
ପଢିବା to read loudly
ପରିଶ୍ରମ କରିବା to labour
ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ different types of people
ଭାଷାର ବ୍ୟବହାର language-use
ମୂଳକଥା basic thing, basic point
ଯଥେଷ୍ଟ enough
ଯତ୍ନ to take care
ଶୁଣିବା to hear, to listen
ସଂଶୋଧନ correction
ସେତେ that much
ଲକ୍ଷ୍ୟକରିବା to watch
ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ writings

Drills

I Build up drill

କରିପାର ।
ନ କରିପାର ।
କରିପାର ନ କରିପାର ।
ଯତ୍ନ କରିପାର ନ କରିପାର ।
ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ।
ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ ନ କରିପାର ।
ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ନ କରିପାର ।
ତମେମାନେ କରିପାର ନକରିପାର ।
ତମେମାନେ ଯତ୍ନ କରିପାର ନକରିପାର ।
ତମେମାନେ ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ନକରିପାର ।

ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।
ଆମେ ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।
ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇ ନପାରୁ ।
ନ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇ ନପାରୁ ।
ତମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।
ତମମାନଙ୍କ ନ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।

ଦରକାର ।
ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।
ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।

ଦେଇପାର ।
ଜୋର ଦେଇପାର ।
ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
କହିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
ଶୁଣିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
ଶୁଣିବା, କହିବା ଓ ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବା, କହିବା ଓ ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।
ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବା, କହିବା ଓ ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇପାର ।

କରୁଛୁ ।
ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।
ଆମେ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।
ଆମେ ତ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।

ପଢୁଛୁ ।
କହୁଛୁ ଆଉ ପଢୁଛୁ ।
ଶୁଣୁଛୁ, କହୁଛୁ, ଆଉ ପଢୁଛୁ ।
ଆମେ ତ ଶୁଣୁଛୁ, କହୁଛୁ ଆଉ ପଢୁଛୁ ।

କରୁନ ।
ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ଯଥେଷ୍ଟ କରୁନ ।
ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ତମେମାନେ କରୁନ ।
ତମେମାନେ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ତମେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ନା, ତମେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।

କରୁଛୁ ।
ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ।
ଲେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ।
ଲେଖିବାକୁ ବି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ।

ମୂଳ କଥା ।
ଭଷାଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।
ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବା ହିଁ ଭଷା ଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।
ଲେଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବା ହିଁ ଭଷାଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।
ଠିକ୍ ଭବରେ ପଢିବା ଆଉ ଲେଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ହିଁ ଭଷାଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।
ଠିକ୍ ଭବରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା ଓ କହିବା, ଠିକ୍ ଭବରେ ପଢିବା ଆଉ ଲେଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବା ହିଁ ଭଷାଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।
ଭଷାକୁ ଠିକ୍‌ଭବରେ ଶୁଣିବା, ଠିକ୍ ଭବରେ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା ଓ କହିବା, ଠିକ୍ ଭବରେ ପଢିବା ଆଉ ଲେଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବା ହିଁ ଭଷାଶିକ୍ଷାର ମୂଳକଥା ।

ଉଚିତ ।
କରିବା ଉଚିତ ।
ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।
ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟାକରିବା ଉଚିତ ।
ଜାଣିବାକୁ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।
ନୂଆ ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।
ଏହାଛଡ଼ା ନୂଆ ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ଓ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ ।

ଦେଖିପାରେ କି ?
ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ?
ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ?
ଏଇ ବହିଟା ନେଇ ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ?
ଆପଣଙ୍କ ଏଇ ବହିଟା ନେଇ ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ?

ଫେରେଇ ଦେବି ।
ଉପରଓଳି ଫେରେଇଦେବି ।
ଆଜି ଫେରେଇଦେବି ।
ଆଜି ଉପରଓଳି ଫେରେଇଦେବି ।
ମୁଁ ଫେରେଇଦେବି ।
ମୁଁ ଉପରଓଳି ଫେରେଇ ଦେବି ।
ମୁଁ ଆଜି ଉପରଓଳି ଫେରେଇ ଦେବି ।

II Substitution drill

(a) ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ନକରିପାର ।

କାମ	ତମେମାନେ କାମ ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ନକରିପାର ।
ଚେଷ୍ଟା	ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାର ନକରିପାର ।

ଇଚ୍ଛା	ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିପାର ନକରିପାର ।
ଅଭ୍ୟାସ	ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିପାର ନକରିପାର ।

(b) ତମମାନଙ୍କ ନ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଆମେ କିନ୍ତୁ ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।
" ନଜାଣିବା " " " " " ।
" ନବୁଝିବା " " " " " ।
" ନକରିବା " " " " " ।
" ନ ଶିଖିବା " " " " ରହି ନପାରୁ ।

(c) ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।

ଜାଣିବାକୁ	ଭଷା ଜାଣିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।
ବୁଝିବାକୁ	ଭଷା ବୁଝିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।
ଚେଷ୍ଟା	ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଦରକାର ।
ଇଚ୍ଛା	ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବା ଦରକାର ।
ଆଗ୍ରହ	ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଆଗ୍ରହ କରିବା ଦରକାର ।

(d) ଆମେ ତ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।

ବି	ଆମେ ବି ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।
ମଧ୍ୟ	ଆମେ ମଧ୍ୟ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛୁ ।
ଚେଷ୍ଟା	ଆମେ ତ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛୁ ।

(e) ନା, ତମେମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।

ଅଧିକ	ନା, ତମେମାନେ ଅଧିକ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ବେଶୀ	ନା, ତମେମାନେ ବେଶୀ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।
ବହୁତ	ନା, ତମେମାନେ ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କରୁନ ।

(f) କିନ୍ତୁ ଲେଖିବା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ଅଧିକ ନଜର ନ ଦେଇପାର ।
" ପଢିବା " " " " " " ।
" ଶୁଣିବା " " " " " " ।
" କହିବା " " " " " " ।
କିନ୍ତୁ ଲେଖିବା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେତେ ବେଶୀ ନଜର ନ ଦେଇପାର ।
" " " " " " ଦୃଷ୍ଟି " ।

(g) ଆମେ ତ ଶୁଣୁଛ, କହୁଛୁ ଆଉ ପଢୁଛୁ ।

ଦେଖୁଛୁ , ଜାଣୁଛୁ ଆଉ ଲେଖୁଛୁ,	ଆମେ ତ ଦେଖୁଛୁ , ଜାଣୁଛୁ ଆଉ ଲେଖୁଛୁ ।
କରୁଛୁ , ଆଣୁଛୁ, ଆଉ ଖାଉଛୁ,	ଆମେ ତ କରୁଛୁ , ଆଣୁଛୁ ଆଉ ଖାଉଛୁ ।

(h) ଏଇ ବହିଟା ମୁଁ ଟିକେ ଦେଖିପାରେ କି ?

ନେଇପାରେ	ଏଇ ବହିଟା ମୁଁ ଟିକେ ନେଇପାରେ କି ?
ଦେଇପାରେ	ଏଇ ବହିଟା ମୁଁ ଟିକେ ଦେଇପାରେ କି ?
ପଢିପାରେ	ଏଇ ବହିଟା ମୁଁ ଟିକେ ପଢିପାରେ କି ?

(i) ଦେଖିସାରି ଦେବ ।

ପଢିସାରି	ପଢିସାରି ଦେବ ।
ଲେଖିସାରି	ଲେଖିସାରି ଦେବ ।
ଖାଇସାରି	ଖାଇସାରି ଦେବ ।
ଆଣିସାରି	ଆଣିସାରି ଦେବ ।

III Substitution-Agreement drill

(a) ତମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର କରି ନପାର ।

ଆପଣମାନେ	ଆପଣମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରନ୍ତି କରି ନପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରନ୍ତି କରି ନପାରନ୍ତି ।
ଆମେମାନେ	ଆମେମାନେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରୁ କରିନପାରୁ ।
ତୁ	ତୁ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରୁ କରି ନପାରୁ ।
ତମେମାନେ	ତମେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର କରି ନପାର ।
ସେ *fam.*	ସେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରେ କରି ନପାରେ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରନ୍ତି କରି ନପାରନ୍ତି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାରେ କରି ନପାରେ ।

(b) ତମମାନଙ୍କ ନ ଶିଖିବାପାଇଁ ଆମେ ଦାୟୀ ହୋଇନପାରୁ ।

,,	,,	ମୁଁ ଦାୟୀ ହୋଇ ନପାରେ ।
,,	,,	ସେ ଦାୟୀ ହୋଇ ନପାରେ । *fam.*
,,	,,	ସେ ଦାୟୀ ହୋଇ ନପାରନ୍ତି । *hon.*
,,	,,	ସେମାନେ ଦାୟୀ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତି ।

(c) ତମେ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାର ।

ତୁ	ତୁ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରୁ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରନ୍ତି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରେ ।
ଆମେ	ଆମେ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରୁ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନ ଦେଇପାରେ ।
ସେ *hon.*	ସେ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରନ୍ତି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଲେଖିବା ଉପରେ ସେତେ ଜୋର ନଦେଇପାରନ୍ତି ।

(d) ଏଇ ବହିଟା ମୁଁ ଦେଖିପାରେ କି ?

ଆମେ	ଏଇ ବହିଟା ଆମେ ଦେଖିପାରୁ କି ?
ତୁ	ଏଇ ବହିଟା ତୁ ଦେଖିପାରୁ କି ?
ତମେ	ଏଇ ବହିଟା ତମେ ଦେଖିପାର କି ?
ଆପଣ	ଏଇ ବହିଟା ଆପଣ ଦେଖିପାରନ୍ତି କି ?
ସେ *fam.*	ଏଇ ବହିଟା ସେ ଦେଖିପାରେ କି ?
ସେ *hon.*	ଏଇ ବହିଟା ସେ ଦେଖିପାରନ୍ତି କି ?
ସେମାନେ	ଏଇ ବହିଟା ସେମାନେ ଦେଖିପାରନ୍ତି କି ?

IV Response drill

(a) ଭଷା ଶିଖିବାକୁ କ'ଣ କରିବା ଦରକାର ?
ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିବା ଦରକାର ।

(b) ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଆଉ କ'ଣ କରିବା ଦରକାର ?
ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ପରିଶ୍ରମ କରିବା ଦରକାର ।

(c) ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ କାହା ଉପରେ ଜୋର ଦେବା କଥା ?
ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଶୁଣିବା, କହିବା, ପଢିବା ଓ ଲେଖିବା ଉପରେ ଜୋର ଦେବା କଥା ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the most appropriate words from the brackets:

(ବେଶୀ, ପରିଶ୍ରମ, ବହୁତ, ବି, ଭଷା)

(a) ତମେ ବଙ୍ଗଳା ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଯତ୍ନ କରିପାର ।

(b) ତୁ ତ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରୁନୁ ।

(c) ସେମାନେ ଆଜି ଯଥେଷ୍ଟ ଭତ ଖାଇଲେ ।

(d) ସେ ଅଧିକ କଥା କହିପାରେ ।

(e) ତମେମାନେ ନୂଆ ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାର ।

2. Substitute the underlined words with the given words and bring necessary changes in the following sentences:

(a) ଏ ବହିଟି ତୁମେ ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ନଦେଇପାର । (ଦେଇପାରୁ)

(b) ଏ ବର୍ଷ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ମୁଁ ଅସମୀୟା ଭଷା ଶିଖିପାରେ । (ଶିଖିପାରୁ)

(c) ସେମାନେ ନୂଆ ନୂଆ ଜିନିଷ କିଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରନ୍ତି । (ଚେଷ୍ଟା କରିପାର)

(d) ତୁ ପଢିବା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ନଦେଇପାରୁ । (ଦେଇନପାରନ୍ତି)

(e) ସେ ତା ଅନୁଗେଧ ରଖିପାରେ । (ରଖିପାରନ୍ତି)

3. Fill up the blanks in the following sentences:

(a) ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ .....ଓ .....ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେବା ଉଚିତ ।

(b) ଭଷା ଶିଖିବା ପାଇଁ .....ବହି ମଧ୍ୟ ପଢିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(c) ବହି ପଢିବା ସାଙ୍ଗରେ.....ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ।

(d) ଭଷାରେ ଶବ୍ଦର.....ବ୍ୟବହାରକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା ।

(e) ନିଜର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ..... କରେଇନେବେ ।

(f) ଏ ବିଷୟରେ ଆଉ..... ଅଧିକ କରାଯାଇପାରେ ?

(g) ତମକୁ ମୁଁ..... କରିପାରେ କି ?

(h) ଆମ ବିଭଗରେ.....ଓ..... ମିଶି ଦଶଜଣ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

4. There are five questions given below. Use different interrogative words to ask the same questions:

(a) ଭଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ କ'ଣ କରାଯାଇପାରେ ?

(b) ତମେ କାହା ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛ ?

(c) ସେ କୋଉ ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଆସିଛି ?

(d) ସେ କଣ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଶିଖିବେ ?

(e) ତୁ କାହିଁକି ମନଦେଇ ପଢୁନାହୁଁ ?

5. Answer the following questions:

(a) ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ କାହା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେବା ଦରକାର ?

(b) ଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ମୂଳ କଥା କ'ଣ ?

(c) ଶୁଣିବା, କହିବା, ପଢିବା ଓ ଲେଖିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ?

(d) ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି କ'ଣ ହେବ ?

(e) ଲୋକଙ୍କ କଥାରୁ କ'ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା କଥା ?

6. Do you know the opposites of the following words:

ଯତ୍ନ, ଅଧିକ, ଠିକ୍, ନୂଆ, ଏକ

7. Write 10 sentences on your language-learning-experience.

Grammatical Note

1. Negative constructions with the verb ପାର୍ to express probability may be noted.

ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରକୁ ଯାଇପାର ନ ଯାଇପାର ।

You may or may not go home now.

ଆପଣ ଏ କାମ କରିପାରନ୍ତି ବା ନକରିପାରନ୍ତି ।

You may or may not do this work.

2. With ପାର୍ ipmerative expressions may also be formed.

ମୁଁ ବହିଟା ଦେଖିପାରେ କି ? May I please see the book ?

ମୁଁ ଆସିପାରେ କି ? May I please come in ?

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇପାରେ କି ? May I please go now ?

3. ହିଁ is used to put emphasis on the situation or person.

ତମେ ହିଁ ତ ସେଇ ଲୋକ । You are the same man.

4. Some words are duplicated or repeated to suggest emphasis.

ନୂଆ ନୂଆ

ଧଳା ଧଳା

ଧୀରେ ଧୀରେ

UNIT III

LESSON 36

Revision Lesson

Conversation between two trainees

ଦୁଇଜଣ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ମିଶ୍ରବାବୁ : ମୁଁ ମିଡଟରମ୍ ଭକେସନରେ (ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଛୁଟି) ଆସାମ ନଯାଇପାରେ।

Mishrababu : I may not go to Assam during the mid-term vacation.

ଚୌଧୁରୀବାବୁ : ତେବେ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ ?

Chowdhurybabu : Then where would you go ?

ମିଶ୍ରବାବୁ : ମୁଁ ଭବୁଛି, ସେତେବେଳେ ମାଡ୍ରାସ, ବାଙ୍ଗାଲୋର ଆଉ ମହୀଶୂର ବୁଲିଯିବା ପାଇଁ । ଦେଖାଯାଉ କ'ଣ ହେଉଛି । ଆଜିକାଲି ଗାଡ଼ିମଟରର ଯାହା ଅବସ୍ଥା, ସେଥିରେ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଭୟ ଲାଗିବା କଥା । ଦୁର୍ଘଟଣା, ଚୋରି ତ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ଗାଡ଼ିରେ ହେଉଛି ।

Mishrababu : I think I may go on a visit to Madras, Bangalore and Mysore at that time. Let me see how it happens. Now-a-days the traffic conditions are such that one is afraid of going out anywhere. Accidents and thefts are always taking place in the running trains.

ଚୌଧୁରୀବାବୁ : ହଁ ସେ କଥା ସତ । ତଥାପି ସୁବିଧା ପାଇଁ ଆପଣ ଆଗରୁ ରିଜର୍ଭେସନ କରି ଯାଇପାରନ୍ତି । ମୁଁ ଛୁଟିରେ କଲିକତା ଯାଇ ମୋ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆଣିପାରେ । ତାହେଲେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବୁଲି ଯାଇପାରିବେ ।

Chowdhurybabu : Yes, that's true. But you may go with prior reservation. I may go to Calcutta during the vacation to bring my family. So that they can visit Orissa.

ମିଶ୍ରବାବୁ : ହଁ, ସେମାନେ ତ କେବେ ଆଗରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିପାରି ନଥିବେ ?	Mishrababu : Probably they have not been able to come to Bhubaneswar before ?
ଚୌଧୁରୀବାବୁ : ନା, ସେମାନେ ଆସିପାରି ନାହାଁନ୍ତି । ଆପଣ କଣ ମହୀଶୂର ଏକା ଯିବେ ?	Chowdhurybabu : No, they have not come. Are you going to Mysore alone.
ମିଶ୍ରବାବୁ : ନାଇଁ, ଦାସବାବୁ ଆଉ ବରୁଆବାବୁ ମୋ ସହିତ ଯାଇପାରନ୍ତି ।	Mishrababu : No. Mr. Das and Mr. Barua may accompany me.
ଚୌଧୁରୀବାବୁ : ଆଚ୍ଛା, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଅନୁରୋଧ କରିପାରେ କି ?	Chowdhurybabu : Well, may I make a request to you ?
ମିଶ୍ରବାବୁ : କୁହନ୍ତୁ କ'ଣ ?	Mishrababu : Yes, please .
ଚୌଧୁରୀବାବୁ : ସି. ଆଇ. ଆଇ. ଏଲ.ରୁ ମୋ ଷ୍ଟାଇପେଣ୍ଡ କଥା ଟିକେ ବୁଝି ଆସି ପାରିବେ କି ?	Chowdhurybabu : Would you be able to enquire about my stipend from C.I.I.L. ?
ମିଶ୍ରବାବୁ : ମୁଁ ମହୀଶୂରରେ ବେଶୀ ଦିନ ନ ରହି ପାରେ । ତେବେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ବୁଝି ଆସିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।	Mishrababu : I may not stay long in Mysore. But I will try to know about your case.

Exercises

1. Substitute the underlined words with the words given in the brackets and bring necessary changes in the sentences if necessary:

   (a) ଏଥର <u>ମୁଁ</u> ମହୀଶୂର ନ ଯାଇପାରେ (ଆମେ)

   (b) <u>ଆମେ</u> ବାଟରେ ଗଲାବେଳେ ଗ୍ଲେରି ହୋଇପାରେ । (ତମେ)

   (c) <u>ସେମାନେ</u> ରିଜର୍ଭେସନ କରି ଆସିପାରନ୍ତି । (ତୁ)

   (d) ମୋ <u>ପିଲମାନେ</u> ଷ୍ଟେସନକୁ ଜିନିଷପତ୍ର ଆଣିପାରନ୍ତି । (ସାନଭାଇ)

   (e) ଆମ <u>ସ୍କୁଲରୁ</u> ଷ୍ଟାଇପେଣ୍ଡ ନ ମିଳିପାରେ । (ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରରୁ)

2. Fill up the gaps:

(a) ସେ ମାଡ୍ରାସ.....ଯିବାପାଇଁ ଠିକ୍ କରିଛି ।

(b) ମୋ.....ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦେଖି ନାହାଁନ୍ତି ।

(c) ମୋର.....ଟିକେ ରଖିବେ କି ?

(d) ଆଜିକାଲି ଘଣ୍ଟାରେ ବହୁତ.....ଘଣ୍ଟୁଛି ।

(e) ତମ.....ଦେଖି ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରିପାରେ ।

(f) ବେଶୀ ଗତିରେ ତୁ.....ନଯାଇପାରୁ ।

(g) ସେ ତୁମକୁ.....କଥାହିଁ କହିପାରେ ।

3. Transform the following sentences into negative:

(a) ମୁଁ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଏଠିକି ଆଣିପାରେ ।

(b) ସେମାନେ ଟ୍ରେନରେ ଆସିପାରନ୍ତି ।

(c) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି ।

(d) ତମ କଥା ବୁଝିବାକୁ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରେ ।

(e) ସେ ଏଥର ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ କରିପାରେ ।

4. Make sentences using the following words :

ଯାହା, ପ୍ରାୟ, ସତ, କେବେ, ଏକା, ଅନୁରୋଧ, ସବୁବେଳେ, ଗୋଟାଏ, ଚେଷ୍ଟା, ଭୟ

5. Write *ten words* like ଡରଭୟ.

6. Answer the following questions:

(a) ଆପଣ ମିଡଟରମ୍‌ରେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇପାରନ୍ତି ?

(b) ଆପଣ କେବେ ଫେରି ପାରନ୍ତି ?

(c) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର କେବେ ଖୋଲିପାରେ ?

(d) ଆପଣ ଛୁଟିରେ ମହୀଶୂର ଯାଇପାରନ୍ତି କି ?

(e) ଆପଣ ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିପାରନ୍ତି କି ?

7. You may have to go to Mysore on official work. Write *ten sentences* on that. Use probability ପାରେ in the verb form.

UNIT III

LESSON 37

An Invitation

ନିମନ୍ତ୍ରଣ

ମଞ୍ଜୁ : ଅପା, କାଲି ତ ପହିଲି ରଜ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି । କାଲି ଆମ ଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।

Manju : Apa, tomorrow will be the first day of Raja. I have come to invite you. Please come to our house tomorrow for lunch.

ସୁପ୍ରୀତି ଅପା : ଆରେ, ମୋର ତ କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି । ମୋର ଡେରି ହୋଇପାରେ । ମୁଁ ନ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

Supritiapa : Well, I have to go to a place tomorrow. I may be late. You need not wait for me if I don't come in time.

ମଞ୍ଜୁ : ନାଇଁ ଅପା, ସେ କଥା ହେବନି । ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି । ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

Manju : No apa, that won't do. I will eat only when you come. Unless you come, I am not going to eat.

ସୁପ୍ରୀତି ଅପା : ସେମିତି କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?

Supritiapa : How it would be if you say so ?

ମଞ୍ଜୁ : ଆଚ୍ଛା ଅପା, ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହେବନି ? ତାହେଲେ ଆମଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।

Manju : Apa, can't you go to that place a little late ? Then you can eat your food at our place and go.

ସୁପ୍ରୀତିଅପା : ହଉ, ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି । ତମ ଘର ତ ମୁଁ ଦେଖିନି । କଣ ବହୁତ ପିଠାପଣା ହେଇଛି କି ?

Supritiapa : O.K. But I can go only if you can come in the morning and take me. I have not seen your place. Well, Have you prepared lots of cakes and sweets ?

ମଞ୍ଜୁ : ପୋଡ଼ପିଠା ତ ହେଇଛି । ବୋଉ ପୁଣି ଆଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା ବି କରିଛି । ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ଦଶଟା ବେଳେ ଆସିଲେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।

Manju : There is the boket-cake. Besides the mother has prepared lots of cakes of other types. Please do come when I come tomorrow at 10 in the morning.

Variation

A : ଶିଖା ମତେ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଛି । କାଲି ଖରବେଳେ ଶିଖା ଆସିଲେ ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବୁ । ତୁ ଯିବୁ ?

A : Shikha has invited me to see a film. When she comes tomorrow at noon we will go together. Will you go ?

B : ଶିଖା ଆସିଲେ ମତେ ଖବର ଦବୁ । ଇଚ୍ଛାହେଲେ ମୁଁ ଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଶିଖା ନ ଗଲେ କଣ ତୁ ଯିବୁ ?

B : When Shikha comes please inform me. I may go if I so desire. But will you go if Shikha does not go ?

A : ନା । ଆମେ ଗଲେ ତତେ ଖବର ପଠେଇଲେ ତୁ ଆସିବୁ ତ ?

A : No. If we go would you come if we send information.

B : ଦେଖିବା, କିଛି ଠିକ୍ କରି କହି ପାରୁନି । ତୁ ଡକେଇ ପଠେଇଲେ ମୁଁ ଯିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।

B : I will see. I can't say anything definitely. If you call me I will try to go.

Vocabulary

ଖାଇସାରି after taking the meal
ଜାଗାକୁ to a place
ଠିକ୍‌କରି positively
ନିଶ୍ଚୟ surely, definitely
ପହିଲିରଜ first day of the Raja
ପୋଡପିଠା a cake baked in the oven
ରଜ Raja, a festival of Orissa

Drills

I. Build up drill

ରଜ ।
ପହିଲିରଜ ।
କାଲି ପହିଲିରଜ ।
କାଲି ତ ପହିଲି ରଜ ।

ଅଛି ।
ଯିବାର ଅଛି ।
ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
ଆରେ, ମୋର ତ କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।

ଆସିଥିଲି ।
ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ମୁଁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।

ହେଇପାରେ ।
ଡେରି ହେଇପାରେ ।
ମୋର ଡେରି ହେଇପାରେ ।

ଆସିବେ ।
ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଆମ ଘରକୁ ଆସିବେ ।
ଆମ ଘରକୁ ଦିନରେ ଆସିବେ ।
କାଲି ଆସିବେ ।
କାଲି ଦିନରେ ଆସିବେ ।
କାଲି ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
କାଲି ଆମଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।

କରିବନି ।
ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ନଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ମୁଁ ନଆସି ପାରିଲେ ତମେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

ହେବନି ।
ସେକଥା ହେବନି ।
ନାଇଁ ଅପା, ସେକଥା ହେବନି ।

Vocabulary

ଖାଇସାରି after taking the meal
ଜାଗାକୁ to a place
ଠିକ୍‌କରି positively
ନିଶ୍ଚୟ surely, definitely
ପହିଲିରଜ first day of the Raja
ପୋଡପିଠା a cake baked in the oven
ରଜ Raja, a festival of Orissa

Drills

I. Build up drill

ରଜ ।
ପହିଲିରଜ ।
କାଲି ପହିଲିରଜ ।
କାଲି ତ ପହିଲି ରଜ ।

ଅଛି ।
ଯିବାର ଅଛି ।
ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
ଆରେ, ମୋର ତ କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।

ଆସିଥିଲି ।
ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ମୁଁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।

ହେଇପାରେ ।
ଡେରି ହେଇପାରେ ।
ମୋର ଡେରି ହେଇପାରେ ।

ଆସିବେ ।
ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଆମ ଘରକୁ ଆସିବେ ।
ଆମ ଘରକୁ ଦିନରେ ଆସିବେ ।
କାଲି ଆସିବେ ।
କାଲି ଦିନରେ ଆସିବେ ।
କାଲି ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
କାଲି ଆମଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।

କରିବନି ।
ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ନଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ମୁଁ ନଆସି ପାରିଲେ ତମେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

ହେବନି ।
ସେକଥା ହେବନି ।
ନାଇଁ ଅପା, ସେକଥା ହେବନି ।

ଖାଇବି ।
ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

ଖାଇବିନି ।
ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

ହେବ ?
କେମିତି ହେବ ?
କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?
ସେମିତି କେମିତି ହେବ ?
ସେମିତି କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?

ହବନି ?
କଣ ହବନି ?
ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ଆଚ୍ଛା ଅପା, ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?

ଯାଇପାରିବେ ।
ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।
ଆମ ଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇ ପାରିବେ ।
ତାହେଲେ ଆମଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।

ଯିବି ।
ମୁଁ ଯିବି ।
ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି ।
ଡାକି ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି ।
ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି ।
ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି ।

ଦେଖିନି ।
ମୁଁ ଦେଖିନି ।
ଘର ତ ମୁଁ ଦେଖିନି ।
ତମ ଘର ତ ମୁଁ ଦେଖିନି ।

ହେଇଛି କି ?
ପିଠାପଣା ହେଇଛି କି ?
ବହୁତ ପିଠାପଣା ହେଇଛି କି ?
କଣ ବହୁତ ପିଠାପଣା ହେଇଛି କି ?

ହେଇଛି ।
ପୋଡ଼ପିଠା ହେଇଛି ।

କରିଛି ।
ପିଠା ବି କରିଛି ।
କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା ବି କରିଛି ।
ଆଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା ବି କରିଛି ।
ପୁଣି ଆଉ କେତେ ପ୍ରକାର ପିଠା ବି କରିଛି ।
ବୋଉ ପୁଣି ଆଉ କେତେପ୍ରକାର ପିଠା ବି କରିଛି ।

ଯିବେ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।
ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।
ଦଶଟା ବେଳେ ଆସିଲେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।
ସକାଳେ ଦଶଟା ବେଳେ ଆସିଲେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।
ମୁଁ କାଲି ସକାଳେ ଦଶଟା ବେଳେ ଆସିଲେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବେ ।

II Substitution drill

(a) ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।

ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ	ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
କହିବାକୁ	ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କହିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।
ଦେଖିବାକୁ	ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲି ।

(b) କାଲି ଆମ ଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।

ତାଙ୍କଘରକୁ	କାଲି ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ମୋ ଘରକୁ	କାଲି ମୋ ଘରକୁ ଦିନରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଗତିରେ	କାଲି ଆମଘରକୁ ଗତିରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ	କାଲି ଆମ ଘରକୁ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।
ଖରବେଳେ	କାଲି ଆମ ଘରକୁ ଖରବେଳେ ଖାଇବାକୁ ଆସିବେ ।

(c) ମୋର ତ କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।

ଆଜି	ମୋର ତ ଆଜି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
ପଅରଦିନ	ମୋର ତ ପଅରଦିନ ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
ଆସିବାର	ମୋର ତ କାଲି ଗୋଟାଏ ଜାଗାକୁ ଆସିବାର ଅଛି ।

(d) ମୁଁ ନଆସି ପାରିଲେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

ନଯାଇ	ମୁଁ ନଯାଇପାରିଲେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ନରହି	ମୁଁ ନରହି ପାରିଲେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ନକରି	ମୁଁ ନକରି ପାରିଲେ ତମେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

(e) ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

ପହଞ୍ଚିଲେ	ଆପଣ ପହଞ୍ଚିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ରହିଲେ	ଆପଣ ରହିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଥିଲେ	ଆପଣ ଥିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଆସିବି	ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଆସିବି ।
ରହିବି	ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ରହିବି ।
ଦେଖିନି	ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଦେଖିବି ।
ପଢିବି	ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ପଢିବି ।

(f) ଆପଣ ନ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

ତମେ	ତମେ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ତୁ	ତୁ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ସେ	ସେ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ରହିଲେ	ଆପଣ ନରହିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
କହିଲେ	ଆପଣ ନକହିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ଗଲେ	ଆପଣ ନଗଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ଥିଲେ	ଆପଣ ନଥିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
ଯିବିନି	ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବିନି ।
ଆସିବିନି	ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଆସିବିନି ।
ରହିବିନି	ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ରହିବିନି ।
ପଢିବିନି	ଆପଣ ନ ଆସିଲେ ମୁଁ ପଢିବିନି ।

(g) ସେମିତି କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?

ଏମିତି	ଏମିତି କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?
ଏମିତିକା	ଏମିତିକା କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?
ସେମିତିକା	ସେମିତିକା କହିଲେ କେମିତି ହେବ ?
ହେଲେ	ସେମିତି ହେଲେ କେମିତି ହେବ ?
କରିଲେ	ସେମିତି କରିଲେ କେମିତି ହେବ ?

(h) ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?

ତମେ	ତମେ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ତୁ	ତୁ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ସେ	ସେ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ମୁଁ	ମୁଁ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ଆମେ	ଆମେ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ କଣ ହବନି ?
ଚଳିବନି	ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରିଗଲେ କଣ ଚଳିବନି ?

(i) ତାହେଲେ ଆମଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।

ତାଙ୍କ	ତାହେଲେ ତାଙ୍କଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।
ମୋ	ତାହେଲେ ମୋଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।

ଆପଣଙ୍କ		ତାହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ଘରେ ଖାଇସାରି ଯାଇପାରିବେ ।
	ଦେଖିସାରି	ତାହେଲେ ଆମଘରେ ଦେଖିସାରି ଯାଇପାରିବେ ।
	ପଢିସାରି	ତାହେଲେ ଆମଘରେ ପଢିସାରି ଯାଇପାରିବେ ।

(j) କଣ ବହୁତ ପିଠାପଣା ହେଇଛି କି ?

ଖିରିଖେଚଡ଼ି	କଣ ବହୁତ ଖିରିଖେଚଡ଼ି ହେଇଛି କି ?
ଖାନାପିନା	କଣ ବହୁତ ଖାନାପିନା ହେଇଛି କି ?

III Substitution-Agreement drill

(a) ମୁଁ ନ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

ତୁ	ମୁଁ ନଆସିପାରିଲେ ତୁ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବୁନି ।
ଆପଣ	ମୁଁ ନଆସିପାରିଲେ ଆପଣ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବେନି ।
ସେ *fam.*	ମୁଁ ନଆସିପାରିଲେ ସେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।
ସେ *hon.*	ମୁଁ ନଆସିପାରିଲେ ସେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବେନି ।
ସେମାନେ	ମୁଁ ନଆସିପାରିଲେ ସେମାନେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବେନି ।

(b) ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

ଆମେ *excl.*	ଆପଣ ଆସିଲେ ଆମେ ଖାଇବୁ ।
ସେ	ଆପଣ ଆସିଲେ ସେ ଖାଇବ ।
ସେମାନେ *fam.*	ଆପଣ ଆସିଲେ ସେମାନେ ଖାଇବେ ।

(c) ଆପଣ ନ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

ଆମେ *excl.*	ଆପଣ ନଆସିଲେ ଆମେ ଖାଇବୁନି ।
ସେ *fam.*	ଆପଣ ନଆସିଲେ ସେ ଖାଇବନି ।
ସେମାନେ	ଆପଣ ନ ଆସିଲେ ସେମାନେ ଖାଇବେନି ।

IV Transformation drill

1. Transformation into negative—

(i)(a) ସେ ଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।

ସେ ନ ଆସି ପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।

ସେ ଆସି ନପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।

(b) ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

ଆପଣ ନ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।

(c) ସେମିତି କହିଲେ ଭଲ ହେବ ।
ସେମିତି ନକହିଲେ ଭଲ ହେବ ।

(d) ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ଗଲେ ହବ ।
ଆପଣ ଟିକେ ଡେରିକରି ନଗଲେ ହବ ।

(e) ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବି ।
ତମେ ସକାଳୁ ନ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବି ।

(ii)(a) ସେ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।
ସେ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

(b) ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

(c) ସେମିତି କହିଲେ ହବ ।
ସେମିତି କହିଲେ ହବନି ।

(d) ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବି ।
ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବିନି ।

2. Transformation into negative (use of double negative)—

(a) ସେ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।
ସେ ନ ଆସିପାରିଲେ ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବନି ।

(b) ଆପଣ ଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
ଆପଣ ନଆସିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।

(c) ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବି ।
ତମେ ସକାଳୁ ଡାକି ନଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବିନି ।

(d) ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ମୁଁ ଯାଇପାରେ ।
ଇଚ୍ଛା ନହେଲେ ମୁଁ ନଯାଇପାରେ ।

(e) ଆମେ ଗଲେ ତତେ ଖବର ପଠେଇଲେ ତୁ ଆସିବୁ ।
ଆମେ ନଗଲେ ତତେ ଖବର ନପଠେଇଲେ ତୁ ଆସିବୁନି ।

V. Combination drill
(by using conditional non-finite)

(a) ତମେ ଆସିବ ।
ମୁଁ ଯିବି । — ତମେ ଆସିଲେ ମୁଁ ଯିବି ।

(b) ସେ ଥିବେ ।
ମୁଁ ରହିବିନି । — ସେ ଥିଲେ ମୁଁ ରହିବିନି ।

(c) ଆପଣ ରହିବେ ।
ସେ ରହିବେନି । — ଆପଣ ରହିଲେ ସେ ରହିବେନି ।

(d) ମୁଁ ସିନେମା ଯାଇପାରିବି ।
ତୁମକୁ ଡକେଇବି । — ମୁଁ ସିନେମା ଯାଇପାରିଲେ ତମକୁ ଡକେଇବି ।

(e) ତମେ ଖବର ପଠେଇବ ।
ଆମେ ଆସିପାରୁ । — ତମେ ଖବର ପଠେଇଲେ ଆମେ ଆସିପାରୁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with alternative appropriate words in the following sentences:

(i) (a) ମୁଁ <u>ଡାକିଲେ</u> ତମେ ଆସିବ ।
(b) ଭତ ରନ୍ଧା <u>ସରିଲେ</u> ଆମେ ଖାଇବୁ ।
(c) ସେ <u>ଥିଲେ</u> ମୁଁ ଆସିବିନି ।
(d) ସଞ୍ଜୟ ଖବର <u>ଦେଲେ</u> ତମେ ସବୁ କାମ କରିବ ।
(e) ଆପଣ <u>ନଗଲେ</u> କେହି ଆସିବେନି ।

(ii) (a) ମୁଁ <u>ଖାଇସାରି</u> ବଜାର ଯିବି ।
(b) ସେ <u>ପଢିସାରି</u> ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପକୁ ଆସିବେ ।
(c) ସିନେମା <u>ଯାଇସାରି</u> ମୁଁ ତମ ପାଖକୁ ଯିବି ।
(d) ପିଠା <u>କରିସାରି</u> ବୋଉ ଶୋଇଛି ।
(e) ଖାତା <u>ଦେଖିସାରି</u> ସେ ନମ୍ବର ଦେଲେ ।

2. Fill up the blanks choosing the most appropriate words from the brackets:

(a) ସେମିତି.....କେମିତି ଯିବା ? (ହେଲେ/ବଢିଲେ)

(b) ଆଜି କଣ ବହୁତ.....ହେଇଛି କି ? (ଖାଇବା/ପିଠାପଣା)

(c) ସେ ନ ଆସି..... ବି ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ । (କରିଲେ/ପାରିଲେ)

(d) ତମେ ଅପେକ୍ଷା ନ..... କିଏ ଆସିବ ? (ଗଲେ/କଲେ)

3. Transform the following sentences into negative:

(i) Use single negative marker—

(a) ତମେ ଯାଇପାରିଲେ ଭଲ ହେବ ।

(b) ରଜରେ ପିଠା ହେଲେ ମତେ ଡାକିବ ।

(c) ରଜ ଆସିଲେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ।

(d) ସିନେମା ଟିକେଟ ମିଳିଲେ ଆଣିବ ।

(e) ସେ ରଜ ଗୀତ ଶୁଣିଲେ ଦୋଳି ଖେଳିବ ।

(ii) Use double negative marker—

(a) ତମେ ଗୀତ ବୋଲିଲେ ମୁଁ ବାଜା ବଜେଇବି ।

(b) ଆପଣ ପୁରୀ ଆସିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି ।

(c) ସିନେମା ଟିକେଟ ମିଳିଲେ ଜିନୁ ସିନେମା ଦେଖିବ ।

(d) ଭଷା ଶିଖିଲେ ତମେ ଭଲ ଭବରେ କହିପାରିବ ।

(e) ତୁ ପିଠା ଖାଇଲେ ଆମେ ଖେଳିବାକୁ ଯିବୁ ।

4. Combine the following two sentences into one with conditional non-finite verbs:

(a) ତମେ ପିଠା ଦିଅ ।
ମୁଁ ଖାଇବି ।

(b) ତୁ ସକାଳେ ଆସିବୁ ।
ଆମେ ବୁଲିବାକୁ ଯିବା ।

(c) ଆପଣ ଗପ କହିବେ ।
ଆମେ ଗୀତ ଗାଇବୁ ।

(d) ସିନେମା ଟିକେଟ୍ ମିଳିବ ।
ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଣିବ ।

(e) ସେ ମତେ ଡାକିବ ।
ମୁଁ ଯାଇପାରେ ।

5. Make sentences using the following words :

(i) ପହିଲ, ରଜ, ଡେରି, ଅପେକ୍ଷା, ପିଠାପଣା, ନିଶ୍ଚୟ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଖବର

(ii) ତ, ସେ, ନ, ତା, ସିନା, ଯେ, ମ

6. Using conditional non-finite verb write *ten sentences* on any festival of India.

Grammatical Note

1. The non-finite conditional verb is formed with the simple past stem of the verb as the base to which -ଏ is suffixed to make the construction conditional. In this type of construction the action of the independent clause is to be conditioned by the dependent. The non-finite conditional verb acts as the binder of the two clauses. The action of the independent clause refers either to present time or future time but never to past.

If you will sit then I will sit.
ତମେ ବସିଲେ ମୁଁ ବସିବି ।
ମୁଁ ଖାଇଲେ ସେ ଖାଏ ।
ଟଙ୍କାଏ ହେଲେ ଆଇସ୍‌କ୍ରିମ ଖାଇବି ।

In the above examples, ମୁଁ ବସିବି, ସେ ଖାଏ, ଆଇସ୍‌କ୍ରିମ୍ ଖାଇବି, are independent clauses, the action of which are conditioned by the dependent clauses ତମେ ବସିଲେ, ମୁଁ ଖାଇଲେ and ଟଙ୍କାଏ ହେଲେ respectively. Note that the action of the independent clause is conditioned by the dependent clause but their verbs are not conditioned by each other.

2. The conditional non-finite verb can be compounded with more than one verb in which the numbers of the verbal compound other than the non-finite are frequently in perfective form.

   (a) ମୁଁ ଖାଇସାରି ଆସିଲେ ତମକୁ ଡାକିବି ।
   ତମେ ଘରକୁ ଆସି ପଢି ପାରିଲେ ମୁନା ଯାଇପାରେ ।
   ଆପଣ ଡାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ଯାଏ ।

   (b) ଗୀତ ଗାଉ ଗାଉ କଥା କହିଲେ ତଣ୍ଟିରେ ଲାଗିବ ।
   ରସ୍ତାରେ ଗୁଲୁ ଗୁଲୁ ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ପାଦ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇପାରେ ।

3. When the conditional non-finite verb stem is negated, the negative always preceds the conditional non-finite verb in the dependent clause. When the whole construction is negated the negative auxiliary ନାହିଁ or ନି is used with the finite verb of the independent clause. When the conditional compound non-finite verb is negated, the nagative preceds any member of the compound or the whole of the compound base. (*See* the Transformation drill of this lesson.)

   ମୁଁ ନଗଲେ ସେ ଯିବ ।
   ତମେ ନ ରହିଲେ ପପୁ ରହିବନି ।
   ତୁ ନଥିଲେ ମୁଁ ବି ନଥିବି ।
   ଆମେ ନଗଲେ ତାକୁ ଖବର ନଦେଲେ ସେ ଆସେ ।
   ମୁଁ ନଥିଲେ କେହି ନ ଆସିଲେ ତମେ ଘରକୁ ଯିବନି ।
   ଆପଣ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ନଯାଇପାରିଲେ ମଧୁବାବୁ ଯାଇପାରିବେ ।
   ମାମୀ ଆସି ନପାରିଲେ ମୁଁ ଯାଇ ନପାରେ ।

4. ସିନା as a conditional conjoint is the binder of two clauses in which the action of independent clause is conditioned by the dependent. Intonation changes when ସିନା is used in a structure.

ସେ ଆସିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି ।	I will go if only he comes.
ତମେ କହୁଚ ସିନା ସେ କିନ୍ତୁ ଏ କାମ କରିବନି ।	You may say this but he will not do this.
ତମେ ଯିବ ସିନା କିନ୍ତୁ କଣ ହେବ କେଜାଣି ।	You may go but no body knows what will happen.

Cultural Note

1. ରଜ is a famous festival of coastal Orissa. It is celebrated for three days. The first day of ରଜ is called ପହିଲି ରଜ, the second day is ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତି and the third day is called ଭୂଇଁ ନଅଣ. The day prefixed to ପହିଲି ରଜ is called ସଜବାଜ and the day suffixed to ଭୂଇଁ ନଅଣ is called ବସୁମତି ଗାଧୁଆ । ପୋଡ଼ପିଠା is the special cake of this festival. The festival is celebrated by the women-folk of Orissa. It normally falls in the middle of June.

UNIT III

LESSON 38

Festivals of Orissa

ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

ଡଃ ଜେମ୍ସ୍ : ଓଡ଼ିଆରେ ଗୋଟାଏ କଥା ଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେର ଯାତ୍ରା । ଆପଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି ?

Dr. James : There is a saying in Oriya that in Orissa there are 13 festivals in 12 months. Have you heard of it ?

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ହଁ, ଶୁଣିଛି । କିନ୍ତୁ ତାମାନେ କ'ଣ ?

Dr. Jonson : Yes, I have heard it. But what does it mean ?

ଡଃ ଜେମ୍ସ୍ : ତାମାନେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି । ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ପର୍ବ ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।

Dr. James : It means, there are innumerable festivals in Orissa. It may be said that there is one or other festival almost everyday.

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ଲୋକେ କଣ ଏ ପର୍ବ ସବୁ ପାଳନ୍ତି ?

Dr. Jonson : Do people observe all these festivals ?

ଡଃ ଜେମ୍ସ୍ : ହଁ, ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଯୋଉ ଦିନ ଯୋଉ ଓଷା ବା ବ୍ରତ ପଡ଼େ ସେଇ ଦିନ ସେଇ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।

Dr. James : Yes, whenever the festivals come, whatever they may be, people observe them. Also whenever any particular worship is due they always observe the same.

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ଆପଣ ଏତେ କଥା ବା ଜାଣିଲେ କିପରି ?

Dr. Jonson : How could you know all these ?

ଡଃ ଜେମ୍ସ୍ : ମୁଁ ପର ଓଡ଼ିଶା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।

Dr. James : I am now writing a paper on Orissa's festivals.

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ଆପଣ ତେବେ ବହୁତ ପର୍ବର ନାଁ ତ ଜାଣିଥିବେ ?

Dr. Jonson : Then you must be knowing the names of many festivals ?

ଡଃ ଜେମ୍‌ସ : ହଁ, ମୁଁ କେତେକ ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ । ଯେମିତି ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳ-ଯାତ୍ରା, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରାପ୍ରଭୃତି ଯାତ୍ରା ସେମିତି ରଜ, ଦଶହରା, ଶାମ୍ବଦଶମୀ, ପ୍ରଥମା-ଷ୍ଟମୀ, ଶିବରାତ୍ରି ପ୍ରଭୃତି ପର୍ବ । ଏହାଛଡ଼ା ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ, ସୁଦଶାବ୍ରତ, ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ, ପରି କେତେ ଓଷା ବି ରହିଛି । ଏ ସବୁକୁ ଛାଡ଼ି ଆହୁରି କେତେ ଛୋଟ ବଡ଼ ଓଷା-ବ୍ରତ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।

Dr. James : Yes, I know the names of some. Such as, car festival, holi festival and summer festivals etc. Also there are other festivals like *raja, dassara, sambah dasami, prathamastami* and *shivaratri* etc. Besides, worships like *khudurukuni, sudusa brata* and *savitri brata* are there. In addition there are many more minor and major festivals which they observe.

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?

Dr. Jonson : Are these being observed by all those who stay in Orissa.

ଡଃ ଜେମ୍‌ସ : ନାଇଁ, ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସେ କରେ । ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି ସେ କରେନି । ଯଦି ଜଣେ କୌଣସି ପୂଜା କରିବାକୁ ଚାହିଁବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ । ତେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏ ସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି । ଆଉ କେତେ ପର୍ବ ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି । ପ୍ରାୟ

Dr. James : No, whoever wants, he may observe. Whoever does not want he may not. But if somebody desires to observe any particular festival he may do so. Usually the women folk of Orissa observe these auspicious occasions for the

ସବୁ ପର୍ବରେ ପିଠାପଣା କରି ଖାଇବା ନିୟମ ଅଛି ।

well-being of their husbands and children. There are also a few festivals which people celebrate for entertainment. In almost all such occasions preparation of different types of cakes as food is a regular practice.

ଡଃ ଜନ୍‌ସନ୍ : ଓହୋ ଏତେ କଥା ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।

Dr. Jonson : O, really, I did not know all these.

ଡଃ ଜେମ୍‌ସ୍ : ଆଜିକାଲି କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଦରଦାମ ବଢୁଛି ପୂଜା ପର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।

Dr. James : But now a days as prices go on increasing people are also losing interest in these festivals.

Variation

A : ତମେ ଆଜି କେତେବେଳେ ପୂଜା କରିବ କି ?

A : When are you going to have the worship to-day ?

B : ଯେତେବେଳେ ପୂଜା ସମୟ ଥିବ ସେତେବେଳେ କରିବି ।

B : I will have it at the time fixed for worship.

A : ମାନେ, ତମେ କଣ ଦିନସାରା ଉପବାସ କରିବ ?

A : I see. Are you going to fast for the whole day ?

B : ନାଇଁ ପୂଜା ସରିଲେ ତ ଖାଇବି । ଯଦି ପୂଜା ଡେରି ହେବ ତେବେ ଡେରିରେ ଖାଇପାରେ ।

B : No. But I would be eating only at the end of the worship. If the time of worship is late, I will also eat late.

A : ତମେ ଯୋଉଦିନ ପୂଜା କରୁଛ ସେଦିନ ଉପବାସ କରୁଛ କାହିଁକି ?

A : Why do you fast on days you do worship ?

B : ଯେମିତି ନିୟମ ଅଛି, ମୁଁ ସେମିତି ବ୍ରତ ପାଳୁଛି । ଯୋଉ ପୂଜାରେ ତମମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ମୁଁ ତ ସେଇ ପୂଜା କରୁଛି ।

B : Well I observe *brata* as per the rules and rituals. I observe only those auspicious occasions which may bring good to you.

A : ହଉ, ପୂଜା ଉପବାସ କରି ନିଜର ଦେହ ଯେପରି ଖରାପ ନକର ।

A : O. K. But don't ruin your health through all these worships and fasts.

Vocabulary

ଅସଂଖ୍ୟ	innumerable	ଦରଦାମ	price
ଆଗ୍ରହ	interest	ଦୋଳଯାତ୍ରା	holi festival
ଆନନ୍ଦଉତ୍ସବ	entertainment	ନିୟମ	rule
ଏସବୁ ଛାଡ଼ି	in addition to all these	ପଡ଼ିବା	to fall
		ପର୍ବପର୍ବାଣୀ	festivals
ଓଷାବ୍ରତ	(occasions to worship Gods or Goddesses)	ପ୍ରକୃତରେ	really
		ପ୍ରବନ୍ଧ	an article, an essay
ଓହୋ	Oh, ho (an exclamation)	ପ୍ରଭୃତି	etc.
		ପାଳିବା	to obsere
କମିଯିବା	to decrease	ପୂଜାବ୍ରତ	worship
କ୍ରମେ	gradually	ବଢ଼ିବା	to rise
କହିଲେ ଚଳେ	as if it is correct to say	ବାରମାସ	twelve months
		ମଙ୍ଗଳ	well being
କେତେକ	some	ମାନେ	meaning
କୌଣସି	any	ଯଦି	if
ଗୋଟାଏକଥା	a saying	ଯେଉଁମାନେ, ଯୋଉମାନେ	those who
ଚାହିଁବା	to desire	ଯେତେବେଳେ	when
ଛୋଟବଡ଼	small or big/minor or major	ଯେପରି, ଯେମିତି	as
		ଯୋଉ	which
ତେର ଯାତ୍ରା	many festivals	ସନ୍ତାନ	children

ସାଧାରଣତଃ	generally, usually	ସେପରି	so
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ	ladies, women	ଲୋକେ	people
ସେତେବେଳେ	at that time		

Drills

I. Build up drill.

ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା ।
କଥା ଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା ।
ଗୋଟାଏ କଥା ଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା ।
ଓଡ଼ିଆରେ ଗୋଟାଏ କଥା ଅଛି ଓଡ଼ିଶାରେ ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା ।

କ'ଣ ?
ମାନେ କ'ଣ ?
ତାମାନେ କ'ଣ ?
କିନ୍ତୁ ତାମାନେ କ'ଣ ?

ଅଛି ।
ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।
ଅସଂଖ୍ୟ ଅଛି ।
ଅସଂଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।
ତାମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।

ଚଳେ ।
କହିଲେ ଚଳେ ।
ପର୍ବଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।
କିଛି ନା କିଛି ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।
ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।
ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ପର୍ବ ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।

ପାଳନ୍ତି ?
ସବୁ ପାଳନ୍ତି ?
ଏ ପର୍ବସବୁ ପାଳନ୍ତି ?
କଣ ଏ ପର୍ବସବୁ ପାଳନ୍ତି ?
ଲୋକେ କଣ ଏ ପର୍ବସବୁ ପାଳନ୍ତି ?

କରନ୍ତି ।
ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ସେତେବେଳେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

କରନ୍ତି ।
ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।
ସେଇ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।
ସେଇଦିନ ସେଇ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।
ଯୋଉ ଓଷା ବା ବ୍ରତ ପଡ଼େ ସେଇ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।
ଯୋଉ ଦିନ ଯୋଉ ଓଷା ବ୍ରତ ପଡ଼େ ସେଇଦିନ ସେଇ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।

କିପରି ?
ଜାଣିଲେ କିପରି ?
ଏତେ କଥା ଜାଣିଲେ କିପରି ?
ଏତେ କଥା ବା ଜାଣିଲେ କିପରି ?
ଆପଣ ଏତେ କଥା ବା ଜାଣିଲେ କିପରି ?

ଲେଖୁଛି ।
ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।
ଗୋଟାଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।
ଓଡ଼ିଶା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଉପରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।
ଓଡ଼ିଶା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।
ମୁଁ ପରି ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖୁଛି ।

ଜାଣିଥିବେ ?
ନାଁ ତ ଜାଣିଥିବେ ?
ବହୁତ ପର୍ବର ନାଁ ତ ଜାଣିଥିବେ ?
ଆପଣ ତେବେ ବହୁତ ପର୍ବର ନାଁ ତ ଜାଣିଥିବେ ?

ଜାଣେ ।
ନାଁ ଜାଣେ ।
ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।
କେତେକ ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।
ମୁଁ ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।
ହଁ, ମୁଁ କେତେକ ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।

ଯେମିତି ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳଯାତ୍ରା, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ପ୍ରଭୃତି ଯାତ୍ରା,
ସେମିତି ରଜ, ଦଶହରା, ଶାମ୍ବଦଶମୀ, ପ୍ରଥମାଷ୍ଟମୀ, ଶିବରତ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ପର୍ବ ।

ରହିଛି ।
ଓଷା ବି ରହିଛି ।
କେତେ ଓଷା ବି ରହିଛି ।
ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ ପରି କେତେ ଓଷା ବି ରହିଛି ।
ଏହାଛଡ଼ା ଖୁଦୁରୁଚୁକୁଣୀ, ସ୍ଥଦଶାବ୍ରତ, ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ ପରି କେତେ ଓଷା ବି ରହିଛି ।

ପାଳନ୍ତି ।
ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।
ଓଷାବ୍ରତ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।
କେତେ ଛୋଟ ବଡ଼ ଓଷାବ୍ରତ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।
ଆହୁରି କେତେ ଛୋଟବଡ଼ ଓଷାବ୍ରତ ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।
ଏସବୁକୁ ଛାଡ଼ି ଆହୁରି କେତେ ଛୋଟ ବଡ଼ ଓଷାବ୍ରତ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ପାଳନ୍ତି ।

କରନ୍ତି ?
ସବୁ କରନ୍ତି ?
ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?
କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?
ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?
ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?
ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥା'ନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?

କରେ ।
ସେ କରେ ।
ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସେ କରେ ।

କରେନି ।
ସେ କରେନି ।
ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି ସେ କରେନି ।
ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି ସେ କରେନି ।

କରିପାରିବ ।
ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ଯଦି ଜଣେ ଗ୍ରହିଁବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ଯଦି କୌଣସି ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିଁବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ଯଦି ଜଣେ କୌଣସି ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିଁବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।

କରନ୍ତି ।
ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳପାଇଁ ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ସାଧାରଣତଃ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।
ତେବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାଧାରଣତଃ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଏସବୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ।

କରନ୍ତି ।
ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି ।
ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି ।
ପର୍ବ ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି ।
କେତେ ପର୍ବ ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି ।
ଆଉ କେତେ ପର୍ବ ଲୋକେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କରନ୍ତି ।

ଅଛି ।
ନିୟମ ଅଛି ।
ଖାଇବା ନିୟମ ଅଛି ।
ପିଠାପଣା କରି ଖାଇବା ନିୟମ ଅଛି ।
ସବୁ ପର୍ବରେ ପିଠାପଣା କରି ଖାଇବା ନିୟମ ଅଛି ।
ପ୍ରାୟ ସବୁ ପର୍ବରେ ପିଠାପଣା କରି ଖାଇବା ନିୟମ ଅଛି ।

ଜାଣି ନଥିଲି ।
ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।
ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।
ଏତେ କଥା ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।
ଓହୋ, ଏତେ କଥା ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ।
ଓହୋ, ଏତେ କଥା ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।

କମି ଯାଉଛି ।
କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।
ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।
ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।
ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମିଯାଉଛି ।
ପୂଜା ପର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।
ଯେପରି ଦରଦାମ୍ ବଢୁଛି ପୂଜାପର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କମି ଯାଉଛି ।
କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଦରଦାମ୍ ବଢୁଛି ପୂଜାପର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।
ଆଜିକାଲି କିନ୍ତୁ ଯେପରି ଦରଦାମ୍ ବଢୁଛି ପୂଜାପର୍ବରୁ ଲୋକଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ବି ସେପରି କ୍ରମେ କମି ଯାଉଛି ।

II. Substitution drill

(a) କିନ୍ତୁ ତା ମାନେ କ'ଣ ?

ତେବେ	ତେବେ ତା ମାନେ କ'ଣ ?
ମାତ୍ର	ମାତ୍ର ତା ମାନେ କ'ଣ ?
ଅର୍ଥ	କିନ୍ତୁ ତା ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

(b) ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।

ଅନେକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।

ବହୁତ ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।

ଓଷାବ୍ରତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଓଷାବ୍ରତ ଅଛି ।

ଯାନିଯାତ୍ରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଯାନିଯାତ୍ରା ଅଛି ।

ପୂଜାପର୍ବ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପୂଜାପର୍ବ ଅଛି ।

(c) ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

ଯେବେ ସେବେ

ଯେବେ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେବେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

ଯୋଉଦିନ ସେଇଦିନ

ଯୋଉଦିନ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେଇଦିନ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

(d) ମୁଁ କେତେକ ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।

କେତେଟା ମୁଁ କେତେଟା ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।

କେତୋଟି ମୁଁ କେତୋଟି ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।

କିଛି ମୁଁ କିଛି ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣେ ।

(e) ଯେମିତି ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳଯାତ୍ରା ପ୍ରଭୃତି ଯାତ୍ରା ସେମିତି ରଜ, ଦଶହରା ପ୍ରଭୃତି ପର୍ବ ।

ଯେପରି ସେପରି

ଯେପରି ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳଯାତ୍ରା ପ୍ରଭୃତି ଯାତ୍ରା ସେପରି ରଜ, ଦଶହରା ପ୍ରଭୃତି ପର୍ବ ।

(f) ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?

ଯୋଉମାନେ ସେମାନେ

ଯୋଉମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?

ଯିଏସବୁ ସେମାନେ

ଯିଏସବୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଏ ପୂଜାବ୍ରତ ସବୁ କରନ୍ତି ?

(g) ଯାହାର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସେ କରେ ।

ଯା'ର ଯା'ର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସେ କରେ ।

ଯୋଉଲୋକର ଯୋଉ ଲୋକର ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ସେ କରେ ।

ମନ ଯାହାର ମନ ହୁଏ ସେ କରେ ।

ଆଗ୍ରହ ଯାହାର ଆଗ୍ରହ ହୁଏ ସେ କରେ ।

(h) ଯଦି ଜଣେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ଯେବେ ତେବେ
ଯେବେ ଜଣେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିବ ତେବେ ସେ ସେଇ ପୂଜା କରିପାରିବ ।

(i) ଓହୋ, ଏତେ କଥା ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଜାଣିନଥିଲି ।
ସତରେ ଓହୋ, ଏତେ କଥା ମୁଁ ସତରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।
ବାସ୍ତବରେ ଓହୋ, ଏତେ କଥା ମୁଁ ବାସ୍ତବରେ ଜାଣି ନଥିଲି ।

III. Transformation drill

Transformation into conditional non-finite structure—

(a) ଯେତେବେଳେ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।
ପର୍ବ ପଡ଼ିଲେ ଲୋକେ ପାଳନ କରନ୍ତି ।

(b) ଯେବେ ଓଷା ବା ବ୍ରତ ପଡ଼େ ସେବେ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।
ଓଷା ବା ବ୍ରତ ପଡ଼ିଲେ ଓଷାବ୍ରତ କରନ୍ତି ।

(c) ଯଦି ଜଣେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିବ ତେବେ ସେ ପୂଜା କରିପାରିବ ।
ଜଣେ ପୂଜା କରିବାକୁ ଗ୍ରହିଲେ ସେ ପୂଜା କରିପାରିବ ।

IV. Combination drill

Simple sentences to form complex sentences—

(a) ତମେ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିଯିବ ।
ମୁଁ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିଯିବି । use of ଯଦି-ତେବେ
ଯଦି ତମେ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।

(b) ସେ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଗଲା ।
ତୁ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଗଲୁ । use of ଯୋଉଦିନ-ସେଇଦିନ
ଯୋଉଦିନ ସେ ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଗଲା ସେଇଦିନ ତୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲୁ ।

(c) ମୁଁ ତମଘରକୁ ଖାଇବାକୁ ଯିବି ।
ସେ ତମଘରକୁ ରହିବାକୁ ଯିବେ । use of ଯେତେବେଳେ-ସେତେବେଳେ
ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ତମ ଘରକୁ ଖାଇବାକୁ ଯିବି ସେତେବେଳେ ସେ ତମ ଘରକୁ ରହିବାକୁ ଯିବେ ।

(d) ତମେ ଏ କାମ କରିବ ।
ତମେ ଏହାର ଫଳ ପାଇବ । use of ଯେପରି-ସେପରି
ତମେ ଯେପରି କାମ କରିବ ସେପରି ଫଳ ପାଇବ ।

(e) ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ । use of ଯେଉଁମାନେ-ସେମାନେ
ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ।

V. Response drill

(a) ଓଡ଼ିଶାର ୨ଟି ଜଣାଶୁଣା ଯାତ୍ରା ନାଁ ଲେଖନ୍ତୁ ।
ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳଯାତ୍ରା ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ଜଣାଶୁଣା ଯାତ୍ରା ।

(b) ଓଡ଼ିଶାର ୩ଟି ପର୍ବର ନାଁ କୁହନ୍ତୁ ।
ରଜ, ଦୀପାବଳୀ, ଦଶହରା ଓଡ଼ିଶାର ତିନୋଟି ପର୍ବ ।

(c) ଓଡ଼ିଶାର ୨ଟି ଓଷା ନାଁ କୁହନ୍ତୁ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା, ସ୍ତ୍ରୀଦଶାବ୍ରତ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ଓଷାର ନାଁ ।

(d) ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଥିବା କଥାଟି କ'ଣ ?
ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ବିଷୟରେ କୁହାଯାଏ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାର ମାସରେ ତେର ପର୍ବ ।

(e) ପୂଜାପର୍ବରୁ କାହିଁକି ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ କମିଯାଉଛି ?
ଦରଦାମ୍ ବଢୁଛି ବୋଲି ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ପୂଜାପର୍ବରୁ କମିଯାଉଛି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with the appropriate words given in the brackets :

(ଏବେ, ଯିଏସବୁ, ଅର୍ଥ, ଅସଂଖ୍ୟ, କିକି, ଓଷାବ୍ରତ, ମନ, ସତରେ, ଇଚ୍ଛାକରିବ, ଅନେକ)

(a) ତାମାନେ ତମେ ଯେତେବେଳେ ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯିବ ସେତେବେଳେ ସେ ଯିବ ନାହିଁ ।

(b) ଓଡ଼ିଶାରେ ତ ଅନେକ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଅଛି ।

(c) ତମେ କେତୋଟି ପର୍ବର ନାଁ ଜାଣିଛ ?

(d) ସେ ଏତେ ପୂଜାବ୍ରତ କାହିଁକି କରନ୍ତି ?

(e) ପ୍ରକୃତରେ କଣ ସେ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି ?

(f) ଯାହାର ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ସେ ଯାଉ ।

(g) ଯେଉଁମାନେ ଯିବାକଥା ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।

(h) ଯଦି ସେ ଗୁହିଁବ ସେ ଯାଇପାରିବ ।

(i) ଆଜିକାଲି ଦରଦାମ୍ ଯେପରି ବଢୁଛି ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ ସେହିପରି ସବୁ ଜିନିଷରୁ କମିଯାଉଛି ।

(j) ଆପଣ ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ବହୁତ କଥା ତ ଜାଣିଥିବେ ।

2. Fill in the blanks with necessary conditional co-relative terms :

(a) ଯେତେବେଳେ ରଥଯାତ୍ରା ହୁଏ.....ବହୁତ ଲୋକ ପୁରୀ ଯାଆନ୍ତି ।

(b) ମୁଁ ଯେବେ ଯିବି..... ତମକୁ କହିବି ।

(c) ତମେ ଯେପରି କଥା କହୁଛ.....କାମ କରୁନ ।

(d) ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ.....ବହୁତ ପୂଜାପର୍ବ ମାନନ୍ତି ।

(e) ସେ ଯେମିତି ପାଠ ନପଢୁଛି.....ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରୁନି ।

(f) .....ସେ ଆସେ ସେତେବେଳେ ଆମଘରେ ଖାଏ ।

(g) .....ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ସେ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରେ ।

(h) .....ତମେ ଭଷା ଶିଖିବ ତେବେ ତମକୁ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(i) ଯିଏ ଏ କାମ କରିଛି.....ଏହାର ଫଳ ପାଇବ ।

(j) ଯଯି ତମେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଯିବ.....ମୋ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ଆଣିବ ।

3. Transform the following complex sentences into conditional non-finite structures :

(a) ଯେତେବେଳେ ସେ ଆସିବେ ସେତେବେଳେ ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବୁ ।

(b) ଯଦି ମୁଁ ରଙ୍ଗ ଖେଳିବି ତେବେ ତମେ ବି ଖେଳିବ ।

(c) ଯେବେ ଆପଣ ଯିବେ ସେବେ ମତେ କହିବେ ।

(d) ଯେତେବେଳେ ପୂଜା ହେବ ସେତେବେଳେ ସେ ଆସିବ ।

(e) ଯଦି ବର୍ଷା ନହେବ ମୁଁ ଆସିପାରେ ।

4. Make sentences using the following words :

(i) ଯେତେବେଳେ, ଯଦି, ଯେପରି, ଯାହାର, ଯୋଉଦିନ, ଯେମିତି, ଯେବେ

(ii) କିଛି ନା କିଛି, ଦରଦାମ୍, ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ଛୋଟବଡ଼, ପିଠାପଣା, ଓଷାବ୍ରତ, ଆଜିକାଲି, ଆନନ୍ଦଉତ୍ସବ

5. Answer the following questions :

(a) ଆପଣଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ୩ଟି ବଡ଼ ପର୍ବର ନାଁ ଲେଖନ୍ତୁ ।
(b) ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ଯାତ୍ରା, ଦୁଇଟି ପର୍ବ ଓ ଦୁଇଟି ବ୍ରତର ନାଁ ଲେଖନ୍ତୁ ।
(c) ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନେ କାହିଁକି ପୂଜା କରନ୍ତି ?
(d) ଆଜିକାଲି ପୂଜାପର୍ବରୁ କାହିଁକି ଲୋକଙ୍କ ଆଗ୍ରହ କମିଯାଉଛି ?
(e) ଓଡ଼ିଶାରେ 'ବାରମାସରେ ତେରଯାତ୍ରା' ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ?

6. ନିଜ ରାଜ୍ୟର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ବିଷୟରେ ୧୫ଟି ବାକ୍ୟ ଲେଖନ୍ତୁ ।

Grammatical Note

1. In conditional complex structures the conditional co-relative functions as the conditional binder of the two clauses in which the action of the second clause is conditioned by the first.

ଯଦି ସେ ଯିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।
If he will go then I will go.

ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ପର୍ବ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ ସେଇ ପର୍ବକୁ ଲୋକେ ପାଳନ୍ତି ।
Whenever there is a festival people observe that.

2. (i) Conditional sentences are negated by (a) negating the main clause or (b) by negating the dependent clause or (c) by negating both the main and the dependent clauses.

ଯଦି ତମେ ଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।
If you will come I will go.

(a) ଯଦି ତମେ ନଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବି ।
If you will not come then I will go.

(b) ଯଦି ତମେ ଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବିନି ।
If you will come then I will not go.

(c) ଯଦି ତମେ ନଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଯିବିନି ।
If you will not come then I will not go.

(ii) The conditional sentences can also be negated by using negative auxiliary ନାହିଁ or ନି as follows.

ଯଦି ସେ ଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଆସିବି ।
If he will come then I will come.

(a) ଯଦି ସେ ଆସିବନି ତେବେ ମୁଁ ଆସିବି ।
If he will not come then I will come.

(b) ଯଦି ସେ ଆସିବ ତେବେ ମୁଁ ଆସିବିନି ।
If he will come then I will not come.

(c) ଯଦି ସେ ଆସିବନି ତେବେ ମୁଁ ଆସିବିନି ।
If he will not come then I will not come.

3. The conditional non-finite verb when used with another verb to close the sentence adds a sense of possibility.

ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ପର୍ବ ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ ।
ତୁ ପ୍ରତିଦିନ ବଜାରକୁ ଥରେ ଗଲେ ଚଳିବ ।

4. ଓଡ଼ିଶାରେ ବାର ମାସରେ ତେର ଯାତ୍ରା is a proverb in Oriya.

5. କିଛି ନା କିଛି is an indefinite expression to express 'at least some'.

6. ଓହୋ is an exclamatory word to express anger, dislike, happiness etc.

7. Some words when they are combined convey one meaning, while separately they convey different meanings each, such as :

ପିଠା + ପଣା = ପିଠାପଣା	ଛୋଟ + ବଡ଼ = ଛୋଟବଡ଼
ଦର + ଦାମ = ଦରଦାମ	ପର୍ବ + ପର୍ବାଣୀ = ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

Cultural Note

1. Orissa is a land of festivals. The people of Orissa being religious-minded believe in many gods and goddesses and in order to worship them they observe many festivals and ceremonies. To know in more detail about Orissan festivals *see* the book 'ଓଡ଼ିଶାର ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଓ ଯାତ୍ରିଯାତ୍ରା' (*Odissara Parbaparbani O Janiyatra*).

2. ଯାତ୍ରା (Yatra) in Orissa is of two types. Festivals in which the gods move from one place to another are named as ଯାତ୍ରା. Therefore there are ରଥଯାତ୍ରା, ଦୋଳଯାତ୍ରା, ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା etc. that is, the gods are either drawn in chariots, or carried on shoulders in hammocks or by boats. The other type of ଯାତ୍ରା is the open air theatre or the Oriya opera. This ଯାତ୍ରା is staged from about midnight till early morning. They deal with mythological as well as social subjects and are usually staged in towns and villages in the summer days (from February to June).

3. Some ceremonies are observed only by ladies and a cotton string is usually worn in the arms as a symbol. This string is called ବ୍ରତ. In such occasions fasting (for full day or even for half a day) is a common rule. Such occasions are called ଓଷା ବା ବ୍ରତ, such as ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ.

Note : The festivals of Orissa are more or less regional in nature. Some festivals are famous in one area where as they are relatively less known in other areas.

UNIT III

LESSON 39

Odissi Dance

ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ

ମିଗ : ଧାରା, ତୋର ଆଜି କେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ? ଝରଣା କଣ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ନାଚିବ ? ତୁ ଯେତେ-ବେଳେ ସେତେବେଳେ ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ଇଚ୍ଛା ତା ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?

Mira : Dhara, when is your Odissi dance programme today ? Is Jharana going to dance with you ? Why do you fix up programmes at all times with all and sundry ?

ଧାରା : ନାଇଁ, ଝରଣା ଏଥର ନାଚିବନି । ମୁଁ ଏକା ନାଚିବି । ମିରାଅପା, ମୋର ନାଚ ଡ୍ରେସ ଆଉ ତାରକସୀ କାନଫୁଲ ଟିକେ ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ? ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟା ବେଳେ ପରା ସୂଚନା ଭବନରେ ମୋର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ।

Dhara : No, Jharana will not dance this time. I will dance alone. Miraapa, will you please bring my dancing costumes and filigree earrings from the market ? I have the programme at the Suchana Bhavan at 7 in the evening.

ମିଗ : ହଉ ମୁଁ ଆଣିଦେବି । ତୁ କିନ୍ତୁ ଆଜି ଯା ତା କରି ନାଚିବୁନି, ଭଲକରି ନାଚିବୁ, ବୁଝିଲୁ ? ଗଭର୍ଣ୍ଣର ପରା ଦେଖିବାକୁ ଆସିବେ ? ତୁ ବରଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ଟିକେ ନାଚ ଅଭ୍ୟାସ କର । ତୋର ଯାହା ଯାହା ଦରକାର ସେ ସବୁ ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।

Mira : O. K. I will get them. But don't dance carelessly to-day. Dance well. I understand the Governor will come to see. You better go now and do some dance rehearsal. I am arranging all that you need.

ଧାରା : ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ନାଚିବି ଯେ, ମାତ୍ର ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ? ତୁ ଯେତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି

Dhara : I will try my best, but how can I say whether it will be good or bad. It may not be

ଭାବୁଛୁ ସେତେଭଲ ଆଜି ନହୋଇପାରେ । କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହୋଇଛି । ମୁଁ ଭଲ ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?

that good today as you hope it would be. It's because my legs are very tender to-day. How shall I be able to dance well to-day ?

ମିରା : ନାଇଁମ, ତୁ ଯେଡ଼େ ଖରାପ ହେବ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁ ସେଡ଼େ ଖରାପ ହେବନି । ତୁ ଅଭ୍ୟାସ କରିସାରି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କର । ଆଜି କଣ ସେଠି ଖାଇବା ପିଇବା ହେବ ?

Mira: It's not that. I am sure, it will not be as bad as you think it will be. You please take some rest after finishing the rehearsal. Is there going to be a dinner there to-day ?

ଧାରା : ହଁ ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଆସିବେ । ବେଶ ବଡ଼ ପାର୍ଟି ହେବ । ବଢିଆ ଖିଆପିଆ ବି ହେବ । ମିରାଅପା, ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।

Dhara : Yes, since the Govenor will come there will be a big party. It will be a grand dinner. Miraapa you must try to reach there before 7.

ମିରା : ଆରେ ହେ, ମୋର ତ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୀତ କ୍ଲାସ ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?

Mira : Oh, dear, I think I will have to go for my music lesson to-day in the evening.

ଧାରା : ନାଇଁ ନାଇଁ, ତୁ ଆଜି ଗୀତ କ୍ଲାସ ନଯାଇ ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।

Dhara : No, no, please. Do not go to your music-class today. Please come to see my dance. You must.

ମିରା : ଆଚ୍ଛା ହଉ ।

Mira : O. K.

Variation

A : ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯିବି କିନ୍ତୁ ତୁ ଯିବୁନି ।

A : I will go to see the dance but you will not go.

B : କାହିଁକି ?

B : Why ?

A : କାଲି ରତିରେ ତୁ ଯାଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ମୁଁ ଯାଇ ନଥିଲି । ପୁଣି ତତେ ଆଜି ଜର ହେଇଛି । ତୁ ଭଲ କେମିତି ଯିବୁ ?

A : You went to see yesterday night but I didn't. Besides you have fever to-day. How will you go ?

B : ହଉ, ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ନଗଲେ ବି ମିରଅପା ବାହାଘରକୁ ଯିବି । ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଆଜି କେତେ ଲୋକ ଯାଆସ କରୁଛନ୍ତି ।

B : O. K. If I don't go to see the dance I will go to see Miraapa's marriage. So many people are coming to her house to-day.

A : ତୁ ଜର ଦେହରେ କାହିଁକି ଯିବୁ ? ବାହାଘରକୁ ଯେତେ ଲୋକ ଯିବା ଆସିବା କରୁଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ତୋ ଯିବା ହୁଏତ ପସନ୍ଦ ନ କରି ପାରନ୍ତି । ତତେ ଯେତେ ଯାହା ବୁଝେଇ କହିଲେ ବି ତୁ ଜମା ବୁଝୁନୁ ।

A : Why should you go with fever in your body ? People who are coming to the marriage party may not like you to be there. It seems you just don't understand however I try to explain it.

B : ହଁ, ଯାହା ହେଲେ ବି ମିରଅପା ବାହାଘର ଦେଖିବାକୁ ମୁଁ ଯେମିତି ହେଉ ଯିବି ।

B : Look, whatever may come along, I must go to see Miraapa's marriage.

A : ହଉରେ ବାବା, ତୋର ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା ।

A : O.K. o.k., do as you desire.

Vocabulary

ଅଭ୍ୟାସ practice
ଆଗରୁ before
ଓଡ଼ିଶୀନାଚ Odissi dance (a classical dance of Orissa)
କାନଫୁଲ earrings
କାରଣ because
ଖରାପ bad
ଖାଇବାପିଇବା lunch or dinner, feast
ଗଭର୍ଣ୍ଣର Governor,
ଗୀତକ୍ଲାସ music-class
ଗୋଡ଼ leg
ଜମା not at all
ଜର fever

ଜ୍ୱରଦେହରେ with fever in the body
ତାରକସୀ filigree
ତୋର ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା as you desire
ଦରଜ tender, pain
ନାଚ ଡ୍ରେସ dancing dress
ନିଶ୍ଚେ surely
ପସନ୍ଦ choice, liking
ପାର୍ଟି party
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ programme
ବରଂ rather
ବାହାଘର marriage
ବିଶ୍ରାମ rest
ବେଶ୍ quite
ଭୀଷଣ very
ମାତ୍ର but
ଯାଆସ going and coming
ଯା ତା କରି indefinitely
ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତା whatever is the desire
ଯାହା ଯାହା ଦରକାର whatever you want
ଯାହା ହେଲେ ବି whatever may happen
ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ whenever
ଯେମିତି ହେଉ / ଯେମିତି ହେଲେ definitely
ହଉରେ ବାବା all right

Drills

I Build up drill

ଅଛି ?
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
ନାଚିବାକୁ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚିବାକୁ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
କେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚିବାକୁ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
କେତେବେଳେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
ଆଜି କେତେବେଳେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
ତୋର ଆଜି ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚିବାକୁ କେତେବେଳେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?

ନାଚିବ ?
ସାଙ୍ଗରେ ନାଚିବ ?
ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ନାଚିବ ?
ଝରଣା କଣ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ନାଚିବ ?

କାହିଁକି ?
କରୁଛୁ କାହିଁକି ?
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?
ତା ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?
ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ଇଚ୍ଛା ତା ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?
ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ଇଚ୍ଛା ତା ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?
ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ଇଚ୍ଛା ତା ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଛୁ କାହିଁକି ?

ନାଚିବନି ।
ଏଥର ନାଚିବନି ।
ଝରଣା ନାଚିବନି ।
ନାଇଁ, ଝରଣା ଏଥର ନାଚିବନି ।

ନାଚିବି ।
ଏକା ନାଚିବି ।
ମୁଁ ନାଚିବି ।
ମୁଁ ଏକା ନାଚିବି ।

ନେଇ ଆସିବୁ ?
ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ?
ଟିକେ ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ?
କାନଫୁଲ ଟିକେ ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ?
ନାଚଡ୍ରେସ ଆଉ ତାରକସୀ କାନଫୁଲ ଟିକେ ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ।
ମିଗଅପା, ମୋର ନାଚଡ୍ରେସ ଆଉ ତାରକସୀ କାନଫୁଲ ଟିକେ ବଜାରରୁ ନେଇ ଆସିବୁ ?

ଅଛି ।
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ।
ମୋର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ।
ସୂଚନା ଭବନରେ ମୋର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତଟା ବେଳେ ପର ସୂଚନା ଭବନରେ ମୋର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ।

ବୁଝିଲୁ ?
ଭଲକରି ନାଚିବୁ, ବୁଝିଲୁ ?
ଯା ତା କରି ନାଚିବୁନି, ଭଲକରି ନାଚିବୁ, ବୁଝିଲୁ ।
ତୁ କିନ୍ତୁ ଆଜି ଯା ତା କରି ନାଚିବୁନି, ଭଲକରି ନାଚିବୁ, ବୁଝିଲୁ ?

ଆସିବେ ?
ଦେଖିବାକୁ ଆସିବେ ?
ଗଭର୍ଣ୍ଣର ପଗ ଦେଖିବାକୁ ଆସିବେ ?

କର ।
ଅଭ୍ୟାସ କର ।
ନାଚ ଅଭ୍ୟାସ କର ।
ଟିକେ ନାଚ ଅଭ୍ୟାସ କର ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ଟିକେ ଅଭ୍ୟାସ କର ।
ତୁ ବରଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ଟିକେ ନାଚ ଅଭ୍ୟାସ କର ।

ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।
ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।
ସବୁ ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।
ଯାହା ଦରକାର ତା ସବୁ ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।
ଯାହା ଯାହା ଦରକାର ତା ସବୁ ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।
ତୋର ଯାହା ଯାହା ଦରକାର ତା ସବୁ ମୁଁ ସଜାଡ଼ି ଦେଉଛି ।

କହିବି ?
କେମିତି କହିବି ?
ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?
ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?
ମାତ୍ର ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?
ନାଚିବି ଯେ, ମାତ୍ର ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?
ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ନାଚିବି ଯେ, ମାତ୍ର ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?

ହୋଇପାରେ ।
ନ ହୋଇପାରେ ।
ଆଜି ନ ହୋଇପାରେ ।
ସେତେ ଭଲ ଆଜି ନ ହୋଇପାରେ ।
ଯେତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ସେତେ ଭଲ ନ ହୋଇପାରେ ।
ତୁ ଯେତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ସେତେ ଭଲ ନ ହୋଇପାରେ ।

ହେଇଛି ।
ଦରଜ ହେଇଛି ।
ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।
ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।
ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।
କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

କେମିତି ?
ନାଚିବି କେମିତି ?
ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?
ଭଲ ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?
ମୁଁ ଭଲ ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?

ହେବନି ।
ଖରାପ ହେବନି ।
ସେଡ଼େ ଖରାପ ହେବନି ।
ଯେଡ଼େ ଖରାପ ହେବ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁ ସେଡ଼େ ଖରାପ ହେବନି ।
ତୁ ଯେଡ଼େ ଖରାପ ହେବ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁ ସେଡ଼େ ଖରାପ ହେବନି ।

କର ।
ବିଶ୍ରାମ କର ।
ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କର ।
ଅଭ୍ୟାସ କରିସାରି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କର ।
ତୁ ଅଭ୍ୟାସ କରି ସାରି ଟିକେ ବିଶ୍ରାମ କର ।

ହେବ ?
ଖାଇବା ପିଇବା ହେବ ?
ସେଠି ଖାଇବା ପିଇବା ହେବ ?
ଆଜି କଣ ସେଠି ଖାଇବା ପିଇବା ହେବ ?

ହେବ ।
ପାର୍ଟି ହେବ ।
ବଡ଼ ପାର୍ଟିହେବ ।
ବେଶ୍ ବଡ଼ ପାର୍ଟି ହେବ ।

ହେବ ।
ଖିଆ ପିଆ ବି ହେବ ।
ବଢିଆ ଖିଆପିଆ ବି ହେବ ।

ପହଁଞ୍ଚିଥିବୁ ।
ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଥିବୁ ।
ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଥିବୁ ।
୭ଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଁଞ୍ଚିଥିବୁ ।
ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଁଞ୍ଚିଥିବୁ ।
ମିଗଅପା, ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଥିବୁ ।

ଅଛି ନା କ'ଣ ?
ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?
ଗୀତ କ୍ଲାସ ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?
ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୀତ କ୍ଲାସ ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?
ମୋର ତ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୀତ କ୍ଲାସ ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?
ଆରେ ହେ, ମୋର ତ ଆଜି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଗୀତ କ୍ଲାସ ଯିବାକୁ ଅଛି ନା କ'ଣ ?

ଯିବୁ ।
ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।
ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।
ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।
ଗୀତ କ୍ଲାସ ନଯାଇ ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।
ତୁ ଆଜି ଗୀତ କ୍ଲାସ ନଯାଇ ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।
ନାଇଁ ନାଇଁ, ତୁ ଆଜି ଗୀତ କ୍ଲାସ ନଯାଇ ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।

II. Substitution drill

(a) ତୋର ଆଜି କେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚିବାକୁ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଅଛି ?
,, ,, ,, ଗୀତ ଗାଇବାକୁ ,, ,, ?

(b) ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ନାଚିବି ଯେ, ମାତ୍ର ଭଲ ହେବ କି ଖରାପ ହେବ କେମିତି କହିବି ?
,, ,, ,, କିଛି ,, ,, ,, ,, ?
,, ,, ,, ହେଲେ ,, ,, ,, ,, ?

(c) ତୁ ଯେତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ସେତେ ଭଲ ଆଜି ନ ହୋଇପାରେ ।

,, ଯେମିତି ,, ,, ସେମିତି ,, ,, ।

,, ଯେଡ଼େ ,, ,, ସେଡ଼େ ,, ,, ।

,, ଯେପରି ,, ,, ସେପରି ,, ,, ।

,, ଯେତେ ଖରାପ ,, ,, ସେତେ ଖରାପ ,, ।

,, ,, ବାଜେ ,, ,, ,, ବାଜେ ,, ।

,, ,, ବଢିଆ ,, ,, ,, ବଢିଆ ,, ।

,, ,, ସୁନ୍ଦର ,, ,, ,, ସୁନ୍ଦର ,, ।

(d) କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ହାତ — କାରଣ ମୋ ହାତ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ପେଟ — କାରଣ ମୋ ପେଟ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ଆଖି — କାରଣ ମୋ ଆଖି ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ଦେହ — କାରଣ ମୋ ଦେହ ଆଜି ଭୀଷଣ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ଭରି — କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭରି ଦରଜ ହେଇଛି ।

ବହୁତ — କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ବହୁତ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ଖୁବ୍ — କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଖୁବ୍ ଦରଜ ହେଇଛି ।

ପଗସ — କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ପଗସ ହେଇଛି ।

ପୀଡ଼ା — କାରଣ ମୋ ଗୋଡ଼ ଆଜି ଭୀଷଣ ପୀଡ଼ା ହେଇଛି ।

(e) ମୁଁ ଭଲ ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?

ବା — ମୁଁ ବା ଭଲକରି ନାଚିବି କେମିତି ?

ଭଲଭାବରେ — ମୁଁ ଭଲ ଭଲଭାବରେ ନାଚିବି କେମିତି ?

(f) ତୁ ଯେତେ ଖରାପ ହେବ ବୋଲି ମନେ କରୁଛୁ ସେତେ ଖରାପ ହେବନି ।

ଯେମିତି ,, ,, ,, ସେମିତି ,, ,, ।

ଯେପରି ,, ,, ,, ସେପରି ,, ,, ।

ଯେଡ଼େ ,, ,, ,, ସେଡ଼େ ,, ,, ।

,, ,, ,, ଭାବୁଛୁ ,, ,, ,, ।

,, ,, ,, ବିଶ୍ୱାସୁଛୁ ,, ,, ,, ।

(g) ଆଜି କଣ ସେଠି ଖାଇବାପିଇବା ହେବ ?

ଖିଆପିଆ — ଆଜି କଣ ସେଠି ଖିଆପିଆ ହେବ ?

ଖାନାପିନା — ଆଜି କଣ ସେଠି ଖାନାପିନା ହେବ ?

(h) ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।

ପୂର୍ବରୁ	ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ପୂର୍ବରୁ ନିଶ୍ଚେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।
ନିଶ୍ଚୟ	ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।
ଯେମିତିହେଲେ	ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ଯେମିତିହେଲେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।
ଯେପରିହେଲେ	ତୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ଆଗରୁ ଯେପରିହେଲେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବୁ ।

(i) ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯିବି କିନ୍ତୁ ତୁ ଯିବୁନି ।

ମାତ୍ର	ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯିବି ମାତ୍ର ତୁ ଯିବୁନି ।
ହେଲେ	ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯିବି ହେଲେ ତୁ ଯିବୁନି ।

(j) ତତେ ଯେତେ ବୁଝେଇ କହିଲେ ବି ତୁ ଜମା ବୁଝୁନୁ ।
,, ଯାହା ,, ,, ,, ,, ।
,, ଯେପରି ,, ,, ,, ,, ।
,, ଯେତେ ,, ,, ମୋଟେ ,, ।
,, ,, ,, ,, ଆଦୌ ,, ।

III Transformation drill

Transformation into conditional non-finite structures—

(a) ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯିବି କିନ୍ତୁ ତୁ ଯିବୁନି ।
ମୁଁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ତୁ କିନ୍ତୁ ଯିବୁନି ।

(b) ସେ ଗୀତ ଗାଇବ କିନ୍ତୁ ତୁ ନାଚିବୁ ।
ସେ ଗୀତ ଗାଇଲେ କିନ୍ତୁ ତୁ ନାଚିବୁ ।

Exercises

1. (i) Change the following sentences according to the instruction given :

(a) ତମେ ସିନେମା ଯିବ ।
ସେ ବୁଲିବାକୁ ଯିବେ ।
ମୁଁ କଲେଜ ଯିବି ।
(Combine using,)

(b) ଧାଗ ନାଚିଲା ।
ମିଗ ଗୀତ ଗାଇଲା ।
ସମୀର ବାଜା ବଜେଇଲା ।
(Combine using ଓ and ଆଉ)

(c) ମୁଁ ଯାଇ ନପାରେ ।
ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।
(Combine using କାରଣ)

(d) ଧାଗ ଭଲ ନାଚୁଛି ।
ମିନୁ ଭଲ ଗାଉନି ।
(Combine using କିନ୍ତୁ)

(e) ସଞ୍ଜୁ ବାଜା ବଜେଇବ ।
ମିନୁ ନାଚିବ ।
(Combine using ମାତ୍ର)

(f) ତୁ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ କିନ୍ତୁ ଭଲ ନହୋଇପାରେ ।
(Use ଯେତେ—ସେତେ)

(g) ସେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହୁଛି ।
ସେ କିନ୍ତୁ ବଡ଼ କାମ କରୁନି ।
(Use ଯେଡ଼େ—ସେଡ଼େ)

(h) ତମେ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଥିଲ ।
ମୁଁ ବଜାରରୁ ଫେରୁଥିଲି ।
(Use ଯେତେବେଳେ—ସେତେବେଳେ)

(ii) Substitute the underlined word with another equivalent phrase-word :

ତୁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ <u>ନିଶ୍ଚୟ</u>ଯିବୁ ।

(iii) Substitute the underlined word with another equivalent phrase-word :

ସେ <u>ନିଶ୍ଚୟ</u> ଆଜି ଏଠିକି ଆସିବ ।

2. Use the following phrase-words in sentences :

ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ, ଯାହା ସାଙ୍ଗରେ ଇଚ୍ଛା ତା ସାଙ୍ଗରେ, ଯା ତା କରି, ଯେମିତି ହେଲେ, ଯାହା ହେଲେ ବି, ଯେମିତି ହେଉ, ହଉରେ ବାବା, ଯେତେ ଯାହା

3. Complete the following sentences :

(a) ତୁମକୁ ..... କହିଲେ ବି ତମେ ..... କାହା କଥା ଶୁଣନି ।
(b) ..... ଆଜି ମୁଁ ସୂଚନା ଭବନକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି ।
(c) ତୁ ଆଜି ..... ମୋ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଆସିବୁ ।
(d) ଧାଗର .... ଜିନିଷ କିଣିବା ଦରକାର ବାପା ସବୁ ବଜାରରୁ ଆଣିଛନ୍ତି ।
(e) ମୁଁ ..... ଏତେ ତମ ଘରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।

4. Make sentences using the following words :

ବରଂ, ଭଲ, ହଉ, ମାତ୍ର, କିନ୍ତୁ, ମ, କାରଣ, ପଗ, ଟିକେ, ବୋଲି

Grammatical Note

1. The simple structures are made into compound structures by using comma (,) and the words like ଓ, ଆଉ, ଏବଂ, ବା, କିମ୍ବା, କିନ୍ତୁ, ମାତ୍ର etc.

2. The infinitive forms of two verbs are combined to form a meaningful set like ଯିବା ଆସିବା, ଖାଇବା ପିଇବା, ଦେବା ନେବା, ଦେଖିବା ଶୁଣିବା etc. of which ଯାଆସ, ଖିଆପିଆ, ଦିଆନିଆ, ଦେଖାଶୁଣା etc., are variational forms respectively.

3. Some pronominal adjectives with the conditional non-finite form of ହେବା verb, form phrase-words to connote definiteness.

ଯାହାହେଲେ
ଯେତେହେଲେ
ଯେମିତିହେଲେ
ଯେତେବେଳେ ହେଲେ

4. ଭଲ, ବରଂ, ମ etc. are used to bring emphasis to statements and situations.

5. ଯେ with କିନ୍ତୁ is used in this Lesson as a conditional conjoint to suggest that depending on some situation, something may not happen.

   ତୁ ଯିବୁ ଯେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁ ଟ୍ରେନ୍ ନ ପାଇପାରୁ ।
   You may go but you may not get the train now.

   ସେ ଆସିବ ଯେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବ କି ?
   He may come but can he meet him ?

Cultural Note

1. Orissa, specially Cuttack, is famous for filigree work. They are designed with metals such as gold and silver.

2. The ear-rings are called କାନଫୁଲ in Oriya. The ear-rings and all other ornaments required for Odissi dance are of special traditional Odissi type.

UNIT III

LESSON 40

Revision Lesson

Oriya Yatra

ଓଡ଼ିଆଯାତ୍ରା

ରଘୁନାଥ : ଆରେ ନରି, କୋଉଠାର ଯାତ୍ରା-ବାଲା ଆସିଛନ୍ତି କିରେ ? ଆଜି କେତେବେଳେ ଯାତ୍ରା ହେବ ?

Raghunath : Hallo Nari, where from this Yatra party has come ? When the Yatra will begin today ?

ନରହରି : ବେଣୀରମପୁରିଆ ଆସିଛନ୍ତି ପରା । ଆଜି ରବୀନ୍ଦ୍ରମଣ୍ଡପ ପଡ଼ିଆରେ ରାତି ୧୦ଟାରେ ଆରମ୍ଭ ହବ । ତୁ ଯିବୁ ?

Narahari : Oh, they are from Benirampur. The show will begin at 10 at night today, at Rabindra Mandapa field. Are you going ?

ରଘୁନାଥ : ହଁ, ଯେତେବେଳେ ହବ ସେତେ-ବେଳେ ମତେ ଡାକିବୁ । ଖାଇପିଇ ସାରି ଯିବା । ତୁ ଡ଼ାକି ଆସିଲେ ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବାହାରିବି ।

Raghunath : Yes, please call me up when it starts. We will go after eating our dinner. When you come to call me, I will come out immediately.

ନରହରି : ଯୋଉମାନେ ଯାତ୍ରାକରିବେ ସେମାନେ କାଲିଠୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଗତବର୍ଷ ଦୋଳ-ଯାତ୍ରାରେ ଯାତ୍ରା କରିବା ପାଇଁ ଯେମିତି ଷ୍ଟେଜ ସଜା ହେଇଥିଲା ଏଥର ବି ସେମିତି ସଜା ହେଇଛି । କିନ୍ତୁ ଗତବର୍ଷ ଯାତ୍ରାବାଲା ଯେତେ ଭଲ କରିଥିଲେ ଏବର୍ଷ ସେତେ ଭଲ କରିବେ କି ନାହିଁ କେଜାଣି ?

Narahari : All those who will act have already come from yesterday. The stage has been set up as was done last year for performing Yatra during the Holi. But who knows whether this year's performance will be as good as the last year's.

ରଘୁନାଥ : ଯଦି ଗତବର୍ଷର ଫାଟି ଆସିଥିବେ ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ କରିବେ । ଆଉ ଯଦି ଭଲ ନକରି ଯେମିତି ସେମିତି କରିବେ ତେବେ ଭାରି ଗୋଳମାଳ ହୋଇପାରେ ।

Raghunath : If this is the same party as came last year then it would be good. But if they will not act well and perform indifferently then there may be a lot of trouble.

ନରହରି : ତୁ ଯାହା କହ ରଘୁ, ଯାତ୍ରା ଆଉ ରେଡିଓରେ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ଶୁଣିବାକୁ ମତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ରେଡିଓରେ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ହେଲେ ମୁଁ ଯେମିତି ହେଲେ ଶୁଣେ ।

Narahari : Whatever you may say Raghu, I like it very much to see Yatra and listen to operas in the radio. I always make it a point to listen to operas in radio whenever they are broadcast.

ରଘୁନାଥ : ତୁ କି କି ଗୀତିନାଟ୍ୟ ଶୁଣିଛୁ ?

Raghunath : What operas have you listened so far ?

ନରହରି : 'ମହିଷମର୍ଦ୍ଦନୀ', 'ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ'. 'ଗଣେଶ' ଆଉ 'ଶ୍ରୀମତୀ ସମାର୍ଜନୀ' ପରି କେତେ ତ ମୁଁ ଶୁଣିଛି । ମୋର କଣ ସବୁ ମନେ ଅଛି ?

Narahari : Oh, many,—'Mahisa-mardini', 'Janamastami', 'Shriganesa' and 'Shrimati Samarjani' etc. I don't remember all.

ରଘୁନାଥ : ମତେ କିନ୍ତୁ ଗୀତିନାଟ୍ୟ ଯେତେ ଭଲ ଲାଗେ ଯାତ୍ରା ସେତେ ଭଲ ଲାଗେନି ।

Raghunath : I don't like Yatra as much as I like the operas in the radio.

ନରହରି : ହଁ, ଯାହାକୁ ଯେମିତି ଭଲ ଲାଗେ । ତୁ ରାତିରେ ନିଶ୍ଚେ ଯିବୁତ ? ଯାତ୍ରା ସରୁ ସରୁ ତ ସକାଳ ହବ ।

Narahari : Yes, it depends on one's own taste. Are you sure you will go out at night ? It will be almost morning when the Yatra will be finished.

ରଘୁନାଥ : ହଁ, ତୁ ଡାକିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯିବି । ତୁ ଯଦି ଡ଼ାକି ନ ଆସିବୁ ମୁଁ ଭଲ କେମିତି ଜାଣିବି ତୁ କେତେବେଳେ ଯିବୁ ବୋଲି ?

Raghunath : But I will go only when you call me. If you don't come to call me how will I know when you will go ?

ନରହରି : ନାଇଁ ନାଇଁ, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଡ଼ାକିବି । ତୁ କାମଦାମ ସାରି ଖିଆପିଆ ସାରି ରେଡି ହେଇଥିବୁ ।

Narahari : No, no, I will certainly call you. Please be ready after finishing all your work and dinner.

ରଘୁନାଥ : ହଉ । ତୁ ଡାକିବାକୁ ଯେମିତି ନ ଭୁଲୁ ।

Raghunath : O. K. Please don't forget to call me.

Exercises

1. Substitute the underlined words selecting the most appropriate words from inside the brackets :

(ଇଚ୍ଛା, ଅର୍ଥ, ଦେଇସାରି, ନିଶ୍ଚେ, ପଠେଇଲେ, ଇଚ୍ଛାକରିବେ, ଯେମିତି ସେମିତି, ସ୍ୱକୃତରେ, ଯେଉଁମାନେ, ଯାହାହେଲେ ବି)

(a) ତମକୁ ଖବର ଦେଲେ ତମେ ଆସିବ ।
(b) ତୁ ଭତ ଖାଇସାରି ଶୋଇବୁ ।
(c) ତା ମାନେ ତମେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହଁ ?
(d) ଯଦି ଆପଣ ଚାହିଁବେ ତେବେ ମୁଁ ଆସିପାରେ ।
(e) ମୋର କଲିକତା ଯିବାକୁ ମନ ହଉନି ।
(f) ସତରେ ସେ ଜଣେ ଭାରି ଭଲ ଲୋକ ।
(g) ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯିବ ।
(h) ତୁ ଯେମିତିହେଲେ ଆସିବୁ ।
(i) ଯିଏ ସବୁ ଯିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଅ ।
(j) ଯା' ତା କରି କାମଗୁଡ଼ା କାହିଁକି କରୁଛ ?

2. Fill up the blanks :

(a) ସେ.....ଘରକୁ ଆସେ ମୁଁ.....କଲେଜ ଯାଏ ।
(b) .....ତମେ ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ କରିବ.....ମୁଁ ବି କରିବି ।
(c) .....ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଶିକ୍ଷିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି.....ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ଲୋକ ।
(d) .....ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି.....ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯିବ ।
(e) ତମେ.....କାମ କରିବ.....ଫଳ ପାଇବ ।
(f) ଯାହାର.....ପଢ଼ିବାକୁ ମନ ସିଏ.....ବସି ପଢ଼ ।
(g) ସେ.....ଲୋକ ସମସ୍ତେ ତାକୁ.....ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।
(h) ଯାହାର ମନ.....ତାହାର ପ୍ରଭୁ..... ।
(i) ତମେ..... କାଶ୍ମୀର ଯିବ ମୁଁ..... ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇପାରେ ।
(j) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରର..... ଗ୍ରହିବ.....ଖାଲି ଫଳଗଛ ।

3. Combine the following groups of sentences according to the instruction given :

(a) ତମେ ପିଠା ଖାଇବ ।
ମୁଁ ବି ଖାଇବି ।
(Use conditional non-finite verb)

(b) ପୁରୀରେ ରଥଯାତ୍ରା ହୁଏ ।
ପୁରୀକି ବହୁତ ଲୋକ ଆସନ୍ତି ।
(Use ଯେତେବେଳେ ସେତେବେଳେ)

(c) ତମେ ପୂଜା କର ।
ମୁଁ ପୂଜା କରିବନି ।
(Use କିନ୍ତୁ)

(d) ମନ ଦେଇ ପଢ଼ ।
ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ ।
(Use ଯେତେ ସେତେ)

(e) ତମେ ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯାଅ ।
ମୁଁ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇପାରେ ।
(Use ଯଦି ତେବେ)

4. Make sentences using the following words and phrases :

   (a) ଖିଆପିଆ, ଦିଆନିଆ, ଯାଆସ, ଦେଖାଶୁଣା, ଜଣାଶୁଣା

   (b) ଯେମିତିହେଲେ, ଯାହାହେଉ, କେବେହେଲେ ବି, ସେମିତିହେଲେ, ଯେତେଯାହା

5. Write short notes on—

   ଯାତ୍ରା, ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ଗୀତିନାଟ୍ୟ

Cultural Note

The musical drama or opera in Oriya is called ଗୀତିନାଟ୍ୟ. This is a form of drama in which some dialogues are in prose and most of the dialogues are sung in songs. The music used in such plays is usually taken from various traditional musical sources.

UNIT III

LESSON 41

Teaching of Oriya in Schools

ସ୍କୁଲରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା

ଶିକ୍ଷକ : ପିଲମାନେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?

Teacher : Listen children, how many Oriya letters of alphabet have you known by now ?

ଛାତ୍ର : ସାର, ଆମେ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି । ଆଜି ଆଉ ନୂଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

Student : Sir, we have on the whole known 30 letters of alphabet. Please teach us about new letters to-day.

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି । ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖିବାକୁ ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ଶିଖ । ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିଲା ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଏବଂ ପଢିବ ।

Teacher : Yes, I will teach you all the letters to-day. Learn how to write and pronounce them correctly. After that you will learn how to write and read conjoint letters.

ଛାତ୍ର : ସାର, ତାପରେ କଣ ଆମେ ବହି ପଢି ପାରିବୁ ?

Student : Sir, would we be able to read books after that ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ଛୋଟ ଗପ ବହି ପଢିପାରିବ । ତମ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି । ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲ-ମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ । ତମ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହ ଯେ ସେମାନେ ବହି ସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।

Teacher : Yes, you would be able to read short story books. Higher class students have already read books, and there is no knowing how many books the students in still higher classes have already read. Please ask your higher class friends to give the books to you after they finish reading.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ? ସେମାନେ ପଢିସାରିଲେ ସିନା ଆମକୁ ଦେବେ ।

Student : Sir, have they finished all the books ? They will give us only after they finish them.

ଶିକ୍ଷକ : ସବୁ ବହି ପଢିସାରିଲେଣି ମାନେ କ'ଣ? ବହି ପଢ଼ା କଣ କେବେ ସରେ ? ଯୋଉ ବହି ସେମାନେ ପଢି ସାରିଥିବେ ସେଇ ବହିଗୁଡ଼ା ତମକୁ ଦେଇଦେବେ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ନୂଆ ବହି ସବୁ ପଢିବେ । ଯେତେ ବେଶୀ ପଢିବ ସେତେ ବେଶୀ ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ଓ ସେତେ ଶୀଘ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ବି ଶିଖିବ ।

Teacher : What do you mean by finishing all books ? Do you ever finish reading books ? They will give you whatever books they have finished reading. They will read newer books. More you read more practice you have, and you will also learn Oriya language quickly.

ଛାତ୍ର : ସାର, ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ଶିଖିଲେ କଣ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ?

Student : Sir, shall we go to Orissa if we learn Oriya language ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ଯାହାହେଉ, ଯେମିତି ହେଉ, ତମେ ସବୁ ଓଡ଼ିଆ ଟିକେ ଭଲ ଭବରେ କହିବା ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ କର । ଆସନ୍ତା ମାସରେ ହୁଏତ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । କାରଣ ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହେବ ବୋଲି ଖବର ଆସି ଗଲଣି ।

Teacher : Yes, whatever you do, all of you should try to speak Oriya well. Perhaps we may have to go next month. Because already the letter has come for holding N. I. Camp.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଓଡ଼ିଶା ଗଲେ ଭରି ମଜା ହେବ । ଆମେ ସମୁଦ୍ର ଦେଖି ପାରିବୁ, ନୁହେଁ ?

Student : Sir, it will be a great fun if we go to Orissa. We can see the sea, isn't it ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ଦେଖି ପାରିବ ।

Teacher : Yes, you can.

Variation

A : ମୋଟ ଉପରେ ଏତେ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ ରଗିବା କଣ ଠିକ୍ ? ତମେ ସବୁ ବଡ଼ ହେଲଣି । ଉପର କ୍ଲାସ ପିଲ ହୋଇ ତଳକ୍ଲାସ ପିଲଙ୍କ ଉପରେ ରଗୁଛ ? ସେମାନେ ଯେ ତମଠାରୁ ଢ଼େର ସାନ । ସେମାନଙ୍କୁ କୁହ ଯେ ସେମାନେ ତମ କଥା ମାନି ଚଳିବେ ।

A : On the whole is it right that you should get irritated on small matters ? You have grown up. Being in the higher class how do you get angry with the students of the lower class ? They are so much younger to you. Ask them to obey you.

B : ନାଇଁ ସାର, ସେମାନେ ଭାରି ଦୁଷ୍ଟ ହେଲେଣି । ଯାହା ତାଙ୍କର କରିବା କଥା ନୁହଁ ତା ସେମାନେ କଲେଣି ।

B : It is not that Sir. They have become very mischievous. They are doing what they should not do.

A : ଯାହା ହେଉ, ତମେ ବଡ଼ ବଡ଼ କ୍ଲାସର ପିଲ । ତେଣୁ ତମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଠିକଣା ବାଟ ବତେଇବା ଉଚିତ ।

A : However, you belong to higher classes. Therefore you should instruct them in the correct ways.

B : ହଁ ସାର, ସେ କଥା ଠିକ୍ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଆମ କଥା ମାନିବାକୁ କହିଲା ପରେ ଯାଇ ଆମେ ତାଙ୍କ ସହିତ କଥା କହିବୁ ।

B : Yes Sir, that's right. But only after you ask them to obey us we will talk to them.

A : ହଉ ଦେଖିଲ, ସେମାନେ ଗଲେଣି ନା ଅଛନ୍ତି ?

A : O. K. Please see whether they are there or not.

B : ସାର, ସେମାନେ ଗଲେଣି ।

B : Sir, they have left.

A : ହଉ, ମୁଁ କାଲି ସେମାନଙ୍କୁ କହିବି ।

A : All right. I will talk to them tomorrow.

B : ଯେମିତି ହେଉ କାଲି ଆପଣ କହିବେ ।

B : Sir, please you should talk to them tomorrow.

Vocabulary

ଅକ୍ଷର letter of alphabet
ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା to pronounce
ଉପରକ୍ଲାସ higer class
ଗପବହି story book
ଛୋଟ ଛୋଟ small
ଠିକଣା proper address
ଠିକଣା ବାଟ correct way
ତା ପରେ then
ପିଲାମାନେ children
ବଡ଼ ବଡ଼ higher, bigger
ବର୍ତ୍ତମାନ till now
ବତାଇଦେବା to instruct
ହୁଏତ perhaps

Drills

I. Build up drill

ଶିଖିଲଣି ?
ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?

ଶିଖିଲୁଣି ।
ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ।
୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ।
ମୋଟ୍‌ରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ।
ସାର୍, ଆମେ ମୋଟ୍‌ରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ।

ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ନୂଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ଆଉ ନୂଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
ଆଜି ଆଉ ନୂଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବତାଇ ଦେଉଛି ।
ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।
ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।
ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।
ହଁ, ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।

ନାହିଁ ।
ଠିକଣା ନାହିଁ ।
ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
ପିଲାମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।

ଦେବେ ।
ତମକୁ ଦେବେ ।
ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।
ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।
ସେମାନେ ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।
ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହ ଯେ ସେମାନେ ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।
ତମ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହ ଯେ ସେମାନେ ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।

ସାରିଲେଣି ?
ପଢିସାରିଲେଣି ?
ବହି ପଢିସାରିଲେଣି ?
କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?
ସାର୍, ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?

ଦେବେ ।
ଆମକୁ ଦେବେ ।
ସାରିଲେ ସିନା ଆମକୁ ଦେବେ ।
ପଢି ସାରିଲେ ସିନା ଆମକୁ ଦେବେ ।
ସେମାନେ ପଢି ସାରିଲେ ସିନା ଆମକୁ ଦେବେ ।

କ'ଣ ?
ମାନେ କ'ଣ ?
ପଢିସାରିଲେଣି ମାନେ କ'ଣ ?
ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ମାନେ କ'ଣ ?

ସରେ ?
କେବେ ସରେ ?
କଣ କେବେ ସରେ ?
ପଢ଼ା କଣ କେବେ ସରେ ?
ବହି ପଢ଼ା କଣ କେବେ ସରେ ?

ହେବ ।
ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ।
ବେଶୀ ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ।
ସେତେ ବେଶୀ ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ।
ଯେତେ ବେଶୀ ପଢ଼ିବ ସେତେ ବେଶୀ ଅଭ୍ୟାସ ହେବ ।

II Substitution drill

(a) ପିଲାମାନେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?

ପିଲାଏ		ପିଲାଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ପିଲେ		ପିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନସୁଦ୍ଧା ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ପିଲାମାନେ	ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	ପିଲାମାନେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
	ଯାଏ	ପିଲାମାନେ, ବର୍ତ୍ତମାନଯାଏ ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?

(b) ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।

ସବୁଗୁଡ଼ା		ଆଜି ସବୁଗୁଡ଼ା ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।
ସବୁ		ଆଜି ସବୁ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ବତାଇ ଦେଉଛି ।
	କହି	ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ କହି ଦେଉଛି ।
	ଲେଖି	ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ଲେଖି ଦେଉଛି ।
	ଶିଖାଇ	ଆଜି ସବୁଯାକ ଅକ୍ଷର ମୁଁ ଶିଖାଇ ଦେଉଛି ।

(c) ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିଲପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଏବଂ ପଢ଼ିବ ।

ସାରିବା	ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିବା ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଏବଂ ପଢ଼ିବ ।

ଜାଣି		ଅକ୍ଷର ସବୁ ଜାଣିସାରିଲ ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଏବଂ ପଢିବ ।
	ଓ	ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିଲ ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଓ ପଢିବ ।
	ଆଉ	ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିଲ ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଆଉ ପଢିବ ।
	ପୁଣି	ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖି ସାରିଲ ପରେ ଯୁକ୍ତାକ୍ଷର ଲେଖିବ ଓ ପଢିବ ।

(d) ଛୋଟ ଛୋଟ ଗପବହି ପଢି ପାରିବ ।

ସାନ ସାନ	ସାନ ସାନ ଗପବହି ପଢିପାରିବ ।
ଟିକି ଟିକି	ଟିକି ଟିକି ଗପବହି ପଢିପାରିବ ।
ବଡ଼ ବଡ଼	ବଡ଼ ବଡ଼ ଗପବହି ପଢିପାରିବ ।
ବିରାଟ ବିରାଟ	ବିରାଟ ବିରାଟ ଗପବହି ପଢିପାରିବ ।

(e) ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।

ତଳକ୍ଲାସ		ତାଙ୍କ ତଳକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
	ଜାଣିଲେଣି	ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ଜାଣିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
	ଦେଖିଲେଣି	ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ଦେଖିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
	ଆଣିଲେଣି	ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ଆଣିଲେଣି ତାର ଠିକଣା ନାହିଁ ।
	ହିସାବ	ତାଙ୍କ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲମାନେ କେତେ ଯେ ବହି ପଢିଲେଣି ତାର ହିସାବ ନାହିଁ ।

(f) ତମ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହ କି ସେମାନେ ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।

ତ — ତମ ଉପରକ୍ଲାସ ପିଲାଙ୍କୁ କୁହ ତ ସେମାନେ ବହିସବୁ ପଢିସାରି ତମକୁ ଦେବେ ।

(g) ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ।

ଦେଖି — ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ଦେଖି ସାରିଲେଣି ।
ନେଇ — ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ନେଇ ସାରିଲେଣି ।
ଦେଇ — ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ଦେଇ ସାରିଲେଣି ।
ଆଣି — ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ଆଣି ସାରିଲେଣି ।

(h) ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ନୂଆ ବହି ସବୁ ପଢିବେ ।

ଅଲଗା — ସେମାନେ ଅଲଗା ନୂଆ ବହି ସବୁ ପଢିବେ ।
ଆଉ — ସେମାନେ ଆଉ ନୂଆ ବହି ସବୁ ପଢିବେ ।

(i) ଆସନ୍ତା ମାସରେ ହୁଏତ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।

ସପ୍ତାହରେ — ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ହୁଏତ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।
ତାରିଖରେ — ଆସନ୍ତା ତାରିଖରେ ହୁଏତ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।
କାଲି — ଆସନ୍ତା କାଲି ହୁଏତ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।
ବୋଧହୁଏ — ଆସନ୍ତା ମାସରେ ବୋଧହୁଏ ଆମ୍‌କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।
ସମ୍ଭବତଃ — ଆସନ୍ତା ମାସରେ ସମ୍ଭବତଃ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।

(j) କାରଣ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହେବ ବୋଲି ଖବର ଆସିଗଲଣି ।

ହେଉଛି — କାରଣ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହେଉଛି ବୋଲି ଖବର ଆସିଗଲଣ ।
ହେଇପାରେ — କାରଣ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହେଇପାରେ ବୋଲି ଖବର ଆସିଗଲଣି ।
ହୁଏ — କାରଣ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହୁଏ ବୋଲି ଖବର ଆସିଗଲଣି ।
ହେଲା — କାରଣ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ ହେଲା ବୋଲି ଖବର ଆସିଗଲଣି ।

III Substitution-agreement drill

(a) ତମେ ସବୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?

ଆପଣମାନେ — ଆପଣମାନେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲେଣି ?
ତୁ — ତୁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ?
ସେ *fam.* — ସେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ସେ *hon.* — ସେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲେଣି ?
ସେମାନେ — ସେମାନେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲେଣି ?

ମୁଁ	ମୁଁ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲିଣି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କେତେଟା ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲେଣି ?

(b) ପିଲମାନେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।

ସେମାନେ	ସେମାନେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।
ସେ *hon.*	ସେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।
ସେ *fam.*	ସେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲଣି ।
ତୁ	ତୁ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲୁଣି ।
ତମେ	ତମେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲଣି ।
ଆପଣ	ଆପଣ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲିଣି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲୁଣି ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ତ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।

(c) ସେମାନେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?

ସେ *hon.*	ସେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?
ସେ *fam.*	ସେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲାଣି ?
ତୁ	ତୁ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲୁଣି ?
ତମେ	ତମେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲଣି ?
ଆପଣ	ଆପଣ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?
ମୁଁ	ମୁଁ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲିଣି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲୁଣି ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ କଣ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ?

IV. Transformation drill

Transformation into negative—

(a) ତମେ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଲଣି ।
ତମେ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଲନି ।

(b) ପିଲମାନେ ବହି ପଢି ପାରିଲେଣି ।
ପିଲମାନେ ବହି ପଢି ପାରିଲେନି ।

(c) ସେମାନେ ସବୁ ବହି ପଢି ସାରିଲେଣି ।
ସେମାନେ ସବୁ ବହି ପଢି ପାରିଲେନି ।

V Question formation drill

(a) ଆମେ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ।
ତମେ କେତେଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲଣି ?
ତମେ ମୋଟରେ କେତେଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲ ?
କେଉଁମାନେ/କିଏ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲେଣି ?
ତମେ ମୋଟରେ ୩୦ଟା କଣ ଶିଖିଲଣି ?
ଆମେ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି କି ?
ଆମେ କଣ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ?
ଆମେ ମୋଟରେ ୩୦ଟା ଅକ୍ଷର ଶିଖିଲୁଣି ?

Exercises

1. Substitute the underlined words with other appropriate words in the following sentences :

(a) ପିଲାଏ କ୍ଲାସକୁ ଗଲେଣି ।
(b) ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଆମର ୧୦ଜଣ ଛାତ୍ର ଆସିଛନ୍ତି ।
(c) ସେମାନେ ଛୋଟ ଛୋଟ ଗପ ବହି ନେଇ ପଢି ଜାଣିଲେଣି ।
(d) ସେମାନଙ୍କୁ କହ ଯେ ସେମାନେ ଚଞ୍ଚଳ ଆସିବେ ।
(e) ପିଲାଏ, ତମେ ଅଲଗା ବହି ନେଇ ପଢ଼ ।
(f) ଯାହାହେଉ ସେ ତା କଥା ଠିକ୍ କରି କହିପାରିଲା ।
(g) ଆସନ୍ତା ତାରିଖରେ ମୋର ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖ ଅଛି ।
(h) ମୋଟରେ ସେ କଥାଟା ଭଲକରି କହି ପାରିଲନି ।
(i) ତମେ ତାକୁ ଟିକେ ଠିକଣା ବାଟ ବତାଇ ଦେଉନ ?
(j) ତୁ ଏତେ ବିରାଟ ବିରାଟ କଥା କାହିଁକି କହୁଛୁ ?

2. Fill up the blanks choosing correct words from inside the brackets :

(ବଡ଼ ବଡ଼, ଯାହାହେଉ, ପିଲେ, ଠିକଣା, ମୋଟ୍, ଠିକ୍ ଠିକଣା, ଭଲହେଉ ମନ୍ଦହେଉ, ଠିକଣା. ବୋଧହୁଏ, ମୋଟ୍‌ରେ)

(a) .....ଦେଖିଲ, ସ୍କୁଲ ବେଳ ହେଲଣି କି ନାହିଁ ?
(b) ମୁଁ .....୨୦ଟା ବହି କିଣିଲିଣି ।
(c) ମତେ ଟିକେ ତାଙ୍କ ଘରର..... ଦେଲ ।
(d) .....ଉପରେ ସେ ଜଣେ ଭରି ଭଲ ଲୋକ ।
(e) ତୋ କଥାରେ କଣ କେବେ କିଛି.....ଥାଏ ?
(f) .....ଭଗବାନଙ୍କ ଦୟାରେ ତମେ ଭଲରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲ ।
(g) ନିଜ କଥାରେ ତ.....ନାହିଁ ଅନ୍ୟକୁ କହୁଛ କାହିଁକି ?
(h) .....ତମେ କାମଟା ଶୀଘ୍ର ଶେଷ କଲ ।
(i) ସେ ତ କଣ ଭରି.....କଥା କହୁଛି ?
(j) ମୁଁ ମୋ ଜୀବନରେ.....ଏମିତିକା ଅସମ୍ଭବ କଥା ଶୁଣିନି ।

3. Add 'ଣି' to the following verbs and use them in sentences :

ହେଲ, ଗଲେ, ଦେଖିଲ, ଆସିଲି, ନେଲୁ, ଆଣିଲ, କରିଲେ, ସାରିଲି, ଶିଖିଲୁ, ଗଲା

4. Using each of the following sentences as answer, frame as many questions as you can :

(a) ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ ଗଗିବା ଠିକ୍ ନୁହଁ ।
(b) ଆମେ ଭୋଜିପାଇଁ ୩୦ଟା ପତ୍ର ଆଣିଲୁ ।
(c) ଯାହା କହିବ ସେ ବିଷୟରେ ଭଲ କରି ଜାଣିବା ଦରକାର ।

5. Compose a passage on asking the students to participate in the N. I. Camp to be held in E. R. L. C. (Write within 100 words)

Grammatical Note

1. ଣି is added to the verbs in past, future and contingent tenses only. Whenever ଣି is added to the verb in the simple past tense, the action indicated by the verb, is, always

complete. The ଣି does not vary if the person-number suffixes are added to the verbs.

Past	Future	Contingent
ସେ ଗଲଣି । He has gone.	ସେ ଯିବଣି । He might have gone.	ସେ ଯାଆନ୍ତାଣି ।
ତମେ ଆସିଲଣି । You have come.	ସେମାନେ ଆସିବେଣି । They might have come.	ସେମାନେ ଆସନ୍ତେଣି ।
ମୁଁ ଖାଇ ସାରିଲିଣି । I have finished eating.	ତୁ ଖାଇ ସାରିବୁଣି । You might have finished eating.	ତୁ ଖାଇ ସାରନ୍ତୁଣି ।

2. The word ସୁଦ୍ଧା can be used in these ways.

   (a) as 'until' or 'yet'

   (b) as 'even if'

   (c) as 'even'

   ଏବେ ସୁଦ୍ଧା/ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ/ଯାଏ ସେ ଆସି ପହଁଚିନାହିଁ । He hasn't arrived yet.
   ତମେ ଗଲେ ସୁଦ୍ଧା/ମଧ୍ୟ ମୁଁ ଯିବିନି । I will not go even if you go.
   ତମେ ସୁଦ୍ଧା ଏ କାମ କରିପାରିବ ନାହିଁ । Even you can't do this.

3. ଯେ has various uses. Some uses of ଯେ have been mentioned before. Here ଯେ is used to refer to unspecific amount or number, and as a narrating or quotative device.

   (a) କେତେ ଯେ ବହି [narrating]
   କେତେ ଯେ କଥା

   (b) ସେ କହିଲେ ଯେ [quotative]
   ସେମାନଙ୍କୁ କୁହ ଯେ

4. ଯାହାହେଉ, ଯେମିତିହେଉ, ଯାହାହେଉ ଯେମିତି ହେଉ, ଭଲ ହେଉ ମନ୍ଦହେଉ etc. are phrase words.

Cultural Note

The N.I. Camp. The Government of India have a scheme under which the secondary school students learning second languages from ex-teacher-trainees of CIIL can be brought together for a ten-day National Integration Language Camp to be held in the state where the language is spoken as mother tongue. These National Integration Language Camps provide opportunities to such school children for studying the second language in its own cultural atmosphere. At the same time they can also participate in the cultural life of the people who speak the language as mother tongue.

UNIT III

LESSON 42

N. I. Camp

ଜାତୀୟ ସଂହତି ଶିବିର

ଶିକ୍ଷକ : ପିଲେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଲଣି । ପୁଣି କିଛି କିଛି ବହି ବି ପଢ଼ିଲଣି । କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର । ନହେଲେ ଏନ୍. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯିବ କେମିତି ? ସେଠି ତ ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

Teacher : Dear boys, you have now learnt all the letters of Oriya alphabet. Also you have now read some books. But it is most necessary that you should be able to speak Oriya. Otherwise how can you attend the N. I. Camp ? You have to talk in Oriya there.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?

Student : Sir, when does the N. I. Camp start ?

ଶିକ୍ଷକ : ଆର ସପ୍ତାହରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି । ଆମେ ବି ଯାଇ ସାରିବାଣି । ଆମ ଯିବା ଖବର ତ ସେଠି ପହଞ୍ଚି ଯିବଣି ।

Teacher : It would have started next week by this time. We would have gone also. The information about our arrival must have reached there by now.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ କି କି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?

Student : Sir, what would be the programme of the N. I. Camp?

ଶିକ୍ଷକ : କ୍ୟାମ୍ପରେ ତମେ ଆହୁରି ବେଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢିବ । ଓଡ଼ିଆ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ତମେ ମିଶିବ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବ, ସେମାନଙ୍କ ଚାଲିଚଳଣ, ଢଙ୍ଗଢ଼ାଙ୍ଗ, ସେମାନଙ୍କ ଘରକରଣା ସବୁ ବିଷୟରେ ଜାଣିବ ଆଉ ଦେଖିବ । ଆଉ ଆଖପାଖର କେତେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବି ଦେଖିବାକୁ ଯିବ ।

Teacher : You will read more Oriya in the camp. You would be mixing with the Oriya people, talk to them and you will also see and know about their manners, customs and the details of their household affairs. You will also visit some of the nearby places of attraction.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଆମେ କଣ ସେଠି ଓଡ଼ିଆ ଭଷାରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବୁ ?

Student : Sir, would we have to appear in Oriya language test there ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, କ୍ୟାମ୍ପ ଆରମ୍ଭରେ ପରୀକ୍ଷା ହେବ । ପୁଣି କ୍ୟାମ୍ପ ଶେଷରେ ପରୀକ୍ଷା ପରେ ତମେମାନେ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ପାଇବ ।

Teacher : Yes, there will be tests in the beginning. There will also be tests at the end of the Camp and after that you will get your certificates.

ଛାତ୍ର : ଆହୁରି କେତେ ପିଲା ତ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ଆସୁଥିବେ ।

Student : Is it that there would be many other students in the Camp ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଯୋଉ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନେ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ଆଉ ଯୋଉମାନଙ୍କୁ ଡ଼କାଯାଇଥିବ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆସିବେ । ତମପରି ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।

Teacher : Yes, all those students who might be reading Oriya in the schools of other provinces and who are invited will come. Other students might have been on move now like you.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ଆମକୁ ସେଠି କିଛି ନାଚଗୀତ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ?

Student : Sir, won't we have to arrange some dance and song programmes there ?

ଶିକ୍ଷକ : ହଁ, ପଡ଼ିବ । ତମେ ସବୁ କିଛି କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତିଦିନ ଛାଇ ଲେଉଟାବେଳେ କରୁଥାଅ । ସେଠି ଯାଇ ଦେଖାଇବ । ଯାହାର ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ । ଆଚ୍ଛା ପିଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ତମର ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ହେଇ ଯିବଣି, ତମେ ସବୁ ଘରକୁ ଯାଅ । ମୁଁ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ଯିବା ବିଷୟରେ ଆଉ ଟିକେ ବୁଝାବୁଝି କରି ଟିକିଏ ପରେ ଯିବି ।

Teacher : Yes, we have to. You practice some programmes everyday in the afternoon. You will show them there. Whoever has good programmes he will be rewarded. Allright boys, your school must have closed by now. All of you please go home. I will go a little later after getting some more information about the camp.

ଛାତ୍ର : ସାର୍, ନମସ୍କାର ।

Student : Sir, namaskar.

ଶିକ୍ଷକ : ନମସ୍କାର ।

Teacher : Namaskar.

Variation (after the camp)

A : ସାର୍, କାଲି ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ଟ୍ରେନରେ ବସିଯିବାଣି, ନୁହେଁ ?

A : Sir, tomorrow by this time we will be in the train, is n't it ?

B : ହଁ, ଆଉ ସମସ୍ତେ ତ ଚାଲିଗଲେଣି । ଆମେ ଖାଲି ସବା ପଛରେ ଯିବା ।

B : Yes, all others have already left. We would be going at the end.

A : ସାର୍, ଆମର ଆଉ କିଛି କିଛି ଜିନିଷ କିଣିବାର ଥିଲା ।

A : Sir, we have a few more things to buy.

B : ହଉ ତେବେ, ଆଜି ପଛକୁ ଛାଇ ଲେଉଟିଲେ ମାର୍କେଟ ଯାଇ କିଣି ଆଣିବ ।

B : O. K., you may go to the market today in the afternoon for your purchases.

A : ସେତେବେଳକୁ ମାର୍କେଟ ଖୋଲିଥିବ ତ ?

A : Would it be open at that time ?

B : ହଁ, ଖୋଲିଥିବ । ତମେ ଏମିତି କି ଘରକରଣା ଜିନିଷ ସବୁ କିଣିବ କି ଏତେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛ ?

B : Yes, it would be. What household things are you going to purchase that you get so much worried ?

A : ନାଇଁ ସାର୍, ଆମେ କଣ୍ଢେଇ ଆଉ ଖେଳଣା କିଣିବୁ ।

A : Not really. We like to buy some toys and games.

B : ହଉ, ଯିଏ ଯାହା କିଣିବା କଥା ଆଜି କିଣି ଆଣିବ । କାଲି ଏତେବେଳକୁ ତ ଆମେ ଏଠୁ ଯାଇସାରିବାଣି ।

B : O.K., buy whatever you like to buy today. Tomorrow by this time we would have left this place.

Vocabulary

ଆଖପାଖ	nearby	ଢଙ୍ଗଢାଙ୍ଗ	manners, behaviour
ଏତେବେଳକୁ	by this time	ନାଚଗୀତ	dance and music
କଣ୍ଢେଇ	dolls/toys	ନିହାତି	urgently, at best
କଥାବାର୍ତ୍ତାକରିବା	to converse	ପଛକୁ	afternoon
ଘରକରଣା	household things	ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ	restless, worried
ଗୁଲିଚଳଣ	way of life	ମିଶିବା	to mix
ଛାଇନେଉଟାବେଳ	afternoon, dusk	ସବାପଛରେ	at last

Drills

I. Build up drill

ଶିଖିଗଲଣି ।
ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ପିଲେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।

ପଢିଲଣି ।
ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
କିଛି କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
ପୁଣି କିଛି କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।

ଦରକାର ।
ନିହାତି ଦରକାର ।
କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

କେମିତି ?
ଯିବ କେମିତି ?
କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯିବ କେମିତି ?
ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯିବ କେମିତି ?
ନ ହେଲେ ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯିବ କେମିତି ?

ପଢ଼ିବ ।
କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ ।
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ ।
ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ ।
ସେଠି ତ ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ ।

ହେବ ?
ଆରମ୍ଭ ହେବ ?
କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?
କ୍ୟାମ୍ପ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?
ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?
ସାର୍, ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ କେବେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?

ହେବଣି ?
ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ଆର ମାସରେ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ଆର ମାସରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।

ଯାଇ ସାରିବାଣି ।
ଆମେ ଯାଇସାରିବାଣି ।

ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।
ସେଠି ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।
ଖବର ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।
ଖବର ତ ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।
ଯିବା ଖବର ତ ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।
ଆମ ଯିବା ଖବର ତ ସେଠି ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।

ହେବ ?
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?
କି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?
କି କି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?
କ୍ୟାମ୍ପରେ କି କି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?
ସାର୍, ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ କି କି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ?

ପଢିବ ।
ଭଷା ପଢିବ ।
ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢିବ ।
ବେଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢିବ ।
ଆହୁରି ବେଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢିବ ।
କ୍ୟାମ୍ପରେ ତମେ ଆହୁରି ବେଶୀ ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ପଢିବ ।

II. Substitution drill

(a) ପିଲେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।

ପିଲାଏ		ପିଲାଏ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ପିଲାମାନେ,		ପିଲାମାନେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ସବୁ		ପିଲେ, ତମେ ସବୁ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
ସମସ୍ତେ		ପିଲେ, ତମେ ସମସ୍ତେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଶିଖିଗଲଣି ।
	ଜାଣିଗଲଣି	ପିଲେ, ତମେ ମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଜାଣିଗଲଣି ।
	ପଢିଗଲଣି	ପିଲେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ପଢିଗଲଣି ।
	ଲେଖିଗଲଣି	ପିଲେ, ତମେମାନେ ତ ଓଡ଼ିଆ ଅକ୍ଷର ସବୁ ଲେଖିଗଲଣି ।

(b) ପୁଣି କିଛି କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।

ଆଉ		ଆଉ କିଛି କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
କିଛି		ପୁଣି କିଛି ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
କେତେ		ପୁଣି କେତେ ବହି ବି ପଢିଲଣି ।
	ଦେଖିଲଣି	ପୁଣି କିଛି କିଛି ବହି ବି ଦେଖିଲଣି ।
	କିଣିଲଣି	ପୁଣି କିଛି କିଛି ବହି ବି କିଣିଲଣି ।

(c) କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହି ପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

ସମସ୍ତଙ୍କର		କିନ୍ତୁ ତମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହି ପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ସବୁ		କିନ୍ତୁ ତମର ସବୁ ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
	ପଢିପାରିବା	କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ପଢିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

ଲେଖିପାରିବା	କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ଲେଖିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ବୁଝିପାରିବା	କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ବୁଝିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
ଅତି	କିନ୍ତୁ ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ଅତି ଦରକାର ।

(d) ନହେଲେ ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯିବ କେମିତି ?

ନଚେତ୍	ନଚେତ୍ ଏନ. ଆଇ. କ୍ୟାମ୍ପ୍‌ରେ ଯିବ କେମିତି ?

(e) ଆର ମାସରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।

ଆସନ୍ତା	ଆସନ୍ତା ମାସରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ଏଇ ସମୟକୁ	ଆର ମାସରେ ଏଇ ସମୟକୁ ଆରମ୍ଭ ହେବଣି ।
ହୋଇସାରିବଣି	ଆର ମାସରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିବଣି ।
ହୋଇଯିବଣି	ଆର ମାସରେ ଏତେବେଳକୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବଣି ।

(f) ଆମେ ବି ଯାଇ ସାରିବାଣି ।

ପହଁଞ୍ଚିସାରିବାଣି	ଆମେ ବି ପହଞ୍ଚିସାରିବାଣି ।
ଆସିସାରିବାଣି	ଆମେ ବି ଆସିସାରିବାଣି ।

(g) ଆମ ଯିବା ଖବର ତ ସେଠି ପହଁଞ୍ଚିଯିବଣି ।

ପହଞ୍ଚିସାରିବଣି	ଆମ ଯିବା ଖବର ତ ସେଠି ପହଞ୍ଚି ସାରିବଣି ।

(h) ତମେ ସବୁ କିଛି କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତିଦିନ ଛାଇନେଉଟାବେଳେ କରୁଥାଅ ।

ସବୁଦିନ	ତମେ ସବୁ କିଛି କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ସବୁଦିନ ଛାଇନେଉଟାବେଳେ କରୁଥାଅ ।
ଉପରଓଳି	ତମେ ସବୁ କିଛି କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତିଦିନ ଉପରଓଳି କରୁଥାଅ ।
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ	ତମେ ସବୁ କିଛି କିଛି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତି-ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ କରୁଥାଅ ।

(i) ଯାହାର ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।

ଯିଏ	କରିବ	ଯିଏ ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରିବ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।

(j) ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ତମର ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ହେଇ ଯିବଣି, ତମେ ସବୁ ଘରକୁ ଯାଅ ।
" " " ବନ୍ଦ " " " " " ।
" " " " ହେବଣି " " " " ।
" " " " ହେଇସାରିବଣି " " " " ।
" " " " ହେଲଣି " " " " ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ଆମେ ବି ଯାଇସାରିବାଣି ।

ଆମେ *excl*	ଆମେ ବି ଯାଇ ସାରିବୁଣି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ବି ଯାଇ ସାରିବିଣି ।
ତୁ	ତୁ ବି ଯାଇ ସାରିବୁଣି ।
ତମେ	ତମେ ବି ଯାଇ ସାରିବଣି ।
ଆପଣ	ଆପଣ ବି ଯାଇ ସାରିବେଣି ।
ସେ *hon.*	ସେ ବି ଯାଇସାରିବେଣି ।
ସେ *fam*	ସେ ବି ଯାଇ ସାରିବଣି ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ବି ଯାଇସାରିବେଣି ।

(b) ଛାତ୍ରମାନେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।

ସେମାନେ	ସେମାନେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।
ସେ *hon.*	ସେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।
ସେ *fam.*	ସେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବଣି ।
ତୁ	ତୁ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବୁଣି ।
ତମେ	ତମେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବଣି ।
ଆପଣ	ଆପଣ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।
ମୁଁ	ମୁଁ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବିଣି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବୁଣି ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବାଣି ।

IV. Question formation drill

(a) ତାଙ୍କପରି ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନେ ବି ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ।
କେଉଁମାନେ ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ?
କାହାପରି ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନେ ଯିବାକୁ ବାହାରିବେଣି ?
ତାଙ୍କପରି ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନେ କ'ଣ କରିବେଣି ?
ତାଙ୍କପରି ଅନ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନେ କୁଆଡ଼େ ବାହାରିବେଣି ?

(b) ଯାହାର ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।
କିଏ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ?
କାହାର ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେଲେ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ?
ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେଲେ କିଏ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ?

V. Transformation drill

Transformation into simpler structure—

(a) ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଯୋଉ ସ୍କୁଲର ଛାତ୍ରମାନେ ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବେ ଆଉ ଯୋଉମାନଙ୍କୁ ଡକାଯାଇଥିବ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆସିବେ ।
ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଓଡ଼ିଆ ପଢୁଥିବା ଓ ଡକାଯାଇଥିବା ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରମାନେ ସମସ୍ତେ ଆସିବେ ।

(b) ଯାହାର ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।
(୧) ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କଲେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।
(୨) ଭଲ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରୁଥିବା ଦଳ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ/ପାଇବେ ।

VI. Response drill

(a) ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା କାହିଁକି ଦରକାର ?
ଓଡ଼ିଆରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ଦରକାର ।

(b) ଓଡ଼ିଶାରେ କ'ଣ କରିବ ?
ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିବୁ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବୁ ।
ସେମାନଙ୍କ ଚାଲିଚଳଣ, ଢଙ୍ଗଢ଼ାଙ୍ଗ, ସେମାନଙ୍କ ଘରକରଣା ସବୁ ବିଷୟରେ ଜାଣିବୁ ଆଉ ଦେଖିବୁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the words given in the brackets and make changes wherever necessary :

(a) କାଲି ଏତେବେଳକୁ <u>ତମେ</u> ନିଳାଚଳରେ ଯିବଣି । (ତୁ)

(b) <u>ସେ</u> କ୍ୟାମ୍ପରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଯାଇ ସାରିବଣି । (ଆମେ) *incl.*

(c) <u>ମୁଁ</u> ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କରିସାରି ଆସିଲିଣି । (ତମେ)

(d) <u>ତମେ</u> ତ ଭଲ ଭବରେ ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବଣି ? (ଆପଣ)

(e) <u>ତୁ</u> କଣ ଘରକୁ ବାହାରିଲୁଣି ? (ସେ) *fam.*

2. Fill up the blanks choosing appropriate words from the brackets :

(ସବୁଦିନ, ଆସନ୍ତା, ଏତେବେଳକୁ, କିଛି, ଉପରଓଳି)

(a) ଆମେ କାଲି.....କଣ ନାଟକ ଆରମ୍ଭ କରିବାଣି ?
(b) .....ସପ୍ତାହରେ ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବି ।
(c) .....ଏଠାକୁ ଆସିଲେ ଭଲ ହେବ ।
(d) ଗତକାଲି.....ସେ ଆସିଗଲଣି ।
(e) ସେ ମତେ.....କହିଲନି ।

3. Transform into simple structure :

(a) ଯଦି କ୍ୟାମ୍ପରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହେବ ତେବେ ତମମାନଙ୍କୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବ ।
(b) ଯୋଉ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଡକାଯାଉଛି ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(c) ଯୋଉ ଲୋକ ଏ କାମ କରିଛି ସେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।
(d) ତମେ ଯୋଉ ବିଷୟରେ ଜାଣିଛ ସେ ବିଷୟରେ କୁହ ।

4. Frame as many questions as you can, using each of the following sentences as answers :

(a) କ୍ୟାମ୍ପ ଶେଷରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ତମମାନଙ୍କୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବ ।
(b) ତମେ ଓଡ଼ିଆ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମିଶିବ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବ ।
(c) ତମମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ କହିପାରିବା ନିହାତି ଦରକାର ।

5. Make sentences using the following words :

କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଗୁଲିଚଳନ, ଢଙ୍ଗଢ଼ାଙ୍ଗ, ଘରକରଣା, ଆଖପାଖ, ନାଚଗୀତ, ବୁଝାବୁଝି, କିଛି କିଛି, ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ, ଟିକେ ଟିକେ

6. Write fifteen sentences on national integration.

Grammatical Note

1. The use of completive ଣି with past and future tenses indicates that the action is finished. Added to a future verb it indicates probable completion and added to a past verb it emphasizes completion.

(a) ସେ ବୋଧେ କାଲି ଏତେବେଳକୁ ଘରୁ ବାହାରିବଣି । [future]
ତାଙ୍କ ଯିବା ଖବର ପହଁଚିବଣି ।

(b) ସେ ଗଲଣି । [past]
ସେ ଖାଇଲଣି ।

2. When two different words are combined a new single word emerges with a new meaning.

କଥା + ବାର୍ତ୍ତା = କଥାବାର୍ତ୍ତା
ଆଖ + ପାଖ = ଆଖପାଖ

UNIT III

LESSON 43

The Rainy Season

ବର୍ଷାଦିନ

କୃଷ୍ଣା : ଓଃ, ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା ! ମୁଁ କଲେଜକୁ ଯାଉ ଯାଉ ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।

Krushna : Oh ! How horrible was the rain to-day ! I was completely drenched while going to the college.

କବିତା : ହଁ ଲେ, ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଣି କି ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି ! ଚଡ଼ଚଡ଼ି ବି ଦୁଇ ତିନିଟା ମାରିଲା । ମୁଁ ତ ଡରରେ ଛାନିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲି ।

Kabita : Yes, along with rains what lightening and thunder ! Twice or thrice heavy lightening struck. I got panicky out of fear.

କୃଷ୍ଣା : ଦିନସାରା ତ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏତେ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ, କହିଲେ ନସରେ । ଯାହା ହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ି ଗଲଣି ବୋଲି ଟିକେ ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି । ରାସ୍ତାଘାଟ ତ କାଦୁଅ ପଚ ପଚ । ଚାଲିବାକୁ ଘୃଣା ଅସନା ଲାଗୁଛି । ତୁ କଣ ଆଜି କଲେଜ ଯାଇ ନଥିଲୁ ?

Krushna : There is such a cold wind along with the drizzle throughout the day that you can't describe. However because the rains have stopped now, we can at least move out. But the roads are muddy and slushy. One feels awfully dirty to walk. Didn't you go to the college to-day ?

କବିତା : ନା, ମୋର ଆଜି ବାଲେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚୁ ନ ପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ଟ୍ରେନ ଫେଲ ହେଇ ମୁଁ ଆଉ ଗଲିନି ।

Kabita : No. I was to go to Balasore to-day. But no sooner I reached the station the train left. As I missed the train I did not go.

କୃଷ୍ଣା : ହଇଲେ କବିତା, କାଗଜରେ ଦେଖିଲି କୁଆଡ଼େ ତମ ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ? କଣ ସତ ?

Krushna : Well, Kabita, I read in the newspaper that there is a heavy flood in the river in your village. Is it true ?

କବିତା : ହଁ ପଗ, କଣ ହବ କେଜାଣି ? ଏ ବର୍ଷା ଦିନେ ଦିନକାଳ ଯାହା ନା ସେଥିରେ ନଈ ପାଣି ଯଦି ହଠାତ୍ ଗାଁ ଭିତରକୁ ମାଡ଼ି ଆସିବ ତେବେ ଗାଁ ଲୋକେ ଭରି ହଇରଣ ହେବେ ।

Kabita : Yes, who knows what will happen ? In such rainy days the village people will be in great distress if flood water will suddenly enter into the village.

କୃଷ୍ଣା : ସବୁବର୍ଷ ବର୍ଷାଦିନେ ତମ ଗାଁରେ କଣ ନଈ ବଢ଼େ ?

Krushna : Does the river in your village rise every year during the rains ?

କବିତା : ନାଇଁ, ସବୁବର୍ଷ ବଢ଼େନି । ତେବେ ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଢି ହୁଏ । ଯୋଉ ବର୍ଷ ବଡ଼ ବଢି ଆସେ ସେ ବର୍ଷ ବହୁତ କ୍ଷତି ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ଲୋକେ ବଢି ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ ସାବଧାନ ହୁଅନ୍ତି । ତଥାପି ବଢି ଆମ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି କରେ । ଲୋକେ ସିନା କମ ମରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଗାଈ, ଛେଳି, ଘରଦ୍ୱାର, ଜିନିଷପତ୍ର ସବୁ ଭସିଯାଏ । ତୁ କଣ ନଈବଢି କେବେ ଦେଖିନୁ ?

Kabita : No, not every year. But occasionally in some years there is heavy flood. Whenever heavy flood comes it causes heavy damage that year. Of course at that time people become careful about the flood. Even then flood causes a lot of damage to our villagers. Even though few human beings die a number of cattle, goats, houses and household things get washed away by the flood. Haven't you seen flood any time ?

କୃଷ୍ଣା : ନା, ମୁଁ ତ ସବୁବେଳେ ସହରରେ ରହିଲି, ନଈବଢି ଦେଖିବି କେମିତି ?

Krushna : No. I have always stayed in a city. How can I see a flood ?

କବିତା : କିନ୍ତୁ ଆମଆଡ଼େ ବର୍ଷାଦିନେ ନଈବଢି ଏକ ସାଧାରଣ କଥା । ନଈ ବଢିଲେ ଭାରି ଭୟଙ୍କର ଦେଖାଯାଏ ।

Kabita: But rivers rising in floods in the rainy seasons is a common thing in our area. It looks terrible when the rivers rise in floods.

କୃଷ୍ଣା : ସତେ ?

Krushna : Really ?

କବିତା : ହଁ ପଗ ।

Kabita : Yes.

Variation

A : ଓଃ କି ଭୟଙ୍କର ଅନ୍ଧାର ରାତି ! ଅନ୍ଧାର ଆଉ ଝଡ଼ି ବର୍ଷାରେ ତୁ କୁଆଡ଼େ ବାହାରିଚୁ ? ଏ ବର୍ଷାରେ ଓଦା ହେଇ ଯିବାକୁ କଣ ଭଲ ଲାଗୁଛି ? ରାସ୍ତାଘାଟ କି ଅସନା ଅପରିଷ୍କାର ହେଇଛି ?

A : Oh! What a horrible dark night ! Where are you going out in this dark rainy night ? Do you feel happy to go out in this rain getting wet ? The roads are so dirty and nasty !

B : ମୁଁ ତ କୁଆଡ଼କୁ ବାହାରୁ ନ ବାହାରୁଣୁ ତୁ ଏବେ ପାଟି କରୁଛୁ । ମୁଁ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ତୋର କ'ଣ କ୍ଷତି ହେଉଛି ଯେ ?

B : Before I even start to go out anywhere you are shouting so much. How does it harm you if I go out some where ?

A : ଏଁ, ଏ ଯାହା ବର୍ଷା ହେଉଛି ନା, ଏଥିରେ ଭିଜିଲେ ତୋ ନିଜର କ୍ଷତି ହେବ ନା ମୋର ହେବ ? ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ତୋ ଭଲ ପାଇଁ କହୁଥିଲି ।

A : What, if you want to drench yourself in this heavy rain will it harm you or me ? Of course I was saying for your own good.

B : ଓହୋ ! ମୁଁ ତ ଛତା ନେଇ ଯାଉଛି । ତେବେ ବି ତୁ ବିରକ୍ତ ହେଉଛୁ । ମୁଁ କଣ ଏତେ ଅସାବଧାନ ହେଇଛି ଯେ ବର୍ଷାରେ ଓଦା ହେବି ?

B : Oh! I am taking an umbrella with me. Even then you are getting irritated. Do you think I am so careless that I will drench myself in the rain ?

A : ବାହାରେ ଯୋଉ ଥଣ୍ଡା ପବନ ଦଉଡି ନା ସେଥିରେ ଦେହ ଥରି ଯାଉଛି । କଣ କମ ଥଣ୍ଡା କାଲୁଆ ପବନ ବହୁଛି ?

A : The body shivers at the cold wind that blow out side. Oh, it's a heavy, icy cold wind !

B : ହଉ, ମୁଁ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ଯାଉ ନଯାଉଣୁ ଫେରି ଆସୁଛି । ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବା ଦରକାର ନାହିଁ ।

B : O. K. I will come back in around five minutes. You need not get worried.

Vocabulary

ଅନ୍ଧାର	darkness
ଅପରିଷ୍କାର	dirtiness
ଅବଶ୍ୟ	of course
ଅସନା	dirtiness
ଅସାବଧାନ	careless
ଓଃ	(an exclamation—expression of surprise, sorrow, happiness etc.)
ଓଦାହେବା	to be drenched
ଓହୋ	(an expression of approval or disapproval)
କହିଲେ ନସରେ	goes without saying, beyond description
କାଗଜ	newspaper
କାଦୁଅ	mud
ଗାଁ ଲୋକ	the village people
ଗାଈ ଛେଳି	cattle and goat
ଘଡ଼ଘଡ଼ି	thunder
ଘରଦ୍ୱାର	houses
ଚଡ଼ଚଡ଼ି	thunder/lightning
ଚାଲିବା	to walk
ଛତା	umbrella
ଛାନିଆ	to be afraid
ଜିନିଷପତ୍ର	things
ଝରିବର୍ଷା	continuous rain
ଝିପିଝିପି ବର୍ଷା	drizzle
ଡର	fear
ତଥାପି	still then, yet
ତେବେ ବି	still then
ଥଣ୍ଡା କାଲୁଆ ପବନ	icy cold wind

ଥଣ୍ଡା ପବନ	cold wind	ଭୟଙ୍କର	terrible, horrible
ଥରିବା	to shiver	ଭସିଯିବା	to wash away
ଦିନକାଳ	the time, the days	ଭିଜିବା	to get drenched
ନଈବଢି	flood	ମରିବା	to die
ପଚପଚ	slushy	ମାଡ଼ିଆସିବା	to flood
ପଦା	out side	ରାସ୍ତାଘାଟ	roads
ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ	five minutes	ସତ	true
ପାଟି କରିବା	to shout	ସତେ	really, is it
ପୁରା	totally	ସାଧାରଣ	common
ଫେରିଆସିବା	to return	ସାବଧାନ	careful
ଫେଲ	fail	ସେତେବେଳେ	then, at that time
ବ୍ୟସ୍ତ	worry	ହଇରାଣ ହେବା	put to trouble
ବାଲେଶ୍ୱର	(a district of Orissa)	ହଇଲେ	hallo,
ବିଜୁଳି	lightning		(a feminine address)
ବିରକ୍ତ	disapprove, getting irritated	ହଠାତ୍	suddenly
		କ୍ଷତି	damage

Drills

I. Build up drill

ବର୍ଷା !
ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା !
କି ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା !
ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା !
ଓଃ ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା !

ଭିଜିଗଲି ।
ପୁରା ଭିଜି ଗଲି ।
ବର୍ଷାରେ ଭିଜିଗଲି ।
ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।
ଯାଉ ନ ଯାଉଣୁ ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।
କଲେଜକୁ ଯାଉ ନ ଯାଉଣୁ ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।
ମୁଁ କଲେଜକୁ ଯାଉ ନ ଯାଉଣୁ ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।

ଘଡ଼ଘଡ଼ି !
ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି !
କି ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି !
ପୁଣି କି ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି !
ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଣି କି ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି !
ହଁଲେ ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଣି କି ବିଜୁଳି ଘଡ଼ଘଡ଼ି !

ମାରିଲା ।
ଦୁଇ ତିନିଟା ମାରିଲା ।
ଚଡ଼ଚଡ଼ି ବି ଦୁଇ ତିନିଟା ମାରିଲା ।

ହେଇ ଯାଇଥିଲି ।
ଛାନିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲି ।
ଡରରେ ଛାନିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲି ।
ମୁଁ ତ ଡରରେ ଛାନିଆ ହେଇ ଯାଇଥିଲି ।

ନସରେ ।
କହିଲେ ନସରେ ।
ଏଡ଼େ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ କହିଲେ ନସରେ ।
ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏଡ଼େ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ କହିଲେ ନସରେ ।
ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏଡ଼େ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ କହିଲେ ନସରେ ।
ଦିନସାରା ତ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏଡ଼େ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ କହିଲେ ନସରେ ।

ବାହାରି ହେଉଛି ।
ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି ।
ଟିକେ ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି ।
ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲଣି ବୋଲି ଟିକେ ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲଣି ବୋଲି ଟିକେ ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି ।
ଯାହାହେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷା ଛାଡ଼ିଗଲଣି ବୋଲି ଟିକେ ପଦାକୁ ବାହାରି ହେଉଛି ।

ପଚ ପଚ ।
କାଦୁଅ ପଚ ପଚ ।
ରାସ୍ତାଘାଟ କାଦୁଅ ପଚପଚ ।

ଲାଗୁଛି ।
ଅସନା ଲାଗୁଛି ।
ଭରି ଅସନା ଲାଗୁଛି ।
ଗୁଳିବାକୁ ଭରି ଅସନା ଲାଗୁଛି ।

ଯାଇନଥିଲୁ ?
କଲେଜ ଯାଇନଥିଲୁ ?
ଆଜି କଲେଜ ଯାଇନଥିଲୁ ?
କଣ ଆଜି କଲେଜ ଯାଇନଥିଲୁ ?
ତୁ କଣ ଆଜି କଲେଜ ଯାଇନଥିଲୁ ?

ଥିଲା ।
ଯିବାର ଥିଲା ।
ବାଲେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା ।
ଆଜି ଯିବାର ଥିଲା ।
ଆଜି ବାଲେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା ।
ମୋର ଆଜି ବାଲେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା ।

ଛାଡ଼ିଦେଲା ।
ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।
ପହଞ୍ଚୁ ନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ।
ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚୁ ନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।
ମୁଁ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚୁ ନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଗଲିନି ।
ଆଉ ଗଲିନି ।
ମୁଁ ଆଉ ଗଲିନି ।
ଫେଲହେଇ ମୁଁ ଆଉ ଗଲିନି ।
ଟ୍ରେନ ଫେଲହେଇ ମୁଁ ଆଉ ଗଲିନି ।

ବଢିଛି ?
ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
ତମ ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
କୁଆଡ଼େ ତମ ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
କାଗଜରେ ଦେଖିଲି କୁଆଡ଼େ ତମ ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?
ହଇଲେ କବିତା, କାଗଜରେ ଦେଖିଲି କୁଆଡ଼େ ତମ ଗାଁରେ ନଈ ଖୁବ୍ ବଢିଛି ?

କେଜାଣି ?
କ'ଣ ହବ କେଜାଣି ?
ହଁ ପରା, କ'ଣ ହବ କେଜାଣି ?

ହେବେ ।
ହଇରାଣ ହେବେ ।
ଭରି ହଇରାଣ ହେବେ ।
ଲୋକେ ଭରି ହଇରାଣ ହେବେ ।
ଗାଁ ଲୋକେ ଭରି ହଇରାଣ ହେବେ ।
ତେବେ ଗାଁ ଲୋକେ ଭରି ହଇରାଣ ହେବେ ।
ନଈ ପାଣି ଯଦି ହଠାତ୍ ଗାଁ ଭିତରକୁ ମାଡ଼ି ଆସିବ ତେବେ ଗାଁ ଲୋକେ ଭରି ହଇରାଣ ହେବେ ।

II. Substitution drill

(a) ଓଃ, ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ବର୍ଷା !

ଭୀଷଣ	ଓଃ, ଆଜି କି ଭୀଷଣ ବର୍ଷା !
ଖର	ଓଃ, ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ଖର !
ଶୀତ	ଓଃ, ଆଜି କି ଭୟଙ୍କର ଶୀତ !

(b) ମୁଁ କଲେଜକୁ ଯାଉନଯାଉଣୁ ବର୍ଷାରେ ପୁରା ଭିଜିଗଲି ।

,,	,,	ପହଞ୍ଚୁନପହଞ୍ଚୁଣୁ	,,	,,	।
,,	,,	ଆସୁନଆସୁଣୁ	,,	,,	।
,,	,,	ଯାଉନଯାଉଣୁ	,,	ପୁରପୁରି ଭିଜିଗଲି	।
,,	,,	,,	,,	ଏକବାରେ ,,	।
,,	,,	,,	,,	ଏକଦମ୍ ,,	।

(c) ଦିନ ସାରା ତ ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ ଏଡ଼େ ଥଣ୍ଡା ପବନ ବହୁଛି ଯେ କହିଲେ ନସରେ ।

,, ଟୁପୁଟୁପୁ ,, ,, ।

,, ଟୁପୁରୁଟୁପୁରୁ ,, ,, ।

,, ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା ସାଙ୍ଗକୁ କାଲୁଆ ,, ।

,, ,, ଶୀତୁଆ ,, ।

(d) ଗୁଲିବାକୁ ଭରି ଅସନା ଲାଗୁଛି ।

ଅପରିଷ୍କାର ଗୁଲିବାକୁ ଭରି ଅପରିଷ୍କାର ଲାଗୁଛି ।

ଖରପ ଗୁଲିବାକୁ ଭରି ଖରପ ଲାଗୁଛି ।

ବାଜେ ଗୁଲିବାକୁ ଭରି ବାଜେ ଲାଗୁଛି ।

(e) ମୁଁ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚୁନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଦେଖୁନଦେଖୁଣୁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନରେ ଦେଖୁନଦେଖୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଆସୁନଆସୁଣୁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନକୁ ଆସୁନଆସୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଯାଉନଯାଉଣୁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନକୁ ଯାଉନଯାଉଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ଫେରୁନଫେରୁଣୁ ମୁଁ ଷ୍ଟେସନକୁ ଫେରୁନଫେରୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

(f) ତେବେ ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ ଖୁବ୍ ବଢ଼ ବଢି ହୁଏ ।

ଥରେ ଥରେ ତେବେ ଥରେ ଥରେ ଖୁବ୍ ବଢ଼ ବଢି ହୁଏ ।

(g) ସେତେବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ଲୋକେ ବଢି ଆସୁନଆସୁଣୁ ସାବଧାନ ହୁଅନ୍ତି ।

ସେଇ ସମୟରେ ,, ,, ,, ।

ସେତିକିବେଳେ ,, ,, ,, ।

ସେତେବେଳେ ,, ଲୋକମାନେ ,, ,, ।

,, ,, ,, ହେଉ ନହେଉଣୁ ,, ।

,, ,, ,, ଛାଡୁନଛାଡୁଣୁ ,, ।

(h) ତଥାପି ବଢି ଆମ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତିକରେ ।

ତେବେବି ତେବେବି ବଢି ଆମ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି କରେ ।

ମରୁଡ଼ି ତଥାପି ମରୁଡ଼ି ଆମ୍ଭ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି କରେ ।

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତଥାପି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆମ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି କରେ ।

ଲୋକମାନଙ୍କର ତଥାପି ବଢି ଆମ ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କର ବହୁତ କ୍ଷତି କରେ ।

ଅନିଷ୍ଟ ତଥାପି ବଢି ଆମ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ ଅନିଷ୍ଟ କରେ ।

III. Transformation drill

1. Use of ଣୁ in the imperfect participle—

(a) ମୁଁ କଲେଜକୁ ଯାଉ ଯାଉ ବର୍ଷାରେ ଭିଜିଗଲି ।
ମୁଁ କଲେଜକୁ ଯାଉ ନଯାଉଣୁ ବର୍ଷାରେ ଭିଜିଗଲି ।

(b) ମୁଁ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ।
ମୁଁ ପହଞ୍ଚୁ ନପହଞ୍ଚୁଣୁ କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା ।

(c) ବଢି ଆସୁ ଆସୁ ଲୋକେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି ।
ବଢି ଆସୁ ନଆସୁଣୁ ଲୋକେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with other appropriate words in the following sentences :

(a) ନଈ ବଢିଲେ ଲୋକଙ୍କର ବହୁତ <u>କ୍ଷତି</u> ହୁଏ ।
(b) ସେ <u>ଭୀଷଣ</u> ରଗୀ ଲୋକ ।
(c) <u>ଘଡ଼ଘଡ଼ି</u> ମାରିଲେ ପିଲାଏ ଡରନ୍ତି ।
(d) ଆଜି ଦିନସାରା <u>ଝିପିଝିପି</u> ବର୍ଷା ହେଉଛି ।
(e) ଏଠି <u>ବର୍ଷେ ବର୍ଷେ</u> ଭୀଷଣ ବର୍ଷା ହୁଏ ।
(f) ମୁଁ କଲେଜକୁ <u>ଆସୁ ନଆସୁଣୁ</u> କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।
(g) ସେ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚୁନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ <u>ଛାଡ଼ିଦେଲା</u> ।
(h) ଏମିତି ଶୀତ ପବନ ଦେଉଛି ଯେ <u>ପଦାକୁ</u> ବାହାରି ହେଉନାହିଁ ।
(i) <u>ପୂର୍ବବର୍ଷ</u> ପରି ଏ ବର୍ଷ ବି ଆମ ଗାଁରେ ବଢି ଆସିଛି ।
(j) ବର୍ଷାଦିନେ ଘଷ୍ଟାଘାଟ ଭରି <u>ଅସନା</u> ଲାଗେ ।

2. Fill up the blanks with appropriate words selecting from among the words inside the brackets :

(ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ, ପହଞ୍ଚୁ ନ ପହଁଞ୍ଚୁଣୁ, ଦେଖୁ ନ ଦେଖୁଣୁ, ସାରୁ ନ ସାରୁଣୁ, କରୁ ନକରୁଣୁ)

(a) ତମେ କାମ ଆରମ୍ଭ ... ... ମୁଁ କାମ ଆରମ୍ଭ କଲି ।
(b) ମୁଁ ... ... ବର୍ଷା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।
(c) ସେ ଘରେ ... ... ଗାଳି ଖାଇଲା ।

(d) ସେ ଖାଇ.....ସ୍କୁଲ ବସ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲା ।

(e) ଟ୍ରେନ୍.....ସେ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲା ।

3. Use ଣୁ in the following sentences :

(a) ମୁଁ ଆସୁ ନଆସୁ ସେ ଆସି ପହଁଚିଥିଲା ।

(b) ସେ ଯାଉ ନଯାଉ ତମେ କାହିଁକି ପାଟି କରୁଛ ?

(c) ଦେଖୁ ନଦେଖୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜଟା ଚାଲିଗଲା ।

(d) ନଈ ବଢୁ ନବଢୁ ଆମେ ଘର ଛାଡ଼ି ଚାଲିଆସିଲୁ ।

(e) ମୋ କାମ ସରୁ ନସରୁ ତା କାମ ସରିଲା ।

4. Make sentences using the following words :

ଝିପିଝିପି, ଘଡ଼ଘଡ଼ି, ଛାନିଆ, ରଷ୍ଟାଘାଟ, ପଚପଚ, ଦିନକାଳ, ହଠାତ୍, ହଇରାଣ, ଅସାବଧାନ

5. Write the opposites of the following words :

ଅନ୍ଧାର, ଘଟି, ଓଦା, ଅପରିଷ୍କାର, କ୍ଷତି, ଭଲ, ସାବଧାନ, ଥଣ୍ଡା, ଦରକାର, ସତ, ଭରି, ସାଧାରଣ

6. Write 15 sentences about the flood in your state.

Grammatical Notes

1. To the imperfect participial construction, such as ଆସୁ ନଆସୁ (hardly coming), ଯାଉ ନଯାଉ (hardly going), ଣୁ is added as follows, to mean 'no sooner'.

ଆସୁ ନଆସୁ	ଆସୁ ନଆସୁଣୁ
ଯାଉ ନଯାଉ	ଯାଉ ନଯାଉଣୁ
ଦେଖୁ ନଦେଖୁ	ଦେଖୁ ନଦେଖୁଣୁ

2. ଓଃ, ଓହୋ etc. are exclamatory words.

3. (i) ଲେ, ଆଲେ, କିଲେ, ହଇଲେ, etc. are 'address words' used only for women. These are used only for familiar intimate persons. ଲେ is also added to the affirmative or negative responses.

ହଁ ଲେ ।

ନାଇଁ ଲେ ।

(ii) ରେ, ଆରେ, କିରେ, ହଇରେ, ହଇହେ, ହଇହୋ etc. are address words for men and occasionally these are also used for women.

(iii) ମାଲେ, ବାପାଲେ, ବାପ୍‌ରେ, ବାପ୍‌ରେ ବାପ୍ etc. as exclamatory words to express fear, sorrow, surprise etc. in daily life.

(iv) ମାଲେ, ଧନଲେ, ବାପାରେ, ଧନରେ, ବାବୁରେ etc. as affectionate terms are used to address juniors.

4. (i) କହିଲେ ନସରେ is an idiomatic expression used for that where a lot of things can be said.

(ii) ସତେ is equivalent to asking in English 'is it' or 'really'.

UNIT III

LESSON 44

Revision Lesson

The Circus

ସର୍କସ

ପ୍ରଭତ : ହରିଶ୍, ତୁ ତ ବାହାରିବାକୁ ଖାଲି ଡେରି କରୁଛୁ । ସେଆଡ଼େ ସର୍କସ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯିବଣି ଯେ ! ତୁ ଚଞ୍ଚଳ ଆସିଲେ ସିନା ହବ !

Prabhat : Harish, you are making it late to start. The circus might have begun by now. It will be good if you come soon.

ହରିଶ୍ : ମୁଁ ଏଇ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ବାହାରିଲି । ମୋର ସବୁ କାମ ସରିଲଣି । ସର୍କସ ଆରମ୍ଭ ହେଉ ନହେଉଣୁ ତ ଆମେ ପହଁଞ୍ଚିଲେ ଗଲା । ତୁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛୁ କାହିଁକି ?

Harish : I will be out at once. I have finished all my work. I hope it would be all right if we reach as soon as the circus begins. Why are you getting so worried ?

ପ୍ରଭତ : ନାଇଁ ତୁ ଜାଣିନୁ । ଡେରି କରି ଗଲେ ଟିକେଟ ମିଳିବନି କି ଆଗରେ ବସିବାକୁ ଜାଗା ବି ମିଳିବନି । ସର୍କସ ଆରମ୍ଭ ହେବା ବେଳ ତ ପ୍ରାୟ ହେଇ ଗଲଣି । ଯୋଉ ଭିଡ଼ ହେଉଛି କ'ଣ କହିବି । ତୁ ଚଞ୍ଚଳ ଆସିଲୁ ।

Prabhat : You really don't know. If you go late you will not get tickets, neither you will get seats in the front. It is almost time for the circus to begin. I cannot describe what rush is there ? Please come out quickly.

ହରିଶ୍ : ସର୍କସର ଭଗ, ଭଲୁ, ଓଟ, ଜେବ୍ରା ସବୁ ତୁ ଦେଖିଲୁଣି ?

Harish : Have you seen all the tigers, bears, camels and zebras of the circus ?

ପ୍ରଭତ : ହଁ କାଲି ସ୍କୁଲରୁ ଫେରୁ ଫେରୁ ପଥ ମୁଁ ରାସ୍ତାରେ ଓଟ ଆଉ ଜେବ୍ରା ଦେଖିଲି । ତୁ ସର୍କସର ଜୋକରକୁ ଦେଖିଲୁଣି ?

Prabhat : Yes. As I was returning from the school yesterday I saw camels and zebras on the road. Have you seen the joker of the circus ?

ହରିଶ୍ : ନାଇଁ, ମୁଁ ଦେଖିନି । ଚାଲ, ଶୀଘ୍ର ସର୍କସ ପଡ଼ିଆକୁ ଯିବା । ଜୋକର ବୋଧେ ଷ୍ଟେଜକୁ ବାହାରିବଣି ।

Harish : No, I haven't. Let us go to the circus field quickly. The joker might have been out on the stage.

ପ୍ରଭତ : ହଉ ଚାଲ । ତତେ ସର୍କସ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେନି ?

Prabhat : O. K. let's go. Don't you like to see the circus ?

ହରିଶ୍ : ହଁ, ମତେ କେତେ ଯେ ଭଲ ଲାଗେ, କହିଲେ ନସରେ ।

Harish : Yes, I can't describe how much I like it.

Exercises

1. Substitute the underlined words with other appropriate words in the following sentences.

(i) (a) ଆଜି ଦିନସାରା କଣ ଝରି ବର୍ଷା ହେଲଣି ?

(b) ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବି ତମର କାମ ଆରମ୍ଭ ହେଇନି ?

(c) ସର୍କସ ପଡ଼ିଆକୁ ଚଞ୍ଚଳ ଚଞ୍ଚଳ ଚାଲ ।

(d) ଏତେ ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାରେ ରାଗିବା ଠିକ୍ ନୁହଁ ।

(e) ସର୍କସର ଜୋକର ହୁଏତ ଆସିସାରିବଣି ।

(ii) (a) ମୁଁ ସେଣ୍ଟର ଆସୁ ନଆସୁଣୁ ତାକୁ ବାଟରେ ଦେଖିଲି ।

(b) ସେ ତମକୁ ଡ଼ାକୁ ନଡ଼ାକୁଣୁ ତମେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲ ।

(c) ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଟ୍ରେନଟା ଚାଲିଗଲା ।

(d) ବାଟରେ ଯାଉ ଯାଉ ମୁଁ ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିଲି ।

(e) ମୁଁ ଟଙ୍କା ଦେଉ ନଦେଉଣୁ ସେ ନେଇଗଲା ।

2. Substitute the underlined words with the words given in the brackets and make necessary changes in the following sentences:

   (a) ସେମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ଯାଇ ସାରିବେଣି । (ତମେ)

   (b) ତମେ କାଲି ଏତେବେଳକୁ ଗଲଣି । (ସେ *fam.*)

   (c) ସର୍କସର ବାଘ ଭଲୁ ସବୁ ଆସିଗଲେଣି । (ତମ୍ଭ)

   (d) କାଲି ଏତେବେଳକୁ ତୁ କଟକ ଯିବୁଣି । (ସେ *hon.*)

   (e) ଆମ ଜିନିଷପତ୍ର ସବୁ ପହଞ୍ଚିଲଣି । (ପଶୁପକ୍ଷୀ)

3. Make out complete sentences using each of the following parts of sentences :

   କହିଲେ ନସରେ, କେତେ ଯେ ଭଲଲାଗେ, କ'ଣ କହିବି, ପଢି ସାରିଲେ ସିନା, ବାହାରେ ଯୋଉ ଥଣ୍ଡା

4. The words given below have more than one meaning. Make sentences suggesting at least two of their meanings :

   ଖାଲି, ଡେରି, ପତ୍ର, ବଢି, ଠିକଣା

5. Two groups of words are given below. Find out which words in Group A are linked with which other words in group B :

   Group A

   ଅନ୍ଧାର, ଥଣ୍ଡା, ଭଲ, ଠିକ୍, ଘର, ଗୋଟ୍ଟ, ମୋଟା, ଯିବା, ଦରକାରୀ, ସତ

   Group B

   ମୋଟି, କଥା, ଗତି, ଠିକଣା, ଗାଈ, ମିଛ, ଆସିବା, ବାହାର, ପବନ, ମନ୍ଦ

6. Write ten sentences on the topic, 'A visit to circus by school children'.

UNIT III

LESSON 45

Environment Tours

ପରିବେଶ ଭ୍ରମଣ

ଅଧ୍ୟାପକ : ଟୁର୍‌ରେ ଯିବାବେଳ ନହେଉଣୁ ଆପଣମାନେ ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?

Lecturer : Why are you getting so excited unnecessarily even before the time for tour has come ?

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ : ସାର୍, ଟୁର୍‌ରେ ଆମେ କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?

Learner : Sir, where would we be going on tour ?

ଅଧ୍ୟାପକ : ଏବର୍ଷ ଟୁର୍‌ରେ ଆମେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ତିନିଟା ଗାଁକୁ ଯିବା । ତାପରେ ସେଠୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା । ଗାଁ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଆପଣମାନେ ସ୍କୁଲ ପିଲମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବେ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ । ଗାଁ ଲୋକ-ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବି ଆପଣଙ୍କର ପରି-ଚୟ ଓ ମିଳାମିଶା ହେବ ।

Lecturer : We will go to three villages of Puri district on tour this year. Then from there we will go to Sambalpur in western Orissa. You will mix with the students of the schools in the villages, talk to them and also you will teach them. You will also make acquintances with the villagers and mix with them.

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ : ସାର୍, ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆମେ ହୀରା-କୁଦ ବନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?

Learners : Sir, will we be able to go to see Hirakuda dam at Sambalpur ?

ଅଧ୍ୟାପକ : ହଁ ଯିବେ । ପୁଣି ସେଠି ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବି ଶୁଣିବାକୁ ପାଇବେ ।

Lecturer : Yes, you will. You will also hear the Sambalpuri Oriya dialect there.

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ : ସାର୍, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ କଣ ଆମେ ଶିଖୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଠୁ ଅଲଗା ?	Learner : Sir, is Sambalpuri Oriya different from Oriya we learn ?
ଅଧ୍ୟାପକ: ହଁ, କିଛି ପରିମାଣରେ ଅଲଗା । ଆପଣମାନେ ଗଲେ ତ ସେ କଥା ଜାଣି ପାରିବେ । ନଯାଉଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?	Lecturer : Yes, it is different to some extent. You will know it when you go there. How will you know unless you go there ?
ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ : ସାର୍, ଆମ ଟୁର୍ କେବେ ହେବ ?	Learner : Sir, when shall we begin our tour ?
ଅଧ୍ୟାପକ : ଏଇ ଜାନୁୟାରୀ ମାସରେ ତ ହେବା କଥା । ଅଥଚ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଡ୍ ଅଫିସରୁ କିଛି ଖବର ଆସିଲା ନାହିଁ । ଏଇ ଭିତରେ ଖବର ଆସିପାରେ ।	Lecturer : It is to take place this January. But as yet no information has been received from the Head Office. Information may come presently.

Variation

A. ମୁଁ ନ ଆସୁଣୁ ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ?	A : Where are you going before I come ?
B. ନାଇଁ, ଗୁଲ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ।	B : No where. Let us go together to the school.
A. ଆଜି କଣ ତମେ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼େଇବ ?	A : Are you going to teach in the school to-day?
B. ନା, ସାର୍ ମତେ ପଢ଼େଇବା କଥା କିଛି ନ କହୁଣୁ ମୁଁ କେମିତି ପଢ଼େଇବି ?	B : No. How can I teach unless Sir asks me to do so ?
A. ତମେ ସ୍କୁଲ ଯିବ କହୁଚ ଅଥଚ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼େଇବନି ବୋଲି କହୁଚ କେମିତି ?	A : You say that you will go to the school and yet how do you say that you will not teach ?

B. ନାଇଁ ସ୍କୁଲକୁ ଗଲେ ସାର୍ ଆଜି ପଢ଼େଇବାକୁ କହି ପାରନ୍ତି ।

B : Well, if I go to the school sir may ask me to teach today.

Vocabulary

ଅଞ୍ଚଳ	area	ତାପରେ	then
ଅଥଚ	whereas	ପଢ଼ାଇବା	to teach
ଅଯଥା	unnecessarily	ପରିଚୟ	to know each other
ଅଲଗା	different	ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା	western Orissa
ଉଚ୍ଛନ୍ନ	restless	ପାଇବା	to get
ଏଇଭିତରେ	in the mean time, presently	ବନ୍ଧ	dam
		ମିଳାମିଶା	get-together
କିଛି ପରିମାଣରେ	to some extent	ମିଶିବା	to mix up
କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ	where	ଯିବାବେଳ	the time to go
ଗାଁ	village		

Drills

I. Build up drill

ହେଉଛନ୍ତି ?
ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
ଆପଣମାନେ ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
ଯିବାବେଳ ନହେଉଣୁ ଆପଣମାନେ ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
ଟୁର୍‌ରେ ଯିବାବେଳ ନହେଉଣୁ ଆପଣମାନେ ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?

ଯିବା ?
କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?
କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?
ଟୁର୍‌ରେ ଆମେ କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?
ସାର୍, ଟୁର୍‌ରେ ଆମେ କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ଯିବା ?

ଯିବା ।
ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।
ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।
ସେଠୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।
ତାପରେ ସେଠୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବା ।

ପଢ଼ାଇବେ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ ।
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ ।
ସ୍କୁଲପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବେ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ ।
ଗାଁ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଆପଣମାନେ ସ୍କୁଲପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବେ, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବେ ।

ହେବ ।
ମିଳାମିଶା ହେବ ।
ପରିଚୟ ଓ ମିଳାମିଶା ହେବ ।
ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଓ ମିଳାମିଶା ହେବ ।
ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବି ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଓ ମିଳାମିଶା ହେବ ।

ଯିବୁ ନା ?
ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?
ହୀରାକୁଦ ବନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?
ଆମେ ହୀରାକୁଦ ବନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?
ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆମେ ହୀରାକୁଦ ବନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?
ସାର୍, ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆମେ ହୀରାକୁଦ ବନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଯିବୁ ନା ?

ପାଇବେ ।
ଶୁଣିବାକୁ ପାଇବେ ।
ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବି ଶୁଣିବାକୁ ପାଇବେ ।
ପୁଣି ସେଠି ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବି ଶୁଣିବାକୁ ପାଇବେ ।

ଅଲଗା ?
ଓଡ଼ିଆଠୁ ଅଲଗା ?
ଆମେ ଶିଖୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଠୁ ଅଲଗା ?
ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ ଆମେ ଶିଖୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଠୁ ଅଲଗା ?
ସାର୍, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଓଡ଼ିଆ କଣ ଆମେ ଶିଖୁଥିବା ଓଡ଼ିଆଠୁ ଅଲଗା ?

ଅଲଗା ।
କିଛି ପରିମାଣରେ ଅଲଗା ।
ହଁ, କିଛି ପରିମାଣରେ ଅଲଗା ।

ପାରିବେ ।
ଜାଣି ପାରିବେ ।
ସେ କଥା ଜାଣି ପାରିବେ ।
ଆପଣମାନେ ଗଲେ ତ ସେ କଥା ଜାଣିପାରିବେ ।

ଜାଣିବେ ?
କେମିତି ଜାଣିବେ ?
ନଯାଉଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?

II. Substitution drill

(a) ଟୁରରେ ଯିବାବେଳ ନହେଉଣୁ ଆପଣମାନେ ଅଯଥା କାହିଁକି ଉଚ୍ଚନ୍ନ ହେଉଛନ୍ତି ?
,, ନଆସୁଣୁ ,, ,, ?
,, ନଯାଉଣୁ ,, ,, ?
,, ନହେଉଣୁ ଆପଣମାନେ ମିଛରେ ,, ?
,, ,, ,, ମିଛଟାରେ ,, ?
,, ,, ,, ଅଯଥା କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ?

(b) ନ ଯାଉଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?
ନ ଆସୁଣୁ ନ ଆସୁଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?
ନ କରୁଣୁ ନ କରୁଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?
ନ ନେଉଣୁ ନ ନେଉଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?
ନ ଦେଉଣୁ ନ ଦେଉଣୁ କେମିତି ଜାଣିବେ ?

III. Transformation drill

(i) use of ଣୁ with negative imperfect participle—

(a) ମୁଁ ଯାଉ ଯାଉ ବସ୍‌ଟା ଚାଲିଗଲା ।
ମୁଁ ନଯାଉଣୁ ବସ୍‌ଟା ଚାଲିଗଲା ।

(b) ବେଳ ହେଉ ହେଉ ସେ ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ବେଳ ନହେଉଣୁ ସେ ସ୍କୁଲରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।

(c) ଆମେ ଆସୁ ଆସୁ ସେମାନେ ଟୁର୍‌ରେ ଗଲେ ।
ଆମେ ନଆସୁଣୁ ସେମାନେ ଟୁର୍‌ରେ ଗଲେ ।

(ii) Transformation of the sentences using ଅଥଚ in place of କିନ୍ତୁ—

(a) ତମେ ଯିବ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯିବିନି ।
ତମେ ଯିବ ଅଥଚ ମୁଁ ଯିବିନି ?

(b) ତମେ ଆସିଲନି କିନ୍ତୁ ସେ ଆସିଲା ।
ତମେ ଆସିଲନି ଅଥଚ ସେ ଆସିଲା ।

(c) ମୁଁ ଗଲି କିନ୍ତୁ ତମେ ଗଲନି ।
ମୁଁ ଗଲି ଅଥଚ ତମେ ଗଲନି ।

Exercises

1. Fill up the blanks with appropriate words selected from within the brackets :

(ନକିଣୁଣୁ, ନପହଞ୍ଚୁଣୁ, ନଯାଉଣୁ, ନ ଶିଖୁଣୁ, ନଆସୁଣୁ)

(a) ମୁଁ ସମ୍ବଲପୁରରେ..... ସେ ପହଞ୍ଚିଗଲା ।

(b) ଆପଣ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ..... କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ?

(c) ଆପଣମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପୁରପୁରି..... କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

(d) ସେ.....ତୁ କାହିଁକି ଯାଉଛୁ ?

(e) ଆପଣଙ୍କର ବଦଳି ଖବର.....ଆପଣ ମିଛରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ ?

2. Transform the underlined verbs into negative imperfect participle verbs:

   (a) ମୁଁ ଲେଖିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁ କରୁ ବେଳ ହୋଇଗଲ ।

   (b) ସେ କଥା କହୁ କହୁ ସାର୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।

   (c) ପିଲମାନେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସୁ ଆସୁ ବର୍ଷାହେଲ ।

   (d) ଆଜି କ୍ଲାସରେ ପଢ଼ା ହେଉ ହେଉ ଛୁଟି ହେଇଗଲ ।

   (e) ସେ ଭାଷା ଶିଖୁ ଶିଖୁ କଥା କହିବ କେମିତି ?

3. Make sentences using the following:

   ଅଯଥା, ଉଚ୍ଚନ, ପରିଚୟ, ମିଳାମିଶା, ସମ୍ବଲପୁରୀ, ଅଥଚ

4. Write ten sentences about Sambalpur.

Grammatical Note

1. To the negative imperfect participle, ଣୁ can be added as follows which will be equivalent to English 'no sooner' construction.

   ମୁଁ ନଯାଉଣୁ ସେ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲ ।

   ପରୀକ୍ଷା ନହେଉଣୁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ?

2. Some interrogative words like କ'ଣ, କୁଆଡ଼େ, କି, etc. when duplicated anticipate descriptive answers.

ତମେ କ'ଣ କ'ଣ ଖାଇବ ?	What are the things you like to eat ?
ଆପଣ କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ ?	What are the places you like to go ?
ସେ କି କି କଥା କହିଲେ ?	What are the things he has told you ?

3. ଅଥଚ is a conditional conjoint word like କିନ୍ତୁ, ମାତ୍ର, etc.

Cultural Note

1. The language-environmental tour is a part of the language teaching programme of the Regional Language Centres.

The duration of the tour is two weeks, and during this tour the language-trainees get the opportunity to know the socio-cultural conditions of the respective language groups they visit.

2. Orissa has 13 districts. The districts of Orissa are as follows :

Cuttack	କଟକ
Puri	ପୁରୀ
Balasore	ବାଲେଶ୍ୱର
Mayurbhanja	ମୟୂରଭଞ୍ଜ
Keonjhar	କେନ୍ଦୁଝର
Sundargarh	ସୁନ୍ଦରଗଡ଼
Sambalpur	ସମ୍ବଲପୁର
Bolangir	ବଲଙ୍ଗିର
Kalahandi	କଳାହାଣ୍ଡି
Koraput	କୋରାପୁଟ
Phulbani	ଫୁଲବାଣି
Dhenkanal	ଢେଙ୍କାନାଳ
Ganjam	ଗଞ୍ଜାମ

3. Sambalpur district is in Western Orissa. The Sambalpuri Oriya is supposed to be a dialect of Oriya language. Sambalpur is world famous for Hirakud Dam and Sambalpuri sarees.

UNIT III

LESSON 46

Conversation with the Cowherd Boy

ଗାଈ ଜଗା ପିଲା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ଗାଁ ଲୋକ : ହଇରେ ପିଲା, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?	The Villager : Ho you, what's your name ?
ନଟ : ଆଜ୍ଞା, ମୋ ନାଁ ନଟିଆ ।	Nata : Sir, my name is Natia.
ଗାଁ ଲୋକ : ଏ ଗାଈ ଗୋଠ କଣ ତୋ'ର ?	The Villager : Is this herd of cows yours ?
ନଟ : ହଁ, କାଇଁକି କ'ଣ ହେଲା କି ?	Nata : Yes. Why ? What has happened ?
ଗାଁ ଲୋକ : ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇ ଗଲେଣି । ତୁ ଭଲ କେମିତି ଜଗିଛୁ ?	The Villager : A herd of cows had entered into our garden, and had nibbled almost half of the flower-plants. I wonder, how you guard them ?
ନଟ : ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲା ଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଡ଼େଇ ବାହାରକୁ ନେଇ ଆସିଲିଣି ।	Nata : Sir, the cows entered because your garden-gate was open. I have already herded them out.
ଗାଁ ଲୋକ : ତୁ ଗାଈଗୁଡ଼ାକୁ ନ ଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡେଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ । ଏ ଗାଈ ପଲକୁ ତୁ ଏଠୁ ଦୂରକୁ ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।	The Villager : Because you left them unguarded, they jumped over the fence and got into the garden. You take away the herd of cows from here to a distant place to graze.
ନଟ : ହଉ ନେଇଯାଉଛି ।	Nata : Yes, sir, I am taking them away.

Variation

A. ଗେଟ୍‌ଟା ଭଙ୍ଗି ଯାଇଥିବାରୁ ପଲେ ଛେଳି ପଶି ଆମ କାଗଜଫୁଲଗଛଟାକୁ ପୁରପୁରି ଖାଇଗଲେ । ମୁଁ ଗାଳି ଦେବାରୁ ସେ ଛେଳି ଜଗା ଟୋକା ସେଗୁଡ଼ାକୁ ଗେଟ୍ ବାହାରକୁ ନେଇଗଲା ।

A : Because the gate was broken a herd of goats could get in and completely ate our bougenvallia plant. Because I scolded him that goat-herd boy took them out of the gate.

B. ଆପଣଙ୍କ ଘରର ଟୋକାକୁ କହି ଗେଟ୍‌ଟା ମରାମତି କରେଇ ନଉ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

B : Why don't you get the gate repaired through your servant boy ?

A. ହଁ, ଗେଟ୍‌ଟାକୁ ମରାମତି କରେଇବା ନିହାତି ଦରକାର ପଡ଼ିଲଣି । ମୁଁ ଆଜି ତାକୁ କହୁଛି ।

A : Yes, it is urgently required to get the gate repaired. I will talk to him today.

Vocabulary

ଅଡେଇବା	to bring to order	ଛେଳିଜଗା ଟୋକା	goat-herd boy
ଅଧେ	half	ପିଲା	boy
କାଇଁକି	why	ଡେଇଁବା	to jump
କାଗଜଫୁଲ	Bougenvallia	ନିହାତି	absolutely/urgently
ଗାଈଗୋଠ	a herd of cows	ପଶିବା	to enter
ଗାଳିଦେବା	to scold	ପଲେ ଗୋରୁ	a herd of cows
ଗେଟ୍	gate	ପୁରପୁରି	totally/completely
ଗୋରୁ	cattle	ଫାଟକ	gate
ଚରିବା	to graze	ବାଡ଼	fence
ଘରଟୋକା	servant boy	ମରାମତି	repair
ଛେଳି	goat	ହଇରେ	(an address)

Drills

I. Build up drill

ତୋର ?

କଣ ତୋ'ର ?

ଗାଈ ଗୋଠ କଣ ତୋ'ର ?

ଏ ଗାଈ ଗୋଠ କଣ ତୋ'ର ?

ହେଲା କି ?

କ'ଣ ହେଲା କି ?

କାଇଁକି କ'ଣ ହେଲା କି ?

ଗଲେଣି ।

ଖାଇ ଗଲେଣି ।

ଫୁଲଗଛ ଖାଇ ଗଲେଣି ।

ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇ ଗଲେଣି ।

ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇ ଗଲେଣି ।

ଜଗିଛୁ ?

କେମିତି ଜଗିଛୁ ?

ଭଲ କେମିତି ଜଗିଛୁ ?

ତୁ ଭଲ କେମିତି ଜଗିଛୁ ?

ଯାଇଥିଲେ ।

ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଖୋଲା ଥିବାରୁ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଖୋଲା ଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଫାଟକ ଖୋଲା ଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲାଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲାଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଆଜ୍ଞା, ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲାଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଆସିଲିଣି ।
ନେଇ ଆସିଲିଣି ।
ବାହାରକୁ ନେଇ ଆସିଲିଣି ।
ଅଡ଼େଇ ବାହାରକୁ ନେଇ ଆସିଲିଣି ।
ଅଡ଼େଇ ନେଇ ଆସିଲିଣି ।
ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଡ଼େଇ ବାହାରକୁ ନେଇ ଆସିଲିଣି ।

ପଶିଲେ ।
ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ପଶିଲେ ।
ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ନଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ଗାଈଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ନଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ତୁ ଗାଈଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ନ ଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।

ନେଇଯା ।
ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।
ଦୂରକୁ ନେଇଯା ।
ଦୂରକୁ ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।
ଏଠୁ ଦୂରକୁ ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।
ଗାଈ ପଲକୁ ତୁ ଏଠୁ ଦୂରକୁ ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।
ଏ ଗାଈ ପଲକୁ ତୁ ଏଠୁ ଦୂରକୁ ଚରେଇବାକୁ ନେଇଯା ।

II. Substitution-Agreement drill

(a) ହଇରେ ଟୋକା, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?
ଆରେ — ଆରେ ଟୋକା, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?
କିରେ — କିରେ ଟୋକା, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?
ପିଲ — ହଇରେ ପିଲ, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?

(b) ଏ ଗାଈଗୋଠ କଣ ତୋ'ର ?
ପଲ — ଏ ଗାଈପଲ କଣ ତୋ'ର ?

(c) ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ଛେଳି ପଲେ ଛେଳି ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ମଇଁଷି ପଲେ ମଇଁଷି ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ବାରିରୁ ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବାରିରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ବାଡ଼ିରୁ ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବାଡ଼ିରୁ ଅଧେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ଭଗେ ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଭଗେ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

ଦିଭଗ ପଲେ ଗୋରୁ ପଶି ଆମ ବଗିଚାରୁ ଦିଭଗ ଫୁଲଗଛ ଖାଇଗଲେଣି ।

(d) ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ମେଲା ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ମେଲା ଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

ଭଙ୍ଗା ଆପଣଙ୍କ ବଗିଚାର ଫାଟକ ଭଙ୍ଗା ଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

III Transformation drill

Transformation of -ଇବା by -ଇଲା (suffix)

(a) ଫାଟକ ଖୋଲଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।
ଫାଟକ ଖୋଲଥିଲାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

(b) ତୁ ନଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡ଼େଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ତୁ ନଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେଲାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ଼ ଡେଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।

(c) ଗେଟ୍ ଭଙ୍ଗିଯିବାରୁ ଛେଳି ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।
ଗେଟ୍ ଭଙ୍ଗିଗଲାରୁ ଛେଳି ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words with other appropriate words in the following sentences :

(a) <u>ଗୋଠେ</u> ଗାଈ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର ବଗିଚାରେ ପଶିଥିଲେ ।

(b) ଆମ ବଗିଚାରେ <u>ଏବର୍ଷ</u> ଭଲ ପରିବା ହେଇଛି ।

(c) <u>ହଇରେ</u> ପିଲା, ତୋ ନାଁ କ'ଣ ?

(d) ହଇରେ ହେ <u>ପିଲା</u>, ଏଠିକି ଆସିଲୁ ।

(e) କବାଟ <u>ଖୋଲା</u> ଥିବାରୁ ଘରେ ପଶିଲା ।

2. Transform the -ଇବା forms to -ଇଲା forms in the underlined verbs in the following sentences :

   (a) ତମେ ଯିବାରୁ ସେ ଆସିଲେ ।

   (b) ଗେଟ୍ ଭଙ୍ଗିବାରୁ ଛେଳି ଗଛ ଖାଇଗଲେ ।

   (c) ପିଲାଏ ଆସିବାରୁ କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

   (d) ସେ ଘରେ ଥିବାରୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଯାଇଥିଲି ।

   (e) ଆପଣ ଡାକିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।

3. Make sentences using the following words :

   ଗୋଠ, ପଲ, ଅଧେ, ଗୋରୁ, ପିଲା

4. Make as many questions as you can using each of the following sentences as answer :

   (a) ବଗିଚାର ଫାଟକ ଖୋଲଥିବାରୁ ଗାଈ ପଶି ଯାଇଥିଲେ ।

   (b) ଗାଈଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ନଜଗି ଛାଡ଼ି ଦେବାରୁ ସେଗୁଡ଼ା ବାଡ ଡେଇଁ ବଗିଚାରେ ପଶିଲେ ।

Grammatical Note

1. ରୁ can be added to the infinitive to form conditional complex structure. The sub-ordinate clause to which ରୁ is affixed is the cause of the action indicated by the principal clause following it. The -ଇବା of the infinitive can take the variant -ଇଲା.

   ତୁ ଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।

   ତୁ ଆସିଲାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।

   I came because/as you came.

   ଘର ଭଙ୍ଗିଥିବାରୁ ଦିଜଣ ଲୋକ ମଲେ ।

   ଘର ଭଙ୍ଗିଥିଲାରୁ ଦିଜଣ ଲୋକ ମଲେ ।

   Two persons died because/as the house was damaged.

2. କାଇଁକି is a colloquial variant of the interrogative word କାହିଁକି.

3. ଇଲା is used colloquially to put emphasis.

UNIT III

LESSON 47

A teacher-trainee talks to a villager

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଓ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା

ନୃପେନ୍ : ହୋ ବାବୁ, ଟିକେ ଶୁଣିଲ । ତମେ କଣ ଏଇ ଗାଁର ଲୋକ ?

Nrupen : Oh, Babu, please listen. Are you from this village ?

ଗାଁ ଲୋକ : ହଁ । କାଇଁକି ପଚାରୁଚ କହିଲ ?

Villager : Yes. Why do you ask, please ?

ନୃପେନ୍ : ନାଇଁ, ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ଆଉ ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।

Nrupen : Oh, nothing. It's because we are new here and we do not know the way to the village, we are asking you.

ଗାଁ ଲୋକ : ବୁଝିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ କାଲ । ତମେ ଟିକେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କଥା କୁହ ।

Villager : Well, sir, I am a little deaf. Please talk loudly.

ନୃପେନ୍ : ଆରେ ଏ ଗାଁର ସ୍କୁଲକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଟିକେ ଆମକୁ ବାଟଟା କହିଦିଅ ।

Nrupen : Oh, please, tell us the way to go to your village school.

ଗାଁ ଲୋକ : ଓହୋ, ତମେ ବାବୁମାନେ ସବୁ ଆମ ଗାଁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବ ? ସେ କଥା କହୁନ ? ଏଇ ଯୋଉ ବାଟ ସାମନାରେ ପଡ଼ିଛି ସେଇ ବାଟ ଦେଇ ସିଧା ଚାଲିଯାଅ । ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ଆଉ ।

Villager : Oh, sirs, you all want to go to our village school ? Why don't you say so ? You go straight by the road which is in your front. This road goes straight to the school and ends there.

ନୃପେନ୍ : ଆଚ୍ଛା, ତମେ ଏଠି କ'ଣ କରୁଛ ?

Nrupen : O. K. But what are you doing here ?

ଗାଁ ଲୋକ : ଏଇନା ଧାନକଟା ବେଳ ହେଇଥିବାରୁ ପର ମୁଁ ଏଇ ପାଖ ଜମିରୁ ଧାନ କାଟୁଛି ।	Villager : Oh, this is harvesting time and I am reaping paddy from the nearby field.
ନୃପେନ୍ : ହଉ, ଆମକୁ ବାଟ କହି ଦେଇଥିବାରୁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।	Nrupen : O. K. Thank you for showing us the way.

Variation

A. କାଲି ମୋର କ୍ଲାସ ନଥିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲିନି ।	A : I didn't come yesterday as I didn't have any class.
B. ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଆଜି ମୋର ବି ତ କ୍ଲାସ ନାହିଁ । ଚାଲ ଚଣ୍ଡୀ-ଖୋଲ ବୁଲିଯିବା ।	B : But I waited for you. I also don't have classes today. Let us make a trip to Chandikhol.
A. ନାଇଁ, କଣ୍ଟା ପଶିଥିବାରୁ ମୋ ଗୋଡ଼ ଭରି ଦରଜ ହେଇଛି । ମୁଁ ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଏତକ ବାଟ ଆସିଛି ।	A : No. My foot is sore today because a thorn has cut into it. I have come all the way limping with great difficulty.
B. ଆଚ୍ଛା, ତାହେଲେ ଥାଉ, ଆଜି ଯିବାନି । କାଲି ରବିବାର । କାଲି ଯିବା ।	B : O. K., leave it. We will not go to-day. To-morrow is Sunday. We will go to-morrow.
A ହଉ ।	A : O. K.

Vocabulary

ଅପେକ୍ଷା wait
ଏଇନା now
ଏତକ this much
ଓହୋ (an expression of understanding/an expression of irritation etc.)

କଣ୍ଟା thorn
କାଲ deaf
ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ limping
ଜମି land
ଦରଜ tender/sore
ଧାନ paddy
ପଚାରିବା to ask
ବଡ଼ପାଟିରେ loudly
ବହୁ କଷ୍ଟରେ with great difficulty
ବାଟ way
ବାଟଦେଇ through that way
ବାବୁମାନେ Babus/Sir
ସରିବା to finish
ସାମନା front
ସିଧାସିଧା straight
ହୋ (an address)

Drills

I. Build up drill

ଶୁଣିଲ ।
ଟିକେ ଶୁଣିଲ ।
ବାବୁ, ଟିକେ ଶୁଣିଲ ।
ହୋ ବାବୁ, ଟିକେ ଶୁଣିଲ ।

ଲୋକ ?
ଗାଁର ଲୋକ ?
ଏଇ ଗାଁର ଲୋକ ?
କଣ ଏଇ ଗାଁର ଲୋକ ?
ତମେ ଏଇ ଗାଁର ଲୋକ ?
ତମେ କଣ ଏଇ ଗାଁର ଲୋକ ?

କହିଲ ?
କାଇଁକି କହିଲ ?
କାଇଁକି ପଚାରୁଛ ?
କାଇଁକି ପଚାରୁଛ କହିଲ ?

ପଚାରୁଛୁ ।
ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ଆଉ ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ନାଇଁ ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ଆଉ ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।

କାଲ ।
ଟିକେ କାଲ ।
ମୁଁ ଟିକେ କାଲ ।
ବୁଝିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ କାଲ ।

କୁହ ।
କଥା କୁହ ।
ବଡ଼ ପାଟିରେ କୁହ ।
ବଡ଼ ପାଟିରେ କଥା କୁହ ।
ଟିକେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କଥା କୁହ ।
ତମେ ଟିକେ ବଡ଼ ପାଟିରେ କଥା କୁହ ।

କହିଦିଅ ।
ବାଟଟା କହିଦିଅ ।
ଆମକୁ କହିଦିଅ ।
ଆମକୁ ବାଟଟା କହିଦିଅ ।
ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ଟିକେ ଆମକୁ ବାଟଟା କହିଦିଅ ।
ଗାଁର ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ଟିକେ ଆମକୁ ବାଟଟା କହିଦିଅ ।
ଆରେ ଏ ଗାଁର ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ଟିକେ ଆମକୁ ବାଟଟା କହିଦିଅ ।

ଯିବ ?
ଗାଁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବ ?
ଆମ ଗାଁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବ ?
ତମେ ବାବୁମାନେ ସବୁ ଆମ ଗାଁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବ ?
ଓହୋ, ତମେ ବାବୁମାନେ ସବୁ ଆମ ଗାଁ ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବ ?

କହୁନ ?
କଥା କହୁନ ?
ସେ କଥା କହୁନ ?

ଚାଲିଯାଅ ।
ସିଧା ଚାଲିଯାଅ ।
ସିଧା ସିଧା ଚାଲିଯାଅ ।
ସେଇ ବାଟଦେଇ ସିଧା ସିଧା ଚାଲିଯାଅ ।
ଏଇ ଯୋଉ ବାଟ ସାମନାରେ ପଡ଼ିଛି ସେଇ ବାଟଦେଇ ସିଧା ସିଧା ଚାଲିଯାଅ ।

ସରିଛି ।
ସାମନାରେ ସରିଛି ।
ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ।
ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ।
ଏ ବାଟ ତ ସିଧାଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ଆଉ ।

II. Substitution drill

(a) ହୋ ବାବୁ, ଟିକେ ଶୁଣିଲ ।
ଆସିଲ ହୋ ବାବୁ, ଟିକେ ଆସିଲ ।
ଦେଖିଲ ହୋ ବାବୁ, ଟିକେ ଦେଖିଲ ।

(b) ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ଆଉ ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଗ୍ଭୁଛୁ ।
ଆମେ ସେଠିକି ନୂଆ ଯାଇଥିବାରୁ ଆଉ ଗାଁ ଭିତରକୁ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଗ୍ଭୁଛୁ ।

(c) ବୁଝିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ କାଲ ।
ଜାଣିଲ ଜାଣିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ କାଲ ।
ଛୋଟା ବୁଝିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ ଛୋଟା ।
ବୋକା ବୁଝିଲ ବାବୁ, ମୁଁ ଟିକେ ବୋକା ।

(d) ଆରେ ଏ ଗାଁର ସ୍କୁଲକୁ ଯିବାପାଇଁ ଟିକେ ଆମକୁ ବାଟ କହିଦିଅ ।
,, ,, ଗସ୍ତା ,, ।
,, ,, ଆମକୁ ବାଟ ବତେଇଦିଅ ।
,, ,, ,, ଦେଖେଇଦିଅ ।

(e) ଏଇ ଯୋଉ ବାଟ ସାମନାରେ ପଡ଼ିଛି ସେଇ ବାଟଦେଇ ସିଧା ସିଧା ଗ୍ଭଲିଯାଅ ।
,, ଆଗରେ ,, ,, ।
,, ସାମନାରେ ଯାଇଛି ,, ,, ।
,, ଆସିଛି ,, ,, ।
,, ସାମନାରେ ପଡ଼ିଛି ସେଇ ବାଟରେ ,, ।
,, ,, ଗସ୍ତାଦେଇ ,, ।
,, ,, ଗସ୍ତାରେ ,, ।
,, ,, ପଡ଼ିଛି ସେଇ ବାଟଦେଇ ନାକସିଧା ,, ।

(f) ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ।

ସଳଖ — ଏ ବାଟତ ସଳଖ ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ।

ସିଧା ସଳଖ — ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ସଳଖ ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ସରିଛି ।

ଆଗରେ — ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ଆଗରେ ସରିଛି ।

ଶେଷ ହେଇଛି — ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ଶେଷହେଇଛି ।

ଛିଡ଼ିଛି — ଏ ବାଟ ତ ସିଧା ଯାଇ ଇସ୍କୁଲ ସାମନାରେ ଛିଡ଼ିଛି ।

(g) ଆମକୁ ବାଟ କହି ଦେଇଥିବାରୁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ରସ୍ତା — ଆମକୁ ରସ୍ତା କହି ଦେଇଥିବାରୁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଦେଖେଇ — ଆମକୁ ବାଟ ଦେଖେଇ ଦେଇଥିବାରୁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ବତେଇ — ଆମକୁ ବାଟ ବତେଇ ଦେଇଥିବାରୁ ତମକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

III. Transformation drill

(i) Transformation into negative—

(a) ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ନ ଆସିଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁନୁ ।
ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ଆସିନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁନୁ ।
ଆମେ ଏଠିକି ନୂଆ ନଆସିଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁନୁ ।

(b) ସେ ଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।
ସେ ଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲିନି ।
ସେ ନଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।
ସେ ନଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲିନି ।

(c) ତୁ ଖାଇଲାରୁ ସେ ରହିଲା ।
ତୁ ଖାଇଲାରୁ ସେ ରହିଲାନି ।
ତୁ ନଖାଇଲାରୁ ସେ ରହିଲା ।
ତୁ ନଖାଇଲାରୁ ସେ ରହିଲାନି ।

(ii) Use of ବୋଲି in place of ରୁ—

(a) କ୍ଲାସ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି ।
କ୍ଲାସ ଥିଲା ବୋଲି ମୁଁ ଆସିଲି ।

(b) ତମେ ଗଲାରୁ ସେ ଖାଇଲେ ।
ତମେ ଗଲ ବୋଲି ସେ ଖାଇଲେ ।

(c) ଆପଣ ଘରେ ଥିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲିନି ।
ଆପଣ ଘରେ ଥିଲେ ବୋଲି ମୁଁ ଆସିଲିନି ।

(d) ଗୋଡ଼ ଦରଜ ହେବାରୁ ସେ ଚାଲି ପାରୁନି ।
ଗୋଡ଼ ଦରଜ ହେଲ ବୋଲି ସେ ଚାଲି ପାରୁନି ।

Exercises

1. Replace the underlined words in the following sentences with appropriate words chosen from inside the brackets :

(ବେଡ଼ପାଟିରେ, ବୋକା, କ'ଣପାଇଁ, ସାମନାରେ, ଜାଣିନୁବୋଲି)

(a) କାଇଁକି ଏ କଥା କହୁଚ କହିଲ ?
(b) ଆମେ ବାଟ ଜାଣି ନଥିବାରୁ ତମକୁ ପଚାରୁଛୁ ।
(c) ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ଟିକେ କାଲ ।
(d) ପଢିଲ ବେଳେ ପାଟିକରି ପଢ଼ ।
(e) ତମେ ମୋ ଆଗରେ ଠିଆ ହୁଅ ନାହିଁ ।

2. Transform the following sentences into negative (Negate the principal clause) :

(a) ବର୍ଷା ହେବାରୁ ଭଲ ଫସଲ ହେଲ ।
(b) ତମେ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସିବାରୁ ଭାଷା ଶିଖିଲ ।
(c) ସେ ପାଟିକରି ଡ଼ାକିବାରୁ ଲୋକ ଜମା ହେଲେ ।
(d) ମୁଁ ଯିବାରୁ ସେ ଆସିଲେ ।
(e) ଛୁଟି ହେବାରୁ ସେମାନେ ଘରକୁ ଗଲେ ।

3. Transform the following sentences into negative (Negate the sub-ordinate clause) :

(a) ମୁଁ ଆସିଲାରୁ ସେ ଆସିଲେ ।
(b) ସେ ଠିକ୍ ବାଟରେ ଯିବାରୁ ଡେରିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
(c) ଦେହ ଭଲ ହେବାରୁ ସେ ପୁଣି ସ୍କୁଲକୁ ଆସିଲେ ।

(d) ତମେ ଖାଇବାରୁ ସେ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ।

(e) ବେଶୀ ଖାଇବାରୁ ତା ପେଟ ଖରାପ ହେଲା ।

4. Make sentences using the following words :

(a) କାଲି, ବାଟ, ସିଧା, କଣ୍ଟା, ଦରଜ

(b) ସିଧା ସିଧା, ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ, ନୂଆ ନୂଆ, ଟିକେ ଟିକେ

5. Ask questions using the following question words :

କାହିଁକି, କେଉଁ କେଉଁ, କିଏ କିଏ, କାହାକାହା, କିକି

Grammatical Note

1. (i) The infinitive+conditional ରୁ construction is negated by prefixing negative ନ to the infinitive. The conditional ରୁ must not be confused with the post-position ରୁ which indicates 'from'.

ତମେ ଖାଇବାରୁ ମୁଁ ଖାଇଲି । I could eat because you ate
ତମେ ନଖାଇବାରୁ ମୁଁ ଖାଇଲି । I could eat because you did not eat.
ତମେ ଖାଇଲାରୁ ସେ ଆସିଲା । Because you ate he could come.
ତମେ ନଖାଇଲାରୁ ସେ ଆସିଲା । Because you did not eat he could come.

(ii) The infinitive + conditional ରୁ sentence can be negated in 3 ways : (a) when double negative markers are used indicating positive meaning, (b) when negative ନ is used in the sub-ordinate clause (c) when negative auxiliary ନାହିଁ/ନି is used in the main clause.

ତମେ ନଯିବାରୁ ତା କାମ ହେଲାନି । As you did not go his work could not be done.
ସେ ନଆସିବାରୁ ମୁଁ ଆସିଲି । I could come because he did not come.
ମନଦେଇ ପଢିବାରୁ ସେ ଫେଲ ହେଲେନି । He did not fail because he had read carefully.

Cultural Note

1. ଚଣ୍ଡାଖୋଲ is a hillock and a popular picnic spot in the Cuttack district of Orissa, at a distance of about 80 K.m. from Bhubaneswar, towards the north. It has a perennial clear water stream.

2. ବାବୁ as a polite term can be used while addressing an unknown person. It is also used as a term of affection for children. It is used as a nick name, too.

UNIT III

LESSON 48

Test Lesson

Exercises

1. Substitute the underlined words with the most appropriate words from inside the brackets in the following sentences :

   (i) (a) ତମେ ପୁଣି ଥରେ ନୂଆ ଭାଷା ଶିଖିବାକୁ ଆସିପାର । (ହୋଇପାର, ଯାଇପାର)

   (b) ଏପରି କଣ କେବେ ହୋଇଥାଇପାରେ ? (ଘଟିଥାଇପାରେ, ରହିଯାଇପାରେ)

   (c) ତୁ ଏ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରିପାରୁ । (ସୁବିଧା କରିପାରୁ, ଚେଷ୍ଟାକରିପାରୁ)

   (d) ତା ପାଇଁ ଟିକେଟ ନମିଳିପାରେ । (ନହୋଇପାରେ, ନଯାଇପାରେ)

   (e) ସେ ସିନେମା ନଯାଇପାରେ । (ନଆସିପାରେ, ନମିଳିପାରେ)

   (ii) (a) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଆଡ଼କୁ ଯିବେନି । (କୋଉ, କୁଆଡ଼େ)

   (b) ଆପଣ ବିନା କଥାରେ ଗଗୁଛନ୍ତି । (କାରଣରେ, ବ୍ୟସ୍ତରେ)

   (c) ବେଶୀ ପରିଶ୍ରମ କଲେ ଦେହ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇପାରେ । (ଅଧିକ, ଯଥେଷ୍ଟ)

   (d) ରନ୍ଧା ସରିଲେ ତମେ ସବୁ ଖାଇବ । (ଶେଷହେଲେ, ଗରମହେଲେ)

   (e) ତୁ ଖାଇସାରି ଆମ ଘରକୁ ଆସିବୁ । (ଖାଇସାରିଲେ, ଶେଷହେଲେ)

   (f) ଯାହାର ମନ ହେଉଛି ସେ ଯାଉ । (ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି, ମନକରୁଛି)

   (g) ମୋଟ ଉପରେ ସେ ବିଶେଷ କିଛି କହିଲନି । (ମୋଟରେ, ଠିକଣାରେ)

   (h) ସେ ଭୟଙ୍କର ଗଗୀ । (ଭୀଷଣ, ତୀବ୍ର)

   (i) ମୁଁ ଷ୍ଟେସନ ପହଞ୍ଚୁ ନପହଞ୍ଚୁଣୁ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିଦେଲା । (ଯାଉନଯାଉଣୁ , କରୁନକରୁଣୁ)

   (j) ହଇରେ ହେ ପିଲା, ଏଠିକି ଟିକେ ଆସିଲୁ । (ଆରେ, ହୋ)

2. Substitute the underlined words with the words given in the brackets and make necessary changes in the sentences :

   (a) ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଜେ ପଢିପାର । (ତୁ)

   (b) ସେ ବଢିଆ ତରକାରୀ ରାନ୍ଧିପାରେ । (ଆପଣ)

(c) ସେ କଥା କହିପାରୁନି । (ସେମାନେ)

(d) ତୁ ଏ କାମ ଏବେ କରି ନପାରୁ । (ମୁଁ)

(e) ମୁଁ ଏକା ଏକା ଯାଇପାରିବି । (ଆମେ *excl.*)

(f) ମିନାକ୍ଷୀ ସେଠିକି କେବେ ଯାଇ ପାରିବନି । (ଛାତ୍ରମାନେ)

(g) ପିଲାଏ ଘରକୁ ଗଲେଣି । (ରଟୁଲ)

(h) ସେମାନେ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚି ସାରିବେଣି । (ଆମେ *incl.*)

(i) ତୁ ମନଦେଇ ପଢୁଥା । (ସେ *fam.*)

(j) ସେତେବେଳେ ସେ ଘରେ ନଥାଏ । (ସେ *hon.*)

3. Fill up the blanks choosing words from the brackets :

(i) (a) ସେମାନେ ପୂଜାଛୁଟିରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ..... । (ଆସିପାରନ୍ତି/ଖାଇପାରନ୍ତି)

(b) ସେ ଖୁବ୍ ଭୋରରୁ ..... । (ରହିପାରନ୍ତି/ଉଠିପାରନ୍ତି)

(c) ଟଙ୍କା.....ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ବହି କିଣିବ । (ପାଇଲେ/ପାରିଲେ)

(d) ବେଳ.....ମୁଁ ତମ ଘରକୁ ବୁଲି ଆସିପାରେ । (ହେଲେ/କଲେ)

(e) ସେ ବହୁତ ପୁରସ୍କାର..... । (ପାରିଲେଣି/ପାଇଲେଣି)

(f) କାଲି ଏତେବେଳକୁ ତୁ ଆସି ..... । (ସାରିବୁଣି/କରିବୁଣି)

(ii) (a) ମୁଁ ଘରକଥା..... କରିବାକୁ ଘରକୁ ଯାଉଛି । (ବୁଝାବୁଝି/ପଢ଼ାପଢ଼ି)

(b) ଏ ଖବର.....କାଗଜରେ ବାହାରିଥିଲା ? (କେବେକା/ଅବିକା)

(c) ଆଜି କଣ ତମର ବହୁତ.....ହେଉଛି କି ? (ପିଠାପଣା/ବଢ଼ାବଢ଼ି)

(d) ତମେ ତ ଭରି.....କଥା ସବୁ କହୁଛ । (ଭଡଭଡ଼/ବଡ଼ ବଡ଼)

(e) ଏତେ.....କଥାରେ ଘଗିଲେ ଚଳିବ ? (ମିଠା ମିଠା/ଛୋଟ ଛୋଟ)

(f) .....ତା ଉପରେ ମୋର ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ । (ମୋଟରେ/ମୋଟାମୋଟି)

(g) ତମର କଥାରେ.....ନାହିଁ । (ଠିକ୍‌ଭୁଲ/ଠିକ ଠିକଣା)

(h) ସେ କାଲି.....ଆସିବଣି । (ସେତେବେଳକୁ/ଏତେବେଳକୁ)

(i) ମୁଁ କାମ .....ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥିଲା । (ସାରୁ ନସାରୁଣୁ/ସରୁଣୁ)

(j) କ୍ଲାସ ଆରମ୍ଭ.....ପିଲମାନେ ଆସିଲେ । (ନହେଉଣୁ/ନଯାଉଣୁ)

4. Transform the following sentences according to the instruction given in the brackets :

(a) ତମେ ଖୁବ୍ ସକାଳୁ ଉଠ । (use habitual ପାରିବା)

(b) ତୁ ଘରକୁ ଯାଆ । (use present probability)

(c) ମୁଁ ଏକା ଏକା ବଜାରକୁ ଯାଇପାରିବି । (use negative)
(d) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ କାମ କରିପାରେ । (use negative)
(e) ସେମାନେ ଏ ଖବର ଜାଣିଥାଇ ପାରନ୍ତି । (use negative)
(f) ତୁ ଗୀତ ବୋଲିଲେ ମୁଁ ଖାଇବି । (use double negative markers)
(g) ତମେ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ଆସିବ । (combine using conditional non-finite verb)
ଆମେ ତାସ୍ ଖେଳିବା ।
(h) ଯଦି ତମେ ମନ ଦେଇ ପଢିବ ତେବେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ । (use conditional non-finite verb)
(i) ମୁଁ କଲେଜ ଯିବି । (combine using କିନ୍ତୁ)
ତୁ ଆଜି କଟକ ଯିବୁନି ।
(j) ସେ ଭାତ ଖାଉଥିଲା । (combine using ଯେତେବେଳେ, ସେତେବେଳେ)
ମୁଁ ରେଡ଼ିଓ ଶୁଣୁଥିଲି ।
(k) ସେ ନିଶ୍ଚୟ ସିନେମା ଯାଇଛି । (use another phrase-word in place of ନିଶ୍ଚୟ)
(l) ଯୋଉ ଲୋକମାନେ ଖାଇନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଖାଇବା ହଲ୍‌କୁ ଯାଆନ୍ତୁ । (transform into simple structure)
(m) ଯଦି ପରୀକ୍ଷା ହେବ ତେବେ ତମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ । (transform into simple structure)
(n) ସେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଟ୍ରେନ୍ ଚାଲିଗଲା । (use ଣି with ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ)
(o) କବାଟ ଖୋଲାଥିଲା ବୋଲି ସେ ଘରକୁ ପଶିଗଲା । (use conditional ଲୁ)
(p) ସେମାନେ ଡ଼ାକିବାରୁ ମୁଁ ଗଲି । (negate the main clause)
(q) ସେ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଯାଇ ବହି ଆଣି କଟକ ଯିବ । (use interrogative)
(r) ତୁ ନିଦରେ ଶୋ । (use causative imperative)
(s) ବର୍ଷା ହେଉଛି । (combine using ନା)
ଝଡ଼ ହେଉଛି ।
(t) ମୁଁ ଗଲାବେଳେ ବସ୍ ଗଲା । (use imperfect participle)

5. Make complex sentences using the following correlatives:

(a) ଯେତେବେଳେ—ସେତେବେଳେ
(b) ଯଦି—ତେବେ
(c) ଯେପରି—ସେପରି
(d) ଯେହେତୁ—ସେହେତୁ

(e) ଯା—ତା
(f) ଯିଏ—ସିଏ
(g) ଯୋଉ—ସେଉ
(h) ଯାହାର—ତାହାର
(i) ଯେମିତି—ସେମିତି
(j) ଯେବେ—ତେବେ
(k) ଯେତେ—ସେତେ
(l) ଯେବେ—ସେବେ

6. Write fifteen sentences about why you have come to learn a language and about your difficulties while you learn it.

UNIT IV

LESSON 49

Journey to Mysore

ମହୀଶୂର ଯାତ୍ରା

ସ୍ନେହଲତା : ଶୁଣିଲି ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟିରେ ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?

Snehalata : I hear that you are going to Mysore during the X-mas holiday ?

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା : ହଁ, କାହିଁକି କଣ ହେଲା କି ?

Laxmipriya : Yes. But why ? What's the matter ?

ସ୍ନେହଲତା : ମୁଁ ଯାଆନ୍ତି । ତମେ ଯାଆନ୍ତ, ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।

Snehalata : I like to go. When you go I would like to go with you.

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା : ତେବେ ଭାରି ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ସାଙ୍ଗହେଇ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସରେ ରହନ୍ତେ ଆଉ ମହୀଶୂର, ବାଙ୍ଗାଲୋର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ । ଶୁଣିଛି, ବାଙ୍ଗାଲୋର କୁଆଡ଼େ ଭଲ ସହର ।

Laxmipriya : Oh, it would be fine. We will stay together in the Guest House, and we will move around seeing Mysore and Bangalore. I have heard that Bangalore is a nice city.

ସ୍ନେହଲତା : ତାହେଲେ ଟିକେଟ କଲାବେଳେ ମୋ ପାଇଁ ଟିକେଟ କରେଇ ଥିବ ।

Snehalata : Then please get a ticket for me when you buy your own ticket.

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା : ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟି ତ ପାଖେଇ ଆସିଲଣି । ଟିକଟ ଶୀଘ୍ର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଲୁଗାପଟା ବି ଧୋବାକୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

Laxmipriya : The X-mas holidays are now nearing. We have to book our tickets soon. Clothes are also to be given to the washerman.

ସ୍ନେହଲତା : ଆରେ, ମୋର ବି ତ ଶାଢ଼ୀ ଧୋବାଘରେ ପକାଇବାକୁ ଅଛି । ଧୋବା ଆସିଲେ ତମ ଶାଢ଼ୀ ମୋ ଶାଢ଼ୀ ଏକାଠି ଦେଇ ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ମୋ ଶାଢ଼ୀ ସବୁ ଅଲଗା ଆଲଣା ଉପରେ ଅଛି ।

Snehalata : Oh dear, I have also to give my sarees to the washerman. When the washerman comes it would be better if you give yours and my sarees together. My sarees are there separately on the stand.

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା : ଆଚ୍ଛା ମୁଁ ଦେଇ ଦେବି ।

Laxmipriya : O. K. I will give them.

ସ୍ନେହଲତା: ତାହେଲେ ମୁଁ ଟିକେ ବଜାରକୁ ଯାଇ କେତେଟା ଦରକାରୀ ଜିନିଷ କିଣି ଆଣେ ।

Snehalata : Then let me go to the market and buy some necessary things.

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା : ହଉ ।

Laxmipriya : All right.

Variation

A. ତୁ ତ ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯାଇ ବାଳକାଟି ଆସିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

A : It would be better if you go to a saloon for a hair-cut.

B. ନାଇଁ, ଭଣ୍ଡାରୀ ଆସିଲେ ମୁଁ ବାଳକାଟିବି ।

B : No, I will have my hair cut when the barber comes here.

A. ବାପା ତ ସେଲୁନକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ତୁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଗଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

A : The father is going to the saloon. It would better if you accompany him.

B. କାହିଁ ଅପା ତ ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯାଉନି ? ମୁଁ କାହିଁକି ଯିବି ।

B : Why ? The sister is not going to the saloon. Why should I?

A. ଆରେ ଝିଅମାନେ କଣ ବାଳ କାଟନ୍ତି ଯେ ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯିବେ ?

A : Oh, do the girls cut their hair so that they will go to the saloon ?

B. କାଇଁ, ଆମ ମିସ୍‌ମାନେ କେମିତି କାଟନ୍ତି ? B : Why ? How our Misses cut their hair ?

A. ସେମାନେ ବିଦେଶୀ ବୋଲି କାଟନ୍ତି ନା । ତୁ ବାପାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଯା । A : They do it because they are foreigners. You go with your father.

B. ନା ମୁଁ ଯିବିନି । ଭଣ୍ଡାରୀ ଘରକୁ ଆସି ମୋ ବାଳ କାଟି ଦବ । B : No, I will not go. The barber should come home and cut my hair.

A. ତୁ ତ ଆଚ୍ଛା ଅବାଧ୍ୟ ପିଲା । A : Oh, what a disobedient child you are !

Vocabulary

ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟି X-mas holiday
ପାଖେଇ nearing
ଲୁଗାପଟା clothes
ଧୋବା washerman
ଧୋବାଘର washerman's house
ଏକାଠି together
ଅଲଗା separately
ଆଲଣା cloth-stand
ସେଲୁନ୍ saloon
ବାଳକାଟିବା hair dressing/hair cut
ଭଣ୍ଡାରୀ barber
ଝିଅମାନେ girls
ମିସ୍ Miss.
ଅବାଧ୍ୟ disobedient
ପିଲା child

Drills

I. Build up drill

ଯାଉଛ ?
ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?
ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?
ଛୁଟିରେ ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?
ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟିରେ ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?
ଶୁଣିଲି ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?
ଶୁଣିଲି ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟିରେ ତମେ ମହୀଶୂର ଯାଉଛ ?

କ'ଣ ହେଲା ?
କ'ଣ ହେଲା କି ?
କାହିଁକି କ'ଣ ହେଲା କି ?
ହଁ, କାହିଁକି କ'ଣ ହେଲା କି ?

ଯାଆନ୍ତି ।
ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।
ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।
ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।
ତମେ ଯାଆନ୍ତ, ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।

ହୁଅନ୍ତା ।
ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
ଭରି ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
ତେବେ ଭରି ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଦେଖନ୍ତେ ।
ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
ମହୀଶୂର ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
ଆଉ ମହୀଶୂର ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ଦେଖନ୍ତେ ।
ଗେଷ୍ଟହାଉସରେ ରହନ୍ତେ ଆଉ ମହୀଶୂର ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
ସାଙ୍ଗହେଇଁ ରହନ୍ତେ ଆଉ ମହୀଶୂର ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
ସାଙ୍ଗହୋଇ ଗେଷ୍ଟହାଉସରେ ରହନ୍ତେ ଆଉ ମହୀଶୂର ବାଙ୍ଗାଲେର ବି ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।

ସହର ।
ଭଲ ସହର ।
ଭରି ଭଲ ସହର ।
କୁଆଡ଼େ ଭରି ଭଲ ସହର ।
ବାଙ୍ଗାଲେର କୁଆଡ଼େ ଭରି ଭଲ ସହର ।
ଶୁଣିଛି, ବାଙ୍ଗାଲେର କୁଆଡ଼େ ଭରି ଭଲ ସହର ।

କରେଇଥିବ ।
ଟିକେଟ କରେଇଥିବ ।
ମୋ ପାଇଁ ଟିକେଟ କରେଇଥିବ ।
ଟିକେଟ କଲାବେଳେ ମୋ ପାଇଁ ଟିକେଟ କରେଇଥିବ ।
ତାହେଲେ ଟିକେଟ କଲାବେଳେ ମୋ ପାଇଁ ଟିକେଟ କରେଇଥିବ ।

ଆସିଲଣି ।
ପାଖେଇ ଆସିଲଣି ।
ଛୁଟି ତ ପାଖେଇ ଆସିଲଣି ।
ବଡ଼ ଦିନ ଛୁଟି ତ ପାଖେଇ ଆସିଲଣି ।

ପଡ଼ିବ ।
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଶୀଘ୍ର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଟିକେଟ ଶୀଘ୍ର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପଡ଼ିବ ।
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଧୋବାକୁ ଦେବାକୁ-ପଡ଼ିବ ।
ଲୁଗାପଟା ବି ଧୋବାକୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

II. Substitution-Agreement drill

(a) ମୁଁ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତେ ।
ତୁ	ତୁ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ତମେ	ତମେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତେ ।
ସେ *fam.*	ସେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତା ।
ସେ *hon.*	ସେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ବି ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତେ ।

(b) ଆମେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତେ ।

ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତି ।
ତୁ	ତୁ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତୁ ।
ତମେ	ତମେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତେ ।
ସେ *fam.*	ସେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତା ।
ସେ *hón.*	ସେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତେ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ଗେଷ୍ଟ ହାଉସ୍‌ରେ ରହନ୍ତେ ।

III. Transformation drill

(i) Transformation into simple future—

(a) ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯାଇ ବାଳ କାଟିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯାଇ ବାଳ କାଟିଲେ ଭଲ ହେବ ।

(b) ଭଣ୍ଡାରୀ ଘରକୁ ଆସିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
ଭଣ୍ଡାରୀ ଘରକୁ ଆସିଲେ ଭଲ ହେବ ।

(c) ଧୋବା ଆସିଲେ ମୁଁ ଲୁଗା ଦିଅନ୍ତି ।
ଧୋବା ଆସିଲେ ମୁଁ ଲୁଗା ଦେବି ।

(ii) Transformation into negative (Note the change of meaning with the use of negative markers in the sentences)—

(a) ଭଣ୍ଡାରୀ ଆସିଲେ ତମେ ବାଳ କାଟନ୍ତ ।
ଭଣ୍ଡାରୀ ଆସିଲେ ତମେ ବାଳ କାଟନ୍ତନି ।
ଭଣ୍ଡାରୀ ନଆସିଲେ ତମେ ସେଲୁନ୍‌ରେ ବାଳ କାଟନ୍ତ ।

(b) ଧୋବାକୁ ଲୁଗା ଦେଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତା ।
ଧୋବାକୁ ଲୁଗା ଦେଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତାନି ।
ଧୋବାକୁ ଲୁଗା ନଦେଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତା ।

(iii) Transformation into interrogative-negative (Note the change of meaning)—

(a) ଭଣ୍ଡାରୀ ଥିଲେ ତମେ ବାଳ କାଟନ୍ତ ।
ଭଣ୍ଡାରୀ ଥିଲେ ତମେ ବାଳ କାଟନ୍ତନି ?

(b) ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତି ।
ରହିବାକୁ ସୁବିଧା ହେଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତିନି ?

(c) ମହୀଶୂର ଯିବାକୁ ମନଥିଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତା ?
ମହୀଶୂର ଯିବାକୁ ମନଥିଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତାନି ?

Exercises

1. Substitute the underlined words with the words given in the brackets and make necessary changes in the following sentences :

(a) ମୁଁ ବି ତା ସାଙ୍ଗରେ ଚାକିରୀ କରନ୍ତି । (ତୁ)
(b) ଆପଣ ଆମ ପାଖରେ ରହନ୍ତେ । (ସେ *fam.*)
(c) ଆମେ ଆଜି ସିନେମା ଦେଖି ଯାଆନ୍ତେ । (ତମେ)
(d) ତମେ ଧୋବାକୁ ଲୁଗା ଦେଇ ଦିଅନ୍ତ । (ମୁଁ)
(e) ତୁ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଖାଇସାରି ଯାଆନ୍ତୁ । (ସେ *hon.*)
(f) ସେ କଣ କେବେହେଲେ ମହୀଶୂର ଯାଆନ୍ତା ? (ଆପଣ)
(g) ମୁଁ ବି ଘରେ ରହନ୍ତି । (ସେମାନେ)

2. Fill up the gaps selecting appropriate words from the brackets :

(ତେଲ, ବାଳ, ଲୁଗା, ଧୋବା, ମଗମତି, ମାଟିରେ, ତନ୍ତରେ, ସେଲୁନ୍)

(a) ତମ ଲୁଗା.....ଘରେ ପଡ଼ିଛି ।
(b) ଭଣ୍ଡାରୀ ଘର ଘର ବୁଲି..... ..... କାଟେ ।
(c) ସେ କାହିଁକି..... ..... ରେ ଦାଢ଼ି କାଟୁନି ।
(d) ଧୋବା ଗାଁରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ..... କାଚେ ।
(e) କୁମ୍ଭାର..... ହାଣ୍ଡି ମାଠିଆ ଗଢ଼େ ।
(f) ଆମ ଗାଁ ତନ୍ତୀ..... .....ଲୁଗା ବୁଣେ ।
(g) ତେଲି..... ..... ବ୍ୟବସାୟ କରେ ।
(h) ମୁଁ ମୋଟିକୁ ଜୋତା.....କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତି ।

3. Transform the following sentences into present contigent :

   (a) ସେଲୁନ୍‌ରେ ବାଳ କାଟିଲେ ଭଲ ହେବ ।
   (b) ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟିରେ ମହୀଶୂର ଗଲେ ସୁବିଧା ହେବ ।
   (c) ତମେ ଆସିଲେ ମୁଁ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି ।
   (d) ଧୋବା ଆସିଲେ ସେ ଲୁଗା ଦବ ।
   (e) ତମେ ରହିଲେ ସେମାନେ ଯିବେ ।

4. Transform the following sentences into interrogative negative :

   (a) ମହୀଶୂର ଗଲେ ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେ ।
   (b) ସେ ଭଣ୍ଡାରୀ ଦେଖିଲେ ସେଲୁନ୍‌କୁ ଯାଆନ୍ତେ ।
   (c) ଧୋବାଘରକୁ ଲୁଗା ଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
   (d) ଆପଣ ଆସିଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତା ?
   (e) ମୁଁ ରହିଲେ କଣ ତମେ ରହନ୍ତ ?

5. Write *fifteen* sentences on winning a lottery of your state.

Grammatical Note

1. (i) The contingent tense is formed as follows :

   Verb stem + contingent + person-number suffix marker. -ଅନ୍ତ is the contingent tense suffix, to be added to the verb stem. -ଆନ୍ତ୍ is variant of -ଅନ୍ତ୍ where the verb stem ends in -ଆ.

   ଯା+ଆନ୍ତ+ଇ=ଯାଆନ୍ତି

Note : The 2nd per. hon. and 3rd per. hon. plu. suffix -ଅନ୍ତ୍ should not be confused with contingent suffix -ଅନ୍ତ୍ or -ଆନ୍ତ୍.

   (ii) In contingent tense the person-number suffix parallels those in the simple past tense.

ମୁଁ ଖାଆନ୍ତି ।	ମୁଁ ଖାଇଲି ।
ଆମେ ଖାଆନ୍ତୁ ।	ଆମେ ଖାଇଲୁ ।

ଆମେ ଖାଆନ୍ତେ ।	ଆମେ ଖାଇଲେ ।
ତୁ ଖାଆନ୍ତୁ ।	ତୁ ଖାଇଲୁ ।
ତମେ ଖାଆନ୍ତ ।	ତମେ ଖାଇଲ ।
ଆପଣ ଖାଆନ୍ତେ ।	ଆପଣ ଖାଇଲେ ।
ସେ ଖାଆନ୍ତା ।	ସେ ଖାଇଲା ।
ସେ ଖାଆନ୍ତେ ।	ସେ ଖାଇଲେ ।
ସେମାନେ ଖାଆନ୍ତେ ।	ସେମାନେ ଖାଇଲେ ।

(iii) The contingent tense is very often used in conditional constructions formed by conditional non-finite verb.

ଟଙ୍କାଏ ହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
ତମେ ଗଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତି ।
ମହୀଶୂର ଗଲେ ହୋଟେଲରେ ରହନ୍ତେ ।

(iv) The conditional non-finite construction with the contingent tense can be negated in 3 ways.

(a) by using double negative markers to get positive meaning.

(b) by using negative ନ for conditional negation.

(c) by using negative auxiliary ନାହିଁ/ନି for conditional negation.

Examples

(a) ସେ ନଗଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତିନି ।
ତୁ ନଖାଇଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତାନି ।

(b) ସେ ନଗଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତି ।
ତୁ ନଖାଇଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତା ।

(c) ସେ ଗଲେ ମୁଁ ଯାଆନ୍ତିନି ।
ତୁ ଖାଇଲେ ସେ ଯାଆନ୍ତାନି ।

UNIT IV

LESSON 50

Tuni Apa's Marriage

ଟୁନିଅପାର ବାହାଘର

ବାବୁ : ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନଥାନ୍ତା । ନୁହେଁ ଲେ ଲିପିଅପା ।

Babu : It wouldn't have been good if we hadn't gone to Tuniapa's marriage. Isn't it Lipiapa ?

ଲିପି : ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନ ଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ? ନଯାଇଥିଲେ ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?

Lipi : How we wouldn't have gone to Tuniapa's marriage ? Wouldn't she have been unhappy if we had not gone there ?

ବାବୁ : ହଁ, ସେ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା । ବାହାଘରରେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା କଲି । ବର ଆସିଲା ବେଳେ ମୁଁ ଜାଣିଶୁଣି ବର ଉପରକୁ ବହୁତ ଅତରପାଣି ପକେଇଦେଲି । ବରର କାମିଜ ପୂରା ଓଦା ହେଇଗଲା ।

Babu : Yes, she would have been most unhappy. But I had a lot of fun on the marriage occasion. I knowingly sprinkled a lot of scented water on the bridegroom when he came. His shirt was completely soaked.

ଲିପି : ହେଇ, ତୁ ସେମିତି କାହିଁକି କଲୁ ? ଟୁନିଅପା ବର ତତେ ଖରାପ ଭାବିଥିବେ । ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ତ ରାଗନ୍ତା ।

Lipi : Hey, why did you do that ? Tuniapa's bridegroom must have thought bad of you. Any man at this would get angry.

ବାବୁ : ନାଇଁ, ଟୁନିଅପା ବର ଭରି ଭଲ ଲୋକ । ସେ ଜମା ରଗିଲେନି । ମତେ ଡାକି କେତେ କଥା ଟୁନିଅପା ବିଷୟରେ ପଚାରିଲେ । ଆଉ ଖରପ ଭାବିବେ କାହିଁକି ?

Babu : Not at all. Tuniapa's husband is a very good man. He wasn't angry at all. He called me and asked many things about Tuniapa. Why should he think bad ?

ଲିପି : ଟୁନିଅପା ବିଦାହେଲାବେଳେ ଭରି କାନ୍ଦିଲା । ମୁଁ ବି ବହୁତ କାନ୍ଦିଲି । ଟୁନିଅପାର ବାହାଘର ଆଉ କିଛି ଦିନ ପରେ ହେଇ ଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା । ନୁହେଁରେ ?

Lipi : Tuniapa cried very much at the time of her farewell. I also cried much. It would have been good if Tuniapa's marriage would have taken place a little later. Isn't it ?

ବାବୁ : ହଁ ଯେ । ତାହେଲେ ବାହାଘର ଭେଜି ତ ଡ଼େରି ହେଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସତେଲେ, ଟୁନିଅପା ବାହାହେଲାରୁ ଭରି ଖରପ ଲାଗୁଛି । ମତେ ଡାକି କେତେ କାନ୍ଦିଲା । ମୁଁ ବି କାନ୍ଦିଲି ।

Babu : That's right. But that case the marriage feast would have been delayed. Really, I feel very bad at Tuniap's marriage. She called me and cried a lot. I also cried.

ଲିପି : ଜାଣିଛୁ, ଦି ମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ଫୁଉଣି ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।

Lipi : Do you know Tuniapa has promised to come back after two months.

ବାବୁ : ସତରେ? ଭରି ମଜା ହେବ, ନୁହଁ ଲିପିଅପା ?

Babu : Is that so ? Oh ! we will have such fun. Isn't it Lipiapa ?

ଲିପି : ହଁ, ତୁ ଦିନ ଗଣୁଥା ।

Lipi : Yes, you just count the dates.

Variation

A : ଆଜି ଭୋଜି କରି ନଥିଲେ କଣ ହେଇ ନଥାନ୍ତା ? ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆମେ କରିପାରିଥାନ୍ତେ । କ୍ଲାସର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖବର ବି ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।

A : Wouldn't it had been alright if we hadn't the feast to-day. We could have had it on any other day. Then everyone of the class could have been informed.

B : ହଉ, ଆଜି ଏଇ ଛୋଟ ଭୋଜିଟା ହଉ । ଆଉ ଥରେ ଭଲରେ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖବର ଦବା । ଆଜି ଭୋଜି ନ ହେଇଥିଲେ ସୁରେଶ ମନ ଦୁଃଖ କରିଥାନ୍ତା । ତତେ କଣ ତାହେଲେ ଭଲ ଲଗିଥାନ୍ତା ? ସେ ଗୋଟାଏ କେତେ ଆଗ୍ରହରେ ଭୋଜି କରିବାକୁ ସବୁ ଯୋଗାଡ଼ କଲା, ଆଉ ଆମେ ନ କରନ୍ତେ କେମିତି ?

B : Well, let us have this small feast to-day. We will do it better next time, and we will inform all. Suresh would have felt unhappy if we would not have arranged the feast to-day. Would you have liked it then ? He arranged everything so eagerly for the feast and how could we have stopped that ?

A : ହଉ, ଫେର ଥରେ ଯେମିତି ହଉ ଭଲ କରି ଫିକ୍ସ କରିବା ।

A : Well, we will have it once again any how in a better way.

B : ହଉ, ସେ କଥା କଣ କିଏ ମନା କରୁଛି ?

B : Alright, who is going to say no to that ?

Vocabulary

ଅତରପାଣି scented water
ଆଉକିଛି ଦିନ ପରେ after a few days
ଓଦା drenched/soaked
କାନ୍ଦିବା to cry
କାମିଜ shirt
କେତେ ଆଗ୍ରହରେ with great interest
ଜାଣିଶୁଣି knowingly
ଦିନ ଗଣିବା to count days/dates/ to wait
ପାଣି ପକାଇବା to spray water/to throw water
ପୁଣି again

ଫେର again
ବିଦାହେଲାବେଳେ while taking leave
ଭଲକରି in a better way
ଭାବିବା to think
ମନ କଷ୍ଟ unhappiness
ମନ ଦୁଃଖ unhappiness
ମନା କରିବା to deny
ଯେ କୌଣସି ଦିନ any day
ଯୋଗାଡ଼ arrangement
ଗଣିବା to get angry
ସତେଲେ really

Drills

I. Build up drill.

ହେଇ ନଥାନ୍ତା ।
ଭଲ ହେଇ ନଥାନ୍ତା ।
ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ଚୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।

କେମିତି ?
ଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?
ନଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?
ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?
ଚୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?

କରି ନଥାନ୍ତା ?
ମନକଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?
ସେ ମନକଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?
ଯାଇଥିଲେ ସେ ମନକଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?
ନଯାଇଥିଲେ ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?

କରିଥାନ୍ତା ।
ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।
ଭାରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।
ହଁ, ସେ ଭାରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।

କଲି ।
ମଜା କଲି ।
ଭରି ମଜା କଲି ।
କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା କଲି ।
ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା କଲି ।
ବାହାଘରରେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା କଲି ।

ପକେଇଦେଲି ।
ଅତରପାଣି ପକେଇ ଦେଲି ।
ବହୁତ ଅତରପାଣି ପକେଇଦେଲି ।
ବର ଉପରକୁ ବହୁତ ଅତର ପାଣି ପକେଇ ଦେଲି ।
ଜାଣିଶୁଣି ବର ଉପରକୁ ବହୁତ ଅତର ପାଣି ପକେଇ ଦେଲି ।
ବର ଆସିଲାବେଳେ ନା ଜାଣିଶୁଣି ବର ଉପରକୁ ବହୁତ ଅତର ପାଣି ପକେଇ ଦେଲି ।

ହେଇଗଲା ।
ଓଦା ହେଇଗଲା ।
ପୁରା ଓଦା ହେଇଗଲା ।
ବରର କାମିଜ ପୁରା ଓଦା ହେଇଗଲା ।

କଲୁ ?
କାହିଁକି କଲୁ ?
ସେମିତି କାହିଁକି କଲୁ ?
ହେଇ, ତୁ ସେମିତି କାହିଁକି କଲୁ ?

ଭାବିଥିବେ ।
ଖରାପ ଭାବିଥିବେ ।
ତତେ ଖରାପ ଭାବିଥିବେ ।
ଟୁନିଅପା ବର ତତେ ଖରାପ ଭାବିଥିବେ ।

ଗଗନ୍ତା ।
ଯେ କୌଣସି ଲୋକ ତ ଗଗନ୍ତା ।

ଲୋକ ।
ଭଲ ଲୋକ ।
ଭାରି ଭଲ ଲୋକ ।
ନାଇଁ, ଟୁନିଅପା ବର ଭାରି ଭଲ ଲୋକ ।

ରଗିଲେନି ।
ଜମା ରଗିଲେନି ।
ସେ ଜମା ରଗିଲେନି ।

ପଗ୍ଭରିଲେ ।
ଟୁନିଅପା ବିଷୟରେ ପଗ୍ଭରିଲେ ।
କେତେ କଥା ଟୁନିଅପା ବିଷୟରେ ପଗ୍ଭରିଲେ ।
ମତେ ଡ଼ାକି କେତେକଥା ଟୁନିଅପା ବିଷୟରେ ପଗ୍ଭରିଲେ ।

II. Substitution drill

(a) ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।

ନରହିଥିଲେ ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନରହିଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ନଆସିଥିଲେ ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଆସିଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ମନ୍ଦ ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ମନ୍ଦ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ଖରାପ ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଖରାପ ହେଇନଥାନ୍ତା ।

(b) ସେ ଭାରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।

ମନ ଦୁଃଖ ସେ ଭାରି ମନ ଦୁଃଖ କରିଥାନ୍ତା ।
ମନକଷ୍ଟ ସେ ଭାରି ମନ କଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତା ।

(c) ଦିମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ପୁଉଣି ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।

ଫେର ଦିମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ଫେର ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।
ଆଉ ଥରେ ଦିମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ଆଉଥରେ ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।
ପୁଣିଥରେ ଦିମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ପୁଣିଥରେ ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।
ଫେର ଥରେ ଦିମାସ ପରେ ଟୁନିଅପା ଫେର ଥରେ ଆସିବ ବୋଲି କହିଛି ।

III. Substitution-Agreement drill

(a) ସେ ଭାରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।
ସେ *hon.* ସେ ଭାରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତେ ।

ସେମାନେ	ସେମାନେ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତେ ।
ତୁ	ତୁ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତୁ ।
ତମେ	ତମେ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତେ ।
ମୁଁ	ମୁଁ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତି ।
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତୁ ।
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ଭରି ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତେ ।

(b) ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆମେ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଆମେ *excl.*	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆମେ କରିପାରିଥାନ୍ତୁ ।
ମୁଁ	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ମୁଁ କରିପାରିଥାନ୍ତି ।
ତୁ	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତୁ କରିପାରିଥାନ୍ତୁ ।
ତମେ	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ତମେ କରିପାରିଥାନ୍ତ ।
ଆପଣ	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆପଣ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।
ସେ *fam.*	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ସେ କରିପାରିଥାନ୍ତା ।
ସେ *hon.*	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ସେ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।
ସେମାନେ	ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ସେମାନେ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

(c) ଟୁନିଅପା ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?

ସେ *hon.*	ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତେ ?
ସେ *fam.*	ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତା ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତେ ?
ତୁ	ତୁ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତୁ ?
ତମେ	ତମେ ମନ କଷ୍ଟ କରିନଥାନ୍ତ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତେ ?
ମୁଁ	ମୁଁ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତି ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତୁ ?
ଆମେ *incl.*	ଆମେ ମନ କଷ୍ଟ କରି ନଥାନ୍ତେ ?

IV. Transformation drill

1. Transformation into affirmative and interrogative (Transformation brings change of meaning)—

(i) (a) ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

(b) ବାହାଘର ପରେ ନ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘର ପରେ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

(c) ଆଜି ଭେଜି ନ ହେଇଥିଲେ ସୁରେଶ ମନଦୁଃଖ କରିଥାନ୍ତା ।
ଆଜି ଭେଜି ହେଇଥିଲେ ସୁରେଶ ମନଦୁଃଖ କରିଥାନ୍ତା ।

(ii) (a) ନଯାଇଥିଲେ ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରିନଥାନ୍ତା ।
ଯାଇଥିଲେ ସେ ମନ କଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତା ?

(b) ଆଜି ଭେଜି କରି ନଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନଥାନ୍ତା ।
ଆଜି ଭେଜି କରିଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ?

(iii) (a) ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?
ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତେ କେମିତି ?

(b) ଆଉ ଆମେ ନ କରନ୍ତେ କେମିତି ?
ଆଉ ଆମେ କରନ୍ତେ କେମିତି ?

2. Transformation into negative—

(a) ସେ ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।
ସେ ମନ ଖରାପ କରି ନ ଥାନ୍ତା ।

(b) ବାହାଘର ଭେଜି ବି ତ ଡେରି ହେଇଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘର ଭେଜି ବି ତ ଡେରି ହେଇନଥାନ୍ତା ।

(c) କ୍ଲାସର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖବର ବି ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।
କ୍ଲାସର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଖବର ବି ଦିଆଯାଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା ।

(d) ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆମେ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।
ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦିନ ତ ଆମେ କରିପାରି ନଥାନ୍ତେ ।

(e) ତତେ ତାହେଲେ ଭଲ ଲାଗିଥାନ୍ତା ।
ତତେ ତାହେଲେ ଭଲ ଲାଗି ନଥାନ୍ତା ।

3. Transformation into conditional negative and interrogative-negative with change of meaning—

(i) ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।
ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।

(ii) ଭେଜି କରିଥିଲେ କଣ ହେଇଥାନ୍ତା ?
ଭେଜି ନକରିଥିଲେ କଣ ହେଇଥାନ୍ତା ?
ଭେଜି କରିଥିଲେ କଣ ହେଇନଥାନ୍ତା ?
ଭେଜି ନକରିଥିଲେ କଣ ହେଇନଥାନ୍ତା ?

Exercises

1. Substitude the underlined words with the words given in the brackets and make necessary changes in the following sentences :

   (a) ସେମାନେ ଆଜି ନନ୍ଦନକାନନ ଯାଇଥାନ୍ତେ । (ତୁ)
   (b) ସେ କାଲି ଆମ ଘରକୁ ବୁଲି ଆସିଥାନ୍ତେ । (ତମେ)
   (c) ମୁଁ ତମ ବାହାଘରକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । (ସେ *fam.*)
   (d) ତମେ ବଜାରରୁ ଫଳ କିଣି ଘରକୁ ନେଇଥାନ୍ତ । (ଆପଣ)
   (e) ସେ ତମ ବାହାଘର ଭେଜି ଖାଇଥାନ୍ତେ । (ଆମେ *incl.*)

2. Complete the following incomplete sentences with perfect contingent (use the verbs given in the brackets) :

   (a) ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ ଟୁନିଅପା ମନ ଖରାପ.....? (କରିବା)
   (b) ତମେ ଆସିଥିଲେ ସେମାନେ ଆଜି..... । (ଆସିବା)
   (c) ତୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ ମୁଁ ତମ ଘରକୁ ..... ? (ଆସିବା)
   (d) ବହି ମିଳିଥିଲେ ଆମେ ..... ? (କିଣିବା)
   (e) ସେ ଡାକିଥିଲେ ମୁଁ ..... । (ଯିବା)

3. Transform the following sentences into negative/interrogative-negative :

   (i) (a) ଟୁନିଅପା ନିଶ୍ଚୟ ମନ ଖରାପ କରିଥାନ୍ତା ।
   (b) ତମେ ବି ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତ ।
   (c) ତୁ ଗଲବେଳକୁ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିପାରିଥାନ୍ତି ।
   (d) ତା ବାହାଘର ଦେଖିବାକୁ ମତେ ଭଲ ଲାଗିଥାନ୍ତା ।
   (e) ଆସନ୍ତା ମାସରେ ମାମିଅପାର ବାହାଘର ହେଇଥାନ୍ତା ।

(ii) (a) ତମେ କଣ କେବେହେଲେ ସେଠିକି ଯାଇଥାନ୍ତ ?
(b) ତାଙ୍କ ବାହାଘର କଣ ହେଇଥାନ୍ତା ?
(c) ଆମ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଭେଜି କାହିଁକି ହେଉଥାନ୍ତା ?
(d) ତୋ ଘରକୁ କିଏ ଯାଇଥାନ୍ତା ?
(e) ତତେ କେମିତି ଡକାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ?

(iii) (a) ଦଶଗ ପରେ ଟୁନିଅପା ବାହାଘର ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।
(b) ଛୁଟିରେ ତୁ ଆସିଥିଲେ ଭଲ କରିଥାନ୍ତୁ ।
(c) ସେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଭେଜିକୁ ଡାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତେ ।
(d) ତମ ବାହାଘର ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
(e) କ୍ଲାସ ଥିଲେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ ।

4. Answer the following questions :

(a) ଟୁନିଅପା ବାହାଘରକୁ ନଯାଇଥିଲେ କ'ଣ ହେଇଥାନ୍ତା ?
(b) ବାହାଘରକୁ ନ ଯାଇଥିଲେ ଟୁନିଅପା କ'ଣ କରିଥାନ୍ତା ?
(c) ବାବୁ ବାହାଘରରେ କ'ଣ କଲ ?
(d) ବିଦାହେଲାବେଳେ ଟୁନିଅପା କ'ଣ କଲ ?
(e) ଟୁନିଅପା ପୁଣି କେବେ ଆସିବାକୁ କହିଛି ?

5. Write *twenty* sentences about your sister's marriage.

Grammatical Note

1. (i) The perfect contingent tense is very often used in conditional non-finite constructions where the conditional non-finite is also in perfective form.

ତୁ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ଯାଇଥାନ୍ତି । If you would have come I would have gone.
ସେ ଖାଇଥିଲେ ମୁଁ ଖାଇଥାନ୍ତି । If he would have eaten I would have eaten.

(ii) When the perfect contingent tense in conditional non-finite construction is negated, the negation brings

change of meaning. The double negation indicates positive purpose.

ତମେ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।	It would have been good if you would have gone.
ତମେ ଯାଇନଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।	It wouldn't have been good if you would not have gone.
ତମେ ନଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।	It would have been good if you would not have gone.
ତମେ ଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇନଥାନ୍ତା ।	It would not have been good if you would have gone.

(*Note* : The change of meaning and purpose in different negative constructions.)

UNIT IV

LESSON 51

Flood

ନଈବଢି

ଅମର : ଏ ବର୍ଷ ନଈବଢି ହେଇଥିଲେ ଏତେ ବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉ-ଥାନ୍ତେ । ନୁହେଁ ?

Amar : Had there been flood this year we would have gone to the flooded areas by this time. Isn't it ?

ଆଲୋକ : ହଁ । କିନ୍ତୁ ଏ ବର୍ଷ ତ ବେଶୀ ବର୍ଷା ନାହିଁ । ନଈବଢି ହେବ କେମିତି ? ଏତିକି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?

Alok : Yes, But there isn't much rain this year. How the floods will come ? Will the floods come with this meagre rain ?

ଅମର : ବଢି ଆସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଭାରି ମଜା ହଉଥାନ୍ତା । ଆମେ ଚୂଡ଼ା, ଗୁଉଳ, ଲୁଗାପଟା ସବୁ ନେଇ ଡ଼ଙ୍ଗାରେ ବସି ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

Amar : But it would have been a great fun if there had been flood. We would have been going in a boat with rice, puffed rice, clothes etc. to distribute relief.

ଆଲୋକ : ତୁ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବୁ ବୋଲି କଣ ବଢି ହେବ ନା କ'ଣ ? ବଢି ହେଲେ ଲୋକଙ୍କର କି କ୍ଷତି ହେବ ସେ କଥା ଭାବୁନୁ ବୋଧେ ?

Alok : Do you think there should be flood because you want to distribute relief ? Probably you don't realise what damage the floods will cause to people.

ଅମର : ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେତିକି କ୍ଷତି ହେଉଥାନ୍ତା ଆମେ କଣ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଇ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?

Amar : Would we not be facing the same amount of trouble while distributing relief as people face in floods ?

ଆଲୋକ : ବାଃ, ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବା ଅସୁବିଧା ଆଉ ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କ କ୍ଷତି କଣ ସମାନ କଥା ?

Alok : How strange ! Do you think the damage caused to people by floods and the troubles while distributing relief are the same ?

ଅମର : ନା, ମୁଁ ସେ କଥା କହୁନି । ତେବେ ବଢି ଆସିଥିଲେ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?

Amar : No, I am not saying that. But had there been flood would we not be going there ?

ଆଲୋକ : ହଁ, ତା ହୁଏତ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ।

Alok : Yes, that may be .

Variation

A : ବଢି ସାଙ୍ଗକୁ ବାତ୍ୟା ବି ଗୋଟାଏ ଘରି ବଡ଼ ବିପଦ । ନୁହେଁ ଆଲୋକ ?

A : The cyclone is also a great danger along with floods. Isn't it Alok ?

B : ହଁ । ଗତବର୍ଷ ପରି ଏବର୍ଷ ବାତ୍ୟା ହଉଥିଲେ ଆମେ ତ ବାତ୍ୟା-ଚଳକୁ ଏତେବେଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

B : Yes. Had there been cyclone this year as had been last year we would be going to cyclone affected area by this time.

A : ଭଗବାନଙ୍କ ଦୟାରୁ ଏବର୍ଷ ସେମିତି ବଡ ବାତ୍ୟା କି ବଢି ନାହିଁ ।

A : By God's grace there has not been any big sized cyclone or flood this year.

B : ଗତବର୍ଷ ବାତ୍ୟା କଥା ମନେ ପକେଇଲୁ । ଏବର୍ଷ ସେମିତିକା ବାତ୍ୟା ହଉଥିଲେ ନା ଲୋକେ କି କଲବଲ ହଉନଥାନ୍ତେ ସତେ ?

B : Please remember the last year's cyclone. Really, had there been such a cyclone this year imagine to what an extent people would have been suffering ?

A : ହଁ, ଯାହା କହିଲୁ ସେ କଥା ସତ ।

A : Yes, what you say is correct.

Vocabulary

ଏତିକି	this much	ବଢିଅଞ୍ଚଳ	flood affected area
ଏତେବେଳକୁ	by this time	ବଂଟିବା	to distribute
କଲବଲ	great pain, great suffering	ବାତ୍ୟା	cyclone
		ବିପଦ	danger
ଚାଉଳ	rice	ରିଲିଫ୍	relief
ଚୂଡ଼ା	puffed rice	ଲୁଗାପଟା	clothes
ଦୟା	pity		

Drills

I. Build-up drill

ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଆମେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ନଈ ବଢି ହେଇଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଏବର୍ଷ ନଈ ବଢି ହେଇଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

ନାହିଁ ।
ବର୍ଷା ନାହିଁ ।
ବେଶୀ ନାହିଁ ।
ବେଶୀ ବର୍ଷା ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ଏ ବର୍ଷ ବେଶୀ ବର୍ଷା ନାହିଁ ।

କେମିତି ?
ହେବ କେମିତି ?
ନଈବଢି ହେବ କେମିତି ?

ଆସିବ ?
ବଢିଆସିବ ?
କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ଏତିକି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?

ହଉଥାନ୍ତା ।
ମଜା ହଉଥାନ୍ତା ।
ଭରି ମଜା ହଉଥାନ୍ତା ।
କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା ହଉଥାନ୍ତା ।
ବଢି ଆସିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଭରି ମଜା ହଉଥାନ୍ତା ।

ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଚୂଡ଼ା, ଗୁଉଳ, ଲୁଗାପଟା ସବୁ ନେଇ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଆମେ ଚୂଡ଼ା, ଗୁଉଳ, ଲୁଗାପଟା ସବୁ ନେଇ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

ବଢି ହେବ ନା କ'ଣ ?
କଣ ବଢି ହେବ ନା କ'ଣ ?
ତୁ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବୁ ବୋଲି କଣ ବଢି ହେବ ନା କ'ଣ ?

ଭବୁନୁ ବୋଧେ ?
ସେ କଥା ଭବୁନୁ ବୋଧେ ?
କି କ୍ଷତି ହେବ ସେ କଥା ଭବୁନୁ ବୋଧେ ?
ଲୋକଙ୍କର କି କ୍ଷତି ହେବ ସେ କଥା ଭବୁନୁ ବୋଧେ ?
ବଢିହେଲେ ଲୋକଙ୍କର କି କ୍ଷତି ହେବ ସେ କଥା ଭବୁନୁ ବୋଧେ ?

ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
କଣ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଇ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ଆମେ କଣ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଇ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନ ଥାନ୍ତେ ?
ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେତିକି କ୍ଷତି ହେଉଥାନ୍ତା ଆମେ କଣ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଯାଇ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?

ସମାନ କଥା ?

କଣ ସମାନ କଥା ?

ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବା ଅସୁବିଧା ଆଉ ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କ କ୍ଷତି କଣ ସମାନ କଥା ?

ବାଃ, ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବା ଅସୁବିଧା ଆଉ ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କ କ୍ଷତି କଣ ସମାନ କଥା ।

କହୁନି ।

ସେ କଥା କହୁନି ।

ନା, ମୁଁ ସେ କଥା କହୁନି ।

II. Substitution drill

(a) ଏବର୍ଷ ନଈବଢି ହେଇଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

ଆସିଥିଲେ	ଏବର୍ଷ ନଈବଢି ଆସିଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢିଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ବାତ୍ୟା	ଏବର୍ଷ ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବାତ୍ୟାଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

(b) ଏବର୍ଷ ତ ବେଶୀ ବର୍ଷା ନାହିଁ ।

ଖରା	ଏବର୍ଷ ତ ବେଶୀ ଖରା ନାହିଁ ।
ଶୀତ	ଏବର୍ଷ ତ ବେଶୀ ଶୀତ ନାହିଁ ।

(c) ଏତିକି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?

ସେତିକି	ସେତିକି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ଏମିତି	ଏମିତି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ସେମିତି	ସେମିତି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ଏପରି	ଏପରି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ସେପରି	ସେପରି ଟିକେ ଟିକେ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ	ଏତିକି ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷାରେ କଣ ବଢି ଆସିବ ?

(d) ବଢି ଆସିଥିଲେ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?

ମତେ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ମତେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ତତେ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ତତେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ଆପଣଙ୍କୁ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ତାକୁ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ତାକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ତାଙ୍କୁ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ସେମାନଙ୍କୁ	ବଢି ଆସିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?

III. Substitution-Agreement drill

(a) ନଈବଢି ହେଇଥିଲେ ଏତେବେଳକୁ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

,,	,,	ମୁଁ	,,	ଯାଉଥାନ୍ତି ।
,,	,,	ତୁ	,,	ଯାଉଥାନ୍ତୁ ।
,,	,,	ତମେ	,,	ଯାଉଥାନ୍ତ ।
,,	,,	ଆପଣ	,,	ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
,,	,,	ସେ *fam.*	,,	ଯାଉଥାନ୍ତା ।
,,	,,	ସେ *hon.*	,,	ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
,,	,,	ସେମାନେ	,,	ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
,,	,,	ଆମେ *excl*	,,	ଯାଉଥାନ୍ତୁ ।

(b) ଆମେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?

ମୁଁ	ମୁଁ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତି ?
ତୁ	ତୁ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତୁ ?
ତମେ	ତମେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତ ?
ଆପଣ	ଆପଣ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ସେ *fam.*	ସେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତା ?
ସେ *hon.*	ସେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ସେମାନେ	ସେମାନେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତେ ?
ଆମେ *excl.*	ଆମେ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ନଥାନ୍ତୁ ?

IV. Transformation drill

(i) Transformation into present contingent—

(a) ନଈବଢି ହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ନଈବଢି ହେଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଆନ୍ତେ ।

(b) ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେତିକି କ୍ଷତି ହଉଥାନ୍ତା ଆମେ କଣ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁନଥାନ୍ତେ ?
ବଢିରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେତିକି କ୍ଷତି ହୁଅନ୍ତା ଆମେ କଣ ସେତିକି ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ନ୍ତେନି ?

(c) ବଢି ଆସିଥିଲେ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ି ନଥାନ୍ତା କି ?
ବଢି ଆସିଲେ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତାନି କି ?

(ii) Transformation into negative—

(a) ନଈବଢି ହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ନଈବଢି ନହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉନଥାନ୍ତେ ।

(b) ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉଥାନ୍ତେ ।
ବାତ୍ୟା ନହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉ ନଥାନ୍ତେ ।

(c) ନଈବଢ଼ି ଆସିଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ନଈବଢି ନଆସିଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ନଈବଢି ଆସିଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉନଥାନ୍ତେ ।

(d) ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉଥାନ୍ତେ ।
ବାତ୍ୟା ନହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉଥାନ୍ତେ ।
ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉନଥାନ୍ତେ ।

(iii) Transformation into interrogative-negative—

(a) ବଢି ହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ବଢି ହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉ ନଥାନ୍ତେ ?
ବଢି ନ ହେଇଥିଲେ ଆମେ ବଢି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ?

(b) ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉଥାନ୍ତେ ।
ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉ ନଥାନ୍ତେ ?
ବାତ୍ୟା ନହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହଉଥାନ୍ତେ ?

Exercises

1. Complete the following incomplete sentences with appropriate imperfect contingent (use the verbs given) :

(a) ପୂଜାରେ ଛୁଟି ହେଇଥିଲେ ଆମେ ଏତେବେଳକୁ ଘରକୁ..... । (ଯିବା)
(b) ସେ ମୋ ଉପରେ ରାଗି ନଥିଲେ ମୁଁ ତା କାମ..... । (କରିବା)
(c) ସଭା ହଉଥିଲେ ମତେ ଯିବାକୁ..... । (ପଢ଼ିବା)
(d) ଏବର୍ଷ ଝଡ଼ବର୍ଷା ହେଉଥିଲେ ଗରିବ ଲୋକେ ବଡ଼ କଷ୍ଟ..... । (ପାଇବା)
(e) ବଢି ଆସୁଥିଲେ ଅମର ଓ ଆଲୋକଙ୍କୁ ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବାକୁ..... । (ପଢ଼ିବା)

2. Transform into negative (use double negative) :

(i) (a) ସେ ଗଲେ ତମ କାମ ହୁଅନ୍ତା ।

(b) ବର୍ଷା ହେଇଥିଲେ ବଢି ହେଇଥାନ୍ତା ।

(c) ତମେ ଡ଼ାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଉଥାନ୍ତୁ ।

(d) ସିନେମା ଆସୁଥିଲେ ମୁଁ ଦେଖି ପାରୁଥାନ୍ତି ।

(e) ଦରମା ପାଉଥିଲେ ମୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରୁଥାନ୍ତି ।

(ii) Transform into negative (negate perfect conditional non-finite) :

(a) କ୍ଲାସହେଇଥିଲେ ଆମେ ଆସିଥାନ୍ତୁ ।

(b) ଟଙ୍କାଏ ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଢେଇ କିଣିଥାନ୍ତି ।

(c) ବାତ୍ୟା ହେଇଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହେଇଥାନ୍ତେ ।

(d) କଥାଟା ଜାଣିପାରୁଥିଲେ ମୁଁ ତମକୁ କହୁଥାନ୍ତି ।

(e) ଆଖି ଖରାପ ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଚଷମା ପିନ୍ଧୁଥାନ୍ତି ।

(iii) Transform into negative (negate the main verb) :

(a) ବଢିରେ ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ ହେଇଥିଲେ ଆମେ ଘରକୁ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

(b) ତତେ ଡାକୁଥିଲେ ତୁ ଆସୁଥାନ୍ତୁ ।

(c) ଟଙ୍କା ନେଉଥିଲେ ସେ କହୁଥାନ୍ତା ।

(d) ମତେ ଯିବାକୁ ପଡୁଥିଲେ ମୁଁ ଯାଉଥାନ୍ତି ।

(e) ସାର୍ ଯାଉଥିଲେ ଆମେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଉଥାନ୍ତୁ ।

3. Write *twenty* sentences on 'Had there been flood in your State this year ?'

Grammatical Note

1. (i) The imperfect contingent tense with perfect and imperfect conditional non-finite is formed as follows—

Perfect	Imperfect
ତମେ ଡାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ । We would have gone if you would have called us.	ତମେ ଡାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ ।
ସେ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ଆସିଥାନ୍ତି । I would have come if he would have come.	ସେ ଆସୁଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ।

(ii) Like perfect contingent tense when the imperfect contingent tense is negated, the negation brings change of meaning.

ତମେ ଆସୁଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ।
ତମେ ଆସୁ ନଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁନଥାନ୍ତି ।
ତମେ ଆସୁ ନଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ।
ତମେ ଆସୁଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁନଥାନ୍ତି ।

2. ନୁହେଁ in this lesson is used not as a negative verb but as a tag. ନୁହେଁ is used to draw the attention and to elicit response from the listener.

UNIT IV

LESSON 52

A Trip to Kashmir

କାଶ୍ମୀର ଯାତ୍ରା

ମିଟୁ : ବାପା ଯଦି ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇ-ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା । ବାପା ତ ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନ ନେଇ କଲିକତା ନେଇଗଲେ ।

Mitu : It would have been good if the father would have taken us to Kashmir. But the father took us to Calcutta instead of taking us to Kashmir.

ଟୁଲ୍‌ଟୁ : ଆରେ, ବାପା ତ କଲିକତା ଗଲେ ଆଉ ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ? ବାପାଙ୍କର ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଟୁର୍ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତାହେଲେ ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?

Tultu : Look ! How would the father take us to Kashmir when he went to Calcutta ? Would he not have taken us if he would have gone to Kashmir on tour?

ମିଟୁ : ହଁ ତ, ସେ କଥା କଣ ମୁଁ ମନା କରୁଛି ? ବାପା ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଯାଉଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ । ବାପା ଆଉଥରେ କଲିକତା ଗଲେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଯିବିନି ।

Mitu : Right, do I deny that ? If the father would have gone to Kashmir then we would have accompanied him too. But if the father goes to Calcutta once again I will not go with him.

ଟୁଲଟୁ : ମୁଁ ବି ଆଉ କଲିକତା ଯିବିନି । କିନ୍ତୁ ବାପା ଆଉ କୋଉଠିକି ଗଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବି । ତୁ ଯିବୁ ନା ନାଇଁ ?

Tultu : I will also not go to Calcutta. But if the father goes anywhere else I will surely go. Will you go or not ?

ମିଟୁ : ବୋଉ ଗଲେ ମୁଁ ଯିବି ।

Mitu : I will go if the mother goes.

ଟୁଲଟୁ : ବୋଉ ଯଦି ଏଥର ନଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ତ ତୁ ଯାଇନଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ବୋଉ ଯଦି କାଶ୍ମୀର ନଯିବ ତୁ କଣ ଯିବୁନି ?

Tultu : If the mother would not have gone this time then you would not have gone too. But if the mother will not go to Kashmir will you not go there ?

ମିଟୁ : ବୋଉ ନିଶ୍ଚେ କାଶ୍ମୀର ଯିବ ।

Mitu : The mother will surely go to Kashmir.

ଟୁଲଟୁ : ହଉ ଦେଖିବା, ବାପା ଯଦି ବୋଉକୁ ନନେବେ ?

Tultu : O. K., we will see. Suppose the father does not take the mother ?

ମିଟୁ : ନେବେନି ନା, ଭରି ନନେଲବାଲ, ଦେଖିବା କେମିତି ନେବେନି !

Mitu : How could that be ? As if he can't take ! We will see how he doesn't take her.

ଟୁଲଟୁ : ହଉ ଦେଖିବା !

Tultu : O. K., we will see.

Variation

ପପୁ : ତୁ ମତେ ଡ଼ାକିଥିଲେ ସିନା ମୁଁ ଖେଳିବାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତୁ ଯେତେବେଳେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତୁ ଆଜି କୋଉଠି ଖେଳୁଥିଲୁ ?

A: If you would have called me I wc ld have gone to play. I wo .d have gone when you wou have gone. Where were you playing to-day ?

ପିଟୁ : ମୁଁ ତ କଲେଜ ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳୁଥିଲି । ତୁ ଗଲୁନି ସେଠିକି ? ତୁ ଯଦି ଆସିଥାନ୍ତୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ କ୍ରିକେଟ ଖେଳିଥାନ୍ତୁ ।

B : I was playing in the College field. Why didn't you go there ? You would have played cricket with us if you would have come there.

ପପୁ : ତମେ କଲେଜ ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳୁଥିଲ ବୋଲି ଜାଣିଥିଲେ ସିନା ମୁଁ ଯାଇଥାନ୍ତି । କାଲି ମତେ ଡ଼ାକିବାକୁ ଯେମିତି ନଭୁଲୁ । ହଉ, ସଞ୍ଜ ହେଲଣି ମୁଁ ଯାଉଛି ।

A : Had I known that you were playing in the college field I would have gone there. Don't forget to call me tomorrow. O. K. It is evening. Let me go.

ପିଟୁ : ହଉ ଯା ।

B : O. K.

Vocabulary

ଆଉଥରେ	again	ମନାକରିବା	to say no, to deny
କଲେଜ ପଡ଼ିଆ	college field	ସଞ୍ଜ	evening

Drills

I. Build up drill

ହେଇଥାନ୍ତା ।

ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ଯଦି ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ବାପା ଯଦି ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

ନେଇଗଲେ ।

କଲିକତା ନେଇଗଲେ ।

କାଶ୍ମୀର ନନେଇ କଲିକତା ନେଇଗଲେ ।

ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନନେଇ କଲିକତା ନେଇଗଲେ ।

ବାପା ତ ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନନେଇ କଲିକତା ନେଇଗଲେ ।

ନେଇଥାନ୍ତେ ?

କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ?

କାଶ୍ମୀର କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ?

ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ?

ଆଉ ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ?

ଆରେ, ବାପା ତ କଲିକତା ଗଲେ ଆଉ ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର କେମିତି ନେଇଥାନ୍ତେ ?

ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?
କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?
ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?
ତାହେଲେ ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?
ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଟୁର୍ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତାହେଲେ ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?

କରୁଛି ?
ମନା କରୁଛି ?
ମୁଁ ମନା କରୁଛି ?
ସେ କଥା କଣ ମୁଁ ମନା କରୁଛି ?
ହଁ ତ, ସେ କଥା କଣ ମୁଁ ମନା କରୁଛି ?

ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ତେବେ ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଯାଉଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।
ବାପା ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଯାଉଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମେ ବି ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଥାନ୍ତେ ।

ଯିବିନି ।
ଆଉ ଯିବିନି ।
ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଯିବିନି ।
କଲିକତା ଗଲେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଯିବିନି ।
ବାପା ଆଉଥରେ କଲିକତା ଗଲେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଆଉ ଯିବିନି ।

ଯାଉନି ।
କଲିକତା ଯାଉନି ।
ଆଉ କଲିକତା ଯାଉନି ।
ମୁଁ ବି ଆଉ କଲିକତା ଯାଉନି ।

ଯିବି ।
ନିଶ୍ଚେ ଯିବି ।
ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବି ।
ଆଉ କୋଉଠିକି ଗଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବି ।
ବାପା ଆଉ କୋଉଠିକି ଗଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବି ।
କିନ୍ତୁ ବାପା ଆଉ କୋଉଠିକି ଗଲେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବି ।

ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।
ତୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।
ତେବେ ତ ତୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।
ବୋଉ ଯଦି ଏଥର ନ ଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ତ ତୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।

ଯିବୁନି ?
କଣ ଯିବୁନି ?
ତୁ କଣ ଯିବୁନି ?
ବୋଉ ଯଦି କାଶ୍ମୀର ନଯିବ ତୁ କଣ ଯିବୁନି ?
କିନ୍ତୁ ବୋଉ ଯଦି କାଶ୍ମୀର ନଯିବ ତୁ କଣ ଯିବୁନି ?

II. Transformation drill (To take out ଯଦି & ତେବେ, ଯେତେବେଳେ & ସେତେବେଳେ)

(a) ବାପା ଯଦି ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।
ବାପା ଆମକୁ କାଶ୍ମୀର ନେଇଯାଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

(b) ବାପାଙ୍କର ଯଦି କାଶ୍ମୀର ଟୁର୍ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତାହେଲେ ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?
ବାପାଙ୍କର କାଶ୍ମୀର ଟୁର୍ ପଡ଼ିଥିଲେ ଆମକୁ କଣ ନେଇ ନଥାନ୍ତେ ?

(c) ବୋଉ ଯଦି ଏଥର ନଯାଇଥାନ୍ତା ତେବେ ତ ତୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।
ବୋଉ ଏଥର ନଯାଇଥିଲେ ତ ତୁ ଯାଇ ନଥାନ୍ତୁ ।

(d) ତୁ ଯେତେବେଳେ ଯାଇଥାନ୍ତୁ ମୁଁ ସେତେବେଳେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
ତୁ ଯାଇଥିଲେ ମୁଁ ଯାଇଥାନ୍ତି ।

Exercises

1. Using each of the following correlatives with contingent tenses frame conditional complex sentences :

   (a) ଯେତେବେଳେ ।। ସେତେବେଳେ
   (b) ଯଦି ।। ତେବେ
   (c) ଯେତେ ।। ସେତେ
   (d) ଯେମିତି ।। ସେମିତି
   (e) ଯେବେ ।। ସେବେ

2. Use ଯଦି and ତେବେ in the following sentences :

   (a) ସେ କାଶ୍ମୀର ଯାଇଥିଲେ ଆମକୁ ନେଇଥାନ୍ତେ ।
   (b) ତୁ ଖେଳିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
   (c) ଟୁର୍ ପଡ଼ିଥିଲେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତେ ।
   (d) ତମେ ମତେ ଡାକୁଥିଲେ ମୁଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ।
   (e) ସିନେମା ଆସୁଥିଲେ ସେ ଦେଖୁଥାନ୍ତା ।

3. Use double negative in the following sentences :

   (a) ସେ ଯଦି ସିନେମା ଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୁଁ ବି ଯାଇଥାନ୍ତି ।
   (b) ଯଦି ଭୋକ କରୁଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଖାଇଥାନ୍ତା ।
   (c) ଯଦି ତା ମନ ଭଲଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଯାଇଥାନ୍ତା ।
   (d) ଯଦି ସେ ଖେଳୁଥାନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ତାକୁ ଡାକିଥାନ୍ତି ।
   (e) ବାପା ଯଦି ଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମକୁ କହିଥାନ୍ତେ ।

Grammatical Note

1. The interrogative sentence using contingent tense is formed as follows—

   ସେ ତ କାଶ୍ମୀର ଗଲେ ମୁଁ କେମିତି ଯାଇଥାନ୍ତି ?
   ତମେ ତ ସବୁ ଖାଇଲ ମୁଁ କେମିତି ଖାଇଥାନ୍ତି ?
   ସେମାନେ ଯାଇଥିଲେ ମୁଁ କାହିଁକି ଯାଇଥାନ୍ତି ?

2. ବାଲ can be suffixed to nouns and verbs as follows—

ଗାଁ ବାଲ	villager
ଘରବାଲ	owner of a house
ଦେଖିଲବାଲ/ଦେଖିବାବାଲ	viewer
କଲବାଲ/କରିବାବାଲ	doer

UNIT IV

LESSON 53

Revision Lesson

Arrangement of Cultural Function

ସାଂସ୍କୃତିକ ଉତ୍ସବର ଆୟୋଜନ

ଦେବବ୍ରତ : ଏବର୍ଷ ଆମ ଟ୍ରେନିମାନେ ମିଶି ଜାନୁୟାରୀ ପହିଲ ନୂଆବର୍ଷ ଦିନ ଗତ-ବର୍ଷ ପରି ଗୋଟାଏ କଲ୍‌ଚରଲ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ କଲେ ତ ହୁଅନ୍ତା । ଗତବର୍ଷ ଯଦି ବର୍ଷା ପବନ ନହେଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଆମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କେତେ ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ସତେ ।

Debabrata : It would be good if we the trainees can stage together a cultural programme this time on the New Year's Day, on the 1st January, as we did last year. If there would not have been rains and wind last year how much better our programme would have been ?

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ : ଏବର୍ଷ ପୂଜା ବେଳକୁ କରିଥିଲେ ବି ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ପୂଜା ତ ଗଲଣି, ସେଇ ନୂଆ ବର୍ଷ ଦିନ କରିବା । ଡ୍ରାମା, ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ ଆଉ କିଛି ମ୍ୟୁଜିକ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ କଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

Biswajit : It would have been good if we could have it during the Puja. But since the Puja is over, we will have it on the same New Year's Day. It would be good to have a drama, Odisi dance and some music programme.

ଦେବବ୍ରତ : ସେଥିପାଇଁ ଆଗରୁ ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା ! ଡ୍ରାମା କରିବା ପାଇଁ ଆଉ କିଛି ଦିନ ଆଗରୁ ଠିକ୍ କରିଥିଲେ ସୁବିଧା ହେଇଥାନ୍ତା । ନୁହେଁ ?

Debabrata : We have to make prior arrangements for that. It would have been convenient if we had arranged for the drama a little earlier. Isn't it ?

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ : ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ତ ସମୟ ଅଛି । ଯୋଉ ଡ୍ରାମା କରିବା କଥା ତାକୁ ବାଛି ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ସେତେ ଶୀଘ୍ର ରିହଲସାଲ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ହେବ । ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ ଆଉ ମ୍ୟୁଜିକ୍ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପାଇଁ ବି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

Biswajit : There is still time. Whatever drama to be staged, it's to be selected quickly, and rehearsal to start as soon as possible. Also arrangements to be made for the Odisi dance and music programme.

ଦେବବ୍ରତ : ଗତବର୍ଷ ପରି ଏବର୍ଷ ସବୁ ବିଭଗର ଟ୍ରେନିମାନେ ମିଶିବେ ତ ?

Debabrata : Will the trainees of all Departments participate this year as they did last year.

ବିଶ୍ୱଜିତ୍ : ହଁ, କାହିଁକି ନ ମିଶିବେ ? ସମସ୍ତଙ୍କର ଯଦି ମନ ମିଳୁ ନଥାନ୍ତା ତେବେ ସମସ୍ତେ ଡ୍ରାମାରେ ମିଶିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତେ କେମିତି ? ଆଉ ତୁ କଣ ବୁଝିପାରୁନୁ ସମସ୍ତେ ଯଦି ସହ-ଯୋଗ କରୁ ନଥାନ୍ତେ ତାହେଲେ ଆମ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ପ୍ରକୃତରେ ଏତେ ଭଲ ହଉ ନଥାନ୍ତା ବୋଲି ?

Biswajit : Yes, why not ? If they would not have thought alike then how else all had wished to participate in the drama ? Also don't you understand, if all would not have been cooperating, then our programmes would not have been that good ?

ଦେବବ୍ରତ : ହଉ ଦେଖାଯାଉ ଏଥର କ'ଣ ହେଉଛି ? ଭଗବାନଙ୍କ ଦୟାରୁ ସବୁ ଭଲରେ ଭଲରେ ହେଇଗଲେ ଭଲ ।

Debabrata : Well, let's see what happens this time ? It would be good if everything goes well by God's grace.

Exercises

1. Substitute the underlined words by the words given in the brackets and bring necessary changes in the following sentences :

   (a) ସେମାନେ ଖୁସିରେ ଏ କାମ କରିଥାନ୍ତେ । (ମୁଁ)

   (b) ତମେ ବି ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଆନ୍ତ । (ସେ *fam.*)

   (c) ତୁ ତ ସେଠିକି ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତୁ । (ଆପଣ)

   (d) ଆପଣମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଲାସକୁ ଯାଆନ୍ତେ । (ଆମେ *excl.*)

   (e) ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ଆଜି କଟକ ଯାଇଥାନ୍ତା । (ପଟ୍ଟନାୟକବାବୁ)

2. Fill up the blanks selecting words from inside the brackets:

   (କେମିତି, ଆଗରୁ, ଭଲରେ ଭଲରେ, ସତେ, କେବେ)

   (a) ତମେ ଯାଇଥିଲେ.....ଭଲ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା ।

   (b) .....କଣ ସେ ସେ ଜାଗାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତା ?

   (c) ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ.....କରିଥିଲେ ସୁବିଧା ହୋଇଥାନ୍ତା ।

   (d) ସମସ୍ତେ ନ ଆସିଥିଲେ ଡ୍ରାମା ହେଇଥାନ୍ତା..... ?

   (e) ଆଚ୍ଛା, ସମସ୍ତେ.....ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତ ?

3. Transform the following sentences according to the instruction given :

   (a) ପୂଜାଛୁଟିରେ ଯାଇଥିଲେ ମୋ କାମ ହେଇଥାନ୍ତା । (use double negative)

   (b) ତମେ ଘରେ ଥିଲେ କଣ ଆମେ ଆସନ୍ତୁ ? -do-

   (c) ସେ ବଜାରକୁ ଗଲେ ତମେ ଆସିବ । (negate the conditional non-finite)

   (d) ସେମାନେ ମୋ ଅଫିସ୍‌କୁ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ କଥା ବୁଝିଥାନ୍ତି । (negate the conditional nonfinite)

   (e) ତତେ ଜର ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଡ଼ାକ୍ତର ଡାକିଥାନ୍ତି । (negate the main verb)

4. Use the following words in exclamatory sentences :

   କେତେ, କୁଆଡ଼େ, ନା, ବାଃ, ସତେ

5. Write *ten sentences* on, 'Had you been to Language Centre Last Year !'

UNIT IV

LESSON 54

Orissa Tour

ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ : ସନ୍ତୋଷ କେବେ ଆସୁଛି ? ତମେ ସବୁ ପର କୁଆଡ଼େ ସାରା ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ? କଣ ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ହେଲଣି ?

Srikanta : When is Santosh coming ? Is it that you all are going to have a tour throughout Orissa ? Have you made arrangements for the same.

ବିଭୁତି : ହଁ । ତୁ ଚାଲୁନୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ । ସନ୍ତୋଷ ତ କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଇପାରେ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଯିବାକୁ ଆମେ ସ୍ଥିର କରିଛୁ । ଏଇ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଭିତରେ ପ୍ରଥମେ କଟକରୁ ବାହାରି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ । ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠ ଦଶ ଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ । ସେଠୁ ରଉରକେଲା ଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହେଇଛି । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଫେରି ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଯିବୁ । ତାପରେ ପୁରୀକୁ ଆସି ପୁରୀରେ ୧୦ ଦିନ ଖଣ୍ଡେ ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।

Bibhuti : Yes. Why don't you come along with us ? Santosh may come by tomorrow or day after. We have decided to go to almost all the districts of Orissa. We will start in two or four days time, from Cuttack to Western Orissa first. We may stay for eight or ten days at Sambalpur. From there we will go to Rourkella. Returning from Western Orissa we will go to Southern Orissa. Then we will come back to Puri and stay there for about ten days, and from there we will go to Calcutta through Balasore.

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ : ତୁମେ ତ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଯିବ । କିନ୍ତୁ ସେଠି ସବୁ ରହିବ କେଉଁଠି ?

Srikanta : You would be going to all the districts. But where will you stay there ?

ବିଭୁତି : ରହିବାପାଇଁ ମୁଁ ପରା ଆଜି ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍ କଲି ।

Bibhuti : I have decided to-day to contact the dakbungalows in every district for our stay there.

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ : ହଉ, ତାହେଲେ ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି । ମୁଁ ଯାଉଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଲେଖେ । କାରଣ ଏସବୁ ବୁଲବୁଲି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ତ ପୁରପୁରି ଗୋଟାଏ ମାସ କି ବେଶୀ ଲାଗିଯିବ । ତେଣୁ ବାପାଙ୍କୁ ଜଣେଇ ଦେଇ ଯିବା ଭଲ ହେବ । ମୋର ଚିଠି ଫିଟି ଯାହା ଘରକୁ ଆସିବ ସବୁ ରଖିଥିବେ । ଏଠିକି ପଠେଇବେନି ।

Srikanta : O.K., then I will also accompany you. Let me write a letter to my father now. Because this tour programme may take a full one month or more. Therefore if would be better to inform my father about this. He would be keeping all my letters at home instead of sending them here.

ବିଭୁତି : ତାହେଲେ ତୁ ରେଡି ହେଇ ବାହାର । ମୁଁ ଅନ୍ୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସବୁ କରେ । ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ନ ଯାଇ ବସ୍‌ରେ ଯିବା । ବୁଝିଲୁ ?

Bibhuti : Then you please get ready. Let me make other arrangements. We will go by bus instead of train. O.K. ?

ଶ୍ରୀକାନ୍ତ : ଆଚ୍ଛା ।

Srikanta : All right.

Vocabulary

ଚିଠିଫିଟି	letters	ଡାକବଙ୍ଗଳା	dakbungalow
ଠିକ୍ କରିବା	to decide	ଦଶଦିନ ଖଣ୍ଡେ	about ten days
ଠିକ୍‌ଠାକ୍	arrangement, ready	ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା	Southern Orissa
ଠିକ୍‌ହେବା	to be decided	ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା	Western Orissa.

ପୁରପୁରି	totally	ଭେଟିବା	to meet
ବାଲେଶ୍ୱରବାଟେ	through Balasore	ସ୍ଥିର କରିବା	to decide
ବୁଲବୁଲି ପ୍ରୋଗ୍ରାମ	travel programme	ସେଇଆ	that
ଭ୍ରମଣ କରିବା	to travel		

Drills

I. Build up drill

ଆସୁଛି ?
କେବେ ଆସୁଛି ?
ସନ୍ତୋଷ ଆସୁଛି ?
ସନ୍ତୋଷ କେବେ ଆସୁଛି ?

ଯାଉଛ ?
ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ?
ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ?
ସାରା ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ?
କୁଆଡ଼େ ସାରା ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ?
ତମେ ସବୁ ପରା କୁଆଡ଼େ ସାରା ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛ ?

ହେଲଣି ?
ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଲଣି ?
ସବୁ ହେଲଣି ?
ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଲଣି ?
ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଲଣି ?
କଣ ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଲଣି ?

ସାଙ୍ଗରେ ।
ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ।
ଗ୍ଲୁନୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ।
ତୁ ଗ୍ଲୁନୁ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ।

ଆସିଯାଇପାରେ ।
ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଇପାରେ ।
କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଇପାରେ ।
ସନ୍ତୋଷ ତ କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଇପାରେ ।

ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।
ଆମେ ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।
ସବୁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।
ପ୍ରାୟ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।
ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଯିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଛୁ ।

ଯିବୁ ।
ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।
କଟକରୁ ବାହାରି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।
ପ୍ରଥମେ କଟକରୁ ବାହାରି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।
ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଭିତରେ ପ୍ରଥମେ କଟକରୁ ବାହାରି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।
ଏଇ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଭିତରେ ପ୍ରଥମେ କଟକରୁ ବାହାରି ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ଯିବୁ ।

ଭାବିଛୁ ।
ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।
ଦଶଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।
ଆଠ ଦଶଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।
ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠ ଦଶଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।

ଠିକ୍ ହେଇଛି ।
ଯିବାପାଇଁ ଠିକ୍ ହେଇଛି ।
ରାଉରକେଲା ଯିବାପାଇଁ ଠିକ୍ ହେଇଛି ।
ସେଠୁ ରାଉରକେଲା ଯିବାପାଇଁ ଠିକ୍ ହେଇଛି ।

ଯିବୁ ।
ଓଡ଼ିଶାକୁ ଯିବୁ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଯିବୁ ।
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରୁ ଫେରି ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଯିବୁ ।

ଯିବୁ ।
କଲିକତା ଯିବୁ ।
ବାଲେଶ୍ୱରବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।
୧୦ ଦିନ ଖଣ୍ଡେ ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।
ପୁରୀରେ ୧୦ଦିନ ଖଣ୍ଡେ ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।
ପୁରୀକୁ ଆସି ପୁରୀରେ ୧୦ ଦିନ ଖଣ୍ଡେ ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।
ତା ପରେ ପୁରୀକୁ ଆସି ପୁରୀରେ ୧୦ ଦିନ ଖଣ୍ଡେ ରହି ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ କଲିକତା ଯିବୁ ।

II. Transformation drill

(i) Change of verbs and tenses without changing the time—

(a) ସନ୍ତୋଷ କେବେ ଆସୁଛି ?
ସନ୍ତୋଷ କେବେ ଆସିବ ?

(b) କଣ ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଲଣି ?
କଣ ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ କରୁଛ ?
କଣ ଯିବାକୁ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ହେଇଛି ?

(c) ସନ୍ତୋଷ ତ କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଇପାରେ ।
ସନ୍ତୋଷ ତ କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯାଉଛି ।
ସନ୍ତୋଷ ତ କାଲି ପଅରଦିନ ଭିତରେ ଆସିଯିବ ।

(d) ରହିବାପାଇଁ ମୁଁ ପଗ ଆଜି ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍ କଲି ।
ରହିବାପାଇଁ ମୁଁ ପଗ ଆଜି ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍‌କରୁଛି ।
ରହିବାପାଇଁ ମୁଁ ପଗ ଆଜି ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍ କରିଛି ।

(e) ତାହେଲେ ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି ।
ତାହେଲେ ମୁଁ ବି ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଉଛି ।

(ii) Use of ପାଇଁ in place of ବୋଲି—

(a) ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠଦଶଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।
ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠଦଶଦିନ ରହିବାପାଇଁ ଭାବିଛୁ ।

(b) ମୁଁ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡ଼ାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍ କଲି ।
ମୁଁ ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବା ପାଇଁ ଠିକ୍ କଲି ।

(iii) Use of ବୋଲି in place of ପାଇଁ—

(a) ସେଠୁ ଗଉରକେଲ ଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।
ସେଠୁ ଗଉରକେଲ ଯିବୁ ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

(b) ଆଜି ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବାପାଇଁ ଠିକ କଲି ।
ଆଜି ଡାକବଙ୍ଗଳାକୁ ଖବର ପଠେଇବି ବୋଲି ଠିକ୍ କଲି ।

Exercises

Change the verbs and tenses of the following sentences without changing the time :

(a) ସେମାନେ କେବେ ଭାଷା ଶିଖିସାରି ଯାଉଛନ୍ତି ?
(b) ମୁଁ ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଠେ ।
(c) କାଲି ଏତେବେଳକୁ ମୁଁ କଲିକତା ଯାଉଥିବି ।
(d) ଆମେ ପ୍ରତିଦିନ ଦଶଟା ବେଳେ କ୍ଲାସକୁ ଯାଉ ।
(e) ଦିନେ ଦି ଦିନ ଭିତରେ ସବୁ ଖବର ଆମ ପାଖକୁ ଆସି ଯାଉଛି ।
(f) ତମେ ତେବେ ବାପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଖଣ୍ଡେ ଚିଠି ଲେଖୁଚ ।
(g) ଓଡ଼ିଶା ବୁଲିବାପାଇଁ ମାସେ କି ବେଶୀ ଲାଗିଯିବ ।
(h) ଆପଣଙ୍କର କଣ କାହାକୁ ଭେଟିବା କଥା ଥିଲ ?
(i) ସେ କଣ ଭାଷା ଶିଖିଥାନ୍ତା ?
(j) ମୋର କଣ ଚିଠିଫିଟି କିଛି ନାହିଁ ?

2. Use ବୋଲି in place of ପାଇଁ and ପାଇଁ in place of ବୋଲି in the following sentences :

(a) କ'ଣ ଯିବା ପାଇଁ ସବୁ ଠିକ୍ କଲଣି ?
(b) ସନ୍ତୋଷ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଓ ବିଭୂତି ସାର ଓଡ଼ିଶା ବୁଲିବା ପାଇଁ ଯିବେ ।
(c) ସେମାନେ ଡାକ ବଙ୍ଗଳାରେ ରହିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ କରୁଛନ୍ତି ।
(d) ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠ ଦଶଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବିଛୁ ।
(e) ସେଠୁ ଗଉରକେଲା ଯିବୁ ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

3. Write a passage in 10 sentences on your going home in mid-term-vacation.

Grammatical Note

1. Note the following two sentences—

   ବାଲ୍ମିକୀ ରମାୟଣ ଲେଖିଛନ୍ତି ।
   ବାଲ୍ମିକୀ ରମାୟଣ ଲେଖିଥିଲେ ।

   The first one is present perfect and the second one is past perfect in terms of tense. But both are in past time. Similarly in this lesson although the trip is planned for a future time different tenses are used.

2. Note the following uses of ବୋଲି—

   (a) ଦଶରଥ ବୋଲି ଜଣେ ରଜା ଥିଲେ ।
   (b) ସେ ମୋର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ।
   (c) ସେ ଯିବେ ବୋଲି ଆସିଛନ୍ତି ।
   (d) ତମେ ଆସିଛ ବୋଲି ମୁଁ ଆସିଛି ।

UNIT IV

LESSON 55

The Patient and the Doctor

ରୋଗୀ ଓ ଡ଼ାକ୍ତର

ଡାକ୍ତରବାବୁ : ଆରେ ବନମାଳୀବାବୁ ଯେ ! ନମସ୍କାର । ଆପଣ ଏ ଅସମୟରେ କୁଆଡ଼େ ?

Doctor : Hallo, Banamalibabu ! *Namaskar*. What brings you here at this odd hour ?

ବନମାଳୀବାବୁ : ନମସ୍କାର । ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ ଅସମୟ କ'ଣ ? କାଲିଠୁ ମୋ ସାନପୁଅକୁ ଜ୍ୱରି ଜର । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଭ୍ରରି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି । ମୁଁ କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି । ତେଣୁ ଔଷଧଟା ପୁଅ ପାଇଁ ନେଇ ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।

Banamalibabu : *Namaskar*. Is there any even or odd time with a doctor ? My younger son is having high fever from yesterday. My wife is very much worried. I am to go to Delhi to-morrow. That's why I have come to take some medicine for my son.

ଡାକ୍ତରବାବୁ : କଣ ଥଣ୍ଡା ଜର ହେଇଛି ନା ଆଉ କ'ଣ ?

Doctor : Is it cold and fever or anything else ?

ବନମାଳୀବାବୁ : ହଁ ବୋଧେ ଥଣ୍ଡା ଜର । ବହୁତ କାଶୁଛି ଆଉ ତା ଛାତିରେ କଫ ଜମି ଯାଇଛି ।

Banamalibabu : Yes, probably cold and fever. He is frequently coughing and his chest appears to be conjested.

ଡାକ୍ତରବାବୁ : ଆଚ୍ଛା, ଆପଣ ଏ ଔଷଧତକ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ । ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ଯାଇ ତାକୁ ଦେଖି ଆସିବି । ଇଞ୍ଜେକ୍‌ସନ୍ ଦରକାର

Doctor : O. K., you please take these medicines. I will go and see him in the evening.

ହେଲେ ବି ଦେଇ ଆସିବି । ଆପଣ ଦିଲ୍ଲୀ କାହିଁକି ଯିବେ ?

I will also give him an injection if necessary. Why are you going to Delhi ?

ବନମାଳୀବାବୁ : ଦିଲ୍ଲୀରେ ମୋର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ଅଛି । ତାଛଡ଼ା ଆଉ କେତେଟା ଛୋଟ ବଡ଼ କାମ ବି କରିବାର ଅଛି ।

Banamalibabu : I am to see the Education Minister in Delhi. Besides I have also a few other odd jobs to do.

ଡାକ୍ତରବାବୁ : ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ପର ଓଡ଼ିଶା ଆସିବାର କଥା ଥିଲା ?

Doctor : Isn't it that the Education Minister was scheduled to come to Orissa ?

ବନମାଳୀବାବୁ : ହଁ ସେ କଥା ବି ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରୁ ବୁଝିବାର କଥା । ସବୁକାମ ସାରି ଫେରି ଆସୁ ଆସୁ ସପ୍ତାହେ ଲାଗିପାରେ । ପୁଅଟାକୁ ଭୀଷଣ ଜ୍ୱର, ମନ ଭଲ ଲାଗିଲନି । ସେଥିପାଇଁ ନିଜେ ଔଷଧ ନେବାକୁ ଚାଲି ଆସିଲି ।

Banamalibabu : Yes that's also to be found out from the Department. It may take about a week's time to finish all work before I return. As the son is having high fever I don't feel all right. That's why I have come myself for the medicine.

ଡାକ୍ତରବାବୁ : ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାଇଁ । ମୁଁ ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଯାଇ ପୁଅକୁ ଦେଖି ଆସିବି । ଆଉ ଔଷଧ ଦରକାର ହେଲେ ଦେଇ ଆସିବି ।

Doctor : Please don't be worried. I will go in the evening and see the child and give him medicine if necessary.

ବନମାଳୀବାବୁ : ଆଚ୍ଛା, ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ରୋଗୀ ଭର୍ତ୍ତି ହେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ତେବେ ଆସୁଛି । ନମସ୍କାର ।

Banamalibabu : O. K., now your chamber is getting full of patients. Let me go. *Namaskar*.

ଡାକ୍ତରବାବୁ : ନମସ୍କାର ।

Doctor : *Namaskar*.

Vocabulary

ଅସମୟ	not in time, bad time	ଜ୍ୱର	fever
		ଥଣ୍ଡାଜ୍ୱର	cold and fever
ଇଂଜେକ୍‌ସନ	injection	ନିଜେ	self
କଫ	cough	ଭର୍ତ୍ତି	full
କାଶିବା	to cough	ରୋଗୀ	patient
କମିଯିବା	conjestion	ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ	Education Minister

Drills

I. Build up drill

କୁଆଡ଼େ ?
ଅସମୟରେ କୁଆଡ଼େ ?
ଏ ଅସମୟରେ କୁଆଡ଼େ ?
ଆପଣ ଏ ଅସମୟରେ କୁଆଡ଼େ ?

କ'ଣ ?
ଅସମୟ କ'ଣ ?
ସମୟ ଅସମୟ କ'ଣ ?
ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ ଅସମୟ କ'ଣ ?
ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ ଅସମୟ କ'ଣ ?

ଜ୍ୱର ।
ଭରି ଜ୍ୱର ।
ସାନ ପୁଅକୁ ଜ୍ୱର ।
କାଲିଠୁ ମୋ ସାନ ପୁଅକୁ ଭରି ଜ୍ୱର ।

ହେଉଛନ୍ତି ।
ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।
ଭରି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।
ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଭରି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଅଛି ।
ଯିବାର ଅଛି ।
ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ମୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।

ଆସିଲି ।
ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।
ନେଇ ଆସିଲି ।
ନେଇ ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।
ପୁଅପାଇଁ ନେଇ ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।
ଔଷଧଟା ପୁଅପାଇଁ ନେଇ ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।
ତେଣୁ ଔଷଧଟା ପୁଅପାଇଁ ନେଇ ଯିବାକୁ ଆସିଲି ।

କ'ଣ ?
ଆଉ କ'ଣ ?
ଜର ହେଇଛି ନା ଆଉ କ'ଣ ?
ଥଣ୍ଡା ଜର ହେଇଛି ନା ଆଉ କ'ଣ ?
କଣ ଥଣ୍ଡା ଜର ହେଇଛି ନା ଆଉ କ'ଣ ?

ଜର ।
ଥଣ୍ଡା ଜର ।
ବୋଧେ ଥଣ୍ଡା ଜର ।
ହଁ ବୋଧେ ଥଣ୍ଡା ଜର ।

ଯାଇଛି ।
ଜମି ଯାଇଛି ।
କଫ ଜମି ଯାଇଛି ।
ଛାତିରେ କଫ ଜମି ଯାଇଛି ।
ତା ଛାତିରେ କଫ ଜମି ଯାଇଛି ।
ବହୁତ କାଶୁଛି ଆଉ ତା ଛାତିରେ କଫ ଜମି ଯାଇଛି ।

ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଔଷଧତକ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଏ ଔଷଧତକ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆପଣ ଏ ଔଷଧତକ ନେଇ ଯାଆନ୍ତୁ ।
ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ଏ ଔଷଧତକ ନେଇଯାଆନ୍ତୁ ।

II. Substitution drill

(a) ଆପଣ ଏ ଅସମୟରେ କୁଆଡ଼େ ?

ଅବେଳରେ	ଆପଣ ଏ ଅବେଳରେ/ଅବେଳାରେ କୁଆଡ଼େ ?
ଅସୁବିଧା ବେଳରେ	ଆପଣ ଏ ଅସୁବିଧା ବେଳରେ କୁଆଡ଼େ ?

(b) ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ସମୟ ଅସମୟ କ'ଣ ?

ବେଳ ଅବେଳ	ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ବେଳ ଅବେଳ କ'ଣ ?
ଭଲମନ୍ଦ	ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ଭଲମନ୍ଦ କ'ଣ ?
ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା	ଆରେ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା କ'ଣ ?

(c) ମୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।

ଆମର		ଆମର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ତୋର		ତୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ତମର		ତମର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ଆପଣଙ୍କର		ଆପଣଙ୍କର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ତାର		ତାର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ତାଙ୍କର		ତାଙ୍କର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
ସେମାନଙ୍କର		ସେମାନଙ୍କର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।
	ଆସିବାର	ମୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଆସିବାର ଅଛି ।
	ଫେରିବାର	ମୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଫେରିବାର ଅଛି ।
	ପହଞ୍ଚିବାର	ମୋର କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ପହଞ୍ଚିବାର ଅଛି ।

(d) ଦିଲ୍ଲୀରେ ମୋର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ଅଛି ।

ଦେଖାକରିବାର	ଦିଲ୍ଲୀରେ ମୋର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାର ଅଛି ।
କହିବାର	ଦିଲ୍ଲୀରେ ମୋର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିବାର ଅଛି ।

(e) ପୁଅଟାକୁ ଭୀଷଣ କର ।

ପିଲଟାକୁ	ପିଲଟାକୁ ଭୀଷଣ କର ।
ଛୁଆଟାକୁ	ଛୁଆଟାକୁ ଭୀଷଣ କର ।
ସାନଟାକୁ	ସାନଟାକୁ ଭୀଷଣ କର ।
ସାନପୁଅଟାକୁ	ସାନପୁଅଟାକୁ ଭୀଷଣ କର ।

III. Transformation drill

(i) The change of form without changing the meaning of the sentences—

(a) ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଭରି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।
ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ ଥୟ ହେଉନାହାଁନ୍ତି ।

(b) ମନ ଭଲ ଲାଗିଲନି ।
ମନ ଖରାପ ଲାଗିଲ ।

(c) ଆପଣ ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
ଆପଣ କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ?

(ii) (a) ମୋର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ଅଛି ।
ମୁଁ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ଅଛି ।

(b) ମୋର ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା ।
ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବାର ଥିଲା ।

(c) ମୁଁ କରିବାର ଥିଲ ।
ମୋର କରିବାର ଥିଲ ।

(d) ଆମେ ଦେଖିବାର କଥା ।
ଆମର ଦେଖିବାର କଥା ।

(iii) (a) ମୋର ଘରକୁ ଯିବାର ଅଛି ।
ମୋର ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଅଛି ।

(b) ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ଥିଲ ।
ତାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଥିଲ ।

(c) ତମର କୁଆଡ଼େ ଯିବାର ଅଛି କି ?
ତମର କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଅଛି କି ?

Exercises

1. Answer the following questions :

   (i) (a) ବନମାଳୀବାବୁଙ୍କର କୁଆଡ଼େ ଯିବାର ଅଛି ?
   (b) ବନମାଳୀବାବୁଙ୍କର କାହାକୁ ଭେଟିବାର ଅଛି ?
   (c) କିଏ ଓଡ଼ିଶା ଆସିବାର କଥା ?
   (d) ବନମାଳୀବାବୁ କି କଥା ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ବୁଝିବା କଥା ?
   (e) ବନମାଳୀବାବୁଙ୍କ ମନ କାହିଁକି ଭଲ ଲାଗିଲନି ?

   (ii) (a) ଆପଣଙ୍କର ଏଇ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଅଛି ?
   (b) କାଲି ଆପଣଙ୍କର କେତେବେଳେ କ୍ଲାସକୁ ଆସିବା କଥା ?
   (c) ଆପଣଙ୍କ ବନ୍ଧୁଙ୍କର କାଲି କେତେବେଳେ ସିନେମା ଯିବାକୁ ଥିଲା କି ?
   (d) ଆପଣ କଣ ଆଜି ଏଇ ଔଷଧ ଖାଇବାର କଥା ?
   (e) ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କର କଣ ଆସିବାକୁ ଥିଲା କି ?

2. Change the form of the following sentences without changing the meaning :

   (a) ମୋ କାମ ସାରି ଫେରି ଆସୁ ଆସୁ ସପ୍ତାହେ ଲାଗିପାରେ ।
   (b) ମୋ ମନ କମା ଭଲ ଲାଗୁନି ।
   (c) ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପାଖରେ ବେଳ ଅବେଳ କ'ଣ ?
   (d) ଆପଣ କାହିଁକି ବ୍ୟସ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ?
   (e) ମୁଁ କାଲି ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।

Grammatical Note

1. In some constructions the personal pronoun can freely interchange with the possessive pronoun where the infinitival adjectives may or may not take ର. In such constructions a sense of probability is hidden in the purpose. Note the following constructions—

   (a) ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର କଥା ।
   ମୋର ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର କଥା ।

   (b) ମୁଁ ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା କଥା ।
   ମୋର ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବା କଥା ।

UNIT IV

LESSON 56

Convocation in the Language Centre

ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବ

ମୋହିତ : ଆଚ୍ଛା ସଂବିତ୍, ଆମର ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ କେବେ ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?

Mohit : Well Sambit, do you know when our Diploma Certificates are to be given?

ସଂବିତ୍ : ଶୁଣିଛି, ଏପ୍ରିଲମାସରେ କୋର୍ସ ସରିଲେ କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ । ଏବର୍ଷ ବି ଏପ୍ରିଲ ୩୦ ତାରିଖରେ କନ୍‌ଭୋକେସନ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।

Sambit : I have heard that the Certificates are given in a convocation at the end of the course in April. The Sir told us that it has been decided to have the convocation this year on the 30th April, where the certificates will be distributed.

ମୋହିତ : ଆଚ୍ଛା କନ୍‌ଭୋକେସନ୍‌ରେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

Mohit : Well, what other things are done in the convocation ?

ସଂବିତ୍ : କୁଆଡ଼େ ପ୍ରତି ବିଭାଗରୁ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିଂମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ । ଆଉ ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ନିଜ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

Sambit : They say that one trainee from among the trainees in each language in each department, is chōsen. It seems they move votes of thanks to all on behalf of their departments.

ମୋହିତ : ଆରେ ବାପ୍‌ରେ । କନ୍‌ଭୋକେସନ ପେଣ୍ଡାଲ ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଏତେ

Mohit : Oh God ! Do we have to stand on the convocation

ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ? ବାବା, ସେ କାମ ମୋ ଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇ ପାରିବନି ।

pandal and to speak before so many people ? Oh dear! I cannot do that work at all.

ସମ୍ବିତ୍ : ଆରେ ଡର କ'ଣ ମ ! ମାଇକ୍ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ତ ଆଖିବୁଜି ଯା ଆସିବ ତା କହିଯିବ । ଦଶମାସ କାଳ ଏଠି ରହି ଆମର ଭଷା ଶିକ୍ଷା ହେବ । ଆଉ ଏଇ ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିନିଟ୍ ଶିଖିଥିବା ଭଷାରେ କହି ହେବନି ନା !

Sambit : Ah, what are you afraid of ? You just stand before the mike and closing your eyes speak whatever comes to your mind. We learn a language here by staying for 10 months. Can't we speak in the learnt language for five or seven minutes ?

ମୋହିତ : ନାଇଁରେ ବାବା ! ଶେଷରେ ତମକୁ ହିଁ ବୋଧେ କହିବାକୁ କୁହାଯିବ । ତମେ କହିବ । ମୋ ଦ୍ୱାରା ଏ ସବୁ କୁହାକୁହି କାମ ପୁରପୁରି ଅସମ୍ଭବ ।

Mohit : Oh, no, no ! Perhaps you will be requested to speak at last. And you please speak. It is absolutely impossible on my part to make these speeches.

ସମ୍ବିତ୍ : ଅସମ୍ଭବ କାହିଁକି ହେବ ? ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହେବ ।

Sambit : Why impossible ? If you try even impossible will be possible.

ମୋହିତ : ତମେ ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କର । ମୋ ଦ୍ୱାରା ସେ ସବୁ ହେବନିରେ ବାବା !

Mohit : You please make impossible possible. Oh God, I can't do all that.

Vocabulary

ଆଖିବୁଜି	with closed eyes	କୁହାକୁହି	to speak
ଆରେ ବାପ୍‌ରେ	(an exclamation of fear—literary, 'Oh my father !')	ଡର	fear
		ତରଫ୍	on behalf

ଦଶମାସକାଳ	a period of ten months	ବାବା	(an expression of disapproval or fear)
ଦ୍ୱାରା	by	ଯା ଆସିବ ତା	whatever comes to the mind
ବାଛିବା	to select, to choose	ଶେଷରେ	at the end

Drills

I. Build up drill

ଜାଣିଛ ?
ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
କେବେ ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ କେବେ ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
ଆମର ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ କେବେ ଦିଆ ହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?

ଦିଆଯାଏ ।
ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
କୋର୍ସ ସରିଲେ କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ କୋର୍ସ ସରିଲେ କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
ଶୁଣିଛି ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ କୋର୍ସ ସରିଲେ କନ୍‌ଭୋକେସନ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦିଆଯାଏ ।

କହୁଥିଲେ ।
ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।
ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।
ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।
ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର କହୁଥିଲେ ।
କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।
ଏପ୍ରିଲ ୩୦ତାରିଖରେ କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।
ଏବର୍ଷ ବି ଏପ୍ରିଲ ୩୦ ତାରିଖରେ କନ୍‌ଭୋକେସନ୍ କରାଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ବୋଲି ସାର୍ କହୁଥିଲେ ।

କରାଯାଇଥାଏ କି ?

କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

କ'ଣ କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

କନ୍‌ଭେକେସନ୍‌ରେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

ଆଚ୍ଛା କନ୍‌ଭେକେସନ୍‌ରେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରାଯାଇଥାଏ କି ?

ବଛାଯାଏ ।

ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।

ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।

ଭାଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।

ପ୍ରତି ବିଭାଗରୁ ଭାଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।

କୁଆଡ଼େ ପ୍ରତି ବିଭାଗରୁ ଭାଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।

ଦିଅନ୍ତି ।

ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

ନିଜ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

ନିଜ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

କୁଆଡ଼େ ନିଜ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

ଆଉ ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ନିଜ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଅନ୍ତି ।

କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ପେଣ୍ଡାଲ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

କନ୍‌ଭେକେସନ୍ ପେଣ୍ଡାଲ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ବାପ୍‌ରେ କନ୍‌ଭେକେସନ୍ ପେଣ୍ଡାଲ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ଆରେ ବାପ୍‌ରେ କନ୍‌ଭେକେସନ ପେଣ୍ଡାଲ ଉପରେ ଠିଆହୋଇ ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା କ'ଣ ?

ହୋଇପାରିବନି ।

ଜମା ହୋଇପାରିବନି ।

ମୋ ଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇପାରିବନି ।

ସେ କାମ ମୋ ଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇପାରିବନି ।

ବାବା, ସେ କାମ ମୋ ଦ୍ୱାରା ଜମା ହୋଇପାରିବନି ।

କ'ଣ ମ !
ଡର କ'ଣ ମ !
ଆରେ କ'ଣ ମ!
ଆରେ ଡର କ'ଣ ମ !

ହେବ ।
ଭଷାଶିକ୍ଷା ହେବ ।
ଏଠି ରହି ଆମର ଭଷାଶିକ୍ଷା ହେବ ।
ଦଶ ମାସ କାଳ ଏଠି ରହି ଆମର ଭଷା ଶିକ୍ଷା ହେବ ।

କହି ହେବ ନି ନା !
ଶିଖିଥିବା ଭଷାରେ କହି ହେବନି ନା !
ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିନିଟ୍ ଶିଖିଥିବା ଭଷାରେ କହି ହେବନି ନା !
ଆଉ ଏଇ ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିନିଟ୍ ଶିଖିଥିବା ଭଷାରେ କହି ହେବନି ନା !

II. Substitution drill

(a) ଆମ ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କେବେ ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
,, ,, ,, ନିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
,, ,, ,, ପଠାହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
,, ,, ,, ଅଣାହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
,, ,, ,, ଲେଖାହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
,, ,, ,, ଦେଖାହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?

(b) ଏପ୍ରିଲମାସରେ କନ୍‌ଭେକେସନ୍ କରଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
,, ,, କରହୋଇ ,, ,, ।
,, ,, ,, ,, ପଠାଯାଏ ।
,, ,, ,, ,, ଦିଆହୁଏ ।
,, ,, ,, ,, ପଠାହୁଏ ।

(c) କନ୍‌ଭେକେସନ୍‌ରେ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରଯାଇଥାଏ କି ?
,, ,, କରହୋଇଥାଏ କି ?
,, ,, ପଢ଼ାଯାଇଥାଏ କି ?
,, ,, ପଢ଼ାହୋଇଥାଏ କି ?
,, ,, ଡକାଯାଇଥାଏ କି ?
,, ,, ଡକାହୋଇଥାଏ କି ?

(d)	ଆମ/ଆମର/ଆମକୁ/ଆମପାଇଁ	ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବାର କଥା ।		
	ମତେ/ମୋର/ମୋପାଇଁ	,,	,,	।
	ତତେ/ତୋର/ତୋପାଇଁ	,,	,,	।
	ତମ/ତମର/ତମକୁ/ତମପାଇଁ	,,	,,	।
	ଆପଣଙ୍କ/ଆପଣଙ୍କର/ଆପଣଙ୍କୁ/ଆପଣଙ୍କପାଇଁ	,,	,,	।
	ତା/ତାର/ତାକୁ/ତାପାଇଁ	,,	,,	।
	ତାଙ୍କ/ତାଙ୍କର/ତାଙ୍କୁ/ତାଙ୍କପାଇଁ	,,	,,	।
	ସେମାନଙ୍କ/ସେମାନଙ୍କର/ସେମାନଙ୍କୁ/ସେମାନଙ୍କପାଇଁ	,,	,,	।

III. Transformation drill

Transformation into interrogative negative—

ଆମ ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆ ହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
ଆମ ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ନ ଦିଆହେବାର କଥା ଜାଣିଛ ?
ଆମ ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆ ନହେବାର କଥା ଜାଣିନ ?
ଆମ ଡିପ୍ଲୋମା ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆ ହେବାର କଥା ଜାଣିନ ?

Transformation into negative—

କନ୍‌ଭେକେସନ କରଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
କନ୍‌ଭେକେସନ ନ କରଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
କନ୍‌ଭେକେସନ କରନଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏ ।
କନ୍‌ଭେକେସନ କରଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଏନି ।
କନ୍‌ଭେକେସନ କରନଯାଇ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆ ଯାଏନି ।

ଭଷା ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।
ଭଷାଶିକ୍ଷା ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।
ଭଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇ ନଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏ ।
ଭଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇନଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକୁ ବଛାଯାଏନି ।

ଚେଷ୍ଟା କରଗଲେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହେବ ।
ଚେଷ୍ଟା ନକରଗଲେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହେବ ।
ଚେଷ୍ଟା କରନଗଲେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହେବ ।
ଚେଷ୍ଟା କରନଗଲେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହେବନି ।

Exercises

1. Fill up the blanks choosing appropriate words from inside the brackets :

   (a) ଏମିତିକା କଥା କେବେ.....ନଥିଲା । (ଦିଆହେଇ, ଶୁଣାଯାଇ)

   (b) ଏପ୍ରିଲମାସରେ ପରୀକ୍ଷା.....ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଇପାରେ । (ବସାଯାଇ, କରାଯାଇ)

   (c) କନ୍‌ଭେକେସନ କେବେ.....କି ? (କରାଯାଇଥାଏ, ଶୁଣାଯାଇଥାଏ)

   (d) ଯଦି ସେ କହିଥାନ୍ତା ତା ପାଇଁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ .....ନଥାନ୍ତା କି ? (କରାଯାଇ, ଦିଆଯାଇ)

   (e) ସୁବିଧା.....ଥିଲେ ସେ ଜୀବନରେ ବହୁତ ଉନ୍ନତି କରିପାରିଥାନ୍ତା । (ଦିଆହୋଇ, ନିଆହୋଇ)

2. Transform the following sentences into negative :

   (a) ଆଜି ତ ଆମର ଦରମା ଦିଆଯିବାର କଥା ।

   (b) ତାପାଇଁ ଲୁଗା କିଣାଯାଇଥିଲେ ସେ ଭତ ଖାଉଥାନ୍ତା ।

   (c) ତାପାଇଁ ସବୁ କରାଯାଇଛି ।

   (d) ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବି ଜଣେ କହିବେ ।

   (e) ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲେ ସେ ମନଦେଇ ପଢ଼ନ୍ତା ।

3. Answer the following questions :

   (a) ଏପ୍ରିଲମାସରେ କ'ଣ କରାଯାଇ କ'ଣ ଦିଆଯିବ ?

   (b) କନ୍‌ଭେକେସନରେ ଭାଷାଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥିବା ଟ୍ରେନିମାନେ କ'ଣ କରନ୍ତି ?

   (c) ଚେଷ୍ଟା କରାଗଲେ କ'ଣ ହେବ ?

   (d) ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୁଲରେ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ କେବେ କରାହୁଏ ?

   (e) ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ବହି ଦିଆଗଲେ ଆପଣ ସ୍କୁଲରେ ପିଲାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପଢ଼ାଇବେ କି ?

4. Write the passive form of the following verbs and frame sentences using them :

   କହିବା, ପଢିବା, ବସିବା, ଦେଖିବା, ଗଂଧିବା, ଥୋଇବା, ଡାକିବା, ଶୁଣିବା, ଦେବା, ନେବା

Grammatical Note

1. In a passive construction the passive verb-stem is formed by adding -ଯା/-ହେ to the passive-stem as follows—

   verb stem + passive suffix ଆ + ଯା/ହେ—

To this verb-stem the singular tense marker is added.

Verb stem + passive—ଆ + ଯା-/ ହେ + sing. tense marker
କର୍ +-ଆ + ଯା -/ ହେ+continuous tense marker (sing.)
କରା ଯାଉଛି / କରା ହେଉଛି ।

Note : The passive -ଆ should not be confused with causative -ଆ. The verbs -ଦେବା and -ନେବା become ଦିଆ and ନିଆ respectively in passive stem. In Oriya all verbs cannot participate in passive constructions.

ଦିଆହେବା/ଯିବା
ନିଆହେବା/ଯିବା

In the passive constructions the action is supposed to be done by some one else.

ସାର୍ଟିଫିକେଟ କିଏ ଦବ ? (active)
Who will give the certificates ?

ସାର୍ଟିଫିକେଟ କାହାଦ୍ୱାରା ଦିଆହେବ ? (passive)
By whom the certificates will be given ?

2. ବାପ୍‌ରେ, ବାବା etc. are exclamatory words to express fear, surprise, likes and dislikes etc.

Cultural Note

After the completion of the 10 month course in the Language Centres, Diplomas are given to the trainees in the concerned languages by the C. I. I. L., in a convocation arranged for this purpose, at the end of the course.

UNIT IV

LESSON 57

About a Stranger

ଜଣେ ଅଜଣା ଲୋକ ବିଷୟରେ

ମିଟୁ : ତମ ଘରକୁ ଖରବେଳେ ସେଇ ଦାଢିଆ ଲୋକଟା କିଏ ଆସିଥିଲ କିରେ ?

Mitu : Who was that bearded man who came to your house at noon ?

ବାପୁ : ସେ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ଠକ । ଆମ ଘରକୁ ଆସି ମିଛରେ ଇଆଡୁ ସିଆଡୁ ମନ୍ତ୍ର ସବୁ କରି ଟଙ୍କା ନେଇଯିବାକୁ ବସିଥିଲ ।

Bapu : He was a cheat. He tried to take away money from us, by uttering unintelligible mantras.

ମିଟୁ : ମୁଁ ଜାଣେ ପରା, ବାପା ଯାହା କହୁଥିଲେ ସତ । ବାପା କହନ୍ତି, 'ଅଚିହ୍ନା ଅଜଣା ଲୋକକୁ କି ବିଶ୍ୱାସ ।' ସତରେ ଅଚିହ୍ନା, ଦାଢିଆ ଲୋକଗୁଡ଼ା ମହା ଠକ, ମହା ଅବିଶ୍ୱାସୀ ।

Mitu : I know whatever the father said was correct. The father says, "what belief is there for an unknown stranger !" Really these unknown bearded persons are all great cheats and highly treacherous.

ବାପୁ : ହଁ ପରା , ସେ ଆମକୁ ଠକି ଟଙ୍କା ନେଇ ଯାଇଥାନ୍ତା । ସେ ଆମକୁ ଆହୁରି କହୁଥିଲ ଯେ ସେ କ'ଣ ସବୁ ପୂଜା କରିବ । ବାପା ଆସି ଗାଳି ଦେଲାରୁ ଧରା ପଡ଼ିବା ଭୟରେ ପଳେଇଗଲ ।

Bapu : That's right. He would have cheated us and taken away money. He had also told us that he would do some pujas. But when the father came and scolded him he ran away for fear of being caught.

ମିଟୁ : ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ହେଁ ସେ ଠକ-ଗୁଡ଼ାଙ୍କଠୁ ରକ୍ଷା ମିଳିବା କଷ୍ଟ । ସେ ବଦମାସଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ଦେଖିଲମାତ୍ରେ ଜେଲ ପଠାଯିବା ଦରକାର ।

Mitu : However you may try it is difficult to escape from such cheats. The moment you see those rascals you have to send them away to the jail.

ବାପୁ : କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧା କ'ଣ ଜାଣିଛୁ ? ପ୍ରକୃତରେ ଠକ କିଏ, ବଦମାସ୍ କିଏ ଜଣାଗଲା ବେଳକୁ ସେ ଚମ୍ପଟ୍ ।

Bapu : But do you know the difficulty ? By the time you find out who is a cheat or rascal he usually escapes.

ମିଟୁ : ଯାହା କହିଲୁ ସତ !

Mitu : Yes, that's right.

Vocabulary

ଅଚିହ୍ନା	unrecognized, unknown	ଧରପଡ଼ିବା ଭୟରେ	for fear of being caught
ଅଜଣା	unknown	ପଳେଇଯିବା	to run away
ଇଆଡୁ ସିଆଡୁ	meaningless	ବଦମାସ	rascal
କଷ୍ଟ	difficult	ବିଶ୍ୱାସ	faith
ଗାଳିଦେବା	to scold	ମନ୍ତ୍ର	mantras
ଚମ୍ପଟ	to disappear	ମହା ଅବିଶ୍ୱାସୀ	highly treacherous
ଜେଲ	jail	ମହାଠକ	great cheat
ଠକ	a cheat	ମାତ୍ରେ	immediately
ଠକିବା	to cheat	ମିଛରେ	by false-hood
ଦାଢିଆ	bearded man	ରକ୍ଷାମିଳିବା	to escape

Drills

I. Substitution drill

(a) ସେ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ଠକ ।

ବଦମାସ	ସେ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ବଦମାସ ।
ପାଜି	ସେ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ପାଜି ।
ସଇତାନ	ସେ ଲୋକଟା ଗୋଟାଏ ସଇତାନ ।

(b) ଆମ ଘରକୁ ଆସି ମିଛରେ ଇଆଡୁ ସିଆଡୁ ମନ୍ତସବୁ କରି ଟଙ୍କା ନେଇଯିବାକୁ ବସିଥିଲ ।
,, ଯାଇ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ।
,, ଆସି ,, ଆଜେବାଜେ ,, ,, ,, ,, ।

(c) ବାପା ଯାହା କହୁଥିଲେ ସତ ।
ଠିକ୍ ବାପା ଯାହା କହୁଥିଲେ ଠିକ୍ ।

(d) ଅଚିହ୍ନା, ଅଜଣା ଲୋକକୁ କି ବିଶ୍ୱାସ !
ଅଜଣା, ଅଶୁଣା ଅଜଣା, ଅଶୁଣା ଲୋକକୁ କି ବିଶ୍ୱାସ !

(e) ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେହେଁ ସେ ଠକଗୁଡ଼ାଙ୍କଠୁ ରକ୍ଷା ମିଳିବା କଷ୍ଟ ।
,, ,, ,, ବି ,, ,, ,, ।
,, ,, ,, ମଧ୍ୟ ,, ,, ,, ।

(f) ସେ ବଦମାସଗୁଡାଙ୍କୁ ଦେଖିଲ ମାତ୍ରେ ଜେଲ ପଠାଯିବା ଦରକାର ।
,, ,, ,, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ,, ,, ।
,, ,, ,, କ୍ଷଣି ,, ,, ।

II. Transformation drill

1. Transformation from direct to indirect form—

(a) ବାପା କହନ୍ତି, "ଅଚିହ୍ନା, ଅଜଣା ଲୋକକୁ କି ବିଶ୍ୱାସ ।"
ବାପା କହନ୍ତି ଯେ ଅଚିହ୍ନା, ଅଜଣା ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।

(b) ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ କହିଲେ, "ମୁଁ ଆମେରିକା ଯାଉଛି ।"
ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ କହିଲେ ଯେ ସେ ଆମେରିକା ଯାଉଛନ୍ତି ।

(c) ସାର୍ କହିଲେ "ଆଜି କ୍ଲାସ ହେବ ।"
ସାର୍ କହିଲେ ଯେ ଆଜି କ୍ଲାସ ହେବ ।

(d) ତମେ କହିଥିଲ "ତମେ ଓଡ଼ିଆ ଜାଣନି ।"
ତମେ କହିଥିଲ ଯେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଜାଣିନି ।

(e) ସାର୍ କହିଲେ "ସେ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ, ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବେ ।"
ସେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବେ ବୋଲି ସାର୍ କହିଲେ ।

Exercises

1. Transform the following sentences from indirect to direct form :

   (a) ସେ କହିଲେ ଯେ ଠକମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।

   (b) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଦେଶରେ ସମସ୍ତେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଅଛନ୍ତି ।

   (c) ରେଡିଓ କହୁଥିଲା ଯେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।

   (d) ସାର୍ କହିଲେ ଯେ ଆମେ ସବୁ ଆଜି ସିନେମା ଯିବୁ ।

   (e) ସେ କହିଲେ ଯେ ସେ ଜଣେ ଭଲ ଖେଳାଳୀ ।

2. Transform the following sentences from direct to indirect :

   (a) ସାର କହିଲେ, "ପିଲାଏ, ତମେ ପଢ଼ା କରି ଆଣିଛ ?

   (b) ଜଗତ କହିଲା, "ମୁଁ ତ ଠିକ୍ ସମୟରେ କ୍ଲାସକୁ ଆସିଛି ।"

   (c) ପ୍ରିନସିପାଲ କହିଲେ, "ଆପଣ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ, ଆପଣ ପାସ୍ କରିବେ ।"

   (d) ବାପା କହିଲେ, "ମୁଁ ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇ ପାରେ ।"

   (e) ଭାଇ କହିଲେ, "ମୁନା ଭରି ଭଲ ପିଲା ।"

3. Frame sentences using the following—

   (a) ଦାଢିଆ, ଅଚିହ୍ନା, ଅଜଣା, ଠକ, ବଦମାସ

   (b) କିଏ, ମାତ୍ରେ, ହେଁ, ଚମ୍ପଟ, କି (exclamatory)

Grammatical Note

1. The direct and indirect or reported speech in Oriya is formed by using ଯେ and inverted coma respectively as follows—.

   ମାନସ କହିଲା ଯେ ସେ କାଲି ଆସିବ । direct speech
   ମାନସ କହିଲା "ମୁଁ କାଲି ଆସିବି ।" indirect or reported speech
   ମୁଁ କହିଲି ଯେ ବାପା କାଲି କଲିକତା ଯିବେ । direct speech
   ମୁଁ କହିଲି "ବାପା କାଲି କଲିକତା ଯିବେ ।" indirect or reported speech

2. ହେଁ is used to put emphasis in conditional non-finite structure.

   ଯେତେ କହିଲେ ହେଁ ସେ ବଦଳିଲନି ।

UNIT IV

LESSON 58

A Sad News

ଦୁଃସମ୍ବାଦ

କିଶୋରବାବୁ : ଆରେ କୃଷ୍ଣବାବୁ ଯେ! ଜୁହାର ଜୁହାର । ଆପଣ କେବେ ଆସିଲେ କି ? ଶୁଣିଥିଲି ଆପଣ ଏଠି ନଥିଲେ ବୋଲି ।

Kishorebabu : Hallo, Krushnababu ! *Namaskar*. When did you come ? I heard that you were not here.

କୃଷ୍ଣବାବୁ : ନା, ମୁଁ ନଥିଲି ତ । ଦେଢ଼ମାସ ପାଇଁ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯାଇଥିଲି ଗୋଟାଏ ଟ୍ରେନିଂରେ । ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ ଆସିବାକୁ ହେଲା । ଜେଜେ ମତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମୁଁ ଆଉ ରହି ପାରିଲି ନାଇଁ । ମତେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଜେଜେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

Krushnababu : No, I was not here. I had been to Hyderabad for a month and a half on a training. I had to come away when I received the news of my grand father's illness. My grandfather used to love me very much. That's why I could not stay there after receiving the telegram. I had to come away immediately after leaving the training. The grandfather was alsmost waiting for me.

କିଶୋରବାବୁ : ଜେଜେଙ୍କର କ'ଣ ହେଇଥିଲା କି ?

Kishorebabu : What did happen to your grandfather ?

କୃଷ୍ଣବାବୁ : କିଛି ନାହିଁ । ବହୁତ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ହଠାତ୍ ଚାରିଦିନ ତଳେ ଅଚେତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ଆଉ ତାଙ୍କର ଚେତା ଫେରିଲନି । ମୁଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା

Krushnababu : Well, nothing much. He was too old. Suddenly he became unconscious about 4 days ago.

ପରେ ପରେ ସେ ଗୁଲିଗଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ । ପୁଣି କେତେ କ'ଣ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ବି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

His sense never returned. He passed away immediately after I came. Now we have to go to Puri for funeral rites. Also we have to make a lot of arrangements.

କିଶୋରବାବୁ : ଆପଣଙ୍କୁ ତେବେ ଶୁଦ୍ଧିକାମ ପୁରୀରେ କରିବାକୁ ହେଉଛି ?

Kishorebabu : Then you are having the purification rituals at Puri ?

କୃଷ୍ଣବାବୁ : ହଁ, ଜେଜେଙ୍କ ଶେଷଇଚ୍ଛା ଅନୁ-ସାରେ ବାପା ସେଇଠି ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛନ୍ତି । ତାଛଡ଼ା ଆମ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ବି ସମସ୍ତେ ପୁରୀରେ ରହନ୍ତି । ତେଣୁ ପୁରୀରେ ହିଁ ଜେଜେଙ୍କ ଶେଷକାମ କରାଯିବ ।

Krushnababu : Yes, as per the last desires of the grandfather the father is making all arrangements at Puri. Besides all our relatives are also staying at Puri. That's why the last rituals of the grandfather will be observed at Puri.

କିଶୋରବାବୁ : ମୁଁ ତ ଜେଜେଙ୍କର ଏ ଖବର ପାଇ ନଥିଲି ।

Kishorebabu : I didn't get this information about your grandfather.

କୃଷ୍ଣବାବୁ : ଆପଣ ବି ଦଶଦିନ ଦିନ ପୁରୀ ଆସନ୍ତୁ ।

Krushnababu : You also please come to Puri on the Tenth Day.

କିଶୋରବାବୁ : ଆଚ୍ଛା ଯିବି । ନମସ୍କାର ।

Kishorebabu : O. K. I will go. *Namaskar*.

କୃଷ୍ଣବାବୁ : ନମସ୍କାର । ପୁରୀରେ ଦେଖାହେବ ।

Krushnababu : *Namaskar*. We will meet at Puri.

Vocabulary

ଅଚେତ	senseless, unconscious	ପରେ ପରେ	just after
		ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ	relations, relatives
ଅନୁସାରେ	according to	ବୁଢ଼ାହେବା	getting old
ଚାଲିଗଲେ	died, passed away	ଶୁଦ୍ଧିକାମ, ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା	death rites, purification rituals
ଚେତା	sense		
ଜୁହାର	*namaskar*	ଶେଷଇଚ୍ଛା	last wish
କେଜେ, କେଜେବାପା	grandfather	ହଠାତ୍	suddenly
ଦଶଦିନ ଦିନ	on the tenth day		

Drills

I. Substitution drill

(a) ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ ଆସିବାକୁ ହେଲା ।

କରିବାକୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ କରିବାକୁ ହେଲା ।
ଦେଖିବାକୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ ଦେଖିବାକୁ ହେଲା ।
ନେବାକୁ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ ନେବାକୁ ହେଲା ।

(b) ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ହେଲା ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ହେଲା ।
ପଡ଼ିଥିଲା ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।
ପଡୁଥିଲା ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।
ପଡ଼ିଥିବ ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିବ ।
ପଡୁଥିବ ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡୁଥିବ ।
ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ।
ପଡୁଥାନ୍ତା ଟ୍ରେନିଂ ଛାଡ଼ି ଚାଲି ଆସିବାକୁ ପଡୁଥାନ୍ତା ।

(c) ଆଉ ତାଙ୍କର ଚେତା ଫେରିଲନି ।

ଆସିଲନି ଆଉ ତାଙ୍କର ଚେତା ଆସିଲନି ।
ଲେଉଟିଲନି ଆଉ ତାଙ୍କର ଚେତା ଲେଉଟିଲନି ।

(d) ମୁଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପରେ ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ମୁଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

କ୍ଷଣି ମୁଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା କ୍ଷଣି ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

(e) ଆମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ମତେ ମତେ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ତତେ ତତେ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ତମକୁ ତମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ତାକୁ ତାକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ବୋଉକୁ ବୋଉକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ବାପାଙ୍କୁ ବାପାଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ପଡ଼ିବ ଆମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପଡ଼ିପାରେ ଆମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ ।

(f) ଆପଣଙ୍କୁ ତେବେ ଶୁଦ୍ଧିକାମ ପୁରୀରେ କରିବାକୁ ହେଉଛି ।

ପଡୁଛି ଆପଣଙ୍କୁ ତେବେ ଶୁଦ୍ଧିକାମ ପୁରୀରେ କରିବାକୁ ପଡୁଛି ।

(g) ତେଣୁ ପୁରୀରେ ହିଁ ଜେଜେଙ୍କ ଶେଷକାମ କରାଯିବ ।

,, ,, ,, କରାଯାଉଛି ।

,, ,, ,, କରାଯାଇପାରେ ।

,, ,, ,, କରାଯାଇଥାନ୍ତା ।

,, ,, ,, କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

II. Transformation drill

1. From passive to active—

(a) ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ମତେ ଆସିବାକୁ ହେଲା ।
ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ଟେଲିଗ୍ରାମ ପାଇ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ମୁଁ ଆସିଲି ।

(b) ଆମକୁ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ପୁରୀ ଯିବାକୁ ହେବ ।
ଆମେ ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ପୁରୀ ଯିବୁ/ଯିବା ।

(c) ଆପଣଙ୍କୁ ତେବେ ଶୁଦ୍ଧିକାମ ପୁରୀରେ କରିବାକୁ ହେଉଛି ?
ଆପଣ ତେବେ ବାଧ୍ୟହେଇ ଶୁଦ୍ଧିକାମ ପୁରୀରେ କରିବେ ?

(d) ତେଣୁ ପୁରୀରେ ହିଁ ଜେଜେଙ୍କ ଶେଷକାମ କରାଯିବ ।
ତେଣୁ ପୁରୀରେ ହିଁ ଜେଜେଙ୍କ ଶେଷକାମ ଆମେ କରିବୁ ।

(e) ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଆମର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥାନ୍ତା ।
ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ଆମେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥାନ୍ତୁ ।

Exercises

1. Substitute the underlined words by other appropriate words in the following sentences :

(a) ବାଧ୍ୟହେଇ ମତେ ଏ ସବୁ କାମ ଦେଖିବାକୁ ପଡୁଛି ।
(b) ତମକୁ ମୋ ପାଇଁ ଏ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
(c) ପିଲଟାର କଣ ଆଉ ଚେତା ଫେରିବନି ?
(d) ମୁଁ ପହଞ୍ଚିବା କ୍ଷଣି ତମେ ଚାଲିଯିବ ।
(e) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଭାକୁ କାହାକୁ ଯିବାକୁ ହେଉଛି ?

2. Transform the following sentences into compulsive passive :

(a) ତମ ଦେହ ଖରାପ ଖବର ପାଇ ମୁଁ ବାଧ୍ୟହେଇ ଆସିଲି ।
(b) ସେ ଛୁଟିରେ ଥିବାରୁ ମୁଁ ବାଧ୍ୟହେଇ କ୍ଲାସ ନେଇ ଫେରିଲି ।
(c) ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିବେ ବୋଲି ଆମେ ଏବର୍ଷ ଡ୍ରାମା କଲୁ ।
(d) ଆମେ ଆଜି ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲଙ୍କୁ ଭେଟିବୁ ।
(e) ତମେ ଆସିଲେ ମୁଁ ଏ କାମ କରିବି ।

3. Frame sentences using the following words :

ଖରାପ, ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ, ଚେତା, ପରେ ପରେ, ଶେଷଇଚ୍ଛା, ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ, କେତେ କ'ଣ, ଅଚେତ

Grammatical Note

1. The active construction like ମୁଁ କରିବି becomes ମତେ କରିବାକୁ ହେବ in passive like construction in which a sense of compulsion is entailed. In such compulsive-passive

constructions -ବୁ is added to the infinitve verb form ହେବା or ପଡ଼ିବା to which necessary tense is added to close the construction. The verb does not vary by adding the person-number suffix to the subject referents.

ମତେ ଖାଇବାକୁ ହେବ/ପଡ଼ିବ ।
ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ହେବ/ପଡ଼ିବ ।
ଆମକୁ କରିବାକୁ ହେଉଛି/ପଡୁଛି ।
ତତେ କରିବାକୁ ହେଲା/ପଡ଼ିଲା ।

Cultural Note

1. The death-rituals are observed for eleven days in Orissa. This observance is called ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା and the subsequent annual death observances are called ଶ୍ରାଦ୍ଧ.

2. The kinsmen are called ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ.

UNIT IV

LESSON 59

The Sun-Temple, Jagannath-Temple and Lingaraj-Temple

ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର, ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର

ଜିନୁ : ଭାଇ, କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଉ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ କୋଉ ମନ୍ଦିର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ?

Jinu : Brother, please tell me which one is tallest among the Konark Sun temple, Puri Jagannath temple and Bhubaneswar Lingaraj temple ?

ଭାଇ : ତିନି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କୋଣାର୍କରତ ପୁରା ଦେଉଳ ନାହିଁ, ଭାଙ୍ଗିଯାଇଛି । ଏବେ ଖାଲି ମୁଖଶାଳାଟି ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର ତିନି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ଉଚ୍ଚତାରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ । କିନ୍ତୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀ ଓ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରଠୁ ପୁରୁଣା ।

Brother : The Konark temple was tallest among the three. But you don't have complete Konark temple any more, it is destroyed. Now you have only the entrance temple. At present Puri temple, among the three, is highest. But the Lingaraj temple is older than the Puri and Konark temples.

ଜିନୁ : ଭାଇ, ତମେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛ ?

Jinu : Brother, have you seen the Konark temple ?

ଭାଇ : ହଁ ଦେଖିଛି । କୁହାଯାଏ ଯେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି ମନ୍ଦିର ତୁଳନାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ସେଥିପାଇଁ କେହି କେହି ଏହାକୁ ପୃଥିବୀର

Brother : Yes, I have seen it. It is said that the fine architectural designs of the Konark temple are best

ଅଷ୍ଟମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କହନ୍ତି ବୋଲି ତୁ ଶୁଣିଥିବୁ ।

in comparison to any other temple of the world. For that you must have heard how some people speak of Konark as the eighth wonder of the world.

ଜିନୁ : ଭୁବନେଶ୍ୱର ରଜରଣୀ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ କଣ ଭଲ ?

Jinu : Is it that the architectural work of the Konark temple is better than that of the Bhubaneswar's Rajarani temple ?

ଭଇ : ରଜାରଣୀ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଆଉ ସୁନ୍ଦର । କିନ୍ତୁ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟର ତୁଳନା ସାରା ଭାରତରେ ବିରଳ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ପଥର ଉପରେ ଯେଉଁ ଛୁଞ୍ଚିକାମ ହେଇଛି ତା ଯେମିତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ସେମିତି ଜୀବନ୍ତ ସେମିତି କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ମଧ୍ୟ । ସେ ଛୁଞ୍ଚିକାମ ଦେଖିଲେ ଆଖି ଲାଖି ରହେ ।

Brother : The architectural work of the Rajarani temple is fine and beautiful. But to compare Konark's architectural work, you may say, it is rare in the whole of India. The needle work on stone is as fine as it is lively and decorative. Once seen the eyes could never move away from the needle work.

ଜିନୁ : ଭଇ, ତମେ ଆଉ ଥରେ କୋଣାର୍କ ଗଲେ ମତେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବ । ମୁଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଆଉ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି । କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନି ।

Jinu : Brother, if you go to Konark once again, please take me along with you. I have seen the Jagannath and the Lingaraj temples. But I haven't seen the Konark temple.

ଭାଇ : ହଉ, ଆଉ କେବେ ଗଲେ ତତେ ନେଇଯିବି । Brother : O. K. When I go again I will take you with me.

Vocabulary

ଅପେକ୍ଷା	than, in comparison	ବିରଳ	rare
ଅଷ୍ଟମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ	eighth wonder	ଭିତରେ	between, among
କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ	full of architectural designs	ମୁଖଶାଳା	the entrance-temple, the front temple
ଛୁଞ୍ଚିକାମ	needle work	ଯେ କୌଣସି	any
ଜୀବନ୍ତ	lively	ଶ୍ରେଷ୍ଠ	best
ଠାରୁ	than	ସବୁଠୁ	most
ତୁଳନା	comparison	ସୂକ୍ଷ୍ମ	fine
ପଥର	stone		

Drills

I. Substitution drill

(a) କୋଣାର୍କ, ପୁରୀ ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ କୋଉ ମନ୍ଦିର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ?

,, ,, ମଧ୍ୟରେ ,, ,, ?

,, ,, ଭିତରେ ,, ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ?

,, ,, ,, ,, ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବଡ଼ ?

,, ,, ,, ,, ସବୁଠୁ ସାନ ?

,, ,, ,, ,, ,, ଛୋଟ ?

(b) ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର, ଲିଙ୍ଗରାଜ ଓ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରଠାରୁ ଉଚ୍ଚତାରେ ବଡ଼ ।

,, ,, ମନ୍ଦିରଠୁ ,, ।

,, ,, ଅପେକ୍ଷା ,, ।

,, ,, ତୁଳନାରେ ,, ।

(c) କିନ୍ତୁ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର, ପୁରୀ ଓ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରଠୁ ପୁରୁଣା ।

,, ,, ,, ଠାରୁ ପୁରୁଣା ।

,, ,, ,, ତୁଳନାରେ ପୁରୁଣା ।

,, ,, ,, ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଣା ।

,, ,, ମନ୍ଦିରଠୁ ପୁରାତନ ।

,, ,, ,, ପ୍ରାଚୀନ ।

(d) କୁହାଯାଏ ଯେ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି ମନ୍ଦିର ତୁଳନାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ,, ,, ,, ,, ,, ।

କୁହାଯାଏ ଯେ ,, ,, ଅନ୍ୟସବୁ ,, ,, ,, ।

,, ,, ,, ଯେ କୌଣସି ,, ,, ଭଲ ।

,, ,, ,, ,, ,, ,, ସୁନ୍ଦର ।

(e) ରାଜରାଣୀ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ କଣ ଭଲ ?

,, ,, ତୁଳନାରେ ,, ,, ,, ?

,, ,, ଠାରୁ ,, ,, ,, ?

,, ,, ଠୁ ,, ,, ,, ?

(f) ମୁଁ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।

ଆମେ	ଆମ୍ଭେ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
ତୁ	ତୁ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
ତମେ	ତମେ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
ଆପଣ	ଆପଣ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
ସେ	ସେ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
ସେମାନେ	ସେମାନେ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।

Exercises

1. Fill up the blanks choosing appropriate words from inside the brackets :

(ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ, ଅପେକ୍ଷା, ସବୁଠୁ, ତୁଳନାରେ, ଠାରୁ, ତୁଳନା, ଠୁ)

(a) ପୁରୀ, କୋଣାର୍କ ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର..... ବଡ଼ ।

(b) ମୋ..... ସେ ବେଶୀ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି ।

(c) କୁହାଯାଏ ଯେ ପୃଥିବୀର ଯେ କୌଣସି ମନ୍ଦିର..... କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

(d) ଏଠି ମୁଁ ..... ମୋଟା ।

(e) ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ପୁରୀ ମନ୍ଦିର ..... ପୁରୁଣା ।

(f) ତୁମ..... ଏ ବିଷୟରେ କିଏ ଅଧିକ ଜାଣେ ?

(g) କେହି କେହି କହନ୍ତି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଖଜୁରାହ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟର..... ନାହିଁ ।

2. Frame sentences using the following words :

ବଡ଼, ସାନ, ପୁରୁଣା, ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ସୂକ୍ଷ୍ମ, କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ, ଜୀବନ୍ତ, ବିରଳ, ସୁନ୍ଦର, ମୁଖଶାଳା

3. Answer the following questions :

(a) କୋଣାର୍କ, ପୁରୀ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କୁ କୋଉ ମନ୍ଦିର ସବୁଠୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗିଲା ଓ କାହିଁକି ?

(b) ତିନି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ କୋଉ ମନ୍ଦିର ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ?

(c) କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ପୃଥିବୀର ଅଷ୍ଟମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ?

(d) କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ପରି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଆଉ କୋଉ ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ ସୁନ୍ଦର ?

(e) ସୂକ୍ଷ୍ମ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଜଣାଶୁଣା ମନ୍ଦିରର ନାଁ ଲେଖନ୍ତୁ ।

4. Write fifteen sentences about a well-known temple of your State.

Grammatical Note

1. In Oriya the comparative constructions are formed by adding post-positions like -ଠୁ and -ଠାରୁ to nouns and to the oblique base of the personal pronouns. The words like ଅପେକ୍ଷା and ତୁଳନାରେ are also added to nouns and to the oblique base of the personal pronouns for the same purpose.

ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ପୁରୀ ମନ୍ଦିର ଠୁ/ଠାରୁ/ଅପେକ୍ଷା/ତୁଳନାରେ ପୁରୁଣା ।

ସେ ମୋଠୁ ବଡ଼ ।	He is older than me.
ତମେ ମୋଠାରୁ ସାନ ।	You are younger than me.
ମୋ ଅପେକ୍ଷା ସେ ବେଶୀ ଭାତ ଖାଏ ।	He eats more rice than what I eat.
ତାଙ୍କ ତୁଳନାରେ ତୁ ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ।	You look more handsome in comparison to him.

2. The superlative constructions are formed by adding ଠୁ/ଠାରୁ/ ଅପେକ୍ଷା / ସବୁ / ସମସ୍ତ(ଙ୍କ)/ and ସର୍ବ to the persons or things compared with in a comparative construction. In such construction ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ / ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ is added to persons only to be compared with.

ଏଇ ଗଛଟା ସବୁ ଗଛଠୁ ବଡ଼ ।	This tree is taller than any other tree.
ଏଇ ଗଛଟା ସବୁଠୁ/ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ।	This tree is tallest among all trees.
ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ/ ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ବେଶୀ ଶୁଏ ।	I sleep more than anybody else.

UNIT IV

LESSON 60

Revision Lesson

Applique Work of Pipili

ପିପିଲି ଗୁନ୍ଦୁଆ

ପାଣିଗ୍ରାହୀ : ପଟ୍ଟନାୟକବାବୁ, ଆପଣ ପିପିଲି ଯାଉଛନ୍ତି ନା ? କ'ଣ କିଛି କାମ ଅଛି ନା କ'ଣ ?

Panigrahi : Patnaikbabu, are you going to Pipili ? Do you have any work there ?

ପଟ୍ଟନାୟକ : ହଁ, ଆମ ସ୍କୁଲ ପାଇଁ ଦିଟା ପିପିଲି ଗୁନ୍ଦୁଆ କିଣିବାର ଅଛି । ଦିଟା ଛତ୍ରି ବି କିଣିବାର ଥିଲା । ଆମ ସ୍କୁଲରେ ସଭା ହେବାର ଅଛି ତ ! ସେଥିପାଇଁ ସବୁ କାମ ଛାଡ଼ି ମତେ ନିହାତି ଆସିବାକୁ ହେଲା ।

Patnaik : Yes, I have to purchase two Pipili canopies for our school. I have also to purchase two decorative umbrellas. A meeting is going to be held in our school. That is why, leaving aside all other work, I had to come.

ପାଣିଗ୍ରାହୀ : ପିପିଲି ଗୁନ୍ଦୁଆ ତ ଅବିକା ସବୁଠୁ ଭଲ ଗୁନ୍ଦୁଆ । ସମସ୍ତେ କିଣିବାକୁ ଗୁହୁଁଛନ୍ତି ।

Panigrahi : The Pipili canopy is now the best of its type. All want to buy that.

ପଟ୍ଟନାୟକ : ହଁ, ତାଠାରୁ ଭଲ ଗୁନ୍ଦୁଆ ମୁଁ ଆଉ ଏବେ ଦେଖୁନି । ଗତବର୍ଷ ନିଖିଳ ଭାରତ ହସ୍ତତନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଆମେ ଗୁନ୍ଦୁଆ ଖୋଜିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ମନ ମୁତାବକ ଗୁନ୍ଦୁଆ ପାଇଲୁନି । ପିପିଲି ଗୁନ୍ଦୁଆ ସେଠି ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ସାଇଜର ନଥିଲା । ନହେଲେ ଗତବର୍ଷ ହିଁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରୁ ଆମର ଗୁନ୍ଦୁଆ କିଣାଯାଇଥାନ୍ତା । ଏବେ ଆମେ ବରାଦ ଦେଇ ଦିଟା ବଡ଼ ଗୁନ୍ଦୁଆ କରାଉଛୁ ।

Patnaik : Yes, I don't find any other canopy better than that. We searched for a canopy in the All India Handicrafts exhibition last year. But we could not find any to our choice. The Pipili canopy was there, but it was not of a big size. Otherwise we would

ଏହା ଅପେକ୍ଷା ଭଲ ଗ୍ରନ୍ଥୁଆ କଣ ଆଉ କୋଉଠି ମିଳୁଛି ?

have purchased it even last year from the exhibition. Now we have placed orders for two big-sized canopies. Do you know any other place where better canopies are available ?

ପାଣିଗ୍ରାହୀ : ମୁଁ ଜାଣିନି । ଆମ ସ୍କୁଲର ଗ୍ରନ୍ଥୁଆ ତ ସେଇ ପିପିଲିରୁ ଦିବର୍ଷ ତଳେ କିଣା-ଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରନ୍ଥୁଆ ଛଡ଼ା ଆସନ, ବ୍ୟାଗ, ବଟୁଆ ହେରିକା ବି ତ ତିଆରି କରା-ହେଉଛି ।

Panigrahi : I don't know. The canopy for our school was also bought from the same Pipili two years ago. Besides canopy they also make bags, sitting mats and beetle-nut purses.

ପଟ୍ଟନାୟକ : ହଁ, ଦିଟା ଆସନ ଆଉ ବଟୁଆ ପରା ଆମ ଘର ପାଇଁ ମତେ କିଣିବାକୁ ହେବ ।

Patnaik : That's right. I have to buy a sitting mat and a beetle-nut purse for my house.

ପାଣିଗ୍ରାହୀ : ଆପଣ କଣ ପିପିଲିରୁ ଆଜି ଫେରିବେ ?

Panigrahi : Will you return from Pipili to-day ?

ପଟ୍ଟନାୟକ : ହଁ, ମତେ ଆଜି ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

Patnaik : Yes, I have to return to-day.

ପାଣିଗ୍ରାହୀ : ଆଚ୍ଛା ହଉ, ମୁଁ ଆସୁଛି, ନମସ୍କାର । ପରେ ଦେଖାହେବ ।

Panigrahi : O. K. Bye bye, *Namaskar*. See you later.

ପଟ୍ଟନାୟକ : ନମସ୍କାର ।

Patnaik : *Namaskar*.

Vocabulary

ଆସନ — mats, usually decorative, used for sitting

ଛତ୍ରି — big decorated umbrella

ନିଖିଳ ଭାରତ ହସ୍ତତନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ All India Handicrafts Exhibition
ପିପିଲି Pipili (name of a place)
ଛାତୁଆ Canopy (usually big-size and decorated)
ବଟୁଆ Bettle-nut purse (used for keeping pan and bettle-nut etc.)
ବ୍ୟାଗ bag
ମନମୁତାବକ choiceable, as per one's choice.

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the words given in the brackets and make necessary changes :

   (a) ସେ କଣ ପିପିଲି ଯିବ ବୋଲି ଆସିଛି ? (ପାଇଁ)
   (b) ସେମାନେ କ'ଣ କିଣିବା ପାଇଁ ପିପିଲି ଯାଉଛନ୍ତି ? (ବୋଲି)
   (c) ମୁଁ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଛାତୁଆ କିଣିବା ପାଇଁ ଛାହୁଁଛି । (ବୋଲି)
   (d) ସେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବେ ବୋଲି ଯାଉଛନ୍ତି । (ପାଇଁ)

2. Fill up the gaps with appropriate words :

   (a) କେତେବେଳେ ଯିବା..... ଠିକ୍ କରୁଛ ?
   (b) ମୋର ତ ଆଜି କୁଆଡ଼େ..... ନଥିଲା ।
   (c) ଆପଣଙ୍କର ଛାତୁଆ କୋଉଠୁ .....ଯାଇଥାନ୍ତା ?
   (d) ସେ ଆସିବା.....ତମେ ତ ଯାଇପାରିଥାନ୍ତ ।
   (e) ତମେ ପଢ଼ ଲ୍ଲାସରେ.....ଭଲ ପିଲା ?

3. Transform the following sentences according to the instruction given :

   (a) ତମେ କଣ ପୂଜା ଛୁଟିରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯିବ ? — change the tense without charging the sense.
   (b) ବାପା କହିଲେ "ମୁଁ କାଲି ଭୋପାଳ ଯାଇପାରେ ।" — indirect speech
   (c) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଅଣାଯିବାର କଥା । — negative

(d) ସଗେଳ ତା ଭଉଣୀଙ୍କ ଭିତରେ ବଡ଼ । superlative
(e) ସାର୍ କହିଲେ ଯେ ଆଜି କ୍ଲାସ ହେବନି । direct speech

4. Write the opposites of the following words :

ବଡ଼, ପୁରୁଣା, ସୁନ୍ଦର, ଶେଷ, ଖରାପ, ମୋଟା, ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଆଗ, ଅସମ୍ଭବ, ସମସ୍ତ

5. Write *ten sentences* on a thing you consider specially related to the culture of your state.

Cultural Note

ପିପିଲି **Pipili is about 15 kms. from Bhubaneswar on Bhubaneswar-Puri road. It is famous for applique work. Particularly colourful and decorated samianas, canopies, and umbrellas, which are normally used on ceremonial occasions as well as for house decorations, and umbrellas used in gardens to provide shade and beauty, are prepared here as handicraft objects by skilled artisans.**

UNIT IV

LESSON 61

ବିଲୁଆ ଓ ଓଧ କଥା

ମୁନୁ: ଜେଜେ !

ଜେଜେ : ଉଁ ।

ମୁନୁ : ଜେଜେ !

ଜେଜେ : କ'ଣ ?

ମୁନୁ : ଜେଜେ ମ ! କଣ ଖାଲି ଖବର କାଗଜ ପଢୁଥିବ ନା କ'ଣ ମ ?

ଜେଜେ : କ'ଣ କହୁଛୁ ?

ମୁନୁ : ମତେ ଗୋଟାଏ ଗପ କୁହ । ଆଉ କେତେ ସମୟ କାଗଜ ପଢିବ ?

ଜେଜେ : ଓଃ, ତୁ ଟିକେ କାଗଜଟା ପଢ଼େଇ ଦବୁନି ଦେଖୁଛି । କି ଗପ କହିବି କହ ?

ମୁନୁ : ଗୋଟାଏ ଭଲ ଗପ କୁହ ।

ଜେଜେ : ଆଛା 'ବିଲୁଆ ଆଉ ଓଧ କଥା' ଜାଣିଛୁ ?

ମୁନୁ : ନାଇଁ କୁହ ମୁଁ ଶୁଣିବି ।

ଜେଜେ : ହଉ କହୁଛି, ଶୁଣ । ଦିଟା ବିଲୁଆ ଆଉ ବିଲୁଆଣୀ ଥାନ୍ତି । ଦିନେ ବିଲୁଆଣୀର ଗେହି ମାଛ ଖାଇବାକୁ ମନ ହେଲା । ସେ କଥା ସେ ବିଲୁଆକୁ କହିଲା । ବିଲୁଆ ବିଚରା କରେ କ'ଣ ? ଗୋଟାଏ ବ୍ୟାଗ ନେଇ ନଈକୂଳକୁ ଗଲା । କିନ୍ତୁ ନଈକୂଳକୁ ଗଲେ ତ ଗେହିମାଛ ମିଳିବନି । କ'ଣ କରିବ, କ'ଣ କରିବ ଭାବୁଛି, ହଠାତ୍ ଦେଖିଲା ଦିଟା ଓଧ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ବଡ଼ ଗେହିମାଛ ନଈଭିତରୁ ଟାଣି ଟାଣି କୂଳକୁ ଆଣୁଛନ୍ତି । ମାଛ ଦେଖି ତ ବିଲୁଆ ପାଟିରୁ ଲାଳ ବୋହିପଡ଼ିଲା । ସେ ତରତରରେ ଲୁଚେଇ କରି ଲାଳ ପୋଛି ପକେଇଲା । ବଡ଼ ମାଛଟାକୁ କୂଳକୁ ଆଣି ଓଧ ଦିଟା ଭାବିଲେ ମାଛକୁ ଭାଗ କରିବେ କେମିତି ? ଯିଏ ଭାଗ କରିବ ତାକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ବଡ଼ ଭାଗଟାଏ ଦବାକୁ ପଡିବ ।

ମୁନୁ : ସେଇଠୁ କ'ଣ ହେଲା ଜେଜେ ?

ଜେଜେ : ଏତିକିବେଳେ ବିଲୁଆ ପହଁଞ୍ଚିଯାଇ ଓଧ ଦିଟାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, "କିରେ କଥା କ'ଣ ?" ଓଧ ଦିଟାଯାକ ବିଲୁଆକୁ ଦେଖି କହିଲେ, "ମାଛଟା ଟିକେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଗ କରି ଦିଅନ୍ତ କି ?" ବିଲୁଆ କହିଲା, "ଖୁସିରେ କରିଦେବି । ପନିକି ଆଣ ।" ବିଲୁଆ ପନିକି ନେଇ ମାଛ ଭାଗ କରିବାକୁ ବସିଲା । ମାଛର ମୁଣ୍ଡ ଆଉ ଲାଞ୍ଜ ପଟୁ କାଟି ଗୋଟାଏ ଓଧକୁ ମୁଣ୍ଡ ଦେଲା , ଆଉ ଗୋଟାଏ ଓଧକୁ ଲାଞ୍ଜ ଦେଲା । ଓଧ ଦିଟା ଭାବୁଥାନ୍ତି—"ବିଲୁଆ କି ସୁନ୍ଦର ଭାଗ କରି ଜାଣେ ।"

ମୁନୁ : ତାପରେ ?

ଜେଜେ : ଏଥର ମାଛର ବଡ଼ ପେଟ ଭଗକୁ କେମିତି ଭଗ ହବ ବୋଲି ଓଧ ଦିଟା ଅନେଇ ବସିଥାନ୍ତି । ଏଇ ସମୟରେ ବିଲୁଆ କହିଲ, "ଆଉ ମୁଁ ତ ଏତେ ବଡ଼ ମାଛଟାକୁ ଭଗକଲି, ପୁଣି ତମ ଦିହିଁକି ଦେଲି । ସେଥିପାଇଁ କଣ ମତେ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲ ? ତେଣୁ ଏଇ ମଝିଖଣ୍ଡକ ମୋର ମଜୁରୀ" । ଓଧ ଦିଟା ବିଲୁଆର କଥା ବୁଝିବା ଆଗରୁ ବିଲୁଆ ମାଛ ଖଣ୍ଡକ ବ୍ୟାଗରେ ପୁରାଇ ଦେଲ ଚମ୍ପଟ । ବୋକା ଓଧ ଦିଟା ଗ୍ରହିଥାନ୍ତି, ଆଉ ତାଙ୍କରି ଆଖି ଆଗରେ ବିଲୁଆ ମାଛର ବଡ଼ ଖଣ୍ଡକ ନେଇ ଯାଇ ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଲ । ଦିହେଁ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଗେହି ମାଛ ଝୋଳ କରି ଖାଇଲେ ।

ମୁନୁ : ଜେଜେ, ଓଧ ଦିଟା କଣ ଖାଲି ମୁଣ୍ଡ ଆଉ ଲଞ୍ଜ ନେଲେ ?

ଜେଜେ : ଆଉ କ'ଣ ନେବେ ? ଯଦି ବୋକା ଦିଟା ମାଛଟାକୁ ନିଜେ ନିଜେ ଭଗ କରିଥାନ୍ତେ ତାହେଲେ ପୁରା ମାଛକୁ ଦି ଭଗ କରି ପାଇଥାନ୍ତେ । ବିଲୁଆକୁ ଭଗ କରିବାକୁ ଡ଼ାକିବାରୁ ଦିଜଣଯାକ ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ପର କହନ୍ତି, ଦିଜଣଙ୍କ କଳିରେ ତୃତୀୟ ଜଣର ଲାଭ, ଜାଣିନୁ କି ?

ମୁନୁ : ଭାରି ମଜା ଗପଟାଏ ତ । ଜେଜେ, ମତେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଗପ କୁହ ।

ଜେଜେ : ନାଇଁ ନାଇଁ । ଆଜି ଆଉ ମୋର ବେଳ ନାଇଁ । ପୁଣି କାଲି କହିବି ।

ମୁନୁ : କାଲି ନିଶ୍ଚେ କହିବ ।

ଜେଜେ : ହଉ ।

Vocabulary

ଅନେଇ ବସିବା	to wait	ତୃତୀୟଜଣ	third man
ଏତିକିବେଳେ	at this time, meantime	ଦିହିଁକ ଭିତରେ	between the two
		ନିଜେ ନିଜେ	themselves
କଳି	quarrel	ପଗ୍ରିଲ	asked
ଖୁସିରେ	with pleasure	ପନିକି	(cutter to peel vegetable)
ଚମ୍ପଟ୍	to run away		
ଜେଜେ	father'sfather, grandfather	ପାଟି	mouth
		ପୋଛି ପକେଇବା	to brush, to clean
ଝୋଳ	soup	ବଡ଼ଭଗ	a big portion
ଟାଣିଟାଣି	pulling	ବିଚରା	helpless, poor
ଟିକେ	please	ବିଲୁଆଣୀ	she-jackal

ବୁଝି ଶିଖିବା	to learn, to realise	ଯିଏ	who
ବୋକା	foolish	ଗେହିମାଛ	name of a big sweet-water fish
ଭାଗ କରିବା	to divide		
ମଜାଗପ	interesting story	ସେଇଠୁ	then
ମଜୁରୀ	wage	ସେଇଥିପାଇଁ	for that reason
ମଝିଖଣ୍ଡକ	middle portion	ଲାଞ୍ଜପଟୁ	from the tail side
ମନ ହେବା	to desire	ଲାଭ	gain
ମହାଆନନ୍ଦରେ	happily	ଲାଳ	saliva
ମୁଣ୍ଡ	head		

Drills

I. Substitution drill

(a) ମତେ ଗୋଟାଏ ଗପ କୁହ ।

କଥା	ମତେ ଗୋଟାଏ କଥା କୁହ ।
କାହାଣୀ	ମତେ ଗୋଟାଏ କାହାଣୀ କୁହ ।

(b) ଆଉ କେତେ ସମୟ କାଗଜ ପଢିବ ?

ବେଳ	ଆଉ କେତେ ବେଳ କାଗଜ ପଢିବ ?

(c) ତୁ ଟିକେ କାଗଜଟା ପଢ଼େଇ ଦବୁନି ଦେଖୁଛି ?

ମୋଟେ	ତୁ ମୋଟେ କାଗଜଟା ପଢ଼େଇ ଦବୁନି ଦେଖୁଛି ।
ଜମା	ତୁ ଜମା କାଗଜଟା ପଢ଼େଇ ଦବୁନି ଦେଖୁଛି ।

(d) ସେଇଠୁ କ'ଣ ହେଲା ଜେଜେ ?

ସେଠୁ	ସେଠୁ କ'ଣ ହେଲା ଜେଜେ ?
ତାପରେ	ତାପରେ କ'ଣ ହେଲା ଜେଜେ ?

II. Transformation drill

Transformation of form without change of meaning—

(a) ବିଲୁଆ ବିଚାର କରେ କ'ଣ ?
ବିଚାର ବିଲୁଆ କରିବ ବା କ'ଣ ?

(b) ମାଛଟା ଟିକେ ଆମ ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଗ କରି ଦିଅନ୍ତ କି ?
ମାଛଟା ଟିକେ ଆମ ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଗ କରି ଦିଅନ୍ତ ନି ?
ମାଛଟା ଟିକେ ଆମ ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଗ କରି ଦେବ କି ?
ମାଛଟା ଟିକେ ଆମ ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ଭାଗ କରି ଦିଅ ।

(c) ବିଲୁଆ କି ସୁନ୍ଦର ଭାଗ କରି ଜାଣେ ।
ବିଲୁଆ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ଭାଗ କରି ଜାଣେ ।
ବିଲୁଆ କି ସୁନ୍ଦର ଭାଗ କରି ନଜାଣେ ସତେ ?

(d) ସେଥିପାଇଁ କଣ ମତେ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ?
ସେଥିପାଇଁ ତ ମତେ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିନି ।
ସେଥିପାଇଁ ମତେ କେତେ କ'ଣ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।
ସେଥିପାଇଁ କଣ ମତେ ବେଶୀ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲନି ?

(e) ଆଜି ଆଉ ମୋର ବେଳ ନାଇଁ ।
ଆଜି ଆଉ ମୋର ବେଳ ହବନି ।
ଆଜି ଆଉ ମୋର ବେଳ କାଇଁ ?

Exercises

1. Transform the form of the following sentences without changing the meaning (where ever it is possible) :

(a) କଣ ଖାଲି ଖବର କାଗଜ ପଢୁଥିବ ନା କ'ଣ ମ ?
(b) ବିଲୁଆ ଆଉ କରିବ କ'ଣ ?
(c) ତା ଘର ସେଠୁ କେତେ ବାଟ ?
(d) ସେଇଠୁ ମୁଁ ତାକୁ ଗୋଟାଏ ଗପ କହିଲି ।
(e) ଏ କାମ ପାଇଁ ତମକୁ ତ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ।
(f) ତା ଘରକୁ ଯିବାକୁ ମୋର ଜମା ବେଳ ନାଇଁ ।
(g) ତମେ ଟିକେ ବଜାର ଯାଆନ୍ତନି ?

2. Frame sentences using the following words :

(a) ବିଚରା, ହଠାତ୍, ଦିଟା, ବିରାଟ, ଖୁସିରେ, ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ, କି ସୁନ୍ଦର, ଚମ୍ପଟ, ମାଛଝୋଳ, ମହା ଆନନ୍ଦରେ

(b) ମନହେବା, ଲଳ ବୋହିବା, ପୋଛି ପକେଇବା, ଭଗ କରିବା, ଅନେଇ ବସିବା, ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିବା

3. Narrate the story ବିଲୁଆ ଓ ଓଧ କଥା in Oriya.

4. Narrate another story in Oriya in not more than *twenty sentences*.

Grammatical Note

1. The narrative story-telling pattern is introduced in this lesson. Note the response of the listener in a narrative sequence.

2. The words like ହଁ, ସେଇଠୁ, ତାପରେ are used by the listeners in response to the narration as cues to continue.

3. The folk tales through the activities of the animals are usually meant for the correction of human character.

UNIT IV

LESSON 62

ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା

ଦିନେ ସଞ୍ଜୟ ମୋହିତକୁ କହିଲ, "ଆ ତୋର ମୋର ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ।" ସଞ୍ଜୟ ତା ଆଗଦିନ ରାତିରେ ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା ବହି ପଢିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମୋହିତକୁ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା କଥା ବେଶୀ କିଛି ଜଣା ନଥାଏ । ତଥାପି ସେ ରାଜି ହେଲ । ସଞ୍ଜୟ କହିଲ, "ମୋହିତ ତୁ ଯଦି ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନପାରିବୁ ତେବେ ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ମତେ ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ ଚକଲେଟ୍ ଦବୁ । ଆଉ ମୁଁ ଯଦି ତୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନଦେଇ ପାରିବି ତେବେ ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ମୁଁ ତତେ ପାଞ୍ଚଟା ଚକଲେଟ୍ ଦେବି ।" ମୋହିତ କହିଲ, "ହଉ" ।

ସଞ୍ଜୟ ପଚ୍ଚରିଲ, "ଆଚ୍ଛା କହିଲୁ 'ଲେକ' ଆଉ 'ଚକ' ଭିତରେ କ'ଣ ସମାନ ?" ମୋହିତ କହି ପାରିଲନି ।

ସଞ୍ଜୟ ତାପରେ ପଚ୍ଚରିଲ, "କହିଲୁ, 'ବରଗଛ' ଆଉ 'ଘର' ଭିତରେ କ'ଣ ସମାନ ?" ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ବି ମୋହିତ କହି ପାରିଲନି ।

ସଞ୍ଜୟ ପୁଣି ପଚ୍ଚରିଲ, "କୋଉ ଶବ୍ଦରୁ କାଉର ଡ଼ାକ କାଢିନେଲେ 'କଳି' ରହିବ ?" ମୋହିତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ବି କହି ପାରିଲନି । ସେ ସଞ୍ଜୟକୁ ତିନିଟା ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ଦେଇ କହିଲ "ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର ତୁ କହିଲୁ ?"

ସଞ୍ଜୟ କହିଲ, "ଆରେ, 'ଲେକ' ଆଉ 'ଚକ' ଭିତରେ ସମାନ ହେଉଛି 'ଚ୍ଚଲିବା'; 'ବରଗଛ' ଆଉ 'ଘର' ଭିତରେ ସମାନ ହେଉଛି 'ଛାଇ' । ପୁଣି 'କାକଳି'ରୁ 'କା' କାଢିନେଲେ ଆଉ ରହିଲ 'କଳି' ।"

ମୋହିତ ମନେ ମନେ କେତେ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ଭାବି ଭାବି ଶେଷରେ ପଚ୍ଚରିଲ, "କହିଲୁ, 'ହାତୀ' ଆଉ 'ଝରଣା' ଭିତରେ କ'ଣ ସମାନ?" ସଞ୍ଜୟ କହି ନପାରି ମୋହିତକୁ ପାଞ୍ଚଟା ଚକଲେଟ୍ ଦେଇ ଉତ୍ତର ପଚ୍ଚରିଲ । "ମୁଁ ବି ତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଜାଣିନି, ଆଉ ତତେ କ'ଣ କହିବି" କହି ମୋହିତ ସଞ୍ଜୟକୁ ଗୋଟାଏ ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ପୁଣି ଦେଲ ।

ସଞ୍ଜୟ ଭାବିଲ ମୋହିତ ତାକୁ ଠକିଦେଲ । ତା ପରଦିନ ସଞ୍ଜୟ ଗୋଟାଏ ନାଲି ନେଳି ପେନ୍‌ସିଲ ଆଣି କହିଲ, "ଏ ପେନ୍‌ସିଲରେ ନାଲି ନେଳି ଦି ରଙ୍ଗରେ ଲେଖି ହେବ ।" ମୋହିତ ପଚ୍ଚରିଲ "ଆଉ କିଛି ରଙ୍ଗ ଏଥିରେ ଲେଖି ହବନି ?" ସଞ୍ଜୟ ମନା କଲ । ମୋହିତ କହିଲ "ମୋ ପାଖରେ ଏମିତିକା ପେନସିଲ ଅଛି ଯୋଉଥିରେ ସବୁ ରଙ୍ଗ ଲେଖି ହବ ।" ସଞ୍ଜୟ କହିଲ, "କାହିଁ ଦେଖେଇଲୁ ?" ମୋହିତ ତା ପକେଟରୁ ସାଧାରଣ ପେନ୍‌ସିଲଟାଏ କାଢି କହିଲ, "କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏ ପେନ୍‌ସିଲରେ ସବୁ ରଙ୍ଗ ଲେଖି ହବ ତେବେ ତୁ ମତେ ଦଶଟା ଚକଲେଟ୍ ଦବୁ ତ?" ସଞ୍ଜୟ ରାଜି ହେଲ । ଆଉ ସବୁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଡ଼ାକି ମୋହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖିଲ । ତାପରେ ସେ ତା ପେନ୍‌ସିଲ ଧରି ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କରି କ'ଣ ସବୁ ମନ୍ତ୍ର ପଢି ଗୋଟାଏ ଧଳା କାଗଜ ଉପରେ 'ଧଳା', 'କଳା', ନାଲି, 'ନେଳି, 'ହଳଦିଆ,' 'ବାଇଗଣି', 'ସାଗୁଆ' ପ୍ରଭୃତି ରଙ୍ଗ ନାଁ ଲେଖିଗଲ । ସବୁ ସାଙ୍ଗମାନେ ହସି ଉଠିଲେ । ସଞ୍ଜୟର ମୁହଁ ବନ୍ଦ । ପ୍ରକୃତରେ ମୋହିତ ତାକୁ ପୁରା ବୋକା ବନେଇ ଦେଲ । ବାଧ୍ୟ ହେଇ ତାକୁ ଦଶଟା ଚକଲେଟ୍ ଦବାକୁ ପଡ଼ିଲ ।

Vocabulary

ଆ	you come *fam.*	ତଥାପି	yet, still then
ଆଗଦିନ	day before	ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ କରି	in a whispering tone
ଉତ୍ତର	answer	ବରଗଛ	banyan tree
ଏମିତିକା	such	ମନ୍ତ୍ର	mantras
କଜିଆ, କଳି	quarrel	ମନା କରିବା	to deny
କାକଳି	bird-song	ମନେ ମନେ	in one's own mind
ଚାଲିବା	to walk	ରାଜିହେବା	to agree
ଛାଇ	shadow	ସମାନ	common
ଝରଣା	fountain, spring	ସାଧାରଣ	ordinary

Drills

I. Transformation drill

1. Transformation from indirect to direct speech—

(a) ସଞ୍ଜୟ ମୋହିତକୁ କହିଲା, "ଆ ତୋର ମୋର ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା କରିବା ।"
ସଞ୍ଜୟ ମୋହିତକୁ କହିଲା ଯେ ତାର ଓ ସଞ୍ଜୟର ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା ହେବ ।

(b) ମୋହିତ କହିଲା, "ଏ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର ତୁ କହିଲୁ ? "
ମୋହିତ ସଞ୍ଜୟକୁ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର କହିବାକୁ କହିଲା ।

(c) "ମୁଁ ବି ତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର ଜାଣିନି, ଆଉ ତତେ କ'ଣ କହିବି ?" ମୋହିତ କହିଲା ।
ମୋହିତ କହିଲା ଯେ ସେ ବି ତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକର ଉତ୍ତର ଜାଣିନି ଆଉ ସଞ୍ଜୟକୁ କ'ଣ କହିବ ?

Exercises

1. Transform the following sentences according to the instruction given :

(a) ସଞ୍ଜୟ କହିଲା, "ମୋହିତ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ତୁ ଯଦି ଦେଇ ନପାରିବୁ ତେବେ ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ମତେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଚକଲେଟ୍ ଦେବୁ ।" indirect speech

(b) ମୋହିତ କହିଲା, "ମୁଁ ବି ତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଜାଣିନି ।" indirect speech

(c) "ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ମୁଁ ତତେ ପାଞ୍ଚଟା ଚକଲେଟ୍ ଦେବି ।" interrogative

(d) ସଞ୍ଜୟ ଭାବିଲା ଯେ ମୋହିତ ତାକୁ ଠକି ଦେଲା । direct speech
(e) ଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ରେ ନାଲି ନେଳି ଦି ରଙ୍ଗରେ ଲେଖି ହବ । interrogative-negative

2. Frame sentences using the following words :

ଗୋଟାଏ ଲେଖାଏଁ, ମନେ ମନେ, ଭାବି ଭାବି, ନାଲି ନେଳି, ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌କରି

3. Answer the following questions in *one sentence* each :

(a) 'ଲେକ' ଆଉ 'ଚକ' ଭିତରେ କ'ଣ ସମାନ ?
(b) 'ବରଗଛ' ଆଉ 'ଘର' ଭିତରେ କ'ଣ ସମାନ?
(c) କୋଉ ଶବ୍ଦରୁ କାଉର ଡ଼ାକ କାଢିନେଲେ 'କଜିଆ' ରହିବ ?
(d) ମୋହିତ ସଞ୍ଜୟକୁ କେତେଟା ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ଦେଲା ?
(e) ମୋହିତ କାଗଜ ଉପରେ କି କି ରଙ୍ଗ ନାଁ ଲେଖିଲା ?

4. Narrate briefly in Oriya the 'Intelligence Test' story.

Grammatical Note

Ideas have put together and narrated in an interesting and intelligent way, in question and answer form, in this story.

UNIT IV

LESSON 63

ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା

ମାର୍ଗଶିର ମାସ ଗୁରୁବାର । ଜଗନ୍ନାଥ ସକାଳୁ ଉଠି ଦେଖିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିରରେ ନାହାନ୍ତି । ବଳଭଦ୍ର ପଚାରିଲେ, "ଲକ୍ଷ୍ମୀ କାହାନ୍ତି ?" ଜଗନ୍ନାଥ କିଛି କହି ପାରିଲେନି । କିଛି ସମୟ ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଫେରିଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ପଚାରିଲେ, "କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ?" ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, "ଶ୍ରୀୟା ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ ଘରକୁ ଭୋଗ ଖାଇବାକୁ ଯାଇଥିଲି ।" ବଳଭଦ୍ର କହିଲେ, "କି ଅସମ୍ଭବ କଥା ! ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟା ସକାଳ ହଉ ନହଉଣୁ ଚଣ୍ଡାଳ ଘରକୁ ଯାଇ ଭୋଗ ଖାଇବ ? ତାହେଲେ ଏ ମନ୍ଦିର ଅପବିତ୍ର ନହେଇ ରହିବ ?" ସେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କହିଲେ, "ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ କହ ସେ ଆଉ ଏ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ରହି ପାରିବେନି । ଆଜିଠାରୁ ସେ ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ହେଲେ ।" ଜଗନ୍ନାଥ ବିଚାର ଏବେ କରନ୍ତି କ'ଣ ? ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ କେମିତି ଅମାନ୍ୟ କରିବେ ପୁଣି ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବା କେମିତି ଘରୁ ବାହାର କରିବେ ? ଲକ୍ଷ୍ମୀ କିନ୍ତୁ ବଳରାମଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ରାଗି ବାପ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବାପଘରକୁ ଯିବା ପରେ ପରେ ବଳଭଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦିଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା ହେଇ ବୁଲିଲେ । ମନ୍ଦିର ଭିତରୁ ଜିନିଷ ପତ୍ର, ଖାଇବା ଜିନିଷ ସବୁ ଚୋର ନେଇଗଲେ । ଏ ଦୁହେଁ ଖାଇବାକୁ ନପାଇ ଆଘର, ତାଘର ବୁଲି ବୁଲି ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା ବୋଲି କେହି ତାଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେନି । ଯେ ଦେଖିଲା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦୁଆର ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ଦି ଭାଇଙ୍କ ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ସରେ ।

ଶେଷରେ ଦି ଭାଇ ଆସି ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଇଠି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କୋଠାଘରେ ରହିଥାନ୍ତି । ଦି ଭାଇ ଯାଇ ତାଙ୍କରି ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପରିଚାରିକାମାନେ ଆସି କହିଲେ, "ଆମର ତ ଶୂଦ୍ରଘର, ଆମ ହାତରେ ତ ତମେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁଅମାନେ ଖାଇବନି । ଆମେ ହାଣ୍ଡି, କାଠ, ଚାଉଳ, ପରିବା ସବୁ ଯୋଗେଇ ଦଉଛୁ । ତମେ ନିଜେ ରନ୍ଧି ଖାଅ ।" ଦିଭାଇ ନଇକି ଯାଇ ଗାଧୋଇ ଆସି ଚୁଲି ଲଗେଇବାକୁ ବସିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଚୁଲୀ କାହିଁକି ଲାଗିବ ? ଦିନେ ତ କେବେ ଚୁଲି ଜଳେଇ ନାହାଁନ୍ତି, ଗେଷେଇ କରି ନାହାଁନ୍ତି, ଆଜି ତା କେମିତି କରିବେ ? ଏଆଡ଼େ ପୁଣି ଭୋକରେ ପେଟ କଁ କଁ ଡ଼ାକୁଛି । ବଳଭଦ୍ର ତ ଭାରି ରାଗି । ଚୁଲୀ ନ ଲାଗିବାରୁ ରାଗରେ ହାଣ୍ଡି କୁଣ୍ଢେଇକୁ କାଠରେ ପିଟି ଦିଖଣ୍ଡ କରି ଚୁଲୀରେ ପାଣି ପୁରେଇ ଦେଲେ । ଆଉ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କହିଲେ, "ଆରେ ଜଗା, ତୁ ଯା, ତାଙ୍କ ଘରେ ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଅଛି ଆଣ୍, ଖାଇବା । ଭୋକ ଆଉ ସମାଳି ହବନି । ସେମାନେ ଶୂଦ୍ର ହୁଅନ୍ତୁ କି ଚଣ୍ଡାଳ ହୁଅନ୍ତୁ ।"

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭିତରେ ଥାଇ ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଓ ଏମାନଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ହସୁଥାନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ ବିଚାରଙ୍କର ଚାଉଳ କ'ଣ ? ଯାଇ ପରିଚାରିକାମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ପରିଚାରିକାମାନେ ଠାପିଡ଼ା କରି ଖିରୀ, ଖେଚଡ଼ି, ତରକାରୀ ସବୁ ବାଢିଦେଲେ । ଦି ଭାଇ ମନ ସନ୍ତୋଷ କରି ଖାଇଲେ । ଭାତ ଖିଆ ପରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ହାତ ତିଆରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରିୟ 'ପୋଡ଼ପିଠା' ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଦି ଭାଇ ମୁଁହ ଚାହାଁ ଚାହିଁ ହେଲେ । "ଆରେ ! ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ହାତ ପୋଡ଼ପିଠା କଣ ଏଠି ? ପୁଣି ଆମେ ଖାଇସାରି ପୋଡ଼ପିଠା ଖାଉ ବୋଲି ଏମାନେ

ଜାଣିଲେ କେମିତି ? ଏ କଣ ପ୍ରକୃତରେ ଶୂଦ୍ରଘର ?" ଜଗନ୍ନାଥ ଟିକେ ମୁରୁକି ହସି ଭିତରକୁ ଯାଇ ଘଟଣା ସବୁ ବୁଝି ଆସି ବଳଭଦ୍ରଙ୍କୁ କହିଲେ, "ନାଇଁ ଏ ଶୂଦ୍ରଘର ନୁହଁ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରୁ ଚାଲିଆସି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରଣୀ ପଗ ଏଇଠି ଘର କରି ରହିଛନ୍ତି ।" ବଳଭଦ୍ର କହିଲେ–"ନାଇଁ ନାଇଁ ଠାକୁରଣୀ, ଆଉ ଏଠି ରହିବା ଦରକାର ନାଇଁ । ଚାଲ ସମସ୍ତେ ମନ୍ଦିରକୁ ଫେରିଯିବା । ଯାହା ତ ହେବାର ହେଲଣି । ସେ ପଛେ ଏଣିକି ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଯୋଉଠି ଇଚ୍ଛା ସେଇଠି ଯାଇ ଭୋଗ ଖାଇବେ । ସେ ଆଉ ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ନୁହଁନ୍ତି ।" ସେଇଠୁ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ ।

ଆଉ ସେଇ ଦିନଠୁ ମାର୍ଗଶିର ମାସ ପ୍ରତି ଗୁରୁବାର ଦିନ ଯିଏ ପବିତ୍ର ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା କରେ, ଚଣ୍ଡାଳ ହେଉ ବା ଶୂଦ୍ର ହେଉ ବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେଉ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତା ଘରକୁ ଭୋଗ ଖାଇବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସେଇ ଭୋଗକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଚଣ୍ଡାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଖାଇ ପାରନ୍ତି । ପୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା କଲେ କିଛି ଅଭାବ ରହେ ନାହିଁ ବୋଲି ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ।

Vocabulary

ଅପବିତ୍ର unholy
ଅମାନ୍ୟକରିବା to disobey
ଆଁଘର ତାଘର this house, that house
କାଠ fire wood
ଖିରୀ (a sweet dish)/rice pudding
ଖେଚଡ଼ି (a special preparation with rice)
ଚଣ୍ଡାଳ a low caste man
ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ a low caste woman
ଚାଲ way
ଚୁଲି oven, cooking place
ଠାପିଢା arrangement for eating food
ପବିତ୍ର holy
ପରିଚାରିକା lady attendant
ପୁରେଇଦେବା to fill up
ପେଟ କଁ କଁ କରିବା (feeling of hunger)
ପୋଡପିଠା (a special type of baked cake)
ବାଢ଼ିବା to serve
ବାପଘର father's house
ବୁଲି ବୁଲି to wander
ଭୋକ କରିବା to be hungry
ମିଳି together
ମୁରୁକି ହସିବା to smile
ମୁହଁ ଚାହାଁ ଚାହିଁ looking at each other's face
ଯୋଗେଇଦବା to provide
ଶ୍ରୀୟା (Sriya—name of a woman)
ଶୂଦ୍ରଘର Sudra caste
ସନ୍ତୋଷ କରିବା to satisfy
ସମ୍ଭାଳିବା to tolerate
ହଇରାଣ ହେବା put to difficulties
ହାଣ୍ଡି earthen pot, wholly used for cooking purposes.
ହାଣ୍ଡିଭୁଣ୍ଡେଇ cooking pots etc.
ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା a person without grace

Drills

I. Comprehension drill

1. Framing of questions based on the first paragraph of the story 'Laxmipuja'—

   (a) ଜଗନ୍ନାଥ ସକାଳୁ ଉଠି କ'ଣ ଦେଖିଲେ ?
   (b) ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲେ ?
   (c) ବଳଭଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?
   (d) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ରଗି କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ?
   (e) ବଳଭଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କାହିଁକି କେହି ଖାଇବାକୁ ଦେଲେନି ?

2. Framing of questions based on the second paragraph—

   (a) ଦି ଭଇ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ପହଁଞ୍ଚି କ'ଣ କଲେ ?
   (b) ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ପରିଚାରିକାମାନେ ଦି ଭଇଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?
   (c) ଦି ଭଇଙ୍କ ହାତରେ ଚୁଲୀ କାହିଁକି ଲାଗିଲନି ?
   (d) ବଳଭଦ୍ର ରଗରେ କ'ଣ କଲେ ?
   (e) ବଳଭଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?

II. Question-Answer drill

1. (a) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘର ଭିତରେ ଥାଇ କ'ଣ କରୁଥାନ୍ତି ?
   ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘର ଭିତରେ ଥାଇ ଦି ଭଇଙ୍କି ଦେଖି ହସୁଥାନ୍ତି ।

   (b) ପରିଚାରିକାମାନେ କ'ଣ କଲେ ?
   ପରିଚାରିକାମାନେ ଠାପିଡ଼ା କରି ଦି ଭଇଙ୍କି ଖାଇବାକୁ ବାଢି ଦେଲେ ।

   (c) ଦି ଭଇ କାହିଁକି ମୁଁହଁ ଚାହାଁ ଚାହିଁ ହେଲେ ?
   ଭତ ଖିଆ ପରେ 'ପୋଡ଼ପିଠା' ଦେଖି ଦି ଭଇ ମୁହଁ ଚାହାଁ ଚାହିଁ ହେଲେ ।

   (d) ଜଗନ୍ନାଥ ଭିତରକୁ ଯାଇ କ'ଣ ବୁଝି ଆସିଲେ ?
   ଜଗନ୍ନାଥ ଭିତରକୁ ଯାଇ ବୁଝି ଆସିଲେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେଇଠି ଘର କରି ରହିଛନ୍ତି ।

2. More than *one sentence* answer (based on the third paragraph)

   (a) ପୋଡ଼ପିଠା ଦେଖି ଦି ଭଇ କ'ଣ ଭାବିଲେ ?

ପୋଡ଼ପିଠା ଦେଖି ସେମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ, ସେମାନେ ଭାବିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଖାଇସାରି ଯେ ପୋଡ଼ପିଠା ଖାଆନ୍ତି ଏମାନେ କେମିତି ଜାଣିଲେ ? ସେମାନେ କଣ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟିଏ ଶୂଦ୍ର ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ?

(b) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରଣୀଙ୍କ ଘର ବୋଲି ଜାଣି ବଳଭଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ କ'ଣ କହିଲେ ?

ବଳଭଦ୍ର କହିଲେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଉ ସେଠି ରହିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ସେ ଆଉ ଅଲକ୍ଷ୍ମୀ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଶୂଦ୍ର ଓ ଚଣ୍ଡାଳ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଭୋଗ ଖାଇପାରିବେ ।

Exercises

1. Frame *five questions* in each case on the first and second paragraphs of the story 'Laxmipuja'.

2. Frame *ten questions* on the story 'Laxmipuja'.

3. Answer the following questions :

Answer in *one sentence*—

(a) ମାର୍ଗଶିର ମାସ ଗୁରୁବାର ଦିନ କ'ଣ ହୁଏ ?
(b) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି ଯାଇ କୋଉଠି ରହିଥିଲେ ?
(c) ଦି ଭଇ କୋଉଠି ପହଁଞ୍ଚି ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ ?
(d) ଚୁଲୀ ନ ଲଗିବାରୁ ବଳଭଦ୍ର କ'ଣ କଲେ ?
(e) ଲୋକେ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା କାହିଁକି କରନ୍ତି ?

Answer the following questions in more than *one sentence*—

(a) ଦି ଭଇ ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି କ'ଣ ସବୁ କଲେ ?
(b) ପରିଗ୍ଧରିକାମାନେ ଦି ଭଇଙ୍କି କ'ଣ ସବୁ କହିଲେ ?
(c) ମାର୍ଗଶିର ମାସ ଗୁରୁବାର ଦିନ କାହିଁକି ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା କରାଯାଏ ?

Grammatical Notes

The understanding of meanings and uses is called comprehension. Comprehension of a narrative pattern is introduced here.

The formation of questions and the short and long answer patterns are important here.

Cultural Note

1. ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା is called ମାଣଓଷା or ମାଣବସା ଗୁରୁବାର and is celebrated on Thursdays in the month of ମାର୍ଗଶିର (8th month of the Indian year) The harvested new paddy is worshiped symbolically for wealth and prosperity on this occasion.

UNIT IV

LESSON 64

ଦି ଅଳସୁଆଙ୍କ କାହାଣୀ

ଜଣେ ରଜା ଥିଲେ । ଭରି ଖାମଖିଆଲିଆ । ଥରେ ସେ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ରଜ୍ୟର ଅଳସୁଆମାନେ ଭରି କଷ୍ଟ ପାଉଛନ୍ତି । ରଜାଙ୍କ ଖିଆଲ ଚ । ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡ଼ାକି ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଗୋଟାଏ ଅଳସୁଆ–ନିବାସ ତିଆରି ହେବ । ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିବାସ ତିଆରି ହେଲା । ରଜ୍ୟରେ ଯେତେ ଯୋଉଠି ଅଳସୁଆ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେଠି ଆସି ରହିବାକୁ ଡେଙ୍ଗୁର ଦିଆଗଲା । ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ରଜ୍ୟର ଅଧାଲୋକ ନିଜ ନିଜର କାମଦାମ ଛାଡ଼ି ଆସି ଅଳସୁଆ-ନିବାସରେ ମାଗଣା ଖାଇପିଇ ରହିଲେ । ଖବର ପାଇ ଆଖପାଖ ରଜ୍ୟରୁ ଅଳସୁଆମାନେ ସବୁ ଆସି ବି ସେଇ ନିବାସରେ ରହିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଦେଖିଲେ ଏମିତି ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଦିନକୁଦିନ ରଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଅସମ୍ଭାଳ ହେବ । ଏତେ ଲୋକଙ୍କୁ ମାଗଣା ଖାଇବାକୁ ଦେବା କଣ ସହଜ ? ରଜକୋଷ ଖାଲି ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ କଥା ଶେଷରେ ସେ ରଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ରଜା କହିଲେ, "ତେବେ ଏହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦ କରିବାର ଉପାୟ କ'ଣ ? କିଏ ପ୍ରକୃତରେ ଅଳସୁଆ ଜାଣିବା କେମିତି ?"

ଶେଷରେ ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ବାହାର କରାଗଲା । ଠିକ୍ ହେଲା ଅଳସୁଆ-ନିବାସରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦିଆଯିବ, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତ ଅଳସୁଆ ନୁହଁନ୍ତି, ସେମାନେ ଜୀବନ ଭୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଛାଡ଼ି ପଳେଇବେ । ସେଇଆ ହେଲା । ଅଳସୁଆ-ନିବାସରେ ନିଆଁ ଲାଗିବା କଥା ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଅଧେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ବାକି ଅଧେ ନିଆଁ ଲାଗିବା ପରେ ପରେ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ରହିଗଲେ ମୋଟେ ଦି ଜଣ । ସେମାନେ ବୋଧେ ପ୍ରକୃତରେ ମହା ଅଳସୁଆ । ନିଆଁ ଜଳି ଜଳି ସେ ଦିହିଁଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲାବେଳକୁ ଦିହେଁ ଶୋଇଛନ୍ତି । ନିଆଁ ତାତି ଜୋରରେ ବାଜିବାରୁ ଜଣେ ଟିକିଏ ମୁହଁ ବଙ୍କେଇ ଆରଜଣକୁ କହିଲା, "ପି..... ପୋ....." ମାନେ "ପିଠି ପୋଡୁଛି ।" ସେ ଏଡ଼େ ଅଳସୁଆ ଯେ ନିଆଁ ତାତିରେ ବି ପୁରା କଥା କହିବାକୁ ତାକୁ ବାଧୁଥାଏ । ତା କଥା ଶୁଣି ଆର ଜଣକ ମୁହଁ ବି ନ ବଙ୍କେଇ କହିଲା, "ଘୁ..... ଶୋ"..... "ଘୁଞ୍ଚି ଶୋ" । ଆର ଜଣକ ତହୁଁ ବଳି ଅଳସୁଆ । ନିଆଁରେ ପଛେ ପୋଡ଼ି ମରିବ ମୁହଁଟା ଟିକିଏ ବଙ୍କେଇବା ବି ତା ପକ୍ଷରେ କଷ୍ଟକର ।

ଶେଷରେ ରଜା ରଜ୍ୟର ଏଇ ଦିଜଣଙ୍କୁ ଅଳସୁଆ-ନିବାସରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ରଜ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଅଳସୁଆ ଉପାଧି ଦେଇ ରଜପ୍ରସାଦରେ ରଖିଲେ । ମନେ ହେଉଛି ଏପରିକି ଅଳସୁଆଙ୍କୁ ବି ଉପାଧି ମିଳିପାରେ ।

Vocabulary

ଅଳସୁଆ	lazy	ଆଦେଶ	order
ଅଳସୁଆ ନିବାସ	house for lazy men	ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ	according to the order
ଅସମ୍ଭାଳ	uncontrollable		

ଉଦ୍ଧାର କରିବା	to collect	ନିଆଁ	fire
ଉପାଧି	honour	ପିଠି	back
ଏପରିକି	as if	ପୋଡ଼ିବା	to burn
ଖାମଖିଆଲିଆ	whimsical	ବଙ୍କେଇ	turning, bending
ଖିଆଲ	whim	ବାଧିବା	to feel pain
ଜୋରରେ	intensely	ମନ୍ତ୍ରୀ	minister
ଡେଙ୍ଗୁର	information by tomtom	ମୋଟେ	only
		ରାଜକୋଷ	royal treasury
ତହୁଁବଳି	more than	ରାଜପ୍ରାସାଦ	palace of the king
ତାତି	heat	ରାଜ୍ୟ	state

Exercises

1. Frame sentences using the following words :

   (a) ଖାମଖିଆଲିଆ, ଅଳସୁଆ, ଡେଙ୍ଗୁର, କାମଦାମ, ତାତି, ବଙ୍କେଇ, ତହୁଁବଳି

   (b) ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ, ପରେ ପରେ, ଜଳି ଜଳି

2. Write the substance of the first paragraph of the story.

3. Write the substance of the second paragraph of the story.

4. Write a humorous story in Oriya in not less than *twenty sentences.*

Cultural Note

This is a humorous folk-tale of Orissa.

UNIT IV

LESSON 65

Test Lesson

Exercises

1. Substitute the underlined words in the following sentences with the most appropriate words from among the words given in the brackets :

(କଥାରେ, ବିନା, କେବଳ, ଛାଡ଼ି, ଭୟଙ୍କର)—

(a) ସେ ଜଣେ ଭୀଷଣ ରଗୀ ଲୋକ ।

(b) ବିନା କାରଣରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ ଲାଭ କ'ଣ ?

(c) ସେଠି ମୋଟେ ଦି ଜଣ ଲୋକ ବସିଛନ୍ତି ।

(d) ତା ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଏ କାମ କରି ନଥିବ ।

(e) ତୁ ଦି ଦିନ ପରେ ମୋ ପାଖକୁ ଆସ୍ ।

(ଦିଆଗଲା, ଯାଇପାରନ୍ତ, କରିବାପାଇଁ, ଅଛି, ଖରାପ ହେଇ ନଥାନ୍ତା)—

(a) ଏବର୍ଷ ସେପ୍ଟେମ୍ବରରେ ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା ।

(b) ଛୁଟି ନେଇ ତମେ ବି ତ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତ ।

(c) ତତେ କଣ ସବୁ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତାନି ?

(d) ଗତକାଲି ଆମର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆହେଲା ।

(e) ମୋର ଆଜି କଲିକତା ଯିବାର ଥିଲା ।

2. Fill up the blanks in the following sentences with the most appropriate post-positions from among post-positions given in the brackets :

(ଅପେକ୍ଷା, ଭଳି, ପୂର୍ବରୁ, ପାଖରେ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ପରି, ଛଡ଼ା, ଲାଗି, ଠାରୁ, ପାଇଁ, ଆଗରେ, ଆଗରୁ, ଯାଏ, ଠାରେ, ପରେ)

(a) ତୁମ.....ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ କିଏ କ'ଣ କରିବ ?

(b) ତା.....ସେଠିକି ଆଉ କିଏ ବା ଯାଇଥାନ୍ତା ?

(c) ମୋ.....ସେ ଦଶଟଙ୍କା ପାଇବ ।
(d) ମୁଁ ତା.....ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ରୁମାଲ ଆଣିଛି ।
(e) କ୍ଲାସ ହେବା.....ସିନେମା ହେବ ।
(f) ଆପଣ କହିବା.....ସେ କଥାଟା କହିଦେଲେ ।
(g) ମୋ.....ତୁମର କି କାମ ଅଛି ?
(h) ମୁଁ ଘରୁ ଆସିବା.....ତମେ ମତେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ ।
(i) ତା ବହିଟା ତ ମୋ..... ନାହିଁ ?
(j) ସେ କଣ ଏତେବେଳ.....କ୍ଲାସକୁ ଆସିନାହାନ୍ତି ?
(k) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର ହେବା.....ଏଠି ଗ୍ରାମସେବିକା ତାଲିମ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଥିଲା ।
(l) ତା.....ଜିନିଷ ନେଇ ହବ କ'ଣ ?
(m) ଘର.....କଣ ସଭା ହେଉଛି ?
(n) ତାଙ୍କ.....ଲୋକ ପକ୍ଷରେ ହିଁ ଏ କାମ ସବୁ କରିବା ସମ୍ଭବ ।
(o) ମୁନା.....ମାମୀ ବେଶୀ ଭତ ଖାଏ ।

3. Frame complex sentences using the following conditional co-relatives :

(a) ଯେତେବେଳେ.....ସେତେବେଳେ
(b) ଯଦି.....ତେବେ
(c) ଯାହା.....ତା
(d) ଯେହେତୁ.....ସେହେତୁ
(e) ଯେପରି.....ସେପରି

4. Give *five* different uses of each of the following :

କି, ଯେ, ନା, ଟିକେ, କଡ଼ା

5. Choose *five words* like କମା and frame negative sentences using them.

6. Select *five* Oriya address-words and use them in sentences.

7. Using each of the following, frame exclamatory sentences :

ଓଃ, ବାଃ, କି, ସତେ, ଉଃ

8. Transform the following sentences as per the instruction given:

(a) ତମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା । (negative)
(b) ଆମେ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର । (negative)
(c) ଆମେ ସବୁ କୋଣାର୍କ ଦେଖିଛେ । (interrogative-negative)
(d) ଲାଇବ୍ରେରୀଯାନ ବସି ସବୁ ସଜାଡ଼ି ରଖିଲେ । (causative)
(e) ତମେ ଭାତ ଖାଅ ଓ ପାଣି ପିଅ । (causative)
(f) ତୁ ଲାଇବ୍ରେରୀକୁ ଯିବୁ । (combine using ନା)
ତୁ କ୍ଲାସକୁ ଯିବୁ ।
(g) ଆଜି ମୁଁ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳେ କଟକରୁ ଫେରିବି । (combine using conditional
ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହେଲୁ ସିନେମା ଯିବା । non-finite verb)
(h) ମନ ଦେଇ ପଢିଲେ ତ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବ । (use ଯଦି & ତେବେ)
(i) ଯୋଉ ଛାତ୍ରମାନେ ଛୁଟି ନେଇ ନାହାନ୍ତି ସେମାନେ କ୍ଲାସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ । (transform
into simple structure)
(j) ମୁଁ ଆସିବା ବେଳେ ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିଲା । (use imperfect participle)
(k) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରକୁ ଯିବ । (explanatory-interrogative)
(l) ସେ ଆସିଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିବି । (conditional contingent)
(m) କ୍ଲାସ ହେଉଥିଲେ ଭଲ ହେଉଥାନ୍ତା । (use double negative)
(n) ପୂଜାରେ କଲେଜ ବନ୍ଦ ହେଉଥିଲେ ଭଲ ହେଉଥାନ୍ତା । (negative)
(o) ଆମେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠ ଦିନ ରହିବୁ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ । (take out ବୋଲି)
(p) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁକିଛି କରାଯାଇଛି । (negative)
(q) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଦେଶରେ ଏବେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । (direct speech)
(r) ସେ ଛୁଟିରେ ଥିବାରୁ ମୁଁ ବାଧ୍ୟହେଇ କ୍ଲାସ ନେଲି । (compulsive-passive)
(s) ଗୀତା ତା ଭଉଣୀଙ୍କ ଭିତରେ ବଡ଼ । (superlative)
(t) ମଞ୍ଜୁ ଓ ସଞ୍ଜୁ ଭିତରେ ମଞ୍ଜୁ ବଡ଼ । (comparative)

9. Write a paragraph on the Language Centre and about its usefulness..

10. Frame *ten questions* on the story 'Laxmipuja'.

11. Tell a folk-tale from your language in Oriya.

12. Tell a story about Lord Jagannath or about Konark temple ?

APPENDIX

APPENDIX I

Word Index

Alphabetically arranged with reference to lesson no. and page

ଅ

ଅଙ୍କ ଆସିବା 26.302
ଅଙ୍କ ଖାତା 26.302
ଅଞ୍ଚଳ 45.503
ଅଟକିଲା 57.590
ଅଟେଚ 58.595
ଅଣ୍ଟି 4.39
ଅଡଣା 57.590
ଅଢ଼େଇବା 46.510
ଅତର ପାଣି 50.539
ଅତି 3.27
ଅତିବେଣୀ 13.147
ଅଥଚ 45.503
ଅଦା 22.253
ଅଧିକ 35.403
ଅଧିକାଂଶ 19.220
ଅଧିକାଂଶ ସମୟ 17.188
ଅଧେ 46.510
ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ 30.346
ଅଧାର 43.489
ଅନୁରୋଧ 35.403
ଅନୁସରଣ କରିବା 35.403
ଅନୁସାରେ 58.595
ଅନେଇଥା 23.268
ଅନେଇବସିବା 61.610
ଅନେକ 4.39
ଅନ୍ୟ 7.71
ଅପବିତ୍ର 63.618
ଅପରିଷ୍କାର 43.484
ଅପେକ୍ଷା 47.516
ଅପେକ୍ଷା 59.601
ଅପା 24.284
ଅଫିସ 9.102
ଅବଶ୍ୟ 43.489
ଅବାଧ୍ୟ 49.530
ଅଭ୍ୟାସ 39.445
ଅଭ୍ୟାସ କରିବା 35.403
ଅମଙ୍ଗଳିଆ 30.346
ଅମାନ୍ୟ କରିବା 63.618
ଅଯଥା 45.503
ଅଳସୁ 28.326
ଅଳସୁଆ 64.622
ଅଳସୁଆ ନିଦାସ 64.622
ଅଳ୍ପ ଦୂର 3.27
ଅଷ୍ଟୀ ପଇସା 22.253
ଅଷ୍ଟମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ 59.601
ଅସଂଖ୍ୟ 38.430
ଅସନା 43.489
ଅସମୟ 55.576
ଅସମ୍ଭାଳ 64.622
ଅସାବଧାନ 43.489
ଅସୁବିଧା 20.231

ଅସୁବିଧା 28.326
ଅକ୍ଷର 41.464
ଅଲଗା 17.188
ଅଲଗା 49.530
ଅଲଗା 45.503

ଆ

ଆ 62.615
ଆଉ 4.39
ଆଉ 6.60
ଆଉ 14.160
ଆଉ କିଛିଦିନ ପରେ 50.539
ଆଉଥରେ 52.559
ଆଉ ସମୟେ 18.204
ଆଖପାଖ 42.477
ଆଖିବୁଜି 56.582
ଆଗ 27.314
ଆଗଦିନ 62.615
ଆଗରୁ 39.445
ଆଗୁହ 38.430
ଆଘର ଚାଘର 63.618
ଆଜା 1.3
ଆଜା 3.27
ଆଜି 6.60
ଆଜିକା ଚାଗଳ 34.391
ଆଜିଦିନକ 24.284
ଆଜ୍ଞା 1.3
ଆଣିବା 14.160
ଆଦିବାସୀ ଭାଷା 19.220
ଆଦେଶ 64.622
ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ 64.622
ଆନନ୍ଦଭରିତ 38.430
ଆପଣ 1.3
ଆପଣଙ୍କ 1.3
ଆପଣମାନେ 7.71
ଆମ ଘର ଭେଳେ 20.231
ଆମ ଘରେ 20.231
ଆମର 7.71
ଆମିଷ 20.231
ଆମେ 7.71
ଆରମ୍ଭରୁ 30.346
ଆର ସପ୍ତାହ 14.160
ଆରେ 3.27
ଆରେ 8.88
ଆରେକଥାପରେ 56.582
ଆଲୁ 22.253
ଆସନ 60.606
ଆସନ୍ତା 10.114
ଆସନ୍ତାକାଲି 12.135
ଆସିବା 12.135
ଆସୁନୁ 10.114
ଆସ୍ତେ 38.391
ଆହୁରି 9.102
ଆହୁରି 19.220
ଆଲଣା 49.530

ଇ

ଇଆଡୁସିଆଡୁ 57.590
ଇଏ 33.375
ଇଚ୍ଛା 10.114
ଇଂରେଜରନ 55.576
ଇଂରଜୀ 12.135

ଉ

ଉଇମାଟି 28.326
ଉଚ୍ଚ 17.188
ଉଚ୍ଚତା 17.188
ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା 35.403
ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବା 41.464
ଉଚ୍ଛନ୍ନ 45.503
ଉଠେଇବା 30.346
ଉଠେଇବବା 30.346
ଉତ୍ତର 62.615
ଉଦ୍ଧାର କରିବା 64.623
ଉପରଓଳି 28.326
ଉପରଓଳି 35.403
ଉପର କ୍ଲାସ 41.464
ଉପରେ 17.188
ଉପରେ 19.220
ଉପାଧି 64.623

ଏ

ଏ 2.15
ଏ 23.268
ଏ ଆଡ଼େ 3.27
ଏଇ 1.3
ଏଇଟା 2.15
ଏଇଠାରେ 2.15
ଏଇଠି 23.268
ଏଇନା 47.516
ଏଇ ପ୍ରଥମ 34.391
ଏଇ ଭିତରେ 45.503
ଏକପ୍ରକାର 3.27
ଏକା 24.284
ଏକା 33.375
ଏକାଟିଆ 33.375
ଏକାଠି 7.71
ଏକାଠି 49.530
ଏ ଗଛଗୁଡ଼ାକ 4.39
ଏଗୁଡ଼ିକ 4.39
ଏଠାରୁ 3.27
ଏଠି 9.102
ଏଠିକି 3.27
ଏଠୁ 9.102
ଏଣିକି 26.302
ଏତକ 47.516
ଏତିକି 51.550
ଏତିକିବେଳେ 61.610
ଏତେ 7.71
ଏତେ 14.160
ଏତେ 22.253
ଏତେବେଳକୁ 42.477
ଏତେବେଳକୁ 51.550
ଏତେବେଳଯାଏ 29.338
ଏଥର 14.160
ଏଥର 29.338
ଏଥର 33.375
ଏଥିରେ 9.102
ଏପରି 34.391
ଏପରିକି 64.623
ଏବର୍ଷ 10.114
ଏବେ 3.27
ଏବେ 36.302
ଏମାନେ 7.71
ଏମିତି 30.346

ଏମିତିକା 62.615
ଏସବୁ ଛାଡ଼ି 38.430
ଏହାଛଡ଼ା 9.102
ଏଲ. ଟି. ସି. 33.375

ଓ

ଓ 2.15
ଓଃ 30.346
ଓଃ 43.489
ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସ 2.15
ଓଡ଼ିଆ ଭଷା 19.220
ଓଡ଼ିଆଭଷୀ 19.220
ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ 7.71
ଓଡ଼ିଶୀ ନାଚ 39.445
ଓଦା 50.539
ଓଦା ହେବା 43.489
ଓଷାବ୍ରତ 38.430
ଓହୋ 38.430
ଓହୋ 43.489
ଓହୋ 47.516

ଔ

ଔଷଧ 23.268

କ

କଞ୍ଚାଲଙ୍କା 22.253
କଜିଆ 62.615
କଢ଼ାପାନ 20.231
କଢ଼େଇ (କରେଇ) 30.346
କ'ଣ. 1.3
କ'ଣ କ'ଣ 22.253
କ'ଣ ପାଇଁ 18.204
କଣ 1.3
କଣ୍ଟା 47.517
କଣ୍ଢେଇ 42.477
କଥା 34.391
କଥାବାର୍ତ୍ତା 29.338
କଥାବାର୍ତ୍ତା 35.403
କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା 42.477
କପେ 29.338
କଫ 55.576
କବିତା 33.375
କମ୍ 2.15
କମିଯିବା 38.430
କରିପାରିବ 34.391
କ୍ରମେ 38.430
କଳି 61.610
କଷ୍ଟ 57.590
କହିବା 35.403
କହିବାର ଢଙ୍ଗ 35.403
କହିଲେ ଚଳେ 38.430
କହିଲେ ନ ସରେ 43.489
କଲବଲ 51.550
କଲେଜ ପଢ଼ିଆ 52.559
କାଇଁକି 46.510
କାକଳି 62.615
କାଗଜ 43.489
କାଗଜଫୁଲ 46.510
କାଠ 63.618
କାର୍ଡ 14.160
କାନ୍ଦିବା 50.539
କାଫୁଅ 43.489

କାମ 7.71
କାନଫୁଲ 39.445
କାମିଜ 50.539
କାରଣ 39.445
କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ 59.595
କାଳେ 33.375
କାଣିବା 55.576
କାହା 4.39
କାହା ପାଖକୁ 14.160
କାହାନ୍ତି 9.102
କାହାର 4.39
କାହାର 14.160
କାହାସାଙ୍ଗରେ 34.391
କାହିଁ 9.102
କାହିଁକି 8.88
କାଲ 50.539
କି 23.268
କି କି ପ୍ରକାର 35.403
କିଏ 3.27
କିଏ କିଏ 18.204
କିଛି 6.60
କିଛି କିଛି 33.375
କିଛିପରିମାଣରେ 45.503
କିନ୍ତୁ 10.114
କିନ୍ତୁ 13.147
କିନ୍ତୁ 14.160
କିପରି 17.188
କିଲେ 22.253
କୁଆଡ଼େ 3.27
କୁଆଡ଼େ 6.60
କୁଆଡ଼େ 24.284
କୁଆଡ଼େ କୁଆଡ଼େ 45.503
କୁନି 6.60
କୁହାକୁହି 56.582
କେଉଁଠାର 2.15
କେଜାଣି 34.391
କେଡ଼େ 30.346
କେତେ 30.346
କେତେ ଆଗ୍ରହରେ 50.539
କେତେକ 38.430
କେତେଟା 12.135
କେତେଟା 27.314
କେତେ ଡଙ୍ଗା 10.114
କେତେ ଦୂରକୁ 10.114
କେତେ ପ୍ରକାର 18.204
କେତେ ବାଟ 9.102
କେତେବେଳେ 12.135
କେତେବେଳେ 13.147
କେତୋଟି 19.220
କେତୋଟି 22.253
କେବଳ 20.231
କେବେ 14.160
କେମିତି 24.284
କେମିତି 26.302
କେମିତି 29.338
କେମିତିକା 29.338
କେହି 19.220
କେହି କେହି 19.220
କୋଉ 2.15
କୋଉଠାର 2.15
କୋଉଠି 1.3
କୋଉଠି 3.27

କୋଇଠି 29.338
କୋଇଥିରେ 30.346
କୋଇଦିନ 30.346
କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର 10.114
କୋଟି 22.253
କୋଉ ଭଉଣୀ 6.60
କୌଣସି 38.430

ଖ

ଖଣ୍ଡଗିରି ଗୁମ୍ଫା 9.102
ଖଣ୍ଡିଆଖାବଗ 34.392
ଖଣ୍ଡେ 14.160
ଖଣ୍ଡେ 27.314
ଖବର 9.102
ଖର 13.147
ଖରଛୁଟି 10.114
ଖରଦିନେ 13.147
ଖରବେଳେ 12.114
ଖରବେଳେ 13.147
ଖରପ 39.445
ଖସିପଡ଼ିବା 34.392
ଖାଇବାପିଇବା 39.445
ଖାଇସାରି 37.416
ଖାମଖିଆଲିଆ 64.622
ଖାଲି 20.231
ଖିଆପିଆ 29.338
ଖିଆଲ 64.622
ଖିରୀ 63.618
ଖୁଆଇବା 29.338
ଖୁବ୍ 1.3
ଖୁସିରେ 61.610
ଖେଚଡ଼ି 63.618
ଖୋଜିବା 29.338
ଖୋଲ 23.268
ଖୋଲଜାଗାରେ 13.147

ଗ

ଗଛତକ 4.39
ଗଣ୍ଡ 34.392
ଗଚକାଲି 12.135
ଗପ 33.375
ଗପବହି 41.464
ଗବେଷଣା 9.102
ଗବେଷଣା 19.220
ଗଭର୍ଣ୍ଣର 39.445
ଗଲବେଳେ 33.375
ଗାଁ 31.358
ଗାଁ 45.503
ଗାଁ ଲୋକ 43.489
ଗାଈଗୋଠ 46.510
ଗାଈ ଛେଳି 43.489
ଗାଡ଼ିଆ 18.204
ଗାଳିଦେବା 46.510
ଗାଳିଦେବା 57.590
ଗିଲସେ 26.302
ଗୀତ କ୍ଲାସ 39.445
ଗେଟ୍ 46.510
ଗୋଟାଏ 27.314
ଗୋଟାଏ କଥା 38.430
ଗୋଟାଏ କାମରେ 8.88
ଗୋଟାଏ କି ଦୁଇଟା 12.135
ଗୋଟାକୁ 22.253

ଗୋଡ଼ 39.445
ଗୋଲ୍ଲ 46.510
ଗୋଲପଫୁଲ 26.302
ଗୌଣଉଷା 19.220

ଘ

ଘଟିବା 34.392
ଘଡ଼ଘଡ଼ି 43.489
ଘଣ୍ଟାଏ 23.268
ଘଣ୍ଟାଏ କି ଦିଘଣ୍ଟା 31.358
ଘର 1.3
ଘରକରଣା 42.477
ଘରଦ୍ୱାର 43.489
ଘରେ 7.71
ଘରେ ବସି 24.284
ଘରେ ବସି ପଢୁଥା 24.284
ଘରେ ରହି 24.284

ଚ

ଚକ 17.188
ଚଗଲମୀ 30.346
ଚଢ଼ଚଢ଼ି 43.489
ଚଣ୍ଡାଳ 63.618
ଚଣ୍ଡାଳୁଣୀ 63.618
ଚମ୍ପଟ୍ 57.590
ଚମ୍ପଟ୍ 61.610
ଚରିବା 46.510
ଚା 20.231
ଚା 26.302
ଚାଉଳ 30.346
ଚାଉଳ 51.550
ଚାଉଳ ପଜେଇବା 23.268
ଚାକରଟୋକା 46.510
ଚାକିରୀ 3.27
ଚାକିରୀ 31.358
ଚାହୁଆ 60.607
ଚାଷ 63.618
ଚାଟିଟା 12.135
ଚାହିଁବା 38.430
ଚାଲିଚଳଣ 42.477
ଚାଲିଗଲେ 58.595
ଚାଲିବା 43.489
ଚାଲିବା 62.610
ଚାଲିଯିବା 30.346
ଚାଲୁନୁ 10.114
ଚିଠି 14.160
ଚିଠିଫିଟି 54.568
ଚିହ୍ନିଲପରି 8.88
ଚିଲିକା 30.346
ଚୁଡ଼ା 51.550
ଚୁଲି 63.618
ଚେଷ୍ଟା କରିବା 35.403

ଛ

ଛଅ 9.102
ଛଡ଼ା 19.220
ଛଟା 43.489
ଛର୍ଦ୍ଦି 60.606
ଛବି 12.135
ଛାଇ 62.615
ଛାଇନେଉଟା ବେଳ 42.477

ଛାଡ଼ି 31.358
ଛାଡ଼ିବା 30.346
ଛାତ୍ର 2.15
ଛାନିଆ 43.489
ଛୁଞ୍ଚିକାମ 59.601
ଛୁଟି 6.60
ଛୁଟି 7.71
ଛେଳି 46.510
ଛେଳିଜଗା ଟୋକା 46.510
ଛୋଟ 9.102
ଛୋଟ 13.147
ଛୋଟ ଛୋଟ 41.464
ଛୋଟ ବଡ଼ 38.430
ଛୋଟେଇ ଛୋଟେଇ 47.517

ଜ

ଜଏନ 31.358
ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ 8.88
ଜଗିଥା 23.268
ଜଣେ 1.3
ଜନ୍ମଦିନ 18.204
ଜମା 39.445
ଜମି 47.517
ଜମିବାଡ଼ି 33.375
ଜମିଯିବା 55.576
ଜର 39.445
ଜଳ 55.576
ଜରଦେହରେ 39.445
ଜରୁରୀ 28.326
ଜାଗା 33.375
ଜାଗାଳୁ 37.416
ଜାଣିଶୁଣି 50.539
ଜିନିଷ 27.314
ଜିନିଷପତ୍ର 43.489
ଜୀବନ 59.601
ଜୁହାର 58.595
ଜେଜେ 58.595
ଜେଜେ 61.610
ଜେଜେବାପା 58.595
ଜେଲ 57.590
ଜୋର 35.403
ଜୋରରେ 64.623

ଝ

ଝରଣା 62.615
ଝରିବର୍ଷା 43.489
ଝାଡ଼ିବା 28.326
ଝିଅ 29.338
ଝିଅମାନେ 49.530
ଝିପିଝିପି 43.489
ଝୋଳ 61.610

ଟ

ଟଙ୍କା 28.326
ଟଙ୍କାକଥା 28.326
ଟାଣିଟାଣି 61.610
ଟିକେ 7.71
ଟିକେ 23.268
ଟିକେ 61.610
ଟୁର୍ 17.188
ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ 14.160

ଠ

ଠକ 57.590
ଠକିବା 57.590
ଠାକୁର 17.188
ଠା' ପିଢ଼ା 63.618
ଠାରୁ 59.601
ଠିକ କରି 22.253
ଠିକ କରି 37.416
ଠିକ କରିବା 54.568
ଠିକ୍‌ଠାକ୍ 54.568
ଠିକଣା 41.464
ଠିକଣାବାଟ 41.464
ଠିକଘରେ 28.326
ଠିକଘରେ 35.403
ଠିକ ହେବା 54.568

ଡ

ଡଙ୍ଗା 30.346
ଡଙ୍ଗାରୁ 34.392
ଡର 43.489
ଡର 56.582
ଡାକଘର 14.160
ଡାକବଙ୍ଗଳା 54.568
ଡାକିଡାକି 30.346
ଡାକିଦେବା 17.188
ଡାଳ 26.302
ଡାଲି 30.346
ଡିଜାଇନ 27.314
ଡେଇଁବା 46.510
ଡେଙ୍ଗୁର 64.623
ଡେରି 7.71
ଡେରି 13.147

ଢ

ଢଙ୍ଗଢାଙ୍ଗ 42.477

ତ

ତତେ 10.114
ତତେ 24.284
ତଥାପି 43.489
ତଥାପି 62.615
ତମେ 2.15
ତରତର ହେଇ 28.326
ତରଫ 56.582
ତହୁଁବଳି 64.623
ତା 3.27
ତା 10.114
ତାଙ୍କ 3.27
ତା ଛଡ଼ା 18.204
ତାଟି 64.623
ତା ପରେ 41.464
ତା ପରେ 45.503
ତା ବୋଲି 23.268
ତା ବୋଲି 30.346
ତାରକସୀ 39.446
ତାରି 3.27
ତାହେଲେ 14.161
ତାହେଲେ 20.231
ତାହେଲେ ଯାଇ 24.284
ତାଲିକା 28.326
ତିଆରିହେବା 10.114
ତିନି କିଲୋମିଟର 10.114

ତିନିଟାବେଳେ 12.135
ତୁ 6.60
ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ 3.27
ତୁଳନା 59.601
ତୃତୀୟଜଣ 61.610
ତେବେ 7.71
ତେବେ 34.392
ତେବେ ବି 43.489
ତେରଯାତ୍ରା 38.430
ତୋ 6.60
ତୋ ଛଡ଼ା 18.204
ତୋର ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା 39.446

ଥ

ଥଣ୍ଡା 13.147
ଥଣ୍ଡା 26.302
ଥଣ୍ଡା କାଲୁଆ ପବନ 43.489
ଥଣ୍ଡାଜ୍ୱର 55.576
ଥଣ୍ଡା ପବନ 43.490
ଥରିବା 43.490
ଥାଏ 17.188

ଦ

ଦର 22.253
ଦରକାର 4.39
ଦରଜ 39.446
ଦରଜ 47.517
ଦରଦାମ 38.430
ଦଶଦିନଖଣ୍ଡେ 54.568
ଦଶଦିନ ଦିନ 58.595
ଦଶ ମାସ କାଳ 56.583
ଦଶର (ଦେଶହର) 33.375
ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା 54.568
ଦୟା 51.550
ଦାଢ଼ିଆ 57.590
ଦାଦା 8.88
ଦାମ୍ 22.253
ଦାମ୍ ଲିଷ୍ଟ 27.314
ଦ୍ୱାର 56.583
ଦାୟୀ 35.403
ଦି କିଲୋ 22.253
ଦିଘଣ୍ଟା ପରେ 23.268
ଦି ଟଙ୍କା 22.253
ଦିଟା 26.302
ଦିନ 13.147
ଦିନକାଳ 43.490
ଦିନ ଗଣିବା 50.539
ଦିନେ ଦି ଦିନ 28.326
ଦିହିଁଙ୍କ ଭିତରେ 61.610
ଦିହେଁ 34.392
ଦୁଆରମୁହଁ 23.268
ଦୁଇଖଣ୍ଡ 14.161
ଦୁଇଜଣ 9.102
ଦୁଇଜଣ 34.392
ଦୁର୍ଘଟଣା 34.392
ଦୁଇଟାଯାକ 4.39
ଦୁଇବର୍ଷ ତଳର 8.88
ଦୁଇବେଳା 13.147
ଦୁଷ୍କାମୀ 30.346
ଦୂର 9.102
ଦେଖିଛି 8.88
ଦେଖିବାକୁ 6.60

ଦେଖିସାରି 35.403
ଦେଢଟଙ୍କା 22.253
ଦେବା 14.161
ଦେବାକୁ 24.284
ଦେଶ 13.147
ଦେଶବିଦେଶ 17.188
ଦେହ 26.302
ଦେହ ଖଗପ 18.204
ଦୋକାନ 4.39
ଦୋଳଯାତ୍ରା 38.430

ଧ

ଧକା 34.392
ଧନ୍ୟବାଦ 9.103
ଧନିଆପତ୍ର 22.253
ଧରପଡ଼ିବା ଭୟରେ 57.590
ଧାନ 47.517
ଧୀରେ ଧୀରେ 28.326
ଧୂଳି 28.326
ଧୋବା 49.530
ଧୋବାଘର 49.530

ନ

ନଈକୂଳ 10.114
ନଈବତି 43.490
ନଜର 35.403
ନଜର ରଖିବା 23.268
ନଯିବାକଥା 17.188
ନମସ୍କାର 1.3
ନହେଲେ 20.231
ନହେଲେ 34.392
ନା 2.15
ନାଁ 1.3
ନାଈ 6.60
ନାଚଗୀତ 42.477
ନାଚଡ୍ରେସ 39.446
ନାରେ 10.114
ନାହିଁ 4.39
ନିଆଁ 64.623
ନିକଟରେ 3.27
ନିଖିଳ ଭାରତ ହସ୍ତତନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ 60.607
ନିଜେ 31.358
ନିଜେ 55.576
ନିଜେ ନିଜେ 61.610
ନିଗମିଷାଷୀ 20.231
ନିଶ୍ଚୟ 26.302
ନିଶ୍ଚୟ 37.416
ନିଷ୍ଠେ 39.446
ନିହାତି 42.477
ନିହାତି 46.510
ନିୟମ 38.430
ନୂହେଁ 3.27
ନୂହେଁ 7.71
ନୂଆ 9.103
ନୂଆ ଜାମା 18.204
ନୂଆ ଡ଼ିଜାଇନ 27.314
ନୂଆ ନୂଆ 35.403
ନେ 23.268
ନେଇଯା 23.268
ନେଇଯିବା ପାଇଁ 10.114
ନେଇଛୁ 6.60

ପ
(ଚିଠି) ପକେଇବା 14.161
ପଚପଚ 43.490
ପଚାରିବା 14.161
ପଚାରିବା 30.346
ପଚାରିବା 47.517
ପଚାରିଲ 61.610
ପଛକୁ 42.477
ପଠାଇବେ 27.314
ପଠେଇବା 14.161
ପଢ଼ିବା 38.430
ପଢ଼ିଶାଘର 23.268
ପଢ଼ାପଢ଼ି 33.375
ପଢିବା 35.403
ପଥର 59.601
ପଦା 43.490
ପନିକି 61.610
ପବନ 13.147
ପର୍ବପର୍ବାଣୀ 38.430
ପବିତ୍ର 63.618
ପରଦା 27.314
ପରିଚୟ 45.503
ପରିଚାରିକା 63.618
ପରିବା 22.253
ପରିଶ୍ରମ କରିବା 35.403
ପରୀକ୍ଷା 24.284
ପରୀକ୍ଷା ପାଖ 24.284
ପରେ 24.284
ପରେ 30.346
ପରେ ପରେ 58.595
ପଶିବା 46.510
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା 45.503
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା 54.568
ପଶୁପକ୍ଷୀ 30.346
ପହିଲିରଜ 37.416
ପଲେ ଗୋଲ୍ଲ 46.510
ପ୍ରକୃତରେ 38.430
ପ୍ରତି 17.188
ପ୍ରତିଦିନ 12.135
ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ 34.392
ପ୍ରଧାନ ଭଷା 19.220
ପ୍ରବନ୍ଧ 38.430
ପ୍ରସିଦ୍ଧ 9.103
ପ୍ରସିଦ୍ଧ 17.188
ପ୍ରାୟ 9.103
ପ୍ରୋଗ୍ରାମ 39.446
ପାଇବା 45.503
ପାଖ 3.27
ପାଖେଇ 49.530
ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା 23.268
ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳର 8.88
ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ 43.490
ପାଟି 61.610
ପାଟିକରିବା 43.490
ପାଟି 39.446
ପାଣି 26.302
ପାଣି ପକେଇବା 50.539
ପାଛ 29.338
ପାଳିବା 38.430
ପାସ୍ 24.284
ପିଠା 18.204
ପିଠି 64.623

ପିପିଲି 60.607
ପିଲ 46.510
ପିଲ 49.530
ପିଲମାନେ 41.464
ପିଲେ 30.346
ପୁଇଣି 50.539
ପୁଣି 12.135
ପୁଣି 17.188
ପୁଣି 20.231
ପୂଜା କରିବାକୁ 6.60
ପୂଜାଛୁଟି 33.375
ପୂଜାବ୍ରତ 38.430
ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଉଷ୍ଣାକେନ୍ଦ୍ର 2.15
ପୂର 2.15
ପୂର 43.490
ପୂରପୂରି 46.510
ପୂରପୂରି 54.569
ପୂରେଇଦେବା 63.618
ପୃଥିବୀ 17.188
ପେଟ କଁ କଁ କରିବା 68.618
ପୋଖରୀ 18.204
ପୋଛିପକେଇବା 61.610
ପୋଡ଼ପିଠା 37.416
ପୋଡ଼ପିଠା 63.618
ପୋଡ଼ିବା 64.623
ପୋଷକରିବାକୁ 14.161

ଫ

ଫଳ 6.60
ଫାଟିବା 30.347
ଫୁସଫୁସକରି 62.615
ଫୁଲଗଛ 4.39
ଫେର 50.540
ଫେରିଆସିବା 23.268
ଫେରିଆସିବା 43.490
ଫେଲ 43.490

ବ

ବଙ୍କେଇ 64.623
ବଗିଚାରେ ଲଗେଇବା 26.302
ବଙ୍ଗଳା ବିଭାଗ 2.15.
ବଜାର 7.71
ବଜାରଆଡ଼େ 3.27
ବଟୁଆ 60.607
ବଡ଼ 1.3
ବଡ଼ବଡ଼ 41.464
ବଡ଼ବାଣ୍ଡ 17.188
ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟି 47.530
ବଡ଼ଦେଉଳ 17.188
ବଡ଼ଭାଇ 3.27
ବଡ଼ଭାଇ 8.88
ବଡ଼ଭାଗ 61.610
ବଢିଅଞ୍ଚଳ 51.550
ବଢିବା 38.430
ବଣଖେଳି 30.347
ବଣମଣିଷ 30.347
ବଚାଇଦେବା 41.464
ବର୍ତ୍ତମାନ 3.27
ବର୍ତ୍ତମାନ 41.464
ବଦମାସ 57.590
ବନ୍ଦ 6.60
ବନ୍ଦ 14.161

ବନ୍ଦୋବସ୍ତ 30.347
ବନ୍ଧ 45.503
ବନ୍ଧାବନ୍ଧି 33.375
ବନ୍ଧୁ 29.338
ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ 58.595
ବନ୍ଧେଇବା 28.326
ବର 29.338
ବରଗଛ 62.615
ବରଘର 29.338
ବରଂ 39.446
ବସ୍ 17.188
ବସ୍ ଚକ 30.347
ବସା 4.39
ବହି 4.39
ବହିବନ୍ଧାଳି 28.327
ବାଢ଼ିବା 63.618
ବାଣ୍ଡିବା 51.550
ବାଟ୍ୟା 51.550
ବାଧିବା 64.623
ବାପଘର 63.618
ବାପା 27.314
ବାପାଙ୍କଠୁ 22.284
ବାବା 56.583
ବାବୁମାନେ 47.517
ବାର ମାସ 38.430
ବାଳ କାଟିବା 49.530
ବାସନକୁସନ 30.347
ବାସିନ୍ଦା 1.3
ବାହାଘର 29.338
ବାହାଘର 39.446
ବାହାରକୁ 33.375
ବାହାରର 2.15
ବାହାରିବା 30.347
ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା 17.188
ବାଲେଶ୍ୱର 43.490
ବାଲେଶ୍ୱର ବାଟେ 54.569
ବି 1.3
ବିଚର 61.610
ବିଜୁଳି 43.490
ବିଦା ହେଲ ବେଳେ 50.540
ବିନା ଚିନ୍ତାରେ 33.375
ବିପଦ 51.550
ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ 35.403
ବିରକ୍ତ 43.490
ବିରଳ 59.601
ବିଶ୍ୱାସ 57.590
ବିଶ୍ରାମ 39.446
ବିଷୟ 19.221
ବିଷୟରେ 9.103
ବିଲଟିବାଇଗଣ 22.253
ବିଲୁଆଣୀ 61.610
ବୁଝିବୁ 22.284
ବୁଡ଼ିଗଲେ 34.392
ବୁଢ଼ା ହେବା 58.595
ବୁଦ୍ଧି ଶିଖିବା 61.611
ବୁଲବୁଲି 30.347
ବୁଲବୁଲି ପୋଗ୍ରାମ 54.569
ବୁଲି 6.60
ବୁଲି (ବାକୁ) 8.89
ବୁଲିବାକୁ 13.147
ବୁଲିବୁଲି 63.618
ବୁଲୁ 6.61

ବୁଲୁ ମା 6.61
ବେଶ୍ 39.446
ବେଶୀ 2.15
ବୋଇ 14.161
ବୋକା 61.611
ବୋଟି• 30.347
ବୋଲି 34.392

ଭ

ଭଣ୍ଡାରୀ 49.530
ଭର୍ତ୍ତି 55.576
ଭୟଙ୍କର 43.490
ଭଲ 1.3
ଭଲ 3.27
ଭଲ 4.39
ଭଲ 27.314
ଭଲକରି 50.540
ଭଲ କରିବା 61.611
ଭଲ ଭଲ 22.253
ଭଲ ଭଲ 27.314
ଭଲ ରହିବା 26.302
ଭଲ ଲଗିବ 10.114
ଭଲ ଲାଗିବା 13.147
ଭ୍ରମଣ କରିବା 54.569
ଭଗ କରିବା 61.611
ଭଣିଜା 3.27
ଭତହାଣ୍ଡି 23.268
ଭତହାଣ୍ଡି ଓହ୍ଲେଇବା 23.268
ଭତ ବସେଇବା 23.268
ଭତ ହେବା 23.268
ଭାବିବା 50.540
ଭରି 1.3
ଭରି ବଡିଆ 10.114
ଭଷାର ବ୍ୟବହାର 35.403
ଭସିଯିବା 43.490
ଭିଜିବା 43.490
ଭିତରେ 28.327
ଭିତରେ 59.601
ଭୀଷଣ 39.446
ଭୁଲିଯିବା 14.161
ଭେଟିବା 54.569
ଭେକକରିବା 63.618
ଭେଗ 6.61
ଭେର 13.147

ମ

ମଙ୍ଗଳ 38.430
ମଜା 18.204
ମଜାଗପ 61.611
ମଜୁରୀ 61.611
ମଝିଖଣ୍ଡକ 61.611
ମଟର 22.253
ମତେ 10.114
ମତେ 19.221
ମତେ ନେଇଯିବୁ 24.284
ମଧ୍ୟ 9.103
ମନକଷ୍ଟ 50.540
ମନଦୁଃଖ 50.540
ମନଦେଇ 24.284
ମନମୂତାବକ 60.607
ମନହେବା 61.611
ମନାକରିବା 50.540

ମନାକରିବା 52.559
ମନା କରିଦେବି 24.284
ମନେକରି 14.161
ମନେକଲି 20.231
ମନେପକେଇବା 28.327
ମନେରଖିବା 30.347
ମନେମନେ 62.615
ମନ୍ତ୍ର 57.590
ମନ୍ତ 62.615
ମନ୍ତ୍ରୀ 64.623
ମନ୍ଦିରକୁ 6.61
ମନ୍ଦିର ପାଖକୁ 10.114
ମରମତି 46.510
ମରିବା 43.490
ମହରଗ 22.253
ମହା ଅବିଶ୍ୱାସୀ 57.590
ମହା ଠକ 57.590
ମଲ୍ଲୀ 4.39
ମାଇସୀ 26.302
ମାଙ୍କଡ଼ 30.347
ମାଛ ତରକାରୀ 20.231
ମାଛ ଧରିବାକୁ 10.114
ମାଛମାଂସ 20.231
ମାଡ଼ିଆସିବା 43.490
ମାଛ 39.446
ମାଛେ 57.590
ମାନେ 38.430
ମାମୁଁଘର 18.204
ମାସକୁ 12.135
ମ୍ୟାଜିକ୍ 6.61
ମିଛରେ 57.590
ମିଳାମିଶା 45.503
ମିଳି 63.618
ମିଶିବା 42.477
ମିଶିବା 45.503
ମିସ୍ 49.530
ମୁଁ 1.3
ମୁଖଶାଳା 59.601
ମୁଣ୍ଡ 61.611
ମୁଚୁକି ହସିବା 63.618
ମୁହଁ ଗୁହାଁଗୁହିଁ 63.618
ମୂଳକଥା 35.403
ମୋ 1.3
ମୋଟେ 18.204
ମୋଟେ 24.284
ମୋଟେ 64.623
ମୋ ସହିତ 10.114

ଯ

ଯତ୍ନ 35.403
ଯଥେଷ୍ଟ 33.375
ଯଥେଷ୍ଟ 35.403
ଯଦି 38.430
ଯା 23.268
ଯା ଆସ 39.446
ଯା ଆସିବ ତା 56.583
ଯାଇପାରନ୍ତି 33.375
ଯାଇପାରିବିନି 33.375
ଯାଇପାରେ 33.375
ଯାଇଛନ୍ତି 7.71
ଯାଉଛୁ 6.61
ଯାଉନି 7.71

ଯାଉଯାଉ 30.347
ଯା ତା କରି 39.446
ଯା'ନି 24.284
ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତା 39.446
ଯାହା ଯାହା ଦରକାର 39.446
ଯାହା ହେଲେ ବି 39.446
ଯିଏ 61.611
ଯିବାବେଳ 45.503
ଯେ 3.27
ଯେଉଁମାନେ (ଯୋଉମାନେ) 38.430
ଯେ କୌଣସି 59.601
ଯେ କୌଣସି ଦିନ 50.540
ଯେତେବେଳେ 38.430
ଯେତେବେଳେ 39.446
ଯେପରି (ଯେମିତି) 38.430
ଯେମିତି ହେଉ 39.446
ଯେମିତି ହେଲେ 39.446
ଯୋଉ 10.114
ଯୋଉ 38.430
ଯୋଗ୍ୟ 29.338
ଯୋଗାଡ଼ 50.540
ଯୋଗେଇଦେବା 63.618

ର

ରଖିଲାବେଳେ 33.375
ରଙ୍ଗ 17.188
ରକ 37.416
ରଜନୀଗନ୍ଧା 4.39
ରଥ 17.188
ରଥଯାତ୍ରା 17.188
ରଥଯାତ୍ରା ଦିନ 17.188
ରନ୍ଧା ଘର 23.268
ରବିବାର ଦିନ 10.114
ରସୁଣ 22.253.
ରକ୍ଷା କରିବାକୁ 34.392
ରକ୍ଷା ମିଳିବା 57.590
ରଗିବା 50.540
ରଜକୋଷ 64.623
ରଜଧାନୀ 1.3
ରଜପ୍ରାସାଦ 64.623
ରଜ୍ୟ 64.623
ରଜିହେବା 26.302
ରଜିହେବା 62.615
ରତି 13.147
ରତିରେ 12.135
ରନ୍ଧିବା 30.347
ରସ୍ତା 3.27
ରସ୍ତାଘାଟ 43.490
ରିସର୍ଚ୍ଚ 19.221
ରିଲିଫ 51.550
ରୋଗୀ 55.576
ରୋଷେଇ କରିବା 30.347
ରୋଷେଇ ଘର କବାଟ 23.268
ରୋହି ମାଛ 61.611

ଶ

ଶଶୁର 33.375
ଶାକ୍ତୀ ଦୋକାନ 27.314
ଶାଶୁ 33.375
ଶାଶୁଘର 33.375
ଶିଖୁଛୁ 7.71
ଶିକ୍ଷକ 1.3

ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ 55.576
ଶୀଘ୍ର 23.268
ଶୀତଛୁଟି 33.375
ଶୀତଦିନେ 13.147
ଶୀୟା 63.618
ଶୁଖିଯାଇଛି 10.114
ଶୁଣିଥିବେ 34.392
ଶୁଣିବା 35.403
ଶୁଦ୍ରଘର 63.618
ଶୁଦ୍ଧିକାମ (ଶୁଦ୍ଧିକ୍ରିୟା) 58.595
ଶେଷଇଛା 58.595
ଶେଷରେ 56.583
ଶ୍ରେଷ୍ଠ 59.601

ସ

ସକାଳୁ 7.71
ସଜଡ଼େଇ 28.327
ସଞ୍ଜ 52.559
ସତ 34.392
ସତ 43.490
ସତେ 43.490
ସତେଲେ 50.540
ସନ୍ତାନ 38.430
ସନ୍ତୋଷ କରିବା 63.618
ସନ୍ଧ୍ୟା 7.71
ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ 13.147
ସବା ପଛରେ 42.477
ସବୁ 2.15
ସବୁଆଡ଼ 30.347
ସବୁଠୁ 59.601
ସାଙ୍ଗମାନେ 13.147
ସାଙ୍ଗରେ 7.71
ସାଙ୍ଗହେଇ 13.147
ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ 23.268
ସାଚ 9.103
ସାବା ପାନ 20.231
ସାଧାରଣ 43.490
ସାଧାରଣ 62.615
ସାଧାରଣତଃ 38.431
ସାନଭଉଣୀ 3.27
ସାବଧାନ 34.392
ସାବଧାନ 43.490
ସାମନା 47.517
ସାର 1.3
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା 30.347
ସିଗାରେଟ 20.231
ସିଧାସିଧା 47.517
ସ୍ଥିର କରିବା 54.569
ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ 38.431
ସ୍ତନାପୁଅ 24.284
ସୁବିଧା 17.188
ସୁବିଧା କରି 28.327
ସୂଚନା ବହି 9.103
ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର 10.114
ସୂକ୍ଷ୍ମ 59.601
ସେ 3.27
ସେଇ 2.15
ସେଇଆ 54.569
ସେଇଟା 2.15
ସେଇଠି 3.27
ସେଇଠୁ 61.611
ସେଇଥିପାଇଁ 61.611

ସେଇଦିନରୁ 30.347
ସେ କଥା 34.392
ସେଗୁଡ଼ା 27.314
ସେଗୁଡ଼ାକ 4.39
ସେଗୁଡ଼ିକ 4.39
ସେଠି 2.15
ସେତେ 35.403
ସେତେବେଳେ 38.431
ସେତେବେଳେ 43.490
ସେଥିପାଇଁ 6.61
ସେଥିପାଇଁ 20.231
ସେଥିରୁ 27.314
ସେଥିରେ 17.188
ସେପରି 34.392
ସେପରି 38.431
ସେମାନେ 7.71
ସେମିତି 17.188
ସେମିତି 30.347
ସେଲୁନ 49.530

ହ

ହଁ 1.3
ହଇରଣହେବା 43.490
ହଇରଣହେବା 63.618
ହଇରେ 46.510
ହଇଲେ 43.490
ହଉ 17.189
ହଉରେ ବାବା 39.446
ହଠାତ୍ 43.490
ହଠାତ୍ 58.595
ହଣା 30.347
ହଳଦିଆ 17.189
ହଷ୍ଟେଲ ନନା 30.347
ହ୍ରଦ 34.392
ହାଣ୍ଡି 63.618
ହାଣ୍ଡିକୁଣ୍ଡେଇ 63.618
ହିସାବ 30.347
ହୁଏତ 41.464
ହୁସିଆର 34.392
ହେ 24.283
ହେନା 4.39
ହେଲେ 34.392
ହୋ 47.517
ହୋଇଥାଇପାରେ 34.392
ହୋଇପାରେ 34.392

କ୍ଷ

କ୍ଷତି 43.490

ଲ

ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା 35.403
ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା 63.618
ଲଞ୍ଜ ପଟୁ 61.611
ଲଉ 61.611
ଲଳ 61.611
ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର 6.61
ଲୁଗାପଟା 49.530
ଲୁଗାପଟା 51.550
ଲେଖକ 1.3
ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକ 35.403
ଲେଖା ଲେଖି 33.375
ଲେକ 1.3
ଲେକେ 38.431

APPENDIX II

Additional words used

Alphabetically arranged

ଅ

ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ 14.164
ଅଜାଆଣ 33.379
ଅଜାଘର 33.378
ଅର୍ଥ 38.435
ଅଥଯ 30.351
ଅଧୀର 28.330
ଅନିଷ୍ଟ 43.494
ଅବିକା 28.330
ଅବେଳରେ 55.578
ଅରଜେଣ୍ଟ 31.331
ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ 51.552
ଅଳ୍ପ ଥଣ୍ଡା 26.305
ଅଶୁଭ 30.351
ଅସ୍ଥିର 30.351
ଅସୁବିଧାରେ 33.379
ଅସ୍ପଷ୍ଟ 26.305

ଆ

ଆଣ ଘର 33.378
ଆଉ ଜିଏ 18.207
ଆଖି 23.273
ଆଜେବାଜେ 57.591
ଆଣିସାରି 35.407
ଆଦୌ 24.287
ଆବଶ୍ୟକ 28.330
ଆରଥର(କୁ) 14.165
ଆରବର୍ଷକୁ 14.165
ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ 28.330

ଇ

ଇଶ୍ବରଭିଇରେ 24.284
ଇତିହାସରେ 24.287

ଉ

ଉଛନ୍ନ ହେଇ 28.329
ଉପର ଉଇଣୀ 17.192
ଉଷୁମ 13.149

ଏ

ଏଇକ୍ଷଣି 28.330
ଏଇକ୍ଷିଣା 28.330
ଏକଦମ୍ 43.494
ଏକଦାରେ 43.493
ଏକା ଏକା 33.379
ଏକାକୀ 33.379
ଏଠାକୁ 9.105
ଏସବୁ 4.42

ଓ

ଓଡ଼ିଆ ଭଷା ବିଜ୍ଞାନ 19.222

ଓଡ଼ିଶା ଗଜନୀତି 19.222
ଓଡ଼ିଶୀ 27.316

କ

କଖାରୁ 22.256
କଟକ ସହର 10.116
କଥାରେ 33.379
କଦାପି 24.288
କଳାମଣ୍ଡପ 7.74
କଲେଜ 14.165
କାମ 6.63
କ୍ଲାସର 2.18
କାହାଣୀ 61.611
କାଲିକା 34.394
କାଲୁଆ 43.494
କିରେ 46.512
କୁହାବୋଲ 33.388
କେଇଟି 22.257
କେନାଲ ପାଣିରେ 34.394
କେବେ ବି 24.288
କେବେହେଲେ 24.288
କେଉଁ 24.288
କୋଉଠିକି 33.378
କୋଉଠିକୁ 33.378
କୋଉଥିପାଇଁ 33.378

ଖ

ଖବରରେ 34.394
ଖସପ କରିବୁ 24.289
ଖସବେଳକ 24.288
ଖାନାପିନା 37.420
ଖିରିଖେଚଡ଼ି 37.420

ଗ

ଗଣିତରେ 24.287
ଗରମଦିନେ 13.149
ଗାଡ଼ିରେ 23.273
ଗ୍ରୀଷ୍ମଛୁଟି 33.377

ଚ

ଚଞ୍ଚଳ 27.318
ଚନ୍ଦନଯାତ୍ରା 17.191
ଗ୍ଧ, ପାନ 20.233
ଗ୍ଧ ଫା 33.388
ଗ୍ଧଲକ 24.290
ଚିତ୍ତାକଲି 20.234
ଚେଷ୍ଟା 35.405

ଛ

ଛିଡ଼ିଛି 47.520
ଛୁଆଟାକୁ 55.579
ଛେଳିଫେଳି 33.388
ଛୋଟା 47.519

ଜ

ଜଣକ 9.105
ଜଣାଶୁଣା 33.388
ଜମିଜମା 33.379
ଜଲଦି 27.318
ଜାନୁଆରୀ ୨୬ 14.164
ଜାମାଫାମା 33.388

ଝ

ଝଡ଼ 13.149
ଝାଙ୍କି 13.149

ଟ

ଟଙ୍କାଫଙ୍କା 33.388
ଟଣାଟଣି 33.388
ଟସର 27.316
ଟିକିଟିକି 41.467
ଟିକେ ବି 18.207
ଟୁପୁଟୁପୁ 43.494
ଟୁପୁଲ୍ଲ ଟୁପୁଲ୍ଲ 43.494

ଡ

ଡ୍ରାମା 7.74
ଡ଼ିଷ୍ଟିଙ୍କସନ ରଖିବୁ 24.287

ତ

ତରକାରୀ 23.271
ତରବର 28.329
ତଳଉଉଣୀ 17.192
ତହିଆର ଦିନଠୁ 26.307
ତା ଆର ଦିନଠୁ 26.307
ତାଙ୍କୁ 8.90
ତା ଭିତରୁ 27.317
ତୁମକୁ 8.90
ତୁରନ୍ତ 27.318
ତୋତେ 8.90

ଥ

ଥରେ ଥରେ 43.494

ଦ

ଦ୍ୱିଧାରେ 33.379
ଦିପହର ବେଳକୁ 13.149
ଦିଲ୍ଲଗ 46.513
ଦୁଧ ଦହି 20.233
ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ 43.494
ଦୃଷ୍ଟି 23.273
ଦେଖାଦେଖି 33.379
ଦେଖାଶୁଣା 33.388
ଦେଖିଥାଇ 34.394
ଦେଖୁଛୁ 6.62
ଦୋକାନଫୋକାନ 33.388

ଧ

ଧୋତି 27.317

ନ

ନଈ ପାଣିରେ 34.394
ନଉଛୁ 6.62
ନଖଉଖୁମ 26.305
ନଚେତ୍ 42.481
ନ କରିବା 35.406
ନ ଜାଣିବା 35.406
ନନ୍ଦନକାନନ 10.116
ନ ବୁଝିବା 35.406
ନ ଶିଖିବା 35.406
ନାଉ 22.257
ନାକସିଧା 47.519
ନାନୀ 17.191
ନିଉଳରେ 34.394
ନିତି 26.305

ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ 37.418
ନୂଆ ପ୍ୟାଣ୍ଟ 18.207
ନୂଆ ଶାର୍ଟ 18.207
ନୂଆ ଲୁଗା 18.207

ପ

ପଥରଦିନ 24.287
ପଥରିଦିନ 37.418
ପଚରାପଚରି 30.351
ପଛେ 24.290
ପଢ଼ାଶୁଣା 33.388
ପଢିଥାଇ 34.394
ପଢିସାରି 35.407
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 41.466
ପରଦିନକା 34.394
ପରଦିନଠୁ 26.307
ପରସ 39.451
ପହଞ୍ଚିପାରେ 33.378
ପଲ 46.512
ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ରରେ 34.394
ପ୍ରଥମରୁ 30.351
ପ୍ରସଙ୍ଗଟା 14.165
ପ୍ରୟୋଜନ 28.329
ପ୍ରାଚୀନ 59.602
ପାଜି 57.590
ପାଟ 27.316
ପୀଢ଼ା 39.451
ପୁରତନ 59.602
ପୁରୁଣା 59.602
ପୂଜାପର୍ବ 38.436
ପୂର୍ବରୁ 31.361
ପୋଜିସନ ରଖିବୁ 24.287

ଫ

ଫାଷ୍ଟ ହେବୁ 24.287
ଫିଷ୍ଟ 30.351
ଫୁଲକୋବି 20.235

ବ

ବଡ଼ବାପା 17.191
ବଡ଼ଭଉଣୀ 8.91
ବଢିଆ 27.317
ବତାସ 13.149
ବ୍ରତଘର 18.207
ବାଜେ 39.451
ବାଡ଼ିରୁ 46.513
ବାପାବୋଉ 33.379
ବାରିରୁ 46.513
ବାସ୍ତବରେ 38.437
ବିଗ୍ଭରକଲି 20.234
ବିଗ୍ଭରରେ 33.379
ବିଜ୍ଞାନରେ 24.287
ବିପଦ ତ ବିପଦ 34.394
ବିଭିନ୍ନ 18.207
ବିଗଟ ବିଗଟ 41.467
ବୁଝିଥାଇ 34.394
ବୁଢିଆ 24.290

ଭ

ଭଙ୍ଗା 46.513
ଭଲମନ୍ଦ 55.578
ଭଲ ଓ ଭଉଣୀ 34.394

ଭଇଭଉଜ 33.379
ଭଗେ 46.513
ଭତ 20.233
ଭୀଷଣ 43.493
ଭୂଗୋଳରେ 24.287
ଭେଜି 30.351

ମ

ମଈଷି 46.513
ମଟରରେ 23.272
ମଠା 27.316
ମନକୁ ବୁଝାଇ 24.290
ମନ୍ଦ 50.542
ମଲ୍ଲଢ଼ି 43.494
ମା ଓ ଝିଅ 34.394
ମାଗାଜିନ 4.39
ମାନେ 9.105
ମାମୁଁମାଈ 33.379
ମିଛଟାରେ 45.505
ମିଟି• 7.74
ମିଠା 20.235
ମ୍ୟୁଜିୟମ୍ 14.165
ମୂଳକୁ 30.351
ମେଲ 23.272
ମୋଟକୁ 18.207

ଯ

ଯାଏ 41.466
ଯାନିଯାହା 38.436
ଯୋଗାଡ଼ଯତ୍ନ 30.351

ର

ରଖାଥୁଆ 33.388
ରଉରକେଲରେ 18.149
ରଟିକ 24.288
ରୁଟି 20.233
ରେକ 26.305

ଶ

ଶଶୁରଘର 33.378
ଶିଶୁପାଳଗଡ଼ 10.116
ଶୀତ 43.493
ଶୀତୁଆ 43.494

ସ

ସଇତାନ 57.590
ସକାଳକ 24.288
ସତରେ 38.437
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ 37.418
ସବୁଗୁଡ଼ା 41.466
ସବୁ ଛାଇ 2.19
ସବୁ ଲୋକ 2.19
ସମ୍ପତ୍ତିବାଡ଼ି 33.378
ସମ୍ଭବତ 41.468
ସମାଜରେ 34.399
ସକଖ 47.520
ସାନଟାକୁ 55.579
ସାନସାନ 41.467
ସାକ୍ଷ 20.235
ସାହିତ୍ୟରେ 24.235
ସିଧାସକଖ 47.520
ସିଲ୍କ 27.316

ସୁନ୍ଦର 39.451
ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ 28.330
ସେଇ ସମୟରେ 43.494
ସେଠାକୁ 9.105
ସେଠାରୁ 9.105
ସେଠୁ 9.105
ସେତିକିବେଳେ 43.494
ସେ ଭିତରୁ 27.317
ସେମାନଙ୍କୁ 8.90
ସେମିତିକା 37.419

ଲ

ଲଗି 33.379
ଲେଉଟିଲନି 58.595
ଲେକ୍‌ରେ 34.394
ଲେଖିଥାଇପାରେ 34.394
ଲେଖିସାରି 35.407

APPENDIX III

Key to Exercises

Lesson 1

1. (a) ମୋ (b) ଆପଣ (c) ମୁଁ (d) ମନୋଜ (e) ଭୁବନେଶ୍ୱର

2. (a) ରମେଶ (b) ଗୌହାଟୀରେ (c) କ'ଣ (d) କୋଉଠି (e) କଣ (f) ଜଣେ
   (g) ଓଡ଼ିଶାର (h) ବାସିନ୍ଦା (i) ଖୁବ (j) ଓଡ଼ିଶାର

3. (a) ଭୁବନେଶ୍ୱର କଣ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ?
   (b) ଗୌହାଟୀ କଣ ଖୁବ ବଡ଼ ସହର ?
   (c) ଆପଣ କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ?
   (d) ମୁଁ କଣ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ?
   (e) ଆପଣଙ୍କ ଘର କଣ ଭୁବନେଶ୍ୱର ?

Lesson 2

1. (a) ସେଇଟା (b) ସେଇ (c) ଏଇ (d) ତୁମେ (e) ତମ (f) ଆପଣ
   (g) ଅଧ୍ୟାପକ (h) ଲୋକ

2. (a) କଣ (b) କୋଉ (c) କୋଉଠି (d) ଓଡ଼ିଶାର (e) କଣ (f) କ'ଣ
   (g) କମ୍ (h) ଓଡ଼ିଆ (i) ଲୋକ (j) ବଡ଼

3. (a) ତୁମ ଘର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ?
   (b) ଓଡ଼ିଆ କ୍ଲାସର ଛାତ୍ର ବେଶୀ ?
   (c) ମୁଁ ଆସାମର ଲୋକ ?
   (d) ଆପଣ ଉତ୍କଳକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ?
   (e) ତୁମେ ଅସମୀୟା ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ?

Lesson 3

1. (a) ତାଙ୍କ (b) ତୁମ (c) ତାଙ୍କ (d) ମୋ (e) ତୁମ (f) ମୋ (g) ତା (h) ତୁମ

2. (a) ସାନ (b) ଅଳ୍ପ (c) ଅତି (d) ସାନ (e) ବଡ଼

3. (a) ମୋ ଘର ଏଠୁ ବହୁତ ଦୂର ନୁହଁ ।
   (b) ତମେ ମୋ ସାନ ଭଇ ନୁହଁ ।
   (c) ଆମ ରାଜଧାନୀ ନାଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ନୁହଁ ।
   (d) ତମ ନାଁ ଅଶୋକ ନୁହଁ ।
   (e) ତୁମ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର ଏଠୁ ଅଳ୍ପ ଦୂର ନୁହଁ ।

4. (a) ମୋ (b) ତୁମ (c) ତାଙ୍କ (d) ଆପଣଙ୍କ (e) ତୋ

5. (a) ତମ ଘର କୋଉଠି ?
   (b) ତାଙ୍କ ସାନଭଇ କିଏ ?
   (c) ମୋ ନାଁ କ'ଣ ?
   (d) ତମ ସାନଭଇ କିଏ ?
   (e) ଆମ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର କୋଉଠି ?
   (f) ଆପଣଙ୍କ ଘର କୋଉଠି ?
   (g) ତାଙ୍କ ନାଁ କ'ଣ ?
   (h) ତମ ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର କୋଉଠି ?
   (i) ତମ ନାଁ କ'ଣ ?
   (j) ଆପଣଙ୍କ ସାନଭଇ କିଏ ?

Lesson 4

1. (a) ଆପଣଙ୍କ (b) ତାଙ୍କର (c) ତୋର (d) ଫୁଲଗଛ (e) ବହି

2. (i) (a) ଭଲ (b) ବହି (c) ବହିଟି (d) ଗଛ (e) ଓ, ପାକ (f) ଓ, ଗଛ (g) କାହା (h) କାହା (i) ଦରକାର (j) କ'ଣ (k) କ'ଣ (l) କ'ଣ (m) ନାହିଁ (n) ଅଛି
   (ii) (a) କାହାର (b) ତମର (c) ଟି (d) ଟା (e) ଗଛ

3. (a) ରେ (b) ର (c) ଙ୍କର (d) ଙ୍କର (e) ଘରେ (f) ର (g) ର, ର (h) ର

4. (a) ମୋର ପରଜା ବହିଟି ନାହିଁ ।
   (b) ଦୋକାନରେ ଅନେକ ଭଲ ଉପନ୍ୟାସ ନାହିଁ ।
   (c) ତାଙ୍କ ଘରେ ବହୁତ ଫୁଲଗଛ ନାହିଁ ।
   (d) ଆପଣଙ୍କର ବହି ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (e) ତମର ଏ ଗଛ ତକ ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (f) ମୋର ରଜନୀଗନ୍ଧା ଫୁଲ ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (g) ମୋର ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (h) ତମର ଦରକାର ନାହିଁ ।

Lesson 5

1. (i) (a) ତାଙ୍କ (b) ତମ (c) ମୋ (d) ତା (e) ଆମ
   (ii) (a) ସେ (b) ଆପଣ (c) ତୁମେ (d) ସେମାନେ (e) ତୁ
   (iii) (a) ସାନ (b) ଗପ (c) ଭଲ (d) ଅନ୍ତ (e) ଖୁବ୍ (f) ସ୍ଥୂଳ (g) ଭଲ (h) ବଡ଼ (i) ବଡ଼ (j) ଅନେକ

2. (i) (a) ତୁମ (b) ଆପଣଙ୍କର (c) ତାଙ୍କ (d) ଆପଣଙ୍କ (e) ମୋର (f) ତାର (g) ତୁମ (h) ତାର
   (ii) (a) ସେ (b) ମୁଁ (c) ତୁମେ (d) ସେ (e) ମୁଁ
   (iii) (a) ଅଧ୍ୟାପକ (b) ଛାତ୍ର (c) ବାସିନ୍ଦା (d) ସାନଭଉଣୀ (e) ଅଧ୍ୟାପକ (f) ପୁରୀରେ (g) ଦିଲ୍ଲୀର (h) ରାଜଧାନୀ (i) ଅଫିସ (j) ବର୍ତ୍ତମାନ

3. (a) ରେ (b) ର (c) ରେ (d) ଙ୍କ (e)ର, ରେ (f) ର (g) ଜି (h) ଙ୍କର

4. (a) କଣ (b) କ'ଣ (c) କୋଉଠି (d) କୋଉ (e) କୋଉଠାର (f) କିଏ (g) କୁଆଡ଼େ (h) କାହା (i) କଣ

5. (a) ମୋର ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଘର ନାହିଁ ।
   (b) ମୋର ତୁମ ପାଖରେ କାମ ନାହିଁ ।
   (c) ତମର ଏ ବହିଟିକ ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (d) ଆପଣଙ୍କର ଏ ବହି ଦରକାର ନାହିଁ ।
   (e) ମୁଁ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଅଧ୍ୟାପକ ନୁହେଁ ।
   (f) ଆପଣ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ନୁହଁନ୍ତି ।
   (g) ଆମେ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର ନୁହଁ/ନୋହୁଁ ।
   (h) ତମେ ଆସାମର ଲୋକ ନୁହଁ ।

Lesson 6

1. (i) (a) ଯାଉଛୁ (b) ଯାଉଛି (c) ହେଉଛି (d) ନେଉଛୁ (e) ହେଉଛି
   (ii) (a) ଯାଉଛୁ (b) ହେଉଛି (c) ଦେଖୁଛି (d) କରୁଛି

2. (i) (a) ଦେଖୁଛି (b) କରୁଛି (c) ଯାଉଛି (d) ଯାଉଛୁ (e) ବାଜୁଛି
   (ii) (a) ଯାଉଛି (b) ନେଉଛୁ (c) ଯାଉଛି (d) ଯାଉଛି

(iii) (a) କିଣିବାକୁ (b) ଦେଖିବାକୁ (c) ଦେଖିବାକୁ (d) ବିକିବାକୁ (e) ନେବାକୁ (f) ଦେବାକୁ ।

3. (a) ଦେଖୁନି (b) ପଢୁନି (c) ଶିଖୁନୁ (d) ହେଉନି (e) ହେଉନି

Lesson 7

1. (a) ଯାଉଛି (b) ଶିଖୁଛୁ (c) ଯାଉଛନ୍ତି (d) କରୁଛନ୍ତି (e) ପଢୁଛୁ

2. (a) ଶିଖୁଛନ୍ତି (b) ଯାଉଛୁ (c) ଦେଖୁଛି (d) ପଢୁଛୁ (e) ଯାଉଛି (f) କହୁଛୁ (g) ପଢୁଛନ୍ତି (h) ଖାଉଛୁ (i) ଶିଖୁଛନ୍ତି (j) କରୁଛନ୍ତି

3. (a) ଖାଉଛି (b) ଦେଖୁଛି (c) କରୁଛନ୍ତି (d) ହେଉଛି (e) ହେଉଛି

4. (i) (a) ମନ୍ଦିରକୁ (b) ଷ୍ଟେସନକୁ (c) ଆଣିବାକୁ (d) ଦେଖିବାକୁ (e) ପଢ଼ିଆକୁ
(ii) (a) ପଢ଼ିଆରେ (b) ମାର୍କେଟରେ (c) ଉବନରେ (d) ହଲରେ (e) ସେଠାରେ

5. (a) ତୁ/ଆମେ (b) ଆପଣ/ସେ/ସେମାନେ (c) ମୁଁ/ସେ (d) ମୁଁ/ସେ (e) ତୁ (f) ଆପଣ/ସେ (g) ଆମେ (h) ଆପଣ/ସେ/ସେମାନେ

6. (i) (a) ନୁହେଁ (b) ନୁହଁ (c) ନୁହଁନ୍ତି (d) ନୁହଁନ୍ତି (e) ନୁହଁନ୍ତି (f) ନୁହଁନ୍ତି
(ii) (a) ନାହିଁ (b) ଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି (c) ନାହିଁ (d) ଯାଉନି (e) ହେଉନି (f) ଖାଉନୁ (g) ଶୁଣୁନାହାଁନ୍ତି (h) ଯାଉନାହାଁନ୍ତି (i) ହେଉନି (j) ନାଚୁନି

7. (a) ତୁ ଫଳ ବିକୁଛୁ କି ? (b) ଆପଣ ଘର ଖୋଜୁଛନ୍ତି କି ?
(c) ସେମାନେ ସେଠାରେ ରହୁଛନ୍ତି କି ? (d) ବନ୍ଧୁମାନେ ଆଜି ଆସୁଛନ୍ତି କି ?
(e) ମୁଁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛି କି ?

9. (a) ମୁଁ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରର ଛାତ୍ର । (b) ତୁ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଉଛୁ । (c) ତୁମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ । (d) ଆପଣ କଲେଜରେ ପଢୁଛନ୍ତି । (e) ସେ ଘରେ ଅଛି ।

Lesson 8

1. (i) (a) ପଢିଛି (b) ଆସିଛି/ଆସିଛନ୍ତି (c) ଦେଖିଛି (d) ଯାଇଛନ୍ତି (e) ରହିଛନ୍ତି (f) ଯାଇଛି (g) ଖାଇଛନ୍ତି (h) ବସିଛନ୍ତି (i) ହେଇଛି

(ii) (a) ହଷ୍ଟେଲକୁ (b) ପୁରୀରେ (c) ସେଠାର (d) କିଣିବାକୁ (e) ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ

2. (i) (a) ଯାଇଛନ୍ତି (b) ଦେଖିଛୁ (c) କରିଛି (d) ନେଇଛନ୍ତି (e) ଯାଇଛନ୍ତି
(f) ଖାଇଛି

(ii) (a) ନୁହଁନ୍ତି (b) ନୁହେଁ (c) ନୁହେଁ (d) ନୁହେଁ (e) ନୁହଁ/ନୋହୁଁ (f) ନୁହଁ
(g) ଯାଉନ/ଯାଉନାହିଁ (h) ନାହିଁ (i) ଯାଉନୁ/ଯାଉନାହୁଁ (j) କରିନାହାଁନ୍ତି
(k) ପଢୁନ/ପଢୁନାହିଁ (l) ଦେଖିନୁ/ଦେଖିନାହୁଁ ।

3. (i) (a) ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ କି ?
(b) ମୁଁ ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର ଦେଖିଛି କି ?
(c) ସେ ଘରେ ଅଛନ୍ତି କି ?
(d) ଆପଣ କାମରେ ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି କି ?
(e) ସେମାନେ କଣ ପାଠ ପଢୁନାହାଁନ୍ତି କି ?
(f) ଆପଣ କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି କି ?
(g) ସେ କି କାମ କରୁଛନ୍ତି କି ?
(h) ତୁମେ କଣ ଏଠାର ବାସିନ୍ଦା ନୁହଁ କି ?

(ii) (a) ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଲୋକ ନୁହଁ ?
(b) ତାଙ୍କ ନାଁ ପ୍ରକାଶ ନୁହଁ ?
(c) ଆମେ ଏଠାରେ ବସିନୁ ?
(d) ଆପଣ ପୁରୀ ଯାଉନାହାଁନ୍ତି ?
(e) ଆମେ ବଙ୍ଗାଳୀ ନୋହୁଁ ?
(f) ସେମାନେ ସମ୍ବଲପୁର ଯାଇ ନାହାଁନ୍ତି ?
(g) ତୁମେ ଜଣେ କଲେଜ ଛାତ୍ର ନୁହଁ ?
(h) ତୁମେ ମୋର ବଡ଼ଭାଇ ନୁହଁ ?

Lesson 9

2. (a) ଶୁଣିଛନ୍ତି (b) ଅଛି (c) ଆସିଛନ୍ତି (d) କାହାନ୍ତି (e) କାହିଁ (f) କେତେବାଟ
(g) ନାହିଁ (h) ନାହାଁନ୍ତି

3. (a) ଦେଖିଛନ୍ତି (b) ପିଇଛି (c) ଶୁଣିଛନ୍ତି (d) ବୁଲିଛୁ (e) ଯାଇଛନ୍ତି (f) ଖାଇଛନ୍ତି

Lesson 10

2. (a) ଯାଉଛି (b) ରହୁଛ (c) ଯାଉଛନ୍ତି (d) କରୁଛନ୍ତି (e) ଶୁଣୁଛନ୍ତି
(f) ଆସିଛନ୍ତି (g) ଯାଉଛି (h) କରୁଛ (i) ଅଛି (j) ଅଛନ୍ତି

3. (a) ମୁଁ ପୁରା ଯାଇନି ?
   (b) ମୋର ଭଷା ଶିଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉନି ?
   (c) ବାପା ଆଜି କଲିକତା ଯାଉନାହାଁନ୍ତି ?
   (d) ସେ କଣ ପାସ କରିନି ?
   (e) କଣ ବର୍ଷା ହେଉନି ?
   (f) ଆମେ ସିନେମା ଯାଉନେ ?
   (g) ତମେ ବୋଧେ ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁନ ?
   (h) ଆମେ ମନ୍ଦିର ଦେଖିନୁ ?
   (i) ତୁ ଏ କାମ କରିନୁ ?
   (j) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲିନି ?

Lesson 11

1. (i) (a) କରୁଛ (b) ଯାଉଛୁ (c) ହେଉଛି (d) ଖାଉଛି (e) ବାହାରୁଛନ୍ତି
   (ii) (a) ଶୁଣିଛ (b) ନାହିଁ (c) କାହିଁ (d) କେତେ (e) କେତେବାଟ (f) ଅଛନ୍ତି (g) କାହାନ୍ତି (i) କରିଛନ୍ତି
   (iii) (a) ଯାଉଛି (b) ଶିଖୁଛନ୍ତି (c) ରହୁଛ (d) ଗାଧୋଇଛନ୍ତି (e) ପଢ଼ୁଛି
   (iv) (a) ଯାଇଛନ୍ତି (b) ଆସିଛ (c) କରିଛି (d) ନେଇଛନ୍ତି (e) ବସିଛୁ (f) ଲେଖୁଛି
   (v) (a) ଆସୁଛି (b) ଆସିଛ (c) ଜାଣିଛି (d) ଆସିଛୁ (e) ଶିଖୁଛନ୍ତି (f) ପଢୁଛୁ

3. (a) ସକାଳୁ(ରୁ) (b) ଆଗରେ (c) ଘରୁ (ରୁ) (d) ଖରବେଳେ (ରେ) (e) ବଜାରକୁ (f) ଅରବିନ୍ଦବାବୁଙ୍କ (g) ଆପଣଙ୍କୁ (h) ଆଣିବାକୁ (i) ଭଷାକେନ୍ଦ୍ରର (j) ଆସାମରୁ (k) ସେମାନଙ୍କର (l) କଲେଜରେ (m) ବାହାରର (n) ଏଠାରୁ/ଏଠାକୁ (o) ଙ୍କ

4. (a) ଶିଖୁନି (b) ଯାଇନାହାଁନ୍ତି (c) ବାହାରୁନି (d) ନୁହଁନ୍ତି (e) ନାହିଁ (f) ନୁହଁ (g) ନୁହଁ/ନୋହୁଁ

5. (i) (a) ତୁମେ ରମାୟଣ ପଢିନ ?
   (b) ମୁଁ ପାଠ ପଢୁନି ?
   (c) ତୁ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିନୁ ?
   (d) ସେ ଭଲ ପିଲା ନୁହଁ ?

(e) ତୁମେ ଜଣେ ଛାତ୍ର ନୁହଁ ?
(f) ସେଠାରେ ବର୍ଷା ହେଉନି ?
(g) ସେ ଛବି ଦେଖିନି ?
(h) ମୁନା ସେଠିକି ଯାଇନି ?

(ii) (a) ବାପା ଆଜି ଆସୁନାହାଁନ୍ତି ?
(b) ତୁମେ ଏକାମ କରିନ କି ?
(c) ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲ ଯାଉନାହାଁନ୍ତି ?
(d) ସେ ଗୋଟିଏ କବିତା ଲେଖିନି ?
(e) ତୁ କଣ ହଷ୍ଟେଲ ଯାଉନୁ କି ?
(f) ମୁଁ କଣ ଭାତ ଖାଉନି କି ?
(g) ସେମାନେ ସମସ୍ତେ କଣ ଶିକ୍ଷକ ନୁହଁନ୍ତି ?
(h) ଆପଣମାନେ କଣ ଏଠାରେ ବସୁନାହାଁନ୍ତି ?

6. (a) ସେ କଣ କଲେଜ ଯାଉଛି ନି ?
(b) ତୁମେ କଣ ଭାତ ଖାଉନ କି ?
(c) ତୁ କଣ ଏ ବହି ପଢିନୁ କି ?
(d) ତାଙ୍କ ସାନ ଭାଇ କଣ ଚାକିରୀ କରୁଛି କି ?
(e) ମନ୍ଦିରରେ କଣ ପୂଜା ହେଉଛି କି ?

Lesson 12

1. (a) ବୁଲିଯାଏ (b) ଖାଇବୁ (c) ପଢ଼େ (d) ଦେଖୁ (e) ଆସିଲୁ (f) ହେଲ
(g) ହେଲ (h) ରହିବି (i) ହୁଏ (j) ଉଠିବୁ
2. (a) ଫେରିଲିନି (b) ପଢୁନି (c) ଯିବିନି (d) ଖାଇନି

Lesson 13

2. (a) ଯାଅ (b) କରେ (c) ରଖନ୍ତି (d) ଆସୁ (e) ଖାଅ
3. (a) ଉଏଁ (b) ଯାଏ (c) ଗଲୁ (d) ଆସିବୁ (e) କରିବେ (f) ରହିଲି
(g) ହେଲ (h) କରେ (i) ହେବେ (j) ପଢିବେ

Lesson 14

2. (a) ଉଡ଼ୁଛି (b) ଯାଉଛି (c) ବର୍ଷିଲ (d) ହେବ (e) ଆସିଲ

3. (a) ଫେରିଲି (b) କହିଲ (c) କଲେ (d) ସରିଲ (e) ହେଲ

4. (a) ଲେଖିବ (b) ପଢିବ/ପଢିବେ (c) ଯିବ/ଯିବେ (d) ନେବୁ (e) ଖାଇବ

5. (a) ତାଙ୍କର ବହି ଦରକାର ହେବନି ?
   (b) ସେ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଯିବନି ?
   (c) ସେ କ'ଣ ଖାଇଲେନି ?
   (d) ତୁ କଣ ସିନେମା ଦେଖିବୁନି ?
   (e) ସେମାନେ କାହିଁକି ରହିଲେନି ?

6. (a) ଯାଇଛି (b) ଖାଇଛି (c) ଆସିଛନ୍ତି (d) ହେଇଛି (e) ବଜାଇଛି

8. (a) ବୁଧବାର ଦିନ ସଭା ହେବ ।
   (b) ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠି ଦେଲ ।
   (c) ତମେ ଚିଠିଟି ଡ଼ାକଘରେ ପକେଇବ ।
   (d) ମିନତି ବହୁତ କଥା କହୁଛି ।
   (e) ସେ କାହାକୁ ଚିଠି ଲେଖିବ ?

Lesson 15

1. (i) (a) ହେଲ (b) ଦେଖିଲେ (c) ଯିବେ (d) ଗଲି (e) ହୁଏ
   (ii) (a) କରିବ (b) କଲ (c) ହେଲ (d) କହିବୁନି (e) ଯାଏନା
   (iii) (a) କେତେବେଳେ (b) କେବେ (c) କେତେଟାବେଳେ (d) କାହିଁକି (e) କାହାର (f) କାହାକୁ
   (iv) (a) ଦିନବେଳେ (b) ଦିନବେଳେ (c) ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ (d) ଘଟିରେ (e) ଦିନରେ

2. (a) ଆସିଲୁ (b) ହେବ (c) ହେଉଛି (d) ହୁଏ (e) ଆସୁନି

3. (a) ନାହିଁ (b) ଦେଖିବେନି (c) ହୁଏନି (d) ହୁଏନି (e) ନାହିଁ

4. (a) ମୁଁ ଆଜି କେତେବେଳେ କଟକ ଯିବି ?
   (b) ଏଠାରେ କଣ ସଭା ହେଉଛି ?
   (c) ଏଠି ବହୁତ ମନ୍ଦିର ଓ ବଡ଼ କୋଠା ଅଛି କି ?

(d) ସେ କେବେ କଲିକତା ଯିବେ ?
(e) ଏ ଘର କାହାର ?
(f) ଏଇଟା କାହା ବହି ?
(g) କଲେଜ କେତେଟା ବେଳେ ଛୁଟି ହେଲା ?
(h) ସେ କେତେ ଟଙ୍କା ନେଇଛି ?
(i) ତୁମ ବହିଟା କାହିଁ ?
(j) ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ କ'ଣ ଧରା ହେଉଛି ?

Lesson 16

1. (i) (a) ଆପଣଙ୍କ (b) ସେ (c) ସେଇଟା (d) ଏଗୁଡ଼ା (e) ସେ

(ii) (a) ତାଙ୍କ (b) ତୁମ (c) ମୋ (d) ତୋର (e) ସେମାନଙ୍କ

(iii) (a) ତାଙ୍କର (b) ମୋର (c) ତୋର (d) ତାର (e) ରମାର

(iv) (a) ସମ୍ବଲପୁରରେ (b) ବାସିନ୍ଦା (c) ଆନ୍ଧଗଛ (d) ଦୁଇଟା ଯାକ ବହି (e) ଅଧ୍ୟାପକ

2. (i) (a) କଣ (b) କୋଉ (c) କଅଣ (d) କିଏ (e) କୋଉଠି (f) କି (g) କାହା (h) କିଏ (i) କାହାର (j) କୁଆଡ଼େ (k) କୋଉଠିକି (l) କି (m) କାହିଁକି (n) କାହିଁ (o) କାହାକି (p) କୋଉଠାର (q) କୋଉ (r) କେତେ (s) କେତେ (t) କେତେବେଳେ (u) କେତେଟା (v) କେତେଟା (w) କେବେ

(ii) (a) ଖୁବ୍ (b) ଭଲ (c) କମ୍ (d) ପୂରା (e) ଡ଼ାକ (f) ସାନ (g) ଗୋଟିଏ

3. (i) (a) ଶିଖୁଛି (b) ଯାଉଛେ (c) ଦେଖିଛ (d) କରିଛନ୍ତି (e) ଅଛୁ (f) ଅଛି (g) ଯିବେ (h) କରିବେ (i) ଗଲେ (j) ଖାଇଲ (k) ଉଠନ୍ତି (l) ଯାଉ

(ii) (a) ମୁଁ/ସେ (b) ତୁମେ (c) ସେ (d) ତୁ/ଆମେ (e) ସେ/ଆପଣ/ସେମାନେ (f) ତୁ/ଆମେ (g) ଆମେ (h) ତୁ/ଆମେ (i) ମୁଁ (j) ଆପଣ/ସେ/ସେମାନେ

4. (a) ଫେରିଲି (b) ପହୁଞ୍ଚ (c) ଅଛି/ହେଉଛି (d) ଉଠେ (e) କରୁଛି

5. (a) ନୁହଁନ୍ତି (b) ନୁହଁ (c) ରହେନି (d) ନାହିଁ (e) ସେ ପାଠ ପଢୁନି ? (f) ହୁଅନ୍ତି (g) ପଢ଼େ (h) ଯାଉଛନ୍ତି (i) କଲୁ (j) ହେଲ (k) ଆସୁଛି (l) ଯିବେ (m) ନେବେ (n) ଆସିଛୁ (o) ନେଇଛନ୍ତି (p) ଛେଳିଗୁଡ଼ିକ ଘାସ ଖାଉଛନ୍ତି (q) ସେ କୋଉଠି ଅଛି ?/ସେ କୋଉଠି ଅଛନ୍ତି ? (r) ବାପା ଆଜି କଲିକତା ଯିବେନି ? (s) ତାଙ୍କ ନାଁ କଣ ମନୋଜ ? (t) ସେମାନେ ଏ ଘରେ ରହୁଛନ୍ତି ।

Lesson 17

2. (a) ଥାନ୍ତି (b) ଥାଏ (c) ରହନ୍ତି (d) ହେଉଛି (e) ଶେଷ ହେଲ

3. (a) ଅଛି (b) ଅଛନ୍ତି (c) ଥାଏ (d) ଥାନ୍ତି (e) ନାହିଁ (f) ନ ଥାନ୍ତି (g) ଥାଏ

4. (a) ନାହାଁନ୍ତି (b) ନାହିଁ (c) ନ ଥାଏ (d) ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ରଥ ନାଁ ନନ୍ଦିଘୋଷ ନୁହଁ ? (e) ଥାଅ (f) ମୋ ବଡ଼ଭାଇ କଲିକତାରେ ନଥାନ୍ତି ? (g) ତୁ ସେଠି ନାହୁଁ ? (h) ଆଜି କଣ ବାହୁଡ଼ା ନୁହଁ ? (i) ସେ କେତେବେଳେ କ୍ଲାସରେ ନ ଥାନ୍ତି ? (j) ସକାଳୁ ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଫୁଟିଥାଏ ।

Lesson 18

2. (a) ଯାଇଥିଲେ (b) ମରହେଲ (c) ନ ଥିବେ (d) ହେଇଥିବ (e) ଯାଇଥିବ

3. (a) ବାହାଘର (b) କମା (c) ଥିଲେ (d) ଆସିଥିଲ (e) ହେଇଥିଲ (f) ଯାଇଥିବି (g) ଥିବେ (h) ନଥିବୁ (i) ଥିବ (j) ଆଉ କିଏ

4. (a) ନ ଥିଲ (b) ଆସି ନ ଥିବ (c) ପୋଖରୀରୁ ବହୁତ ମାଛ ମରହେବ । (d) ହେଇଥିବ (e) ଆସି ନ ଥିଲୁ (f) କ ହିଲ (g) କରିବ (h) ମର ହେଇଥିବ (i) ଥିଲ (j) ହୁଏ

Lesson 19

1. (a) ଉପରେ (b) ଯାଉଥିଲେ (c) କଥା (d) ଯାଉଥିବା (e) ଛଡ଼ା (f) କେହି (g) କେହି କେହି (h) ଯାଉଥିବେ (i) ଯାଉଥିବା (j) ନ ଥିବେ

3. (a) ଭୁହୁଁ ନ ଥିଲି (b) ନଥିବେ (c) ଅଛି (d) ଓଡ଼ିଆ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ଭାଷା (e) ହେଇଥିବ (f) ଯାଉଥିଲ (g) ହେଉଥିବ (h) ହେଇଥିବ (i) ହେଉଥିଲ (j) ଅଛି

Lesson 20

1. (a) ଭତ (b) ମେଘ (c) ଗୋଳମାଳ (d) ଖାଲି (e) ଆସିବାରେ (f) ଝିରକଲି (g) ଯାଉଥିବେ (h) ଯାଉ ନଥିବେ (i) ହେଉଥିଲା (j) ନା

2. (a) କରନ୍ତି (b) ବେଶୀ (c) ତରକାରୀ (d) ମନେ (e) ବହୁତ

3. (a) ତୁ ମାଛ ଖାଉନୁ ନା କ'ଣ ?
   (b) ମୁଁ ସେଠାକୁ ଯାଏନି ।
   (c) ଏଠି ସମସ୍ତେ ନିରମିଷାଶୀ ।
   (d) ତମକୁ ରସଗୋଲା ଭଲ ଲାଗେନି କି ?
   (e) ତମେ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯାଉଛ ନା ଘରକୁ ଯାଉଛ ?
   (f) ତୁ କୁଆଡ଼େ ଯିବୁ ନା ଏଇଠି ରହିବୁ ?
   (g) ସେଠି ପୂଜା ହେଉଛି କି ନାଚ ହେଉଛି ?
   (h) ସେ ତୁମ ଘରେ ରହିବନି କି ବଜାରକୁ ଯିବନି ।
   (i) ତାଙ୍କର ଘର ନାହିଁ, ତୋର ବି ରହିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ ।
   (j) ସେ ସେଠି ଭଷଣ ଦେବେ, ଏଠି ବି ଭଷଣ ଦେବେ ।

Lesson 21

1. (i) (a) ଦୋକ (b) ସବୁବର୍ଷ (c) ଅସୁବିଧା (d) ଥିବା (e) ମାମୁଁ ଘରକୁ (f) ବହୁତ (g) ଆସ୍ପେଚନା (h) ବିଷୟରେ (i) ତୁଣ (j) ସେପରି

   (ii) (a) ଜାଣିଥିବ (b) ଜହିଲ (c) ନ ଥିଲ (d) ନ ଥିବ (e) ଅଛି (f) ଯାଉଥିବେ (g) ଗଲେ (h) ପଢନ୍ତି (i) ଚି (j) ଡ଼ାକିଥିଲି

2. (a) କେହି (b) କେହି କେହି (c) କେମିତି (d) ସେମିତି (e) ସାଦା (f) ଦୋକାନ (g) ଭଷା ଭଷୀ (h) କି (i) ସେଥିପାଇଁ (j) ବି

3. (a) ନ ଥାନ୍ତି (b) ଯାଆନ୍ତି (c) ନାହିଁ (d) ଥିଲ (e) ଗଲ (f) ଖାଉଥିବେ (g) କରିଛ (h) ଜାଣେ (i) ଖାଆନ୍ତିନି ନା କ'ଣ (j) ମୁଁ ଖାଲି ସାଦା ତରକାରୀ ଖାଇବି କି ? (k) ହେଇଥିଲ ନା କ'ଣ (l) ମୁଁ ବି କଲିକତା ଯିବି ।

4. (a) ତମେ କଣ ଯିବ ନା ରହିବ ?
   (b) ସେ ପାନ ଖାଇବ ନା ସିନେମା ଦେଖିବ ?

(c) ଏଠି କ୍ଲାସ ହେଉଛି କି ସେଠି ?
(d) ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଯିବିନି କି ପାଠ ପଢିବିନି ।
(e) ବର୍ଷା ହେଉଛି, ଲୁଆ ପଥର ବି ପଡୁଛି ।
(f) ସେ ରସଗୋଲ ଖାଇବ, ସେ ବୁଲି ବି ଯିବ ।

7. ବନ୍ଦ—ଖୋଲ
ବେଳ—ଅବେଳ
କଡ଼ା –ସାଦା
ଉପର—ତଳ
ସୁବିଧା—ଅସୁବିଧା

8. ଯାଦାସିଧା, ଲୁଗାପଟା, ମାଛମାଂସ, ଗାଈଗୋରୁ, ଘରଫର, ଛେଳିଫେଳି, କାମାଫାମା

Lesson 22

1. (i) (a) ନିଅନ୍ତୁ (b) ଖାଅ (c) ଦେଖାନ୍ତୁ (d) କିଣ (e) ଦିଅନି
(ii) (a) ବି ବି (b) ଦାମ (c) ମହରଗ (d) ପ୍ରକାର (e) ଦେଖିକରି
(iii) (a) କିଲେକୁ (b) ଅଧକିଲେ (c) ଟଙ୍କାଏ (d) ଦିଟା (e) ଟଙ୍କାକୁ
(f) ଟଙ୍କାକର (g) କିଲେ (h) ତିନିଟା (i) ଘରିକିଲେ (j) ଗୋଟାଏ

2. (a) ଦର (b) ଦାମ (c) ଗୋଟାକୁ (d) କେତେଟା (e) ମହରଗ (f) ଶସ୍ତା
(g) ଦିନକୁ (h) କିଲେକୁ (i) ପାଟିଲ (j) ଭଲ

3. (a) ବହୁତ (b) ପାଞ୍ଚ ଟଙ୍କା (c) ଟଙ୍କାକୁ (d) କିଲେ (e) ପଇସାର

4. (a) ଦେଖନ୍ତୁ (b) ଆସ (c) ଯାଆନ୍ତୁ (d) ଦିଅ (e) ବୁହ (f) ନିଅନି

5. (a) ଆପଣ କଲେଜ ଯାଆନ୍ତୁ ନହେଲେ ଭାଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(b) ତମେ ବଜାରରୁ ଫଳ ଆଣ ନହେଲେ ଘରେ ବସି ପଢ଼ ।

Lesson 23

1. (i) (a) ଆ (b) ରଖିଦିଅ (c) ଓହ୍ଲା (d) ଦେଖାନ୍ତୁ (e) ନେଉଥାନ୍ତୁ (f) ରଖ
(ii) (a) ଭିତରେ (b) ରଖି (c) ପରିବା (d) ଜିନିଷ (e) ବୁଝି (f) ଦେଖୁ

2. (a) ନେଇ ଯା (b) ରଖିଥାଅ (c) ରଖନ୍ତୁ (d) ଯାଏ (e) ଯାଉ

3. (a) ମୁହଁରେ (b) ଅନେଇ (c) ଯାଆନ୍ତୁ (d) ନଜର (e) ବୁଲି

4. (a) ତୁ ଏ ଔଷଧ ସବୁ ନେନା ।
   (b) ତାଙ୍କୁ ବହିଟା ଦିଅନି ।
   (c) ମୁଁ ଏଥର ନ ଯାଏ ।
   (d) ଆପଣ ମତେ ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁନି ।
   (e) ସେ ଏଠୁ ନ ଯାଉ ।
   (f) ଘମବାବୁ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତୁନି ।
   (g) ସେମାନେ ଏ କାମ ନ କରନ୍ତୁ ।

Lesson 24

1. (i) (a) ଆଂନି (b) ପଢ଼ନ୍ତୁ (c) ଦେଇଥାଅ (d) ଯାଉଥାଉ (e) ହେଉଥା
   (ii) (a) ମନ ଲଗାଇ (b) ତା ହେଲେ (c) ଅବିକା (d) କୋଇଠିକି (e) ପଛେ
2. (a) ଏକା (b) ଖବରକାଗଜ (c) ଦିନକ (d) ମନା (e) ପରେ
3. (a) ନେଇଥା (b) ଯାଇ ଥାଅ (c) ପିନ୍ଧିଥାଉ (d) ଯାଇଥାଏ (e) ଦେଖିଥାଉ
4. (a) ଯାଉଥା (b) ପଢୁଥାଉ (c) ଦେଖୁଥାନ୍ତୁ (d) ପଢୁଥାଅ (e) କିଣୁଥାନ୍ତୁ

Lesson 25

1. (i) (a) ପଢନ୍ତୁ (b) ଦେଖାଅ (c) ରଖିଦେ (d) ଆଂନା (e) ହୁଅ (f) ରଖ
   (ii) (a) ପରିବା (b) ପରେ (c) ଏବେ (d) ଟଙ୍କାରେ (e) କିଲେ (f) ଥରକ
2. (a) ଦିଟାକୁ (b) ଅଧକିଲେ (c) କିଲେକୁ (d) ଦି ଟଙ୍କାକୁ (e) ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାର
   (f) ଦିନକ
3. (a) ଭରି (b) ଖବରକାଗଜ (c) ପାଚିଲ (d) ଖଟା (e) ପରିବାପତ୍ର
   (f) ଅପେକ୍ଷା (g) ଓଡ଼ିଆ (h) ମହଙ୍ଗା (i) ଟଙ୍କାର (j) ଦିନେ
4. (a) କାଗଜ (b) ପତ୍ରିକା (c) ଗପ (d) ଦିନକୁ (e) ପ୍ରତି
5. (i) (a) ନେନା (b) ନଖାଉ (c) କରନି (d) କିଣନ୍ତୁନି (e) ନେଇ ଯିବୁନି
   (ii) (a) ଖାଆନ୍ତୁ (b) ଆସ୍ (c) ଶୁଣ (d) ଯାଏ (e) କରୁ

Lesson 26

1. (a) ଦେଲ (b) ଦେନି (c) ନେଲ (d) ଦେଖ (e) ବସିଲୁ

2. (a) ନିଶ୍ଚୟ (b) ଥଣ୍ଡା (c) ଏଣିକି (d) ଏଣିକି (e) ବେଶୀ (f) ଜମା
3. (a) ଦେ (b) ଦେଲ (c) ଦିଅ (d) ନେବୁ (e) ଦିଅନ୍ତୁ
4. (a) ଗଲୁ (b) ପିଇଲେ (c) ପଢିଲୁ (d) ଦେଲ (e) ଦେଲ

Lesson 27

1. (a) ଅଣାଅ (b) ନେ (c) ଅଣଉଛି (d) ମଗେଇ ପଠଉଛି (e) ଦେଖା
2. (a) ସମ୍ବଲପୁରୀ (b) ଭଲ (c) ନୂଆ (d) ଭଲ ଭଲ (e) କି କି
4. (a) ତୁ ବହିଅଣା । (b) ତମେ ଛବି ଦେଖାଅ । (c) ଆପଣ ଏ ଖବର ଜଣାନ୍ତୁ ।
(d) ଆମେ ବହି ବଛାଉ । (e) ମୁଁ ତୁମ କାମ କରୁଏ ।

Lesson 28

1. (a) କରେଇଲ (b) ଲେଖେଇଛ (c) ବନ୍ଧେଇବୁନି (d) ଅଣେଇଲେ (e) ଝଡ଼େଇଛନ୍ତି
2. (a) ଧୂଳି (b) ବନ୍ଧାଳିକି (c) ଅଳନ୍ଧୁ (d) ତରତର (e) ବ୍ୟାଙ୍କରେ (f) ବ୍ୟସ୍ତ
(g) ଜରୁରୀ (h) ଧୀରେ ଧୀରେ (i) ହାତରେ (j) ଠିକ୍‌ଭାବରେ

Lesson 29

1. (i) (a) ତମେ (b) ତୁ (c) ତମେ (d) ବସେଇଚୁ (e) ମୁଁ (f) ଆପଣ ମାନେ
(g) ତୁ (h) ଆପଣ (i) ତମେ (j) ତୁ (k) ଆମେ (l) ମୁଁ
(m) ସେ (n) ସେ (o) ସେ/ଆପଣ
(ii) (a) ପହଞ୍ଚାଇ ଦେ (b) ଅଣେଇବୁ (c) ରଖେଇ ଦେଇ (d) ରଖିଥାଏ (e) ଦେଖୁ
2. (a) ଅଢ଼େଇ (b) ଟିକେ (c) ଆଖି (d) ମେଲ (e) ଜମା (f) ଗ୍ଲାଲ୍
(g) ନାହିଁ (h) ଜଲ୍‌ଦି (i) ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର (j) ବ୍ୟସ୍ତ (k) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
3. (a) ଏଥର (b) ଖିଆପିଆ (c) କଦାପି (d) ଲଗାଇ (e) ନିତି (f) ମନ
(g) ଚଞ୍ଚଳ (h) ବଢିଆ (i) ଅଳନ୍ଧୁ (j) ବିଡ଼ା (k) ରେଖେଇ (l) କେମିତି
4. (a) ବସେଇଚ (b) ପଠେଇବ (c) ରଖେଇବ (d) ଖୁଆଅ (e) ଅଣେଇଲେ
5. (a) ତାକୁ ଘରିଟା କୋବି ଦେଲ ।
(b) ତମେ ଅଙ୍ଗୁର ଖୁଆଅନି ।
(c) ଆପଣ କଳଖିଆ ଖାଆନ୍ତୁନି ।
(d) ତମେ ମନଦେଇ ପାଠ ପଢୁଥାଅ ।

(e) ଏ ଜିନିଷ ସବୁନେଇ ଘରେ ରଖିଥା ।
(f) ତୁ ଚିତ୍ର ଦେଖେଇଲୁ ।
(g) ତମେ ବହି ଲିଷ୍ଟ କରଅନି ।
(h) ଆପଣ ଘରିଟା ପରଦା କିଣିବେ ।
(i) ତୁ କାଲି ବହି ଅଣେଇ ଥିଲୁ ?
(j) ସେ କଣ ତା କାମ କରଉଥିଲ ?

9. ପରିବା ପତ୍ର, ମାଛ ମାଂସ, କଣାଶୁଣା, ଭଲ ମନ୍ଦ, ଘର ବର

Lesson 30

1. (a) ବୁଲେଇ (b) ଆସ (c) ବ୍ୟବସ୍ଥା (d) ଡାକିବା (e) ଜିନିଷପତ୍ର
(f) ବୁଝାବୁଝି (g) ଆସୁଆସୁ (h) ଅମଙ୍ଗଳିଆ (i) ଘରିଆଡ଼ (j) ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ

2. (a) ଛଡ଼ା (b) କୋଉ (c) ଅସ୍ଥିର (d) ଚକ (e) ସାହାଯ୍ୟ

Lesson 31

1. (a) ଅଣେଇ (b) ଶୁଣେଇବି (c) ଚୁହଉଛି (d) ହସେଇନି (e) ଦେଖେଇଲନି

2. (a) ଜରୁରୀ (b) ସକାଳ (c) ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ (d) ସାଙ୍ଗରେ (e) ଦିଘ୍ରିଘଣ୍ଟା
(f) ଛାଡ଼ି (g) ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ (h) ଘରି ଛଅଦିନ ଛାଡ଼ି (i) ଦୂରରେ (j) ନିଜେ

4. (a) ଡକଉଛ (b) ଧରେଇଛି (c) ଅଣା (d) ଦେଖଉ (e) ଶୁଣଉଥିବେ

Lesson 32

1. (i) (a)ଥାଅ (b) ନ ଥିଲ (c) ଯାଇଥିବ (d) ଥିଲ (e) ରହନ୍ତି (f) ଦେଖାଉ
(g) ନେଇଯା (h) ପଢ଼ (i) ଆସନା (j) କରନ୍ତୁନି (k) ଦେନା (l) ଅଣା
(m) ମଗେଇଛି (n) ଅଣେଇଥିବ (o) ଧମକେଇଲେ (p) ମଗେଇ ନଦ
(q) ଉଠେଇଥିଲ (r) ଦେଖୁ ଦେଖୁ (s) ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି (t) ଲେଖୁ ଲେଖୁ

(ii) (a) ସାନ (b) ଆଦୌ (c) ବିଷୟ (d) ବ୍ୟତୀତ (e) ମୋଟେ
(f) କଡ଼ା (g) କି କି (h) ମଝିରେ (i) ଇଂରଜୀ (j) ଏଆଡ଼କୁ
(k) ଆଜା (l) ବ୍ୟସ୍ତ (m) ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ (n) ଭଲନୁ (o) ପରେ

2. (a) ତୁ/ଆମେ (b) ତମେ/ସେ (c) ତୁ/ଆମେ (d) ଆପଣ/ସେ/ସେମାନେ

(e) ଆପଣ/ସେ/ସେମାନେ (f) ତୁ (g) ମୁଁ (h) ତୁମେ (i) ମୁଁ/ସେ
(j) ଆମେ/ତୁ

3. (a) ବୋଧେ (b) ବାହାଘର (c) କଥା (d) ଛଡ଼ା (e) କଳିକଚିଆ (f) କେହି
(g) କେହି କେହି (h) ଟଙ୍କାରେ (i) ଗୋଟାକୁ (j) ମୁହଁରେ (k) ଏକୁଟିଆ
(l) ସଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ (m) ଦିନକୁ (n) ନିଶ୍ଚୟ (o) ଭଲ ଭଲ

4. (a) ଭଲ ପାଏନି (b) କରଉ ନାହିଁନି (c) ଯାଆନ୍ତୁନି (d) କରଉ ନ ଥାଅ
(e) ରଖେଇଲେ (f) ଖୁଆ (g) କରଅ (h) ଭଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ଭଷା ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ନା ଭାଷା ଗବେଷଣା ହେଉଛି ? (i) ସେ କଲେଜରେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତି, ସେ ଅଫିସରେ ବି ଚାକିରୀ କରନ୍ତି । (j) ଆପଣ ଭାତ ଖାଇଲେ କି ଜଳଖିଆ ଖାଇଲେ ? (k) ଆପଣ ସିନେମା ଦେଖନ୍ତିନି ନା କ'ଣ ? (l) ତମେ ବଜାରକୁ ଯାଅ ନହେଲେ ଘରେ ବସି ପଢ଼ ।
(m) ମୁଁ ବସନ୍ତାଣ୍ଡକୁ କେତେବେଳେ ଯିବି ? (n) ଗମବାବୁ କଣ ଭାତ ଖାଉଛନ୍ତି ?
(o) ତୁ ଆଜି ଗଟି ବସ୍‌ରେ ଗଉରକେଲ ଗଲୁ ।

5. ଦିନ—ରାତି, ବର—କନ୍ୟା, ଶୁଭ—ଅଶୁଭ, ଠିକ୍—ଭୁଲ, ଧୀରେ ଧୀରେ—ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ନୂଆ—ପୁରୁଣା, ଭଲ—ମନ୍ଦ, ମିଠା—ଖଟା, ଆମିଷ—ନିରାମିଷ, ପାଚିଲା—କଞ୍ଚା, ଶସ୍ତା—ମହଙ୍ଗା, ସାଦା—କଳା, ସୁବିଧା—ଅସୁବିଧା, ବେଳ—ଅବେଳ

Lesson 33

1. (i) (a) ଆସିପାରେ (b) ପଢିପାର (c) ରହିପାରେ (d) ଦେଇ ପାରିବିନି
(e) ଜାଣିବୁ
(ii) (a) କୋଉଠିକି (b) କୋଉଥିପାଇଁ (c) ମାମୁଁ ଘରକୁ (d) ଏକୁଟିଆ (e) କଥାରେ

2. (a) ଯାଇପାରୁ (b) ଆସିପାରନ୍ତି (c) ଆସିପାରିବା (d) କରିପାରିବନି
(e) ଆସିପାରିବେ (f) ଶିଖିପାରୁନି (g) କରିପାରିବିନି

3. (i) (a) ଆସିପାରେ (b) ଯାଇପାରନ୍ତି (c) କରିପାରିବ (d) ରଖିଦେଇଯାଇପାରେ
(e) ଉଠିପାରେ
(ii) (a) ପୂଜାଛୁଟିରେ (b) ଜୁଆଡ଼େ (c) ଏକାଟିଆ (d) ବୁଝାବୁଝି (e) ଗଲାବେଳେ

4. (a) ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଘରକୁ ଯାଇ ନ ପାରେ ।
(b) ସକାଳୁ ଉଠି ମୁଁ ସବୁକାମ କରି ନ ପାରେ ।
(c) ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସି ନ ପାରନ୍ତି ।

(d) ସେ ଏକା ବଜାରକୁ ଯାଇ ପାରିବନି ।
(e) ତମେ ବି କାମ କରି ପାରିବନି ।

Lesson 34

1. (a) କହିଥାଇ ପାରନ୍ତି (b) ହୋଇଥାଇପାରେ (c) ବୁଝିଥାଇ ପାର (d) ଖସିପଡି ଥାଇ ପାରେ (e) ହୋଇଥାଇପାରେ ।
2. (a) ଘଟିପାରେ (b) ଯାଇପାରୁ (c) ଡେଇଁ ପଡ଼ିଥାଇ ପାରେ (d) ଯାଇ ପାରନ୍ତି (e) କରି ପାରେ
3. (a) ଚିଲିକା (b) କେବେକା (c) ଗଣ୍ଡ (d) ପ୍ରଥମ (e) ସାବଧାନ (f) ହାତ (g) ମଣିଷ (h) ଧକା (i) ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବଗ (j) ହୁସିଆର
4. (a) କାଲି ସକାଳେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟି ନ ଥାଇ ପାରେ ।
   (b) ତୁମେ ଏଇ କଥା ନ କହିପାର ।
   (c) ସେଠି ମଟର ଧକା ନ ହୋଇ ପାରି ଥାଏ ।
   (d) ଏ କାମ ସେ ନ କରିଥାଇ ପାରେ ।
   (e) ଏମିତି ଘଟଣା ନ ଘଟି ପାରେ ।

Lesson 35

1. (a) ପରିଶ୍ରମ (b) ବେଶୀ (c) ବି (d) ବହୁତ (e) ଇଷ୍ଟା
2. (a) ତୁ (b) ଆମେ (c) ତମେ (d) ଆପଣ (e) ସେମାନେ
3. (a) ଶୁଣିବା, କହିବା ଓ ପଢିବା (b) ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର (c) ବିଭିନ୍ନ ଲେଖକ (d) ନୂଆ ନୂଆ (e) ସଂଶୋଧନ (f) କ'ଣ (g) ଏକ ଅନୁରୋଧ (h) ପୁଅ ଓ ଝିଅ

Lesson 36

(a) ନ ଯାଇପାରୁ (b) ଗେରି ହୋଇପାରେ (c) ଆସିପାରୁ (d) ଆଣିପାରେ (e) ନ ମିଳିପାରେ

2. (a) ବୁଲି (b) ମାଆ (c) ଜିନିଷପତ୍ର (d) ଗାଡ଼ି ମଟର (e) ଅବସ୍ଥା (f) ବାହାରକୁ (g) ସବୁ
3. (a) ଆଣି ନ ପାରେ (b) ନ ଆସି ପାରନ୍ତି (c) ନ ଯାଇ ପାରନ୍ତି (d) ନ କରିପାରେ (e) ନ କରିପାରେ

Lesson 37

1. (i) (a) କହିଲେ (b) ଶେଷହେଲେ (c) ରହିଲେ (d) ପଠେଇଲେ
(e) ନ ଆସିଲେ

(ii) (a) ଖାଇ ସାରିଲେ (b) ପଢି ସାରିଲେ (c) ଆସିସାରି (d) ଶେଷକରି
(e) ଦେଖିକରି

2. (a) ହେଲେ (b) ପିଠାପଣା (c) ପାରିଲେ (d) କଲେ

3. (i) (a) ତମେ ନ ଯାଇ ପାରିଲେ ଭଲ ହବ ।
(b) ରଜରେ ପିଠା ହେଲେ ମତେ ଡ଼ାକିବନି ।
(c) ରଜ ନ ଆସିଲେ ସମସ୍ତେ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ।
(d) ସିନେମା ଟିକେଟ ମିଳିଲେ ଆଣିବନି ।
(e) ସେ ରଜ ଗୀତ ଶୁଣିଲେ ଦୋଳି ଖେଳିବନି ।

(ii) (a) ତମେ ଗୀତ ନ ବୋଲିଲେ ମୁଁ ବାଜା ବଜେଇବିନି ।
(b) ଆପଣ ପୁରୀ ନ ଆସିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ କରି ନ ପାରନ୍ତି ।
(c) ସିନେମା ଟିକେଟ ନ ମିଳିଲେ ଜିନୁ ସିନେମା ଦେଖିବନି ।
(d) ଉଷା ନ ଶିଖିଲେ ତମେ ଭଲ ଘରେ କହି ପାରିବନି ।
(e) ତୁ ପିଠା ନ ଖାଇଲେ ଆମେ ଖେଳିବାକୁ ଯିବୁନି ।

4. (a) ତମେ ପିଠା ଦେଲେ ମୁଁ ଖାଇବି ।
(b) ତୁ ସକାଳେ ଆସିଲେ ଆମେ ବୁଲିବାକୁ ଯିବା ।
(c) ଆପଣ ଗପ କହିଲେ ଆମେ ଗୀତ ଗାଇବୁ ।
(d) ସିନେମା ଟିକେଟ ମିଳିଲେ ତମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆଣିବ ।

Lesson 38

1. (a) ଅର୍ଥ (b) ଅସଂଖ୍ୟ (c) କି କି (d) ଓଷାବ୍ରତ (e) ସତରେ (f) ମନ
(g) ଯିଏସବୁ (h) ଇଚ୍ଛାକରିବ (i) ଏବେ (j) ଅନେକ

2. (a) ସେତେବେଳେ (b) ସେବେ (c) ସେପରି (d) ସେମାନେ (e) ସେମିତି
(f) ଯେତେବେଳେ (g) ଯାହାର (h) ଯଦି (i) ସିଏ (j) ତେବେ/ତାହେଲେ

3. (a) ସେ ଆସିଲେ ଆମେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବୁ ।
(b) ମୁଁ ରଙ୍ଗ ଖେଳିଲେ ତମେ ବି ଖେଳିବ ।

(c) ଆପଣ ଗଲେ ମତେ କହିବେ ।
(d) ପୂଜା ହେଲେ ସେ ଆସିବ ।
(e) ବର୍ଷା ନ ହେଲେ ମୁଁ ଆସିପାରେ ।

Lesson 39

1. (i) (a) ତମେ ସିନେମା ଯିବ, ସେ ବୁଲିବାକୁ ଯିବେ, ମୁଁ କଲେଜ ଯିବି ।
(b) ଧାରା ନାଚିଲା ଓ ମିରା ଗୀତ ଗାଇଲା ଆଉ ସମୀର ବାଜା ବଜେଇଲା ।
(c) ମୁଁ ଯାଇ ନ ପାରେ କାରଣ ମୋ ଦେହ ଭଲ ନାହିଁ ।
(d) ଧାରା ଭଲ ନାଚୁଛି କିନ୍ତୁ ମିନୁ ଭଲ ଗାଉନି ।
(e) ସମ୍ଭୁ ବାଜା ବଜେଇବ ମାତ୍ର ମିନୁ ନାଚିବ ।
(f) ତୁ ଯେତେ ଭଲ ହେବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ସେତେ ଭଲ ନ ହୋଇ ପାରେ ।
(g) ସେ ଯେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା କହୁଛି ସେତେ ବଡ଼ କାମ କରୁନି ।
(h) ଯେତେବେଳେ ତମେ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯାଉଥିଲ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ବଜାଉଥିଲି ।

(ii) ତୁ ନାଚ ଦେଖିବାକୁ ଯେମିତି ହେଲେ ଯିବୁ ।

(iii) ସେ ଯେମିତି ହେଉ ଆଜି ଏଠିକି ଆସିବ ।

3. (a) ଯେତେ, ଜମା (b) ଯାହାହେଲେ ବି (c) ନିଶ୍ଚେ (d) ଯୋଉ ଯୋଉ
(e) ସବୁବେଳେ

Lesson 40

1. (a) ପଠେଇଲେ (b) ଦେଇସାରି (c) ଅର୍ଥ (d) ଇଚ୍ଛା କରିବେ (e) ଇଚ୍ଛା
(f) ପ୍ରକୃତରେ (g) ନିଶ୍ଚେ (h) ଯାହାହେଲେ ବି (i) ଯେଉଁମାନେ (j) ଯେମିତି ସେମିତି

2. (a) ଯେତେବେଳେ-ସେତେବେଳେ (b) ଯଦି-ତେବେ (c) ଯେଉଁମାନେ-ସେମାନେ
(d) ଯିଏ—ସିଏ (e) ଯେମିତି-ସେମିତି (f) ଯାହା-ତା (ହା) (g) ଯେପରି-ସେପରି
(h) ଯେଢ଼େ-ସେଢ଼େ (i) ଯେବେ—ସେବେ (j) ଯୁଆଢ଼େ- ସେଆଢ଼େ

3. (a) ତମେ ପିଠା ଖାଇଲେ ମୁଁ ବି ଖାଇବି ।
(b) ଯେତେବେଳେ ପୁରୀରେ ରଥଯାତ୍ରା ହୁଏ ସେତେବେଳେ ପୁରୀକି ବହୁତ ଲୋକ ଆସନ୍ତି ।
(c) ତମେ ପୂଜା କର କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପୂଜା କରିବିନି ।
(d) ଯେତେ ମନ ଦେଇ ପଢ଼ିବ ସେତେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ ।
(e) ଯଦି ତମେ ଯାତ୍ରା ଦେଖି ଯାଅ/ଯିବ ତେବେ ମୁଁ ତମ ସଙ୍ଗରେ ଯାଇପାରେ ।

Lesson 41

1. (a) ପିଲମାନେ (b) ପଯାନ୍ତ/ଯାଏ (c) ସାନ ସାନ (d) ଶୀଘ୍ର (e) ଅନ୍ୟ
(f) ଠିକ ଭବରେ (g) ମାସରେ (h) ମୋଟ ଉପରେ (i) ଠିକ (j) ବଡ଼ ବଡ଼
2. (a) ପିଲେ (b) ମୋଟ୍‌ରେ (c) ଠିକଣା (d) ମୋଟ (e) ଠିକ୍ ଠିକଣା
(f) ଯାହାହେଉ (g) ଠିକଣା (h) ଭଲ ହେଉ ମନ୍ଦ ହେଉ (i) ବଡ଼ ବଡ (j)ବୋଧହୁଏ

Lesson 42

1. (a) ଯିବୁଣି (b) ଯାଇ ସାରିବାଣି (c) ଆସିଲଣି (d) କହିପାରିବେଣି
(e) ବାହାରିଲଣି
2. (a) ଉପରଓର୍ଳ (b) ଆସନ୍ତା (c) ସବୁଦିନ (d) ଏତେବେଳକୁ (e) କିଛି
3. (a) କ୍ୟାମ୍ପରେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ହୋଇ ତମମାନଙ୍କୁ ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆଯିବ ।
(b) ଡକାଯାଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନେ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(c) ଏ କାମ କରିଥିବା ଲୋକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ।
(d) ତମେ ଜାଣିଥିବା ବିଷୟରେ କୁହ ।

Lesson 43

1. (a) ଅନିଷ୍ଟ (b) ଭୟଙ୍କର (c) ଚଡ଼ଚଡ଼ି (d) ଟୁପୁରୁ ଟୁପୁରୁ (e) ଥରେ ଥରେ
(f) ଯାଇ ନ ଯାଇଣୁ (g) ଗଳିଗଲ (h) ବାହାରକୁ (i) ଆଗବର୍ଷ (j) ଅପରିଷ୍କାର
2. (a) କରୁ ନ କରୁଣୁ (b) ଦେଖୁ ନ ଦେଖୁଣୁ (c) ପହଞ୍ଚୁ ନ ପହଞ୍ଚୁଣୁ (d) ସାରୁ ନ ସାରୁଣୁ
(e) ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ
3. (a) ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ (b) ଯାଇ ନ ଯାଇଣୁ (c) ଦେଖୁ ନ ଦେଖୁଣୁ (d) ବଢୁ ନ ବଢୁଣୁ
(e) ସରୁ ନ ସରୁଣୁ

Lesson 44

1. (i) (a) ଝଡ଼ି (b) ଯାଏ (c) ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର (d) ସାନ ସାନ (e) ବୋଧହୁଏ
(ii) (a) ଯାଇ ନ ଯାଇଣୁ (b) ଡକଇ ନ ଡକଇଣୁ (c) ଗ୍ରହୁଁ ଗ୍ରହୁଁ (d) ଆସୁ ଆସୁ
(e) ଆଣୁ ନ ଆଣୁଣୁ
2. (a) ଯାଇ ସାରିବଣି (b) ଗଲଣି (c) ଆସିଗଲଣି (d) ଯିବେଣି (e) ପହଞ୍ଚିଲେଣି
5. ଅନ୍ଧାର ଗଟି, ଥଣ୍ଡା ପବନ, ଭଲମନ୍ଦ, ଠିକ୍ ଠିକଣା, ଘର ବାହାର, ଗୋରୁଗାଈ, ମୋଟାମୋଟି
ଯିବା ଆସିବା, ଦରକାରୀ କଥା, ସତ ମିଛ

Lesson 45

1. (a) ନ ପହଞ୍ଚୁଣୁ (b) ନ କିଣୁଣୁ (c) ନ ଶିଖୁଣୁ (d) ନ ଯାଉଣୁ (e) ନ ଆସୁଣୁ
2. (a) କରୁ ନ କରୁଣୁ (b) କହୁ ନ କହୁଣୁ (c) ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ (d) ହେଉ ନ ହେଉଣୁ
   (e) ଖିଖୁ ନ ଖିଖୁଣୁ

Lesson 46

1. (a) ପଲେ (b) ଏଥର (c) କିରେ (d) ଟୋକା (e) ମେଘ
2. (a) ଗଲରୁ (b)ଉଙ୍ଗିଲରୁ (c) ଆସିଲରୁ (d) ଥିଲରୁ (e) ଡାକିଲରୁ

Lesson 47

1. (a) କ'ଣ ପାଇ (b) ଜାଣିନୁ ବୋଲି (c) ବୋକା (d) ବଡ଼ ପାଟିରେ
   (e) ସାମନାରେ
2. (a) ବର୍ଷା ହେବାରୁ ଭଲ ଫସଲ ହେଲନି ।
   (b) ତମେ ଭଷାକେହ୍ନରୁ ଆସିବାରୁ ଭଷା ଶିଖିଲନି ।
   (c) ସେ ପାଟି କରି ଡାକିବାରୁ ଲୋକ ଜମା ହେଲେନି ।
   (d) ମୁଁ ଯିବାରୁ ସେ ଆସିଲେନି ।
   (e) ଛୁଟି ହେବାରୁ ସେମାନେ ଘରକୁ ଗଲେନି ।
3. (a) ମୁଁ ନ ଆସିଲରୁ ସେ ଆସିଲେ ।
   (b) ସେ ଠିକ୍ ବାଟରେ ନ ଯିବାରୁ ଡେରିରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
   (c) ଦେହ ଭଲ ନ ହେବାରୁ ସେ ପୁଣି ସ୍କୁଲକୁ ଆସିଲେ ।
   (d) ତମେ ନ ଖାଇବାରୁ ସେ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କଲେ ।
   (e) ବେଶୀ ନ ଖାଇବାରୁ ତା ପେଟ ଖରାପ ହେଲା ।

Lesson 48

1. (i) (a) ଯାଇ ପାର. (b) ଘଟିଥାଇପାରେ (c) ଚେଷ୍ଟା କରିପାରୁ (d) ନ ହୋଇପାରେ
   (e) ନ ଆସିପାରେ

   (ii) (a) ଜୁଆଡ଼େ (b) କାରଣରେ (c) ଅଧିକ (d) ଶେଷହେଲେ (e) ଖାଇ ସାରିଲେ
   (f) ଲଜ୍ଜା ହେଉଛି (g) ମୋଟ୍‌ରେ (h) ଭୀଷଣ (i) ଯାଇ ନଯାଇଣୁ
   (j) ଆରେ

2. (a) ପଢିପାରୁ (b) ଗନ୍ଧି ପାରନ୍ତି (c) କହିପାରୁ ନାହାଁନ୍ତି (d) କରି ନପାରେ
(e) ଯାଇପାରିବୁ (f) ଯାଇପାରିବେନି (g) ଗଲଣି (h) ପହଞ୍ଚି ସାରିବାଣି
(i) ପଢୁଥାଉ (j) ନ ଥାନ୍ତି

3. (i) (a) ଆସି ପାରନ୍ତି (b) ଉଠି ପାରନ୍ତି (c) ପାଇଲେ (d) ହେଲେ
(e) ପାଇଲେଣି (f) ସାରିବୁଣି

(ii) (a) ବୁଝାବୁଝି (b) କେବେକା (c) ପିଠାପଣା (d) ବଡ଼ ବଡ଼
(e) ଛୋଟ ଛୋଟ (f) ମୋଟ୍‌ରେ (g) ଠିକ୍ ଠିକଣା (h) ଏତେବେଳକୁ
(i) ସାରୁ ନ ସାରୁଣୁ (j) ନ ହେଉଣୁ

4. (a) ତମେ ଖୁବ ସକାଳୁ ଉଠିପାର ।
(b) ତୁ ଘରକୁ ଯାଇ ପାରୁ ।
(c) ମୁଁ ଏକା ଏକା ବଜାରକୁ ଯାଇ ପାରିବିନି ।
(d) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ କାମ କରି ନ ପାରେ ।
(e) ସେମାନେ ଏ ଖବର ଜାଣି ନ ଥାଇ ପାରନ୍ତି ।
(f) ତୁ ଗୀତ ନ ବୋଲିଲେ ମୁଁ ଖାଇବିନି ।
(g) ତମେ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆସିଲେ ଆମେ ତାସ୍ ଖେଳିବା ।
(h) ତମେ ମନ ଦେଇ ପଢିଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ ।
(i) ମୁଁ କଲେଜ ଯିବି କିନ୍ତୁ ତୁ ଆଜି କଟକ ଯିବୁନି ।
(j) ଯେତେବେଳେ ସେ ଭାତ ଖାଉଥିଲା ସେତେବେଳେ ମୁଁ ରେଡ଼ିଓ ଶୁଣୁଥିଲି ।
(k) ସେ ଯାହା ହେଲେ ବି ସିନେମା ଯାଇଛି ।
(l) ଖାଇ ନ ଥିବା ଲୋକମାନେ ଖାଇବା ହଲ୍‌କୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(m) ପରୀକ୍ଷା ହେବ ଆଉ ତମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ କରିବ ।
(n) ସେ ଆସୁ ନ ଆସୁଣୁ ଟ୍ରେନ୍ ଚାଲିଗଲା ।
(o) କବାଟ ଖୋଲଥିଲାରୁ ସେ ଘରକୁ ପଶିଗଲା ।
(p) ସେମାନେ ଡ଼ାକିବାରୁ ମୁଁ ଗଲିନି ।
(q) ସେ କଣ ଲାଇବ୍ରେରୀ ଯାଇ ବହି ଆଣି କଟକ ଯିବ ବି ?
(r) ତୁ ନିଦରେ ଶୁଆ ।
(s) ବର୍ଷା ହେଉଛି ନା ଝଡ଼ ହେଉଛି ?
(t) ମୁଁ ଯାଉ ଯାଉ ବସ ଗଲା ।

Lesson 49

1. (a) କରନ୍ତୁ (b) ରହନ୍ତା (c) ଯାଆନ୍ତ (d) ଦିଅନ୍ତି (e) ଯାଆନ୍ତେ (f) ଯାଆନ୍ତେ
(g) ରହନ୍ତେ

2. (a) ଧୋବା (b) ବାଳ (c) ସେଲୁନ (d) ଲୁଗା (e) ମାଟିରେ (f) ତତ୍ତରେ (g) ତେଲ (h) ମଗମଟି

3. (a) ସେଲୁନରେ ବାଳ କାଟିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।
   (b) ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟିରେ ମହୀଶୂର ଗଲେ ସୁବିଧା ହୁଅନ୍ତା ।
   (c) ତମେ ଆସିଲେ ମୁଁ ତମ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଆନ୍ତି ।
   (d) ଧୋବା ଆସିଲେ ସେ ଲୁଗା ଦିଅନ୍ତା ।
   (e) ତମେ ରହିଲେ ସେମାନେ ଯାଆନ୍ତେ ।

4. (a) ମହୀଶୂର ଗଲେ ବୁଲି ଦେଖନ୍ତେନି ?
   (b) ସେ ଭଣ୍ଡାରୀ ଦେଖିଲେ ସେଲୁନକୁ ଯାଆନ୍ତେନି ?
   (c) ଧୋବାଘରକୁ ଲୁଗାଦେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତାନି ?
   (d) ଆପଣ ଆସିଲେ ସେ ନ ଯାଆନ୍ତା/ଯାଆନ୍ତାନି ?
   (e) ମୁଁ ରହିଲେ କଣ ତମେ ନ ରହନ୍ତ/ରହନ୍ତନି ?

Lesson 50

1. (a) ଯାଇଥାନ୍ତୁ (b) ଆସିଥାନ୍ତ (c) ଯାଇଥାନ୍ତା (d) ନେଇଥାନ୍ତେ (e) ଖାଇଥାନ୍ତେ

2. (a) କରିଥାନ୍ତା (b) ଆସିଥାନ୍ତେ (c) ଆସିଥାନ୍ତି (d) କିଣିଥାନ୍ତୁ/କିଣିଥାନ୍ତେ (e) ଯାଇଥାନ୍ତି

3. (i) (a) ଟୁନିଅପା ନିଶ୍ଚୟ ମନ ଖରାପ କରି ନଥାନ୍ତା ।
   (b) ତମେ ବି ଆମ ସାଙ୍ଗେ ଯାଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତ ।
   (c) ତୁ ଗଲବେଳକୁ ମୁଁ ପହଞ୍ଚି ପାରି ନ ଥାନ୍ତି ।
   (d) ତା ବାହାଘର ଦେଖିବାକୁ ମତେ ଭଲ ଲାଗି ନ ଥାନ୍ତା ।
   (e) ଆସନ୍ତା ମାସରେ ମାମି ଅପାର ବାହାଘର ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ।

   (ii) (a) ତମେ କଣ କେବେହେଲେ ସେଠିକି ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତ ?
   (b) ତାଙ୍କ ବାହାଘର କଣ ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ?
   (c) ଆମ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ ଘୋଡ଼ି କାହିଁକି ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ?
   (d) ତୋ ଘରକୁ ଜିଏ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତା ?
   (e) ତତେ କେମିତି ତହା ଯାଇ ପାରି ନ ଥାନ୍ତା ?

   (iii) (a) ଦଶଘ ପରେ ଟୁନିଅପା ବାହାଘର ନ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ?
   (b) ଛୁଟିରେ ତୁ ନ ଆସିଥିଲେ ଭଲ କରି ନ ଥାନ୍ତୁ ।

(c) ସେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ଭେଟିକୁ ନ ଡାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତେ ।
(d) ତମ ବାହାଘର ନ ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତି ।
(e) କ୍ଲାସ ନ ଥିଲେ ଆମେ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତୁ ।

Lesson 51

1. (a) ଯାଉଥାନ୍ତେ (b) କରୁଥାନ୍ତି (c) ପଢୁଥାନ୍ତା (d) ପାଉଥାନ୍ତେ (e) ପଢୁଥାନ୍ତା

2. (i) (a) ସେ ନ ଗଲେ ତମ କାମ ହୁଅନ୍ତାନି ।
(b) ବର୍ଷା ହେଇ ନ ଥିଲେ ବର୍ଦ୍ଧି ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
(c) ତମେ ନ ଡ଼ାକିଥିଲେ ଆମେ ଯାଉ ନ ଥାନ୍ତୁ ।
(d) ସିନେମା ଆସୁ ନଥିଲେ ମୁଁ ଦେଖି ପାରୁ ନ ଥାନ୍ତି ।
(e) ଦରମା ନ ପାଇଥିଲେ ମୁଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ପାରୁ ନଥାନ୍ତି ।

(ii) (a) କ୍ଲାସ ନ ହେଇଥିଲେ ଆମେ ଆସିଥାନ୍ତୁ ।
(b) ଟଙ୍କାଏ ନ ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ କଣେଇ କିଣିଥାନ୍ତି ।
(c) ବାତ୍ୟା ହେଇ ନ ଥିଲେ ଲୋକେ କଲବଲ ହେଇଥାନ୍ତେ ।
(d) କଥାଟା ଜାଣି ନ ପାରୁଥିଲେ ମୁଁ ତମକୁ କହୁଥାନ୍ତି ।
(e) ଆଖି ଖରପ ନ ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଚଷମା ପିନ୍ଧୁଥାନ୍ତି ।

(iii) (a) ବର୍ଷାରେ ଘଣ୍ଟା ବନ୍ଦ ହେଇଥିଲେ ଆମେ ଘରକୁ ଯାଉ ନ ଥାନ୍ତେ ।
(b) ତତେ ଡ଼ାକୁଥିଲେ ତୁ ଆସୁ ନଥାନ୍ତୁ ।
(c) ଟଙ୍କା ନେଉଥିଲେ ସେ କହୁ ନ ଥାନ୍ତା ।
(d) ମତେ ଯିବାକୁ ପଡୁଥିଲେ ମୁଁ ଯାଉ ନ ଥାନ୍ତି ।
(e) ସାର ଯାଉଥିଲେ ଆମେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ ଯାଉ ନ ଥାନ୍ତୁ ।

Lesson 52

2. (a) ଯଦି ସେ କାଶ୍ମୀର ଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମକୁ ନେଇଥାନ୍ତେ ।
(b) ଯଦି ତୁ ଖେଳିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତୁ ତେବେ ମୁଁ ତୋ ସଙ୍ଗରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ।
(c) ଯଦି ଟୁର ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତେବେ ଆମେ ଯାଇଥାନ୍ତେ ।
(d) ଯଦି ତମେ ମତେ ଡାକୁଥାନ୍ତ ତେବେ ମୁଁ ଆସୁଥାନ୍ତି ।
(e) ଯଦି ସିନେମା ଆସୁଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଦେଖୁଥାନ୍ତା ।

3. (a) ସେ ଯଦି ସିନେମା ନ ଯାଇଥାନ୍ତେ ତେବେ ମୁଁ ବି ଯାଇ ନଥାନ୍ତି ।
(b) ଯଦି ଭେକ କରୁ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଖାଇ ନଥାନ୍ତା ।

(c) ଯଦି ତା ମନ ଭଲ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ସେ ଯାଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
(d) ଯଦି ସେ ଖେଳୁନଥାନ୍ତା ତେବେ ମୁଁ ତାକୁ ଡାକି ନ ଥାନ୍ତି ।
(e) ବାପା ଯଦି ଘରେ ନ ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆମକୁ କହି ନ ଥାନ୍ତେ ।

Lesson 53

1. (a) କରିଥାନ୍ତି (b) ଖାଆନ୍ତା (c) ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତେ (d) ଯାଆନ୍ତୁ (e) ଯାଇଥାନ୍ତେ
2. (a) କେବେ (b) ଯେବେ (c) ଆଉରୁ (d) କେମିତି (e) ଭଲରେ ଭଲରେ
3. (a) ପୂଜାଛୁଟିରେ ନ ଯାଇଥିଲେ ମୋ କାମ ହେଇ ନଥାନ୍ତା ।
(b) ତମେ ଘରେ ନ ଥିଲେ କଣ ଆମେ ନ ଆସନ୍ତୁ/ଆସନ୍ତୁନି ?
(c) ସେ ବଜାରକୁ ନ ଗଲେ ତମେ ଆସିବ ।
(d) ସେମାନେ ମୋ ଅଫିସକୁ ନ ଆସିଥିଲେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କ କଥା ବୁଝି ଥାନ୍ତି ।
(e) ତତେ ଜର ହେଇଥିଲେ ମୁଁ ଡାକ୍ତର ଡାକି ନ ଥାନ୍ତି ।

Lesson 54

2. (a) ଯିବ ବୋଲି (b) ବୁଲିବେ ବୋଲି (c) ରହିବେ ବୋଲି (d) ରହିବା ପାଇଁ
(e) ଯିବା ପାଇଁ

Lesson 56

1. (a) ଶୁଣାଯାଇ (b) କରଯାଇ (c) କରଯାଇଥାଏ (d) କରଯାଇ (e) ଦିଆହୋଇ
2. (a) ଆଜି ତ ଆମର ଦରମା ଦିଆ ଯିବାର କଥା ନୁହେଁ ।
(b) ତା ପାଇଁ ଲୁଗା କିଣା ଯାଇ ଥିଲେ ସେ ଭତ ଖାଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
(c) ତା ପାଇଁ କିଛି କରଯାଇନି ।
(d) ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଦିଆ ଯାଇ ନ ଥିବା ଟ୍ରେନି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବି ଜଣେ କହିବେ ।
(e) ଚେଷ୍ଟା ନ କରଗଲେ ସେ ମନ ଦେଇ ପଢନ୍ତାନି ।

Lesson 57

1. (a) ସେ କହିଲେ "ଠକ ମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ ।"
(b) ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ "ଦେଶରେ ସମସ୍ତେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ଅଛନ୍ତି ।"
(c) ରେଡ଼ିଓ କହୁଥିଲା "ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଦିଲ୍ଲୀ ଯିବାର ଅଛି ।"
(d) ସାର୍ କହିଲେ "ତୁମେ ସବୁ ଆଜି ସିନେମା ଯିବ ।"
(e) ସେ କହିଲେ "ମୁଁ ଜଣେ ଭଲ ଖେଳାଳୀ ।"

2. (a) ସାର ପିଲମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ପଢ଼ାକରି ଆଣିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ?
   (b) ଜଗତ କହିଲ ଯେ ସେ ତ ଠିକ୍ ସମୟରେ କ୍ଲାସକୁ ଆସିଛି ।
   (c) ପ୍ରିନ୍‌ସପାଲ ମତେ କହିଲେ ଯେ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ପାସ କରିବି ।
   (d) ବାପା କହିଲେ ଯେ ସେ ଆସନ୍ତା ସପ୍ତାହରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଯାଇ ପାରେ ।
   (e) ଭାଇ କହିଲେ ଯେ ମୁନା ଭାରି ଭଲ ପିଲା ।

Lesson 58

1. (a) କରିବାକୁ (b) ହେବ (c) ଲେଉଟିବନି (d) ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ (e) ପଡୁଛି
2. (a) ତମ ଦେହ ଖରାପ ଖବର ପାଇ ମତେ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।
   (b) ସେ ଛୁଟିରେ ଥିବାରୁ ମତେ କ୍ଲାସନେଇ ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।
   (c) ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିବେ ବୋଲି ଆମକୁ ଏବର୍ଷ ଡ୍ରାମା କରିବାକୁ ହେଲା ।
   (d) ଆମକୁ ଆଜି ପ୍ରିନସପାଲଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
   (e) ତମେ ଆସିଲେ ମତେ ଏ କାମ କରିବାକୁ ହେବ ।

Lesson 59

1. (a) ସବୁଠୁ (b) ଠୁ (c) ଠାରୁ (d) ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ (e) ତୁଳନାରେ (f) ଅପେକ୍ଷା
   (g) ତୁଳନା

Lesson 60

1. (a) ଯିବା ପାଇଁ (b) କିଣିବ ବୋଲି (c) କିଣିବି ବୋଲି (d) ଦେବାପାଇଁ
2. (a) ପାଇଁ (b) ଯିବାର (c) କିଣା (d) ପରେ (e) ସବୁଠୁ
3. (a) ତମେ କଣ ପୂଜା ଛୁଟିରେ ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଯାଉଛ ?
   (b) ବାପା କହିଲେ ଯେ ସେ କାଲି ଭୋପାଳ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ।
   (c) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବହିଗୁଡ଼ିକ ଅଣାଯିବାର କଥା ନୁହଁ ।
   (d) ସରୋଜ ତା ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ।
   (e) ସାର କହିଲେ "ଆଜି କ୍ଲାସ ହେବନି !"

Lesson 62

1. (a) ସଞ୍ଜୟ ମୋହିତକୁ କହିଲ ଯେ ସେ ଯଦି ତା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରିବ ତେବେ ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ତାକୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଚକଲେଟ୍ ଦେବ ।
   (b) ମୋହିତ କହିଲ ଯେ ସେ ବି ତ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଜାଣିନି ।
   (c) ପ୍ରତି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ କଣ ମୁଁ ତତେ ପାଞ୍ଚଟା ଚକଲେଟ୍ ଦେବି ?

(d) ସଞ୍ଜୟ ଭାବିଲା "ମୋହିତ ମତେ ଠକି ଦେଲା ।"
(e) ଏ ପେନ୍‌ସିଲ୍‌ରେ ନାଲି ନେଳି ଦି ରଙ୍ଗରେ ଲେଖି ହବନି ।

Lesson 65

1. (i) (a) ଭୟଙ୍କର (b) କଥାରେ (c) କେବଳ (d) ବିନା (e) ଛାଡ଼ି
(ii) (a) ଖରପ ହେଇ ନଥାନ୍ତା (b) ଯାଇପାରନ୍ତ (c) କରିବା ପାଇଁ (d) ଦିଆଗଲା (e) ଅଛି

2. (a) ଭଳି (b) ଛଡ଼ା (c) ଠାରୁ (d) ପାଇଁ (e) ପରେ (f) ଆଗରୁ (g) ଠାରେ (h) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (i) ପାଖରେ (j) ଯାଏ (k) ପୂର୍ବରୁ (l) ଲାଗି (m) ଆଗରେ (n) ପରି (o) ଅପେକ୍ଷା

8. (a) ତମେ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ବାସିନ୍ଦା ନୁହଁ ।
(b) ଆମେ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗର ଛାତ୍ର ନୁହଁ / ନୋହୁଁ ।
(c) ଆମେ ସବୁ କୋଣାର୍କ ଦେଖିନେ ?
(d) ଲାଇବ୍ରେରୀୟାନ ବହି ସବୁ ସଜାଡ଼ି ରଖେଇଲେ ।
(e) ତମେ ଭାତ ଖୁଆଅ ଓ ପାଣି ପିଆଅ ।
(f) ତୁ ଲାଇବ୍ରେରୀକୁ ଯିବୁ ନା କ୍ଲାସକୁ ଯିବୁ ?
(g) ଆଜି ମୁଁ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳେ କଟକରୁ ଫେରିଲେ ଆମେ ସାଙ୍ଗହେଇ ସିନେମା ଯିବା ।
(h) ଯଦି ମନ ଦେଇ ପଢିବ ତେବେ ତ ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବ ।
(i) ଛୁଟି ନେଇ ନ ଥିବା ଛାତ୍ରମାନେ କ୍ଲାସକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ।
(j) ମୁଁ ଆସୁ ଆସୁ ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିଲା ।
(k) ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଆଡ଼େ ଯିବ/ସେ କେତେବେଳେ ଘରକୁ ଯିବ ?
(l) ସେ ଆସିଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ।
(m) କ୍ଲାସ ନ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
(n) ପୂଜାରେ କଲେଜ ବନ୍ଦ ନ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇଥାନ୍ତା/ପୂଜାରେ କଲେଜ ବନ୍ଦ ହେଇଥିଲେ ଭଲ ହେଇ ନ ଥାନ୍ତା ।
(o) ଆମେ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଆଠ ଦିନ ରହିବା ପାଇଁ/ରହିବାକୁ ଭାବୁଛୁ ।
(p) ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ କିଛି କରାଯାଇନି ।
(q) ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ "ଦେଶରେ ଏବେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ" ।
(r) ସେ ଛୁଟିରେ ଥିବାରୁ ମତେ ବାଧ୍ୟ ହେଇ କ୍ଲାସ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।
(s) ଗୀତା ତା ଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠୁ/ସମସ୍ତଙ୍କଠୁ ବଡ଼ ।
(t) ସଞ୍ଜୁଠାରୁ ମଞ୍ଜୁ ବଡ଼ ।

APPENDIX IV

Grammatical terms used

Alphabetically arranged

Active construction
Address word
Adjective
Affirmative
Antonym
Auxiliary verb

Causative
Causative-imperative
Coma
Common noun
Comparative construction
Completive ঐ
Completive emphasizer
Compound conditional non-finite
Compound structure
Compound verb
Compound word
Compulsive passive
Conditional complex structure
Conditional conjoint
Conditional correlative

Conditional non-finite
Contingent tense
Co-ordinating conjuction
Demonstrative Pronoun
Dependant clause
Direct speech
Equational sentence
Exclamatory word
Exclusive form
Future imperative
Future imperfect
Future Perfect
Habitual passive—like construction
Habitual past
Habitual present
Habitual present imperfect
Habitual present perfect
Imperative
Imperfect contingent
Imperfect imperative
Imperfect probability
Inclusive form
Incomplete compound verb
Indeclinable
Independent clause
Indirect speech

Infinitive
Infinitive+conditional ۹
Interrogative
Interrogative adjective
Interrogative-negative
Interrogative Pronoun
Interrogative structure
Intonation
Nagative
Negative indeclinable
Negative verb as tag
Non-finite verb
Noun
Onomatopoeic word
Participial construction
Particle
Passive-like construction
Passive construction
Past-form imperative
Past imperfect
Past perfect
Perfect contingent
Perfect-participle
Perfect probability
Personal pronoun
Phrase word

Plural marker
Predicate
Prefix
Present continuous
Present perfect
Present probability
Possessive pronoun
Post-position
Question word
Simple future
Simple past
Simple present
Situational probability
Suffix
Superlative construction
Synonym
Time & tense
Verbal adjective
Verbal compound